

ARBETSSTATISTIK

XVI

UNDERSÖKNING

ANGÅENDE

SÅGINDUSTRIN

SAMT DÄRMED I SAMMANHANG STÅENDE

AFVERKNING, FLOTTNING OCH
INLASTNING

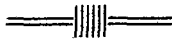
I

FINLAND

PÅ UPPDRAG AF INDUSTRISTYRELSEN OCH UNDER DESS
ÖFVERINSEENDE VERKSTÄLLD

AF

G. R. SNELLMAN

HELSINGFORS 1914

ARBETSSTATISTIK

XVI

UNDERSÖKNING

ANGÅENDE

SÅGINDUSTRIN

SAMT DÄRMED I SAMMANHANG STÅENDE

AFVERKNING, FLOTTNING OCH INLASTNING

FINLAND

PÅ UPPDRAG AF INDUSTRISTYRELSEN OCH UNDER
DESS ÖFVERINSEENDE VERKSTÄLLD

AF

G. R. SNELLMAN

HELSINGFORS 1914
KEJSERLIGA SENATENS TRYCKERI

Innehållsförteckning.

	Sid.
Till Kejsrerliga Senaten för Finland	XVII
 Kap. I. Förberedande åtgärder. Frågeformulär. Primäruppgifternas insamlande.	
Förslag om undersökning af sågindustrin	1
Frågeformulären.....	10
Primäruppgifternas insamlande.....	32
 Kap. II. Sågindustrin i Finland.	
Arbetare	33
Produktion	36
Import	37
Export	38
 Kap. III. Skogshushållningen och sågindustrin i Finland förr och nu. Sågindustrins maskinella hjälpmedel.	
Skogens värde	49
Fruktan för skogssköfling	50
Sågindustrin i början af 1800-talet.....	51
Nya riktningar	53
Ångsågar	53
Samfällid flottning	53
Sågindustrins senare utveckling	54
Skogshushållningens utveckling	55
Kronoskogarna	57
Privatskogarna	59
Trävaruförbrukningen	60
Europas skogstillgångar.....	61
Sågindustrins maskinella hjälpmedel.....	62
Ramsågen.....	63
Cirkelsågen	64
Bandsågen	64
Skärpningen.....	65
Sågställare	65
 Kap. IV. Arbetsställen. Yrkesspecialiteter.	
Arbetsställen	66
Icke erhållna uppgifter	69
Omkostnader	70
Bostadslokaler	74

	Sid.
Kontorspersonal	75
Afbrott i verksamheten	75
Maskiner	76
Yrkesspecialiteter	77
Kap. V. Arbetarnas ålder, kön och civilstånd, födelseort och familjeförhållanden.	
Åldersfördelning	82
Könsfördelning	85
Civilståndsfördelning	86
Medelålder	87
Födelseort	87
Familjeförhållanden	88
Kap. VI. Ålder vid inträdet i yrket. Anställningstid.	
Ålder vid inträdet i yrket	91
Anställningstid hos senaste arbetsgivare	94
Kap. VII. Understöds-kassor. Föreningar.	
Understöds-kassor	96
Föreningar	106
Kap. VIII. Arbetsinställelser. Arbetslöshet.	
Arbetsinställelser	107
Arbetslöshet	128
Kap. IX. Arbetarnas språk- och bildningsförhållanden	130
Kap. X. Arbetarnas bostadsförhållanden.	
Inneboende	132
Bostädernas storlek	135
Trångboddheten	138
Hyra	141
Kap. XI. Arbetstid. Ordningsregler.	
Materialet	142
Dagarbetet	143
Skiftesarbetet	148
Nattarbetarnas ålder	151
Ordningsregler	152
Kap. XII. Arbetarnas hälsotillstånd. Olycksfall i arbetet.	
Träarbetarnas hälsotillstånd	160
Sågarbetarnas i Finland hälsoförhållanden	162
Olycksfall i arbetet	165
Kap. XIII. Arbetarnas löneförhållanden.	
Materialet	175
Löner	178
Timpenning	181

Kap. XIV. Afverkningen.	Sid.
Materialiet	183
Afverkningstiden	185
Arbets tid	187
Lön	187
Löneutbetalning.....	190
Löneafdrag	191
Bostäder och lifsförnödenheter	192
 Kap. XV. Flottningen.	
Flottningen år 1912	194
Flottning i Kymmeneälfs vattensystem ..	196
Materialiet.....	208
Flottningstid	211
Arbets tid	213
Lön	213
Löneutbetalning.....	214
Löneafdrag	214
Bostäder och lifsförnödenheter	215
 Kap. XVI. Inlastningen.	
Materialiet	218
Arbets tid	219
Öfvertidsarbete	219
Lön	221
Löneutbetalning.....	222
Löneafdrag	222
Lön för öfvertidsarbete	223
Allmänna anmärkningar.....	223
Antalet i det föregående behandlade arbetare	225

Diagram.

	Sid.
Diagram I. Arbetarna i Finlands sågindustri åren 1885—1911	34
» II. Sägindustrins produktionsvärde åren 1883—1911 i miljoner mark	36
» III. Värdet af exporten af trä och träarbeten åren 1856—1912 i miljoner mark	38
» IV. Värdet af exporten af olika slag af trävaror åren 1894—1911 i miljoner mark	40
» V. Värdet af exporten till olika länder åren 1885—1911 i miljoner mark ..	44
» VI. Värdet af exporten till olika länder åren 1885—1911 i procent	44
» VII. Arbetarna fördelade efter ålder	82
» VIII. Medeldagspenningen under åren 1899—1912	178

Tabeller.

	Sid.
Tab. 1. Arbetsstälernas ortsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare . . .	2
» 2. Arbetarnas fördelning efter yrkesspecialiteter	8
» 3. Arbetarna, länsvis, fördelade efter kön, civilstånd och ett-års åldersklasser . . .	16
» 4. » » » » » » » » 5-års »	28
» 5. Sammandrag af arbetarnas fördelning efter kön, ålder och civilstånd	33
» 6. Arbetarnas medelålder	34
» 7. » födelseort	35
» 8. » födelseort i förhållande till arbetsorten	36
» 9. De manliga arbetarnas yrken före inträdet i sågindustrin	37
» 10. De kvinnliga » » » » » » » » »	37
» 11. Faders yrke	38
» 12. Af arbetarna försörjda personer, utom egna hustrur och barn	39
» 13. Arbetarnas afidna barn	40
» 14. » barn i lifvet	42
» 15. » barn som försörja sig själfva	44
» 16. De manliga arbetarna fördelade efter ålder vid inträdet i yrket	46
» 17. » kvinnliga » » » » » » » » »	48
» 18. » manliga arbetarna fördelade efter tid för och ålder vid inträdet i yrket . . .	50
» 19. » kvinnliga » » » » » » » » » » » » »	52
» 20. » manliga arbetarnas anställningstid hos senaste arbetsgifvare	54
» 21. » kvinnliga » » » » » » » » »	56
» 22. Arbetare som äro delegare i understödkassor	58
» 23. Arbetare som äro medlemmar af arbetare- eller fackförening	59
» 24. Arbetarnas språk- och bildningsförhållanden	60
» 25. » bostadsförhållanden	62
» 26. » bostadsförhållanden: antal lägenheter och däri boende personer	70
» 27. » bostadsförhållanden: trångboddheten	78
» 28. » hyresbelopp	84
» 29. Öfversikt af arbetstiderna, enligt arbetarnas uppgifter	90
» 30. Dagarbetets början och slut, raster och arbetstid	92
» 31. Dagarbetet, enligt arbetarnas uppgifter	96
» 32. Arbete i 2 skiften om 12 timmar	98
» 33. Arbetarnas med nattarbete åldersfördelning	104
» 34. Sjukdomsfall och sjukdagar bland medlemmar i särskilda sjukkassor för sågarbetare	106
» 35. Bland arbetarna förekommande sjukdomar (enligt arbetarnas uppgifter)	110
» 36. Dödsfall bland medlemmar i särskilda sjukkassor för sågarbetare	112
» 37. Skador som arbetare ådragit sig genom olycksfall i arbetet (enligt arbetarnas uppgifter)	114
» 38. Ersättningar i anledning af olycksfall som drabbat arbetare (enligt arbetarnas uppgifter)	116
» 39. Arbetsdagar och lön	120
» 40. Medelarbetslön per dag	148
» 41. Timpenning	162

Observerade tryckfel.

Sid. 1 rad 3 uppfifrån står 20 april, bör vara 10 april.

» 27 » 5 » » stevador, » » stevedor.

» 29 » 14 nedifrån » stevador, » » stevedor.

» 31 » 5 uppfifrån » stevador, » » stevedor.

» 66 saknas marginalrubriken: Arbetsställen.

» 78 rad 8 nedifrån står kolmina, » » kolmila.

» 163 » 18 uppfifrån står: I medeltal är antalet sjukdomar per sjukdomsfall, bör vara
..... sjukdagar per sjukdomsfall.

» 178 » 15 nedifrån står 1903, bör vara 1902.

» 183 » 17 uppfifrån » sågningen, bör vara släpningen.

STATISTIQUE OUVRIÈRE

XVI

RECHERCHES

SUR

L'INDUSTRIE DES SCIERIES

FINLANDAISES

ET SUR

LES COUPES DE FORÊTS, LE FLOTTAGE
ET LE CHARGEMENT

QUI S'Y RATTACHENT

ENTREPRISES SUR L'ORDRE DE L'ADMINISTRATION GÉNÉRALE
DE L'INDUSTRIE ET SOUS SA DIRECTION

PAR

G. R. SNELLMAN

HELSINGFORS 1914
IMPRIMERIE DU SÉNAT IMPÉRIAL DE FINLANDE

Table des matières.

	Page
Au Sénat Impérial de Finlande	XVII
 Chapitre Ier. Mesures préparatoires. Formulaires de questions. Rassemblement des données premières.	
Projet de recherches sur l'industrie des scieries	1
Formulaire de questions	10
Rassemblement des données premières	32
 Chapitre II. L'industrie des scieries finlandaises.	
Ouvriers	33
Production	36
Importation	37
Exportation	38
 Chapitre III. L'économie forestière et les scieries en Finlande, autrefois et aujourd'hui. Machines et outillage.	
Valeur des forêts	49
La crainte de la dévastation des forêts	50
L'industrie des scieries au début du XIX:e siècle	51
Nouvelles méthodes	53
Scies à vapeur	53
Flottage en commun	53
Développement ultérieur des scieries	54
Développement de l'économie forestière	55
Forêts de l'Etat	57
Forêts appartenant à des particuliers	59
Quantité de bois usitée	60
Grandeur des forêts européennes	61
Machines et outillage	62
La scie alternative	63
La scie circulaire	64
La scie à ruban	64
Affûtage	65
Ajustage	65
 Chapitre IV. Lieux de travail. Spécialités professionnelles.	
Lieux de travail	66
Données non reçues	69
Frais	70

	Page
Logis	74
Personnel des bureaux	75
Interruption des travaux	75
Machines	76
Spécialités professionnelles	77
 Chapitre V. Age, sexe et état civil des ouvriers; leur lieu de naissance, leur famille.	
Classification par âge	82
Classification par sexe	85
Classification par état civil	86
Age moyen	87
Lieu de naissance	87
Famille	88
 Chapitre VI. Age lors du début dans le métier. Durée des engagements.	
Age lors du début dans le métier	91
Durée de l'engagement chez le dernier patron	94
 Chapitre VII. Caisses de secours et Sociétés.	
Caisses de secours	96
Sociétés	106
 Chapitre VIII. Cessations de travail. Chômage.	
Cessations de travail	107
Chômage	128
 Chapitre IX. Langue et degré d'instruction des ouvriers	130
 Chapitre X. Logis des ouvriers.	
Etrangers logeant dans les familles	132
Grandeur des logis	135
Ouvriers logeant à l'étroit	138
Loyers	141
 Chapitre XI. Temps de travail. Règlements.	
Données	142
Travail de jour	143
Travail par équipes	148
Age des travailleurs de nuit	151
Règlements	152
 Chapitre XII. Santé des ouvriers. Accidents pendant le travail.	
Santé des ouvriers des scieries	160
Santé des ouvriers des scieries finlandaises	162
Accidents pendant le travail	165
 Chapitre XIII. Salaires des ouvriers.	
Données	175
Salaires	178
Salaire par heure	181

Chapitre XIV. Coupe des forêts.	Page
Données	183
Saison des coupes	185
Temps de travail	187
Salaires	187
Payement des salaires	190
Retenues sur les salaires	191
Logis et denrées alimentaires	192
 Chapitre XV. Flottage.	
Le flottage en 1912	194
Flottage du bassin du Kymmene	196
Données	208
Saison du flottage	211
Temps de travail	213
Salaires	213
Payement des salaires	214
Retenues sur les salaires	214
Logis et denrées alimentaires	215
 Chapitre XVI. Chargement.	
Données	218
Temps de travail	219
Surcroît de travail	219
Salaires	221
Payement des salaires	222
Retenues sur les salaires	222
Salaires du surcroît de travail	223
Observations générales	223
Nombre des ouvriers dont traite le présent travail	225

Diagrammes.

Diagrammé I. Ouvriers des scieries industrielles finlandaises 1885—1911 (la partie foncée représente les ouvrières)	Page 34
» II. Valeur des produits des scieries 1883—1911, en millions de francs ..	36
» III. Valeur du bois et des articles en bois exportés 1850—1911, en millions de francs	38
» IV. Valeur des différentes espèces de bois 1894—1911, en millions de francs	40

La ligne I désigne les matériaux bruts.

»	II	»	»	matériaux sciés.
»	III	»	»	madriers.
»	IV	»	»	battins.
»	V	»	»	planches.

Diagramme V. Valeur de l'exportation dans les différents pays, 1885—1911, en millions de francs	Page 44
---	------------

La ligne I désigne la Russie.

- » II » l'Allemagne.
- » III » les Pays-Bas et la Belgique (ensemble).
- » IV » l'Angleterre.
- » V » la France.
- » VI » la Suède.

Diagramme VI. Valeur de l'exportation dans les différents pays, 1885—1911, en %	44
---	----

La partie claire I représente la Russie.

- » sombre II » la Suède.
- » claire III » le Danemark.
- » sombre IV » l'Allemagne.
- » claire V » les Pays-Bas.
- » sombre VI » la Belgique.
- » claire VII » l'Angleterre.
- » sombre VIII » la France.
- » claire IX » l'Espagne.
- » sombre X » les autres pays.

Diagramme VII. Répartition des ouvriers par âge.....	82
» VIII. Moyenne de la paye par jour des années 1899—1912	178

Tableaux.

	Page
Tab. 1. Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés	2
» 2. Répartition des ouvriers d'après les spécialités professionnelles	8
» 3. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge	16
» 4. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans	28
» 5. Résumé de la répartition des ouvriers par sexes, âge et état civil	33
» 6. Moyenne d'âge des ouvriers	34
» 7. Lieu de naissance des ouvriers	35
» 8. Rapport du lieu de naissance et du lieu de travail des ouvriers	36
» 9. Métiers des ouvriers (hommes) avant leur entrée au service dans l'industrie du bois	37
» 10. Métiers des ouvrières avant leur entrée au service dans l'industrie du bois	37
» 11. Métier du père	38
» 12. Personnes entretenues par les ouvriers outre leurs propres femmes et enfants	39
» 13. Enfants morts des ouvriers	40
» 14. Enfants vivants des ouvriers	42

	Page
Tab. 15. Ouvriers dont les enfants pourvoient à leur propre subsistance	44
» 16. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport à l'âge où ils ont débuté dans le métier	46
» 17. Distribution des ouvrières par rapport à l'âge où elles ont débuté dans le métier	48
» 18. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport à l'époque où ils ont débuté et à leur âge lors du début	50
» 19. Distribution des ouvrières par rapport à l'époque où elles ont débuté et à leur âge lors du début	52
» 20. Nombre d'années de service des ouvriers (hommes) chez leur dernier patron	54
» 21. Nombre d'années de service des ouvrières chez leur dernier patron	56
» 22. Ouvriers participant aux caisses de secours	58
» 23. Ouvriers inscrits comme membres dans les associations ouvrières et syndi- cats professionnels	59
» 24. Langue et degré d'éducation des ouvriers	60
» 25. Domiciles des ouvriers	62
» 26. Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte logement: nombre de logements, nombre d'habitants	70
» 27. Nombre d'ouvriers logeant à l'étroit, et dans quelle mesure	78
» 28. Montant du loyer des ouvriers	84
» 29. Tableau synoptique des temps de travail, d'après les indications des ouvriers	90
» 30. Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos	92
» 31. Le travail de jour, nombre d'heures (indications des ouvriers)	96
» 32. Travail en 2 équipes de 12 heures	98
» 33. Travailleurs de nuit, par âge	104
» 34. Cas de maladie et nombre de jours de maladie parmi les membres des caisses de secours destinées aux ouvriers des scieries	106
» 35. Maladies des ouvriers (d'après les indications de ceux-ci)	110
» 36. Décès parmi les membres des caisses de secours destinées aux ouvriers des scieries	112
» 37. Infirmités ayant atteint les ouvriers par suite d'accidents pendant le travail (indications des ouvriers)	114
» 38. Indemnités pour cause de sinistres données aux ouvriers (d'après les indica- tions de ceux-ci)	116
» 39. Jours de travail et salaires	120
» 40. Salaire moyen par jour	148
» 41. Paye par heure	162

Till Kejserliga Senaten för Finland

från Industristyrelsen.

Sedan Industristyrelsen i skrifvelse af den 10 april 1911 till Handels- och Industriexpeditionen i Kejserliga Senaten föreslagit, att den industri som närmast skulle upptagas till arbetsstatistisk undersökning blifve landets sågindustri jämte därmed sammanhängande afverknings- och flottningsarbeten, har Kejser-

liga Senaten den 26 maj 1911, med bifall till Industristyrelsens framställning, funnit godt anbefalla Industristyrelsen att, i samråd med en kommission af arbetsgifvare och arbetare, hvilka framdeles skola af Senaten utses, låta verkställa en arbetsstatistisk undersökning af landets sågindustri jämte därmed sammanhängande afverknings- och flottningsarbeten i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det för undersökningen i Industristyrelsens skrifvelse angifna program, med skyldighet för Industristyrelsen att sedan arbetet utförts i samråd med förenämnda sakkunniga till Kejserliga Senaten inkomna med berättelse öfver undersökningen äfvensom de framställningar och förslag, till hvilka densamma kan gifva anledning.

Till betäckande af kostnaderna för ifrågavarande undersökning anvisade Kejserliga Senaten till Industristyrelsens förfogande, i enlighet med det af Industristyrelsen uppgjorda kostnadsförslaget, för år 1911 ett anslag af 14,000 mark, hvilka medel Industristyrelsen ägde i mån af behof utanordna och utgifterna i räkenskaperna observera sålunda, att ett belopp af till och med 8,000 mark affördes under tolfte Hufvudtiteln XVI kap. 15 momentet samt återstoden eller 6,000 mark affördes under fjortonde Hufvudtiteln I Kap. 2 momentet. Den 5 oktober 1911 anvisade Kejserliga Senaten återstoden af det begärda anslaget eller 17,500 mark, hvilka medel Industristyrelsen ägde i mån af behof utanordna och utgifterna i räkenskaperna observera under IX kapitlet i extraordinarie statsförslaget för år 1911.

Till sakkunniga utsåg Kejserliga Senaten den 16 juni 1911 vicekonsuln *Hugo Rosenlew* från Björneborg, landtbruksrådet *H. G. Paloheimo* från Hausjärvi socken, sågarbetaren *A. Turkia* från Kymmene socken samt sekreteraren i sågindustriarbetarnas förbund *J. Aaltonen* från Kotka.

Till fullgörande af det gifna uppdraget har Industristyrelsen sammanträtt med de af Kejserliga Senaten utsedda sakkunniga och föreligger resultatet af den verkställda undersökningen i den berättelse som Industristyrelsen härmed ödmjukast framlägger.

Emedan det ansetts ändamålsenligt att de utsedda sakkunniga skulle jämte Industristyrelsen sammanträda för att diskutera, huruvida den afgifna berättelsen kunde föranleda några särskilda framställningar och förslag, först sedan berättelsen kunnat tillhandahållas de sakkunniga i tryck och dessa haft tillfälle att genomgå densamma, kommer sådant sammanträde att framdeles äga rum, hvarefter Industristyrelsen i särskild skrifvelse till Kejserliga Senaten skall redogöra för de beslut, som vid nämnda sammanträde möjligen fattas.

Helsingfors, den 15 mars 1914.

A. F. Tigerstedt.

F. A. Paloheimo.

Edv. Öhrnberg.
adj.

K a p. I.

Förberedande åtgärder. Frågeformulär. Primäruppgifternas insamlande.

Vid sammanträde den 20 april 1911 upptog Industristyrelsen till afgörande frågan om den industrigren som närmast borde upptagas till arbetsstatistisk undersökning. Industristyrelsen beslöt därvid aflåta en skrifvelse af följande lydelse *Förslag om undersökning af sågindustrin.*

Till Handels- och Industriexpeditionen i Kejsarliga Senaten för Finland.

Vid Industristyrelsens arbetsstatistiska afdelning, som trädde i verksamhet den 1 maj 1902 på grund af Kejsarliga Senatens beslut af den 14 november 1901, hafva utförts statistiska undersökningar angående arbetsförhållandena inom följande af landets industrier: tobaksindustrin, textilindustrin, bagareyrket, tryckeriindustrin, nålarbeterskeindustrin, den mekaniska verkstadsindustrin samt pappersindustrin, af hvilka redogörelserna för de två sistnämnda ännu icke utkommit i tryck. Därutöfver hafva redogörelser utgifvits, hvilka icke direkt beröra en viss industri, nämligen: angående arbetstiden i industrier och handtverkerier, angående begravningshjälpningarnas verksamhet samt nattarbeterskorna i industrierna. Slutligen hafva tvänne undersökningar berört utom industrin stående personer, nämligen folkskolebarnens arbete utom skolan samt, kontors- och handelsbiträdena. Förslag har af Industristyrelsen slutligen inlämnats till Senaten angående anställande af en undersökning af glasindustrin, hvilket jämväl af Kejsarliga Senaten godkänts.

Det framgår af det föregående, att de arbetsstatistiska undersökningarna berört flere af landets förnämsta industrier, ehuru på långt när icke alla industrigrenar, som finnas i större eller mindre mån representerade inom landet, varit underkastade sådan undersökning. Likvisst saknas tvänne af landets förnämsta industrier, nämligen sågindustrin och byggnadsindustrin.

Enligt industristatistiken för år 1908, den sista som tillsvidare utkommit i tryck, var antalet inom sågindustrin sysselsatta arbetare 23,945 och sågarnas

Industristatistik. Sågindustrin.

uppgifna produktionsvärde 87,714,100 mark, d. v. s. omkring femtedelen af alla inom Finlands industrier sysselsatta arbetare och jämväl ungefär femtedelen af industrins hela produktionsvärde. Men i nära sammanhang med sågindustrin stå ännu tusental arbetare, hvilka icke upptagas i industristatistiken, nämligen de som äro sysselsatta vid afverkningen, stocksläpningen till flottningsled, flottningen och slutligen vid lastningen af den försågade varan. Huru stort antalet af arbetare, som sysselsättas i dessa arbeten, är torde vara omöjligt att utreda och är detta antal antagligen ganska starkt växlande under olika år.

Det framgår häraf hvilken dominerande betydelse sågindustrin har bland Finlands industrier. Redan af denna grund, synes det Industristyrelsen, vore det icke skäl att lämna denna industri utanför de arbetsstatistiska undersökningarna, hvilka utan en undersökning af sågindustrin, kunna gifva endast en bristfällig bild af arbetsförhållandena inom landets industrier. Men härtill kommer ännu, att enligt hvad som kunnat konstateras, arbetstiden vid landets sågar i flere fall är särdeles lång och att olika slag af skiftesarbete vid dem äro i stor utsträckning i bruk. Dessa förhållanden skulle jämväl tariffa en närmare utredning.

Med stöd af hvad som ofvan framhållits får Industristyrelsen vördsamt föreslå, att en statistisk undersökning angående arbetsförhållandena inom landets sågindustri måtte anställas vid Industristyrelsens arbetsstatistiska afdelning.

Det gäller då att i första rummet utreda hvilken omfattning en sådan undersökning bör och kan få.

Landets sågar äro spridda öfver hela landet och deras hela antal uppges i industristatistiken för år 1908 hafva varit 591. Det vore emellertid praktiskt nästan outförbart att, utan öfverhöfvan stora kostnader, sträfvat till att nå alla sågar vid en sådan undersökning. Detta är icke håller på långt när nödvändigt, ity att en mycket stor del af sågarna är sådana för husbehofssågning med en à två arbetare, där de icke hafva några fasta arbetare alls utan sågen skötes vid behof af gårdens drängar eller andra i regeln på annat håll sysselsatta personer. Det är klart att dylika sågar och deras arbetspersonal icke hafva gemenskap med sågindustrin i egentlig mening.

I allmänhet torde man kunna antaga, att sågar med ett uppgifvet produktionsvärde af mindre än 100,000 mark äro sådana som vid en undersökning kunna uteslutas.

För belysande af förhållandet mellan sågindustrin i dess helhet och den del däraf som representeras af sågarna med ett produktionsvärde af minst 100,000 mark har följande sammanställning uppgjorts. Den grundar sig, hvad hela industrin beträffar, på uppgifter för år 1908 och hvad de större sågarna

angår, på uppgifter från år 1909, emedan slutsummorna för 1909 icke ännu föreligga färdiga.

Här nedan angifvas länsvis produktionsvärdet för hela sågindustrin och för de större sågarna, likaså antalet arbetare för bägge grupperna samt antalet arbetare i den senare gruppen i procent af antalet arbetare i den förra.

Län:	Produktionsvärde:		Arbetare:		
	för alla sågar	för de större	för alla	för de större	de senare
	år 1908.	sågarna år 1909.	sågar år 1908.	sågarna år 1909.	i % af de förra.
Nylands	6,979,300	6,304,000	1,865	1,245	67 %
Åbo o. B.borgs	15,276,100	15,908,300	3,966	3,035	76 »
Tavastehus	9,912,300	8,560,800	2,515	1,715	68 »
Viborgs	22,604,600	23,109,100	5,960	5,285	89 »
S:t Michels	4,218,800	4,810,100	1,391	1,146	82 »
Kuopio	5,324,200	4,691,400	1,634	1,329	82 »
Vasa	7,490,800	7,235,100	2,569	1,501	58 »
Uleåborgs	15,908,000	17,415,700	4,045	3,893	96 »
Hela landet	87,714,100	88,034,500	23,945	19,149	80 %

Det framgår häraf, att sågarna med ett produktionsvärde af minst 100,000 mark utgöra den betydelsefullaste delen af hela sågindustrin. Produktionsvärdet för år 1909 synes blifva icke oväsentligt större än för år 1908, då redan de större sågarnas produktionsvärde för år 1909 öfverskjuter hela sågindustrins produktionsvärde för år 1908. Arbetarna vid de större sågarna utgöra åter 80 % af alla arbetare. Endast i Vasa län, där de små sågarnas antal är särdeles stort, går denna procentsats ned till 58 %. Det synes således, att sågarna med ett produktionsvärde af minst 100,000 mark utgöra en fullt tillräcklig exponent för sågindustrin och att det är nog om undersökningen begränsas till dessa. Detta hindrar dock icke att, där en liten såg ligger alldeles i närheten af en större, den förra jämväl kan indragas i undersökningen, där sådant icke medför särskilda kostnader för resor och dylikt. På enahanda sätt förfors jämväl vid undersökningen af bagareyrket i afseende å hembagerierna i förhållande till de yrkesmässigt bedrifna bagerierna.

Vid insamlandet af materialet bör samma metod komma till användning som hittills, nämligen att ombud besöka arbetsplatserna och där inhämta upplysningar både af arbetsgifvare och arbetare.

Sågarna äro visserligen spridda öfver nästan hela landet, men man finner dock lätt, att de med afseende å läget kunna fördelas i vissa grupper. En sådan fördelning, vid hvilken särskild hänsyn tagits till möjligheterna af kom-

munikationer per järnväg eller ångbåt inom området, som vore lämplig för materialets insamlande framgår af följande:

I. *Området Helsingfors—Tavastehus—Åbo.* Begränsas af järnvägen Helsingfors—Tavastehus samt Åbo banan.

II. *Björneborgs område.* Trakterna kring Björneborgsbanan från Karkku till Björneborg, kring Raumo-banan samt norrom Björneborg till Sastmola.

III. *Tammerfors område.* Trakterna från Tammerfors till Tavastehus, från Tammerfors till Karkku, från Tammerfors till Filppula samt vattnen norrom Toijala.

IV. *Sydöstra kusten.* Kusttrakten från Borgå till Veckelaks, Lahtis, Heinola och Kouvola.

V. *Viborgs område.* Trakterna söderom Saimen från Villmanstrand, kring Viborg och Sordavala, samt socknarna vid den ryska gränsen.

VI. *Nyslotts område.* Trakterna kring Nyslott och Joensuu samt Pie-lisjärvi.

VII. *Savolaks-banan.* Trakterna på hvardera sidan om Savolaks-banan, norrom Kouvola till och med Kajana.

VIII. *Området Alavo—Jyväskylä—Suolahti.* Trakterna kring järnvägen Haapamäki—Jyväskylä—Suolahti jämte Vasa-banan till Alavo.

IX. *Området Vasa—Uleåborg.* Trakterna kring Uleåborgs-banan från järnvägen Seinäjoki—Vasa till Uleåborg.

X. *Området Uleåborg—Torneå.* Trakterna kring järnvägen från och med Uleåborg till Torneå.

På dessa områden fördela sig produktionsvärdet och arbetarna, särskilda i afseende å kön, för de tidigare nämnda större sågarna på följande sätt:

Undersökningsområde.	Produktionsvärde:		Arbetare:	
	mark	män.	kvinnor.	bägge könen.
I	8,313,000	1,341	80	1,421
II	12,674,200	2,006	478	2,484
III	4,297,800	808	86	894
IV	16,504,000	3,246	555	3,801
V	11,559,500	2,314	243	2,557
VI	3,579,200	835	99	934
VII	6,807,600	1,513	177	1,690
VIII	3,750,600	852	117	969
IX	7,169,700	1,333	150	1,483
X	13,378,900	2,550	366	2,916
Summa	88,034,500	16,798	2,351	19,149

Dessa områden, med undantag af IV, äro af den omfattning, att en person är nog för hvarje vid insamlingen af materialet. I området IV torde det däremot vara skäl att använda två ombud, på det att insamlingen icke må draga alltför länge ut på tiden.

Såsom redan tidigare antyddes, höra till sågindustrin också en stor mängd arbetare utom de, hvilka arbeta vid själfva sågen. Undersökningen blefve ofullständig, om icke dessa jämväl, såvidt sådant är möjligt, indroges under den samma. Emellertid är det icke möjligt att härvid använda samma förfarings-sätt som vid inhämtandet af upplysningar angående de egentliga sågarbetarna.

Hit höra främst arbetarna vid afverkningen i skogarna, vid släpningen af stocken till närmaste flottningsled samt vid den s. k. å-flottningen till större vattendrag. Dessa arbetare äro anställda af sågfirman direkt eller genom dennas förmän på platsen. Upplysningar angående deras arbetsförhållanden — arbetstid, arbetslön, ackordarbetets beskaffenhet m. m. — kan erhållas genom sågfirmans förmedling. Härvid är man tvungen att nöja sig med mindre detaljerade uppgifter än dem man kan få rörande de egentliga sågarbetarna, hvarjämte uppgifterna angående arbetarnas rent personliga förhållanden bortfalla.

Sedan stocken kommit till de större flottningslederna, öfvertages dess vidare befordran i de flesta fall af ett af de stora flottningsbolagen. Från dessa bolag kunna åter uppgifter erhållas angående de af dem använda arbetarnas arbetsförhållanden.

Efter det stocken försågats lastas den vid inlandssåg på järnvägsvagn eller pråm och vid hamnsåg i fartyg. Dessa arbeten utföras åter af sågfirmorna. Lastningen inom fartyget slutligen utföres af arbetslag eller stevador-firmor. Äfven i dessa fall är det möjligt att få nödiga uppgifter från resp. firmor.

Ännu återstår att nämna några ord om en del af materialet, nämligen det som rör arbetarnas löneförhållanden.

Vid undersökningen af den egentliga fabriksindustrin hafva löneuppgifterna erhållits i form af utdrag ur lönelängderna, gjorda å fabrikskontoret. Detta sätt för löneuppgifternas insamlande lämnar visserligen ett utomordentligt fullständigt och tillförlitligt material, men kostnaderna härför blifva tämligen dryga, hvarjämte en väsentlig del af materialet icke kan fullt utnyttjas i statistiken. För sågindustrin blefve kostnaderna antagligen proportionsvis synnerligen höga, hvarjämte den del som icke kunde tillgodogöras för statistisk bearbetning troligen blefve än större. Det synes därför vara skäl att söka utfinna en annan väg för erhållande af de nödiga uppgifterna. En sådan erbjuder sig genom användande af det rika lönematerial som finnes hos de bolag, i hvilka sågarbetarna äro försäkrade mot olycksfall. I främsta rummet finnes sådant hos Sågegarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag, men äfven hos de aktiebolag, som drifva dylik försäkring. Härigenom erhöles visserligen icke, så-

som beträffande fabriksarbetarna, uppgifter angående den verkliga förtjänsten för hvar och en under ett helt år, utan medellöner för de särskilda yrkesgrupperna, men af ofvan antydda skäl torde det vara anledning att i detta fall nöja sig härmed. Däremot erbjuder denna metod möjlighet att erhålla uppgifter äfven angående lönenivåns förändringar under en följd af år.

Det gäller slutligen att beräkna de kostnader som en enligt här angifna plan utförd undersökning kunde medföra. Hvarje kostnadsberäkning för dylika arbeten är behäftad med viss osäkerhet och för nu föreslagna undersökning är detta fallet i högre grad än förut, då här komme i fråga delvis andra metoder vid materialets insamlande än tillföre. Genom att tillbörlig försiktighet iakttagits vid de tidigare kostnadsberäkningarna har det dock inträffat endast en gång, nämligen vid undersökningen af textilindustrin, att det uppgjorda kostnadsförslaget öfverskridits. Den tid som komme att åtgå för materialets insamlande och bearbetande samt tryckningen af redogörelsen torde i ingen händelse kunna beräknas till mindre än $1\frac{1}{2}$ år eller 18 månader. För jämförelses skull må anföras, att denna tid för undersökningen af de mekaniska verkstäderna beräknades till 20 månader och för pappersindustrin till 15 månader.

Industristyrelsen får härmed framlägga följande

approximativa kostnadsberäkning.

Föreståndaren för den arbetsstatistiska afdelningen, lön under 18 månader à 450 mk	Fmk	8,100: —
Biträdet, lön under 18 månader à 200 mk	»	3,600: —
Skrifpapper för formulär och blanketter, omkring 50 ris à 15 mk	»	750: —
Resekostnader, dagtraktamente och arvode åt 11 ombud för insamlande af materialet från sågarna	»	9,510: —
Ersättning för utdrag ur olycksfallsförsäkringsbolagens uppgifter angående löner	»	1,000: —
Ersättning för utdrag ur sågbolagens uppgifter angående afverkningsarbetarna samt ur flottningsbolagens uppgifter angående deras arbetare	»	1,500: —
Räknebiträden	»	3,500: —
Öfversättning af berättelsen till det andra inhemska språket	»	2,500: —
Öfversättning till franskan af tabellhufvuden, sammandrag af berättelsen m. m. d.	»	200: —
Oförutsedda utgifter	»	840: —
Summa Fmk		31,500: —

Till motivering af de ofvannämnda poster, som icke redan i det föregående fått sin förklaring, må anföras följande.

Kostnaderna för insamlandet af materialet från sågarna hafva beräknats enligt samma grunder som följts vid alla föregående undersökningar. Enligt dessa hafva ombuden erhållit ersättning för resor enligt räkning, ett dagtraktamente af 7 mark samt 25 penni för hvarje arbetare. Den ofvan anförda summan af 9,510 mk sammansättes därför sålunda.

Resekostnader för 11 ombud à 200 mk	Fmk	2,200: —
Dagtraktamente för 11 ombud under 30 dagar, hvar och en		
à 7 mk	»	2,310: —
20,000 arbetare à 25 p.	»	5,000: —
	Summa Fmk	9,510: —

De bägge posterna om resp. 1,000 och 1,500 mk för utdrag ur olycksfallsförsäkringsbolagens, sågegarnas och flottningsbolagens uppgifter angående deras arbetare äro själfallet svåra att på förhand med säkerhet angifva och motsvara i hufvudsak de i kostnadsförslagen för tidigare undersökningar upptagna kostnaderna för utdrag ur lönelängderna. Dessa sistnämnda poster voro i kostnadsförslagen för undersökningarna angående de mekaniska verkstäderna och pappersindustrin upptagna till resp. 6,000 och 5,500 mark, och torde dessa belopp i hufvudsak blifva anlitade. Denna post ställer sig således väsentligen billigare i nu förevarande fall till följd af den ändrade metoden för löneuppgifternas inhämtande, medan åter kostnaderna för materialets insamlande från arbetsplatserna genom ombud, till följd af sågarnas stora spridning öfver hela landet och det stora antalet arbetare, äro högre än vid tidigare undersökningar.

Posten oförutsedda utgifter har tagits relativt hög för att i någon mån utjämna den osäkerhet som, såsom tidigare framhållits, måste vidlåda ett kostnadsförslag af här angifna beskaffenhet.

Kostnaderna för en undersökning af nu ifrågavarande slag är beroende af många samverkande omständigheter, såsom af den ifrågavarande industrins storlek, dess geografiska utbredning m. m. d. Den lämpligaste jämförelsen torde erbjudas genom beräkning af kostnaden för hvarje af undersökningen träffad arbetare. För de föregående undersökningarna ställer sig denna kostnad såsom framgår af följande sammanställning, där beloppen beträffande de mekaniska verkstäderna och pappersindustrin äro approximativt beräknade emedan räknenskaperna för dessa icke ännu äro afslutade:

Tobaksindustrin	Fmk	5: 25
Textilindustrin	»	2: 93

Bagareyrket	Fmk	9: 85
Tryckeriindustrin	»	7: 44
Nålarbeterskorna	»	3: 53
Mekaniska verkstäderna	c. »	3: 60
Pappersindustrin	c. »	3: 20

För sågindustrin blefve kostnaderna för hvarje redovisad arbetare enligt här ofvan uppgjorda kostnadsförslag omkring Fmk. 1: 55.

Slutligen bör industristyrelsen nämna att tiden för insamlingen af materialet nödvändigtvis bör vara sommaren. Från och med september månad är, enligt hvad från intresserad håll uppgifvits, en sådan insamling olämplig, emedan arbetet vid sågarna då bedrifves mycket forceradt för att den sågade varan må hinna utskeppas förrän vinterns inbrott och skulle således materialets insamlande då verka störande. Det vore därför nödvändigt, att insamlandet af materialet kunde ske under nästinstundande juli och augusti månader. Emedan åter de vidlyftiga förberedelserna för en så stor undersökning taga en dryg tid i anspråk borde anslaget för densamma finnas disponibelt redan från början af juni månad.

Med stöd af hvad Industristyrelsen här ofvan haft äran framhålla får Industristyrelsen vördsamt hemställa, att Kejserliga Senaten måtte besluta:

att en arbetsstatistisk undersökning af sågindustrin jämte därmed sammanhängande afverknings- och flottningsarbetare skall utföras i hufvudsaklig öfverensstämmelse med här uppgjorda program;

att för ändamålet ett anslag af 31,500 mark ställes till Industristyrelsens förfogande;

att undersökningen utföres vid Industristyrelsens arbetsstatistiska afdelning;

att insamlingen af det för undersökningen nödiga materialet sker under juli och augusti månader innevarande år, samt

att beträffande hörande af sakkunniga och afgifvande af redogörelse för undersökningens resultat hittills vid tidigare utförda undersökningar följda, af Kejserliga Senaten förut angifna föreskrifter äfven nu komma till tillämpning.

Helsingfors, den 10 april 1911.

A. F. Tigerstedt.

F. A. Paloheimo.

Edv. Öhrnberg.

adj.

Såsom svar å sin ofvan återgifna skrifvelse emottog Industristyrelsen från Handels- och Industriexpeditionen en så lydande skrifvelse, dagtecknad den 26 maj 1911:

Till Industristyrelsen.

I skrifvelse af den 20 sistlidne april har Industristyrelsen på anförda skäl hemställt om anställande af en arbetsstatistisk undersökning af sågindustrin i Finland jämte därmed sammanhängande afverknings- och flottningsarbeten i hufvudsaklig öfverensstämmelse med härför uppgjordt program, samt att för ifrågavarande undersökning, som borde utföras vid Industristyrelsens arbetsstatistiska afdelning, ett anslag af ända till 31,500 mark blefve ställdt till Industristyrelsens förfogande.

Vid denna dag af ärendet skedd föredragning har Kejserliga Senaten funnit godt anbefalla Industristyrelsen att, i samråd med en kommission af arbetsgifvare och arbetare, hvilka framdeles skola af Senaten utses, låta verkställa en arbetsstatistisk undersökning af landets sågindustri jämte därmed sammanhängande afverknings- och flottningsarbeten i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det för undersökningen i Industristyrelsens förberörda skrifvelse angifna program, egande Industristyrelsen, sedan arbetet slutförts, i samråd med förenämnda sakkunniga till Kejserliga Senaten inkomma med berättelse öfver undersökningen äfvensom de framställningar och förslag, till hvilka densamma kan gifva anledning.

Till betäckande af kostnaderna för ifrågavarande undersökning har Kejserliga Senaten till Industristyrelsens förfogande, i enlighet med det af Industristyrelsen uppgjorda kostnadsförslaget, för innevarande år anvisat ett anslag af fjortontusen (14,000) mark, hvilka medel Industristyrelsen eger i mån af behof utanordna och utgiften i räkenskaperna observera sålunda, att ett belopp af till och med 8,000 mark afföres under tolfte Hufvudtiteln XVI kap. 15 momentet samt återstoden eller 6,000 mark afföres under fjortonde Hufvudtiteln I kap. 2 momentet; hvilket Handels- och Industriexpeditionen, jämlikt Kejserliga Senatens beslut, får Industristyrelsen till kännedom och iakttagande härigenom meddela.

A. Wirenius.

Leo Ehrnrooth.

Den 19 september 1911 aflät Industristyrelsen till Handels- och Industriexpeditionen en skrifvelse angående upptagande i statsförslaget för år 1912 af nödiga anslag för Industristyrelsens arbetsstatistiska afdelning. I skrif-

velsen framhölls också, att för att undersökningen af sågindustrin måtte kunna slutföras, i statsförslaget för år 1912 borde observeras den ännu icke utanordnade delen af de beräknade kostnaderna, eller 17,500 mark, och anhöll Industristyrelsen att för år 1912 denna summa måtte anvisas.

I skrifvelse af den 5 oktober 1911 meddelade Handels- och Industriexpeditionen, att Kejserliga Senaten för slutförande af den jämlikt Kejserliga Senatens beslut af den 26 maj 1911 påbegynta arbetsstatistiska undersökningen af sågindustrin i Finland jämte därmed sammanhängande afverknings- och flottningsarbeten för nästkommande år anvisat ett anslag af sjuttontusen femhundra (17,500) mark, hvilka medel Industristyrelsen egde i mån af behof utanordna och utgiften i räkenskaperna observera under IX kapitlet i extraordinarie statsförslaget för sagda år.

I skrifvelse af den 16 juni 1911 meddelade Handels- och Industriexpeditionen, att Kejserliga Senaten till sakkunnige vid undersökningens utförande utsett vicekonsuln *Hugo Rosenlew* från Björneborg, landtbruksrådet *H. G. Paloheimo* från Hausjärvi socken, sågarbetaren *A. Turkia* från Kymmene socken samt sekreteraren i sågindustriarbetarnas förbund *J. Aaltonen* från Kotka.

Frågeformulären.

De af Senaten utsedda sakkunnige samt direktören för Statistiska Centralbyrån sammanträdde jämte Industristyrelsen den 20 juni 1911, hvarvid ett uppgjort förslag till frågeformulär granskades. De utarbetade frågeformulären, hvilka på samma blankett innehöllo frågorna på finska och svenska språken, buro som gemensam öfverskrift orden

INDUSTRISTYRELSEN

1911.

Arbetsstatistisk undersökning angående sågindustrin i Finland.

Med anförande endast af den svenska texten hade frågeformulären i öfrigt följande utseende, här återgifna i förminskad skala.

Frågeformulär A.

Frågor:	Svar:
1. Sågens inregistrerade firmanamn? _____	
2. Sågens belägenhet (stad eller socken och postadress)? _____	
3. Hvilka slag af trävaror produceras vid sågen (plankor, battens, bräder, björk-käppar, hyflade varor m. m.)? _____	

Frågor:	Svar:
4. Hålles sågen i gång hela året om eller endast under någon del af året, och i så fall när började och när slutade arbetet under år 1910 (månad och dag)? _____	
5. Allmänna omkostnader för sågen under år 1910: Skatter till staten? _____ » » kommunen? _____ Brandförsäkringspremier? _____ Olycksfallsförsäkringspremier? _____ Huru stort är brandförsäkringsvärdet af sågens samtliga fabriks- och bostadslokaler samt maskiner och redskap? _____	Fmk: _____ » _____ » _____ » _____ » _____
6. Sågens taxerade inkomst år 1910: _____	Fmk: _____
7. Arbetslokalerna: Uppvärmningssystem? _____ Ventilationssystem? _____ Belysningsystem? _____ Finnes vattenledning inom sågen? _____ Finnes för arbetarna särskilda rum för intagande af måltider? _____	Elektriskt ljus (med eller utan egen kraftanläggning)? _____ Gas? _____ Petroleum? _____ (Det icke förekommande utstrykes).
8. Firman tillhöriga bostadslokaler: Åt såväl förvaltningspersonalen som arbetare upplåtna bostadslokalers sammanlagda antal? _____ Däraf åt arbetare upplåtna bostadslokaler: om endast kök? _____ om ett rum utan kök? _____ om ett rum med del i kök? _____ om ett rum och kök? _____	Antal: _____ » _____ » _____ » _____ » _____

Frågor:	Svar:
om två rum utan kök? _____ om två rum med del i kök? _____ om två rum med kök? _____ om tre eller flere rum och kök? _____ Upplåtas arbetarbostäderna fritt eller mot hyra, och huru stor är i se- nare fallet hyran per månad? _____	Antal: _____ » _____ » _____ » _____ Fmk: _____
9. Förvaltningspersonal: Vid firmans kontor på platsen anställda personer? _____ Sammanlagda beloppet af till kontors- personalen under år 1910 utbetalade löner? _____	Antal: _____ Fmk: _____
10. Arbetstid för närvarande: Arbetstidens längd (inberäknadt rasterna): a) där skiftesarbete icke användes, utan endast dagarbete: lördag (begynnelse- och sluttid)? _____ annan dag före hälgdag (begynnelse- och sluttid)? _____ öfriga dagar (begynnelse- och sluttid)? _____	kl. _____ kl. _____ » _____ » _____ » _____ » _____
b) där två skiften om 12 timmar hvarje användas: vid hvilka klockslag sker ombyte af skiften? _____ huru lång är arbetstiden för ett skif- teslag: under den ena veckan? _____ under den andra veckan? _____ huru lång är den oafbrutna söndags- hvilan för ett skifteslag: under den ena veckan? _____ under den andra veckan? _____	kl. _____ kl. _____ timmar: _____ » _____ » _____ » _____

Frågor:	Svar:
c) där tre skiften om 8 timmar hvarje användas: vid hvilka klockslag sker ombyte af skiften? _____ huru lång är arbetstiden för ett skifteslag: under den första veckan? _____ under den andra veckan? _____ under den tredje veckan? _____ huru lång är den oarbrutna söndags-hvilan för ett skifteslag: under den första veckan? _____ under den andra veckan? _____ under den tredje veckan? _____	kl. _____ kl. _____ kl. _____ timmar _____ » _____ » _____ » _____ » _____ » _____ » _____
d) där nattarbete förekommer utan att vara ordnad i hvarandra regelbundet aflösande dag- och nattskiften: när börjar sådant nattarbete på aftonen? _____ när slutar sådant arbete på morgonen? _____ huru många nätter i veckan förekommer dylikt nattarbete? _____ hafva de arbetare, som hafva dylikt nattarbete, jämväl något dagarbete och i så fall: när börjar det på morgonen? _____ när slutar det på aftonen? _____ huru många dagar i veckan förekommer dylikt dagarbete? _____	kl. _____ » _____ nätter _____ kl. _____ » _____ dagar _____
e) annan möjligen förekommande här ofvan icke angifven arbetsordning (4 skiften i dygnet eller dylikt)? _____	
f) går sågen jämväl sön- och hängdagar eller upphör arbetet under dessa dagar och i så fall mellan hvilka klockslag? _____	kl. _____ kl. _____

Frågor:	Svar:
Raster: a) där skiftesarbete icke användes, utan endast dagarbete: under förmiddagen (begrnnelse- och sluttid)? _____ middagsrast (begrnnelse- och sluttid)? _____ under eftermiddagen (begrnnelse- och sluttid)? _____ Äro rasterna andra om lördag och annan dag före haldag, och i så fall hvilka? _____	kl. _____ kl. _____ » _____ » _____ » _____ » _____
b) där två skiften om 12 timmar hvarje användas: huru många raster medgifvas och mellan hvilka klockslag infalla de?	kl. _____ kl. _____
c) där tre skiften om 8 timmar hvarje användas: huru många raster medgifvas och mellan hvilka klockslag infalla de?	kl. _____ kl. _____
d) där nattarbete förekommer utan att vara ordnad i hvarandra regelbundet aflösande dag- och nattskiften: huru många raster medgifvas under tiden för nattarbetet och mellan hvilka klockslag? _____	kl. _____ kl. _____
e) vid möjligen förekommande här ofvan icke angifven arbetsordning (4 skiften i dygnet eller dylikt)? _____	kl. _____ kl. _____
Hvilka slag af arbetare hafva: a) endast dagarbete? _____ b) två skiften om 12 timmar? _____ c) tre skiften om 8 timmar? _____ d) nattarbete som icke är ordnad i hvarandra regelbundet aflösande dag- och nattskiften? _____	_____ _____ _____ _____

Frågor:	Svar:
e) annat slag af arbetsordning (4 skiften i dygnet eller dylikt)? _____ När infördes den nu i bruk varande arbetstiden (år och dag)? _____	
11. Öfvertidsarbete under år 1910: Har under år 1910 utförts arbete utöfver den ofvan angifna arbetstiden, och i så fall i hvilken utsträckning (under huru lång tid af året, huru många timmar om dagen och af huru många arbetare)? _____ Efter hvilken beräkningsgrund betalas sådant öfvertidsarbete? _____ Har under år 1910 förekommit <i>söndagsarbete</i> utöfver det som betingats af arbetets indelning i skiften och i så fall i hvilken utsträckning (huru många söndagar, huru många timmar hvarje, af huru många arbetare och af hvilka slag af arbetare)? _____ Efter hvilken beräkningsgrund betalas söndagsarbete? _____	
12. Arbetsvilkor för närvarande: Förekommer ackordarbete? _____ Om så är fallet för hvilka slag af arbetare? _____ Lämnas ackordarbete också åt grupper af arbetare? _____ I så fall enligt hvilka grunder? _____ Är ordinarie timpenning garanterad vid ackordarbete? _____ Äro arbetare eller grupper af arbetare skyldiga att mottaga ett dem förelagdt ackordarbete? _____ Huru ofta och hvilka dagar utbetalas aflöningen? _____ Förekomma löneafdrag (såsom till hyra, sjukkassa, plikter m. m.)? _____	

Frågor:	Svar:
Förekomma premier eller gratifikationer, och i så fall enligt hvilka grunder? _____	
Finnas ordningsregler (häraf bifogas ett exemplar)? _____	
Finnes arbetskontrakt (häraf bifogas ett exemplar)? _____	
Är uppsägningstid bestämd, och i så fall huru lång? _____	
Finnes tariffaftal mellan arbetsgifvaren och arbetarna (häraf bifogas ett exemplar)? _____	
Undersökas arbetarna af läkare innan de antagas i tjänst, och i så fall på hvems bekostnad? _____	
13. Särskilda förmåner för arbetarna: I hvilket bolag äro arbetarna olycksfallsförsäkrade? _____	
Åtnjuta några arbetare ålderdomsunderstöd af firman, och i så fall huru många och till hvilket sammanlagdt belopp? _____	
Åtnjuta enkor och barn efter afidna arbetare understöd af firman, och i så fall huru många och till hvilket sammanlagdt belopp? _____	
Finnas fonder, till hvilka arbetarna själfva icke bidraga, afsatta till förmån för arbetarna, och i så fall för hvilka ändamål och till hvilka belopp (reglemente för sådana fonder bifogas)? _____	
14. Särskilda anmärkningar och tillägg: _____	

Frågeformulär B.

Uppgift på för närvarande i bruk varande kraft- och arbetsmaskiner vid _____

1. Maskiner, drifna med vattenkraft:

a) Turbiner om tillsammans _____ eff. hkr.

b) Vattenhjul, antal:

2. Fasta ångpannor om tillsammans _____ m² eldyta.

3. Ångmaskiner om tillsammans _____ eff. hkr.

4. Elektriska generatorer, drifna med vattenkraft, om tillsammans _____ eff. hkr.

5. Elektriska generatorer, drifna med ångkraft, om tillsammans _____ eff. hkr.

6. Antal maskiner för sågning och hyfling:

a) ramsågar:

b) kantverk:

c) kapsågar:

d) klyfsågar för småvirke:

e) hyflerimaskiner:

f) öfriga maskiners art och antal:

Frågeformulär C.

Frågor:	Svar:
Sågens namn: _____	
1. Arbetarens namn? _____ födelseår? _____ födelseort? _____ civilstånd (ogift, gift, enkling, enka)? _____	År: _____
2. Faders yrke? _____	
3. Antal afidna barn? . _____ Antal barn i lifvet? _____ Huru många af Edra barn i lifvet försörja sig själftva? _____ Har Ni anförvandter (utom hustru och barn) eller andra personer att försörja? _____	
4. Inom hvilken afdelning af sågen arbetar Ni? _____ A) stockupplagsplatsen och stockmagasinet? _____ B) sågen? _____ C) brädgården? _____ D) hyfleriet? _____ E) reparationsverkstaden? _____ F) maskinrummet? _____ Hvilken är Eder yrkesspecialitet inom afdelningen? _____	
5. När började Ni arbeta inom sågindustrin? _____ När började Ni arbeta denna gång hos nuvarande arbetsgivare? _____ Har Ni tidigare arbetat i andra yrken, och i så fall hvilka? _____	År: _____ » _____
6. Har Ni för närvarande: a) endast dagarbete, och i så fall huru många timmar i veckan? _____	

Frågor:	Svar:
b) arbete i två skiften om 12 timmar?	
c) arbete i tre skiften om 8 timmar?	
d) endast nattarbete?	
e) någon annan arbetsordning?	
Har Ni timpenning och i så fall hvilken?	Penni: _____
Har Ni själf andra inkomster än från sågen och i så fall till hvilket belopp stiga de om året?	Fmk: _____
Har Er hustru eller hemmavarande barn några inkomster, och i så fall till hvilket belopp stiga de om året?	Fmk: _____
Har Ni för närvarande öfvertidsarbete, och i så fall huru många timmar i veckan?	Timmar: _____
Har Ni för närvarande nattarbete, och i så fall huru många timmar i veckan?	» _____
Är Ni skyldig att emottaga ett erbjudet ackordarbete?	
7. Har Ni fri bostad, bor Ni i eget hus, på arrende (huru stort i året), eller betalar Ni hyra (huru stor per vecka eller månad)?	
Har Ni hyresbidrag af arbetsgifvaren, och i så fall huru stort?	
Huru många rum innehar Ni (utom kök)?	
Har Ni eget kök eller del i kök?	
Har Ni inneboende bos Eder och i så fall huru många och mot hvilken ersättning?	
Bor Ni själf inne hos andra?	
Huru många personer bo tillsammans i de af Eder innehafda rummen?	
8. Lider Ni af någon kronisk sjukdom, och i så fall af hvad slag?	
Har Ni varit utsatt för olycksfall i arbetet, hvaraf Ni ännu lider men, och i så fall af hvilken beskaffenhet?	

Frågeformulär D.

Specifiserade uppgifter öfver bland delegarna i _____

kassa inträffade dödsfall.

År.	D e n d ö d a s				Uppgifven dödsorsak.
	n a m n.	kön.	ålder.	civil- stånd. ¹⁾	

¹⁾ Ogift, gift, enkling, enka.

Frågeformulär E.

Specifiserade uppgifter öfver bland delegarna i _____

kassa inträffade sjukdomsfall.

D e n s j u k a s				Antal sjuk- dagar.	Sjukdomens namn eller beskaffenhet.
n a m n.	kön.	ålder.	civil- stånd. ¹⁾		

¹⁾ Ogift, gift, enkling, enka.

Afverkningen.

Upplysningar angående hos _____
 sysselsatta arbetare vid afverkningen under perioden 1910—1911.

1. Orten, där afverkningen försiggått (socken och by)? _____

När vidtog afverkningen under senaste period och när afslutades den (månad och dag)? _____

Huru stor var afverkningen (antal stockar)? _____

2. Huru många arbetare sysselsattes i medeltal:

vid afverkningen

vid släpningen af stocken till närmaste flottled

Summa arbetare .

3. Om bland dessa arbetare funnos sådana som icke voro bosatta på afverkningsorten, huru fingo dessa arbetare bostad och hurudana voro dessa bostäder i allmänhet?

4. Huru försedde sig arbetarna med lifsförnödenheter, hade de detta själf om hand eller hade firman eller någon dess förman öfvertagit förplägningen, och i så fall huru bedrefs den?

5. Om arbete utgafs på ackord åt grupper af arbetare eller arbetslag, huru voro arbets- och aflöningsförhållandena i så fall ordnade?

6. Huru beräknades aflöningen för de arbetare som voro sysselsatta vid afverkningen och huru stor var förtjänsten för en karl i allmänhet per dag?

7. Huru beräknades aflöningen för de arbetare som voro sysselsatta vid stocksläpnin-
gen och huru stor var förtjänsten för en karl utan häst och för en karl med
häst i allmänhet per dag?

8. Huru ofta utbetalades aflöningen?

9. Är det brukligt att i en eller annan form göra afdrag från lönen och i så fall för
hvilka ändamål?

10. Var någon bestämd arbetstid fastställd, och i så fall huru många timmar per dag?

11. Andra upplysningar som kunna vara egnade att belysa dessa arbetares arbets- och
lefnadsförhållanden?

Å-flottningen.

Upplysningar angående hos _____
sysselsatta arbetare vid å-flottningen under 1910.

1. Från hvilken ort (socken och by) skedde flottningen och till hvilket vattendrag?

När vidtog flottningen under senaste år och när avslutades den (månad och dag)?

Huru stor kvantitet stockar flottades därvid (antal stockar)? _____

2. Huru många arbetare sysselsattes därvid i medeltal? _____

3. Om bland dessa arbetare funnos sådana som icke voro bosatta på orten, huru fingo dessa arbetare bostad och hurudana voro dessa bostäder i allmänhet? _____

4. Huru försedde sig arbetarna med lifsförnödenheter, hade de detta själfva om hand eller hade firman eller någon dess förman öfvertagit förplägningen, och i så fall huru bedrefs den? _____

5. Om arbete utgafs på ackord åt grupper af arbetare eller arbetslag, huru voro arbets- och aflöningsförhållandena i så fall ordnade? _____

6. Huru beräknades aflöningen för de arbetare som voro sysselsatta vid å-flottningen och huru stor var förtjänsten för en karl i allmänhet per dag? _____

7. Huru ofta utbetalades aflöningen? _____

8. Är det brukligt att i en eller annan form göra afdrag från lönen och så i fall för hvilka ändamål? _____

9. Var någon bestämd arbetstid fastställd, och i så fall huru många timmer per dag? _____

10. Andra upplysningar som kunna vara egnade att belysa dessa arbetares arbets- och lefnadsförhållanden? _____

Frågeformulär H.

Flottningen.

Upplysningar angående hos _____

Flottningsbolag sysselsatta arbetare vid flottningen under år 1910.

1. Längs hvilka vattendrag skedde flottningen? _____

Huru länge dröjer det i allmänhet för stocken att komma ned längs dessa vattendrag? _____

När vidtog flottningen och när afslutades den (månad och dag)? _____

Huru stor kvantitet stock flottades (antal stockar)? _____

2. Huru många arbetare sysselsattes härvid? _____

3. Huru voro flottningsarbetarnas bostadsförhållanden ordnade? Bodde de ombord på flottan eller sökte de sig bostad i land eller förforo de olika vid olika tillfällen? Huru voro deras bostäder i allmänhet beskaffade? _____

4. Huru försedde sig arbetarna med lifsförnödenheter, hade de detta själfva om hand eller hade firman eller någon dess förman öfvertagit förplägningen, och så i fall huru bedrefs den? _____

5. Om arbete utgafs på ackord åt grupper af arbetare eller arbetslag, huru voro arbets- och aflöningsförhållandena i så fall ordnade? _____

6. Huru beräknades aflöningen för de arbetare som voro sysselsatta vid flottningen och huru stor var förtjästen för en karl i allmänhet per dag? _____

7. Huru ofta utbetalades aflöningen? _____

8. Är det brukligt att i en eller annan form göra afdrag från lönen och i så fall för hvilka ändamål? _____

9. Var någon bestämd arbetstid fastställd, och i så fall huru många timmar per dag?

10. Andra upplysningar som kunna vara egnade att belysa dessa arbetares arbets- och lefnadsförhållanden?

Frågeformulär I.

Inlastning af den försågade varan.

Upplysningar angående hos stevadorfirman _____ sysselsatta
arbetare vid inlastningen af försågade varor under år 1910.

1. Hamnen där inlastningen skett? _____
När vidtogs inlastningen under senaste period och när afslutades den (månad och dag)?

Huru mycket sågade trävaror inlastades under denna tid? _____

2. Huru många arbetare sysselsattes härvid? _____

3. Om arbete utgafs på ackord åt grupper af arbetare eller arbetslag, huru voro arbets-
och löneförhållandena i så fall ordnade? _____

4. Huru beräknades afföningen för de arbetare som voro sysselsatta vid inlastningen
och huru stor var förtjänsten för en karl i allmänhet per dag? _____

5. Huru ofta utbetalades aflöningen? _____

6. Är det brukligt att i en eller annan form göra afdrag från lönen och i så fall för
hvilka ändamål? _____

7. Var någon bestämd arbetstid fastställd, och i så fall huru många timmar per dag? _____

8. Var det nödvändigt att vid brådskanie inlastning arbeta utöfver den sålunda fast-
ställda arbetstiden, och i så fall huru ofta under året och huru länge på af-
tonen? _____

9. Var det af samma orsak nödvändigt att under året arbeta på natten (efter kl. 9 på
aftonen), och i så fall huru ofta under året och huru länge på natten? _____

10. Var det af samma orsak nödvändigt att under året arbeta på sön- och hälgdagar, och i
så fall huru många söndagar under året och huru många timmar i allmänhet
under hvarje? _____

11. Godtgöres öfvertidsarbete med förhöjd lön och i så fall enligt hvilka grunder? _____

12. Godtgöres nattarbete med förhöjd lön och i så fall enligt hvilka grunder? _____

13. Godtgöres söndagsarbete med förhöjd lön och i så fall enligt hvilka grunder? _____

14. Andra upplysningar som kunna vara egnade att belysa dessa arbetares arbets- och lefnadsförhållanden? _____

Till arbetsgifvarna sändes en så lydande skrifvelse med upplysningar angående undersökningens utförande:

INDUSTRISTYRELSEN

1911.

**Till arbetsgifvarna inom sågindustrin samt flottningsbolagen
och stevadorfirmorna.**

Sedan Senaten anbefallt Industristyrelsen att fortsätta serien af arbetsstatistiska undersökningar och därvid bestämt, att sågindustrin närmast skall göras till föremål för sådan undersökning, kommer densamma att utföras under innevarande sommar.

För detta ändamål komma innehafvarna af nämnda slag af inrättningar att besökas af Industristyrelsens ombud, hvilka hafva de nödiga frågeformulären.

De formulär, hvilka Industristyrelsen anhåller att få ifyllda innehålla följande:

Frågeformulär A innehåller frågor angående inrättningens allmänna karaktär och driften af densamma. Då de flesta af dessa frågor äro ganska lätta att besvara, vore det meningen att ombudet skulle återfå formuläret ifyllt medan han vistas på orten.

Frågeformulär B har till uppgift att lämna utredning om de maskinella inrättningar, hvilka finnas vid verket och kunde färdig ifyllt lämnas åt ombudet samtidigt med *A*.

Då ombudet anländer till inrättningen skall han till först besöka arbetsgifvaren och af denne utverka sig tillstånd att fråga arbetarna. Detta sker enligt *frågeformulär C*, som innehåller frågor af personlig art till arbetarna. Enligt den vid föregående liknande undersökningar vunna erfarenheten tillgår frågandet af arbetarna lämpligast så att ombudet anvisas plats i arbetslokalen eller i dess omedelbara närhet och komma arbetarna dit i tur och ordning för att besvara de till dem ställda frågorna. På detta sätt uppehålls hvarje arbetare endast högst 5 minuter.

Där vid sågen finnes särskild sjuk- eller begravningskassa eger ombudet vända sig till kassans direktion för erhållande af uppgifter angående inträffade sjukdoms- och dödsfall bland kassadelegarna i enlighet med *frågeformulär D. och E*.

I nära sammanhang med sågindustrin stå särskilda andra verksamhetsområden, nämligen skogsafverkningen och utdrifningen af virket, å-flottningen, flottningen längs de stora flottlederna samt slutligen den försågade varans inlastning i fartyg. En redogörelse för sågindustrin vore bristfällig, om icke också dessa verksamhetsområden toges med i betraktande. Emellertid är det klart, att det icke är möjligt att erhålla detaljerade uppgifter angående dessa arbetares förhållanden, emedan man icke kan söka upp dem i skogarna eller längs flottlederna för att sammanträffa med arbetarna och erhålla upplysningar af dem själfva. Härvid är det således nödvändigt att nöja sig med mera summariska uppgifter. Det vore afsikten att beträffande dessa arbetare erhålla icke så mycket exakt siffermaterial som dess mer en beskrifvande framställning angående deras arbets- och lefnadsförhållanden. Svaren på *frågeformulären* angående dessa arbetare borde därför besvaras så att, där exakta siffror kunna angifvas, dessa naturligtvis skulle meddelas, men i andra fall en kort redogörelse lämnas för arbetsvillkoren.

De ifrågavarande formulären äro:

F. angående skogsafverkningen och stockens släpning till närmaste vattendrag. Dessa arbeten bedrifvas af sågfirmorna själfva, och kunna således frågorna besvaras af dem eller genom förmedling af firmans förmän på arbetsplatsen. *För hvarje afverkningsplats begagnas ett särskildt formulär.*

G. angående å-flottningen, som också bedrifves af sågfirmorna själfva, och kunna frågorna besvaras på samma sätt som föregående. *För hvarje arbetsplats begagnas ett särskildt formulär.*

H. angående flottningen längs de stora flottlederna. Denna omhänderhas af flottningsbolagen och kunna dessa således lämna de nödiga upplysningarna. För hvarje flottled begagnas ett särskildt formulär.

I. angående inlastningen af den försågade varan. Denna omhänderhas åter af stevadorfirmor och kunna dessa således lämna upplysningar om de af dem sysselsatta arbetarna. För hvarje arbetsplats begagnas ett särskildt formulär.

Nödigt antal formulär skall sändas till de olika firmorna och borde de, sedan de behörigen ifyllts, så fort ske kan återsändas till Industristyrelsen. Skulle antalet formulär vara för litet bedes firman rekvirera flere från Industristyrelsen.

Undertecknad, som leder de vid Industristyrelsen bedrifna arbetsstatistiska undersökningarna, har här velat redogöra för gången af materialets för förevarande undersökning insamlande. Detta material bearbetas vid Industristyrelsen och resultaten offentliggöras i skriftserien »Arbetsstatistik». Att såsom sakkunniga biträda vid undersökningen hafva af Senaten utsetts konsuln *Hugo Rosenlew*, landtbruksrådet *H. G. Paloheimo*, sågarbetaren *A. Turkia* och förbundssekreteraren *J. Aaltonen*.

Slutligen bör jag nämna, att de insamlade uppgifterna *icke utlämnas till påseende åt någon, hvem det vara må*, att i redogörelsen *icke kommer att ingå uppgifter från hvarje verk särskildt*, utan endast för grupper, samt att således *ingenting som kunde anses beröra affärs- eller driftshemligheter kommer till allmänhetens eller konkurrenters kännedom*.

På det att arbetarna på förhand måtte få kännedom om undersökningen, ombedjas Herrar arbetsgifvare på lämpliga ställen uppslå medföljande cirkulär. Helsingfors, i juni 1911.

G. R. Snellman.

Det i ofvanstående skrifvelse nämnda cirkuläret var af följande lydelse:

INDUSTRISTYRELSEN
1911.

Att uppspikas på arbetsplatsen.

Till arbetarna inom landets sågindustri.

I enlighet med ett af Industristyrelsen uppgjort och af Senaten fastställt förslag skall det verkställas en statistisk undersökning af arbetsförhållandena inom landets sågindustri. Härvid ställas frågor såväl till arbetsgifvare som arbetare. Afsikten med undersökningen är att vinna kännedom om arbetarnas

förhållanden inom yrket. Sedan undersökningen slutförts, tryckes en redogörelse öfver densamma. Att som sakkunnige biträda vid undersökningen hafva utsetts konsuln *Hugo Rosenlew*, landtbruksrådet *H. G. Paloheimo*, sågarbetaren *A. Turkia* och förbundssekreteraren *J. Aaltonen*.

Undertecknad, som leder undersökningen, anhåller härmed att arbetarna ville med tillmötesgående och förtroende besvara de frågor som framställas af Industristyrelsens ombud, som skall besöka arbetsplatsen. Ingenting som kunde på något sätt vara till skada för arbetarna offentliggöres och de erhållna uppgifterna visas ej åt någon utomstående.

Helsingfors, i juni 1911.

G. R. Snellman.

*Primärupp-
gifternas in-
samlande.*

I enlighet med den sålunda uppgjorda planen insamlades det statistiska materialet genom härför anställda ombud, hvilka besökte sågarna under den senare delen af sommaren 1911.

Resultaten af bearbetningen af det sålunda insamlade materialet föreligga i de här meddelade tabellerna, hvilka belysas i särskilda kapitel af den efterföljande texten.

Kap. II.

Sågindustrin i Finland.

Till belysande af utvecklingen af sågindustrin i Finland kunna följande *Arbetare.* uppgifter tjäna, hämtade från industristatistiken:

Antal arbetare sysselsatta vid sågverk.

År.	Antal arbetsställen.	Antal arbetare:			Ökning eller minskning mot föregående år.	I % af alla industriarbetare.
		m.	kv.	s:a.		
1885	244	6,665	619	7,284	—	19.2 %
1886	245	6,599	770	7,369	+ 1.2 %	17.7 »
1887	253	6,661	754	7,415	+ 0.6 »	17.0 »
1888	253	7,277	747	8,024	+ 8.2 »	17.3 »
1889	303	9,383	766	10,149	+ 26.5 »	18.7 »
1890	341	9,714	864	10,578	+ 4.2 »	17.9 »
1891	355	9,397	828	10,225	— 3.3 »	16.7 »
1892	376	9,626	799	10,425	+ 2.0 »	17.7 »
1893	377	10,183	912	11,095	+ 6.4 »	19.8 »
1894	388	10,304	962	11,266	+ 1.5 »	19.4 »
1895	427	11,089	1,002	12,091	+ 2.0 »	18.5 »
1896	464	12,337	1,121	13,458	+ 11.3 »	18.4 »
1897	490	14,450	1,388	15,838	+ 17.6 »	19.8 »
1898	550	17,396	1,617	19,013	+ 20.1 »	20.9 »
1899	570	18,454	1,777	20,231	+ 6.4 »	20.8 »
1900	604	20,284	2,142	22,426	+ 10.9 »	22.7 »
1901	637	19,734	2,203	21,937	— 2.2 »	22.9 »
1902	644	18,241	2,017	20,258	— 7.7 »	21.3 »
1903	684	18,903	2,060	20,963	+ 3.5 »	20.8 »
1904	527	19,273	2,006	21,279	+ 1.5 »	20.9 »
1905	598	19,391	2,249	21,640	+ 1.7 »	20.0 »
1906	597	21,492	2,280	23,772	+ 9.9 »	20.8 »

Antal arbetare sysselsatta vid sågverk.

År	Antal arbetare:				Ökning eller I % af alla	
	Antal arbetsställen.	m.	kv.	s:a	minskning mot föregående år.	industriarbetare.
1907	611	23,261	2,560	25,821	+ 8.6 %	19.1 %
1908	591	21,517	2,428	23,945	— 7.3 »	18.9 »
1909	544	20,183	2,522	22,705	—	25.6 »
1910	531	20,834	2,751	23,585	+ 3.9 »	25.4 »
1911	564	21,746	2,997	24,743	+ 4.9 »	25.4 »

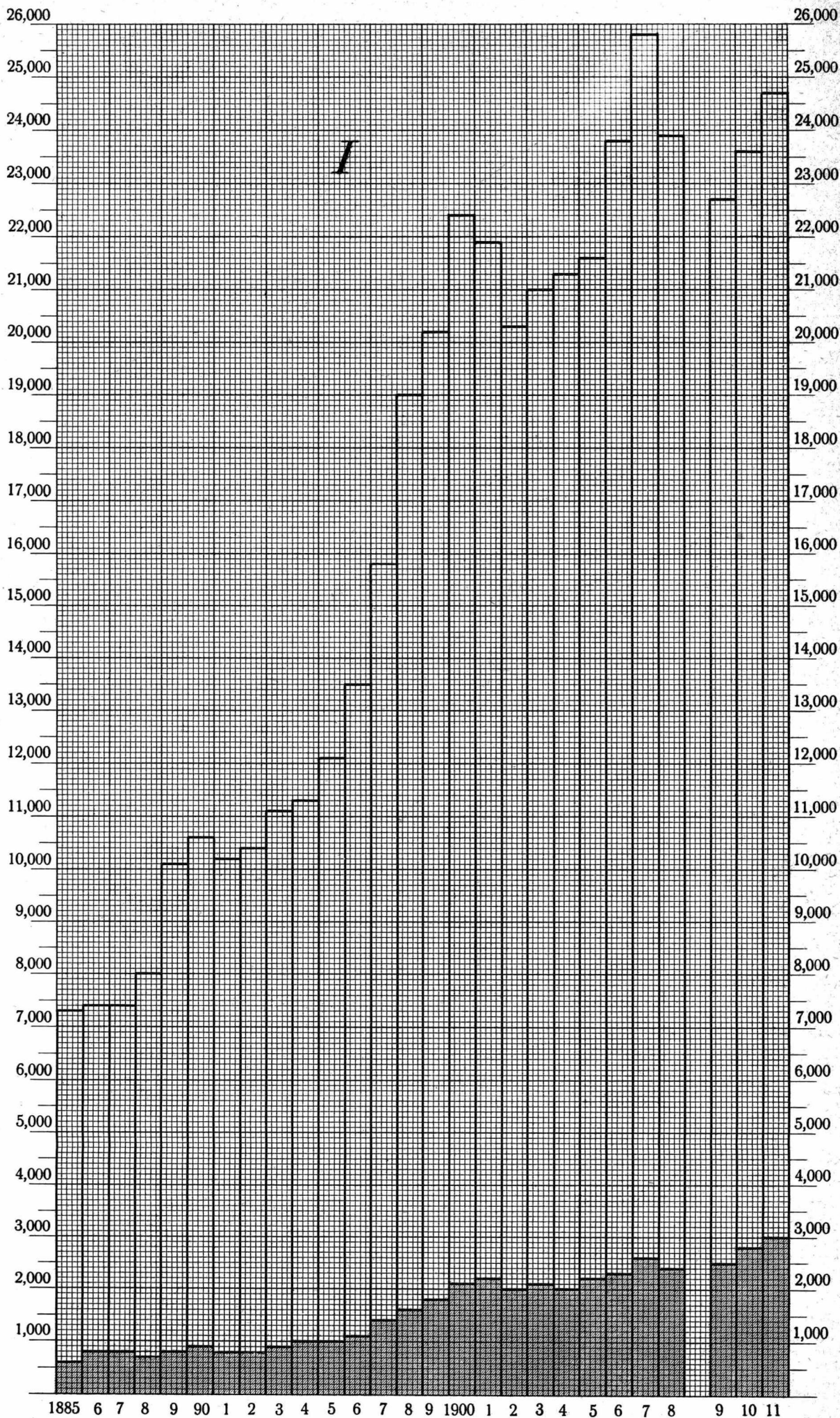
Det bör här erinras om, att de sifferuppgifter som industristatistiken meddelar i många afseenden äro bristfälliga. Sedan år 1909 har industristatistiken undergått en förändring af så genomgripande art, att uppgifterna för åren 1909—1911 icke kunna jämföras med de föregående åren. Från nämnda år beräknas nämligen antalet arbetare såsom medeltalet af fyra olika uppgifter för året, medan förut arbetsgifvaren uppgaf endast ett antal arbetare för viss tidpunkt som icke var närmare specificerad.

Växlingarna i arbetarnas antal under åren 1885—1911 belysas af diagrammet I, där den skuggade delen betecknar de kvinnliga arbetarna.

Antalet arbetare vid sågverken var i medlet af 1880-talet endast 7,000 à 8,000, men har sedan dess nästan ofafbrutet gått uppåt. Störst var ökningen åren 1889 samt 1896—1898. Kort därpå, eller under åren 1891 och 1901—1902 förmärkes ett bakslag med minskadt antal arbetare. Af alla af industristatistiken registrerade arbetare voro sågarbetarna till en början 17 à 18 %; denna procentsats har småningom ökats till 20 % och därutöver. Efter införandet af den nya metoden för arbetartalets beräkning utgöra sågarbetarna t. o. m. 25 % af alla industriarbetare, ett förhållande som tydligt beror därpå, att sedan år 1909 handtverksarbetarna icke mera medräknas.

Af ofvan angifna tal finner man, att förhållandet mellan manliga och kvinnliga arbetare, uträknadt för 5-års perioder, ställer sig sålunda:

	Af 100 arbetare voro:	
	män.	kvinnor.
1885—1889	91.0	9.0
1890—1894	91.3	8.2
1895—1899	91.5	8.5
1900—1904	90.2	9.8
1905—1908	90.0	10.0
1909—1911	88.4	11.6

Förändringarna äro icke stora, men antyda dock en relativ ökning af kvinnoarbetet.

För belysande af i hvilken mån minderåriga användas i sågindustrin anföras följande siffror:

Antal minderåriga sysselsatta i sågindustrin.

År.	Under 15 år:			15—18 år:			Alla minderåriga:		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a.
1885	149	44	193	335	65	400	484	109	593
1886	191	90	281	381	89	470	572	179	751
1887	206	96	302	368	76	444	574	172	746
1888	169	43	212	434	113	547	603	156	759
1889	158	24	182	614	100	714	772	124	896
1890	147	19	166	601	124	725	748	143	891
1891	110	16	126	530	91	621	640	107	747
1892	101	9	110	503	103	606	604	112	716
1893	102	12	114	482	102	584	584	114	698
1894	70	4	74	455	81	536	525	85	610
1895	89	4	93	453	88	541	542	92	634
1896	104	6	110	573	107	680	677	113	790
1897	113	15	128	690	104	794	803	119	922
1898	179	19	198	730	111	841	909	130	1,039
1899	170	20	190	979	159	1,138	1,149	179	1,328
1900	243	40	283	1,116	177	1,293	1,359	217	1,576
1901	172	29	201	1,026	208	1,234	1,198	237	1,435
1902	181	30	211	851	147	998	1,032	177	1,209
1903	176	50	226	936	157	1,093	1,112	207	1,319
1904	148	9	157	917	165	1,082	1,065	174	1,239
1905	146	33	179	1,060	204	1,264	1,206	237	1,443
1906	159	15	174	1,084	177	1,261	1,243	192	1,435
1907	205	22	227	1,183	194	1,377	1,388	216	1,604
1908	168	16	184	1,061	188	1,249	1,229	204	1,433
1909	186	27	213	889	203	1,092	1,075	230	1,305
1910	211	24	235	961	210	1,171	1,172	234	1,406
1911	208	29	237	1,070	262	1,332	1,278	291	1,569

Af ofvanstående tal finner man följande relativa tal, uträknade för 5-års perioder:

Af 100 arbetare voro:					
	under 15 år.		15—18 år.		
			m.	kv.	alla.
1885—1889	2.9	6.4	8.2	20.2	9.3
1890—1894	1.1	5.7	6.3	12.9	6.8
1895—1899	0.9	5.0	5.5	9.2	5.9
1900—1904	1.0	5.3	6.0	9.7	6.3
1905—1908	0.8	5.4	5.9	8.9	6.2
1909—1911	1.0	5.0	5.6	9.1	6.0

Dessa siffror visa, att användandet af minderåriga arbetare är i aftagande.

Produktion. Ur industristatistiken erhåller man följande uppgifter angående sågindustrins produktionsvärden under åren 1885—1911:

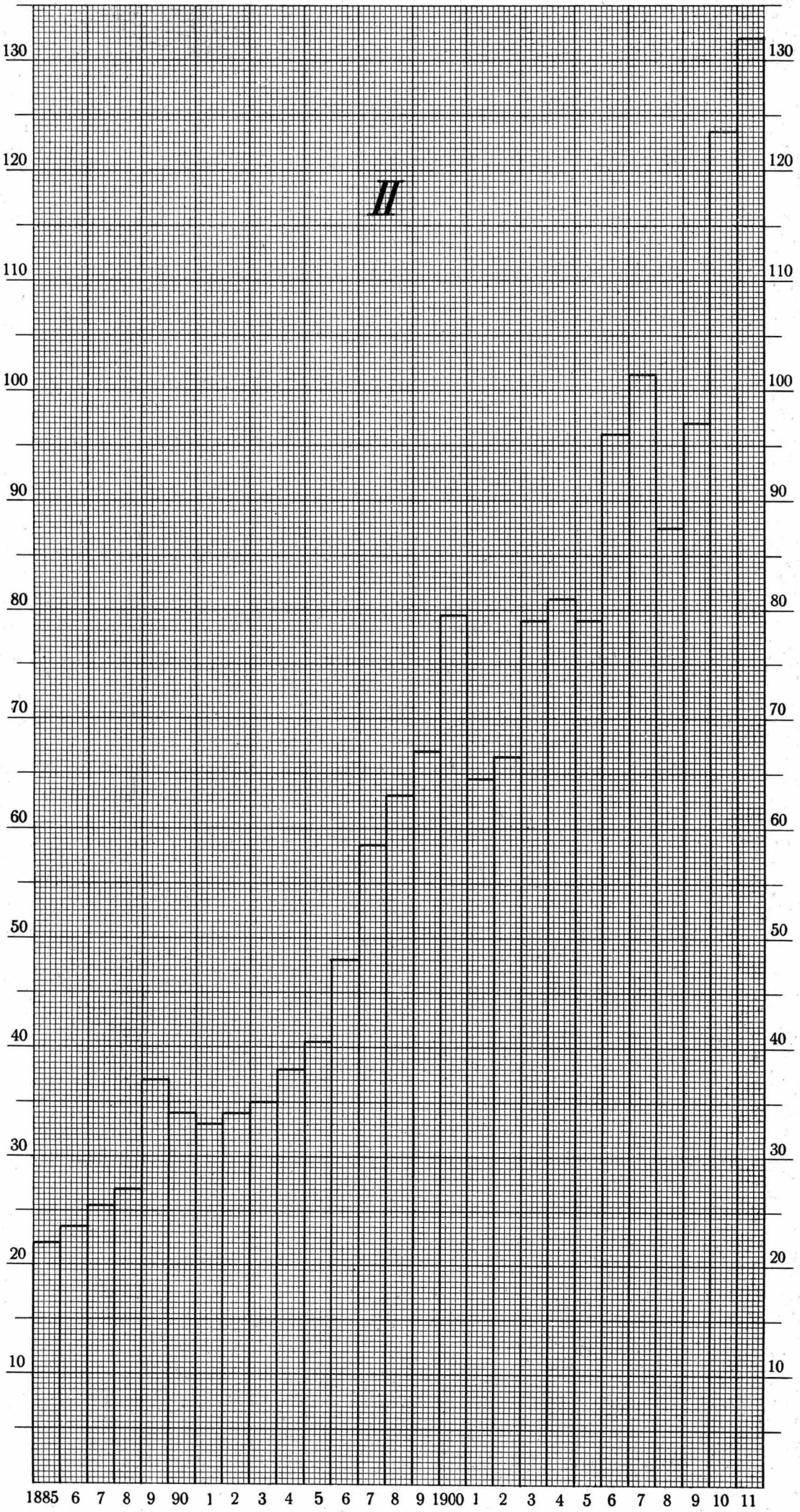
Sågindustrins produktionsvärde:

År.	Produktionens värde.	Ökning eller minskning mot föregående år.	År.	Produktionens värde.	Ökning eller minskning mot föregående år.
1885 ..	21,950,380 mk	—	1899 ..	66,856,197 mk	+ 5.8 %
1886 ..	23,393,375 »	+ 6.6 %	1900 ..	79,549,606 »	+ 19.0 »
1887 ..	25,573,834 »	+ 9.3 »	1901 ..	64,709,012 »	— 18.7 »
1888 ..	27,142,389 »	+ 6.1 »	1902 ..	66,432,400 »	+ 2.7 »
1889 ..	37,035,465 »	+ 36.5 »	1903 ..	79,200,200 »	+ 19.2 »
1890 ..	33,913,429 »	— 8.4 »	1904 ..	81,285,956 »	+ 2.6 »
1891 ..	33,256,697 »	— 1.9 »	1905 ..	79,127,516 »	— 2.7 »
1892 ..	34,258,736 »	+ 3.0 »	1906 ..	96,093,000 »	+ 21.4 »
1893 ..	35,251,889 »	+ 2.9 »	1907 ..	101,372,600 »	+ 5.5 »
1894 ..	38,248,334 »	+ 8.5 »	1908 ..	87,714,100 »	— 13.5 »
1895 ..	40,672,284 »	+ 6.3 »	1909 ..	97,137,200 »	+ 10.8 »
1896 ..	47,943,246 »	+ 17.9 »	1910 ..	123,356,200 »	+ 27.0 »
1897 ..	58,503,144 »	+ 22.1 »	1911 ..	131,946,200 »	+ 7.0 »
1898 ..	63,188,988 »	+ 8.0 »			

Produktionens växlingar belysas af diagram II, som visar produktionens storlek i miljoner mk.

Ur ofvanstående uppgifter angående produktionens värde samt de tidigare anförda angående antalet arbetare erhåller man nedanstående tal, angifvande värdet af produktionen per arbetare:

II

- Produktionsvärde per arbetare.

1885	3,014 mk	1894	3,395 mk	1903	3,778 mk
1886	3,174 »	1895	3,364 »	1904	3,820 »
1887	3,449 »	1896	3,562 »	1905	3,656 »
1888	3,383 »	1897	3,694 »	1906	4,042 »
1889	3,649 »	1898	3,322 »	1907	3,926 »
1890	3,206 »	1899	3,305 »	1908	3,651 »
1891	3,252 »	1900	3,547 »	1909	4,278 »
1892	3,286 »	1901	2,959 »	1910	5,230 »
1893	3,177 »	1902	3,279 »	1911	5,332 »

Då industristatistikens primäruppgifter, såsom redan framhållits, äro behäftade med en del bristfälligheter, kunna icke häller ofvannämnda ur dem härledda tal göra anspråk på alltför stor tillförlitlighet. Att värdet af produktionen per arbetare för åren 1909—1911 är högre än för föregående år beror på det förändrade sättet för beräkningen af antalet arbetare, hvarigenom det i allmänhet blir mindre än enligt den äldre beräkningsmetoden. Emellertid synes det framgå, att produktionsvärdet per arbetare gått uppåt, i det att det samma under förra delen af här behandlade period, intill år 1897, varit ungefär 3,300 mk, men under den senare delen, intill år 1909 omkring 3,500 mk. Under de tre senaste åren har detta värde betydligt gått uppåt, men kunna dessa tal icke jämföras med de föregående.

Finlands import af trä och trävaror är naturligtvis icke stor, då just dessa äro landets förnämsta exportartiklar. För de tre senaste åren, för hvilka uppgifter föreligga, har importen varit följande: Import.

	Trävirke.	Träarbeten.	Hela importen.
År 1909	1,670,042 mk	1,521,617 mk	3,191,659 mk
» 1910	1,384,726 »	1,701,773 »	3,086,499 »
» 1911	1,966,355 »	1,912,019 »	3,878,374 »

På de i tullstatistiken upptagna olika grupperna fördela sig importvärdena för år 1911 sålunda:

A. Trävirke:

utländskt och välluktande	144,960 mk
i skifvor eller faner	109,181 »
andra slag	1,712,214 »

B. Träarbeten:

snickeri- och svarfveriarbeten	1,409,595 mk
timmermansarbeten och slöjdalster	42,260 »
tunnbinderiarbeten	360,987 »
träsnideriarbeten, vägande mer än 425 gr. st.	272 »
träpligg	50,264 »
träarbeten, andra slag	48,641 »
Summa	3,878,374 mk

År 1911 inhämtades trä och trävaror förnämligast från följande länder:

Ryssland	1,828,000 mk	Danmark	234,000 mk
Tyskland	1,176,000 »	England	164,000 »
Sverige	427,000 »	Nederländerna	33,000 »

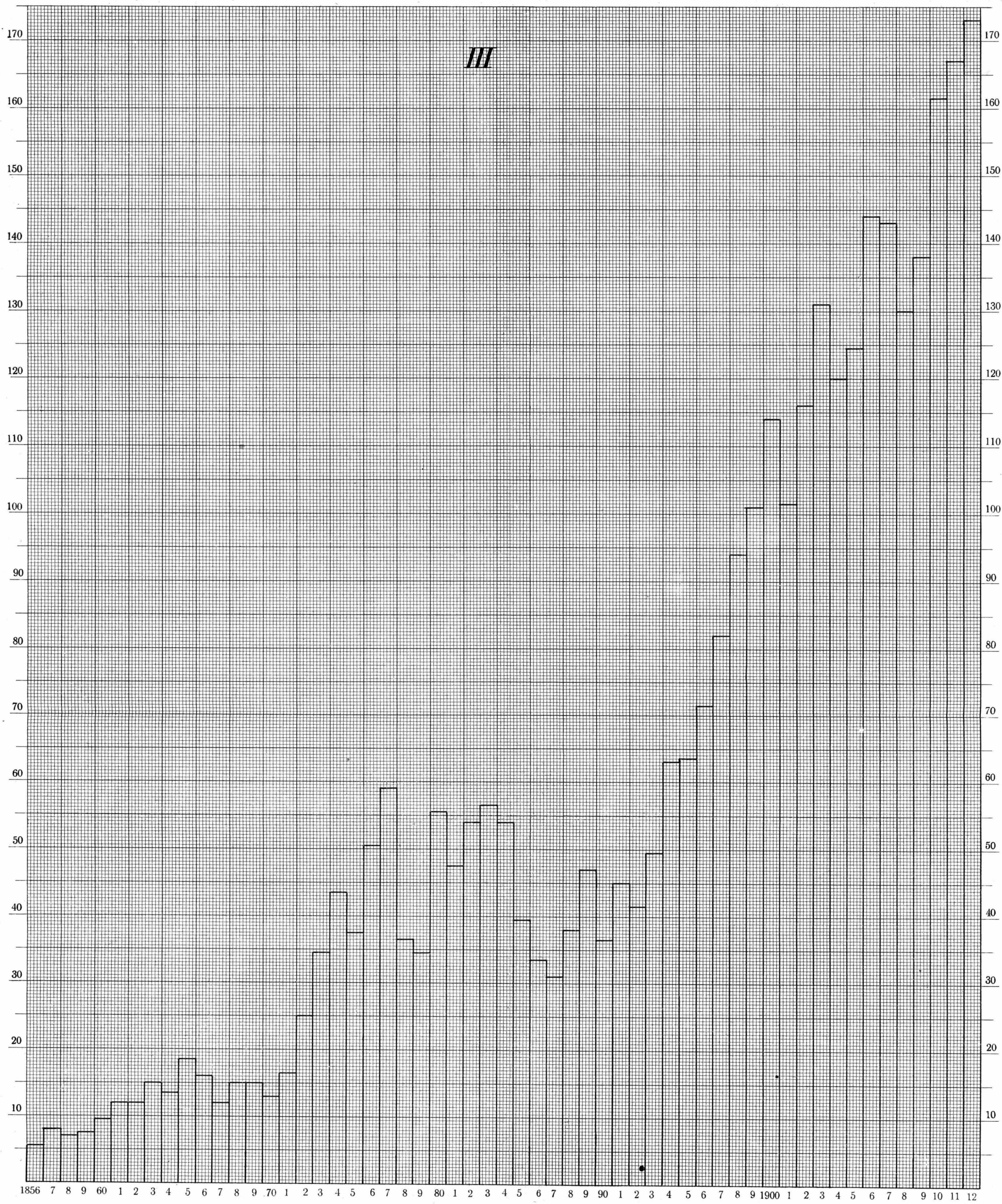
Under åren 1909—1911 utgjorde värdet af importen från Ryssland resp. 42.7 %, 40.6 % och 47.1 % af hela importvärdet.

Export.

Värdet af Finlands hela export af trä och träarbeten jämte detta värde i procent af landets totala exportvärde under åren 1856—1912 framgå af efterföljande:

Exporten af trä och träarbeten.

År.	Värdet i 1,000-tal mk.	% af totala exporten.	År.	Värdet i 1,000-tal mk.	% af totala exporten.	År.	Värdet i 1,000-tal mk.	% af totala exporten.
1856	5,495	37.4	1875	37,672	44.1	1894	63,069	46.4
1857	8,224	49.9	1876	50,312	51.0	1895	63,351	44.3
1858	7,059	53.4	1877	59,250	56.6	1896	71,605	45.1
1859	7,749	52.1	1878	36,572	41.4	1897	82,161	48.7
1860	9,567	35.9	1879	34,365	36.5	1898	94,090	52.3
1861	11,824	36.8	1880	55,747	45.3	1899	100,888	54.6
1862	11,944	35.9	1881	47,319	44.1	1900	113,859	57.6
1863	15,248	39.6	1882	54,106	45.1	1901	101,538	54.3
1864	13,688	36.9	1883	56,612	47.8	1902	116,061	57.3
1865	18,713	46.4	1884	54,182	48.0	1903	130,980	61.3
1866	15,917	50.9	1885	39,472	43.9	1904	120,207	55.8
1867	11,957	28.1	1886	33,352	43.1	1905	124,318	50.2
1868	15,190	32.3	1887	31,059	40.3	1906	143,758	51.3
1869	14,973	30.5	1888	37,955	42.0	1907	142,979	53.9
1870	13,237	29.9	1889	46,795	45.6	1908	130,036	53.5
1871	16,613	36.6	1890	36,353	39.3	1909	138,202	54.3
1872	25,259	49.9	1891	44,784	43.0	1910	161,431	56.0
1873	34,563	46.5	1892	41,375	44.2	1911	167,037	52.6
1874	43,345	46.4	1893	49,453	43.1	1912	173,412	51.4

Exporten af olika slag af trävaror i m³ och kg.

År.	Trävirke af furu eller gran.						Trävirke af andra inhemska träslag.	Träarbeten.
	oarbetadt. m ³	tillhugget eller delvis sågadt. m ³	plankor. m ³	battens. m ³	bräder. m ³	annat sågadt och halfförädladt. m ³		
1894.....	903,943	83,623	308,740	569,724	841,062	191,525	422,927	3,616,153
1895.....	1,067,436	111,693	289,880	557,352	807,684	202,963	431,052	4,430,779
1896.....	1,006,758	110,679	332,977	696,551	888,591	201,420	371,325	4,751,243
1897.....	1,225,469	122,123	322,147	742,628	928,255	190,160	373,037	4,635,775
1898.....	1,237,844	142,059	288,033	769,681	936,515	216,389	319,471	4,524,484
1899.....	1,347,421	156,364	373,492	849,674	963,923	210,087	410,857	4,144,965
1900.....	1,655,955	247,225	361,147	777,937	1,040,949	203,294	493,755	5,351,220
1901.....	1,702,101	176,629	335,861	694,329	1,065,810	210,287	521,654	7,368,679
1902.....	1,422,540	226,686	364,826	863,622	1,153,447	227,267	549,579	8,125,019
1903.....	2,420,458	278,937	390,416	836,688	1,211,916	244,844	682,333	8,982,747
1904.....	2,930,977	301,675	340,266	847,348	1,245,167	245,895	716,512	8,352,804
1905.....	2,435,830	265,183	323,412	903,703	1,258,878	251,199	661,666	7,899,657
1906.....	2,026,235	206,264	394,335	950,931	1,363,544	340,774	572,745	7,560,951
1907.....	2,048,540	220,810	318,554	837,190	1,288,071	361,149	587,428	6,970,403
1908.....	2,504,039	254,780	343,155	778,653	1,243,384	330,006	609,063	7,693,303
1909.....	2,275,921	281,083	361,159	844,518	1,330,856	356,182	623,794	8,261,256
1910.....	1,993,223	230,470	428,596	893,307	1,420,879	386,480	556,175	9,401,545
1911.....	2,235,589	275,064	403,526	856,915	1,478,490	374,472	612,850	11,724,628

Till närmare belysande af exportens växlingar har diagrammet III utförts, angifvande exporten i miljoner mark.

Till början af 1870-talet var Finlands trävaruexport obetydlig, men från år 1871 framträder en bestämd ökning och exporten når sitt maximum år 1877 med 39¼ milj. mk. Härpå följa ett par år med starkt minskad export, men den ökas åter hastigt och når ett maximum år 1883 af 56.6 milj. mk. Härefter följer en period af depression som når sin djupaste punkt år 1887 med 31 milj. mk. Men från år 1892 går exporten med ofantlig fart uppåt. För enstaka år inträder visserligen en nedgång i exporten, men hufvudlinjen visar dock ett beständigt uppåtgående.

Handelsstatistiken delar trävarorna i tre hufvudgrupper: 1) Trävirke af furu och gran, hvilken naturligtvis är den förnämsta; 2) Trävirke af andra inhemska träslag; samt 3) Träarbeten. Den första hufvudgruppen sönderdelas sedermera i underafdelningar alltefter den grad af bearbetning träet undergått,

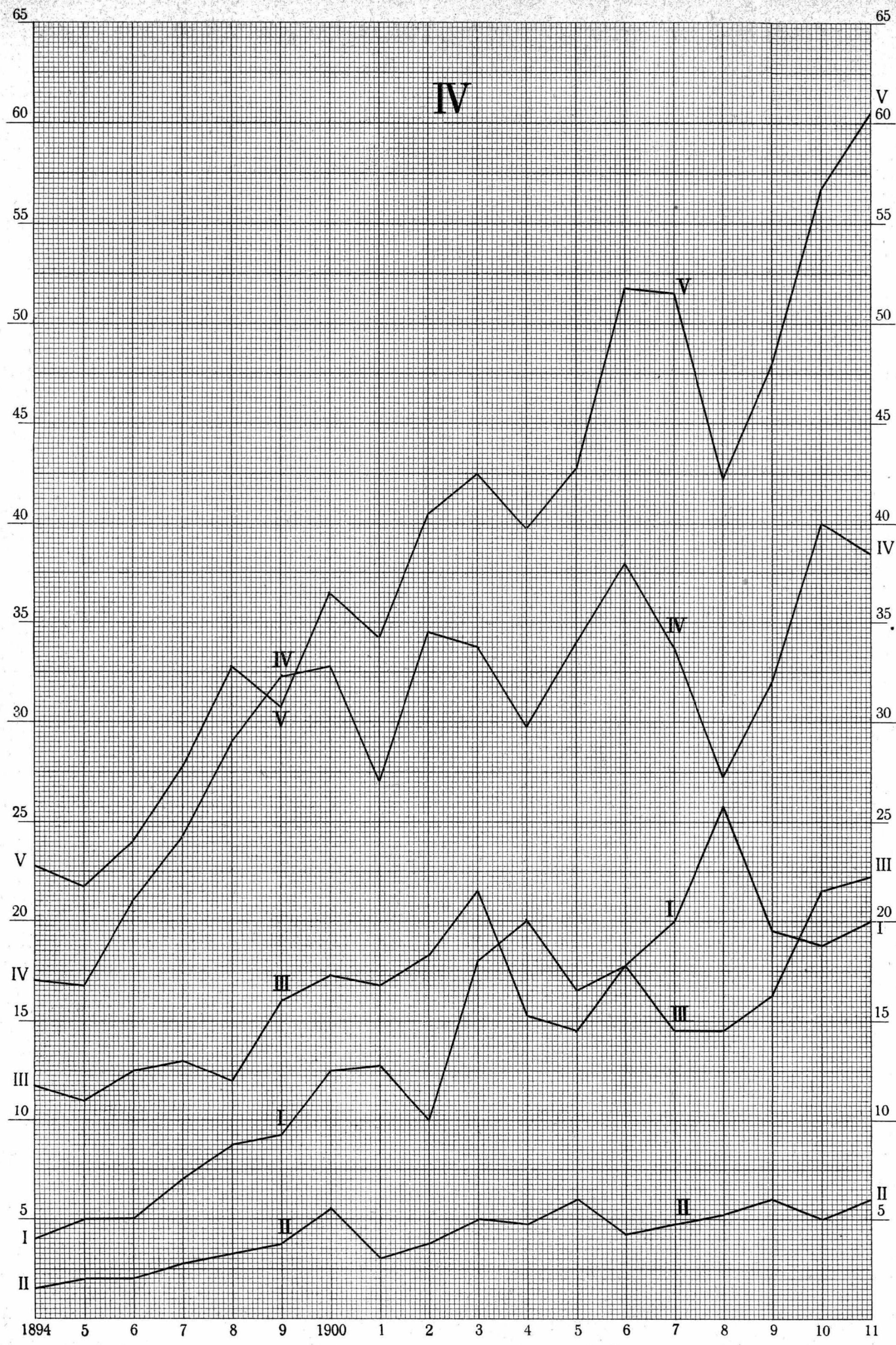
Värdet af exporten af olika slag af trävaror i 1,000-tal mk.

År.	Trävirke af furu eller gran.						Trävirke af andra inhemska träslag.	Träarbeten.
	oarbetadt.	tillhugget eller delvis sågadt.	plankor.	battens.	bräder.	annat sågadt och halfförädlat.		
1894	4,183	1,509	11,732	17,092	22,709	2,297	1,733	1,815
1895	5,035	1,894	11,015	16,721	21,807	2,607	1,889	2,383
1896	5,112	1,879	12,653	20,897	23,992	2,489	1,788	2,795
1897	7,127	2,790	12,886	24,135	27,848	2,608	2,040	2,727
1898	8,825	3,313	12,097	28,863	32,778	3,117	2,182	2,915
1899	9,217	3,782	16,060	32,288	30,846	2,953	3,043	2,699
1900	12,433	5,568	17,335	32,673	36,433	2,974	3,084	3,359
1901	12,676	3,039	16,793	27,079	34,106	2,550	2,259	3,037
1902	10,009	3,805	18,241	34,545	40,371	3,057	2,326	3,706
1903	18,044	4,964	21,473	33,468	42,417	3,580	3,025	4,009
1904	20,023	4,767	15,312	29,657	39,845	3,241	3,595	3,767
1905	16,474	5,970	14,554	33,889	42,802	3,454	3,312	3,863
1906	17,743	4,287	17,745	38,037	51,815	6,567	3,894	3,670
1907	20,109	4,688	14,653	34,743	51,522	9,308	4,462	3,492
1908	25,693	5,260	14,413	27,253	42,275	6,419	4,773	3,950
1909	19,520	6,079	16,252	32,092	47,911	7,266	4,237	4,846
1910	18,745	4,942	21,430	40,199	56,835	9,860	3,773	5,647
1911	19,897	5,968	22,194	38,561	60,618	9,033	4,158	6,535

hvarvid de sågade varorna i plankor, battens, bräder, intaga det främsta rummet. Denna sönderdelning är genomförbar från år 1894. Tabellerna å sid. 39 och 40 visa exportens fördelning för dessa grupper såväl med afseende å den exporterade mängden som varornas värde.

I diagrammet IV är värdet af exporten i miljoner mk angifven för trävirke af furu och gran, hvarvid hvarje linje representerar ett af de olika slagen, nämligen:

- linjen I oarbetadt,
 » II tillhugget eller delvis sågadt,
 » III plankor,
 » IV battens,
 » V bräder.

Värdet och mängden af exporten af props och pappersved.

År.	Props		Pappersved		År.	Props		Pappersved	
	m ³	1,000-tal mk.	m ³	1,000-tal mk.		m ³	1,000-tal mk.	m ³	1,000-tal mk.
1894..	246,222	1,256	188,989	775	1903 .	1,240,855	9,306	486,780	3,894
1895..	305,506	1,558	197,829	811	1904 .	1,593,100	10,753	629,946	4,725
1896..	261,335	1,333	296,069	1,214	1905 .	1,115,815	7,532	746,142	5,596
1897..	368,562	1,880	347,303	1,771	1906 .	1,040,820	9,297	484,952	4,700
1898..	367,831	2,575	378,184	2,647	1907 .	1,090,133	10,520	419,438	4,467
1899..	430,264	3,012	342,989	2,401	1908 .	1,503,995	15,491	377,559	4,304
1900..	478,933	3,831	482,304	3,858	1909 .	1,414,880	11,319	295,067	2,656
1901..	582,807	4,662	502,156	4,017	1910 .	1,073,738	8,590	266,341	2,264
1902..	531,956	3,990	338,271	2,706	1911 .	1,341,165	9,388	186,619	1,493

Beräknar man för tre 5-års perioder och för hvar och ett af de tre senaste åren den del af exportvärdet som hvar och en af de ofvannämnda varuslagen intar, så kommer man till följande procenttal:

	1894—1898	1899—1903	1904—1908	1909	1910	1911
Furu eller gran:						
oarbetadt	8.1 %	11.1 %	15.2 %	14.2 %	11.7 %	11.9 %
tillhugget	3.0 »	3.8 »	3.8 »	4.4 »	3.1 »	3.6 »
plankor	16.2 »	15.8 »	11.6 »	11.8 »	13.3 »	13.3 »
battens	28.8 »	28.4 »	24.7 »	23.1 »	24.8 »	23.1 »
bräder	34.4 »	32.8 »	34.5 »	34.6 »	35.1 »	36.3 »
annat sågadt	3.5 »	2.7 »	4.4 »	5.3 »	6.1 »	5.4 »
Andra träslag	2.6 »	2.4 »	3.0 »	3.1 »	2.4 »	2.5 »
Träarbeten	3.4 »	3.0 »	2.8 »	3.5 »	3.5 »	3.9 »

Exporten af props och pappersved har betydligt tilltagit, såsom framgår af tabellen här ofvan.

De länder till hvilka exporten af trävaror i främsta rummet sker äro England, Tyskland, Frankrike, Ryssland, Holland, Belgien, Spanien, Sverige och Danmark. Värdet af exporten till dessa länder framgår af tabellen å sid. 42. Såsom bekant anger den finska handelsstatistiken den närmaste destinationsorten för varan. Emellertid är det nog sannolikt att omlastning icke förekommer i någon större utsträckning, utan att varan verkligen varit destinerad till första hamn. Någon kontroll häröfver är dock icke möjlig.

Värdet af exporten af trävaror till olika länder i 1,000-tal mk.

År.	Ryss- land.	Sve- rige.	Dan- mark.	Tysk- land.	Hol- land.	Bel- gien.	Eng- land.	Frank- rike.	Spa- nien.
1885	2,689	—	1,925	2,942	2,203	2,003	16,312	6,137	4,468
1886	3,076	—	1,581	2,898	1,991	1,105	11,753	5,263	5,171
1887	2,220	—	1,711	3,098	1,792	957	10,824	5,562	3,943
1888	2,096	—	1,932	4,419	1,915	1,642	13,648	6,695	4,393
1889	2,291	—	2,455	5,298	2,595	1,692	17,856	7,587	5,866
1890	2,275	—	2,607	3,579	2,484	1,232	13,244	4,657	4,647
1891	2,498	739	2,770	5,253	2,409	1,475	13,451	11,152	4,686
1892	2,345	709	2,715	5,313	3,452	2,054	15,177	3,895	5,381
1893	3,436	1,089	3,195	4,314	3,401	3,379	7,647	8,858	4,780
1894	3,529	1,341	3,786	6,662	5,121	4,148	21,731	11,256	5,262
1895	4,563	1,474	4,296	7,061	4,984	3,314	20,999	10,742	5,633
1896	4,368	1,961	4,017	7,148	5,144	5,062	25,270	12,556	5,353
1897	4,720	2,709	3,793	9,570	6,120	5,157	29,039	14,318	5,979
1898	5,483	2,604	5,812	11,077	6,929	6,365	33,964	15,955	5,241
1899	6,495	2,079	4,724	12,965	7,683	6,775	38,422	13,771	7,490
1900	9,928	2,926	4,483	12,106	8,091	7,139	41,086	17,393	10,004
1901	8,491	2,269	5,055	10,081	8,047	6,940	33,871	15,851	9,644
1902	8,783	2,136	5,089	13,826	10,759	10,344	41,195	15,767	6,402
1903	11,290	3,437	4,911	15,071	11,072	9,431	42,814	19,689	9,538
1904	10,165	2,472	3,710	13,606	12,418	10,455	37,332	19,297	8,524
1905	8,535	2,272	4,510	16,569	15,050	11,679	38,868	18,188	4,940
1906	9,356	2,451	5,653	19,793	15,215	12,905	48,947	21,317	5,568
1907	10,806	3,644	5,165	20,642	10,349	11,220	46,211	24,407	6,858
1908	11,966	4,105	3,278	17,458	10,806	8,417	42,840	20,267	6,813
1909	12,217	4,486	3,815	20,575	9,297	12,430	43,543	19,715	7,212
1910	11,818	6,584	5,059	22,202	11,581	12,892	50,918	23,433	9,789
1911	12,844	6,939	5,097	26,387	11,887	11,580	50,751	25,076	8,566

Utom till här uppräknade länder anger dock handelsstatistiken också andra destinationsorter, särskildt utom Europa. Värdet af den till utom-europeiska orter exporterade varan har angifvits sålunda i 1,000-tal mk:

(Forts. å sid. 44).

Exporten af plankor till olika länder i m³.

År.	Ryss-land.	Dan-mark.	Tysk-land.	Hol-land.	Bel-gien.	Eng-land.	Frank-rike.	Spa-nien.
1894	2,676	2,708	8,869	16,913	6,699	114,986	52,671	95,117
1895	4,290	2,724	6,774	13,109	3,811	102,993	62,788	87,499
1896	11,494	1,498	4,624	11,911	7,087	126,849	78,926	75,517
1897	11,480	948	5,700	17,121	6,641	114,716	60,992	89,772
1898	21,077	930	6,632	13,379	5,146	117,857	41,954	72,851
1899	10,430	1,076	9,357	15,711	6,798	173,364	53,090	98,421
1900	15,232	786	3,598	13,139	4,833	146,029	58,426	111,115
1901	17,352	1,040	3,968	12,900	3,036	124,003	56,409	104,230
1902	18,596	649	3,941	17,811	7,083	159,423	62,686	75,170
1903	20,835	1,373	6,939	20,874	5,142	134,103	57,132	103,857
1904	19,292	425	2,634	24,759	15,908	98,530	62,600	103,052
1905	15,819	710	5,211	23,514	16,734	121,380	66,151	55,642
1906	18,359	743	5,356	23,741	19,774	162,813	86,350	62,940
1907	11,980	651	4,351	10,336	9,216	112,591	82,962	67,446
1908	18,816	241	4,566	14,085	12,373	113,011	86,323	72,633
1909	18,656	551	3,480	12,052	11,095	115,544	94,464	76,615
1910	23,377	207	2,472	10,677	7,113	141,200	92,273	99,022
1911	22,845	483	3,393	12,084	7,820	129,203	106,236	79,229

Värdet af exporten af plankor till olika länder i 1,000-tal mk.

År.	Ryss-land.	Dan-mark.	Tysk-land.	Hol-land.	Bel-gien.	Eng-land.	Frank-rike.	Spa-nien.
1894	102	103	337	643	255	4,369	2,001	3,614
1895	163	104	257	498	145	3,914	2,386	3,325
1896	437	57	176	453	269	4,820	2,999	2,870
1897	459	38	228	685	266	4,589	2,440	3,591
1898	885	39	279	562	216	4,950	1,762	3,060
1899	448	46	402	676	292	7,455	2,283	4,232
1900	731	38	173	631	232	7,009	2,804	5,334
1901	868	52	198	645	152	6,200	2,820	5,212
1902	930	32	197	891	354	7,971	3,134	3,759
1903	1,146	76	382	1,148	283	7,376	3,142	5,712
1904	868	19	119	1,114	716	4,434	2,817	4,637
1905	712	32	234	1,058	753	5,462	2,977	2,504
1906	826	33	241	1,068	890	7,327	3,886	2,832
1907	551	30	200	475	424	5,179	3,816	3,103
1908	790	10	192	592	520	4,746	3,626	3,051
1909	840	25	157	542	499	5,199	4,251	3,448
1910	1,169	10	124	534	356	7,060	4,614	4,951
1911	1,256	27	187	665	430	7,106	5,843	4,358

Exporten af battens till olika länder i m³.

År.	Ryss-land.	Dan-mark.	Tysk-land.	Hol-land.	Bel-gien.	Eng-land.	Frank-rike.	Spa-nien.
1894	17,395	8,200	17,767	52,651	52,815	273,880	114,224	30,279
1895	15,400	7,648	28,784	46,294	54,220	275,901	80,518	44,959
1896	13,733	6,795	25,824	57,905	75,173	353,214	107,998	48,114
1897	3,954	7,170	46,325	53,918	72,004	386,143	124,468	44,269
1898	4,186	6,520	44,602	65,100	59,417	415,376	141,099	29,562
1899	8,252	7,862	71,202	73,365	67,404	459,072	100,784	56,549
1900	9,095	2,966	52,844	66,045	62,908	366,112	136,692	73,268
1901	16,714	6,433	41,282	50,592	75,754	324,540	102,289	67,399
1902	19,157	5,668	50,476	86,510	103,961	445,259	105,746	34,141
1903	23,247	6,763	52,813	77,587	82,391	388,384	129,077	51,058
1904	21,730	5,885	45,198	100,324	99,544	357,729	140,081	65,456
1905	24,748	6,086	59,278	110,231	121,330	402,112	128,254	33,421
1906	24,971	9,668	54,542	111,031	96,796	464,040	147,370	32,914
1907	28,132	8,429	48,944	63,713	82,072	382,096	166,252	50,547
1908	21,933	4,933	44,542	80,115	64,414	347,448	154,142	51,355
1909	29,408	3,748	57,780	66,856	98,803	388,165	143,131	48,966
1910	33,468	5,088	46,420	80,748	91,016	404,899	166,008	52,462
1911	23,746	6,752	51,126	79,841	67,844	384,062	180,830	48,309

1,000-tal mk.

1,000-tal mk.

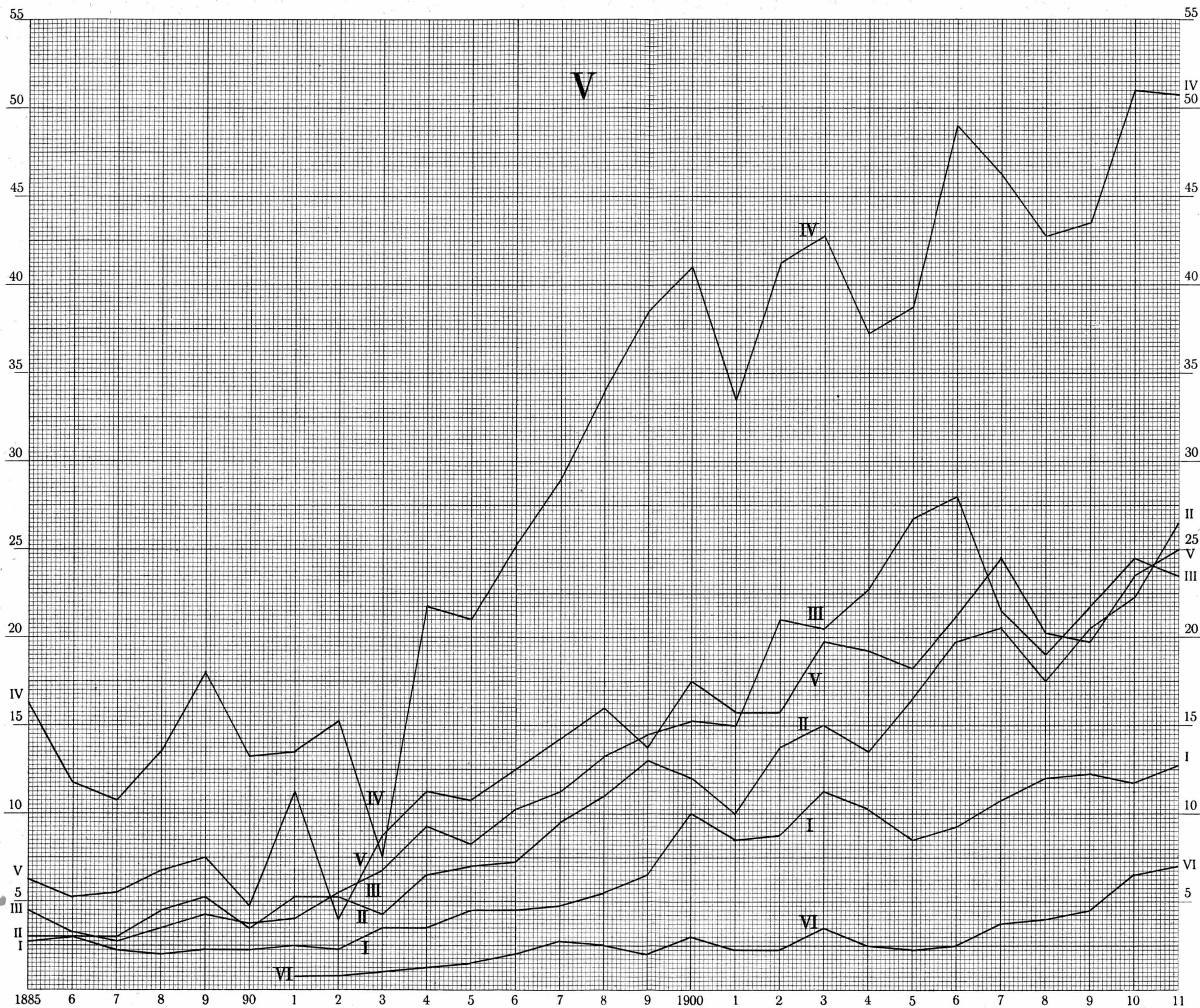
1,000-tal mk.

År 1894	202	År 1900	469	År 1906	2,189
» 1895	122	» 1901	595	» 1907	3,387
» 1896	549	» 1902	1,456	» 1908	3,460
» 1897	493	» 1903	3,295	» 1909	4,339
» 1898	553	» 1904	1,803	» 1910	5,638
» 1899	314	» 1905	3,046	» 1911	7,002

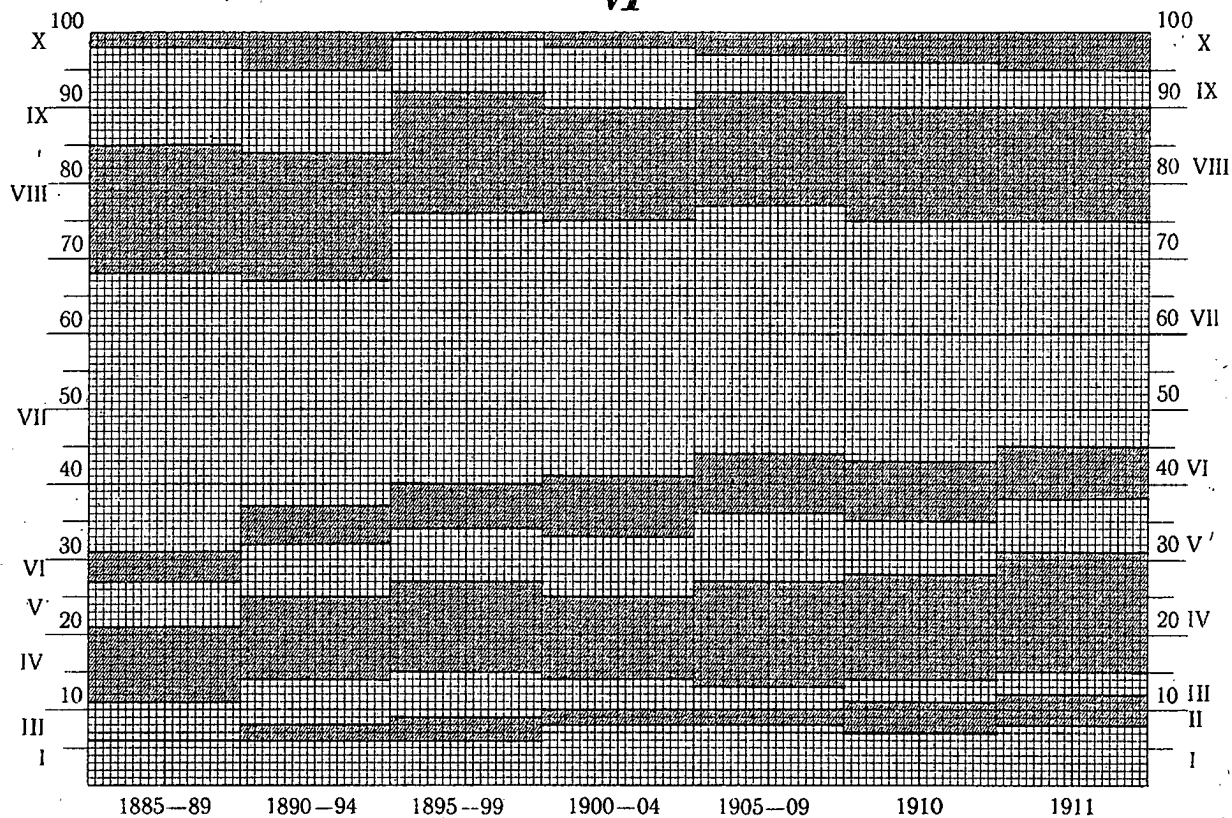
I diagrammet V åskådliggöres värdet af exporten i miljoner mk till olika länder, hvarvid hvarje linje representerar ett land, nämligen sålunda:

- linjen I Ryssland,
- » II Tyskland,
- » III Holland och Belgien tillsammans,
- » IV England,
- » V Frankrike,
- » VI Sverige.

I procent fördelar sig exportvärdena på de i tabellen uppräknade länderna på följande sätt:

VI

	1885—89	1890—94	1895—99	1900—04	1905—09	1910	1911
Ryssland	6.6 %	6.0 %	6.2 %	8.4 %	7.8 %	7.3 %	7.7 %
Sverige	—	1.6 »	2.6 »	2.3 »	2.5 »	4.1 »	4.2 »
Danmark	5.1 »	6.4 »	5.5 »	4.0 »	3.3 »	3.1 »	3.1 »
Tyskland	9.9 »	10.7 »	11.6 »	11.1 »	14.0 »	13.8 »	15.8 »
Holland	5.6 »	7.2 »	7.5 »	8.6 »	8.9 »	7.2 »	7.1 »
Belgien	3.9 »	5.2 »	6.5 »	7.6 »	8.3 »	8.0 »	6.9 »
England	37.3 »	30.3 »	35.9 »	33.7 »	32.5 »	31.6 »	30.4 »
Frankrike	16.6 »	17.0 »	16.4 »	15.1 »	15.3 »	14.6 »	15.0 »
Spanien	12.6 »	10.5 »	7.2 »	7.6 »	4.6 »	6.1 »	5.1 »
Öfriga	2.4 »	5.1 »	0.6 »	1.6 »	2.8 »	4.2 »	4.7 »

Dessa procenttal belysas genom diagrammet VI, där de omväxlande ljusa och skuggade fälten angifva procentsatserna för de olika länderna, sålunda:

de ljusa fälten	I Ryssland,
» mörka »	II Sverige,
» ljusa »	III Danmark,
» mörka »	IV Tyskland,
» ljusa »	V Holland,
» mörka »	VI Belgien,
» ljusa »	VII England,
» mörka »	VIII Frankrike,
» ljusa »	IX Spanien,
» mörka »	X öfriga länder.

Såsom synes intar England hela tiden första rummet med en tredjedel af exportvärdet. Därpå följa Frankrike och Tyskland. Exporten till Tyskland har varit i jämnt stigande, så att den t. o. m. år 1911 något öfverskjuter exporten till Frankrike.

Ehuru Sverige producerar och exporterar än mera trävaror än Finland sker det dock en icke alldeles obetydlig export från Finland till Sverige. Den har särskildt tilltagit under de senaste åren. Undersöker man förhållandet närmare, så finner man, att denna export till största delen utgöres af mäster, spiror, stock och sågtimmer. Denna post uppgick år 1911 till i det närmaste 6 ½ milj. mk. Därjämte exporteras brännved till ett värde af 300,000 å 400,000 mk. Exporten af sågade trävaror är i jämförelse härmed ringa, men har dock för enskilda år gått upp till ett eller ett par hundratusen mk.

Värdet af exporten af battens till olika länder i 1,000-tal mk.

År.	Ryss-land.	Dan-mark.	Tysk-land.	Hol-land.	Bel-gien.	Eng-land.	Frank-rike.	Span-nien.
1894	522	246	533	1,580	1,584	8,216	3,427	908
1895	462	229	864	1,389	1,627	8,277	2,416	1,349
1896	412	204	775	1,737	2,255	10,596	3,240	1,443
1897	129	233	1,506	1,752	2,340	12,550	4,045	1,439
1898	157	245	1,598	2,441	2,228	15,577	5,291	1,109
1899	314	299	2,706	2,788	2,561	17,445	3,830	2,149
1900	382	123	2,219	2,774	2,642	15,377	5,741	3,077
1901	652	251	1,610	1,973	2,954	12,657	3,989	2,629
1902	766	227	2,019	3,460	4,158	17,810	4,230	1,366
1903	930	271	2,113	3,103	3,296	15,535	5,163	2,042
1904	761	206	1,582	3,511	3,484	12,521	4,903	2,291
1905	928	228	2,223	4,134	4,550	15,079	4,810	1,253
1906	999	387	2,182	4,441	3,872	18,562	5,895	1,317
1907	1,167	350	2,031	2,644	3,406	15,857	6,899	2,098
1908	768	173	1,559	2,804	2,254	12,161	5,395	1,797
1909	1,118	142	2,196	2,541	3,755	14,750	5,439	1,861
1910	1,506	229	2,089	3,634	4,096	18,220	7,470	2,361
1911	1,069	304	2,301	3,593	3,053	17,283	8,137	2,174

Exporten af bräder till olika länder i m³.

År.	Ryss-land.	Dan-mark.	Tysk-land.	Hol-land.	Bel-gien.	Eng-land.	Frank-rike.	Span-nien.
1894	10,787	106,803	160,704	70,543	74,970	190,758	195,350	27,157
1895	12,573	124,862	166,592	91,186	43,275	145,508	188,248	33,122
1896	7,696	113,759	163,973	86,220	80,995	206,627	190,782	33,798
1897	22,272	107,845	185,228	93,559	66,824	207,598	210,945	31,485
1898	24,513	149,116	192,150	83,949	94,770	165,462	190,859	30,595
1899	24,043	120,711	197,060	95,087	104,845	213,488	168,459	33,834
1900	29,611	110,102	186,853	106,911	105,049	263,768	188,797	44,960
1901	35,322	143,420	212,508	106,811	98,327	211,308	194,563	56,301
1902	35,329	133,055	265,893	142,249	148,594	207,769	174,449	36,440
1903	54,862	122,438	281,685	136,627	133,979	192,472	223,160	49,888
1904	42,458	105,113	292,654	159,775	159,584	190,586	229,833	49,331
1905	28,464	120,029	322,525	198,868	156,955	171,574	210,474	34,307
1906	30,485	132,994	352,829	184,770	181,398	203,391	226,690	35,554
1907	33,876	116,593	364,027	131,464	152,385	179,616	257,145	39,942
1908	43,617	83,327	357,375	168,702	125,145	174,445	231,712	51,053
1909	44,423	92,082	397,365	133,892	187,977	187,828	228,495	52,290
1910	48,394	104,942	402,872	159,599	169,895	215,227	242,066	59,923
1911	50,277	100,264	480,581	162,601	157,146	201,897	247,357	48,642

Värdet af exporten af bräder till olika länder i 1,000-tal mk.

År.	Ryss- land.	Dan- mark.	Tysk- land.	Hol- land.	Bel- gien.	Eng- land.	Frank- rike.	Spa- nien.
1894	291	2,884	4,239	1,905	2,024	5,150	5,274	733
1895	339	3,371	4,498	2,462	1,168	3,929	5,083	894
1896	208	3,071	4,427	2,328	2,187	5,579	5,151	913
1897	668	3,235	5,557	2,807	2,005	6,228	6,328	945
1898	858	5,219	6,725	2,938	3,317	5,791	6,680	1,071
1899	769	3,863	6,306	3,043	3,355	6,832	5,391	1,083
1900	1,036	3,854	6,540	3,742	3,677	9,232	6,608	1,574
1901	1,130	4,589	6,800	3,418	3,146	6,762	6,226	1,802
1902	1,237	4,657	9,306	4,979	5,201	7,272	6,106	1,275
1903	1,920	4,285	9,859	4,782	4,689	6,737	7,811	1,746
1904	1,359	3,364	9,365	5,113	5,107	6,099	7,355	1,579
1905	968	4,081	10,966	6,762	5,336	5,834	7,156	1,166
1906	1,158	5,054	13,408	7,021	6,893	7,729	8,614	1,351
1907	1,355	4,664	14,561	5,259	6,095	7,185	10,286	1,598
1908	1,483	2,833	12,151	5,736	4,255	5,931	7,878	1,736
1909	1,599	3,315	14,305	4,820	6,767	6,762	8,226	1,882
1910	1,936	4,198	16,115	6,384	6,796	8,609	9,683	2,397
1911	2,061	4,111	19,704	6,667	6,443	8,278	10,142	1,994

Uti särskilda tabeller behandlas exporten af de förnämsta försågade varorna, plankor, battens och bräder, till olika länder, dels med hänsyn till mängden, dels till värdet. Exporten af plankor behandlas å sid. 43, exporten af battens å sid. 44 och 46 samt exporten af bräder å sid. 46 och 47.

Ur dessa tabeller erhållas efterföljande procenttal:

Värdet af exporten af plankor i procent till olika länder.

	1894—98	1899—1903	1904—1908	1909	1910	1911.
Ryssland	3.4 %	4.6 %	4.9 %	5.2 %	5.5 %	5.7 %
Danmark	0.6 »	0.3 »	0.2 »	0.2 »	0.0 »	0.1 »
Tyskland	2.1 »	1.5 »	1.3 »	0.9 »	0.6 »	0.8 »
Holland	4.7 »	4.4 »	5.6 »	3.3 »	2.5 »	3.0 »
Belgien	1.9 »	1.5 »	4.3 »	3.1 »	1.7 »	1.9 »
England	37.5 »	40.1 »	35.4 »	31.9 »	33.0 »	32.0 »
Frankrike	19.2 »	15.8 »	22.3 »	26.1 »	21.6 »	26.3 »
Spanien	27.3 »	28.1 »	21.0 »	21.2 »	23.1 »	19.6 »
Öfriga	3.3 »	3.7 »	5.0 »	8.1 »	12.0 »	10.6 »

Värdet af exporten af battens i procent till olika länder.

	1894—98	1899—1903	1904—1908	1909	1910	1911
Ryssland	1.6 %	1.9 %	2.8 %	3.5 %	3.7 %	2.8 %
Danmark	1.1 »	0.7 »	0.8 »	0.4 »	0.5 »	0.8 »
Tyskland	4.9 »	6.7 »	5.8 »	6.8 »	5.2 »	6.0 »
Holland	8.2 »	8.8 »	10.7 »	7.9 »	9.0 »	9.3 »
Belgien	9.3 »	9.8 »	10.7 »	11.7 »	10.2 »	7.9 »
England	51.3 »	49.2 »	45.4 »	46.0 »	45.4 »	44.8 »
Frankrike	17.1 »	14.4 »	17.2 »	17.0 »	18.6 »	21.1 »
Spanien	5.8 »	7.0 »	5.3 »	5.8 »	5.9 »	5.6 »
Öfriga	0.7 »	1.5 »	1.3 »	0.9 »	1.5 »	1.7 »

Värdet af exporten af bräder i procent till olika länder.

	1894—98	1899—1903	1904—08	1909	1910	1911
Ryssland	1.8 %	3.3 %	2.8 %	3.3 %	3.4 %	3.4 %
Danmark	13.8 »	11.6 »	8.8 »	6.9 »	7.4 »	6.8 »
Tyskland	19.7 »	21.0 »	26.4 »	29.9 »	28.4 »	32.5 »
Holland	9.6 »	10.9 »	13.1 »	10.1 »	11.2 »	11.0 »
Belgien	8.3 »	10.9 »	12.2 »	14.1 »	12.0 »	10.7 »
England	20.7 »	20.0 »	14.4 »	14.1 »	15.1 »	13.6 »
Frankrike	22.1 »	17.4 »	18.0 »	17.2 »	17.0 »	16.7 »
Spanien	3.5 »	4.1 »	3.3 »	3.9 »	4.2 »	3.3 »
Öfriga	0.5 »	0.8 »	1.0 »	0.5 »	1.3 »	2.0 »

Den s. k. sågningsafgiften, som uppbäres genom tullmyndigheterna, har under åren 1882—1911 uppgått till följande belopp:

Sågningsafgiften.

1882	975,992 mk	1892	285,701 mk	1902	436,468 mk
1883	955,221 »	1893	326,772 »	1903	445,359 »
1884	973,874 »	1894	348,526 »	1904	439,070 »
1885	961,043 »	1895	333,680 »	1905	445,133 »
1886	560,024 »	1896	385,433 »	1906	477,086 »
1887	461,521 »	1897	383,869 »	1907	433,660 »
1888	534,149 »	1898	381,058 »	1908	351,199 »
1889	571,981 »	1899	413,349 »	1909	374,168 »
1890	509,989 »	1900	400,780 »	1910	403,372 »
1891	322,180 »	1901	381,563 »	1911	403,352 »

Kap. III.

Skogshushållningen och sågindustrin i Finland förr och nu. Sågindustrins maskinella hjälpmedel.

Beträffande skogen och dess värde hafva under olika generationer härskat mycket olika meningar, beroende på rådande kulturförhållanden.¹⁾

*Skogens
värde.*

Under de tider, då nybyggaren rödjade mark i de vida skogsbygderna, var skogen nästan hans naturliga fiende: Utan yxan och elden var det icke möjligt att bryta bygd för odlingen. Under denna svedjandets tid hade skogen värde endast såvidt den lämnade byggnadsmaterial och bränsle samt aska för gödning af jorden.

Men det kom en tid då nya synpunkter trängde fram. Då man i Sverige började tillgodogöra sig de rika malmfyndigheterna, fick skogen ett förut oanadt värde. Krutet var alltför dyrt att användas vid malmbrytningen, och därför gjorde man berget sprödt genom uppvärmning, »tillmakning». Härtill behöfdes mycket ved och än mera till malmens smältning. I trakterna kring malmfyndigheterna förbjöd man därför svedjandet. Och då under 30-åriga kriget man såg huru man i Tyskland kunde gifva skogen värde, förändrades åskådningssättet än mer. Skogsordningen af 1647 förbjöd svedjandet på alla sådana ställen, som icke kunde rödjas till åker eller äng och syn skulle förrättas innan man fick på det gamla sättet härja skogen för att erhålla betesmarker. Synnerligast sökte man skydda krono- och samfällighetsskogarna. Man begränsade till och med den enskildas fria dispositionsrätt. Innehafvarna af skattehemman ålades att erbjuda de bästa träna till masteträn, och en skogsskötsel som kunde lägga lägenheten öde förbjöds. Anläggandet af sågkvarnar var beroende af syn.

Hvilka slag af bräder som försågades i slutet af 1600-talet framgår af kungliga brefvet af den 29 mars 1683, som mycket länge förblef i gällande kraft. I handeln fick endast föras bräder som voro 6, 7 eller 9 alnar långa. De fingo göras endast af tre slag, nämligen enkla, half- och helbottenbräder. Bredden

¹⁾ Förestående skildring utgör ett sammandrag af professor E. G. Palméns uppsats: *Sahaliike ja puutavarainvienti i Oma Maa VI. s. 134 och följ.*

bestämdes till 2 kvarter, 2 kvarter 1 tum och 2 kvarter 3 tum; den motsvarande tjockleken skulle vara $1\frac{1}{2}$, $1\frac{3}{4}$ och 3 tum. Det var förbjudet att till Stockholm hämta mindre bräder, men senare tilläts det att af toppar såga mindre dimensioner, dock icke för utförsel till utlandet.

Fruktan för skogssköfning. Anmärkningsvärd är den fruktan för skogssköfning som var rådande på 1600- och 1700-talen. Det syntes som om man befarat, att stora delar af landet hotades af fullständig skoglöshet.

1734 års lag tillåter skattebonde att »nyttja sin enskilda skog til hustarf och salu; dock thet så sparsamt, at skogen ej utödes och hemmanet förderfvas. Vare ock skyldig, at först taga vindfälle, torra trän, qvistar och stubbar til vedbrand, innan friske trän ther til fällas». (B. B. kap. 10, § 8). »I åkergärde, äng och beteshage, må hvar och en fälla och svedja små oduglig skog; dock at bärande trä, masteträ, skieps eller timmer virke ej thermed skadas, eller thet missbruk sker, at skog och mark til äng och åkergärdet stänges, och skogen, under sken af rödning, bortsvedjas» (B. B. kap. 14, § 1). »Utan hägnad må ingen svedja, ther han åker och äng ej rödja vil, och lägenhet ej thertil finnes inom värn och hägnad, eller thet för muhlbete nödigt är» (B. B. kap. 14, § 2). Dessa bestämmelser torde dock förblifvit en död bokstaf.

Vid sidan af den allmänna lagen utfärdades den 12 december 1734 med tillägg af den 5 april 1739 en förordning angående skydd för krono- och samfällighetsskogarna. Här bestämdes bland annat, att sågningen var fri i de trakter, där det fanns rikligt med skog, men där det fanns litet-stockskog skulle noggrann undersökning utföras och på grund af densamma sågning endast af en uppgifven mängd virke tillåtas. Olofligen grundade sågar och sådana, för hvilkas behof det icke fanns tillräckligt skog, skulle nedläggas.

År 1765 utarbetades, men publicerades först år 1786, regler som landshöfdingarna egde att iakttaga då det gällde att grunda en såg. Till först skulle bestämmas det område, från hvilket den tilltänkta sågen kunde fördes med stock; härvid tog man endast den närmaste omgifningen i betraktande, och tänkte icke på möjligheten af att flotta stockar från längre håll. Jordmånen på det för sågen upplåtna området skulle noga undersökas, då ju skogens växtlighet var beroende däraf, och på särskilda ställen skulle trän fällas för räknande af årsringarna, så att man säkert kunde bestämma huru lång växttid träet behöfde för att »mogna», d. v. s. när toppen började torka. Vidare skulle man räkna antalet trän per tunnland och huru långa de voro, hvarvid storverksträn, masteträn och mastespiror skulle räknas särskildt. På grund af dessa uppgifter skulle sedan bestämmas huru många trän som årligen kunde fällas utan att skogsbeståndet eller möjligheten af en framtida huggning därigenom minskades. Likaså skulle vattenkraftens storlek tagas i betraktande och det till sågning tillåtna antalet trän med hänsyn härtill bestämmas. De förberedande åtgärderna

utfördes af landtmätare, synenämnden afgaf sitt förslag till landshöfdingen och slutligen underställdes ärendet kammarkollegiets beslut.

De senare gifna förordningarna förblefvo i hufvudsak på samma ståndpunkt.

Hurudana förhållandena voro på sågindustrins område under förra hälften af det senaste århundradet belyses bäst genom några exempel.

*Sågindustrin
i början af
1800-talet.*

År 1836 gafs begärdt tillstånd att anlägga en såg vid Juvanjoki fors i Värtasilä. Vid verkställd syn fann man, att de närmast liggande sågarna voro belägna på afstånd af $6\frac{1}{2}$, $8\frac{1}{2}$ och $9\frac{1}{2}$ mil, hvarför de icke utgjorde något hinder. Vattenkraft fanns det tillräckligt under åtta månader af året, och vattnets uppdämmande ansågs icke medföra någon skada för omgifningarna. I Tohmajärvi socken fanns det på 21 skiften om tillsammans 145,880 tunnland 3,306,432 fullväxta trän, hvilkas längd varierade mellan 15 och 22 aln och årsringarnas antal var i medeltal 250. För att återväxten icke skulle minskas, ansågs att i denna skog icke kunde fällas i och för sågning mer än 13,225 trän i året. I Ilomants socken kunde årligen fällas 4,585 trän af samma slag som i Tohmajärvi. Såsom slutresultat af vidlyftiga kalkyler framgick, att man ansåg sig kunna förorda, att 12,000 stockar finge försågas i året, men Kuopio läns guvernör ansåg sig icke kunna medgifva mer än 10,000 stockar, och detta blef äfven beslutet.

Det begärdes rätt att vid Kartasalmi i Suojärvi grunda en såg. Sökanden ansåg sig kunna årligen försåga 5,332 stockar, men tillstånd gafs för försågning af endast 4,150 stockar. Träna i omgifningarna voro synnerligen stora, 13/20 af dem uppskattades i toppen hafva 18—15 tum, de öfriga 14—11 tum, men man räknade att man finge ytterst få bräder af dessa jätteträn, nämligen af hvarje 5 kantade och 2 med vankanter. På sökandens egen mark fanns det skog så tillräckligt, att det i närheten belägna järnbruket icke kunde komma att lida brist på bränsle. Till förekommande af svekligt förfarande och för att förhindra en alltför stor försågning, hvilket lätt var tänkbart vid en såg i dessa aflägsna och skogrika trakter, och då sågningen var tillåten endast från den 15 mars till den 30 april samt under oktober månad, under hvilken tid 82 stockar kunde försågas per dygn, föreslog guvernören och bestämde senaten den 22 februari 1837, att både sågramarna och vattenhjulen under mellantiderna mellan sågningarna skulle hållas stängda medels järnkedjor och förses med sigill, hvarjämte både länsman och kronofogde anbefalldes att noggrannt öfvervaka, att icke oloflig sågning egde rum.

Det kan knappast förvåna, att dylika bestämmelser icke följdes så synnerligen noggrannt, och det hände också, att vederbörande tydligt visade, att de misströdde de erhållna uppgifterna eller att de fordrade särskildt noggrann kontroll. Stockens pris var visserligen ytterligt lågt, i det att det uppgick till högst 3 à 4 kopek per styck — Puhos såg betalade till kronan en tid t. o. m.

endast 2 $\frac{1}{2}$ kopek — men sågrörelsen hade nog icke burit sig, om den drifvits enligt vederbörandes förutsättningar. Men de officiella kalkylerna slog alls icke in. Ett sådant för sågarna fördelaktigt misstag var exempelvis antagandet, att man från en stock, som det numera vore svårt att få för något pris, endast kunde få 3 à 4 kantade bräder och 2 bräder med vankanter. Och fastän försiktigheten bjöd att stanna sågen under den förbjudna tiden, hvilken för de olika sågarna fastställdes på de mest varierande grunder, visste man nog att på annat sätt kringgå bestämmelserna. Medan inspektion pågick lär man ofta brukat hålla forsluckorna så lågt, att högst en fjärdedel af vattenkraften kom till användning, hvarigenom sågen naturligtvis gick långsamt, men sedan besökarna aflägsnat sig satte man på full kraft. Emellertid är det säkert, att sågrörelsen, trots svårigheterna och de höga skatterna, på en del håll bedrefs med stor ekonomisk framgång.

I regeringskretsarna hade en gång för alla ingrott den öfvertygelsen, att sågrörelsen skulle bringa med sig Finlands ruin. Då man ansåg sig icke kunna på ett tillräckligt effektivt sätt förhindra skogssköflingen, beslöt man att utfärda nya strängare lagbestämmelser och tillsatte för sådant ändamål år 1841 en kommitté, i hvilken professor J. J. Nordström och ingenjören, sedermera öfverdirektören K. V. Gylden voro de ledande männen.

Kommittén afgaf sitt yttrande år 1842, och uttalade där åtminstone i vissa afseenden mycket förnuftiga principer. Men i hufvudsak stod kommittén på den gamla ståndpunkten. Om blott verkligheten hade motsvarat lagstiftarens afsikter, så hade allt varit godt och väl. Man erkände att alla dessa restriktiva bestämmelser voro till gagn både för det allmänna och den enskilda, det gällde blott att få säkrare garantier mot skogssköflingen. Sålunda förbjöds det helt och hållet att grundlägga ångsågar, af hvilka det då icke fanns en enda, emedan sådana kunde anläggas hvar som helst och deras produktion aldrig kunde kontrolleras med samma noggrannhet som vattensågarnas. Vid husbehofssågar finge icke användas ramar med mer än ett sågblad (i förordningen af 1851 medgafs sedermera två), och man föreslog särskilda invecklade åtgärder för kontroll af att den medgifna virkesmängden icke öfverskreds. En sådan var förande af en noggrann dagbok, ja man hade t. o. m. för afsikt att införa mekaniska mätare, hvilka angäfvade den utförda arbetsmängden. Antagligen af sparsamhetshänsyn föreslog man icke grundandet af en särskild forststyrelse, men anmärkte, att en egen läroinrättning vore af nöden om man ville uppfostra goda skogvaktare. Detta betänkande angreps af J. V. Snellman i Saima, hvilket åter föranledde Nordström att på det häftigaste försvara sitt arbete. Snellman hade genom E. J. Längman fått reda på de rådande usla förhållandena inom sågrörelsen, och blottade han med stor klarhet den dåvarande ordningens svaga sidor. Men i de högre kretsarna var man af en annan mening; kommitténs

förslag behagade sålunda alls icke L. G. von Haartman. Betänkandet blef liggande och 1849 tillsattes en ny kommitté, i hvilken senatens viceordförande, friherre A. Mellin, blef ordförande, presidenten, grefve C. Mannerheim, guverneren, friherre C. von Kothén, ingenjören A. Stjernvall och öfverdirektören A. von Rechenberg medlemmar. Man bibehöll de gamla bestämmelserna eller skärpte dem och nya uttänktes. Stockarnas och brädernas stämplande, sågarnas förseglande med sigill, beständiga inspektioner, en ytterst noggrann bokföring och förpassning vid transport af trävaror, alla dylika förslag belysa kommitténs ståndpunkt. Kommitténs förslag förändrades något i senaten och utkom såsom förordning den 9 september 1851.

Såsom illustration till förordningen anföres att den förnämsta af landets dåvarande sågegare, N. L. Arppe, icke vidare såg sig i stånd att fortsätta denna verksamhet. Man kan icke samtidigt vara en ärlig man och sågegare, skall han hafva yttrat och började med järnbruksverksamhet. Kort förut hade han lidit en stor förlust då han, enligt vederbörandes befallning, fick lof att nedlägga Kuurna såg, som då torde varit den mest ändamålsenligt inrättade i Finland. Det var just därför den borde nedläggas, ehuru man tog som orsak, att sågen hindrade upprepningen af Pielis älf.

En förtjänst hade dock den riktning som under denna tid gjorde sig gällande, nämligen grundandet af en forststyrelse, till en början på provisorisk fot. Medan grefve Berg var generalguvernör kallade man också en tysk sakkunnig, direktören för forstakademin i Tharandt i Sachsen Edmund von Berg, som inspekterade Finlands skogar. Hans rapport jämte senatorn Fabian Langenskjölds sträfvanden ledde slutligen lagstiftningen i rätt spår. Det tillsattes en ny kommitté, till hvilken också kallades affärsmän, och slutligen segrade de åsikter som under årtionden hade kämpat mot vederbörandes kortsynthet. Förordningen af den 9 april 1861 befriade sågrörelsen från alla de inskränkande bestämmelser, som tidigare varit gällande och medgaf också åt denna näringsgren rätt att utveckla sig på lämpligt sätt.

*Nya riktnin-
gar.*

Sedan förbudet mot anläggandet af ångsågar upphäfts år 1857 grundlades sådana i olika delar af landet. Den första torde varit Björneborgs ångsåg.¹⁾ Den första ångsågen i Kotka uppfördes år 1870. Numera är ångkraften så öfvervägande vid sågarna, att i allmänhet endast de minsta husbehofssågarna använda enbart vattenkraft.

Ångsågar.

Flottnings af sågstock har bedrifvits länge, men fick större betydelse, då ångsågarna anlades invid utskeppningshamn eller vid utloppet af en flottnings-

*Samfärd
flottnings.*

¹⁾ Förestående upplysningar hafva välvilligt lämnats af kommerserådet W. Hackman i Viborg.

led. Den kostsamma transporten af färdig vara kunde sålunda ersättas med billig och bekväm flottning af råvaran. Ordnade flottningsförhållanden och en flottningsstadga tillkommo först under 1870-talet. Kymmene flottningsbolag var det första som organiserades efter svenskt och norskt mönster. På uppdrag af sågegarna i Kotka reste sedermera bergsrådet William Ruth till Sverige och Norge för att praktiskt studera frågan. Genom att praktiskt anordna samflottningen nedtrycktes flottningskostnaderna i älven till mindre än hälften mot förut. På dylika anordningar nedlade Kymmene flottningsbolag redan under de första åren af sin verksamhet omkring 700,000 mk.

För närvarande frambefordras årligen omkring 4 ½ miljoner stammar längs Kymmene älf, men man kan knappt göra sig en föreställning om de svårigheter som i fråga om flottningen måste öfvervinnas vid de första sågverkens uppkomst. Man hyste nämligen allmänt den föreställningen, att stocken skulle splittras i stycken vid nedfarten i Anjala fors och Högfors. Först sedan på initiativ af en driftig affärsman praktiska rön med stockarna från en nedrifven badstuga blifvit gjorda i Anjala fors, utan att desamma tagit skada, blef denna fördom skingrad, och den första flottningen egde rum på hösten 1870. ¹⁾

Den samfällda flottningens införande, säger kommerserådet Hackman i bref till förf., bildar ett viktigt skede i utvecklingen. Varpning och knippning af sågstock ett annat samt anläggningen af cellulosafabriker för tillgodogörande af sågspån och annat affall ett tredje skede.

*Sågindu-
strins senare
utveckling.*

Till belysande af sågindustrins utveckling under tiden efter det densamma befriats från de inskränkande lagbestämmelserna och sedan ångkraften tagits i dess tjänst kunna följande siffror anföras: ²⁾

	Försågade trävaror, 1,000 m ³ .	Försågade stockar, miljoner.	Antal stockar som åtgått till en standert försågad vara.
År 1885	957	6.53	31.9
» 1890	1,460	11.34	36.3
» 1895	1,772	14.63	39.0
» 1899	2,422	21.10	40.7
» 1900	2,809	25.32	42.6
» 1901	2,460	22.10	42.1
» 1902	2,418	22.16	40.4
» 1903	2,762	26.51	44.8
» 1904	3,052	26.13	40.0

¹⁾ *Max Alfthan*: Kymmene älf i Atlas öfver Finland 1910, I.

²⁾ » Träbearbetningsindustrin i Atlas öfver Finland 1910, II.

	Försågade trävaror, 1,000 m ³ .	Försågade stockar, miljoner.	Antalet stockar som åtgått till en standert försågad vara.
År 1905	2,776	24.93	41.9
» 1906	3,097	30.24	45.6
» 1907	3,101	31.99	48.2
» 1908	2,838	28.34	46.6

Man observerar huru antalet stockar som behöfts för en standert ökats, tydande på, att man allt mer varit tvungen att försåga också klenare virke.

Den ofvan relaterade tidigare lagstiftningen utgick från tanken att i möjligaste mån förhindra en skogssköfling. I hvilken mån en skogssköfling eller misshushållning med skogarna i verkligheten förekommit belyses af efterföljande. ¹⁾ *Skogshushållningens utveckling.*

Så länge människan lifnärde sig med jakt och fiske samt renskötsel var hennes inverkan på skogarnas sammansättning mindre, men i och med en fast bosättning med jordbruk och boskapsskötsel såsom hufvudnäringar gjorde sig hennes inflytande allt mer märkbart. I forna tider hafva isynnerhet skogseldarna spelat en utomordentligt stor roll. Utan öfverdrift kan man påstå, att få skogsområden i landet äro orörda af eld. Isynnerhet i fråga om tallens och granens inbördes ställning har eldens inverkan varit stor. Tallen har, genom sin tjocka bark och sitt djupa rotsystem, lättare att öfvervinna eldens skadegörelse än granen, som har tunn bark och längs jordytan utbredda rötter. Dessutom lider tallföryngringen på kala brandytor mindre af frost och solens brännande strålar än granföryngringen. Ju oftare en trakt öfvergåts af eld, dess fullständigare har granen blifvit undanträngd och den påträffas här slutligen endast i fuktiga dalsänkor och försumpningar, som af elden blifvit orörda.

I och med att större skogseldar blifvit sällsynta har skogen börjat förändra sig i motsatt riktning. Spridande sig från kärr och fuktiga dalsänkor, intränger granen såsom underväxt i tall- och björkskogar. Då granen sedermera vuxit upp till större dimensioner, skuggar den så fullständigt marken, att endast granföryngring förmår uppspira. Sålunda tar den i besittning såväl sådana marker, där den har de bästa betingelser för att uppväxa till dugligt timmer som ock sådana, för hvilka den ur skogshushållningssynpunkt icke kan tolereras.

I mera befolkade delar af landet har svedjandet haft en ännu större inverkan på skogarna än skogseldarna. I äldsta tider måste svedjandet i de flesta

¹⁾ A. K. Cajander: Skogarna och skogshushållningen i allmänhet i Atlas öfver Finland 1910, 1.

fall företagas medelbart eller omedelbart i barrskog, och var det naturligtvis de på bördigare marker växande granskogarna som sålunda främst föllo för yxan. Efter en eller par skördar lät man svedjemarken öfvergå i äng och denna tog efter någon tid skog, men nu icke mera barr- utan vanligen björkskog, beroende dels på björkens rikliga frösättning, dels på svårigheten för gran- och tallplantorna att komma till rätta på starkt gräsbunden mark. På torra moar uppkom däremot efter svedjande ofta äfven tallbestånd. Men utvecklingen stannade icke med uppkomsten af björkskogar, utan öfvergingo dessa vid fortsatt svedjande i aldungar. Ehuru svedjandet i tider, då skogen ännu icke hade något värde, varit viktigast, hafva följderna af detta brukningssätt likväl för landet varit nog så ödesdigra. För att icke tala om huru skogsmarken utmagrats genom svedjebuket, har större delen af landets bästa skogsmarker sålunda blifvit bevuxna med ekonomiskt tämligen värdelösa alskogar.

I stora delar af landet idkas hagmarksskötsel alldeles allmänt, och användas härtill de allra växtligaste hemskogarna. Skogen, om man kan tala om någon sådan, består då ofta nog af buskformiga glesa björkar och gråalar, stundom enbart af enbuskar, och då man betänker huru stora arealer för hagmarkerna erfordras till och med för en mindre ladugård, inses hvilken nationalekonomisk förlust ett dylikt handhafvande af skogen måste medföra.

I norra Finland och Lappland är renskötseln till stor skada för skogshushållningen genom att den försvårar eller nästan omöjliggör skogens naturliga förnygring.

Bland egentliga skogsafverkningar må, såsom varande äldst, först nämnas husbehofsafverkningen. Den innefattar främst huggande af brännved, byggnadsvirke och gärdselmaterial, men äfven pärt- och slöjdved, samt tagen i något vidsträcktare bemärkelse, mil- och tjärvedshygge. I allmänhet kan sägas, att husbehovsvirket har tagits utan iakttagande af några som helst skogshushållningsprinciper. Öfverhufvud kan man påstå att husbehofsafverkningen sådan den hos oss utförts, varit hvarken skogsvård eller verklig skogssköfling, utan ett mellanting mellan dessa båda ytterligheter, i de flesta fall närmande sig den senare.

Ännu mer än genom skogseldar, svedjande, hagmarkshushållning och oordnad husbehofsafverkning hafva de privata skogarna förstörts genom oförståndig skogsförsäljning. Denna fick sin början vid medlet af förra seklet i och med uppvaknandet af sågindustrin. I början, då endast sågtimmer uttogs, voro verkningarna icke så fördärflika, men i och med en hänsynslös försäljning af props, slipved och brännved i stor skala har skogsafverkningen öfvergått i ren skogssköfling. Ofta har landtmannen, och detta dessutom för en spottstyfver, försålt stora skogsskiften, ja ofta hela sin skog åt bolag, hvilka sedermera uttagit allt som blott hade handelsvärde. Det som återstår efter ett så-

dant hygge utgöres af skadade och värdelösa vrakträn, samt tidigare öfver-skuggad och därför vanligen oduglig återväxt. Skogssköflingen har här drifvits till sin spets. Vid stranden af Saima vattendrag samt i kustsocknarna i norra Österbotten har en dylik skogssköfling antagit sådana dimensioner, att den tvin-gar till allvarlig eftertanke, synnerligast som skogsegarna knappast någonsin företaga något för erhållande af duglig återväxt.

I kronoskogarna har ända till senaste tider öfvats en öfverhöfvan stor sparsamhet. Tidigare såldes nästan uteslutande friskt timmer med en mycket hög minimidimension. Då virkesförrådet var alldeles för lågt uppskattadt, och man till hvarje pris sökte undvika öfverafverkning, voro de fastställda afverkningsbeloppen alltför låga. På detta sätt blef visserligen skogen sparad, men någon rationell skötsel af skogen var det icke; tvärtom.

De lofvärda ansträngningar kronan, föreningar och enskilda personer gjort för höjande eller rättare sagdt skapande af en verklig skogsskötsel i Finland äro af så sent datum, att några resultat häraf knappast ännu skönjas. Att för-därfva en skog är lätt, men det fordras årtionden för att få en sköflad eller illa skött skog åter i godt skick.

Det må till slut framhållas, att såsom naturligt är skogsarealen hos oss i väsentlig grad minskats i och med odlingens framträngande.

Af Finlands hela areal eger staten 13,121,878 ha eller 36.3 %. I denna *Kronosko-garna. 1)* areal ingå då icke vissa mindre områden såsom lägenheter som inköpts för statsverkets räkning för särskilda ändamål. Största delen af denna ytvidd, eller 12,831,495 ha, hänföra sig till kronoskogarna. Återstoden däraf, eller 290,383 ha, omfattar hufvudsakligast boställen och andra statsverket till-höriga lägenheter.

Kronoskogarnas i Finland arealfördelning på de skilda länen år 1908 framgår af efterföljande tabell, som jämväl enligt en approximativ uppskatt-ning anger till hvilka belopp denna areal består af odlad mark, växtlig skogs-mark samt mindre växtliga marker eller impediment.

1) P. W. Hannikainen: Kronoskogarna i Atlas öfver Finland 1910, I.

L ä n.	Areal (jämt vatten). ha	Enligt approximativ uppskattning fördelar sig totalarealen på följande egoslag:				
		odlad mark		torr skogsmark ha	kärr och myrmark, mossar och impe- diment ha	vatten ha
		åker ha	äng och kyttländer ha			
Nylands.....	2,665	34	76	1,902	453	200
Åbo o. Björneborgs	147,387	1,275	3,212	69,695	69,255	3,950
Tavastehus	99,903	1,416	2,335	58,726	33,768	3,658
Viborgs	249,613	146	1,933	128,927	104,334	14,273
S:t Michels	41,051	215	272	25,765	12,585	2,214
Kuopio	527,279	570	3,021	267,297	239,139	17,252
Vasa	413,772	1,886	5,333	211,080	186,062	9,411
Uleåborgs	11,349,825	2,497	44,391	4,725,698	6,117,659	459,580
Summa	12,831,495	8,039	60,573	5,489,090	6,763,255	510,538

Den i egentlig mening växtliga skogsmarkens areal inom kronoskogarna uppgår således till 43.4 % af hela deras ytvidd.

På grund af den pågående skogstaxationen, kompletterad med andra uppgifter, kan man uppskatta timmerförrådet i kronoskogarna till följande belopp:

Inspektionsdistrikt.	Sågtimmer- träns som vid 1.5 m höjd in- neha en dia- meter af 30 cm o. därutöver.	Timmeräm- nen som vid 1.5 m höjd in- neha en dia- meter af 25—30 cm.	Summa.
Åbo—Tavastehus läns	2,628,824	3,539,383	6,168,207
Evois—Vesijako revier	78,192	319,914	398,106
Viborg—S:t Michels läns	2,701,818	4,803,933	7,505,751
Jorois revier	41,520	352,270	393,790
Kuopio läns	5,290,605	7,580,420	12,871,025
Vasa läns	2,622,760	4,439,414	7,062,174
Uleåträsk	4,787,587	7,349,668	12,137,255
Ijo	5,887,168	10,438,643	16,325,811
Kemi	13,870,000	13,129,964	26,999,964
Lappmarken	13,457,133	17,974,086	31,431,219
Summa	51,365,607	69,927,695	121,293,302

Försäljningen af virke från kronoskogarna försiggår hufvudsakligast medels offentliga auktioner och endast undantagsvis enligt särskilda kontrakt, upprättade på grund af öfverenskommelse.

Vid de allmänna virkesauktionerna utbjödos:

	Antal utbudna sågtimmerträn.	Medelpris per sågtimmerträ.
År 1898	816,962	Fmk 4: 12
» 1899	1,306,344	» 4: 13
» 1900	933,848	» 5: 16
» 1901	1,306,483	» 4: 62
» 1902	1,568,746	» 4: 29
» 1903	996,889	» 5: 78
» 1904	1,360,033	» 4: 21
» 1905	1,868,331	» 5: 03
» 1906	2,205,166	» 5: 39
» 1907	2,392,579	» 4: 75
» 1908	2,874,037	» 3: 60
» 1909	3,395,043	» 3: 53
» 1910	2,728,092	» 3: 81
» 1911	2,486,289	» 4: 20
» 1912	2,465,438	» 4: 27

I sitt år 1899 afgifna betänkande uppger den s. k. privatskogskommittén, att vårt lands privatskogar i allt omfatta en areal af 9,875,471 ha växtlig skogsmark samt 1,838,894 ha skogbärande kärrmarker. Någon noggrannare uppskattning af senare datum existerar icke. Ofvan angifna siffror inbegripa också kronan tillhörande sätes- och ladugårdar samt militie- och civilstatens boställen, på hvilka enligt nyssnämnda betänkande belöpte sig 163,342 ha skogsmark och 37,993 ha skogbärande kärrmark. Återstoden, d. v. s. 9,712,129 ha växtlig skogsmark och 1,800,901 ha skogbärande kärrmark, fördelar sig med afseende å dess innehafvare mellan enskilda jordegare, ecklesiastika boställen, kommunala och olika slag af samfällighetsskogar. *Privatskogarna.¹⁾*

Stora skogsarealer ligga för närvarande i trävarubolagens händer. Enligt beräkning, gjord år 1901 af subkommittén för den obesuttna befolkningen, innehade bolag öfverhufvud 983,952 ha eller 3 % af hela den skiftade jordens areal. Af denna areal innehades största delen af trävaruindustribolag, hvilkas sammanlagda egande jordareal då uppgick till 572,739 ha. Då nyssnämnda bolag inköpt dessa jordområden hufvudsakligen i ändamål att tillgodose sitt

¹⁾ A. B. Helander: Privatskogarna i Atlas öfver Finland 1910, II.

behof af virke, torde det icke vara tvifvel underkastadt, att icke största delen af nyssnämnda areal utgöres af skogsmarker och skogbärande kärrmarker. Sedan subkommittén för den obesuttna befolkningen gjort sina beräkningar hafva bolagen årligen yttermera förvärfvat stora områden.

Den ojämförligt öfvervägande delen af våra privata skogar ligger allt fortfarande i enskilda jordegares händer. Subkommittén anger i sin ofvan nämnda beräkning, att 55.7 % af vårt lands skiftade jord eller 18,494,253 ha år 1901 var enskild egendom. De privata skogarna spela därför i vår skogshushållning en dominerande roll.

Hvilken betydelse vårt lands privata skogar hafva för skogshushållningen i Finland framgår af det faktum, att kronoskogarna år 1906 levererade endast 13 % af den af sågindustrin förbrukade råvaran, och att detta procenttal följande år, då afverkningsbeloppet i kronoskogarna i anseelig grad ökades, icke steg högre än till 16 %. Belysande är också den omständigheten, att år 1907 från vårt land exporterades en miljon m³ props och 0.42 miljoner m³ pappersved löst mått och att samma år kronoskogarna endast levererade c. 78,000 m³ sådant virke.

Trävaruförbrukningen. Om man på grund af vår export- och industris Statistik försöker att uträkna huru stora virkesbelopp vår trävaruhandel och trävaruindustri förbruka, så får man följande resultat:

År 1907 exporterades från Finland:	Fast mått m ³ .
mäster, spiror, stock, sågtimmer	215,727
props, grufstolpar och pappersved	1,135,008
brännved	640,892
bjälkar, vanliga, 1,007 m ³ , i rundt virke motsvarande omkr.	1,113
sparrar, fyrskurna, 176,650 m ³ , » » » »	234,200
sleepers, 36,305 m ³ , » » » »	45,382
Summa	2,272,322

År 1907 förbrukades af industrin:	
Vid sågarna	5,169,025
Vid rullfabrikerna (år 1906) 250,083 m ³ löst mått, motsvarande omkr.	177,559
Vid träsliperierna och cellulosafabrikerna, såsom råvara	704,975
Vid träsliperierna och cellulosafabrikerna, såsom bränsle, approximativt	350,000
Vid fabriker för tillverkning af paketpinnar, hjul, block och vid andra fabriker	13,500
Vid kolugnar 47,490 m ³ ved	33,718
Vid tjärbränning (37,428 hl à 3 m ³) 112,284 m ³ löst mått	79,721
Summa	6,528,498

Till dessa belopp böra vidare räknas de virkesbelopp som konsummeras af de åtminstone delvis i industrins och trävaruhandelns tjänst stående kommunikationsmedlen. Enligt privatskogskommittén steg ångfartygens vedkonsumtion redan år 1899 till 250,000 m³ löst mått. Säkert är att denna konsumtion icke nu är mindre, utan har den tvärtom med all sannolikhet ökats. Järnvägarna förbruka årligen stora mängder virke. År 1900 uppköptes för järnvägarnas behof 820,058 m³ fast mått, hvaraf omkring 719,668 m³ brännved. År 1908 konsumerade statsjärnvägarnas lokomotiv 779,227 m³ ved. Då lokomotiven redan år 1900 förbrukade omkring 80 % af de för statsjärnvägarna anskaffade vedpartierna, så skulle år 1908 statsjärnvägarna i allt förbrukat omkring 974,000 m³ ved, motsvarande 692,000 m³ fast mått. Härtill komma omkring 100,000 m³ fast mått virke för tillgodoseende af järnvägarnas andra behof. Statsjärnvägarnas virkeskonsumtion stiger sålunda i rundt tal till 800,000 m³ per år och då därtill komma de af privatbanorna förbrukade virkesbeloppen kan man uppskatta järnvägarnas sammanlagda virkeskonsumtion till omkring 900,000 m³ per år. Telegraf och telefonverken förbrukade enligt af privatskogskommittén insamlade uppgifter redan år 1907 årligen omkring 7,000 m³ virke. Detta belopp har naturligtvis i kännbar grad stigit och kunde nu betecknas med en högre siffra, men i anseende till dess obetydlighet kan man helt och hållet lämna den ur räkningen.

Trävaruexporten, trävaruindustrin och kommunikationerna förbruka således inalles omkring 9,700,820 m³ eller i rundt tal 10,000,000 m³ virke fast mått. Då kronoskogarna år 1907 levererade i allt 1,303,582 m³ till nämnda ändamål, levererades återstoden, eller 8.5 miljoner m³ fast mått af privatskogarna.

Privatskogskommittén har beräknat husbehofsförbrukningen till 13,186,452 m³ fast mått och I. Lassila till 25.5 miljoner m³ fast mått per år, däri städernas virkesförbrukning icke medräknad.

Häraf framgår, att de partier virke som förbrukas till husbehof äro betydligt större än de af exporten, industrin och kommunikationerna förbrukade beloppen.

Europas skogstillgångar angifvas af Sundbärg ¹⁾ och af Endres ²⁾ såsom framgår af efterföljande tabell:

*Europas
skogstillgån-
gar.*

¹⁾ *Gustav Sundbärg*: Aperçus statistiques internationales, Stockholm 1908.

²⁾ Här anförda enligt *Heikki Renvall*: Suomen Metsäntuotteiden vienti. Helsingissä 1910.

L a n d.	Enligt Sundbärg.		Enligt Endres.	
	Skogsareal 1,000 ha	% af lan- dets hela areal.	Skogsareal 1,000 ha	% af lan- dets hela areal.
Sverige	21,210	51.6	19,591	47.6
Norge	6,822	22.1	6,818	21.0
Danmark	283	7.4	241	6.3
Finland	17,000	51.4	20,215	63.0
Storbritannien och Irland	1,162	3.7	1,229	3.9
Nederländerna	257	7.9	225	7.0
Luxemburg	77	29.7	79	30.4
Belgien	521	17.7	521	17.7
Tyskland	13,996	26.2	13,996	25.9
Österrike	9,778	32.6	9,767	32.5
Ungern	9,056	27.9	9,024	28.0
Bosnien och Herzegovina	2,275	45.5	2,550	50.0
Schweiz	856	21.3	856	20.6
Frankrike	9,522	17.8	9,609	18.2
Italien	4,156	14.6	4,176	14.6
Spanien	8,484	16.8	8,484	16.9
Portugal	630	7.1	310	3.5
Ryssland (europeiska)	196,530	40.4	187,000	37.9
Rumänien	2,282	17.6	2,547	18.0
Serbien	1,500	31.2	1,546	32.0
Bulgarien	2,590	27.0	3,041	30.0
Grekland	850	12.7	820	13.0
Turkiet	4,300	23.4	4,500	20.0
Europa	314,137	33.0	307,145	31.0
Förenta Staterna	200,000	26.7	—	—

Skillnaderna mellan de bägge talserierna äro, såsom synes, icke särdeles stora.

Sägindu-
strins maski-
nella hjälp-
medel.

Man kan antaga, att de viktigaste representanterna af våra enkla verktyg varit använda redan i forntiden samt liknat dem som uppfunnits af egyptier, greker, romare, kineser och japaner. ¹⁾

Hvad beträffar maskiner för träbearbetning torde svarfen utan tvifvel vara äldst. Dess uppfinning tillskrifves kineserna, dock lär den vara af fornin-

¹⁾ Förestående skildring grundar sig på Uppfinningarnas Bok, VIII. Trävaruindustri, G. A. Settergren: Träet och dess bearbetning i allmänhet.

diskt ursprung. Träbearbetningens viktigaste redskap, sågmaskinerna, äro af betydligt yngre datum, man antager nämligen, att de äldsta med vattenkraft drifna sågverken (»sågkvarnar») varit i användning i fjärde århundradet vid den lilla floden Roer i Tyskland. Ett sågverk lär hafva funnits i närheten af Augsburg omkring år 1337, vid Breslau 1427, i Frankfurt 1490. Närmast i ordningsföljden kom Norge 1530, Holstein 1545, Frankrike vid Lyon 1555, samt ett sågverk vid Regensburg 1575. Alla dessa sågverk drefvos med vattenkraft. I Holland bygdes den första sågen för vindkraft år 1592 och därifrån lär äfven uppfinningen af ramsågen förskrifva sig. Holländarna hafva också bragt sågindustrin till blomstring och voro länge tongifvande inom detta område. Sverige fick sitt första sågverk år 1653 och England 1767, men detta senare förstördes af pöbeln och man motsatte sig där länge införandet af sådana maskiner, enär man befarade, att handtverksklassen därigenom skulle komma att lida skada. Omkring år 1777 uppfanns cirkelsågen af Miller i England, 1808 bandsågen af William Newberry i London. Den förblef dock utan användning ända till 1855, då den infördes i praktiken af Perin i Paris. Omkring år 1810 infördes den första med ånga drifna sågen i arsenalen vid Woolwich af generalen Sir Samuel Bentham, hvilken i förening med sin broder och ingenjören Brunel gjort sig synnerligen förtjänt om träbearbetningsmaskinernas konstruktion och införande i praktiken. Bentham jämte Hatton bygde 1791 en hyfvelmaskin, som fulländades af Bramah samt användes i Woolwich.

Dessa banbrytande uppfinningar, hvilka måste anses leda sitt ursprung från England, följdes af klyf- och fräsmaskinerna. Från Amerika kommo maskinerna för tillverkning af trärullor.

Den äldsta formen för maskinsågarna är ramsågen.

Ramsågen.

Ramsågen användes för att uppskära stockarna efter längden för tillverkning af bräder, plankor m. m., samt drifves alltid med maskinkraft. Ramsågen består af den egentliga ramen, drifmekanismen och inrättningen för träblockets frammatande. Den rätvinkligen ramen är af trä eller järn och har ett eller flere sågblad inspända jämnlöpande med ramens långsidor. Ramen föres helt och hållet eller i det närmaste vertikalt (vertikalram), hvilket är det allmänaste, eller också horisontalt (horisontalram) fram och åter. Rörelsen förmedlas i allmänhet genom en vefmekanism, mera sällan tages den direkt från drifmaskinens vefstång.

Sågblocket ligger antingen på en med rullar eller hjul försedd vagn, hvilken är rörlig mot ramen medels kuggstång och kugg- eller friktionshjul, men frammatas äfven af refflade valsar, mellan hvilka blocket är inklämdt. Frammatningens storlek för hvarje skär växlar mellan 1 till 15 å 20 mm., beroende på träets hårdhet. Sågbladens antal kan uppgå ända till 20 å 30 stycken i en

enda ram, och de sönderskära med en enda frammatning träblocket till hela dess bredd, hvarigenom ett tidsödande fram- och tillbakaskjutande undvikas.

Sågarna i en ram kunna vara antingen enkla eller dubbelt verkande. I senare fallet måste frammatningen fortgå oafbrutet och med likformig hastighet, i det förra måste däremot ett afbrott göras i rörelsen och denna sker således endast ryckvis. Den vanligaste anordningen är den, att sågarna skära blott vid nedgående, hvarunder äfven frammatningen sker.

De horisontala sågarna skära åt båda hållen och hafva oafbruten matning.

Cirkelsågen.

Den äldsta typen för sågar med oafbruten rörelse är cirkelsågen. Den består af en cirkelformig stålskifva med tandad omkrets och stadigt fäst på en axel som kringdrifves medels en remskifva. Vanligen är cirkelsågen försedd med ett ställbart bord som har en springa, genom hvilken sågen sticker upp med sin öfre del. Trästycket matas fram på bordet antingen för hand eller genom ett valspar. I likhet med ramsågen kan cirkelsågen endast åstadkomma raka skär, och man kan med den blott genomsåga trästycken, hvilkas tjocklek är något mindre än sågens radie (omkring 0.8 gånger radien), emedan materialet måste gå klart för axeln och den skifva, hvarmed bladet är fäst å denna.

Cirkelsågen har stora fördelar, förnämligast stor arbetsförmåga och en jämn, likformig rörelse, men också åtskilliga stora olägenheter, hvilka inskränka dess användning. För det första kräver den stor drifkraft, vidare blir bladet genom slitning och däraf följande ständig skärpning oupphörligt mindre och därmed minskas äfven alltjämt tjockleken af det trä som af sågen kan bearbetas, och slutligen tillhör den de arbetsmaskiner, hvilka utsätta arbetarna för de största faror. Vid stora sågar måste äfven bladet göras gröfre för erhållande af större styfhet, hvilket åter ökar affallet. Skall gröfre virke bearbetas, kan till följd häraf cirkelsågen ej täfla med ramsågen, medan den däremot utomordentligt väl lämpar sig för smärre arbeten, såsom till kantskärning, vedsågning m. m.

För att undvika olägenheterna af bladets minskning genom fortsatt skärpning förser man cirkelsågen med insatta tänder och använder härvid såsom egentligen skärande delar cylindriska stältappar med skärpt egg. Stålskifvan bibehåller alltid sin storlek och de uppslitna tänderna ersättas med nya.

Bandsågen.

Bandsågen har till följd af sina fördelar på jämförelsevis kort tid erhållit en vidsträckt användning och vinner alltjämt större marknad. Den utgöres af ett tunnt, mycket elastiskt sågblad som har formen af ett band utan ända och löper öfver och spännes genom tvänne roterande skifvor. Den ena af dessa åstadkommer den erforderliga rörelsen. Sågbladet ligger platt an mot skifvan och är längs hela ena kanten försedt med tänder. Träets frammatning eger rum antingen på ett bord, hvarigenom sågbladet går, eller med tillhjälp af valspar eller slutligen genom en mekaniskt rörlig stockvagn.

Likasom cirkelsågen har bandsågen en jämn, oafbruten rörelse och stor hastighet. Dessutom har den fördelen, att den fordrar mindre drifkraft, att den har ett smalare sågskär, hvarigenom materialförlusten blir mindre, att den slutligen är i stånd att åtminstone vid smalare blad åstadkomma kroklinjiga skär. Alla dessa företräden göra den till ett särdeles viktigt verktyg i träförädlingsverkstäderna, där den med förkärlek användes vid en mängd arbeten. För åstadkommande af krokiga former är den nästan outhärlig. Förträffligt lämpar den sig också för skärning af grövre virke, exempelvis blocksågning, särskildt af hårdt, värdefullt trä, där den i arbetsförmåga ej står efter ramsågen, men å andra sidan stundom medför större träbesparing. Men bandsågen kräver en synnerligen noggrann skötsel och fordrar en väl inöfvad intelligent personal.

Såsom redan ofvan antydts äro sågtänderna utsatta för stark nötning *Skärningen.* under sågningen. Tänderna blifva därigenom mindre och deras skärpa minskas. Det är därför nödigt att rätt ofta fila upp eller skärpa sågen. Detta viktiga och svåra arbete skötes af sågskärparna eller sågfilarna. Arbetet fordrar stor vana och skicklighet för att lyckas väl. Sågtänderna stå icke alldeles rakt, utan hvarannan tand är något böjd åt den ena sidan, hvarannan tand åt den andra. Detta för att skäret i träet skall blifva något bredare än sågbladet och sålunda stark friktion mellan detta och träet undvikas. Denna böjning eller skränkning af sågtänderna utföres jämväl af sågfilarna. Bägge dessa arbeten utföras antingen enkelt för hand eller ock med tillhjälp af härför konstruerade särskilda verktyg.

En annan viktig funktionär för att sågningen må kunna gå jämnt är *Sågställare.* sågställaren, hvilken sköter om sågmaskinernas jämna gång och justera desamma.

Kap. IV.

Arbetsställen. Yrkesspecialiteter.

Undersökningen har gifvit till resultat, att uppgifter föreligga från 167 arbetsplatser med sammanlagdt 18,752 arbetare, däraf 15,954 män och 2,798 kvinnor. Af dessa arbetsplatser äro dock 14 icke sågar, utan brädgårdar eller stockupplagsplatser, belägna på annan ort än själfva sågen. 2 af dessa äro belägna inom Nylands län i Lovisa, 12 inom Viborgs län i Fredrikshamn, Kotka och Viborgs socken. Vid dessa hafva redovisats 698 manliga och 43 kvinnliga, tillsammans 741 arbetare. Vid de egentliga sågarna, 153 till antalet, hafva åter redovisats 15,256 manliga och 2,755 kvinnliga, tillsammans 18,011 arbetare.

Af de firmor som drifva sågrörelse och för hvilka fullständiga uppgifter föreligga äro 56 aktiebolag med ett sammanlagdt aktiekapital af 93,484,100 mk. Likvisst drifva flere af dessa aktiebolag icke uteslutande sågrörelse, utan därjämte annan industriell eller affärsverksamhet. Sålunda eger Fiskars A. B. Skogby såg, men dess verksamhet faller främst inom järnhandteringens och jordbrukets områden. Kymmene A. B. eger ett par sågar, men är det pappers-tillverkning som främst utgör bolagets industriella verksamhet. A. Ahlström O. Y. eger visserligen särskilda stora sågar, men drifver därjämte både järnverk och papperstillverkning. Forssa A. B:s förnämsta verksamhet faller inom bomullsindustrins område. A. B. Valkiakoski har främst papperstillverkning såsom ändamål för sin verksamhet. De stora sågfirmorna i Kotka A. B. W. Gutzeit & Co och Halla A. B. hafva förutom sina sågar också andra industriella inrättningar, främst cellulosafabriker. Än flere dylika exempel kunde anföras. Dels på grund häraf, dels också emedan större delen af sågarna eges af enskilda personer finnes det icke någon möjlighet att ens närmelsevis bestämma storleken af det kapital som är nedlagdt i sågindustrin, icke ens för sågar som egas af aktiebolag.

Enligt industristatistiken för år 1911 fördela sig egarna af landets alla sågverk och hyflerier på följande sätt:

	Sågar.	Arbetare.	Tillverk. värde.
Enskilda personer	284	6,104	21,071,900
Andelslag	30	211	595,800
Aktie- och öfriga bolag	246	18,189	106,530,400
Staten	4	239	3,748,100
Summa	564	24,743	131,946,200

Med afseende å storleken fördela sig sågarna och de ofvannämnda bräd-, gårdarna utanför sågarna på följande sätt:

	Arbetsställen:		Arbetare:	
	antal.	%.	antal.	%.
mindre än 50 arbetare	58	34.7	1,498	8.0
50—99 »	42	25.1	2,833	15.1
100—199 »	41	24.6	5,482	29.3
200—299 »	12	7.2	2,888	15.4
300—399 »	7	4.2	2,406	12.8
400—499 »	5	3.0	2,242	11.9
500 eller flere »	2	1.2	1,403	7.5
Summa	167	100.0	18,752	100.0

De största sågarna äro Norska sågen i Kotka, tillhörig A. B. W. Gutzeit & C:o, med 735 redovisade arbetare och Halla såg i Kymmene socken strax utanför Kotka, tillhörig Halla A. B., med 668 redovisade arbetare.

Geografiskt fördela sig de undersökta sågarna och brädgårdarna och de vid dem sysselsatta arbetarna på följande sätt:

		Arbetsställen:		Arbetare:	
		antal.	%.	antal.	%.
Nylands län:	Städer	4	2.4	309	1.6
	Landsbygd	17	10.2	1,603	8.5
	Summa	21	12.6	1,912	10.1
Åbo o. B:borgs län:	Städer	4	2.4	1,285	6.8
	Landsbygd	15	9.0	1,525	8.1
	Summa	19	11.4	2,810	14.9
Tavastehus län:	Städer	1	0.6	59	0.3
	Landsbygd	26	15.5	1,815	9.7
	Summa	27	16.1	1,874	10.0

		Arbetsställen:		Arbetare:	
		antal.	%.	antal.	%.
Viborgs län:	Städer	11	6.6	1,571	8.5
	Landsbygd	30	17.9	4,307	23.0
	Summa	41	24.5	5,878	31.5
S:t Michels län:	Städer	1	0.6	36	0.2
	Landsbygd	12	7.2	881	4.7
	Summa	13	7.8	917	4.9
Kuopio län:	Städer	3	1.8	169	0.9
	Landsbygd	10	6.0	1,099	5.8
	Summa	13	7.8	1,268	6.7
Vasa län:	Städer	1	0.6	210	1.1
	Landsbygd	19	11.4	1,142	6.1
	Summa	20	12.0	1,352	7.2
Uleåborgs län:	Städer	5	3.0	949	5.0
	Landsbygd	8	4.8	1,792	9.7
	Summa	13	7.8	2,741	14.7
Hela landet:	Städer	30	18.0	4,588	24.4
	Landsbygd	137	82.0	14,164	75.6
	Summa	167	100.0	18,752	100.0

Viborgs län intar ostridigt första platsen beträffande såväl arbetsställen som arbetare, i det att en fjärdedel af de förra och i det närmaste en tredjedel af de senare återfinnas inom detta län.

Vid förevarande undersökning af sågindustrin har man icke sträfvat efter att nå alla landets sågar med densamma. Det finnes ju ett mycket stort antal sågar som endast producera för husbehof, och hvilka äro i gång endast någon kort tid af året, hvarvid arbetet skötes af en eller två karlar, ofta drängar på gården. Afsikten var fastmer att nå alla de sågar, hvilka arbeta för försäljning, och hvilka således kunde anses som verkliga industriella inrättningar. Jämför man uppgifterna i industristatistiken för år 1911 rörande sågverken med resultaten af denna undersökning, så finner man följande:

Industristatistiken: Undersökningen:

Sågverk	564	167	29.6 %
Arbetare	24,743	18,752	75.9 »
Produktionsvärde	131.9 milj. mk	92.2 milj. mk	69.6 »

I undersökningen har indragits icke ens tredjedelen af alla sågar, men drygt $\frac{3}{4}$ af alla arbetare. Undersökningens resultat är således sådant, att den omfattar en tillräckligt stor del af det verkliga antalet arbetare och hafva endast små sågar blifvit uteslutna. Medan medeltalet arbetare för de undersökta arbetsställena är 112, blir det för de återstående icke undersökta endast 15.

Vid en undersökning af den art som den föreliggande får man alltid vara beredd på, att en del uppgifter icke inkomma oaktadt upprepade gånger framställd begäran därom. I detta fall har ett antal såginrättningar icke levererat frågeformulären A. angående arbetsförhållandena vid inrättningen och B. angående de maskinella inrättningarna. Dessa uppgifter saknas från nedan uppräknade sågar med här angifna antal arbetare. *Icke erhållna uppgifter.*

Kaukasalo ångsåg i Finby	13 arbetare
Särkänsaari ångsåg i Tammerfors	59 »
Ruokola ångsåg i Pälkäne	62 »
Pyhäjärvi ångsåg i Birkkala	31 »
Niemi ångsåg i Ylöjärvi	110 »
Metsäkylä ångsåg i Vekkelaks	12 »
Lamposaari ångsåg i Lappvesi	137 »
Niemelä såg i Lappvesi	28 »
Kotkaniemi såg i Salmis	18 »
O. Y. Löyttös såg i Kristina	69 »
Pitkälähti ångsåg i Kuopio socken	97 »
Hellnäs Sågbolags såg i Vörå	48 »
Larsmo Såg- och Kvarn A. B:s såg i Larsmo	68 »
Kelviä ångsåg i Kelviä	13 »
Korkeasaari såg i Uleåborg	165 »

Summa 15 sågar med tillsammans 930 arbetare

För dessa sågar saknas således alla de i frågeformulären A. och B. ingående uppgifter.

Något särskildt formulär A. har icke håller utskrifvits för de arbetsställena som äro belägna utanför sågen, d. v. s. vissa brädgårdar och stockupplagsplatser. För dessa hafva redovisats sammanlagdt 741 arbetare.

Omkostnader. Efterföljande uppgifter afse att i någon mån belysa sågindustrins ekonomiska förutsättningar. Uppgifter i detta afseende äro naturligtvis af särdeles grannliga natur, då de på det närmaste beröra affärsverksamheten. Här behandlas därför icke hvarje såg för sig, utan endast grupper af sådana. Då icke alla firmor besvarat alla hithörande frågor, hafva efterföljande sammanställningar olika omfattning. För hvarje gång angifves därför huru många sågar sammanställningen omfattar.

Uppgifter hafva erhållits angående skatter till stat och kommun, brandförsäkringspremier, olycksfallsförsäkringspremier samt arbetslöner. Dessa fyra omkostnadsposter omfatta ju ingalunda alla de utgifter som kunna rubriceras såsom omkostnader. Härtill komma ännu kostnaderna för värme, belysning, m. m. d., samt räntor å lån m. m. Rörande dessa sistnämnda poster har man icke velat inrycka frågor, då de allt för nära skulle beröra förhållanden som anses höra till affärshemligheternas område, hvarför firmorna möjligen icke varit villiga att lämna svar å dessa frågor. I det följande beröras omkostnaderna därför endast såvidt de finna ett uttryck i de nämnda fyra posterna.

För 116 sågar hafva utskylderna för år 1910 uppgifvits stiga till Fmk 536,828: 98.

För 129 sågar hafva brandförsäkringspremierna uppgifvits till Fmk 638,561: 41.

För 122 sågar hafva premierna för arbetarnas olycksfallsförsäkring uppgifvits stiga till Fmk 178,791: 88.

För 130 sågar har brandförsäkringsvärdet uppgifvits vara 7,906,080 mk.

För 119 sågar har den taxerade inkomsten uppgifvits till Fmk 9,865,866: 54.

För 114 sågar föreligga uppgifter såväl om utskylder, brandförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier. För dessa sågar äro nämnda tre utgiftsposter:

utskylder	Fmk	418,169: 81
brandförsäkringspremier	»	596,462: 49
olycksfallsförsäkringspremier	»	169,217: 38
Summa Fmk		1,183,849: 68

Dessa 114 sågar sysselsatte sammanlagdt 13,997 arbetare. De ofvan nämnda kostnaderna ställa sig således så, att kostnaderna per arbetare blifva 84 mk 58 p. Liknande kalkyler för 57 mekaniska verkstäder med sammanlagdt 6,998 arbetare och ett omkostnadsbelopp af 467,088 mk gäfvö en medelkostnad af 66 mk 75 p. och för 44 pappersbruk, träsliperier och cellulosafabriker med tillsammans 8,731 arbetare och ett omkostnadsbelopp af 908,643 mk 38 p.

gåfvo en medelkostnad per arbetare af 104 mk 7.p. För hvar och en af de tre posterna blir kostnaden per arbetare:

	mek. verkstäder.	pappersbruk.	sågar.
utskylder	Fmk 18: 22	Fmk 29: 97	Fmk 29: 88
brandförsäkringspremier	» 35: 52	» 66: 93	» 42: 61
olycksfallsförsäkringspremier ..	» 13: 01	» 14: 17	» 12: 09
Summa	Fmk 66: 75	Fmk 104: 07	Fmk 84: 58

För pappersbruken ställa sig brandförsäkringspremierna betydligt högre än för både de mekaniska verkstäderna och sågarna. Utskylderna äro något så när lika för pappersbruken och sågarna, men lägre för de mekaniska verkstäderna. Olycksfallsförsäkringspremierna äro däremot lägst för sågarna, högst för pappersbruken.

Beräknar man ofvannämnda kostnader per arbetare för hvarje såg särskildt, så får man följande fördelning:

Omkostnader per arbetare:

under 25 mk	4 sågar med	183 arbetare
25—50 »	25 » »	2,549 »
50—75 »	32 » »	3,980 »
75—100 »	24 » »	3,170 »
100—125 »	16 » »	2,335 »
125—150 »	7 » »	313 »
150—175 »	3 » »	519 »
175—200 »	2 » »	156 »
200 mk och mer	3 » »	173 »

Det lägsta beloppet är 7 mk per arbetare, det högsta 315 mk, således utvisande en mycket stor skillnad.

Ett annat sätt att bestämma betydelsen af nämnda omkostnader är att ställa dem i förhållande till det i företaget nedlagda kapitalet. Detta är emellertid känt endast för aktiebolagen och af dessa drifva nästan de flesta, förutom sågrörelse, också annan industriell eller affärsverksamhet. Afskiljer man de firmor som veterligen endast drifva sågrörelse, så får man, att omkostnaderna utgöra i procent af aktiekapitalet för de sålunda afskilda 28 firmorna:

0.5 %	0.8 %	2.2 %	4.8 %
0.5 »	0.8 »	2.4 »	4.9 »
0.5 »	1.0 »	3.0 »	5.1 »

0.6 %	1.6 %	3.2 %	5.9 %
0.7 »	1.7 »	3.2 »	7.1 »
0.8 »	1.7 »	3.5 »	7.5 »
0.8 »	1.8 »	3.9 »	9.9 »

Äfven här äro växlingarna mycket stora i det att den högsta procenten är nästan 20 gånger större än den lägsta.

Jämför man för de olika sågarna den taxerade inkomsten och här nämnda omkostnader, så kommer man till följande sammanställning, i hvilken sågarna äro ordnade efter den taxerade inkomstens storlek:

Antal sågar.	Den taxerade in- komstens storlek.	Taxerad inkomst.	Omkostna- der.	Omkostnader i % af inkomst.
71	till 50,000	1,112,392	307,734	27.7 %
20	50,000—100,000	1,214,217	244,058	20.1 »
8	100,000—250,000	1,044,000	123,568	11.8 »
5	250,000 och mer	2,316,300	253,920	11.0 »
104	—	5,686,909	929,280	16.3 %

Omkostnadsprocenten aftager med den taxerade inkomstens ökade storlek, d. v. s. med verksamhetens ökade omfattning. Alldeles samma förhållande kunde konstateras beträffande pappersbruken, där samma procenttal voro resp. 36.0 %, 21.3 %, 17.4 %, 12.7 % och 16.2 %.

Ordnas sågarna efter den procent omkostnaderna utgöra af tillverkningsvärdet, detta sistnämnda taget ur industristatistiken, så kommer man till följande sammanställning:

%	Sågar	Omkostnader	Tillverk. värde	Medelprocent
mindre än 1.0	18	102,016	13,203,600	0.77 %
1.0—1.5	30	209,107	17,667,500	1.18 »
1.5—2.0	29	352,222	20,761,400	1.70 »
2.0—3.0	21	284,123	13,144,900	2.16 »
3.0—4.0	8	86,734	2,623,300	3.31 »
4.0 och mer	4	13,723	311,600	4.40 »
Summa	110	1,047,925	67,712,300	1.55 %

För pappersbruken var medelprocenten något högre, eller, 2.23 %.

Ordnar man åter sågarna efter tillverkningsvärdets storlek, så kommer man till följande resultat:

Tillverk. värde	Sågar	Tillverk. värde	Omkostnader	%
mindre än 100,000	14	839,100	21,075	2.51
100,000—500,000	52	12,093,000	206,562	1.71
500,000—1,000,000	24	17,503,500	272,009	1.55
1,000,000 och mer	20	37,276,700	548,279	1.47
Summa	110	67,712,300	1,047,925	1.55

Ju större tillverkningsvärdet är, dess mindre procent af detta utgör i allmänhet de här behandlade omkostnaderna. Samma förhållande konstaterades jämväl för pappersbruken, för hvilka de motsvarande procenttalen i samma ordning som här ofvan voro: 5.56 %, 4.00 %, 2.83 %, 1.90 % och 2.23 %.

Den främsta platsen bland omkostnaderna intar arbetslönerna. Såsom af framställningen angående planläggningen af förevarande undersökning framgår hafva uppgifterna om arbetarnas löner denna gång anskaffats på annat sätt än förut, nämligen genom Sågegarnas Olycksfallsförsäkringsbolag och icke genom utdrag af lönelängderna. Frågan om lönerna kommer att fullständigt behandlas i ett följande kapitel. Här anföras endast följande data.

Jämför man beloppet utbetalade löner med det uppgifna tillverkningsvärdet, hvarvid sågarna ordnas efter den procent de förra utgöra af de senare, så får man följande:

%	Sågar	Löner	Tillverk. värde	Medelprocent
mindre än 10.0	6	178,404	2,567,600	6.95 %
10.0—15.0	31	4,838,626	38,030,600	12.72 »
15.0—20.0	22	3,289,815	19,137,900	17.19 »
20.0 och mer	7	1,849,125	8,085,200	22.88 »
Summa	66	10,155,970	67,821,300	14.97 %

För de mekaniska verkstäderna beräknades lönerna utgöra 28.8 % af tillverkningsvärdet och för pappersbruken 21.6 %. För sågarna är denna procent väsentligt lägre. Den håller sig också inom mycket trängre gränser än för pappersbruken. Här äro de lägsta och högsta procenttalen resp. 2.2 % och 29.1 %, medan de för pappersbruken voro 7.8 % och 84.9 %.

Ordnar man efter tillverkningsvärdets storlek, så får man följande:

Tillverk. värde	Sågar	Löner	Tillverk. värde	%
mindre än 100,000 ...	5	40,441	298,500	13.55
100,000— 500,000 ...	23	1,149,289	7,136,900	16.11
500,000—1,000,000 ...	15	1,528,048	10,969,400	13.93
1,000,000 och mer	23	7,438,192	49,416,500	15.05
Summa	66	10,155,970	67,821,300	14.97

Enligt industristatistiken för år 1911 uppgick beloppet af de vid landets sågverk och hyflerier utbetalade lönerna till 21,734,200 mk, eller 23.8 % af hela det af industristatistiken angifna beloppet löner till arbetarna, uppgående sammanlagdt till 91,154,000 mk.

Bostadslokaler. De flesta firmor som ega sågar hafva också bostadslokaler såväl för chefspersonalen som för arbetarna. Af de firmor, hvilka gifvit fullständiga uppgifter, hafva 20 i städerna och 106 på landsbygden, sammanlagdt således 126 firmor, sådana bostäder. Antalet bostadslokaler fördelar sig sålunda:

Län.	Antal bostäder öfverhufvud:			Däraf för arbetare:		
	i stad.	på landet.	summa.	i stad.	på landet.	summa.
Nylands	33	541	574	31	527	558
Åbo o. B:borgs ...	255	438	693	251	354	605
Tavastehus	—	379	379	—	319	319
Viborgs	515	1,362	1,877	379	1,172	1,551
S:t Michels	7	184	191	7	154	161
Kuopio	31	343	374	6	302	308
Vasa	20	217	237	17	195	212
Uleåborgs	214	526	740	145	474	619
Summa	1,075	3,990	5,065	836	3,497	4,333

Med afseende å storleken fördela sig bostäderna för arbetare på följande sätt:

Bostäder bestående af	Antal bostäder:			Antal rum:		
	i stad.	på landet.	summa.	i stad.	på landet.	summa.
endast kök	343	2,014	2,357	343	2,014	2,357
1 rum	306	332	638	306	332	638
1 rum och del i kök ...	17	93	110	17	93	110
1 rum och kök	153	877	1,030	306	1,754	2,060
2 rum	1	10	11	2	20	22
2 rum och del i kök ...	2	6	8	4	12	16
2 rum och kök	10	108	118	30	324	354
3 och flere rum	4	57	61	12	189	201
Summa	836	3,497	4,333	1,020	4,738	5,758

I 92 fall har det uppgifvits, att arbetarna få bostadslokalerna fritt, i 18 fall att hyra erlägges och i 6 fall, att en del arbetare hafva fri bostad, andra betala hyra. Hyrans storlek varierar mellan en och 15 mk per månad.

Från 115 sågar föreligga uppgifter angående den vid dem sysselsatta kon- *Kontorsper-*
torspersonalen. Vid sågkontoren uppgifves vara sysselsatta 296 personer och *sonal.*
till dem har utbetalats i lön 918,214 mk.

Enligt industristatistiken för år 1911 sysselsatte landets alla sågverk och
hyflerier 530 ingenjörer, ritare och arbetsledare (529 män och en kvinna) och
403 kontorsbiträden (348 män och 55 kvinnor) eller tillsammans 933 personer
(877 män och 56 kvinnor).

Endast en del af sågarna, företrädesvis de största, äro i gång året om. De *Afbrott i*
flesta sågar afbryta verksamheten för någon tid af året, hvilket väl i de flesta *verksamheten.*
fall sker under vintermånaderna, hvilket dock icke torde vara alldeles ensam
regel. Dessa afbrott bero i de flesta fall på tillgången på stock, men också för
de små vattensågarna på tillgången på vatten som drifkraft.

Angående sådana afbrott i verksamheten vid landets sågverk och hyflerier
innehåller industristatistiken för år 1911 följande uppgifter:

Af hela antalet i industristatistiken redovisade 564 sågar och hyflerier
hafva 218 gått oafbrutet och 346 gått med längre eller kortare afbrott. Dessa
afbrott fördela sig sålunda:

Antal afbrott som varat:

kortare tid än en vecka	7
1—2 veckor	12
2 veckor—1 månad	40
1—2 månader	49
2—3 »	67
3—4 »	72
4—5 »	37
5—6 »	47
6—9 »	83
9—12 »	22

Summa afbrott 436

Beträffande orsakerna till dessa afbrott meddelar industristatistiken följande uppgifter:

	Arbetsställen.	Afbrott.
Olämplig årstid	33	43
Olämpligt vattenstånd	20	27
Eldsvåda	7	7
Reparationer	34	43

	Arbetsställen.	Arbrott.
Strejk	1	1
Konkurs	2	2
Öfriga orsaker	249	313
Summa	346	436

De sist anförda uppgifterna äro, såsom synes särdeles bristfälliga, då största delen af orsakerna icke är närmare specificerad.

Maskiner. Uppgifter angående de maskinella inrättningarna hafva inkommit från sammanlagdt 144 sågar.

Angående den använda drifkraften innehålla dessa uppgifter följande:

Vid 15 sågar finnas turbiner drifna med vattenkraft om tillsammans 1,204 eff. hkr.

Vid 2 sågar användas vattenhjul.

Vid 127 sågar finnas fasta ångpannor om tillsammans 15,432 m² eldyta.

Vid 131 sågar finnas ångmaskiner om tillsammans 17,526 eff. hkr.

Vid 11 sågar finnas elektriska generatorer, drifna med vattenkraft, om tillsammans 449 eff. hkr.

Vid 72 sågar finnas elektriska generatorer, drifna med ångkraft, om tillsammans 4,009 eff. hkr.

För en större såg har det uppgifvits, att den har gemensam drifkraft med en cellulosafabrik. För 3 ångmaskiner och för 3 elektriska generatorer, drifna med ångkraft, har antalet eff. hkr. icke angifvits.

Jämför man härmed de uppgifter som ingå i industristatistiken för år 1911 och hvilka omfatta hela sågindustrin i landet, så finner man följande kraftmaskiner:

	antal.	eff. hkr.
Vattenmotorer:		
Vattenhjul	33	788
Turbiner	142	4,348
Ångmotorer:		
Kolmaskiner	517	30,565
Turbiner	24	1,621
Förbränningsmotorer	15	302
Elektriska motorer	66	843
Öfriga motorer	14	217
Summa	811	38,684

antal.

Härtill komma ännu:

Elektricitetsgeneratorer	31	4,144 kilowatt
Elektriska motorer, hvilka erhålla sin ström från elektricitetsgenerator i samma industriella företag	268	2,706 eff. hkr.

Ångpannornas antal uppges i industristatistiken till 562 om tillsammans 27,842 m² eldyta.

Af de ofvan anförda uppgifterna som erhållits för 144 sågar framgår också i huru ringa grad vattenkraften numera utnyttjas för sågindustrin. 2 sågar af dessa gå nämligen med vattenhjul, 8 sågar med vattenkraft i annan form, således tillsammans 10 sågar som drivas enbart med vattenkraft. 7 sågar använda jämte ångkraft också vattenkraft. Det är således endast vid 17 sågar af 144 som vattenkraft öfverhufvud kommer till användning. De öfriga 127 sågarna drivas enbart med ångkraft. Enligt industristatistiken alstras genom vattenhjul och turbiner, drifna af vattenkraft, sammanlagdt 5,136 eff. hkr., utgörande endast 13 % af hela antalet eff. hkr. i sågindustrins tjänst. Det är naturligtvis främst de små sågarna som drivas med vattenkraft, hvarför denna i ringa grad framträder i förevarande undersökning, där de små sågarna endast i undantagsfall äro medtagna.

Maskiner för sågning och hyfling m. m. hafva uppgifvits till följande antal:

Ramsågar	378
Kantverk	253
Kapsågar	810
Klyfsågar för småvirke	361
Hyflerimaskiner	121

Huruvida ramsågarna äro enkla eller dubbla har endast i ett fåtal fall antecknats.

Därutöfver har det angifvits, att det fanns 48 stockupphållningsverk, en uppgift som förefaller för låg, antagligen därför att det icke särskildt frågades efter sådana, 5 cirkelsågar för sågning af stock, 16 huggmaskiner för flis och ribb, hvilket sedermera användes i cellulosafabrikationen. Härtill komma ännu automatiska sågskärpningsmaskiner och smerglingsmaskiner m. m. d. samt en massa små hjälpmaskiner af olika slag.

I Tab. 2 ingår en detaljerad fördelning af arbetarna på yrkesspecialiteter. *Yrkesspecialiteter.* Det erbjuder alltid stor svårighet och mycket arbete att utföra en sådan specialisering. Arbetarna uppgifva nämligen oftast en mycket stor mängd olika be-

nämningar för yrkesspecialiteter, af hvilka dock många icke äro från hvarandra skilda. Detta beroende på olika språkbruk i olika delar af landet. Det gäller därför att sammanföra alla dessa yrkesspecialiteter som äro desamma ehuru de benämnas olika. I förevarande fall erbjöd det också svårighet att hänföra handtlangarna till sin rätta plats, således om personen i fråga var handtlangare vid ramsåg, kantsåg, kapsåg, stafverk m. m. Detta har icke håller lyckats i många fall, utan har man varit tvungen att sammanföra sådana under rubriken diverse arbetare.

På hufvudafdelningarna fördela sig arbetarna sålunda:

	män		Arbetare kvinnor		bägge könen	
	antal.	%.	antal.	%.	antal.	%.
Stockupplagsplats och stockmagasin ..	1,631	10.3	22	0.8	1,653	8.8
Sågen	5,867	36.8	1,730	61.9	7,597	40.5
Brädgården	6,452	40.4	972	34.7	7,424	39.7
Hyfleriet	225	1.4	22	0.8	247	1.3
Maskinister	265	1.7	—	—	265	1.4
Eldare	274	1.7	11	0.4	285	1.5
Smörjare	181	1.1	1	0.0	182	1.0
Elektricitetsarbetare ..	17	0.1	—	—	17	0.1
Metallarbetare	176	1.1	—	—	176	0.9
Timmermän	270	1.7	—	—	270	1.4
Diverse	596	3.7	40	1.4	636	3.4
Summa	15,954	100.0	2,798	100.0	18,752	100.0

Arbetarna inom sågarna och vid brädgårdarna äro naturligtvis de talrikaste, hvardera ungefär 4/10 af alla arbetare. Sedan följa arbetarna vid stockupplagsplatser och stockmagasiner. Den relativt talrika sista gruppen, »diverse arbetare», innesluter också en ganska stor mängd präm- och bogserbåtsbesättning samt arbetare vid kolmina.

Inom de olika afdelningarna är könsfördelningen den följande:

	män.		kvinnor.	
	antal.	%.	antal.	%.
Stockupplagsplats	1,631	98.7	22	1.3
Sågen	5,867	77.2	1,730	22.8
Brädgården	6,452	86.9	972	13.1
Hyfleriet	225	91.1	22	8.9

	män		kvinnor.	
	antal.	%.	antal.	%.
Maskinister	265	100.0	—	—
Eldare	274	96.1	11	3.9
Smörjare	181	99.5	1	0.5
Elektricitetsarbetare	17	100.0	—	—
Metallarbetare	176	100.0	—	—
Timmermän	270	100.0	—	—
Diverse	596	93.7	40	6.3
Summa	15,954	85.0	2,798	15.0

Inom de olika afdelningarna ställer sig fördelningen på yrkesspecialiteter och kön på följande sätt:

Stockupplagsplats och stockmagasin.

	män		kvinnor.		bägge könen.	
	antal.	%.	antal.	%.	antal.	%.
Förmän	13	0.8	—	—	13	0.8
Stocklyftare	545	33.4	6	27.2	551	33.4
Stocksorterare	466	28.6	—	—	466	28.2
Handtlangare	607	37.2	16	72.8	623	37.6
Summa	1,631	100.0	22	100.0	1,653	100.0

Sågen.

	män.		kvinnor.		bägge könen	
	antal.	%.	antal.	%.	antal.	%.
Förmän	92	1.6	—	—	92	1.2
Sågram	1,446	24.6	4	0.2	1,450	19.1
Stockcirkel	23	0.4	2	0.1	25	0.3
Kantcirkel	731	12.5	75	4.3	806	10.6
Kapcirkel	988	16.8	256	14.8	1,244	16.4
Stafverk	567	9.7	448	25.9	1,015	13.4
Pärtsåg	125	2.1	138	8.0	263	3.5
Käppsåg	57	1.0	47	2.7	104	1.4
Propssågare	12	0.2	—	—	12	0.2
Huggmaskin	42	0.7	15	0.9	57	0.7
Sågställare	226	3.8	—	—	226	3.0
Filare o. skärpare	176	3.0	—	—	176	2.3
Öfriga	1,382	23.6	745	43.1	2,127	27.9
Summa	5,867	100.0	1,730	100.0	7,597	100.0

Brädgården.

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal.	%.	antal.	%.	antal.	%.
Förmän	92	1.4	—	—	92	1.2
Sorterare	146	2.3	39	4.0	185	2.5
Vagnslastare	903	14.0	66	6.8	969	13.1
Kärrare	860	13.3	65	6.7	925	12.5
Vagnslossare	105	1.6	5	0.5	110	1.5
Staplare o. radare	1,776	27.6	324	33.3	2,100	28.3
Justerare	283	4.4	1	0.1	284	3.8
Kapare	92	1.4	—	—	92	1.2
Märkare	224	3.5	39	4.0	263	3.5
Pråmlastare	473	7.3	80	8.2	553	7.4
Diverse	1,498	23.2	353	36.4	1,851	25.0
Summa	6,452	100.0	972	100.0	7,424	100.0

Hyfleriet.

Förmän	4	1.8	—	—	4	1.6
Hyflare	98	43.5	—	—	98	39.7
Snickare	31	13.8	—	—	31	12.6
Handtlangare	92	40.9	22	100.0	114	46.1
Summa	225	100.0	22	100.0	247	100.0

En väsentlig del af arbetarna vid sågverken äro sådana som icke hafva någon egentlig yrkesutbildning. Till denna grupp höra sålunda alla handtlangare, vidare inom sågen lastare, kärrare, renhållningsarbetare och diverse arbetare, inom brädgården vagnslastare, kärrare, vagnslossare, pråmlastare och diverse arbetare samt slutligen den sista gruppen af diverse arbetare. Man får på grund häraf följande sammanställning angående icke yrkesutbildade arbetare:

	män.	kvinnor.	summa.
Handtlangare inom alla afdelningar	1,179	764	1,943
Inom sågen	1,290	698	1,988

	män.	kvinnor.	summa.
Inom brädgården	3,839	569	4,408
Diverse	596	40	636
	Summa	6,904	2,071
I procent af alla arbetare	43.4 %	74.0 %	48.0 %

Af öfriga arbetare har en stor del också en ganska ringa egentlig yrkesutbildning. Hufvudsakligast är det sågarna, sågställarna samt filare och skärpare jämte förmän, justerare och sorterare som kunna sägas vara verkliga yrkesarbetare.

Kap. V.

Arbetarnas ålder, kön och civilstånd, födelseort och familjeförhållanden.

*Åldersför-
delning.*

I Tab. 3 ingår en fördelning af de manliga och de kvinnliga arbetarna särskildt samt alla arbetare i ett-års åldersklasser. För hvarje åldersklass äro dessutom åtskilda ogifta, gifta, enklingar och enkor. Tabellen är uppgjord för hvarje län särskildt och för hela landet.

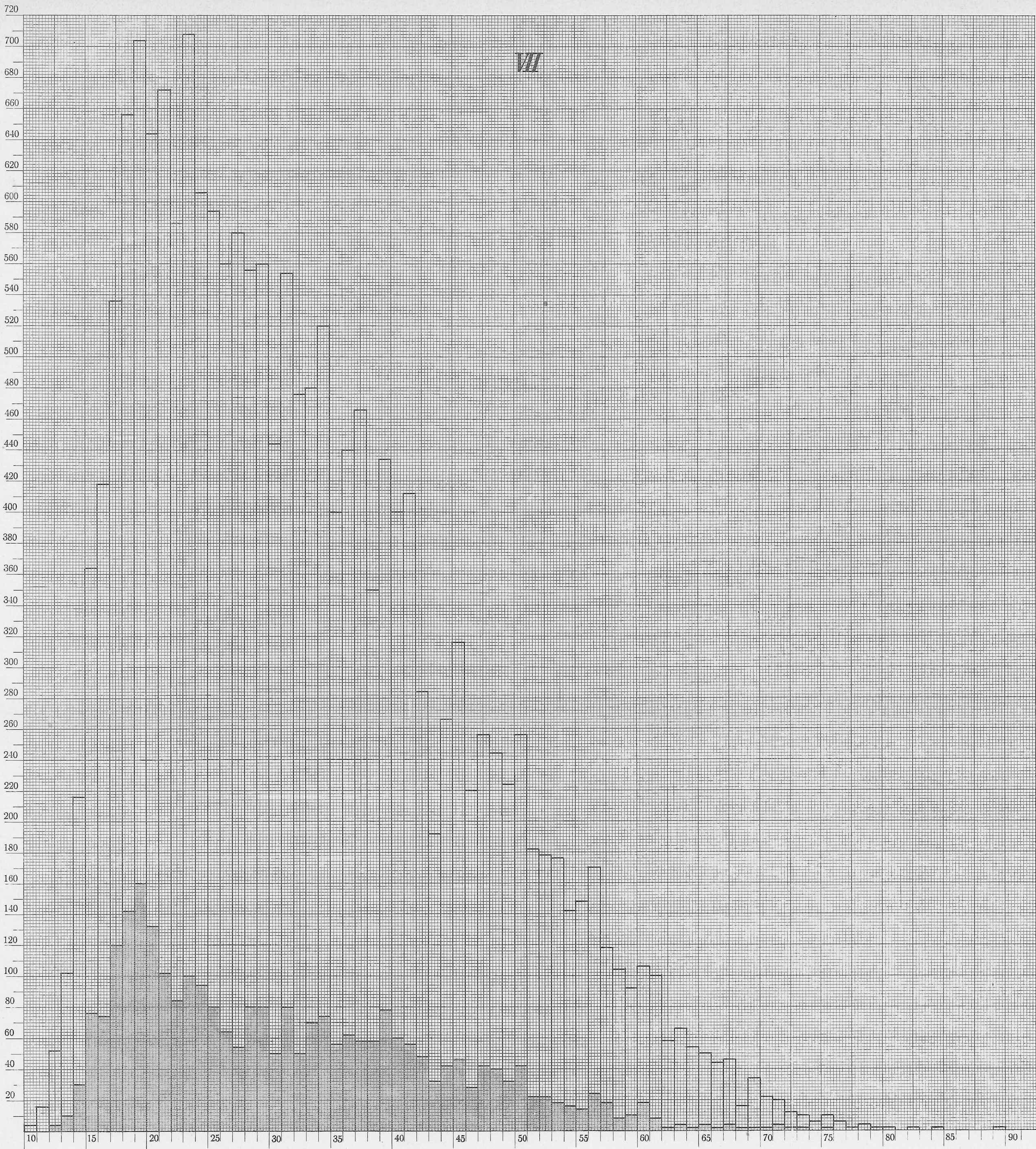
Till belysande af innehållet i nämnda tabell har diagrammet VII ritats. Den nedre sträckade delen af hvarje stapel anger antalet kvinnor, den öfre icke sträckade delen antalet män och således hela stapeln alla arbetare i hvarje åldersklass.

I Tab. 4 meddelas ett sammandrag af Tab. 3 i 5-års åldersklasser, men i öfrigt med samma uppställning som Tab. 3.

I nedanstående sammanställning hafva de absoluta talen i Tab. 4 för hela landet omräknats i procent:

	Män.	Kvinnor.	Bägge könen.
10—14 år	2.2 %	1.5 %	2.1 %
15—19 »	13.3 »	20.4 »	14.3 »
20—24 »	16.9 »	18.3 »	17.1 »
25—29 »	15.6 »	12.8 »	15.2 »
30—34 »	13.4 »	11.5 »	13.2 »
35—39 »	11.2 »	11.1 »	11.2 »
40—44 »	8.3 »	8.5 »	8.3 »
45—49 »	6.7 »	6.8 »	6.7 »
50—54 »	5.1 »	4.4 »	5.0 »
55—59 »	3.5 »	2.6 »	3.4 »
60—64 »	2.2 »	1.2 »	2.0 »
65—69 »	1.1 »	0.6 »	1.0 »
70—74 »	0.4 »	0.3 »	0.4 »

VII

	Män.	Kvinnor.	Bägge könen.
75—79 år	0.1 %	0.0 %	0.1 %
80 år och mer	0.0 »	—	0.0 »
ej uppgifven	0.0 »	—	0.0 »

De kvinnliga arbetarna äro något starkare företrädade inom de tidigare åldersklasserna än de manliga. Sålunda äro de manliga under 25 år 32.4 % af alla, medan de kvinnliga äro 40.2 %.

En jämförelse mellan åldersfördelningen bland arbetarna inom sågindustrin och inom tidigare undersökta industrigrenar ger följande resultat.

	Tobaks-ind.	Textil-ind.	Bagare-yrk.	Tryckeri-ind.	Mek. verkst.	Pappers-ind.	Glas-ind.	Såg-ind.
Under 15 år	1.1 %	2.1 %	1.7 %	5.2 %	0.2 %	0.3 %	8.7 %	2.1 %
15—19. »	22.1 »	23.4 »	25.3 »	35.0 »	13.9 »	11.6 »	21.1 »	14.3 »
20—29 »	42.1 »	40.5 »	45.6 »	36.4 »	33.7 »	33.7 »	25.5 »	32.3 »
30—39 »	18.3 »	15.8 »	15.5 »	15.0 »	24.8 »	26.4 »	19.8 »	24.4 »
40—49 »	10.3 »	9.8 »	7.4 »	6.3 »	13.9 »	15.5 »	13.4 »	15.0 »
50—59 »	4.4 »	6.0 »	3.1 »	1.7 »	9.2 »	8.9 »	8.0 »	8.4 »
60—69 »	1.5 »	2.2 »	0.7 »	0.3 »	3.4 »	3.2 »	2.8 »	3.0 »
70—79 »	0.2 »	0.2 »	0.2 »	0.1 »	0.8 »	0.4 »	0.7 »	0.5 »
80 år och mer	—	0.0 »	—	—	0.0 »	0.0 »	—	0.0 »
ej uppgifven	—	—	0.5 »	—	0.1 »	0.0 »	—	0.0 »

Åldersfördelningen är ungefär densamma inom de tre stora industrigrenarna, den mekaniska verkstads-, pappers- och sågindustrin, blott att sågindustri använder något mer unga arbetare än de två föregående. Sålunda äro arbetarna under 20 år vid de mekaniska verkstäderna 14.1 %, vid pappersbruken 11.9 % och vid sågverken 16.4 % af alla arbetare.

Gör man denna jämförelse särskildt för män i dessa tre industrier och för kvinnor i de två sistnämnda, så kommer man till följande resultat:

	M ä n.			K v i n n o r.	
	Mek. verkst.	Pappers-ind.	Såg-ind.	Pappers-ind.	Såg-ind.
Under 15 år	0.2 %	0.4 %	2.2 %	0.1 %	2.1 %
15—19 »	13.8 »	8.5 »	13.3 »	19.1 »	14.3 »
20—29 »	33.7 »	30.3 »	32.5 »	42.0 »	32.3 »
30—39 »	24.8 »	29.4 »	24.6 »	19.4 »	24.4 »
40—49 »	14.0 »	16.9 »	15.0 »	12.0 »	15.0 »
50—59 »	9.2 »	10.2 »	8.6 »	5.7 »	8.4 »
60—69 »	3.4 »	3.8 »	3.3 »	1.5 »	3.0 »
70—79 »	0.8 »	0.5 »	0.5 »	0.2 »	0.5 »
80 år och mer	0.1 »	0.0 »	0.0 »	—	0.0 »

Sågindustrin använder betydligt mer barn under 15 år än de bägge andra industrierna, hvaremot pappersindustrin använder mera unga kvinnor mellan 15 och 30 år än sågindustrin. Kvinnorna intill 30 år äro i pappersindustrin mer än halfva antalet, eller 61.2 % af alla, medan de i sågindustrin äro 48.7 %.

Ur Tab. 5, innehållande ett sammandrag af arbetarnas fördelning efter kön, ålder och civilstånd, erhålles följande jämförelse för åldersfördelningen i städerna, för landsbygden och för hela landet:

I städerna:

	manliga arbetare		kvinnliga arbetare.	
	antal.	%.	antal.	%.
Under 18 år	301	7.9	54	7.0
18 år och mer	3,510	92.1	723	93.0

På landsbygden:

Under 18 år	1,095	8.9	257	12.7
18 år och mer	11,047	91.1	1,764	87.8

Hela landet:

Under 18 år	1,396	8.8	311	11.1
18 år och mer	14,557	91.2	2,487	88.9

Det visar sig, att de minderåriga arbetarna, synnerligast de kvinnliga, äro talrikare vid sågarna på landsbygden än i städerna.

Jämför man förekomsten af minderåriga arbetare i de hittills undersökta industrigrenarna, så får man följande resultat:

	Manliga under 18 år		Kvinnliga under 18 år		Alla under 18 år	
	antal	% af alla manliga	antal	% af alla kvinnliga	antal	% af alla
Tobaksindustrin	112	22.0	196	8.8	308	11.2
Textilindustrin	451	15.6	951	14.0	1,402	14.5
Bagareyrket	235	16.7	55	7.4	290	13.5
Tryckeriindustrin	460	24.7	295	33.2	755	27.5
Mek. verkstäderna	668	6.8	17	12.1	685	6.9
Pappersindustrin	251	3.7	186	6.7	437	4.6
Glasindustrin	269	22.8	39	23.2	308	23.0
Sågindustrin	1,396	8.8	311	11.1	1,707	9.1

Enahanda undersökning för barn under 15 år ger följande resultat:

	Manliga under 15 år		Kvinnliga under 15 år		Alla under 15 år	
	antal	% af alla manliga	antal	% af alla kvinnliga	antal	% af alla
Tobaksindustrin	17	3.3	13	0.6	30	1.1
Textilindustrin	80	2.8	124	1.8	204	2.1
Bagareyrket	32	2.2	5	0.7	37	1.7
Tryckeriindustrin	103	5.5	40	4.5	143	5.2
Mek. verkstäderna	21	0.2	1	0.7	22	0.2
Pappersindustrin	27	0.4	3	0.1	30	0.3
Glasindustrin	115	9.5	1	0.6	116	8.7
Sågindustrin	347	2.2	42	1.5	389	2.1

I afseende å könet fördela sig arbetarna inom olika åldersgrupper på följande sätt: Könsfördelning.

I städerna:

	Män		Kvinnor	
	antal	%	antal	%
Under 18 år	301	84.8	54	15.2
18 år och mer	3,510	82.9	723	17.1
Alla arbetare	3,811	83.0	777	17.0

På landsbygden:

Under 18 år	1,095	81.0	257	19.0
18 år och mer	11,047	86.2	1,764	13.8
Alla arbetare	12,143	85.6	2,021	14.4

Hela landet:

Under 18 år	1,396	81.7	311	18.3
18 år och mer	14,557	85.5	2,487	14.5
Alla arbetare	15,954	85.0	2,798	15.0

För alla hittills undersökta industrigrenar var könsfördelningen följande:

	Män		Kvinnor	
	antal	%	antal	%
Tobaksindustrin	510	18.6	2,239	81.4
Textilindustrin	2,895	29.9	6,792	70.1
Bagareyrket	1,408	65.5	741	34.5
Tryckeriindustrin	1,864	67.8	889	32.2
Mek. verkstäderna	9,786	98.6	140	1.4
Pappersindustrin	6,780	70.8	2,791	29.2
Glasindustrin	1,177	87.5	168	12.5
Sågindustrin	15,954	85.0	2,798	15.0

Civilstånds- Af samtliga manliga arbetare med uppgifven ålder äro 14,557 öfver 18
fördelning. år och af de kvinnliga 2,487. Dessas civilstånd framgår af följande:

	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Ogifta	4,878	33.5	1,232	49.5	6,110	35.8
Gifta	9,294	63.9	867	34.9	10,161	59.6
Englingar o. frånskilda . .	385	2.6	—	—	385	2.3
Enkor o. frånskilda	—	—	388	15.6	388	2.3
Summa	14,557	100.0	2,487	100.0	17,044	100.0

En jämförelse med de tidigare undersökta industrierna ger följande resultat:

	Manliga arbetare			Kvinnliga arbetare		
	ogifta	gifta	enkl. o. frånskilda	ogifta	gifta	enkor o. frånskilda
Tobaksindustrin	31.2 %	65.6 %	3.2 %	70.9 %	21.9 %	7.2 %
Textilindustrin	25.9 »	71.5 »	2.6 »	84.7 »	10.5 »	4.8 »
Bagareyrket	69.7 »	29.2 »	1.1 »	82.5 »	13.7 »	3.8 »
Tryckeriindustrin	55.9 »	42.3 »	1.8 »	89.1 »	8.6 »	2.3 »
Mek. verkstäderna	37.4 »	60.3 »	2.3 »	64.3 »	18.7 »	17.0 »
Pappersindustrin	23.9 »	73.8 »	2.3 »	66.5 »	20.4 »	13.1 »
Glasindustrin	32.5 »	65.3 »	2.2 »	64.3 »	20.9 »	14.8 »
Sågindustrin	33.5 »	63.9 »	2.6 »	49.5 »	34.9 »	15.6 »

Huru arbetarnas civilståndsfördelning gestaltar sig med hänsyn tagen jämväl till åldersklass framgår af följande sammanställning; första åldersklassen, under 20 år, vidtager med det åldersår, då den första gifta arbetaren uppträder, hvilket för båda könen är 18 år.

	Manliga arbetare					
	Under 20 år	20—29 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60 år o. mer
Ogifta	98.8 %	59.0 %	14.1 %	5.9 %	4.4 %	2.1 %
Gifta	1.2 »	40.4 »	84.0 »	90.7 »	89.0 »	80.3 »
Enklingar o. frånskilda	—	0.6 »	1.9 »	3.4 »	6.6 »	17.6 »
	Kvinnliga arbetare					
	Under 20 år	20—29 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60 år o. mer
Ogifta	99.0 »	70.7 »	30.2 »	17.8 »	23.0 »	11.9 »
Gifta	0.7 »	26.2 »	55.1 »	50.2 »	34.2 »	10.2 »
Enkor o. frånskilda	0.3 »	3.1 »	14.7 »	32.0 »	42.8 »	77.9 »

De manliga och de kvinnliga arbetargrupperna äro tämligen olika sammansatta, i det att bland kvinnorna de gifta äro relativt fåtaliga, medan de ogifta i de lägre åldersklasserna och enkorna i de högre äro starkare företrädde. Bland männen äro åter de gifta arbetarna redan från 30 år öfvervägande.

Slutligen ställer sig civilståndsfördelningen för alla arbetare för stad och landsbygd på följande sätt:

	Mänliga arbetare				Kvinnliga arbetare			
	städer		landsbygd		städer		landsbygd	
	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Ogifta	1,529	40.1	4,745	39.1	453	58.3	1,090	54.0
Gifta	2,195	57.6	7,099	58.4	219	28.2	648	32.0
Enklingar o. fränskilda	87	2.3	298	2.5	—	—	—	—
Enkor o. fränskilda ..	—	—	—	—	105	13.5	283	14.0
Summa	3,811	100.0	12,142	100.0	777	100.0	2,021	100.0

Arbetarnas medelålder framgår af Tab. 6. Medelåldern är för de manliga *Medelålder.* arbetarna: ogifta 22.4 år, gifta 38.9 år, enklingar 49.4 år, alla manliga 32.6 år; för de kvinnliga arbetarna: ogifta 24.2 år, gifta 36.2 år, enkor 45.2 år, alla kvinnliga 30.9 år; för samtliga arbetare: ogifta 22.8 år, gifta 38.6 år, enklingar och enkor 47.3 år samt för alla arbetare 32.4 år.

Beträffande arbetarnas födelseort lämna Tab. 7 och 8 upplysning, den *Födelseort.* senare särskildt i afseende å födelseortens förhållande till arbetsorten.

För samtliga arbetare ställer sig födelseorten på följande sätt:

	antal	%
Nylands län	1,783	9.5
Åbo o. Björneborgs län	3,008	16.0
Tavastehus län	2,028	10.9
Viborgs »	3,152	16.8
S:t Michels »	2,420	12.9
Kuopio »	2,676	14.3
Vasa »	1,651	8.8
Uleåborgs »	1,861	9.9
Inom Finland	18,579	99.1
Ryssland	73	0.4
Öfriga länder	69	0.4
Ej uppgifven ort	31	0.1
Summa	18,752	100.0

Af de 18,579 inom Finland födda arbetarna äro 2,058 eller 11.1 % födda i stad och 16,521 eller 88.9 % födda på landet.

Förhållandet mellan födelseorten och arbetsorten för arbetare med fullständiga uppgifter belyses af efterföljande procenttal:

Arbetsort:	Födelseorten är belägen:				
	på arbets- orten	å annan ort i samma län	i annat län	inom Finland	utom Finland
Nylands län	38.0 %	36.5 %	25.3 %	99.8 %	0.2 %
Åbo o. B:borgs län	35.8 »	57.6 »	6.3 »	99.7 »	0.3 »
Tavastehus län	38.6 »	38.6 »	22.7 »	99.9 »	0.1 »
Viborgs »	22.5 »	28.6 »	47.2 »	98.3 »	1.7 »
S:t Michels »	54.4 »	33.6 »	11.6 »	99.6 »	0.4 »
Kuopio »	34.3 »	51.8 »	13.8 »	99.9 »	0.1 »
Vasa »	37.7 »	41.1 »	21.1 »	99.9 »	0.1 »
Uleåborgs »	24.3 »	42.0 »	32.9 »	99.2 »	0.8 »
Hela landet	31.3 »	39.4 »	28.5 »	99.2 »	0.8 »
Städerna	16.7 »	51.7 »	31.1 »	99.5 »	0.5 »
Landsbygden	36.2 »	35.4 »	27.6 »	99.2 »	0.8 »

Familjeförhållanden. Beträffande arbetarnas sysselsättning före det de inträdd i arbete i sågindustrin lämna nedanstående tal upplysning (Tab. 9 och 10):

	Manliga arbetare	
	antal	%
Industriella yrken och handtverkerier	1,950	12.3
Jordbruk m. m.	3,604	22.6
Handel och samfärdsel	451	2.8
Civil tjänst	24	0.1
Militär tjänst	31	0.2
Tjänstehjon	1,804	11.3
Arbetare	1,547	9.7
Intet uppgifvet tidigare yrke	6,543	41.0
Summa	15,954	100.0

	Kvinnliga arbetare	
	antal	%
Industriella yrken och handtverkerier	116	4.1
Jordbruk m. m.	304	10.9
Tjänstehjon	913	32.6

	Kvinnliga arbetare:	
	antal	%
Sömmerskor, strykerskor	44	1.6
Öfriga yrken	54	1.9
Intet uppgifvet tidigare yrke.....	1,367	48.9
Summa	2,798	100.0

Tab. 11 lämnar upplysning angående arbetarnas faders yrken. Där af framgår följande:

	antal	%
Sågindustri	3,779	20.1
Andra industriella yrken och handtverkerier ..	3,036	16.3
Jordbruk, fiske m. m.	6,297	33.5
Gårdsegare	574	3.1
Handel och samfärdsl	360	1.9
Allmän tjänst och litterära yrken	153	0.8
Tjänstehjon och arbetare	3,698	19.7
Icke uppgifna yrken	855	4.6
Summa	18,752	100.0

På frågan huruvida arbetaren har någon annan att försörja än hustru och egna barn har svarats (Tab. 12), att 2,046 män och 273 kvinnor hafva att försörja tillsammans 3,086 personer, hvarvid 246 af de försörjda icke underhållas af den uppgifna försörjaren ensam.

Tab. 13, 14 och 15 behandla arbetarnas barn. Denna gång hafva arbetarna tillfrågats icke blott om antalet af deras nu lefvande barn, utan jämväl om antalet aflidna barn. Det framgår att

4,645 manliga arbetare haft numera aflidna	9,517 barn
749 kvinnliga » » » »	1,620 »
Summa numera aflidna	11,137 barn
8,358 manliga arbetare hafva i lifvet	28,839 barn
1,353 kvinnliga » » » »	4,124 »
Summa i lifvet	32,963 barn

I ofvanstående uppgifter ingå antagligen en del dubbelräkningar, i de fall nämligen där både fadern och modern äro i arbete vid såg och således båda

uppgifvit sina gemensamma barn. Det är emellertid nästan omöjligt att aflägsna en sådan dubbelräkning.

I hvilken mån arbetarnas barn försörja sig själfva framgår af Tab. 15.

2,529	mänliga	arbetare	hafva	6,489	barn	som	försörja	sig	själfva
501	kvinnliga	»	»	1,149	»	»	»	»	»
Summa	3,030	arbetare	hafva	7,638	barn	som	försörja	sig	själfva

Dessa 7,638 barn som försörja sig själft utgöra 23.2 % af alla 32,963 barn i lifvet.

Kap. VI.

Ålder vid inträdet i yrket. Anställningstid.

Tab. 16 och 17 lämna uppgifter angående den ålder, vid hvilken de redo-Ålder vid in-
visade arbetarna inträdt i yrket, den förra för de manliga, den senare för de trädet i yrket.
kvinnliga arbetarna. Nedanstående ger en sammanfattande bild af detta för-
hållande:

Inträdesålder:	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Under 12 år	1,127	7.1	58	2.1	1,185	6.3
12—17 »	4,777	29.9	756	27.0	5,533	29.5
18—29 »	7,247	45.4	1,136	40.7	8,383	44.7
30—39 »	1,806	11.4	516	18.4	2,322	12.4
40—49 »	672	4.2	250	8.9	922	4.9
50 år och mer	277	1.7	74	2.6	351	1.9
Ej uppg. ålder	48	0.3	8	0.3	56	0.3
Summa	15,954	100.0	2,798	100.0	18,752	100.0

Det är anmärkningsvärdt, att en så stor del af arbetarna inträdt vid en mycket låg ålder i sågindustrin, synnerligast bland de manliga arbetarna. Sålunda hafva af de manliga arbetarna 19 börjat vid 6 år, 29 vid 7 år, 100 vid 8 år, 191 vid 9 år, 384 vid 10 år och 404 vid 11 år, samt af de kvinnliga arbetarna en vid 6 år, 4 vid 8 år, 5 vid 9 år, 27 vid 10 år och 21 vid 11 år.

Jämför man förhållandet i städerna och på landsbygden, så kommer man till följande resultat:

Städer.

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Under 12 år	270	7.1	9	1.2	279	6.1
12—17 »	1,258	33.0	195	25.0	1,453	31.7
18—29 »	1,817	47.7	393	50.5	2,210	48.1

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
30—39 år	327	8.6	117	15.1	444	9.7
40—49 »	104	2.7	44	5.7	148	3.2
50 år och mer	28	0.7	16	2.1	44	1.0
Ej uppg. ålder	7	0.2	3	0.4	10	0.2
Summa	3,811	100.0	777	100.0	4,588	100.0

Landsbygden.

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Under 12 år	857	7.1	49	2.4	906	6.4
12—17 »	3,519	29.0	561	27.8	4,080	28.7
18—29 »	5,430	44.7	743	36.7	6,173	43.6
30—39 »	1,479	12.1	399	19.8	1,878	13.3
40—49 »	568	4.7	206	10.2	774	5.5
50 år och mer	249	2.1	58	2.9	307	2.2
Ej uppg. ålder	41	0.3	5	0.2	46	0.3
Summa	12,143	100.0	2,021	100.0	14,164	100.0

I städerna och på landsbygden är procenten arbetare som börjat arbete vid den lägsta åldern nära densamma, eller resp. 6.1 % och 6.4 %.

Jämför man åldern för inträdet i yrket för de hittills undersökta industri-grenarna, så får man följande jämförelsetal:

Inträdesålder:	Tobaks-ind.	Textil-ind.	Bagare-yrket	Tryckeri-ind.	Mek. verkst.	Pappers-ind.	Glas-ind.	Såg-ind.
	%	%	%	%	%	%	%	%
Under 12 år . . .	2.8	4.1	2.2	1.1	2.0	1.3	14.0	6.3
12—17 » . . .	51.5	50.2	53.7	82.0	40.6	22.5	54.1	29.5
18—29 » . . .	34.6	36.8	37.3	12.6	41.6	48.6	18.5	44.7
30—39 » . . .	6.3	5.5	3.8	0.9	9.7	18.2	8.7	12.4
40—49 » . . .	2.9	1.5	1.3	0.4	3.3	6.8	3.2	4.9
50 år o. därutöf.	1.5	0.5	0.4	0.1	1.1	2.3	1.3	1.9
Ej uppg. ålder . .	0.4	1.4	1.3	2.9	1.7	0.3	0.2	0.3
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

I Tab. 18 och 19 äro arbetarna fördelade såväl efter tid för som ålder vid inträdet i sågindustrin.

Enligt Förordningen af den 15 april 1889 angående skydd för arbetare i de industriella yrkena borde efter den 1 januari 1890 ingen person som icke fyllt 12 år kunna vinna anställning i industriellt arbete. Vid alla de föregående undersökningarna har det kunnat konstateras, att ett visst antal alltför unga arbetare vunnit anställning. I nu förevarande fall kan samma förhållande konstateras och detta i en utsträckning, som vida öfverträffar allt hvad i de föregående undersökningarna påvisats. Enligt Tab. 18 hafva nämligen under åren 1890—1911 inträdt i arbete vid sågverk följande antal manliga arbetare i förbjuden ålder: 9 vid 6 år, 20 vid 7 år, 66 vid 8 år, 131 vid 9 år, 278 vid 10 år och 319 vid 11 år, eller tillsammans 823 barn. Enligt Tab. 19 hafva åter under samma tid inträdt i arbete vid sågverk följande antal kvinnliga arbetare i förbjuden ålder: 1 vid 6 år, 4 vid 8 år, 3 vid 9 år, 21 vid 10 år och 20 vid 11 år, eller tillsammans 49 barn. För bägge könen tillsammans utgör således antalet barn som inträdt i arbete vid förbjuden ålder 872. Äfven om man medger, att en del uppgifter angående födelseåret eller året för arbetarens inträde i arbete kunna vara oriktiga och att en del af 11-åringarna kunna falla inom den tillåtna åldern, beroende på huru födelsedagen infaller under året, så kvarstår dock en mycket stor mängd personer, hvilka, efter det förordningen af 1889 trädde i kraft, antagits i arbete oaktadt de icke uppfyllt den i förordningen intagna bestämmelsen om fyllda 12 år. Detta beklagliga förhållande kan bero antingen på efterlåtenhet hos arbetsgifvaren att fordra prästbetyg eller medvetet brott mot gällande föreskrift eller också på slapphet vid yrkesinspektionen att granska prästbetygen och beifra brott mot nämnda föreskrift. Större energi på detta område synes vara alldeles oafvislig, då antagandet af barn i förbjuden ålder har fått opåtaladt fortgå ännu under de senaste åren.

Till belysande af den nuvarande arbetargenerationens sammansättning med hänsyn till åren för inträdet i yrket meddelas följande sammanställning:

Inträdt i yrket under åren:	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
1845—59	16	0.1	1	0.0	17	0.1
1860—69	99	0.6	3	0.1	102	0.5
1870—79	724	4.6	22	0.8	746	4.0
1880—89	1,367	8.6	88	3.1	1,455	7.8
1890—99	3,665	22.9	309	11.0	3,974	21.2
1900—04	2,835	17.7	409	14.7	3,244	17.3
1905	758	4.8	124	4.4	882	4.7
1906	945	5.9	158	5.6	1,103	5.9
1907	1,021	6.4	197	7.0	1,218	6.5
1908	935	5.9	221	7.9	1,156	6.2

Inträdt i yrket under åren:	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
1909	925	5.8	289	10.3	1,214	6.5
1910	1,198	7.5	415	14.9	1,613	8.6
1911	1,418	8.9	554	19.9	1,972	10.4
Ej uppgifvet år	48	0.3	8	0.3	56	0.3
Summa	15,954	100.0	2,798	100.0	18,752	100.0

Anställnings-
tid hos se-
naste arbets-
givare.

Tab. 20 och 21 lämna upplysningar om den tid arbetarna i en fortsättning varit anställda hos den arbetsgivare, hos hvilken de anträffades vid undersökningen.

Anställningstid:	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Högst 1 år	5,748	36.5	1,328	47.5	7,076	37.6
1—2 »	1,365	8.7	299	10.7	1,664	8.9
2—5 »	3,145	19.9	515	18.4	3,660	19.5
5—10 »	2,282	14.4	370	13.2	2,652	14.1
10—20 »	2,319	14.6	198	7.1	2,517	13.5
20—30 »	701	4.4	63	2.2	764	4.1
30 år och mer	353	1.2	17	0.6	370	2.0
Ej uppgifven tid	41	0.3	8	0.3	49	0.3
Summa	15,954	100.0	2,798	100.0	18,752	100.0

Särskiljer man stad och land, så får man följande resultat:

Städer.

Anställningstid:	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Högst 1 år	1,415	37.2	332	42.7	1,747	38.2
1—2 »	261	6.8	74	9.5	335	7.3
2—5 »	720	18.9	144	18.5	864	18.8
5—10 »	533	14.0	120	15.5	653	14.2
10—20 »	565	14.8	68	8.8	633	13.8
20—30 »	190	5.0	26	3.3	216	4.7
30 år och mer	118	3.1	11	1.4	129	2.8
Ej uppgifven tid ...	9	0.2	2	0.3	11	0.2
Summa	3,811	100.0	777	100.0	4,588	100.0

Landsbygden:

Anställningstid:	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Högst 1 år	4,333	35.6	996	49.3	5,329	37.6
1—2 »	1,104	9.1	225	11.1	1,329	9.4
2—5 »	2,425	20.0	371	18.4	2,796	19.7
5—10 »	1,749	14.4	250	12.4	1,999	14.1
10—20 »	1,754	14.5	130	6.4	1,884	13.3
20—30 »	511	4.2	37	1.8	548	3.9
30 år och mer	235	1.9	6	0.3	241	1.7
Ej uppgifven tid . . .	32	0.3	6	0.3	38	0.3
Summa	12,143	100.0	2,021	100.0	14,164	100.0

Jämför man här behandlade förhållanden för alla hittills undersökta industrier, så får man följande:

[illegible]

K a p. VII

Understöds-kassor. Föreningar.

Understöds-kassor. För arbetarna vid landets sågar finnas, såvidt uppgifter därom inkommit till Industristyrelsen, 28 sjuk- och begravningshjälpkassor. För 25 af dessa föreligga jämväl stadgar hvilka inlämnats till Industristyrelsen.

Ur dessa kassors stadgar anföras här nedan de viktigaste bestämmelserna.

Lovisa ångsågs arbetares sjb.- och understöds-kassa. Delegare i kassan äro de arbetare vid sågen, manliga och kvinnliga, som erlægga inträdesavgift. Inträdesavgiften är 1 mk; i öfrigt erlägges 1 mk per månad. Om delegare sjuknar, utges ur kassan läkemedel och i händelse sjukdomen åstadkommer arbetsoförhet under mer än 6 dagar, ges i sjukunderstöd för hvarje dag, äfven de förgångna, 2 mk, dock ej mer än under 60 dagar. Begravningshjälp utgår, om afliden delegare i minst 3 år gjort regelbundna inbetalningar till kassan, med 50 mk, om den aflidna efterlämnar enka eller barn, annars med 25 mk. Den sjuka är skyldig att, då så befinnes önskvärdt, åtnöja sig med vård och underhåll i sjukhus, men i sådant fall bör, om den sjuka har hustru eller barn, minst hälften af det belopp, hvartill den kontanta sjukhjälp skulle uppgått, utbetalas som understöd åt familjen. Öfverskottet af kassans inkomster per år föres till en reservfond till dess denna uppnått 1,500 mk. Så snart kassans tillgångar öfverstiga sagda summa, bildas af öfverskottet en ny fond, ur hvilken sedermera utbetalas understöd åt ålderstigna arbetare, som i minst 20 års tid varit vid sågen anställda och under den tid de tillhört kassan regelbundet inbetalat sina avgifter. Dessa understöd skola därefter gifvas årligen, och skola uppgå till belopp af minst 50 och högst 150 mk efter direktionens pröfning.

Ekö ångsågs arbetares sjbk. Delegare i kassan är hvarje vid sågen anställd arbetare. Medlemsavgiften är 1 p. för hvarje förtjänad mark. Sjukhjälp utgår för hvarje dag med minst 1 mk och högst till 50 % af den sjukas dagslön. Sjukhjälp utbetalas icke för de 2 första dagarna och endast för sjukdom som varar mer än 7 dagar. Sjukhjälp utbetalas icke om orsaken till sjukdomen är vid arbetet inträffadt olycksfall. Delegare åtnjuta fri läkarvård och fria läkemedel. Begravningshjälp, om hvars belopp intet finnes bestämdt i stadgarna, utges ifall kassans bestyrelse anser sådant af nöden.

Kyrkstad ångsågs arbetares sjbk. Delegare i kassan är hvarje vid sågen anställd arbetare. I inskrifningsavgift erlägges 50 p. Medlemsavgiften utgår med 1 p. för hvarje fullt belopp af 1 mk medlem i likvid utfår i aflöning, dock så att mer än 1 mk i månaden icke får uppbäras. Sjukhjälp utgår med högst $\frac{1}{3}$ af den sjukas medeldägspenning under må-

naden närmast före sjukdomen, dock icke till högre belopp än 1 mk 50 p. Sjukhjälp utbetalas icke för de 6 första sjukdagarna och högst under 60 dagar. Begravningshjälp utbetalas med 50 mk, om den aflidna efterlämnar enka eller barn, i annat fall med 25 mk.

Forsby sågs arbetares sjbk. Delegare är hvarje vid sågen anställd arbetare, som icke fyllt 45 år. Delegates afgift till kassan utgör 1 % af hans förtjänta lön. Sjukhjälp utgår med 1 mk om dagen under högst 120 dagar. Delegare som ej har en inkomst under året af 300 mk och endast inbetalat för denna summa bestämda afgifter skall från kassan njuta alla andra förmåner i form af fri medicin och fri läkarvård, men får ingen kontant sjukhjälp. Delegates hustru eger äfven rätt att utfå ersättning från kassan för läkarvård och medicin, dock icke till högre belopp än högst 75 mk under året. Begravningshjälpen utgår med 50 mk efter afliden delegare och med 25 mk vid delegates hustrus dödsfall.

Gamla sågens i Björneborg arbetares sjbk. Delegare i kassan är hvarje vid sågen anställd arbetare. Delegates afgift är 1 p. för hvarje förtjänad full mark. Sågens egare bidrager för hvarje tillfällig arbetares lön med samma belopp samt för delegates arbetslön med $\frac{1}{2}$ p. för hvarje förtjänad mark. Sjukhjälp utges äfven för skada ådragen genom olycksfall. Sjukhjälp utges för de 7 första dagarna endast i form af läkarvård och medicin och därefter med tillägg af 1 mk per dygn. Delegare som genom under arbetet inträffadt olycksfall ådragit sig sådan skada, att därpå följt öfvergående arbetsoförmåga, är berättigad, om arbetsoförmågan är fullständig, att från den sjunde dagen efter olycksfallet erhålla sjukhjälp för hvarje dag så länge arbetsoförmågan varar med 60 % af sin medelarbetsförtjänst för dag, dock ej mer än 2 mk 50 p. Om till följd af olycksfallet följt förminskad arbetsförmåga, skall ett i förhållande till denna minskning afpassadt underhållsbidrag utgifvas. Begravningshjälpen utgår med 60 mk.

Arbetarnas vid Seikkû ångsåg sjbk. Stadgarna innehålla enahanda bestämmelser som de för Gamla sågens sjbk.

Räfsö ångsågs sjbk. Delegare betalar i afgift till kassan 1 % af förtjänsten. Sjukhjälp utgår med högst $\frac{3}{5}$ af den sjukas medeldagspenning under året närmast före sjukdomen. Sjukunderstöd betalas dock icke under de 4 första dagarna af sjukdomen och längst under 120 dagar. I begravningshjälp erlägges 50 mk, om den aflidna efterlämnar hustru eller barn, i annat fall 40 mk. Sådan förutvarande delegare, som till följd af långvarig sjukdom, ålderdom eller arbetsoförmåga af annat slag, icke kunnat fortfara att betala sina medlemsavgifter, skall i afseende å begravningshjälp betraktas såsom medlem. Kostnaden för den af läkaren ordinerade medicinen bestrides af kassan, som äfven bestriider halfva kostnaden för den medicin, som ordinerats åt sjuk delegare, som är i stånd att fortsätta sitt arbete. Om det befunnits nödigt att den sjuka vårdas å sjukhus, men kostnaden för hans underhåll där understiger det kontanta understöd som i annat fall skulle tilldelats honom, skall han få åtnjuta öfverskottet. Om han har familj skall jämte kostnaden för sjukvården $\frac{1}{3}$ af det efter de vanliga grunderna beräknade sjukunderstödet betalas åt hans hustru och $\frac{1}{6}$ åt hvar och ett af hans barn, dock på så sätt, att hela det sålunda åt familjen utbetalade sjukunderstödet icke får öfverstiga $\frac{2}{3}$ af hvad han själf skulle erhållit, om understödet hade utbetalats helt och hållet kontant.

Vartsala sågs arbetares sjb-ring. Rätt att inträda som medlem tillkommer enhvar välfrejdad arbetare vid Vartsala såg samt hvarje annan välfrejdad vid sågen eller i dess närmaste omnäjd bosatt person, som är i åldern 15 till 55 år samt medels läkarintyg styrker sig ega god hälsa. Äfven tillfällige eljes på annan ort bosatta arbetare få i kassan inträda. I inträdesavgift erlägges 2 mk. Månatligen erlägges 15 p. till reservfonden samt ett

efter omständigheterna afpassadt belopp, som dock icke får öfverstiga 2 mk 50 p., till kassans öfriga medel. Sjukhjälp ges från och med den fjärde dagen och därefter högst 12 veckor framåt, utgörande 1 mk 50 p. per dag. Begravningshjälpen är 75 mk.

Tavastehus ångsågs arbetares sjbk. Till delegare antages den som fyllt 16 år och icke är öfver 60 år. Delegarna äro indelade i tre klasser med följande månadsafgifter: i kl. I 1 mk, i kl. II 75 p. och i kl. III 50 p. Delegares klass bestämmes på grund af hans lön sålunda, att månadsafgiften till kassan bör motsvara 1 % af lönen. Sjukhjälp ges från och med den femte dagen af arbetsoförheten och till och med den nittionde dagen. Sjukhjälp är i kl. I 2 mk 40 p., i kl. II 1 mk 80 p. och i kl. III 1 mk 20 p. per dag. Om reservfonden öfverstiger 5,000 mk, gifves utom sjukhjälp äfven läkarvård. Begravningshjälp utgår med 50 mk, om den aflidna efterlämnar enka eller barn, i annat fall med 25 mk.

Särkänsaari ångsågs sjbk. Delegare kan blifva hvarje välfrejdad arbetare vid sågen som erlägger stadgade afgifter och icke lider af obotlig sjukdom. I inskrifningsafgift erlägges 50 p. samt i månadsafgift i kl. I 25 p., i kl. II 50 p., i kl. III 75 p. och i kl. IV 1 mk. Delegare bestämmer själf till hvilken klass han vill höra. I sjukhjälp utbetalar kassan i kl. I 40 p., i kl. II 80 p., i kl. III 1 mk 20 p. och i kl. IV 1 mk 60 p. för hvarje dag, såväl haldag som hvardag, under hvilken sjukdomen varar. För sjukdom som varar mindre än 6 dagar betalas ingen sjukhjälp, ej håller för mer än 4 månader. Åt barnaföderskor utbetalas ingen sjukhjälp. Om delegare varit minst 6 månader medlem af kassan och därefter aflider, utbetalas åt hans sterbhus i begravningshjälp i kl. I 15 mk, i kl. II 30 mk, i kl. III 45 mk och i kl. IV 60 mk.

Lahtis ångsågs sjbk. Berättigad att blifva delegare i kassan är hvar och en som arbetar vid sågen. Berättigad till erhållande af sjukhjälp är hvarje delegare genast då han erlagt efter första fulla likvid 1 p. för marken. Sjukhjälp för sjukdom som varar mer än 5 dagar utgör halfva dagspenningen enligt senaste likvid och utbetalas från första sjukdagen t. o. m. 3 månader. Om delegare som tillhört kassan minst 6 månader aflider, så utbetalas i begravningshjälp 60 mk.

Akkas-Viiala ångsågs arbetares sjbk. Delegare i kassan kan blifva hvarje vid sågen arbetande person som ej fyllt 45 år och icke lider af obotlig sjukdom, hvilket vid anfordran skall genom läkareintyg bestyrkas. Delegares afgifter äro: 1) inskrifningsafgift 3 mk; 2) medlemsafgift 1 mk i månaden ända till dess det inbetalade beloppet stigit till 70 mk, hvarefter afgiften är 50 p. i månaden. I fall af behof kan dock månadsafgiften åter höjas till 1 mk. I fall af sjukdom erhåller delegare i sjukhjälp 1 mk som utbetalas från första sjukdagen. För sjukdom som icke varar 4 dagar utbetalas ingen sjukhjälp och icke håller längre tid än under 6 månader. I begravningshjälp efter delegare utges 50 mk och efter någon hans familjemedlem 25 mk.

Niemi sågs arbetares sjbk. Till medlem af kassan antages hvar och en vid Niemi ångsåg i Ylöjärvi samt på den därtill hörande gården anställd person, som icke lider af obotlig sjukdom. I inskrifningsafgift och lösen för motbok erlägges 50 p. Öfriga afgifter erläggas per månad i kl. I 10 p. och i kl. II 50 p. Valet mellan de båda klasserna står delegare fritt; likaså får delegare öfvergå från lägre klass till högre eller tvärtom. Åt delegare i kl. I erlägges blott kostnaden för alla de af läkare ordinerade läkemedel, i den andra såväl dessa kostnader som dessutom 75 p. per dag från och med den sjunde dagen. Dock erlägges sjukhjälp icke för längre tid än 4 månader. För sjukdom på grund af barnsbörd betalas sjukhjälp för de 14 första dagarna, men icke längre. Begravningshjälp utbetalas om den aflidna delegaren tillhört kassan minst 6 månader, och utgör 7 mk 50 p. i kl. I och 15 mk i kl. II.

Halla ångsågars sjb.- och understöds-kassa. Delegare betalar till kassan 2 % af den aflöning han vid hvarje likvid erhåller. Till först ges åt hvarje delegare i kassan eller medlem af hans familj vid inträffande sjukdomsfall läkarvård och medicin och därefter, om kassans tillgångar sådant medgifva, erlägges åt delegare, som längre tid än 6 dagar i följd af sjukdom varit till arbete oförmögen, såsom sjukhjälp för hvarje dag, börjande från den sjunde, högst hälften af den sjukas medeldagslön för året, dock ej mer än 2 mk 50 p. per dag. Begravningshjälpen är 50 mk. om den aflidna efterlämnar enka eller barn, annars 25 mk. Sedan reservfonden stigit till 5,000 mk, bildas af det eventuella öfverskottet en särskild fond, hvaraf åt sådana ålderstigna arbetare, hvilka varit anställda i arbete vid sågen minst 20 år och därunder till kassan regelbundet verkställt inbetalningar, utgifvas årliga understöd till belopp af högst 150 mk åt enhvar, och bestämmes storleken af detta understöd af kassans direktion.

Karhula fabrikers sjk. Hvarje arbetare, som åtnjuter arbetsförtjänst vid någon af Karhula industriella inrättningar, är skyldig att blifva delegare i kassan. Delegare erlägger 2 % af sin från arbetet hafda inkomst. Till delegare som under en tid af mer än 7 dagar af sjukdom varit oförmögen till arbete utbetalas för hvarje sjukdag, från och med den tredje dagen, ett sjukunderstöd, uppgående till 50 % af lönen, dock ej längre än under 3 månader i en fortsättning och icke utöfver 5 månader under ett och samma år.

Sunila sågs arbetares sjbk. Delegare betalar till kassan 2 % af den aflöning han vid hvarje likvid erhåller. Till först ges åt hvarje delegare i kassan eller medlem af hans familj med kassans medel vid inträffande sjukdomsfall läkarvård och medicin och därefter, om kassans tillgångar sådant medgifva, en sjukhjälp af 1 mk 50 p. per sjukdag, dock icke för mer än 60 dagar. Den som i ett års tid erlagt afgifter till kassan erhåller i begravningshjälp 50 mk, om han efterlämnar hustru eller barn, i annat fall 25 mk.

Jumalniemi sågs arbetares sjuk-, begravnings- och pensionskassa. Medlem af kassan är hvarje vid sågen anställd person. Delegare betalar till kassan 2 % af den lön han vid hvarje likvid erhåller. Han får vid sjukdomsfall läkemedel och läkarvård. Därjämte erlägges, om kassans tillgångar det medgifva, för hvarje dag af arbetsoförmögenhet från och med den sjunde till och med den sextionde dagen sjukhjälp till ett belopp af 1 mk 50 p. per dag. I stället för detta kontanta understöd är den sjuka skyldig att mottaga vård och underhåll å sjukhus, men i sådant fall bör sagda belopp per dag, om han har hustru eller barn, i stället tilldelas hans familj. I begravningshjälp betalas åt afliden delegares dödsbo 50 mk, om enka eller barn finnas, annars 25 mk, dock endast om den aflidna under ett års tid inbetalat afgifter till kassan. Årsöfverskottet af inkomster tillfaller kassans reservfond. När denna fond har vuxit till 5,000 mk, bildas af det öfverskjutande en ny fond, från hvilken årsunderstöd gifvas åt sådana arbetare som i 20 år varit i sågens arbete och under denna tid regelbundet betalat sina afgifter till kassan. Storleken af dessa understöd bestämmes af direktionen, dock får det icke öfverstiga 150 mk.

Ristniemi ångsågs sjbk. Delegare betalar till kassan 2 % af den aflöning han vid hvarje likvid erhåller. Därjämte erlägger delegare en tilläggsavgift för hvarje läkarbesök, utgående tillsvidare med 50 p., men hvars belopp bestämmes vid hvarje årsstämma. Denna tilläggsavgift utskrifves dock icke af den som åtnjuter sjukhjälp. Till först ges åt delegare i kassan eller medlem af hans familj med kassans medel vid inträffande sjukdomsfall läkarvård och medicin och därefter, om kassans tillgångar sådant medgifva, sjukhjälp med högst hälften af den sjukas medeldagspenning under året, dock icke med mer än 2 mk 50 p. per dag. Delegare som i två år erlagt medlemsavgifter erhåller i begravningshjälp

50 mk och därutöver utbetalas, då delegares hustru eller barn dör, en begravningshjälp af 25 mk.

Tjärholmens ängsågs sjbk. Enhvar vid sågen anställd arbetare är delegare i kassan. Medlemsavgiften är 1 p. för hvarje 50 p. i aflöning, likväl med den begränsning, att icke mer än 2 mk 50 p. få uppbäras i månaden. I ett för allt erlägges 25 p. hvarje gång medlem anlitar läkare. I främsta rummet erhåller enhvar medlem eller dennes familjemedlemmar på kassans bekostnad läkarvård samt läkemedel vid inträffad sjukdom, och därefter, i händelse kassans tillgångar sådant medgifva, utbetalas i sjukhjälp åt delegare, som minst 5 månader erlagt afgifter till kassan och är längre tid än 6 dagar till följd af sjukdom oförmögen till arbete, för hvarje sjukdag räknadt från och med den sjunde dagen 75 % af den sjukas medeldagspenning, som han förtjänat närmast före insjuknandet, likväl icke mer än 2 mk 25 p. per dag. Sjukhjälp utbetalas icke under samma sjukdom för längre tid än till den sextionde dagen, räknadt från sjukdomens början. Begravningshjälp utbetalas till sådan delegares dödsbo, som minst under 1 ½ års tid oafbrutet erlagt sina afgifter, med 50 mk och, i händelse sådan delegares familjemedlem aflider, med 25 mk. Medlem är skyldig att i stället för penningeunderstöd åtnöja sig med vård och underhåll å sjukhus, likväl utbetalas åt den sjukas hustru och barn 1 mk per dag. För delegares familjemedlem understöder kassan vistelse å sjukhus med 60 % af kostnaden för sjukbädden, men icke för längre tid än 50 dagar.

Arbetarnas vid Karsikko, Penttilä och Pekkala sågar sjbk. Delegare är hvarje vid dessa sågar anställd arbetare. Delegare erlägger 1 p. för hvarje förtjänad mark. Arbetsgifvaren bidrager med hälften af delegarnas samtliga afgifter. Sjukhjälp utgår med 40 % af medeldagspenningen, dock ej med mer än 1 mk per dag. Sjukhjälp utbetalas icke för de 6 första sjukdagarna och under högst 50 dagar. Vid sjukdom, förorsakad af olycksfall i arbetet, utgår sjukhjälpen med 60 % af medeldagspenningen, dock ej med mer än 2 mk 50 p. Begravningshjälp utgör 30 mk, om den aflidna efterlämnar förutom enka också barn, annars 20 mk. Vid inträffadt dödsfall erlägger hvarje manlig delegare i kassan 1 mk, hvarje kvinnlig 50 p.

Haapakoski björksågs sjbk. Delegare är hvarje vid sågen anställd arbetare. Delegare erlägger till kassan 2 p. för hvarje förtjänad full mark. Sjukhjälp utgår med den sjukas halfva dagsförtjänst och utgår för de 3 första dagarna endast om sjukdomen varar längre samt högst under 60 dagar. Begravningshjälp utges med 50 mk, om den aflidna efterlämnar enka eller barn, annars med 25 mk. Sjukhjälp utbetalas icke för sjukdom förorsakad af olycksfall i arbetet.

Haapakoski sjbk. Delegare i kassan är hvarje arbetare vid Haapakoski såg, som till kassan inbetalar de stadgade afgifterna. Medlemsavgiften är 2 p. för hvarje full mark i aflöning. Sjukhjälpen utgår med den sjukas halfva dagsförtjänst, och utbetalas icke under mer än 60 dagar, räknadt från sjukdomens början, och endast för sjukdom som varar mer än 3 dagar. Till dödsbo efter delegare som minst 3 år varit delegare i kassan utbetalas i begravningshjälp 50 mk, om den aflidna efterlämnar enka eller barn, annars 25 mk.

Laitakari sågs arbetares sjbk. Medlem af kassan är enhvar vid sågen anställd arbetare. Medlemsavgiften är 1 ½ p. för hvarje mark af aflöningen. I händelse kassans tillgångar skulle nedgå till 3,000 mk, höjes medlemsavgiften till 2 p. I sjukhjälp utbetalas 75 % af medeldagspenningen då sjukdomen varar mer än 7 dagar och i så fall från sjukdomens början, men icke för längre tid än 10 veckor i året. Kassans medlemmar erhålla i särskilda fall fria läkemedel och läkarvård äfven i den sjukas hem och delvis äfven å sjukhus. Begravningshjälpen utgör 35 mk.

Karihaara sågs sjbk. Delegare kan blifva hvarje arbetare vid sågen som erlägger stadgade afgifter. Delegares afgift är $1\frac{1}{2}$ p. för marken intill dess kassans tillgångar vuxit till 2,000 mk och därefter 1 p. Sjukhjälp utgår i kl. I med 3 mk om dagen; i kl. II med 2 mk 50 p.; i kl. III med 2 mk; i kl. IV med 1 mk 50 p. och i kl. V med 90 p. Sjukhjälp utbetalas blott om sjukdomen varar mer än 7 dagar, men i så fall från första sjukdagen. Sjukhjälp utbetalas icke för sjukdom förorsakad af olycksfall i arbetet. Begravningshjälp utgår med 30 mk till dödsbo efter manlig delegare och med 15 mk efter kvinnlig delegare.

Röyttä sågarbetares sjbk. Delegare kan blifva hvarje arbetare vid sågen som erlägger stadgade afgifter. Delegares afgift är 2 p. för marken intill dess kassans tillgångar vuxit till 2,000 mk och därefter 1 p. Sjukhjälp utgår i kl. I med 2 mk 50 p. per dag; i kl. II med 2 mk; i kl. III med 1 mk 50 p. och i kl. IV med 90 p. Sjukhjälp beräknas icke för de 4 första sjukdagarna. Delegare är berättigad att erhålla fri läkarvård och fri medicin. För sjukdom förorsakad af olycksfall i arbetet utges icke någon sjukhjälp.

Kuusiluoto sågarbetares sjbk. Delegare erlägger $1\frac{1}{2}$ p. för marken i aflöning ända till dess kassans fonder vuxit till 2,000 mk och därefter 1 p. för marken. Sjukhjälp utgår i kl. I, dit de arbetare räknas som hafva en dagspenning af 4 mk och mer, med 3 mk per dag; i kl. II, med en dagspenning af 3 mk till 3 mk 95 p., med 2 mk 50 p.; i kl. III, med en dagspenning af 2 mk 25 p. till 2 mk 95 p., med 2 mk; i kl. IV, med en dagspenning af 1 mk 75 p. till 2 mk 20 p., med 1 mk 50 p.; i kl. V, med en dagspenning af 1 mk 70 p. och därunder, med 1 mk per dag. Delegares hustru och barn äro berättigade att under sjukdomen erhålla läkemedel, likasom också delegare, oberoende af sjukdomens längd. Sjukunderstödet utgår däremot från den sjätte dagen efter insjuknandet.

I Tab. å sid. 102 till 104 ingår uppgifter angående kassornas medlemsantal, sjukdomsfall, sjukdagar, dödsfall samt ekonomiska ställning.

Antalet medlemmar i kassorna var i början af år 1911 6,337 och i slutet af samma år 6,780, eller i medeltal 6,578. I medeltal komma på 1,000 delegare 325 sjukdomsfall och på hvarje sjukdomsfall komma i medeltal 7.9 sjukdagar. Jämför man härmed motsvarande tal för alla fabrikskassor, så finner man, att för dessa antalet sjukdomsfall på 1,000 delegare år 1911 var 235 och antalet sjukdagar på hvarje sjukdomsfall 22.8. Att det förra talet är större och det senare betydligt mindre för kassorna afsedda för sågarbetarna än för fabrikskassorna i allmänhet får sin förklaring af det inflytande som talen för kassan 17, Halla arbetares sjbk, utöfva. Där är nämligen sjukdomsfallens antal upptaget till 1,140 och sjukdagarnas endast till 886. Detta beror väl närmast därpå, att kassan i främsta rummet ger läkemedel och läkarvård, först i andra rummet sjukhjälp. Alla de fall, i hvilka läkemedel och läkarvård utgifvits, hafva antagligen här räknats jämväl såsom sjukdomsfall, hvarigenom detta antal öfverstiger antalet sjukdagar, såsom hvilka räknats endast sådana, för hvilka sjukhjälp utgifvits.

Inkomsternas och utgifternas relativa betydelse framgår af följande:

(Forts. å sid. 105).

För sågarbetare afsedda kassors ställning.

	Kassor som gifva endast sjukhjälp:						Kassor som gifva sjukt- och begravningshjälp:					
	1. Sörns bräddårs- och sågar- betares sjk.	2. Karlhults- fabrikers sjk.	3. Sörns snickeris o. Näthol- mens sågs sjbk.	4. Lovisa ångsågs sjbk.	5. Ekö ångsågs sjbk.	6. Kyrk- stad ång- sågs sjbk.	7. Forsby sågs sjbk.	8. Gamla sågs sjbk.	9. Seikku ångsågs sjbk.	10. Råfsö ångsågs sjbk.		
1 Delegare i början af år 1911.. antal	34	928	105	53	34	51	245	310	382	418	1	
2 » i slutet af år 1911.. »	38	1,067	101	55	30	47	264	310	382	459	2	
3 Sjukdomstill	4	210	21	8	16	2	187	36	39	153	3	
4 Sjukdagar	98	3,164	603	118	183	36	262	688	892	2,844	4	
5 Dödsfall	—	—	1	—	2	—	1	7	4	8	5	
<i>Inkomster:</i>												
6 Inträdesafgifter	24	—	3425	—	6	150	—	—	—	—	6	
7 Delegarnas afgifter	49950	24,51491	1,475	31950	40830	60550	1,316	2,14010	4,03883	7,44655	7	
8 Bidrag af arbetsgifvaren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,800	8	
9 Rantor	1537	93765	26795	336	18629	13088	22105	53575	46588	55377	9	
10 Gåfvor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
11 Öfriga inkomster	—	—	—	—	11787	—	2885	—	—	7981	11	
Summa inkomster Fmk	53887	25,45256	1,77720	656	71846	73788	1,56590	2,67585	4,50471	9,88013	12	
<i>Utgifter:</i>												
13 Sjukhjälp	482	6,36017	1,654	236	27450	2520	262	688	892	4,822	13	
14 Begravningshjälp	—	—	110	200	100	—	50	420	180	400	14	
15 Tillfalliga understöd	—	120	—	—	—	—	—	—	—	50	15	
16 Lakare, medicin och sjukvård	—	12,37710	—	5875	20310	64415	1,21325	1,72827	2,64173	4,03440	16	
17 Förvaltningskostnader	35	400	75	10	10	120	150	—	—	300	17	
18 Öfriga utgifter	—	2,55383	11080	3520	11457	—	13410	2875	16475	2430	18	
Summa utgifter Fmk	517	21,81110	1,94980	53995	70217	78935	1,80935	2,86502	3,87848	9,63070	19	
Överskott (+) eller brist (—) ..	+ 2187	+3,64146	— 17260	+11605	+ 1629	— 5147	— 24345	— 18917	+ 62623	+ 24943	20	
Tillgångar	45993	62,99135	5,58089	7,01170	4,06316	2,71389	4,93007	9,84962	9,58522	11,79263	21	

För sågarbetare af sedda kassors ställning (forts.)

Kassor som utgifva sjuk- och begravningshjälpen										
	11. Ta- vastehus ångsågs sjbk.	12. Särkän- snari ång- sågs sjbk.	13. Lohäis ångsågs sjbk.	14. Akkas ångsågs sjbk.	15. Hietä- nen ång- sågs sjbk.	16. Sunila sågs sjbk.	17. Halla arbetares sjbk.	18. Rist- niemi ång- sågs sjbk.	19. Tjär- holmens ångsågs sjbk.	20. Jumal- niemi sågs sjbk.
1 Delegare i början af år 1911 .. antal	102	32	304	16	370	215	470	136	87	111
2 » i slutet af år 1911 .. »	101	30	294	16	370	226	470	136	87	186
3 Sjukdomfall .. »	23	13	26	2	—	—	1,140	1	6	11
4 Sjukdagar .. »	314	321	766	95	—	—	886	4	143	251
5 Dödsfall .. »	—	1	3	—	3	—	2	1	5	—
<i>Inkomster.</i>										
6 Inträdesavgifter .. Fmk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Delegarnas afgifter .. »	1,125 20	328 75	3,063 85	114 —	6,153 96	7,765 80	17,397 60	1,603 80	1,783 77	4,851 31
8 Bidrag af arbetsgifvaren .. »	—	—	—	—	—	800 —	—	—	—	—
9 Räntor .. »	318 82	386 33	654 42	174 05	126 58	433 35	1,166 28	274 24	181 87	209 71
10 Gåfvor .. »	—	—	—	—	—	—	500 —	—	—	—
11 Öfriga inkomster .. »	65 —	—	16 50	—	1,079 05	650 20	1,530 65	—	—	396 80
12 Summa inkomster Fmk	1,444 67	715 08	3,734 77	288 05	7,359 59	9,649 35	20,594 53	1,878 04	1,965 64	5,457 82
<i>Utgifter.</i>										
13 Sjukhjälp .. Fmk	711 60	469 20	973 10	110 —	—	—	1,288 50	11 —	285 —	376 50
14 Begravningshjälp .. »	—	60 —	150 —	—	75 —	—	66 60	25 —	150 —	—
15 Tillfälliga understöd .. »	—	—	—	—	—	183 30	475 —	—	—	—
16 Läkare, medicin och sjukvård .. »	250 —	—	—	—	5,467 49	7,086 70	12,955 10	918 20	1,565 65	3,407 80
17 Förvaltningskostnader .. »	60 —	35 —	20 —	12 —	150 —	123 95	200 —	77 73	40 —	90 —
18 Öfriga utgifter .. »	21 40	—	227 25	120 —	168 85	74 95	884 90	123 25	59 10	129 20
19 Summa utgifter Fmk	1,043 —	564 20	1,370 35	123 20	5,861 34	7,468 90	15,870 10	1,153 18	2,099 75	4,003 50
20 Öfverskott (+) eller brist (—) .. »	+ 401 67	+ 150 88	+ 2,364 42	+ 164 85	+ 1,498 25	+ 2,180 45	+ 4,724 43	+ 722 86	— 134 11	+ 1,454 32
21 Tillgångar .. »	7,079 20	7,184 40	13,057 57	3,727 96	6,229 46	10,220 05	22,313 09	6,370 83	3,463 52	4,305 97

För sågarbetare afsedda kassors ställning (forts.)

Kassor som utgifva sjuk- och begravningshjälp											
	21. Kursik- ko, Pekka- la, o. Pent- tilä sågers sjbk.	22. Haapa- koski björksågs sjbk.	23. Haapa- koski sjbk.	24. Laita- kari sågs sjbk.	25. Kivioja sågs sjbk.	26. Kari- haara sågs sjbk.	27. Rörtti sågs sjbk.	28. Kuusi- loto sågs sjbk.	Summa.		
1 Delegare i början af år 1911 .. antal	314	29	92	328	92	449	345	285	6,337	1	
2 » i slutet af år 1911 .. »	314	22	92	368	98	465	346	406	6,780	2	
3 Sjukdomsfall..... »	46	2	10	25	6	68	53	28	2,136	3	
4 Sjukdagar	844	80	217	648	123	1,246	1,214	783	16,823	4	
5 Dödsfall	5	1	—	1	1	5	10	—	61	5	
<i>Inkomster.</i>											
6 Inträdesavgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	65,75
7 Delegarnas afgifter	2,761 38	351 80	1,522 30	3,972 75	731 80	6,761 15	5,042 65	5,626 51	113,722 57	7	
8 Bidrag af arbetsgifvaren	1,153 68	—	—	—	—	—	—	—	3,753 68	8	
9 Räkter	926 79	62 61	204 67	153 32	92 97	319 12	164 90	120	9,620 62	9	
10 Gåfvor	—	—	—	—	—	—	—	—	500	10	
11 Öfriga inkomster.....	—	—	—	1,043 95	—	118 10	52	70 50	5,185 43	11	
12 Summa inkomster Fmk	4,841 85	414 41	1,726 97	5,170 02	824 77	7,198 37	5,259 55	5,817 01	132,848 05	12	
<i>Utgifter.</i>											
13 Sjukhjälp	1,617 84	112 50	399 40	1,033 05	176 50	2,436 85	2,603 40	1,849 20	30,149 51	13	
14 Begravningshjälp.....	195	50	—	35	50	150	120	—	2,586 60	14	
15 Tillfälliga understöd	—	—	—	—	—	—	—	—	828 30	15	
16 Läkare, medicin och sjukvård..	—	—	—	3,231 98	—	4,340 10	3,181 51	2,401 83	67,707 11	16	
17 Förvaltningskostnader	—	21	—	245	—	272 50	172	175 25	2,794 43	17	
18 Öfriga utgifter	—	1,166 50	1,123 50	82 85	84 5	—	44 20	443 77	7,725 67	18	
19 Summa utgifter Fmk	1,812 84	1,350	1,522 90	4,627 88	234 95	7,199 45	6,121 11	4,870 05	111,791 62	19	
20 Öfverskott (+) eller brist (—)	+3,029 01	— 935 59	+ 204 07	+ 542 14	+ 589 82	— 108	— 861 56	+ 946 96	+21,056 43	20	
21 Tillgångar	22,383 28	589 29	4,896 42	4,178 34	2,447 96	7,074 08	3,512 38	3,710 72	251,722 98	21	

Inkomster.

Inträdesavgifter	Fmk	65: 75	0.1 %
Delegarnas avgifter	»	113,722: 57	85.6 »
Bidrag af arbetsgifvaren	»	3,753: 68	2.8 »
Räntor	»	9,620: 62	7.2 »
Gåfvor	»	500: —	0.4 »
Öfriga inkomster	»	5,185: 43	3.9 »
Summa	Fmk	132,848: 05	100.0 %

Utgifter.

Sjukhjälp	Fmk	30,149: 51	27.0 %
Begravningshjälp	»	2,586: 60	2.3 »
Tillfälliga understöd	»	828: 30	0.7 »
Läkare, medicin, sjukvård	»	67,707: 11	60.6 »
Förvaltningskostnader	»	2,794: 43	2.5 »
Öfriga utgifter	»	7,725: 67	6.9 »
Summa	Fmk	111,791: 62	100.0 %

De för sågarbetare afsedda kassorna använda i stor utsträckning understöd i form af fri läkarvård, medicin och sjukvård.

Kostnaden för hvarje sjukdomsfall, däri medräknadt både direkt sjukhjälp och kostnad för läkare, medicin och sjukvård, blir i medeltal Fmk 45: 81 (för alla fabrikkassor Fmk 52: 66) och kostnaden för hvarje sjukdag blir Fmk 5: 81 (för alla fabrikkassor Fmk 2: 30). Begravningshjälpens storlek är i medeltal Fmk 42: 40.

Delegarna hafva under år 1911 till kassorna erlagt i inträdes- och medlemsavgifter sammanlagdt Fmk 113,788: 32 och af kassorna erhållit i sjukhjälp, begravningshjälp, tillfälliga understöd samt läkarvård, medicin och sjukvård tillsammans Fmk 101,271: 52. Alltså hafva delegarna till kassorna erlagt Fmk 12,516: 80 mer än de därifrån uppburit.

Af de redovisade manliga arbetarna hafva 5,020, eller 31.6 % af alla, uppgifvit, att de tillhöra understödskassa, och af de kvinnliga 1,032, eller 36.9 % af alla. Enligt Tab. 22 fördela sig arbetarna som tillhöra understödskassor sålunda:

Manliga: ogifta	1,698	27.1 %
gifta och enklingar	3,322	34.3 »
alla	5,020	31.6 »

Kvinnliga: ögifta	550	35.7 %
" gifta och enkor	482	38.2 »
alla	1,032	36.9 »

På städer och landsbygd fördela sig åter arbetarna som äro medlemmar af understöds-kassor sålunda:

	Manliga		Kvinnliga	
	antal	%	antal	%
Städer	1,488	39.1	324	41.7
Landsbygden	3,532	29.2	708	35.0

Föreningar. Enligt Tab. 23 hafva 3,586 manliga och 407 kvinnliga arbetare, eller tillsammans 3,993 personer, uppgifvit, att de tillhörde arbetar- eller fackförening. Detta utgör 25.1 % af de manliga, 14.5 % af de kvinnliga och 21.4 % af alla arbetare. Enligt Finlands Fackorganisations årsberättelse för 1912 tillhörde Sågarbetarnas förbund år 1912 i medeltal 2,082 arbetare och år 1911 1,720.

Enligt de erhållna uppgifterna tillhöra följande antal arbetare nykterhetsförening:

	Manliga	Kvinnliga	Bägge könen
I städer	59	19	78
På landsbygden	168	38	206
Summa	227	57	284

Såsom af här meddelade uppgifter framgår äro sågarbetarna i mycket ringa grad delaktiga i understöds-kassor eller medlemmar af föreningar.

Kap. VIII.

Arbetsinställelser. Arbetslöshet.

Angående arbetsinställelser som inträffat från år 1890 finnas uppgifter dels i Meddelanden från Industristyrelsen i Finland, häft 38 år 1905, dels i Arbetsstatistisk Tidskrift. De förstnämnda grunda sig på tidningsnotiser och gälla åren 1890—1902. För åren 1903—1906 grunda sig uppgifterna i Arbetsstatistisk Tidskrift jämväl på tidningsnotiser, men från år 1907 ingår däri en fortlöpande statistik angående arbetsinställelser. Ur dessa källor får man efterföljande uppgifter angående inträffade arbetsinställelser inom sågindustrin och bland skogsarbetare.

1896.

1. 10/2. Sorterare vid en såg i Kymmene socken, 16 till antalet, strejkade (orsaken icke uppgifven), men vunno icke hvad de fordrat.
2. ?/6. Varaktighet 3 dagar. Vid en såg i Kemi socken yrkade 16 arbetare på löneförhöjning, och fingo delvis sina fordringar genomdrifna.
3. ?/6. Varaktighet 2 dagar. Vid en såg i Kemi yrkade arbetarna på löneförhöjning. Utgången obekant.
4. 14/6—1/7. Varaktighet 15 dagar. Vid en såg i Haukipudas yrkade arbetarna på löneförhöjning. Lönen höjdes med 10 p. per stock.
5. ?—6/7. Vid en såg i Kotka yrkade arbetarna på löneförhöjning. Öfverenskommelse kom till stånd men villkoren obekanta.
6. 25/7. Vid en såg i Kotka yrkade arbetarna på löneförhöjning. Utgången obekant.

1897.

7. 13/10—15/10. Varaktighet 2 dagar. Vid en såg i Kemi yrkade arbetarna på löneförhöjning, men fingo icke sina fordringar genomdrifna.

1898.

8. 23/5—14/6. Varaktighet 21 dagar. 180 arbetare strejkade vid en såg i Kymmene socken för erhållande af löneförhöjning och förkortad arbetstid. Dagspenningen ökades för dessa arbetare.

9. 2/6—3/6. Varaktighet 1 dag. Vid en såg i Viborgs socken yrkade omkring 50 arbetare på löneförhöjning. Utgången obekant.

10. 2/6—3/6. Varaktighet 1 dag. Vid en såg i Björneborg yrkade omkring 50 arbetare på löneförhöjning. 20 af de strejkande afskedades.

11. 3/6—5/6. Varaktighet 2 dagar. Vid en såg i Nedertorneå socken yrkade 12 arbetare på löneförhöjning. Öfverenskommelse kom till stånd.

12. 24/10—3/11. Varaktighet 9 dagar. Vid en såg i Björneborg strejkade c. 150 arbetare till följd af en genomförd nedsättning i lönen, men vunno ingen förändring häruti.

1899.

13. 1/1—2/1. Varaktighet 1 dag. Vid en såg i Kotka strejkade 30 arbetare till följd af en genomförd nedsättning i lönen, men vunno ingen förändring häruti.

14. 2/1. Vid en såg i Björneborgs landsförsamling yrkade c. 150 arbetare på löneförhöjning. Utgången obekant.

15. 30/1. Vid en såg i Ruokolaks socken strejkade arbetarna i anledning af att de ansågo lönerna för låga. Utgången obekant.

16. 8/5. Vid en såg i Viborgs socken strejkade timmermännen i anledning af en genomförd lönenedsättning och förlängning af arbetstiden.

17. 11/7—15/7. Varaktighet 4 dagar. Arbetarna vid en brädgård i Helsingfors yrkade på löneförhöjning och fingo äfven denna fordran genomdrifven.

1900.

18. ?/4—?/5. Varaktighet 20 dagar. Snickeriarbetarna vid en såg i Viborgs socken yrkade på löneförhöjning. Öfverenskommelse kom till stånd.

19. 12/7. Vid en såg i Kymmene socken strejkade arbetarna på grund där af att en arbetare blifvit afskedad. Utgången obekant.

1901.

20. 28/1. Vid en såg i Räisälä socken strejkade arbetarna för erhållande af löneförhöjning. Utgången obekant.

21. Varaktighet 1 dag. Vid en såg i Lappvesi socken yrkade 8 arbetare på löneförhöjning, men fingo icke sin fordran genomdrifven.

22. 3/3. Vid en såg i Kirvus socken strejkade 36 arbetare i anledning af en genomförd lönenedsättning. Utgången obekant.

23. 20/4—22/4. Varaktighet 2 dagar. Vid en såg i Uleåborg yrkade kärrarna på löneförhöjning, men kunde icke genomdrifva sin fordran.

1902.

24. 17/5—20/5. Varaktighet 3 dagar. Vid en såg i Kotka strejkade arbetarna i anledning af en genomförd nedsättning af lönen, men vunno ingen förändring häruti.

25. 21/5—29/5. Varaktighet 8 dagar. Vid en såg i Björneborg yrkade 200 arbetare på löneförhöjning, men lyckades icke genomdrifva sin fordran.

26. 25/5—3/6. Varaktighet 10 dagar. Vid en såg i Vekkelaks socken yrkade 55 arbetare på förkortning af arbetstiden, men lyckades icke genomdrifva sin fordran.

1903.

27. 30/4. Vid en såg i S:t Michels socken strejkade 18 arbetare i anledning af tvist angående lönens storlek under sommarmånaderna. Utgången obekant.

28. 6/5—8/5. Varaktighet 2 dagar. Arbetarna vid en såg i Kivinebb socken fordrade 10 % löneförhöjning. Denna beviljades.

29. 11/5. Vid en såg i Heinola socken strejkade arbetarna i anledning af en genomförd lönenedsättning. Utgången obekant.

30. 11/5. Vid tvänne sågar i Pielisjärvi socken strejkade arbetarna, emedan de fått vänta på att utfå lön. Utgången obekant.

31. 13/5—25/5. Varaktighet 12 dagar. Plankbärare och plankkörare vid en såg i Kotka, c. 50 till antalet, strejkade i anledning af en genomförd lönenedsättning. Utgången obekant.

32. 13/5. Vid en såg i Vekkelaks socken strejkade arbetarna i anledning af för låg aflöning. Utgången obekant.

33. 8/6—12/6. Varaktighet 4 dagar. Vid en såg i Helsingfors strejkade 50 arbetare för erhållande af löneförhöjning. Öfverenskommelse kom till stånd.

34. 8/6—12/6. Varaktighet 4 dagar. Vid en såg i Uleåborg strejkade c. 200 arbetare för erhållande af löneförhöjning. Nya arbetare anskaffades.

35. 22/7. Vid en såg i Kotka strejkade 8 arbetare i anledning af arbetsledarens fordran, att arbetarna skola hålla körbanan klar. Utgången obekant.

36. 20/11—2/12. Varaktighet 12 dagar. Vid en såg i Borgå strejkade mellan 300 och 400 arbetare i anledning af en genomförd lönenedsättning. Arbetarnas fordringar blefvo delvis genomdrifna.

1904.

37. 15/1. Stocksläpare vid Miesjoki strejkade i anledning af för låg aflöning och förhemligande af beräkningsgrunden. Utgången obekant.

38. 13/2. Flere hundra arbetare vid stockhyggen i Korpiselkä och Ilomants socknar strejkade, men både orsak och utgång obekanta.

39. 16/3—14/4. Varaktighet 28 dagar. Vid tvänne brädgårdar i Valkom strejkade c. 40 staplare i anledning af två arbetares afskedande. De afskedade återtogos icke i arbete.

40. 10/4—12/4. Varaktighet 2 dagar. Vid en såg i Helsingfors strejkade c. 50 arbetare i anledning af en lönenedsättning. Arbetarna fordrade löneförhöjning från 2 mk. 10 p. till 2 mk 60 p. för enkla och från 1 mk 10 p. till 1 mk 25 p. för dubbla stockar per 100 st. Löneförhöjning beviljad för enkla stockar till 2 mk 50 p. och för dubbla stockar till 1 mk 10 p. per 100 st.

41. 29/4. Plankbärarna vid en såg i Björneborg strejkade i anledning af missnöje med lönen och fordrade löneförhöjning. Andra arbetare anskaffades.

42. 26/7—29/7. Varaktighet 3 dagar. Vid en såg i Hiitola socken strejkade arbetarna i anledning af en lönenedsättning med 20 % och fordrade lönetariffens godkännande med en aflöning i medeltal af 2 mk 50 p. per dag. Arbetet återupptogs på oförändrade villkor.

43. 10/8. Vid en såg i S:t Michels socken strejkade arbetarna i anledning af uppställd fordran att arbetarna själfva skule aflöna handtlångarna. Utgången obekant.

1905.

44. 9/1. Vid en såg i Kotka strejkade 15 arbetare i anledning af missnöje med löneutbetalningssättet. Förlikningsnämnd tillsattes och arbetarna blefvo uppsagda.

45. 27/4. Timmerafbarkare i Nastola socken strejkade och fordrade förhöjning af lönen för barkskalning till 30 p. per famn. Utgången obekant.

46. 2/5—11/5. Varaktighet 9 dagar. Vid en såg i Borgå strejkade 114 arbetare i anledning af tvist om lönen. Arbetet återupptaget dels med nya, dels med gamla krafter.

47. 30/8—1/9. Varaktighet 2 dagar. Vid en såg i Gamlakarleby fordrade arbetarna en förhöjning af daglönen med 50 p. samt arbetstidens förkortning med ½ timme. Arbetarna afskedades.

48. 30/8. Vid två sågar i Kemi strejkade lastningsarbetarna och fordrade förlängd matrast, hvilket beviljades.

49. 25/11—20/1 1906. Varaktighet 56 dagar. C. 300 skogsarbetare i Kaavi socken strejkade i anledning af för låg aflöning. Öfverenskommelse kom till stånd.

50. 26/11—28/11. Varaktighet 2 dagar. Vid 2 sågar i Kemi stad och socken strejkade arbetarna och fordrade frukosttimmens förlängning med ½ timme samt söndagsarbetets afskaffande. Frukosttimmen blef förlängd.

51. 11/12. Vid en såg i Mohla socken utestängde arbetsgifvaren c. 200 arbetare på grund af deras yrkande på tvänne arbetsledares afskedande och fordran på löneförhöjning. Nya arbetare antagna.

52. 21/12—16/1 1906. Varaktighet 25 dagar. Vid 2 sågar i Kontiolaks socken strejkade mer än 300 arbetare i anledning af att 8 arbetare blifvit uppsagda. Resultatet blef att en förlikningsnämnd tillsattes.

1906.

53. 1/1—8/1. Varaktighet 7 dagar. Vid en såg i Kymmene socken fordrade arbetarna löneförhöjning. Öfverenskommelse kom till stånd.

54. 15/1. I Äänekoski socken strejkade stockutkörare, yrkande på löneförhöjning, men kunde de icke genomdrifva sin fordran.

55. 15/1—22/1. Varaktighet 7 dagar. Stockarbetare i Salo socken strejkade emedan arbetsgifvaren hotat att afskeda alla till ortens arbetarförening hörande arbetare. Arbetarnas föreningsrätt erkändes.

56. 17/1—18/1. Varaktighet 1 dag. 200 arbetare vid en såg i Vekkelaks socken strejkade i anledning af för låg aflöning. Arbetarnas fordringar godkändes.

57. 18/1. Stockarbetare i Viljakkala socken fordrade löneförhöjning m. m. Utgången obekant.

58. 18/1. Skogsafverkare i Joutseno socken, 60 till antalet, strejkade i anledning af för låg aflöning. Utgången obekant.

59. 19/1. Stockarbetare i Pyhäjärvi socken (Nyl. l.) strejkade i anledning af för låg aflöning. Utgången obekant.

60. 19/1. Stockarbetare i Pyhäjärvi socken (Nyl. l.) strejkade i anledning af för låg aflöning. Utgången obekant.

61. 22/1. Stockarbetare i Kuolajärvi socken, c. 1,500 man med 400 hästar, strejkade i anledning af för låg aflöning. Förlikningsnämnd tillsatt, men kom den icke till något resultat. Arbetsgifvaren förklarad i strejktillstånd för 6 månader framåt från den 24/2 1906.

62. 22/1. Stockarbetare i Sodankylä socken, c. 500 man med 100 hästar, strejkade i anledning af för låg aflöning. Arbetarna förklarade arbetsgifvaren i strejktillstånd från den 24/2 till den 24/7 1906.

63. 25/1. Stockarbetare i Ylöjärvi socken fordrade löneförhöjning. Utgången obekant.

64. 27/1. Vid en såg i Kannus socken strejkade arbetarna i anledning af för lång arbetsdag. Utgången obekant.

65. 14/2—27/3. Varaktighet 41 dagar. Vid en såg i Kalajoki socken strejkade arbetarna i anledning af för låg aflöning. Arbetarnas fordringar beviljades.

66. 7/3—11/3. Varaktighet 4 dagar. Vid en såg i Simo socken strejkade arbetarna i anledning af att en arbetare afskedats. Förlikningsnämnd tillsatt och strejken avslutad på af nämnden föreslagna villkor.

67. 9/3—10/3. Varaktighet 1 dag. Lossningsarbetarna vid en såg i Hausjärvi socken strejkade emedan lönen nedsatts med 3 %. Lönen blef bibehållen oförändrad.

68. 12/3. Stockarbetare i Viborgs socken strejkade emedan deras begäran om löneförhöjning afslagits. Lönen blef höjd med 1 p. för bärare och med 5 p. för körare per stock.

69. 15/3—16/3. Varaktighet 1 dag. Arbetarna vid en såg i Hausjärvi socken strejkade emedan deras fordran på löneförhöjning afslagits. Löneförhöjning beviljades.

70. 20/3—25/3. Varaktighet 5 dagar. Arbetarna vid en brädgård i Salo socken fordrade ny lönetariff och fingo äfven sina fordringar beviljade.

71. 6/4. Vid en såg i Sastmola socken yrkade arbetarna på 20 % löneförhöjning. Arbetet vid sågen afstannade.

72. 7/4—8/6. Varaktighet 62 dagar. Vid statsverkets såg i Birkkala socken fordrade arbetarna, 56 till antalet, att få arbeta också vid andra arbetsplatser i trakten. Tvisten föranledde lockout som besvarades med strejk. 50 arbetare blefvo afskedade.

73. 9/4—16/4. Varaktighet 7 dagar. Vid en såg i S:t Michels socken fordrade arbetarna att en arbetare skulle afskedas. De strejkandes antal c. 30. Arbetarnas fordran beviljades icke.

74. 23/4—24/4. Varaktighet 1 dag. Stockflötare i Viborgs socken fordrade löneförhöjning, hvilket också beviljades.

75. 24/4. Varaktighet några timmar. Stockflötare i Mäntsälä socken strejkade för erhållande af högre lön. Löneförhöjning beviljades och 10 timmars arbetsdag infördes.

76. 24/4. Arbetarna vid en såg i Svartå fordrade löneförhöjning, hvilket beviljades.

77. 27/4. Gossar anställda vid en brädgård vid Jokela strejkade i anledning af fordran på högre lön. Utgången obekant.

78. 28/4. Stockflötare i Pyhäjärvi socken fordrade löneförhöjning och nattarbetets afskaffande. Utgången obekant.

79. 30/4—2/5. Varaktighet 3 dagar. Omkring 200 stockflötare vid Vanda å fordrade högre lön och 10 timmars arbetsdag, hvilket äfven beviljades.

80. 2/5—6/5. Varaktighet 4 dagar. Arbetarna vid en brädgård i Helsingfors, c. 200 till antalet, fordrade 30 % förhöjning af lönen samt förkortad arbetstid. Arbetarna blefvo utestängda, men fingo dock sina fordringar genomdrifna.

81. 2/5. Arbetarna vid en såg i Pargas socken fordrade 10 timmars arbetsdag, löneförhöjning m. m. Utgången obekant.

82. 2/5—9/5. Varaktighet 7 dagar. Sågarbetare, mjölnare och jordbruksarbetare i Kerimäki socken fordrade 10 timmars arbetsdag. Återgång i arbetet på oförändrade villkor.

83. 3/5. Arbetarna vid en brädgård i Lovisa strejkade af icke uppgifven orsak och fingo sina fordringar beviljade.

84. 4/5. Arbetarna vid en såg i Lampis socken strejkade i anledning af för låg lön. Utgången obekant.

85. 5/5. Omkring 150 stockflottare i Lampis socken strejkade i anledning af för låg lön. Utgången obekant.

86. 5/5. Arbetarna vid en såg i Lappvesi socken fordrade löneförhöjning. Utgången obekant.

87. 6/5. Omkring 350 stockarbetare i Kittilä socken strejkade i anledning af för låg lön. Utgången obekant.

88. 9/5—10/6. Varaktighet 32 dagar. Arbetarna vid 3 sågar i Kemi och Torneå strejkade af icke uppgifven orsak. Sägarna sattes i gång med nya arbetare.

89. 11/5—14/5. Varaktighet 3 dagar. Omkring 200 arbetare vid en brädgård i Åbo strejkade för erhållande af en ny lönetariff och fingo sina fordringar genomdrifna.

90. 18/5—25/5. Varaktighet 7 dagar. Arbetarna vid en såg och brädgård i Hausjärvi socken fordrade löneförhöjning, hvilken äfven beviljades.

91. 22/5—29/5. Varaktighet 7 dagar. 64 stockflötare i Kärkölä socken strejkade för erhållande af högre lön, hvilket äfven lyckades.

92. 24/5—7/6. Varaktighet 14 dagar. Stockflottare vid en såg i Torneå fordrade en arbetsledares afskedande, hvilket äfven skedde.

93. 25/5. Stockflottare vid Harju (?) strejkade för erhållande af 10 timmars arbetsdag och löneförhöjning. Utgången obekant.

94. 25/5. Arbetarna vid en brädgård i Lovisa strejkade af icke uppgifven orsak. Utgången obekant.

95. 6/6. Varaktighet 2 timmar. Staplarna vid en såg i Pyttis socken fordrade förhöjd aflöning, hvilket beviljades.

96. 8/6. Arbetarna vid en såg i Lahti strejkade af icke uppgifven orsak. Utgången obekant.

97. 11/6—30/6. Varaktighet 19 dagar. Omkring 70 arbetare vid brädgårdarna i Trångsund strejkade i anledning af löneutbetalningssättet. Arbetarnas fordringar godkända.

98. 11/6—25/7. Varaktighet 44 dagar. Omkring 120 arbetare vid en såg i Viborgs socken strejkade för erhållande af högre lön, hvilket beviljades.

99. 14/6—15/6. Varaktighet 1 dag. Arbetarna vid en såg i Haukipudas socken fordrade löneförhöjning och 10 timmars arbetsdag. Fordringarna godkända.

100. 21/6—7/10. Varaktighet 108 dagar. En del arbetare vid en såg i Villmanstrand, c. 90 till antalet, strejkade för erhållande af högre lön. Arbetsgifvaren medgaf smärre förändringar.

101. 3/7—6/7. Varaktighet 3 dagar. Arbetarna vid brädgårdar i Kymmene socken fordrade förändringar i afseende å lön och arbetstid, hvilka äfven beviljades.

102. 16/7. Pråmlastare vid sågar i Joensuu fordrade löneförhöjning. Nya arbetare antagna.

103. 20/7—16/8. Varaktighet 27 dagar. Stockflottare vid Kemi älf, c. 800 till antalet, strejkade för erhållande af löneförhöjning. Lönerna förhöjdes något och 10 timmars arbetstid infördes.

104. 12/9. Omkring 1,000 stockflottare vid Kemi älf strejkade för att förmå arbetsgifvaren att återtaga i arbete dem som deltagit i föregående strejk vid samma arbetsplatser. Arbetet sattes i gång dels med nya, dels med gamla arbetare.

105. 10/10—15/10. Varaktighet 5 dagar. Stockarbetare i Vesijärvi socken fordrade löneförhöjning. Öfverenskommelse kom till stånd.

106. 22/11. Stockarbetare vid en såg i Björneborg strejkade i anledning af för låg aflöning. Utgången obekant.

1907.

107. Varaktighet c. 30 dagar. 75 skogsafverkare, körkarlar och lastare i Jaakimvaara socken strejkade för erhållande af högre lönetariff jämte förändradt mätningssätt. Öfverenskommelse om delvis förhöjd lönetariff och förändradt mätningssätt.

108. 3/1—22/1. Varaktighet 19 dagar. 70 skogsafverkare och körkarlar i Siikais socken utestängdes af arbetsgifvaren då de fordrade högre lön. Denna förblef oförändrad.

109. 10/1—10/2. Varaktighet 30 dagar. Flere hundra skogsafverkare och körkarlar i Punkalaitio, Kumo, Kauvatsa, Ryttylä, Urdiala och Vånå socknar strejkade för erhållande af förändrad grund för beräkningen af lönen och godkändes deras fordringar.

110. 11/1—26/1. Varaktighet 15 dagar. 6 arbetare vid en såg i Nakkila socken fordrade löneförhöjning, men lyckades icke genomdrifva en sådan.

111. 16/1—23/1. Varaktighet 7 dagar. Skogsafverkare och körkarlar i Norrmark socken, 60 till antalet, strejkade för erhållande af löneförhöjning. En mindre sådan genomfördes.

112. 18/1—5/2. Varaktighet 18 dagar. 130 skogsafverkare och körkarlar i Parkano socken fordrade löneförhöjning. Öfverenskommelse om vissa löneförhöjningar kom till stånd.

113. 18/1—28/1. Varaktighet 10 dagar. 150 skogsafverkare och körkarlar i Ikaalis socken fordrade löneförhöjning. Öfverenskommelse om vissa löneförhöjningar kom till stånd.

114. 30/1—11/2. Varaktighet 14 dagar. 47 arbetare vid en såg i Sordavala socken fordrade löneförhöjning. Förlikningsnämnd tillsatt, men kom den icke till något resultat. Arbetarna afskedades och nya antogos. Sågen förklarades i strejktillstånd för ett år framåt.

115. 5/2—25/6. Varaktighet 140 dagar. 35 staplare vid en såg i Kymmene socken fordrade löneförhöjning. Öfverenskommelse om en mindre förhöjning af lönen.

116. 11/2—15/2. Varaktighet 4 dagar. 12 arbetare vid en såg i Konginkangas socken fordrade arbetstidens förkortande, men förblef den dock oförändrad.

117. 13/2—2/3. Varaktighet 17 dagar. Arbetarna vid en såg i Haukipudas socken fordrade löneförhöjning samt flere hjälparbetare, hvilket delvis beviljades.

118. 14/2—20/2. Varaktighet 6 dagar. 60 skogsafverkare i Salo socken fordrade förhöjda löner, men blef arbetet åter upptaget på oförändrade villkor.

119. 19/2—22/2. Varaktighet 3 dagar. Omkring 48 arbetare vid en såg i Lappvesi socken fordrade löneförhöjning, oaktadt ny tariff utan anmärkning godkäfts. Lönerna förblefvo oförändrade.

120. 5/3—12/3. Varaktighet 7 dagar. 52 arbetare vid en såg i Nurmijärvi socken fordrade öfvergång från ackordlön till timlön. Arbetet återupptogs med oförändrade lönevillkor.

121. 6/3—22/3. Varaktighet 16 dagar. Omkring 150 skogsafverkare och körkarlar i Lampis socken fordrade 40 % löneförhöjning. De strejkande afskedades och nya arbetare antogos.

122. 15/3—2/4. Varaktighet 18 dagar. 6 arbetare vid en såg i Kärkölä socken strejkade med anledning af tvist angående arbetet under valdagarna. Inga förändringar skedde i arbetsvillkoren.

123. 25/3—26/3. Varaktighet 1 dag. 112 arbetare vid en såg i Kotka fordrade löneförhöjning. Öfverenskommelse om partiella löneförhöjningar.

124. 8/4—3/5. Varaktighet 25 dagar. 55 sågarbetare i Nurmijärvi socken fordrade förhöjning af lönerna samt att endast organiserade arbetare skulle antagas. Öfverenskommelse om vissa löneförhöjningar.

125. 10/4—1/5. Varaktighet 21 dagar. 152 skogsarbetare i Pyhäjärvi socken (Vib. län) fordrade löneförhöjning, hvilket beviljades för en del arbetare.

126. 11/4—28/4. Varaktighet 17 dagar. 13 arbetare vid en såg i Pyhäjärvi socken (Nyl. län) fordrade förkortad arbetstid och minimitimlön. Öfverenskommelse kom till stånd om förkortad arbetstid och delvis förändrade lönevillkor.

127. 13/4—24/5. Varaktighet 41 dagar. 43 skogsarbetare i Puumala socken fordrade förhöjning af priset för stockskalling. Arbetarna begingo öfvervåld och aflägsnades med polismakt från arbetsplatsen. Nya arbetare antogos. 4 arbetare blefvo af häradsrätten dömda till fängelsestraff.

128. 13/4—22/4. Varaktighet 9 dagar. 35 arbetare vid en såg i Liljendals kapell fordrade 25 % löneförhöjning, men blef lönen oförändrad.

129. 17/4—30/4. Varaktighet 3 dagar. Omkring 200 stockflottare i Iittis socken fordrade timlönens höjande, hvilket beviljades.

130. 20/4—24/5. Varaktighet 34 dagar. 106 såg- och brädgårdsarbetare fordrade 10 timmars arbetstid, minimitimlön, ackordarbetets afskaffande m. m. Öfverenskommelse om minimitimlön, garanterad timlön vid ackordarbete samt 10 timmars arbetstid.

131. 25/4—14/5. Varaktighet 29 dagar. 40 sågarbetare i Himango socken fordrade 25 % löneförhöjning, 10 timmars arbetsdag m. m. Öfverenskommelse om 10—20 % löneförhöjning och 10 timmars arbetsdag.

132. 27/4—6/5. Varaktighet 9 dagar. 40 sågarbetare i Savonranta socken fordrade 10 timmars arbetsdag och löneförhöjning. Öfverenskommelse om 10 timmars arbetsdag och en del löneförhöjningar.

133. 1/5—3/5. Varaktighet 2 dagar. 100 arbetare vid en såg, brädgård och hyfveri i Hausjärvi socken utestängdes i anledning af fordran på löneförhöjning, fri brännved, hyresmedel och att endast organiserade arbetare finge användas. Öfverenskommelse om löneförhöjningar och hyresmedel. Fackföreningen erkändes.

134. 6/5—11/5. Varaktighet 5 dagar. Omkring 50 arbetare vid en såg i Oulais socken fordrade förhöjd dagspenning, men blefvo arbetsvillkoren oförändrade och nya arbetare antogs.

135. 8/5—16/5. Varaktighet 8 dagar. Omkring 100 stockflottare i Pedersöre socken fordrade löneförhöjning med 16—20 %, dagspenning under strejktiden m. m. Dagspenningen förhöjdes med c. 10 % och för strejktiden erhöles arbetarna 150 mk i ett för allt.

136. 10/5—11/5. Varaktighet 1 dag. Omkring 100 stockflottare i Kuhmoniemi socken fordrade löneförhöjning, utan att dock vinna någon sådan.

137. 10/5—11/5. Varaktighet 1 dag. Omkring 60 stockflottare i Vekkelaks socken fordrade löneförhöjning och ersättning för strejktiden, hvilket beviljades.

138. 13/5—15/2 1908. Varaktighet 278 dagar. Vid en såg i Lojo socken fordrade arbetarna afskaffande af betingsarbetet och öfvergång till tim- eller dagspenning. Arbetet återupptogs på oförändrade villkor af delvis nya arbetare.

139. 21/5—2/6. Varaktighet 11 dagar. Omkring 2,500 skogsarbetare och stockflottare i Kittilä, Sodankylä och Kuolajärvi socknar fordrade minimitimlön, 10 timmars arbetsdag, högst 2 timmars öfvertidsarbete per dag utom vid flottningen samt att endast organiserade arbetare skulle antagas. Alla fordringar godkändes.

140. 28/5—19/6. Varaktighet 22 dagar. 53 brädgårdsarbetare vid en såg i Saltvik socken fordrade förhöjd aflöning för justering och stapling. Lönen för justeringen höjdes.

141. 1/6—20/6. Varaktighet 19 dagar. Omkring 2,000 brädgårdsarbetare vid sågarna i Kotka och Kymmene socken vägrade att utlämna virke för inskeppning så länge stufvarefirman använde estniska arbetare. Arbetsgifvarna förklarade, att de icke kunde förändra fartygskaptenernas kontrakt med stufvarefirman, på hvilket de hade intet inflytande. Såvida arbetarna icke återgingo i arbete den 5/6, komme allmän lockout att förklaras vid brädgårdar, sågar, flottningsleder och skogsarbeten, omfattande c. 7,000 arbetare. Då arbetarna icke återupptogo arbetet den 5/6, uppsades alla till den 19/6. Öfverenskommelse kom till stånd innan hotet om lockout förverkligades. För den tid öfverenskommelsen gällde eller till den 1/8 1908 garanterade arbetsgifvarna och arbetarna, att lönerna icke skulle förändras från hvad de voro vid undertecknandet. Organisationerna erkändes. Arbetet återupptogs i den mån sådant var möjligt och skulle efter hand återtagas alla de arbetslösa vid sina förra platser och återtogos uppsägelserna från bostäderna. Arbetstvister skulle förebyggas genom skiljenämnd. Inställelsen började den 1/6 med 30 arbetare och ökades efter hand så att den omfattade c. 2,000 arbetare den 20/6. Arbetet vidtog åter omedelbart efter öfverenskommelsens undertecknande den 20/6 och var i full gång den 26/6. Vid en af sågarna hade redan tidigare uppstått konflikt i en lönefråga (se n:o 115), och öfvergick denna strejk i den allmänna.

142. 2/6—8/6. Varaktighet 6 dagar. 230 sågarbetare i Paavola socken fordrade ny lönetariff, hvilken äfven godkändes.

143. 20/6—2/7. Varaktighet 12 dagar. 88 kvinnliga arbetare vid en såg i Uleåborg fordrade förhöjning af lönen med 10 p. per 100 sågade stockar. Lönen höjdes med 5 p.

144. 3/7—24/7. Varaktighet 21 dagar. Vid en såg i Hiitola socken fordrade de kvinnliga arbetarna löneförhöjning med 40 p. per dag. Arbetsgifvaren gick ej in härpå, emedan sågen satts i gång under förutsättning af oförändrade lönevillkor. Till följd häraf strejkade 90 arbetare. Brädgårdsarbetarnas löner blefvo oförändrade med undantag för vagnslastarna, hvilka erhöilo förhöjning samt 10 timmars arbetsdag m. m. Äfven de kvinnliga arbetarnas löner höjdes.

145. 8/7—17/7. Varaktighet 9 dagar. 524 arbetare vid en såg och brädgård i Neder-torneå socken fordrade, att lastningen af trävarorna skulle öfverlämnas åt arbetarelag, hvilket arbetsgifvaren förklarade vara omöjligt, då skeppsbefälhafvarna ensamma hafva rätt att bestämma härom. Arbetarna återgingo i arbete.

146. 30/7—22/8. Varaktighet 23 dagar. 55 sågarbetare i Pargas socken strejkade för erhållande af förändring i gällande ordningsregler, hvilket de äfven erhöilo.

147. 17/8—20/8. Varaktighet 3 dagar. 12 sågarbetare i Iittis socken strejkade för erhållande af högre dagspenning. Detta lyckades icke, men infördes i stället ackordarbete.

148. 19/8—23/8. Varaktighet 4 dagar. 35 kärrare vid en såg i Lappvesi socken strejkade emedan arbetsgifvaren ville minska vagnslagen från 4 till 3 man. Dessa blefvo oförändrade.

149. 19/8—2/9. Varaktighet 14 dagar. 12 stockupphalare vid statens såg i Birkkala socken fordrade förändring af lönevillkoren. Nya arbetare antogos.

150. 7/10—14/10. Varaktighet 7 dagar. Vid en såg i Kangasniemi socken tillkännagaf arbetsgifvaren, att han komme att införa den s. k. vintertaxan, till följd hvaraf 30 arbetare strejkade. Arbetsgifvaren utestängde då alla arbetare, 130 till antalet. Arbetarna återgingo i arbete.

151. 27/10—28/10. Varaktighet 1 dag. 10 sågarbetare i Pieksämäki socken fordrade högre lön och ökad arbetskraft. Arbetskraften ökades, men löneförhöjning beviljades icke.

152. 8/12—6/1 1908. Varaktighet 29 dagar. 65 sågarbetare i Sastmola socken strejkade då arbetsgifvaren ville återinföra söndags nattskiftet samt sänka lönen med 10 %. Arbetsgifvarens villkor blefvo antagna.

1908.

153. 9/1. 20 skogsarbetare i Lempäälä socken fordrade löneförhöjning, men blefvo arbetarna afskedade och arbetet nedlades.

154. 10/1—27/1. Varaktighet 17 dagar. 30 skogsarbetare i Alastaro socken fordrade löneförhöjning, hvilket äfven erhöles delvis.

155. 11/1—18/1. Varaktighet 7 dagar. Stockflottare och stockkörare i Pojo och Kisko socknar, till ett antal af 130, fordrade förhöjning af lönerna, men fingo den icke beviljad.

156. 16/1—6/3. Varaktighet 50 dagar. 73 sågarbetare i Laukas socken strejkade, då arbetsgifvaren ville införa den ordning, att arbetarna kunde lyfta sin aflöning oberoende af bestämda likviddagar. Då arbetarna fordrade likvid på bestämda dagar, blefvo de alla uppsagda. Arbetet sattes åter i gång med nya arbetare, utan att konflikten blef löst.

157. 17/1. Sågarbetare i Laukas socken, 51 till antalet, strejkade för erhållande af regelbunden löneutbetalning den 5 och 20 i hvarje månad. Nya arbetare antogos.

158. 22/1—13/3. Varaktighet 49 dagar. 40 skogsafverkare och körkarlar vid ett skogshygge i Lempäälä socken strejkade i anledning af fordran på höjd lön. Sedan huggnings- och forslingsmanskap anmält sig med anhållan om arbete på de erbjudna villkoren, återupptogo också de flesta af de förra arbetarna arbetet.

159. 23/1—20/2. Varaktighet 28 dagar. 279 såg- och brädgårdsarbetare i Neder-torneå socken fordrade förhöjd lön. Öfverenskommelse om lönevillkoren kom till stånd.

160. 29/1—11/2. Varaktighet 13 dagar. 108 sågarbetare i Hollola socken strejkade då arbetsgifvaren införde en ny lönetariff, men kunde icke hindra dess genomförande.

161. 31/1—5/2. Varaktighet 6 dagar. Skogsafverkare i Villnäs kapell fordrade förhöjning af lönen, men kunde icke genomdrifva detta.

162. 31/1—4/2. Varaktighet 4 dagar. 7 plankbärare vid en såg i Kemi fordrade garanterad minimilön per dag. Nya arbetare antogos.

163. 6/2—18/2. Varaktighet 12 dagar. 16 sågarbetare i Kankaanpää socken fordrade förhöjd dagspenning samt arbetets avslutande om lördag kl. 5 e. m. Arbetsvillkoren förblefvo oförändrade.

164. 8/2—22/2. Varaktighet 14 dagar. 10 stocksläpare i Virdois socken fordrade löneförhöjning, men fingo icke denna beviljad.

165. 11/2—13/2. Varaktighet 2 dagar. Omkring 100 stocksläpare i Savitaipale socken fordrade löneförhöjning, men största delen af dem återgingo i arbete på oförändrade villkor.

166. 16/2—1/3. Varaktighet 12 dagar. Omkring 40 skogsarbetare i Suomussalmi socken fordrade löneförhöjning och förändring af sättet för löneutbetalningen. Löneförhöjning beviljades.

167. 17/2—28/4. Varaktighet 71 dagar. 160 arbetare vid en såg i Simo socken strejkade, då arbetsgifvaren ville införa en ny lönetariff. Arbetsgifvaren ville icke ingå någon öfverenskommelse med arbetarnas organisationer, utan endast med hvarje arbetare enskildt. Ingen öfverenskommelse kom till stånd och nya arbetare antogos till största delen.

168. 22/2—25/2. Varaktighet 3 dagar. 45 sågarbetare i Ruovesi socken fordrade löneförhöjning, men återupptogs arbetet på oförändrade villkor.

169. 26/2—28/4. Varaktighet 61 dagar. 241 skogsarbetare i Räisälä socken fordrade förhöjd lön både för huggning och släpning af stocken. Arbetarnas fordringar godkändes i allo.

170. 4/3—8/3. Varaktighet 4 dagar. Vid en såg i Korpilaks socken strejkade 4 arbetare för erhållande af löneförhöjning, men lyckades icke häruti.

171. 10/3—20/3. Varaktighet 10 dagar. Omkring 100 stockarbetare i Sommar-näs kapell fordrade löneförhöjning, men återgingo i arbetet på oförändrade villkor.

172. 17/4—28/4. Varaktighet 11 dagar. 157 stockflottare i Viborgs socken fordrade förhöjd minimitimlön, hvilket beviljades.

173. 18/4. 82 stockflottare i Pyttis socken fordrade förhöjning af daglönen. Nya arbetare antogos, hvilka upptogo arbetet den 21/4, men måste arbetet åter upphöra den 23/4 till följd af de strejkandes påtryckning. Efter 2 veckor kunde arbetet åter upptagas, men måste ånyo helt och hållet afbrytas till följd af lågt vattenstånd.

174. 22/4—28/4. Varaktighet 6 dagar. Omkring 350 stockflottare i Kortesarvi socken fordrade förhöjd lön och förkortad arbetstid. Arbetsvillkoren förblefvo oförändrade.

175. 24/4—4/5. Varaktighet 10 dagar. 184 stockflottare i Elimä socken strejkade för erhållande af förhöjd lön, 10 timmars arbetsdag m. m. Arbetet återupptogs på oförändrade villkor och med till stor del nya arbetare.

176. 25/4—18/5. Varaktighet 23 dagar. 35 sågarbetare i Helsingfors fordrade förhöjning af stycklönen samt minimitimlön. Öfverenskommelse om vissa förhöjningar och införande af minimitimlön.

177. 6/5—18/5. Varaktighet 12 dagar. Då arbetsgifvaren vid en såg i Savonranta socken ville genomföra en reglering af lönerna med en del lönesänkningar strejkade arbetarna, 45 till antalet, men fingo återgå till arbete mot de af arbetsgifvaren erbjudna lönevillkoren.

178. 6/5—20/8. Varaktighet 106 dagar. Vid en såg i Rantasalmi socken ville arbetsgifvaren uppgöra aftal endast med de enskilda arbetarna, medan dessa fordrade tariffaftal mellan arbetsgifvaren och sågarbetarnas förbund. Arbetsgifvaren utestängde arbetarna, 45 till antalet, och nya arbetare antogos.

179. 7/5—11/5. Varaktighet 4 dagar. 50 stockflottare i Vederlaks socken fordrade half lön under den tid, då flottning icke utfördes, men förblefvo arbetsvillkoren oförändrade.

180. 23/5—27/5. Varaktighet 4 dagar. 30 skogsarbetare i Rovaniemi socken fordrade förhöjning af timpenningen och af ersättningen för flottningen. Öfverenskommelse om något förhöjda lönesatser.

181. 23/5—12/6. Varaktighet 20 dagar. Vid en såg i Kangasniemi socken uppstod tvist om lönesatserna hvarför 80 arbetare strejkade. Lönerna blefvo reglerade men svaren härutinnan otydliga.

182. 26/5—2/6. Varaktighet 7 dagar. 195 stockflottare i Kittilä socken fordrade förhöjning af timlönen. De strejkande arbetarna afskedades och nya antogos.

183. 27/5—31/5. Varaktighet 4 dagar. 70 brädgårdsarbetare i Nurmijärvi socken fordrade ackordarbetets afskaffande. Öfverenskommelse, hvarigenom arbetet ordnades med daglön.

184. 2/6—9/6. Varaktighet 7 dagar. Vid en såg i Lovisa strejkade 42 arbetare i anledning däraf att arbetsgifvaren sänkte lönerna med 10 %. Arbetslönerna förblefvo oförändrade.

185. 22/7—5/8. Varaktighet 14 dagar. 70 arbetare vid en såg i Jyväskylä socken strejkade för erhållande af förändradt sätt för löneberäkningen, men lyckades icke häruti.

186. 27/7—29/7. Varaktighet 2 dagar. Lossningsarbetare, 28 till antalet, vid en brädgård i Viborgs socken fordrade återtagande i arbete af en afskedad arbetare, hvilket äfven skedde.

187. 1/8—1/9. Varaktighet 31 dagar. Omkring 250 stockflottare i Kymmenen älf från Kyminsuu till Kalkis framställde åtskilliga fordringar såsom anställande af endast organiserade arbetare, minimilönens höjande, lön åt 9 arbetare som afskedats m. m. De strejkande afskedades och nya arbetare antogos allt efter som arbetskraft erbjöd sig.

188. 4/9—15/9. Varaktighet 11 dagar. 36 flottningsarbetare i Birkkala socken strejkade på grund af tvist om lönevillkoren. Arbetet återupptogs med nya arbetare.

189. 22/10—26/10. Varaktighet 4 dagar. 100 lastningsarbetare i Viborgs socken fordrade förhöjning af lönen per lastad standert, hvilket äfven beviljades.

190. 23/11—12/1 1909. Varaktighet 50 dagar. Skogsarbetare i S:t Andreae, S:t Johannis och Joutseno socknar, 45 till antalet, fordrade förhöjd aflöning och förändradt beräkningssätt af aflöningen. Öfverenskommelse enligt ett af arbetsgifvaren uppgjort förslag med höjda lönesatser.

191. 30/11—5/12. Varaktighet 5 dagar. Vid en såg i Kristina socken förklarade arbetsgifvaren, att han, i anseende till de tryckta konjunkturerna, icke kunde vidare betala de löner som bestämts genom ett tidigare aftal, utan komme att sänka lönerna med $7\frac{1}{2}$ % eller till samma belopp som före aftalet. Detta träffade icke arbetare på månads- eller årslön. I anledning häraf strejkade 29 arbetare. Lönerna blefvo emellertid sänkta med $7\frac{1}{2}$ % och arbetarna återgingo i arbete.

192. 10/12—6/3 1909. Varaktighet 86 dagar. Vid en såg i Nedertorneå socken anhöllo 16 staplare om förstärkning med 4 man, hvartill arbetsgifvaren nekade. Då öfriga arbetare vägrade att utföra staplingen, afstannade allt arbete vid sågen. Arbetarna yrkade också på vissa löneförhöjningar. De strejkandes antal var 253. Arbetarna uppsades från bostäderna, men då de ej godvilligt afflyttade, blefvo de vräktas med ordningsmaktens tillhjälp. Nya arbetare antogos på de förra arbetsvillkoren.

1909.

193. 25/1—6/2. Varaktighet 12 dagar. Vid ett skogshygge i Viborgs socken fordrade arbetarna afskedande af en förman samt höjda löner. Arbetsgifvaren utestängde 8 arbetare, hvarefter de öfriga 71 arbetarna strejkade. Arbetet återupptogs med de löneförhöjningar arbetsgifvaren redan före inställelsen utlofvat. De strejkande men icke de utestängda arbetarna återtogos i arbete.

194. 25/1—1/2. Varaktighet 7 dagar. Vid ett skogshygge i Virdois socken fordrade stockhuggarna förhöjd aflöning. Då dessa strejkade måste också stocksläparna upphöra med arbetet. De strejkandes antal var 60. Arbetarna återgingo i arbete på oförändrade villkor.

195. 27/1—9/2. Varaktighet 13 dagar. 42 arbetare vid en såg i Kronoby socken fordrade 10 % förhöjning af aflöningstariffen eller återgång till dagspenning. Öfverenskommelse om en höjning af 5—8 %.

196. 28/1—2/2. Varaktighet 5 dagar. 40 skogsarbetare i Tusby socken fordrade förhöjning af lönen, hvilket delvis beviljades.

197. 4/2—11/2. Varaktighet 7 dagar. 15 skogsarbetare i Tusby socken fordrade förhöjning af lönen, men kunde icke genomdrifva detta.

198. 1/3—15/3. Varaktighet 14 dagar. Vid en såg i Viborgs socken ville arbetsgifvaren införa personliga kontrakt och innehålla 5 % af aflöningen för att utbetalas en gång om året. Arbetsvillkoren förblefvo oförändrade.

199. 13/5—25/5. Varaktighet 12 dagar. 65 skogsarbetare i Kannus socken fordrade löneförhöjning. Nya arbetare antogos på de förra arbetsvillkoren.

200. 24/5—7/6. Varaktighet 14 dagar. 165 skogsarbetare i Lampis socken fordrade 10 timmars arbetsdag, löneförhöjning m. m. Nya arbetare antogos på de af arbetsgifvaren erbjudna villkor.

201. 1/6—16/6. Varaktighet 15 dagar. Vid en såg i Haukipudas socken strejkade 14 arbetare, då arbetsgifvaren ville nedsätta aflöningen. De förra lönerna bibehöllös.

202. 6/6—12/6. Varaktighet 6 dagar. I anledning af att arbetsgifvaren vid en såg i Pielisjärvi socken fordrade nattarbete äfven under natten mot måndag strejkade arbetarna, 52 till antalet. Öfverenskommelse, hvarigenom nattarbetet begränsades.

203. 16/6—18/6. Varaktighet 2 dagar. 85 skogsarbetare i Räisälä socken fordrade förkortad arbetstid samt förhöjd timlön. Nya arbetare antogos mot de gamla arbetsvillkoren.

204. 28/6—30/6. Varaktighet 2 dagar. 129 arbetare vid en såg i Haukipudas socken fordrade förhöjning af betingslönen samt införande af en grundlön. Öfverenskommelse om förhöjning af betingslönen.

205. 3/7—7/7. Varaktighet 4 dagar. Omkring 110 skogsarbetare i Ijo socken fordrade löneförhöjning, hvilket äfven beviljades.

206. 10/7—12/7. Varaktighet 2 dagar. 30 skogsarbetare i Parikkala socken fordrade löneförhöjning, hvilket äfven beviljades.

207. 2/11—5/11. Varaktighet 3 dagar. Arbetsgifvaren vid en såg i Gamla Karleby ville sänka lönen för staplarna, hvarför dessa, 37 till antalet, strejkade. Lönen förblef oförändrad.

1910.

208. 1/1—1/2. Varaktighet 25 dagar. 100 skogsarbetare i Viborgs socken fordrade förhöjd lön för släpning af stock. Öfverenskommelse om löneförhöjning.

209. 4/1—17/1. Varaktighet 13 dagar. 10 skogsarbetare i Kronoborgs socken fordrade förhöjd lön. Öfverenskommelse om löneförhöjning.

210. 11/1—30/7. Varaktighet 200 dagar. Då arbetsgifvarna vid särskilda skogshyggen i S:t Andreæ socken icke ville ingå nytt aftal, då det förra utlöpte och därutöfver sänkte enhetspriset strejkade 235 arbetare. Ingen öfverenskommelse kom till stånd och arbetet upphörde i april.

211. 18/1—25/1. Varaktighet 7 dagar. 130 skogsarbetare i Virdois socken fordrade löneförhöjning, men fingo återgå i arbete på oförändrade villkor.

212. 27/1—3/2. Varaktighet 7 dagar. 120 skogsarbetare i Parkano socken fordrade löneförhöjning, men fingo återgå i arbete på oförändrade villkor.

213. 11/2—22/2. Varaktighet 11 dagar. 98 skogsarbetare i Messuby socken fordrade förhöjd lön, men fingo återgå i arbete på oförändrade villkor.

214. 1/5—2/4 1911. Varaktighet 336 dagar. 22 staplare vid en såg i Lappvesi socken fordrade ökad arbetskraft. Arbetarna fingo icke sina fordringar genomdrifna och nya arbetare antogos.

215. 2/5. 20 staplare vid en såg i Lappvesi socken fordrade ökad arbetskraft vid staplingen. Nya arbetare antogos efter hand, hvarför någon bestämd dag för inställelsens afslutande icke kan angifvas.

216. 5/5—5/6. Varaktighet 30 dagar. 180 flottningsarbetare i Ijo socken fordrade ökad timlön. Öfverenskommelse, hvarigenom timlönen höjdes.

217. 7/5—18/5. Varaktighet 11 dagar. 28 lastningsarbetare i S:t Johannis socken fordrade förhöjd lön för vissa lastningsarbeten. Arbetsvillkoren förblefvo oförändrade, men utlofvade arbetsgifvaren åt hvarje arbetare ett tillskott vid arbetets afslutande.

218. 8/5—16/5. Varaktighet 8 dagar. Då arbetsgifvaren vid en såg i Leppävirta socken fordrade, att nattskiftet skulle börja arbeta söndag kväll i stället för måndag kväll strejkade 32 arbetare, men fingo lof att finna sig i att börja söndag kväll.

219. 26/5—27/5. Varaktighet 1 dag. 8 arbetare vid 2 sågar i Kirvus socken fordrade förhöjning af lönen, men blefvo afskedade och nya arbetare antogos.

220. 8/6—9/6. Varaktighet 1 dag. 18 lastare vid en såg i Viborgs socken fordrade löneförhöjning, men fingo icke sådan, utan afskedades och nya arbetare antogos.

221. 15/6. 325 lossnings- och lastningsarbetare i Jakobstad fordrade skriftligt aftal på 2 år med timpenning m. m. Någon öfverenskommelse kom icke till stånd och lastningsarbetena bedrefvos med andra arbetare. Strejken upphörde af sig själf med seglotionens slut, hvarför någon bestämd dag för dess upphörande icke kan angifvas.

222. 16/8—18/8. Varaktighet 2 dagar. 24 stockupphalare vid en såg i Björneborgs socken fordrade löneförhöjning, men fingo densamma icke genomdrifven.

223. 20/8—27/8. Varaktighet 7 dagar. 18 staplare vid en såg i Kotka fordrade arbetskraftens ökande med 4 man, medan arbetsgifvaren medgaf en ökning af endast 2 man. Arbetet återupptogs på de af arbetsgifvaren angifna villkor.

1911.

224. 1/1—18/6. Varaktighet 168 dagar. 30 arbetare vid en såg i Gamlakarleby strejkade i anledning af tvist om lönevillkoren. Nya arbetare antogos.

225. 16/1—2/2. Varaktighet 17 dagar. 25 skogsarbetare i Birkkala socken yrkade på löneförhöjning. Nya arbetare antogos.

226. 18/1—23/1. Varaktighet 5 dagar. 129 skogsarbetare i Jämsä socken fordrade en förändrad beräkningsgrund vid bestämmandet af lönen för släpning af virke. Öfverenskommelse, hvarigenom den förra beräkningsgrunden bibehölls, men lönen höjdes med 10 %.

227. 19/1—21/1. Varaktighet 2 dagar. 60 skogsarbetare i Parkano socken fordrade löneförhöjning, men återgingo i arbete på de tidigare lönevillkoren.

228. 17/2—20/2. Varaktighet 3 dagar. 60 skogsarbetare i Kjulo socken fordrade löneförhöjning, men återgingo i arbete på de tidigare lönevillkoren.

229. 18/2—28/4. Varaktighet 68 dagar. I anledning af uppkommen tvist vid en såg i Laukas socken angående arbetsgifvarnas rätt att antaga arbetare som voro organiserade eller ej utestängdes 48 arbetare. Nya arbetare antogos.

230. 25/2—2/3. Varaktighet 5 dagar. 95 stocksläpare i Urdiala socken fordrade löneförhöjning, men återgingo i arbete på de tidigare lönevillkoren.

231. 30/3—19/4. Varaktighet 20 dagar. 14 sågarbetare i Karis socken fordrade förhöjd lön, men detta beviljades icke.

232. 26/4—11/5. Varaktighet 14 dagar. 300 flottningsarbetare i Pihtipudas socken fordrade 10 timmars arbetsdag i st. f. 11 timmars, men fingo återgå i arbete enligt tidigare arbetsvillkor.

233. 10/5—20/5. Varaktighet 10 dagar. 401 arbetare vid en såg i Kotka fordrade kollektivafstal med förhöjda löner, hvilket beviljades.

234. 16/5. Staplarna vid en såg i Nilsä socken fordrade förhöjd lön. Lastarna strejkade jämväl för att vara solidariska med staplarna. Tillsammans voro de strejkande 20 man. Nya arbetare antogos småningom, hvarför någon bestämd dag för strejkens afslutande icke kunnat angifvas.

235. 17/5—23/5. Varaktighet 6 dagar. 150 flottningsarbetare i Pyhäjärvi socken (Vib. län) fordrade 10 timmars arbetstid mot förutvarande 11 timmar och förhöjd minimilön. Arbetstiden förkortades till 10 timmar, men lönen höjdes icke. Då arbetarna dock fortsatte strejken, antogos nya arbetare.

236. 18/5—24/5. Varaktighet 6 dagar. 16 sågarbetare i Helsingfors fordrade förhöjd lön. Lönen höjdes delvis.

237. 22/5—1/6. Varaktighet 9 dagar. 256 stockflottare i Nummis socken fordrade förhöjd timlön, 10 timmars arbetstid m. m. Öfverenskommelse hvarigenom timlönen höjdes för en del arbetare och 10 timmars arbetstid infördes.

238. 29/6—30/6. Varaktighet 1 dag. 8 brädgårdsarbetare vid en såg i Kymmene socken strejkade i anledning af tvist om öfvertidsarbetet. Arbetarna återgingo i arbete.

239. 7/8—31/8. Varaktighet 24 dagar. 86 lastare i S:t Andreæ fordrade förhöjda löner för lastning, hvilka äfven beviljades.

240. 5/12—10/12. Varaktighet 5 dagar. 60 skogsarbetare i Laihela socken fordrade förhöjning af lönerna. Arbetet återupptogs dels med de gamla, dels med nya arbetare och på de förra lönevillkoren.

241. 5/12—10/1 1912. Vid en brädgård i Karis socken ville arbetsgifvaren genomföra en lägre aflöning för staplarna. Dessa, 10 till antalet, strejkade i anledning häraf. Staplingen förflyttades till lastageplatsen och återupptogs vid brädgården sedan nya arbetare anmält sig mot de af arbetsgifvaren erbjudna lönevillkor.

242. 11/12. 22 skogsarbetare i Jääskis socken fordrade högre lön. Nya arbetare antogos efter hand, hvarför någon bestämd dag för inställelsens slut icke kunnat angifvas.

1912.

243. 2/1—4/1. Varaktighet 2 dagar. Vid en brädgård i Kotka ville arbetsgifvaren införa ackordlön, medan arbetarna ville bibehålla daglön, i anledning hvaraf 32 staplare och kärrare strejkade. Öfverenskommelse om ny tariff med ackordlöner.

244. 8/1—18/1. Varaktighet 10 dagar. 140 arbetare vid en såg i Uleåborg fordrade dels en grundlön per dag, dels förhöjda lönesatser. Öfverenskommelse om förhöjda lönesatser, dock utan grundlön.

245. 15/1—28/2. Varaktighet 44 dagar. Vid en såg i Pyttis socken ville arbetsgifvaren införa en ny lönetariff med delvis nedsatta lönevillkor. 85 arbetare strejkade i anledning häraf, fordrande bibehållande af de tidigare lönesatserna. Arbetarna återgingo i arbetet med de af arbetsgifvaren fastställda något nedsatta ackordlönerna.

246. 17/1—22/1. Varaktighet 5 dagar. 120 skogsarbetare i Esse socken fordrade förhöjda löner. Nya arbetare antogos.

247. 29/1—11/5. Varaktighet 102 dagar. Vid en såg i Helsingfors sänkte arbetsgifvaren stycklönen, i anledning hvaraf 77 arbetare strejkade. Öfverenskommelse om en något mindre sänkt stycklön.

248. 2/2—8/2. Varaktighet 6 dagar. 20 skogsarbetare i Esbo socken fordrade förhöjda löner, hvilka beviljades.

249. 12/2—28/2. Varaktighet 16 dagar. 70 skogsarbetare i Esbo socken fordrade förhöjda löner. Öfverenskommelse, hvarigenom förhöjda löner infördes.

250. 15/4—1/5. Varaktighet 15 dagar. 50 arbetare vid en såg i Helsingfors fordrade förhöjda löner, men var inställelsen dock främst en sympatistrejk i anledning af inställelsen under n:o 247. Arbetarna återgingo i arbete på oförändrade villkor.

251. 20/4—22/4. Varaktighet 2 dagar. 150 sågarbetare i Åtsäri socken strejkade på grund af personliga förhållanden och återgingo efter 2 dagar i arbete.

252. 8/5—9/5. Varaktighet 1 dag. 10 sågarbetare i Alavo socken fordrade förhöjd lön, hvilket beviljades.

253. 8/5—4/6. Varaktighet 27 dagar. Den 8/5 förklarades en brädgård i Kotka, med omkring 400 arbetare, i strejktillstånd, emedan arbetarna ansågo, att bolaget bojkottat enskilda arbetare. Senare framkommo arbetarna med nytt förslag till tariffaftal, innebärande jämväl betydande löneförhöjningar. Igångsatta förhandlingar ledde icke till resultat. Den 24/5 beslöto egarna af de större sågarna i trakten att förklara lockout, hvarigenom c. 3,000 arbetare blefve arbetslösa. Äfven arbetet vid cellulosafabrikerna i trakten kommo att inställas. Samtidigt väcktes rättegång mot de arbetare, som utan iakttagande af uppsägningstid upphört med arbetet, hvarjämte arbetarna uppsades till omedelbar afflyttning från firmans bostäder. Då återupptogs förhandlingarna. Öfverenskommelse, enligt hvilken för samtliga arbetarkategorier vid sågarna och brädgårdarna i Kotka och Kymmene socken skola uppgöras tariffer på basen af nu gällande förhållanden. Arbetarna nödgades afstå från sina lönefordringar. Dock medgafs förhöjd aflöning för öfvertids- och haldagsarbete, samt förkortning af arbetet på lördag med en timme vid samtliga sågar. Vid den firma där inställelsen egde rum indrogos härtills beviljade naturaförmåner i bostad och ved.

254. 22/5—30/6. Varaktighet 40 dagar. Vid 4 lastageplatser i S:t Andreæ socken sänkte arbetsgifvarna stycklönen, i anledning hvaraf 43 arbetare strejkade. Vid 2 af arbetsplatserna gingo arbetsgifvarna in på att bibehålla den förra lönen.

255. 6/6—30/7. Varaktighet 54 dagar. Skogsarbetare i Kronoborgs socken, 13 till antalet, fordrade tariffaftal med förhöjda löner. Arbetsgifvaren förklarade då lockout,

som åter efterföljdes af strejk från arbetarnas sida. Öfverenskommelse med delvis förhöjda löner.

256. 12/6—27/8. Varaktighet 76 dagar. 270 sågarbetare i Haukipudas socken fordrade skriftligt aftal med särskilda förändrade arbetsvillkor. Arbetarna återgingo i arbete på de af arbetsgifvaren föreslagna villkor. En del af arbetarna återtogos dock icke, emedan sågen efter strejken arbetade endast i ett skifte.

257. 17/6—25/6. Varaktighet 8 dagar. 96 lastningarbetare i Lappvesi socken fordrade ökad arbetskraft, vissa löneförhöjningar, samt arbetets afslutande om lördag kl. 2 e. m. Öfverenskommelse om delvis ökad arbetskraft, en del löneförhöjningar samt arbetets afslutande om lördag kl. 2 e. m.

258. 29/9—17/10. Varaktighet 19 dagar. 35 brädgårdsarbetare i Viborgs socken fordrade löneförhöjning. Öfverenskommelse om delvis förhöjda löner.

Såsom af de här gifna redogörelserna för arbetsinställelserna under åren 1896—1912 framgår äro de för de 11 första åren, eller till år 1907, i många afseenden ofullständiga. Dels är icke varaktigheten, dels icke antalet i inställelsen deltagande arbetare bekant. Detta beroende på, att uppgifterna grunda sig endast på tidningsnotiser. Från år 1907 finnes emellertid en ordnad strejkstatistik, grundande sig på svar å förfrågningar hos arbetsgifvare och arbetare. Endast för åren 1907—1912 kan därför en fullständigare sammanställning af strejrörelsen utföras.

Antalet inställelser bland nedan upptagna tvänne grupper af arbetare har enligt den föregående redogörelsen varit:

	Såg- och brädgårds- arbetare.	Skogs-, flottnings- o. lastningsarbetare.
År 1896	6	—
» 1897	1	—
» 1898	5	—
» 1899	5	—
» 1900	2	—
» 1901	4	—
» 1902	3	—
» 1903	10	—
» 1904	5	2
» 1905	7	2
» 1906	31	23
» 1907	31	15
» 1908	20	20
» 1909	6	9
» 1910	8	8
» 1911	8	11
» 1912	10	6
Summa	162	96

Arbetsinställelser

År.	Arbetsinställelser	Varaktighet i dagar.	Direkt berörda arbets- gifvare.	Arbetare hos dessa.	Arbetare som inställt arbetet.	I arbetet kvarblifna arbetare.	Inställelser med uppgift om organiserade.	Arbetare i dessa som inställt arbetet.	Af dessa organiserade.
Såg- och bräd-									
1907.....	31	797	37	9,147	4,223	4,924	15	3,327	2,245
1908.....	20	¹⁾ 475	20	2,198	1,476	722	7	679	431
1909.....	6	53	6	622	311	311	5	269	132
1910.....	8	¹⁾ 380	10	579	242	337	4	78	45
1911.....	8	¹⁾ 309	8	631	547	84	3	479	217
1912.....	10	270	10	1,627	1,249	378	6	769	367
Summa	83	2,284	91	14,804	8,048	6,756	40	5,601	3,437
Skogs-, flottnings- och									
1907.....	15	222	22	4,569	4,150	419	2	2,652	2,652
1908.....	20	³⁾ 336	21	⁴⁾ 3,116	⁴⁾ 2,359	⁴⁾ 757	3	428	170
1909.....	9	65	9	993	649	344	—	—	—
1910.....	8	¹⁾ 298	25	1,419	1,278	141	4	920	563
1911.....	11	¹⁾ 90	16	1,562	1,243	319	1	86	15
1912.....	6	129	9	414	362	52	2	56	53
Summa	69	1,140	102	12,073	10,041	2,032	12	4,142	3,453
Summa summarum	152	3,424	193	26,877	18,089	8,788	52	9,743	6,890

Redogörelserna omfatta i allt 258 inställelser, men af dessa falla 83 bland såg- och brädgårdsarbetare och 69 bland skogs-, flottnings- och lossningsarbetare eller tillsammans 152 inställelser under perioden 1907—1912, för hvilken detaljerade uppgifter föreligga.

I ofvanstående tabell hafva alla uppgifter angående inställelserna under åren 1907—1912 sammanställts.

Ur tabellen erhåller man följande jämförelsetal:

¹⁾ Varaktigheten för en inställelse obekant. — ²⁾ För en inställelse har antalet för-
— ⁴⁾ Hela antalet arbetare, antalet arbetare som inställt arbetet samt antalet arbetare som
ställelse. — ⁵⁾ För 3 inställelser har antalet förlorade arbetsdagar icke kunnat bestämmas.

åren 1907—1912.

Arbetsinställelsernas resultat:										Förklarade arbetsdagar.	
öfverens-kommelse		ag:s villkor antagna		a:s villkor antagna							
antal fall.	antal arbetare.	antal fall.	antal arbetare.	antal fall.	antal arbetare.						
Antal inställelser, vid hvilka en af orsakerna varit:						löneförhållandena.					
organisationsfråga.						grunden eller ordningen för löneutbetalningen.					
arbetsstillet eller ordningsregler.						arbetsiden.					
tariffakt.						ackordarbetet.					
personliga förhållanden.						arbetsdagen.					

gårdsarbetare.

22	1	6	3	1	—	5	4	16	2,912	14	1,081	1	230	69,780
14	2	1	2	1	—	3	1	3	384	16	1,064	1	28	²⁾ 46,320
4	1	1	—	—	1	—	—	3	223	1	37	2	51	1,720
4	—	1	—	—	—	—	3	1	100	7	142	—	—	²⁾ 8,610
5	—	1	—	—	1	1	1	1	16	6	130	1	401	²⁾ 10,960
7	—	—	—	2	2	—	—	5	684	4	555	1	10	38,150
56	4	10	5	4	4	9	9	29	4,319	48	3,009	6	720	175,540

lastningsarbetare.

15	—	2	—	—	—	1	1	7	867	5	423	3	2,860	50,120
20	1	2	—	1	—	1	—	4	150	13	⁵⁾ 1,771	3	438	⁶⁾ 33,650
9	1	2	—	1	—	—	—	1	40	6	469	2	140	4,410
6	—	—	—	—	2	—	—	3	370	5	908	—	—	²⁾ 49,370
9	1	3	—	—	—	—	—	2	385	8	772	1	86	²⁾ 9,960
5	—	1	—	—	1	—	1	4	222	1	120	1	20	4,090
64	3	10	—	2	3	2	2	21	2,034	38	4,463	10	3,544	151,600
120	7	20	5	6	7	11	11	50	6,353	86	7,472	16	4,264	327,140

Såg- och brädgårdsarbetare.

	Arbetare som inställt arbetet i % af alla.	Organiserade i % af dem som inställt arbetet.
1907	46.2 %	67.4 %
1908	67.1 »	63.5 »
1909	50.0 »	49.1 »
1910	41.8 »	57.7 »
1911	86.7 »	45.3 »
1912	76.6 »	47.7 »
1907—1912	54.4 »	61.4 »

lorade arbetsdagar icke kunnat bestämmas. — ³⁾ Varaktigheten för 2 inställelser obekant. kvarblifvit i arbetet obekant för en inställelse. — ⁵⁾ Antalet arbetare obekant för en in-

Arbetare som inställt Organiserade i % af dem
arbetet i % af alla. som inställt arbetet.

Skogs-, flottnings- och lastningsarbetare:

1907	90.8 %	100.0 %
1908	75.6 »	39.7 »
1909	65.4 »	—
1910	90.0 »	61.2 »
1911	79.7 »	17.4 »
1912	87.4 »	94.6 »
1907—1912	83.0 »	83.4 »

Alla arbetare:

1907	61.1 %	81.9 %
1908	72.2 »	54.1 »
1909	59.3 »	49.1 »
1910	76.0 »	60.9 »
1911	81.7 »	41.1 »
1912	79.0 »	50.9 »
1907—1912	67.3 »	70.7 »

De orsaker som föranlett arbetsinställelser för alla här ifrågavarande arbetare hafva varit:

	antal	%
Löneförhållandena	120	64.2
Grunden eller ordningen för löneutbetalningen ...	7	3.7
Arbetstiden	20	10.7
Ackordarbetet	5	2.7
Personliga förhållanden	6	3.2
Tariffaftal	7	3.7
Organisationsfrågor	11	5.9
Arbetssättet eller ordningsregler	11	5.9
Summa	187	100.0

Arbetsinställelsernas resultat för de i dem deltagande arbetarna hafva varit följande:

Öfverenskom- melse.	Ag:s villkor antagna.	A:s villkor antagna.
------------------------	--------------------------	-------------------------

Såg- och brädgårdsarbetare:

1907	69.0 %	25.6 %	5.4 %
1908	26.0 »	72.1 »	1.9 »
1909	71.7 »	11.9 »	16.4 »
1910	41.3 »	58.7 »	—
1911	2.9 »	23.8 »	73.3 »
1912	54.8 »	44.4 »	0.8 »
1907—1912	53.7 »	37.4 »	8.9 »

Skogs-, flottnings- och lastningsarbetare:

1907	20.9 %	10.2 %	68.9 %
1908	6.4 »	75.0 »	18.6 »
1909	6.2 »	72.2 »	21.6 »
1910	28.9 »	71.1 »	—
1911	31.0 »	62.1 »	6.9 »
1912	61.3 »	33.2 »	5.5 »
1907—1912	20.2 »	44.5 »	35.3 »

Alla arbetare:

1907	45.1 %	18.0 %	36.9 %
1908	14.0 »	73.8 »	12.2 »
1909	27.4 »	52.7 »	19.9 »
1910	30.9 »	69.1 »	—
1911	22.4 »	50.4 »	27.2 »
1912	56.1 »	42.0 »	1.9 »
1907—1912	35.1 »	41.3 »	23.6 »

Af alla 152 inställelser hafva 50 eller 32.9 % ledd till öfverenskommelse, 86 eller 56.6 % till att arbetsgifvarens villkor blifvit antagna, och 16 eller 10.5 % till att arbetarnas villkor blifvit antagna.

Inställelsernas varaktighet i medeltal samt antalet förlorade arbetsdagar per inställelse i medeltal hafva varit:

	Varaktighet i medeltal		Förlor. arbetsdag. i medelt.	
	Sågarb.	Skogsarb.	Sågarb.	Skogsarb.
	m. m.	m. m.	m. m.	m. m.
1907	25.7	14.8	2,186	3,341
1908	25.0	18.7	2,438	1,979
1909	8.8	7.2	287	490
1910	54.3	42.6	1,230	7,053
1911	44.1	9.0	1,566	996
1912	27.0	21.5	3,815	682
1907—1912	28.6	17.5	2,194	2,369

Arbetslöshet.

Den undersökning angående arbetslösheten som under år 1909 sattes i gång med fackföreningarnas medverkan misslyckades, såsom bekant, till följd däraf, att arbetarnas intresse för saken visade sig vara ringa och de inkomna uppgifternas antal minskades därför månad för månad. Här må dock omnämnas de viktigaste resultaten för sågarbetarna.

Antalet uppgifter som inkommo från sågarbetare var under loppet af 1909:

Januari	1,468	Juli	483
Februari	1,474	Augusti	452
Mars	1,197	September	434
April	887	Oktober	454
Maj	684	November	412
Juni	501	December	319

Arbetslöshetsprocenten blef följande:

	under månadens lopp:				
	sista dagen i månaden	högst 6 dagar	7—18 dagar	mer än 18 dagar	alla
Januari	14.3 %	25.2 %	13.2 %	12.7 %	51.1 %
Februari	13.4 »	20.1 »	10.6 »	9.3 »	40.0 »
Mars	21.2 »	23.3 »	15.3 »	11.4 »	50.0 »
April	31.7 »	21.5 »	26.4 »	18.5 »	66.4 »
Maj	12.0 »	24.0 »	21.5 »	7.5 »	53.0 »
Juni	5.4 »	23.0 »	6.0 »	3.0 »	32.0 »
Juli	4.4 »	15.9 »	6.0 »	2.1 »	24.0 »
Augusti	7.5 »	22.9 »	4.7 »	3.5 »	31.1 »
September	12.0 »	22.8 »	9.2 »	5.1 »	37.1 »
Oktober	14.5 »	26.3 »	11.1 »	4.0 »	41.4 »
November	25.0 »	22.3 »	18.2 »	7.0 »	47.5 »
December	31.7 »	21.3 »	17.6 »	18.2 »	57.1 »

Såsom synes rådde bland sågarbetarna mycket stor arbetslöshet.

Orsakerna till arbetslösheten framgå af följande:

	arbetslöshet	sjukdom	strejk el. lockout	summa
Januari	13.9 %	2.3 %	6.7 %	22.9 %
Februari	9.0 »	2.4 »	5.3 »	16.7 »
Mars	14.2 »	2.6 »	3.7 »	20.5 »
April	34.8 »	2.2 »	0.1 »	37.1 »
Maj	18.7 »	2.4 »	0.1 »	21.2 »
Juni	5.4 »	1.5 »	0.3 »	7.2 »
Juli	3.7 »	2.8 »	0.0 »	6.5 »
Augusti	6.4 »	2.4 »	—	8.8 »
September	8.5 »	2.8 »	—	11.3 »
Oktober	12.1 »	1.6 »	—	13.7 »
November	15.8 »	3.1 »	0.1 »	19.0 »
December	25.5 »	1.9 »	0.5 »	27.9 »

Kap. IX.

Arbetarnas språk- och bildningsförhållanden.

I Tab. 24 ingå uppgifter angående arbetarnas språk- och bildningsförhållanden.

I språkligt afseende fördela sig arbetarna sålunda:

	antal.	%
svensktalande	566	3.0
finsktalande	16,484	88.0
svensk- och finsktalande	1,523	8.1
rysktalande	46	0.2
andra främmande språk talande	41	0.2
döfstumma	20	0.1
ej uppgifvet	72	0.4
Summa	18,752	100.0

Huru arbetarna fördela sig i språkligt afseende beror på i hvilka trakter de industriella inrättningarna äro belägna. Bland sågarbetarna återfinnas de svensktalande främst i Nylands och Vasa län, i hvilka den svensktalande befolkningen i landet företrädesvis är bosatt. Spridda svensktalande arbetare återfinnas i Åbo och Björneborgs, Tavastehus och Viborgs län. De rysktalande arbetarna likasom arbetare som tala andra främmande språk återfinnas nästan uteslutande i Viborgs län.

Till belysande af i hvilken mån arbetarna inom de olika språkgrupperna besökt skola meddelas följande sammanställning, i hvilken de döfstumma och de arbetare, för hvilka fullständiga uppgifter saknas, äro uteslutna, och de bägge grupperna främmande språk talande äro sammanslagna.

	Svensk- talande		Finsk- talande		Svensk- och finsktalande		Främmande språk tal.		Alla	
	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Besökt högre folksk.	4	0.7	198	1.2	88	5.8	4	4.6	294	1.6
Folkskolegångna	346	61.1	8,416	51.1	953	62.6	55	63.2	9,770	52.3
Ej folkskolegångna..	216	38.2	7,870	47.7	482	31.6	28	32.2	8,596	46.1
Summa	566	100.0	16,484	100.0	1,523	100.0	87	100.0	18,660	100.0

Tages åter hänsyn till arbetarnas läs- och skrifkunnighet, så erhållas de resultat som ingå i efterföljande sammanställning, i hvilken de som besökt högre skola och folkskola sammanslagits med de läs- och skrifkunniga bland de icke folkskolegångna.

	Svensk-talande		Finsk-talande		Svensk- och Främmande finsktalande språk tal.				Alla	
	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Läs o. skrifkunniga . .	450	79.5	13,686	83.0	1,334	87.6	70	80.5	15,540	83.3
Endast läskunniga . .	115	20.3	2,668	16.2	184	12.1	4	4.6	2,971	15.9
Ej läs- o. skrifkunniga	1	0.2	130	0.8	5	0.3	13	14.9	149	0.8
Summa	566	100.0	16,484	100.0	1,523	100.0	87	100.0	18,660	100.0

Sammanslår man för de tre inhemska språkgrupperna de resultat som framställts i de föregående undersökningarna angående bildningsförhållandena bland yrkesarbetare, nämligen bland tobaks-, textil-, bageri-, tryckeri-, mekaniska verkstads- pappers- och glasarbetare med de nu vunna för sågarbetarna, så erhållas följande resultat:

	Svensk-talande		Finsk-talande		Svensk- och finsktalande		Alla	
	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Läs- o. skrifkunniga	2,672	86.0	38,337	85.3	7,432	94.0	48,441	86.6
Endast läskunniga	420	13.5	6,259	14.0	463	5.8	7,142	12.8
Ej läs- o. skrifkunniga	14	0.5	337	0.7	16	0.2	367	0.6
Summa	3,106	100.0	44,933	100.0	7,911	100.0	55,950	100.0

Kap. X.

Arbetarnas bostadsförhållanden.

Sågarbetarnas bostadsförhållanden afhandlas i fyra särskilda tabeller, nämligen Tab. 25, som lämnar en allmän öfversikt af bostadsförhållandena, därvid åtskiljande de arbetare som bo i särskild bostad, samt dem som äro inneboende; Tab. 26, där arbetarna fördelats på bostäder af olika storlek; Tab. 27, i hvilken särskildt behandlas de bostäder som utmärka sig genom större trångboddhet; samt Tab. 28, som innehåller uppgifter om hyresbeloppen.

Enligt Tab. 25 fördela sig arbetarna i afseende å bostadsförhållandena sålunda:

	män		kvinnor		bägge könen.	
	antal	%	antal	%	antal	%
Med särskild bostad	10,258	64.3	1,574	56.2	11,832	63.1
Inneboende hos andra	5,665	35.5	1,214	43.4	6,879	36.7
Ofullständiga uppgifter	31	0.2	10	0.4	41	0.2
Summa	15,954	100.0	2,798	100.0	18,752	100.0

Inneboende.

Mer än en tredjedel af arbetarna har icke någon egen bostad, utan bor inne hos andra. Denna procentsats är betydligt högre för kvinnorna än för männen. För de industrier, för hvilka förevarande fråga blifvit utredd, var procenten inneboende följande:

	män		kvinnor		bägge könen	
		%		%		%
Tryckeriarbetare	53.7	%	75.5	%	60.6	%
Mekaniska verkstadsarbetare	35.6	»	50.7	»	35.8	»
Pappersarbetare	18.0	»	38.0	»	23.8	»
Glasarbetare	37.0	»	71.4	»	41.2	»
Sågarbetare	35.5	»	43.4	»	36.7	»

Sämst bo tryckeriarbetarna, därefter komma arbetarna vid glasbruken, mekaniska verkstäderna och sågarna och relativt bäst hafva pappersarbetarna

i nu ifrågavarande afseende. Det bör likväl observeras att här alla som icke hafva egen bostad, således också minderåriga som bo hos föräldrar eller andra anförvandter, räknats såsom inneboende.

Förhållandet mellan arbetare med särskild bostad och sådana som bo inne hos andra på särskilda orter och i länen framgår af följande sammanställning, där de 41 arbetare, som lämnat ofullständiga uppgifter utelämnats. Då antalet arbetare är så litet å flere orter, att en procentberäkning icke har någon betydelse, hafva endast sådana orter medtagits, där antalet arbetare öfverstiger 100.

	Med särskild bostad:		Inneboende:	
	antal	%	antal	%
Lovisa	153	73.6	55	26.4
Lojo socken	72	59.5	49	40.5
Nurmijärvi socken	81	59.6	55	40.4
Borgå socken	417	62.1	255	37.9
Pernå socken	175	67.3	85	32.7
Strömfors socken	101	70.6	42	29.4
Nylands län	1,218	63.7	694	36.3
Björneborg	915	73.7	326	26.3
Pargas socken	93	79.5	24	20.5
Halikko »	91	62.8	54	37.2
Euraåminne socken	124	49.0	129	51.0
Björneborgs »	238	63.3	138	36.7
Sastmola »	120	52.6	108	47.4
Karkku »	75	67.6	36	32.4
Loimijoki »	60	53.6	52	46.4
Åbo och Björneborgs län	1,842	65.6	968	34.4
Akkas socken	104	82.5	22	17.5
Sääksmäki socken	82	59.4	56	40.6
Ylöjärvi »	58	52.7	52	47.3
Orivesi »	89	78.8	24	21.2
Ruovesi »	146	56.8	111	43.2
Korpilahti »	88	55.0	72	45.0
Tavastehus »	113	75.8	36	24.2
Hausjärvi »	65	46.4	75	53.6
Hollola »	175	70.9	72	29.1
Tavastehus län	1,209	64.8	657	35.2

		Med särskild bostad:		Inneboende:	
		antal	%	antal	%
Kotka		827	57.4	613	42.6
Kymmene socken		983	60.8	634	39.2
Vekkelaks	»	161	75.6	52	24.4
Lappvesi	»	385	70.4	162	29.6
Valkeala	»	78	70.3	33	29.7
Joutseno	»	138	68.7	63	31.3
Viborgs	»	471	67.1	231	32.9
Mohla	»	373	77.4	109	22.6
Sordavala	»	172	78.5	47	21.5
Salmis	»	91	68.4	42	31.6
Viborgs län		3,788	64.7	2,067	35.3
S:t Michels socken		234	66.1	120	33.9
Kangasniemi	»	106	76.8	32	23.2
S:t Michels län		652	71.1	265	28.9
Iisalmi		66	65.3	35	34.7
Leppävirta socken		209	82.9	43	17.1
Suonnejoki	»	91	78.4	25	21.6
Muuruvesi	»	117	82.4	25	17.6
Kontiolaks	»	314	81.6	71	18.4
Pielisjärvi	»	46	44.7	57	55.3
Kuopio län		943	74.6	321	25.4
Jakobstad		96	45.9	113	54.1
Ätsäri socken		73	57.0	55	43.0
Laukas	»	267	71.4	107	28.6
Vasa län		802	59.4	549	40.6
Uleåborg		268	50.2	266	49.8
Kemi		102	50.7	99	49.3
Kajana		126	59.2	87	40.8
Paavola socken		146	50.7	142	49.3
Uleåsalö	»	74	53.6	64	46.4
Haukipudas	»	246	61.3	155	38.7
Simo	»	61	40.4	90	59.6
Kemi	»	158	55.2	128	44.8
Nedertorneå	»	145	32.7	298	67.3
Uleåborgs län		1,378	50.4	1,358	49.6

	Med särskild bostad:		Inneboende:	
	antal	%	antal	%
Städer	2,838	62.0	1,736	38.0
Landsbygden	8,994	63.6	5,143	36.4
Hela landet	11,832	63.2	6,879	36.8

Det bör märkas, att i förevarande undersökning hvarje arbetare utgör en själfständig enhet, och räknas således också de barn som bo hos sina föräldrar såsom inneboende. Alla barn under 18 år äro 1,707. Af dessa äro säkert flere inneboende i verklig bemärkelse, d. v. s. så att de bo hos främmande personer. Frändragas det oaktadt alla dessa 1,707 barn från hela antalet inneboende 6,879, så återstå 5,172 fullvuxna personer, hvilka således säkert äro inneboende hos andra. Härtill komma, såsom sagdt, ännu barn som bo hos främmande.

De arbetare som hafva särskild bostad äro 11,832. Dessa fördela sig på bostädernas storlek.

	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Endast kök	3,553	34.7	668	42.4	4,221	35.6
1 rum	2,043	19.9	433	27.5	2,476	21.0
1 rum och del i kök	232	2.2	107	6.8	339	2.9
1 rum och kök	3,547	34.6	325	20.7	3,872	32.7
2 rum utan kök	31	0.3	4	0.3	35	0.3
2 rum och del i kök	11	0.1	2	0.1	13	0.1
2 rum och kök	533	5.2	29	1.8	562	4.8
3 eller flere rum	163	1.6	6	0.4	169	1.4
På fartyg boende	145	1.4	—	—	145	1.2
Summa	10,258	100.0	1,574	100.0	11,832	100.0

De arbetare hvilka här ofvan angifvits såsom boende på fartyg äro besättningskarlar och manskap å bogserångare, pråmar o. d., hvilka hafva sin bostad ombord å det fartyg, där de hafva sitt arbete.

Arbetarna inom sågindustrin, likasom de flesta andra af våra arbetare, bo särdeles trångt. Jämför man antalet arbetare som bo i minsta bostäder, d. v. s. sådana om endast kök, endast ett rum och ett rum med del i kök för de arbetargrupper, för hvilka denna fråga är utredd, så får man följande:

	Män		Kvinnor		Bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Textilarbetare	1,230	56.8	4,115	85.6	5,345	76.4
Tryckeriarbetare	311	36.5	131	62.4	442	41.6
Mek. verkst. arbetare	3,526	56.3	54	84.4	3,580	56.7
Pappersarbetare	2,816	51.0	1,241	75.2	4,057	56.5
Glasarbetare	289	39.5	39	81.2	328	42.2
Sågarbetare	5,828	56.8	1,208	76.7	7,036	59.5

Såsom synes bo de kvinnliga arbetarna alltid betydligt trångare än de manliga. Härvid är likväl att märka, att de förra ofta äro ensamma kvinnor, medan de senare hafva familj.

I hvilken mån arbetarna å de olika orterna bo i minsta bostäder framgår af efterföljande sammanställning. Härvid hafva åter endast orter med åtminstone 100 arbetare medtagits.

Arbetare som bo i minsta bostäder:		
	antal	%
Lovisa	74	48.4
Lojo socken	31	43.1
Nurmijärvi »	54	66.7
Borgå »	247	59.2
Pernå »	124	70.9
Strömfors »	80	79.2
Nylands län	766	62.8
Björneborg	366	40.0
Pargas socken	61	65.6
Halikko »	43	47.3
Euraåminne »	66	53.2
Björneborgs »	89	37.4
Sastmola »	54	45.0
Karkku »	15	20.0
Loimijoki »	28	46.7
Åbo och Björneborgs län	782	42.5
Akkas socken	41	39.4
Sääksmäki »	41	50.0
Ylöjärvi »	26	44.8
Orivesi »	45	50.6
Ruovesi »	103	70.5

Arbetare som bo i minsta bostäder:

	antal	%
Korpilahti socken	75	85.2
Tavastehus »	61	54.0
Hausjärvi »	24	36.9
Hollola »	109	62.3
Tavastehus län	638	52.7
Kotka	602	72.8
Kymmene socken	726	73.9
Vekkelaks »	61	37.9
Lappvesi »	209	54.3
Valkeala »	39	50.0
Joutseno »	85	61.6
Viborgs »	163	34.6
Mohla »	188	50.4
Sordavala »	131	76.2
Salmis »	80	87.9
Viborgs län	2,326	61.4
S:t Michels socken	102	43.6
Kangasniemi »	87	82.1
S:t Michels län	395	60.6
Iisalmi	31	47.0
Leppävirta socken	184	88.0
Suonnejoki »	65	71.4
Muuruvesi »	105	89.7
Kontiolaks »	245	78.0
Pielisjärvi »	36	78.3
Kuopio län	736	78.0
Jakobstad	51	53.1
Ätsäri socken	49	67.1
Laukas »	162	60.7
Vasa län	438	54.6
Uleåborg	206	76.9
Kemi	75	73.5

Arbetare som bo i minsta bostäder:		
	antal	%
Kajana	77	61.1
Paavola socken	100	68.5
Uleåsalö »	43	58.1
Haukipudas »	169	68.7
Simo »	36	59.0
Kemi »	113	71.5
Nedertorneå »	117	80.7
Uleåborgs län	955	69.2
Städer	1,612	56.8
Landsbygden	5,424	60.3
Hela landet	7,036	59.6

Bostadsförhållandena ställa sig mycket olika i nu ifrågavarande afseende å olika orter. Högst är procenten arbetare som bo i minsta bostäder i Kuopio län, därefter följa Uleåborgs och Nylands län med höga procenttal; lägst är procenten i Åbo och Björneborgs län. I synnerligen trånga lokaler bo arbetarna i Nurmijärvi, Pernå, Strömfors, Pargas, Ruovesi, Korpilahti, Hollola socknar, i Kotka stad, i Kymmene, Joutseno, Sordavala, Salmis, Kangasniemi, Leppävirta, Suonnejoki, Muuruvesi, Kontiolaks, Pielisjärvi, Ätsäri, Laukas socknar, i Uleåborg, Kemi och Kajana städer, i Paavola, Haukipudas, Kemi och Nedertorneå socknar. Maximum nå Korpilahti (85.2 %), Salmis (87.9 %), Leppävirta (88.0 %) och Muuruvesi (89.7 %) socknar. Procenten för arbetare i de minsta bostäderna är något högre för landsbygden än för städerna.

Trångboddheten.

I det föregående har hänsyn tagits endast till de redovisade sågarbetarna. I Tab. 26 fästes afseende vid alla de personer, hvilka bo i lägenheter, där jämväl sågarbetare äro bosatta. Ofullständiga uppgifter hafva i detta afseende lämnats af 2,262 arbetare, och äro dessa upptagna i spalt 22 af tabellén, och deras förhållanden således alls ej beaktade i slutsummorna i spalterna 20 och 21.

För hela undersökningsmaterialet erhåller man ur Tab. 26 följande resultat:

	Lägenheter		Däri boende	
	antal	%	antal	%
Endast kök	5,016	30.4	23,098	26.2
1 rum utan kök	4,485	27.2	25,049	28.4
1 rum och del i kök	369	2.2	1,376	1.6
1 rum och kök	5,127	31.2	28,350	32.1
2 rum utan kök	330	2.0	2,250	2.6

	Lägenheter		Däri boende	
	antal	%	antal	%
2 rum och del i kök	19	0.1	130	0.1
2 rum och kök	829	5.0	5,494	6.2
3 eller flere rum	299	1.8	2,443	2.8
På fartyg boende	16	0.1	40	0.0
Summa	16,490	100.0	88,230	100.0

Af dessa 16,490 lägenheter äro 9,870 eller 59.8 % af minsta slag och i dessa bo 49,523 personer eller 56.3 % af alla 88,230 personer.

Med tillhjälp af uppgifterna i Tab. 26 kan man uträkna befolkningstätheten i lokaler om olika storlek, d. v. s. antalet personer i medeltal per rum. Lägenheter om 2 rum med del i kök och om 3 eller flere rum äro uteslutna. Endast de orter, där ett större antal personer finnes hafva medtagits.

	Endast kök	1 rum	1 rum o. del i kök	1 rum o. kök	2 rum	2 rum o. kök
Lovisa	4.1	7.0	—	2.6	—	1.8
Lojo	4.9	4.1	—	2.5	—	1.3
Nurmijärvi	4.8	2.8	—	2.8	—	3.0
Borgå s:n	4.7	3.7	2.8	2.7	—	1.9
Pernå	4.8	—	2.0	2.6	—	2.0
Strömfors	4.7	5.5	2.0	2.6	—	—
Björneborg	3.9	3.5	2.9	2.5	3.0	1.2
Pargas	4.0	5.4	—	2.5	2.5	—
Halikko	4.1	4.4	—	2.6	—	1.5
Euraåminne	4.6	1.1	2.0	2.4	—	1.4
Björneborgs s:n	3.4	—	3.6	2.3	—	1.9
Sastmola	4.6	—	3.2	2.7	—	2.2
Karkku	4.0	3.3	3.0	2.4	—	1.2
Loimijoki	4.5	3.6	—	2.9	3.1	1.3
Akkas	4.7	—	4.0	2.4	—	1.9
Sääksmäki	3.7	3.0	5.5	2.7	—	2.5
Birkkala	6.5	2.0	3.8	2.0	—	2.0
Ylöjärvi	3.1	6.0	—	2.7	—	3.0
Orivesi	4.9	4.3	6.3	2.5	—	2.1
Ruovesi	4.9	4.0	5.5	2.9	4.0	2.5
Korpilahti	6.1	4.2	5.0	3.3	—	1.7
Tavastehus s:n	4.8	4.4	1.7	2.5	—	1.7
Hollola	4.0	—	1.0	2.7	—	2.2
Fredrikshamn	6.1	—	—	3.1	—	2.4

	Endast køk	1 rum	1 rum o. del i køk	1 rum o. køk	2 rum	2 rum o. køk
Kotka	5.4	5.2	7.0	2.9	3.5	2.1.
Pyttis	5.2	—	—	2.6	—	2.0
Kymmenē	4.3	5.9	—	2.6	3.6	2.2.
Vekkelaks	4.9	1.7	6.7	2.8	—	2.1.
Lappvesi	4.0	4.8	3.4	2.6	2.0	2.7
Valkeala	5.3	—	—	2.8	—	2.5
Joutseno	4.2	3.9	4.2	2.9	—	—
Viborgs s:n	4.2	5.0	3.7	2.6	—	2.3
Mohla	4.6	4.8	4.4	2.6	—	2.2
Sordavala s:n	4.8	4.0	4.7	2.7	—	2.7
Salmis	6.1	16.1	3.5	2.6	—	2.7.
S:t Michels s:n	—	4.3	3.2	2.5	—	2.4
Kangasniemi	—	5.1	—	3.1	6.0	2.3
Kuopio	—	5.4	—	2.9	—	—
Iisalmi	7.0	5.1	—	2.9	3.0	2.5
Leppävirta	—	4.9	—	3.5	—	3.0
Suonnejoki	—	4.9	5.0	2.8	—	2.1
Kuopio s:n	—	8.5	8.0	4.2	—	5.7
Muuruvesi	—	6.3	—	2.5	—	2.7
Kontiolaks	10.0	6.0	8.0	2.7	2.2	2.2
Jakobstad	5.0	4.0	—	3.1	—	2.4
Larsmo	3.9	—	—	2.3	—	2.2
Himango	4.5	—	—	3.0	—	1.5
Ätsäri	5.7	1.5	9.2	3.3	—	2.3
Laukas	4.3	3.7	—	2.7	—	1.6
Äänekoski	4.4	4.0	—	2.7	—	2.0
Uleåborg	—	5.0	4.2	3.3	2.0	3.1
Kemi	—	5.2	—	4.2	—	2.9
Kajana	—	5.6	—	3.2	5.0	2.5
Ylivieska	3.9	7.3	—	3.2	—	2.4
Paavola	4.4	8.7	—	2.9	6.8	3.2
Uleåsalö	—	4.8	5.0	3.1	—	1.5
Haukipudas	—	4.8	3.5	3.2	—	1.9
Simo	—	8.1	—	3.2	—	2.8
Kemi s:n	—	5.1	—	3.6	3.0	2.4
Nedertorneå	—	7.8	—	3.1	—	1.9
Hela landet	4.6	5.6	3.7	2.8	3.4	2.2

En del af dessa tal äro härledda ur så pass små mängder, att tillfälligheterna spela in. Å vissa orter visar sig trångboddheten synnerligen stor, så exempelvis i Salmis och Kuopio socknar.

I Tab. 27 hafva sammanförts uppgifter om sådana lägenheter, i hvilka bo särskildt många personer, eller 8 och flere. I ett kök bo ända till 30 personer, i ett rum utan kök ända till 45 personer, i ett rum med del i kök ända till 20 personer, i ett rum och kök ända till 22 personer, i 2 rum utan kök ända till 20 personer, i 2 rum med del i kök ända till 10 personer, i 2 rum och kök ända till 35 personer samt i 3 eller flere rum ända till 34 personer. Dessa tal afslöja en fruktansvärd anhopning af människor i små lokaler.

I Tab. 28 ingå uppgifter angående arbetarnas hyresbelopp.

Hyra.

Antalet arbetare som betala hyra för egen bostad är 4,394. Deras hyresbelopp per månad fördela sig sålunda:

	antal	%
mindre än 10 mk	3,105	70.7
10—20 »	995	22.7
20—30 »	159	3.6
30—40 »	23	0.5
40 mk och mer	14	0.3
ej uppgifvet belopp	98	2.2
Summa	4,394	100.0

Antalet arbetare med eget hus på arrendejord är 3,186.

Antalet arbetare med egen gård är 691 och antalet arbetare med fri bostad är 3,662.

Af de 6,879 arbetare som bo inne hos andra hafva 3,924 icke uppgifvit någon hyra. Dessa äro hufvudsakligen sådana som strängt taget icke äro inneboende, utan minderåriga och andra som bo hos föräldrar eller andra anförvandter. För de återstående ställer sig hyran sålunda.

	antal	%
mindre än 10 mk	2,131	72.0
10—20 »	172	5.8
20—30 »	256	8.7
30—40 »	238	8.1
40 mark och mer	158	5.4
Summa	2,955	100.0

Af sågarbetarna hafva 1,506 inneboende hos sig och dessa inneboendes antal är 3,112.

Kap. XI.

Arbetstid. Ordningsregler.

Materialet. Uppgifterna angående arbetstiderna härröra ur tvänne olika källor. Vid förfrågningarna hos arbetarna hafva dessa tillfrågats angående det slag af arbetsordning de hafva samt angående arbetstidens längd. Å andra sidan hafva arbetsgifvarna tillfrågats beträffande samma sak. Dessa bägge slag af uppgifter stämma icke alltid öfverens, beroende på flere omständigheter.

Arbetarnas egna uppgifter finnas sammanförda i Tab. 29, upptagande arbetare som hafva endast dagarbete, arbetare som hafva arbete i två skiften om 12 timmar, arbetare som hafva arbete i tre skiften om 8 timmar, samt arbetare som hafva endast nattarbete. Den följande gruppen upptar några få arbetare som uppgifvit, att de hade ackordarbete utan bestämd arbetstid. De voro en del lastare och dylika. Slutligen saknas uppgifter för ett antal arbetare. En fullt klar arbetsordning finnes således angifven för de fyra första grupperna af arbetare.

Dagarbetets längd, enligt arbetarnas uppgifter, framgår af Tab. 31.

I Tab. 30 ingå detaljerade uppgifter angående dagarbetstiderna och i Tab. 32 angående arbetet i två skiften om 12 timmar. I bägge fallen är det arbetsgifvarnas uppgifter som ligga till grund.

Då det gällde att fördela arbetarna på dessa bägge slag af arbete, visade det sig emellertid, att arbetsgifvarnas uppgifter icke voro så exakta, att denna fördelning kunde grunda sig ensamt på dem. Frågan härom ingår såsom sista afdelning under punkt 10 i frågeformuläret A. (sid. 14). Svaren härå voro i de flesta fall så pass allmänt hållna, att man icke med ledning af dem kunde bestämma huru många arbetare som hade dagarbete och huru många skiftesarbete. För detta fall måste man därför begagna sig både af arbetsgifvarnas och arbetarnas uppgifter. Såsom fullt säkra måste man ju anse arbetarnas egna uppgifter, huruvida de hafva dagarbete eller skiftesarbete. Tagas uppgifterna angående antalet skiftesarbetare såsom grund, och dragas från hela antalet arbetare dessa skiftesarbetare samt från resten ytterligare de arbetare som hafva enbart nattarbete (nattvakter och dylika) samt de få arbetare som uppgifvit sig hafva

arbete i tre skiften (hvarom ingen uppgift lämnats af arbetsgifvarna), så måste återstoden vara de arbetare som hafva dagarbete. På detta sätt förfors för hvarje såg.

Oaktadt således här användts arbetarnas egna uppgifter stämmer slutreslutatet dock icke öfverens med de arbetarnas uppgifter som finnas sammanförda i Tab. 29. Där ingå nämligen en del arbetare, för hvilka arbetstiden icke är känd (ackordarbete och ej uppgifven arbetstid), medan uppgifterna i Tab. 30 och 32 äro ofullständiga i så måtto, att för en del sågar uppgifter från arbetsgifvarens sida saknas. I hvardera fallet saknas således uppgifter för ett visst antal arbetare, men dessa grupper sammanfalla icke, hvarigenom också det återstående antalet i ena fallet blir ett annat än i det andra.

Sammanfattar man de bägge kategorierna af uppgifter, så får man följande:

Uppgifter enligt Tab. 29.

	m.	kv.	s:a
Endast dagarbete	8,322	1,006	9,328
Arbete i två skiften	7,046	1,730	8,776
Arbete i tre skiften	7	1	8
Endast nattarbete	84	4	88
Summa fullständiga uppgifter	15,459	2,741	18,200
Uppgifter saknas	495	57	552
Summa	15,954	2,798	18,752

Uppgifter enligt Tab. 30 och 32.

Endast dagarbete	7,111	870	7,981
Arbete i två skiften	7,261	1,782	9,043
Arbete i tre skiften	7	1	8
Endast nattarbete	84	4	88
Summa fullständiga uppgifter	14,463	2,657	17,120
Uppgifter saknas	1,491	141	1,632
Summa	15,954	2,798	18,752

Förhållandet mellan dagarbetare och skiftesarbetare är i de bägge fallen något olika, i det att antalet skiftesarbetare i senare fallet är relativt större än i det förra. Förskjutningen är dock icke större än 4 %.

Ur Tab. 30 erhålles följande angående dagarbetet.

Dagarbetet.

Med afseende å tiden då arbetet börjar på morgonen fördela sig dagarna sålunda:

Arbetet börjar kl.	6 f. m.	117 sågar
»	» ½ 7	7 »
»	» 7	14 »
Summa		138 sågar

För arbetarna ställer sig arbetets början på morgonen sålunda:

		män		kvinnor		bägge könen	
		antal	%	antal	%	antal	%
kl.	6 f. m.	6,620	93.1	832	95.6	7,452	93.4
»	½ 7	168	2.4	1	0.1	169	2.1
»	7	323	4.5	37	4.3	360	4.5
Summa		7,111	100.0	870	100.0	7,981	100.0

Arbetets avslutande på lördag afton sker:

kl.	2 e. m.	vid	6 sågar
»	3	»	4 »
»	4	»	6 »
»	½ 5	»	1 »
»	5	»	35 »
»	½ 6	»	7 »
»	5.45	»	1 »
»	6	»	76 »
»	7	»	3 »
		Summa	139 sågar

Att här är en såg mera än i föregående beror därpå, att vid en såg arbetet slutar olika i sågen och i hyfleriet och hafva bägge afdelningarna räknats särskildt för sig.

För arbetarna ställa sig tiderna för arbetets avslutande på lördag afton sålunda:

		män		kvinnor		bägge könen	
		antal	%	antal	%	antal	%
kl.	2 e. m.	160	2.2	2	0.2	162	2.0
»	3	127	1.8	15	1.7	142	1.8
»	4	601	8.4	118	13.6	719	9.0
»	½ 5	20	0.3	—	—	20	0.2
»	5	1,656	23.3	222	25.5	1,878	23.5

		män		kvinnor		bägge könen	
		antal	%	antal	%	antal	%
kl. ½6	e. m.	410	5.8	50	5.8	460	5.8
»	5.45 »	29	0.4	—	—	29	0.4
»	6 »	3,961	55.7	460	52.9	4,421	55.4
»	7 »	147	2.1	3	0.3	150	1.9
Summa		7,111	100.0	870	100.0	7,981	100.0

Arbetet avslutas öfriga dagar i veckan vid det största antalet sågar kl. 6 e. m., nämligen vid 130 sågar; vid en såg avslutas arbetet kl. ½6 e. m. och vid 7 sågar kl. 7 e. m.

För arbetarna ställer sig arbetets avslutande öfriga veckodagar än lördag sålunda:

		män		kvinnor		bägge könen	
		antal	%	antal	%	antal	%
kl. ½6	e. m.	20	0.3	—	—	20	0.2
»	6 »	6,867	96.6	862	99.1	7,729	96.9
»	7 »	224	3.1	8	0.9	232	2.9
Summa		7,111	100.0	870	100.0	7,981	100.0

Det antal timmar, hvarmed arbetet slutar tidigare på lördag än på öfriga veckodagar är:

¼ timme.....	vid 1 såg
½ »	» 7 sågar
1 »	» 40 »
2 timmar	» 6 »
3 »	» 4 »
4 »	» 6 »
Ingen skillnad	» 75 »
Summa 139 sågar.	

För arbetarna ställer sig skillnaden i afseende å arbetets avslutande på lördag och på öfriga veckodagar sålunda:

Arbetet slutar på lördag	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
¼ t. tidigare	29	0.4	—	—	29	0.4
½ » »	410	5.8	50	5.8	460	5.8
1 » »	1,753	24.7	227	26.1	1,980	24.8

Arbetet slutar på lördag	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
2 t. tidigare	601	8.4	118	13.6	719	9.0
3 » »	127	1.8	15	1.7	142	1.8
4 » »	160	2.2	2	0.2	162	2.0
liksom öfriga dagar	4,031	56.7	458	52.6	4,489	56.2
Summa	7,111	100.0	870	100.0	7,981	100.0

Inom sågindustrin sluta således 56.2 % af alla dagarbetare icke tidigare på lördag än öfriga dagar. Samma procenttal var för pappersindustrin endast 26.9 % och vid den allmänna undersökningen angående arbetstiden i landets industrier och handtverkerier befanns samma procenttal vara 19.4 %. Seden att på lördag afsluta arbetet tidigare än på öfriga dagar är således vida mindre utbredd inom sågindustrin än inom andra industrigrenar.

Rasternas antal är vid 23 sågar endast en, vid 100 sågar två och vid 16 sågar tre. För arbetarna fördela sig rasternas antal sålunda:

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
en rast	626	8.8	84	9.6	710	8.9
två raster	5,739	80.7	705	81.1	6,444	80.7
tre »	746	10.5	81	9.3	827	10.4
Summa	7,111	100.0	870	100.0	7,981	100.0

Den första rasten på morgonen är i allmänhet en half timme, någon gång en timme. Middagsrasten är alltid en timme, utom i några fall då den förkortas på lördag till en half timme. Eftermiddagsrasten är en half timme eller en kvart timme, i så fall endast en kafferast.

Den effektiva arbetstiden, d. v. s. rasterna frånräknade, ställer sig sålunda:

Arbetstiden är vid	1 såg	54 timmar
» » »	1 »	56 »
» » »	3 sågar	57 »
» » »	1 såg	58 »
» » »	1 »	58½ »
» » »	17 sågar	59 »
» » »	4 »	59½ »
» » »	41 »	60 »
» » »	5 »	61 »
» » »	1 såg	61¼ »

Arbetstiden är vid	3 sågar	61½ timmar
»	» » 12 »	62 »
»	» » 1 såg	62½ »
»	» » 32 sågar	63 »
»	» » 2 »	64 »
»	» » 1 såg	64½ »
»	» » 5 sågar	65 »
»	» » 2 »	65½ »
»	» » 3 »	66 »
»	» » 3 »	68 »

För arbetarna ställa sig arbetstiderna enligt de tvänne uppgiftsserierna som föreligga i detta afseende:

Enligt Tab. 30.

		män		kvinnor		bägge könen	
		antal	%	antal	%	antal	%
Intill	59 timmar	220	3.1	23	2.6	243	3.0
	59 »	746	10.5	75	8.6	821	10.3
	59—60 »	235	3.3	33	3.8	268	3.4
	60 »	1,416	19.9	131	15.1	1,547	19.4
	60—63 »	1,649	23.2	274	31.5	1,923	24.1
	63 »	2,355	33.1	286	32.9	2,641	33.1
	Mer än 63 »	490	6.9	48	5.5	538	6.7
Summa		7,111	100.0	870	100.0	7,981	100.0

Enligt Tab. 31.

Intill	59 timmar	833	10.0	89	8.8	922	9.9
	59 »	1,296	15.6	174	17.3	1,470	15.7
	59—60 »	42	0.5	3	0.3	45	0.5
	60 »	2,297	27.6	237	23.7	2,534	27.2
	60—63 »	1,293	15.5	176	17.5	1,469	15.7
	63 »	2,051	24.7	262	26.0	2,313	24.8
	Mer än 63 »	510	6.1	65	6.4	575	6.2
Summa		8,322	100.0	1,006	100.0	9,328	100.0

Såsom redan tidigare antydts, kan man icke vänta, att uppgifterna angående arbetstiden, hämtade från olika håll, arbetsgivare och arbetare, skola stämma öfverens. De göra det icke håller här. Skillnaderna äro dock icke

alltför stora. Enligt uppgifterna på grund af Tab. 31, hvilka härstamma endast från arbetarna, utfaller arbetstiden i allmänhet något kortare. Sålunda hafva enligt Tab. 31 en arbetstid af 60 timmar och mer 73.9 % af männen, 73.6 % af kvinnorna och 73.9 % af alla arbetare, medan dessa procenttal enligt Tab. 30 äro 83.1 % för männen, 85.0 % för kvinnorna och 83.3 % för alla arbetare.

Arbetstiden vid sågarna är i allmänhet synnerligen lång. Om man t. ex. jämför den med arbetstiden för pappersarbetarna med dagarbete, så finner man, att antalet arbetare med mer än 60 timmar i veckan är för resp. manliga, kvinnliga och alla arbetare:

pappersarbetare	7.6 %	3.4 %	6.0 %
sågarbetare	63.2 »	69.9 »	63.9 »

Skillnaden är, såsom synes, särdeles stor.

Skiftesar-
betet.

Enligt Tab. 32 framgår följande förhållanden beträffande skiftesarbetet:

Arbetstid under 2 på hvarandra följande veckor				Medeltal per vecka		Antal sågar	Antal arbetare		
							m.	kv.	s:a
50	+ 50	= 100	t.	50	t.	1	29	—	29
50	+ 57	= 107	»	53½	»	1	44	—	44
50	+ 59	= 109	»	54½	»	7	285	66	351
50	+ 59½	= 109½	»	54¾	»	1	65	9	74
50	+ 60	= 110	»	55	»	17	1,648	372	2,020
51	+ 62	= 113	»	56½	»	1	59	18	77
57	+ 57	= 114	»	57	»	1	170	72	242
52	+ 62½	= 114½	»	57¼	»	2	169	58	227
52	+ 63	= 115	»	57½	»	13	1,311	378	1,689
55	+ 60	= 115	»	57½	»	1	21	—	21
52½	+ 63	= 115½	»	57¾	»	4	285	105	390
58	+ 59	= 117	»	58½	»	1	43	2	45
58	+ 60	= 118	»	59	»	1	40	—	40
59	+ 59	= 118	»	59	»	1	73	13	86
59	+ 60	= 119	»	59½	»	3	159	23	182
59½	+ 60	= 119½	»	59¾	»	3	90	16	106
60	+ 60	= 120	»	60	»	13	586	120	706
55	+ 66	= 121	»	60½	»	4	175	6	181
60	+ 61	= 121	»	60½	»	1	54	23	77
60	+ 63	= 123	»	61½	»	1	9	3	12
61	+ 63	= 124	»	62	»	3	443	153	596
62	+ 62	= 124	»	62	»	2	132	51	183

Arbetslid under 2				Medeltal	Antal	Antal arbetare		
på hvarandra följande veckor				per vecka	sågar	m.	kv.	s:a
62	+	63	= 125 t.	62½ t.	2	226	106	332
63	+	63	= 126 »	63 »	11	625	118	743
64	+	64	= 128 »	64 »	1	25	—	25
64½	+	64½	= 129 »	64½ »	1	26	—	26
65	+	65	= 130 »	65 »	1	86	20	106
66	+	66	= 132 »	66 »	4	269	44	313
66½	+	66½	= 133 »	66½ »	1	68	6	74
Icke angifven				—	1	46	—	46
Summa					104	7,261	1,782	9,043

Sammandrar man föregående uppgifter i större grupper efter medelarbets-
tiden per vecka, så får man följande:

	män		kvinnor		båge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Till och med 55 t.....	2,071	28.5	447	25.1	2,518	27.9
56½ — 58½ »	2,058	28.4	633	35.5	2,691	29.7
59 — 60 »	948	13.1	172	9.7	1,120	12.4
60½ — 63 »	1,664	22.9	460	25.8	2,124	23.5
64 — 66½ »	474	6.5	70	3.9	544	6.0
Icke angifven	46	0.6	—	—	46	0.5
Summa	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

Söndagshvilar ställer sig på följande sätt:

Söndagshvilar under 2 på hvarandra följande veckor				Medeltal per vecka	Antal sågar	Antal arbetare		
					m.	kv.	sa	
12	+	24	= 36 t.	18 t.	1	51	8	59
16	+	24	= 40 »	20 »	1	170	72	242
23 ¹ / ₂	+	24	= 47 ¹ / ₂ »	23 ³ / ₄ »	1	4	1	5
24	+	24	= 48 »	24 »	8	436	67	503
26	+	26	= 52 »	26 »	1	25	—	25
28	+	28	= 56 »	28 »	1	28	7	35
24	+	36	= 60 »	30 »	6	246	26	272
25	+	35	= 60 »	30 »	1	122	59	181
25	+	37	= 62 »	31 »	1	51	3	54
36	+	36	= 72 »	36 »	6	290	62	352
24	+	48	= 72 »	36 »	11	597	111	708

Söndagshvila under 2 på hvarandra följande veckor	Medeltal per vecka	Antal sågar	Antal arbetare		
			m.	kv.	s:a
24½ + 48 = 72½ t.	36¼ t.	1	33	4	37
25 + 48 = 73 »	36½ »	3	325	153	478
26 + 48 = 74 »	37 »	6	670	192	862
37 + 37 = 74 »	37 »	1	14	2	16
25½ + 48½ = 74 »	37 »	2	96	5	101
25 + 49 = 74 »	37 »	1	76	10	86
27 + 48 = 75 »	37½ »	1	9	3	12
28 + 48 = 76 »	38 »	1	21	—	21
39 + 39 = 78 »	39 »	1	38	—	38
35 + 48 = 83 »	41½ »	1	14	2	16
36 + 48 = 84 »	42 »	2	217	83	300
37 + 49 = 86 »	43 »	1	23	1	24
38 + 49 = 87 »	43½ »	1	57	6	63
48 + 48 = 96 »	48 »	27	2,518	609	3,127
48 + 48½ = 96½ »	48¼ »	5	320	82	402
48 + 49 = 97 »	48½ »	10	720	214	934
48½ + 52½ = 101 »	50½ »	1	44	—	44
Ikke angifven	—	1	46	—	46
Summa		104	7,261	1,782	9,043

Sammandrar man åter till större grupper efter söndagshvilans medellängd per vecka, så får man:

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
18 —30 t.	1,082	14.9	240	13.5	1,322	14.6
31 —36½ »	1,296	17.9	333	18.7	1,629	18.0
37 —39 »	924	12.7	212	11.9	1,136	12.6
41½—43½ »	311	4.3	92	5.2	403	4.5
48 —50½ »	3,602	49.6	905	50.7	4,507	49.8
Ikke angifven	46	0.6	—	—	46	0.5
Summa	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

De under skiftesarbetet medgifna rasterna ställa sig sålunda:

	Rastens längd	Antal sågar	Antal arbetare					
			män		kvinnor		bägge könen	
			antal	%	antal	%	antal	%
1 timme		18	1,011	13.9	147	8.3	1,158	12.8
1 1/4 »		1	26	0.4	—	—	26	0.3
1 1/2 »		50	3,831	52.8	1,106	62.0	4,937	54.6
1 3/4 »		3	165	2.3	1	0.1	166	1.8
1. t. 50 min.		1	54	0.7	23	1.3	77	0.9
2 timmar		30	2,138	29.4	505	28.3	2,643	29.2
icke angifven		1	36	0.5	—	—	36	0.4
Summa		104	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

Skiftesarbetarna inom sågindustrin stå i ett vida fördelaktigare läge än skiftesarbetarna inom pappersindustrin i så måtto, att de förra verkligen hafva raster under arbetet, medan de senare icke hafva det. Detta beroende på att tekniska förhållanden göra det omöjligt att afbryta gången för de flesta maskiner inom pappersindustrin, medan ingenting hindrar att afbryta gången af en såg.

Äfven i ett annat afseende förefinnes en väsentlig skillnad, nämligen däruti, att sågarna alltid stå en viss tid under söndagen, medan pappersbruken i stor utsträckning gå fullkomligt utan afbrott.

Söndagsafbrotten börja i sågarna på lördag afton och driften återupptages åter antigen på söndag afton eller på måndag morgon, såsom framgår af efterföljande sammanställning:

Sågen står:	Antal sågar	Antal arbetare:					
		män		kvinnor		bägge könen	
		antal	%	antal	%	antal	%
lördag e. m.—måndag f. m.	47	3,758	51.7	958	53.7	4,716	52.2
» » —söndag e. m.	37	2,393	33.0	576	32.4	2,969	32.8
olika	1	26	0.4	—	—	26	0.3
obekant	19	1,084	14.9	248	13.9	1,332	14.7
Summa	104	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

I Tab. 33 ingår en sammanställning angående samtliga arbetares med *Nattarbetarnas ålder.* nattarbete ålder. Därur framgår följande:

Arbetare i 2 skiften om 12 timmar.

Ålder:	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
12 år	6	0.1	—	—	6	0.1
13 »	17	0.2	—	—	17	0.2

Alder:	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
14 år	37	0.5	6	0.3	43	0.5
15 »	69	0.9	17	1.0	86	0.9
16 »	90	1.2	19	1.1	109	1.2
17 »	165	2.3	40	2.2	205	2.3
18 år och mer	6,877	94.8	1,700	95.4	8,577	94.8
Summa	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

De 8 arbetare som uppgifvit sig ha arbete i 3 skiften äro alla fullvuxna. Af arbetarna med endast nattarbete är en man 17 år.

Af arbetarna i 2 skiften äro 384 män eller 5.2 % minderåriga, 82 kvinnor eller 4.6 % minderåriga, och af alla arbetare således 466 eller 5.2 % minderåriga. Jämför man härmed hvad som konstaterats beträffande skiftesarbetarna i pappers- och glasindustrierna, så får man följande:

Minderåriga arbetare i skiftesarbete.

	män		kvinnor		bägge könen	
	antal	%	antal	%	antal	%
Pappersindustri	81	2.0	34	3.0	115	2.2
Glasindustri	30	7.5	—	—	30	7.4
Sågindustri	384	5.2	82	4.6	466	5.2

Ordningsreg-
ler.

Ordningsregler hafva insändts från nedan upptagna sågar. Deras hufvudsakliga innehåll framgår ur efterföljande utdrag; bestämmelser angående ordinarie arbetstid hafva uteslutits, då denna fråga redan blifvit behandlad.

Attu A. B. § 3. Vid behof är hvarje därom anmodad arbetare skyldig utföra öfvertidsarbete mot en godtgörelse af 25 penni i timmen extra. Dock kan sågarbetare ej åläggas att i en följd utföra mera än 1 ½ skift.

§ 4. Under stadgad arbetstid skall hvarje arbetare vara på sin plats, vare sig det gäller dagsverks- eller ackordarbete.

§ 5. Den, som utan af förman erhållet tillstånd uteblir från arbetet, anses hafva lämnat sin tjänst. Uteblifvande på grund af sjukdom skall i tid anmälas till förman.

§ 6. Hvarje arbetare är skyldig utföra det arbeté, af hvad slag det vara må, som honom af förman ålägges, äfven om detta arbete ej kan hänföras till arbetarens ordinarie tjänst. Denna bestämmelse är påfordrad och skall ovillkorligen följas för att verkets arbete må kunna utan afbrott fortgå.

§ 7. Tobaksrökning inom med anslagstaflor angifvet område eller ovarsamhet med eld straffas första gången med 10 marks böter, om upprepadt med omedelbart afsked.

§ 8. Arbetare, som i berusadt tillstånd infinner sig å arbetsplatsen eller dit inför öl eller andra rusdrycker, har härigenom förverkat sin plats.

§ 9. Slarfvigt arbete, gräl, slagsmål eller annat oordentligt uppförande af hvad slag och beskaffenhet det vara må och sturskhet mot förmän föranleda till ögonblickligt för-
afskedande.

§ 10. I af bolaget upplåtna bostäder får inhysning af obehöriga personer ej utan
förvaltningens tillstånd ega rum.

§ 11. Möjligen blifvande böter användas till inköp af böcker för Attu skolor.

Statens såg vid Siuro. § 1. Sågens kontor antar i arbete och uppsäger arbetarna.

§ 2. Den ömsesidiga uppsägningstiden är 14 dagar, om icke annorhunda öfver-
enskommits på grund af särskildt kontrakt.

Från denna bestämmelse afvikas:

1) under de 14 första dagarna efter antagandet i arbete, under hvilken tid ömse-
sidig uppsägning omedelbart kan ske utan iakttagande af uppsägningstid;

2) i de fall som förutses i §§ 23 och 26.

§ 10. Arbetet vid sågen utföres antingen enligt ackordafstal eller mot dag- eller
månadslön.

§ 11. Lägsta daglönen är för fullvuxen arbetare 2 mk 75 p.

Sågens fullvuxna ordinarie arbetare få dessutom 1 m³ brännved i månaden.

§ 12. Månadslön betalas åt sådana arbetare, som i arbetet visat synnerlig skick-
lighet och omsorg och som annars uppfört sig väl. Månadslönen beräknas sålunda, att
den alltid är högre än summan af daglönerna för en månad.

Arbetarna på månadslön erhålla dessutom 16 m³ brännved under året.

§ 13. Lönen utbetalas på sågens kontor hvarannan vecka, vanligen efter arbetets
afslutande på lördag. Åt arbetarna på månadslön betalas denna två gånger i månaden
eller den 15 och 30 i hvarje månad.

§ 14. Vid löneutbetalningen bör hvarje arbetare själf på den fastställda tiden vara
närvarande för mottagande af sin likvid, såvida icke sjukdom utgör hinder.

Finner arbetare att den åt honom utbetalade lönen icke är riktig, bör han omedel-
bart därom anmärka.

§ 15. Arbetare får icke hämta främmande personer till sågen och är det arbets-
ledarens (sågställarens) skyldighet att se till att icke obehöriga personer röra sig på sågens
område.

§ 16. Utan kontorets eller arbetsledarens tillstånd får ingen uteblifva från ar-
betet eller antaga ställföreträdare.

§ 17. Arbetare får icke beträda eller vistas i ångpannerum eller maskinrum, såvida
icke hans arbete fordrar det.

§ 18. Till förekommande af olycksfall stadgas:

1) arbetare får icke röra vid maskiner, arbetsredskap o. d., såvida icke hans arbete
fordrar det;

2) skyddsanordningarna få icke aflägsnas;

3) andra till förekommande af olycksfall bestämda eller framdeles utfärdade stad-
ganden skola noga efterlefas.

§ 19. Arbetare äro skyldiga att omsorgsfullt sköta och hålla i stånd åt dem an-
förtrodda maskiner eller arbetsredskap.

§ 20. Tobaksrökning inom sågens område eller rum är strängt förbjuden.

A n m.: I sågens matsal är dock tobaksrökning tillåten under de tider då den hål-
les öppen för arbetarna, d. v. s. kl. 12—1 och 6—7.

§ 21. Öppna lampor eller ljus få icke användas i sågen.

§ 22. Arbetare bör uppträda både mot kamrater och förmän städat och höfligt och förbinda de senare sig att vara billiga i sina fordringar.

§ 23. För brott mot dessa stadgar straffas den skyldiga genom kontoret:

A. med att omedelbart skiljas från arbetet.

1) den som af grof vårdslöshet skadar annan till lif eller lem;

2) den som gör sig skyldig till stöld, våld, bedrägeri eller osedlighet eller annars stör arbetsfreden å arbetsplatsen;

3) den som förleder arbetskamirat till handling som strider mot lag, allmän ordning, arbetsaftalet eller god sed;

4) den som visar upprepad olydnad mot förman eller förolämpar honom;

5) den som af illvilja eller grof vårdslöshet skadar sågens maskiner, råämnena, färdiga eller halfärdiga fabrikater eller annan arbetares egendom;

6) den som uppträder drucken på arbetsplatsen eller hämtar starka drycker dit;

7) den som insjuknar i obotlig eller smittosam sjukdom eller af eget förvållande blir oförmögen till arbete.

B. med böter ända till 5 mk.

1) den som röker inom sågens rum eller område;

2) den som flere gånger försenats, utan anmälan uteblir från arbetet eller avslutar arbetet före den bestämda tiden;

3) den som icke ordentligt rengör och sköter åt honom anförtrödda maskiner m. m.

4) den som hämtar främmande personer till sågen;

5) den som utan giltig orsak borttar skyddsanordningar;

6) den som oförsiktigt umgås med eld.

§ 24. Alla influtna böter tillfalla en kassa, hvars medel användas för något ändamål till arbetarnas fromma.

§ 25. Ådömda böter befria icke från ersättande af vållad skada.

§ 26. Om arbetarna anse, att möjligen skedd uppsägning eller annan åtgärd är foglös, så sammankallas på deras begäran en kommitté, till hvilken höra två personer för arbetarna och två personer för arbetsgifvaren. Dessa välja opartisk person till ordförande. För den händelse, att kommitténs medlemmar icke kunna ena sig om ordförande, utses denne af kronofogden.

Denna kommitté upptar frågan till behandling och skola såväl arbetarna som arbetsgifvaren underkasta sig dess beslut.

Om uppsägningen skett på grund § 2 mom. 1 eller § 23 mom. 1, 2 eller 7, så hafva arbetarna icke rätt att fordra frågans hänskjutande till nämnda kommitté.

§ 27. Om sågen till följd af naturhinder eller på grund af Forststyrelsens förordnande upphör med verksamheten på längre tid eller helt och hållet, så hafva arbetarna icke rätt till någon ersättning därför att de blifva arbetslösa, och är föregående paragraf icke gäller gällande i detta fall.

§ 28. Dessa ordningsregler, hvaraf ett tryckt exemplar ges åt hvarje arbetare då han antages i arbetet vid sågen, anses såsom ett mellan sågen och arbetaren ingånget arbetsaftal, som arbetaren vid inträdet i arbetet godkänner och förbinder sig att följa.

Säynetsalo såg. Allmänna ordningsregler. § 1. Hvarje arbetare bör noga följa af förman gifven order, förblifva vid sitt arbete samt med flit och noggrannhet utföra sina åligganden.

§ 2. Arbetaren bör på bestämd tid då klockan ringer vara på arbetsplatsen, hvarvid namnupprop sker; likaså får han aflägsna sig från arbetsplatsen först sedan klockan ringt och namnupprop åter egt rum. Utan synnerligen tvingande skäl eller utan förmäns tillstånd får arbetare icke aflägsna sig från arbetsplatsen, och må ingen främmande störa honom där.

§ 3. I och för arbetet åt arbetaren lämnade maskiner eller andra arbetsredskap böra handhållas med omsorg, och är hvar och en som genom vårdslöshet åstadkommer skada eller förstör arbetsredskap skyldig att fullständigt ersätta skadan. Arbetsredskap som användts i arbete bör hvar och en då han lämnar arbetet återlämna åt förmannen med hot om att, om så ej sker, hans lön innehålles till dess arbetsredskapen i stadgad ordning återlämnats.

§ 4. På arbetsplatsen må ingen störa andra genom onödigt prat eller på annat sätt och är allt slags skoj där förbjudet.

§ 5. Matrasterna inträffa på bestämda tider och iakttagas också då vid aflägsnandet och återkomsten samma regler som gälla vid ankomsten till arbetet på morgonen och aflägsnandet därifrån på aftonen.

§ 6. Lönerna utbetalas hvarannan vecka på af arbetsgifvaren bestämd dag och timme. Af lönen innehålles aflöningen för två fulla arbetsdagar, hvilken utbetalas vid afgången från arbetet eller vid dess avslutande.

§ 7. Endast arbetarna på månadslön hafva 14 dagars ömsesidig uppsägningstid. Öfriga arbetare, hvilka såsom daglönare anställas vid såg- eller andra arbeten, lyda icke under denna bestämmelse, och afgå eller afskedas utan uppsägningstid.

§ 8. Hvarje arbetare bör, innan maskiner sättas i gång eller andra arbetsredskap användas, vara närvarande och tillse att såväl dessa som skyddsanordningarna äro i ordning. Möjliga brister böra omedelbart afhjälpas eller anmälas hos verkets ledare.

§ 9. Arbetsredskap, maskiner och deras skyddsanordningar få användas endast för det ändamål, för hvilket de äro afsedda. Missbruk, afsiktlig skada, skyddsanordningarnas aflägsnande m. m. d. bestraffas efter omständigheterna med skiljande från tjänsten eller med de skadade föremålens ersättning. Skyddsanordningar som aflägsnats i och för reparation böra omedelbart efter reparationens utförande åter sättas på sina platser.

§ 10. Arbetare som ådrager sig fallande sjuka, slag, svimningsanfall, döfhet, närsynhet eller annan i ögonen fallande kroppslig svaghet eller lyte, hvilket kan vara för honom farligt, bör därom anmäla för chefskapet.

§ 11. Tillträde till arbetsplatsen får icke beviljas åt drucken person, än mindre får sådan vistas där.

§ 12. Hvarje arbetare är skyldig att vårda och hjälpa vid skötseln af maskin samt att varna för fara hvarje oerfaren arbetare som är satt till hans hjälp.

§ 13. Hvarje arbetare är skyldig att för chefskapet genast anmäla om observerade missförhållanden, fel eller skador.

§ 14. Arbetare är strängeligen förbjudet att vidröra maskin, hvars skötsel eller igångsättande icke tillkommer honom.

§ 15. Endast de till arbetsplatsen ledande vägar och dörrar få användas. Det är förbjudet att i onödan besöka kraftanstalten. Tobaksrökning på arbetsplatsen är likaledes förbjuden.

§ 16. Likaså är det förbjudet att vistas i ångpannerummet, att ligga i närheten af i gång varande maskin eller på staplar och dylikt.

§ 17. Det är förbjudet att stiga upp på maskiner eller axelledningar, utan bör stege därvid användas.

§ 18. Begagnadt trassel eller annat material som användts vid rengöring får ej samlas i arbetsrummen.

§ 19. Skötaren af maskiner och kraftöfverföringsinrättningen bör använda åtsittande kläder.

§ 20. Personer som arbeta i närheten af i gång varande maskin eller kraftöfverföringsinrättning få icke använda fläta, trasiga kläder eller hängande halsduk.

§ 21. Om inträffadt olycksfall bör omedelbart anmälas.

§ 22. Arbetare bör vara aktsam därpå, att äfven obetydliga sår rengöres och befrias från damm eller annan orenlighet.

§ 23. Om någon iakttar missförhållanden i arbetet eller annars och icke därom anmäler för chefskapet, så anses han såsom delaktig i vårdslösheten eller förseelsen.

Ordningsregler för dem som bo i arbetsgifvarens bostadslokaler. § 1. De personer eller familjer hvilka bo i Säynetsalo fabrikers arbetarbostäder äro berättigade att åtnjuta följande förmåner och skyldiga att iakttaga nedanstående regler och bestämmelser.

§ 2. Bostad och därmed följande förmåner gifvas åt arbetaren enligt arbetsgifvarens bestämmande. Till dessa förmåner höra nödig brännved samt rätt att på vissa dagar använda den gemensamma bagarstugan och badstuga, äfvensom att, efter af chefskapet utverkadt tillstånd, fiska med nät och ryssja å de till holmen hörande fiskevatten, som icke äro upptagna af andra.

§ 3. Bostädernas innehafvare äro åter skyldiga att noga följa de bestämmelser, som af arbetsgifvaren här nedan uppställts, vid hot af att, om efter två varningar dessa bestämmelser icke ännu åtlydas, efter den tredje varningen vara tvungna att utan iakttagande af uppsägningstid eller flyttningss dagar omedelbart utrymma bostäderna och öfverlämna dem till arbetsgifvarens förfogande.

§ 4. För att lämpligt kunna förse arbetarna med lifsmedel upprätthåller arbetsgifvaren å Säynetsalo en butik, där enligt ortens pris hållas till salu de vanligaste för hushållet behöfliga artiklarna äfvensom ladugårdsprodukter, i mån af tillgång. De som bo i Säynetsalo fabrikers bostadslokaler äro skyldiga att i första rummet anlita och göra sina uppköp därstädes.

§ 5. Hvar och en som bor i fabriken bostad är skyldig att hålla sin bostad snygg och ren samt att icke förstöra, skada eller nedsmutsa därtill hörande fast egendom. I möjligaste mån bör uppträdande ohyra omedelbart utrotas. Orenlighet i bostädernas trappor, vindar, uthus, gårdsplaner eller annars i deras närhet tillåtes icke, vid hot om att den försummade rengöringen utföres på den skyldiges bekostnad genom arbetsgifvarens försorg. Sopor, matrester, smutsvatten m. m. böra kastas under afträdena och icke på gårdsplanen.

§ 6. De som inneha fabriken bostäder få icke utan arbetsgifvarens tillstånd hos sig hysa personer som icke höra till familjen, släktingar eller andra främmande.

§ 7. Oanständigt, gräligt eller annars andra störande lif i bostäderna är förbjudet, icke håller är det tillåtet att där förtära starka drycker.

§ 8. De som inneha bostäder äro skyldiga att, medan de vistas i dem och synnerligast då de därifrån aflägsna sig, noga efterse elden och äro skyldiga att ersätta den skada som kan uppkomma genom vårdslöshet.

§ 9. Å Säynetsalo eller därtill hörande holmar befintlig skog får icke skadas eller utan arbetsgifvarens tillstånd användas. Arbetsgifvaren anvisar de plaster där badkvastar

o. d. få tagas. Tobaksrökning och uppgörande af eld i skogen under den torra årstiden är förbjudet.

§ 10. Utan tillstånd få till gården hörande föremål såsom båtar o. d. icke användas.

§ 11. Å Säynetsalo eller därtill hörande holmar är det förbjudet att jaga eller på annat sätt fånga eller ofreda villebråd. För hållande af hund bör särskildt tillstånd utverkas.

§ 12. Uppträdandet af smittosam sjukdom bland de i fabriken bostäder boende bör forderningsmässigt anmälas för arbetsgifvaren, som ombestyr att bostaden genom lämpliga medel åter göres beboelig.

Tirva fabriker och såg. § 1. Följande ordningsregler, hvaraf ett tryckt exemplar ges åt hvarje person som antages i arbete, utgör ett mellan arbetsgifvaren och arbetaren ingånget arbetsaftal eller kontrakt som arbetaren erkänner i och med sitt inträde i arbetet.

§ 2. Antagandet och afskedandet af arbetare sker genom arbetsgifvaren eller förvaltaren.

§ 3. Ömsesidig 8 dagars uppsägningstid är gällande; undantag härifrån bilda de 14 första dagarna efter arbetarens antagande, då uppsägning å ömse sidor kan ske omedelbart.

Arbetsgifvaren är dessutom berättigad att omedelbart afskeda arbetare i följande fall:

- 1) vid visadt oredligt uppförande;
- 2) vid uppenbar tredska eller olydnad mot förmans order;
- 3) vid af illvilja eller grof vårdslöshet förorsakad skada å maskiner, arbetsmaterial, färdiga eller halffärdiga arbeten m. m.

§ 7. Arbetaren är skyldig att infinna sig i öfvertids- och söndagsarbete då sådant af en eller annan orsak fordras.

§ 8. För öfvertids- och söndagsarbete, då särskild öfverenskommelse icke är därom gjord, betalas skild lön.

§ 9. Hvarje arbetare är skyldig att tillhöra fabriken sjukkasse och följa dess stadgar.

§ 10. Arbetaren är skyldig att i fabriken och i arbetet iakttaga ett godt uppförande och lyda förvaltarens och arbetsledarens bestämmelser.

— § 11. Arbetaren bör punktligt på bestämd tid infinna sig till arbetet och icke aflägsna sig därifrån utan förmans tillstånd.

§ 12. Arbetare som till följd af sjukdom eller af annan orsak är hindrad att infinna sig i arbete är skyldig att därom anmäla hos förvaltaren eller förman.

§ 13. Alla maskiner och arbetsredskap samt fabriksalster böra af arbetaren handhafvas omsorgsfullt och sparsamt användas, och är arbetaren ansvarig gentemot arbetsgifvaren för skada och fel, som uppkommit genom vårdslöshet eller illvilja.

På det strängaste förbjudes att skada medarbetarens tillhörigheter af hvad slag det vara må.

§ 14. Hvarje observeradt fel i maskin eller bristfällighet i fabriksalster bör omedelbart anmälas hos vederbörande förman.

§ 15. Tobaksrökning och oförsiktigt handhavande af eld i fabriken eller brädgården är strängeligen förbjudet, likasom också att till fabriken eller arbetsplatsen hämta starka drycker. Likaså äro arbetarna förbjudna att i dryckesrördt tillstånd infinna sig å arbetsplatsen.

§ 16. Löncutbetalningen sker hvar fjortonde dag, likväl så att alltid en veckas aflönning blir inestående och utbetalas då arbetaren efter tilländalupen uppsägningstid afgår.

Från aflöningen afdragas:

- 1) den fastställda afgiften till sjukkassan;
- 2) på grund af dessa ordningsregler möjligen utdömda böter och skadestånd.

§ 17. Brott emot dessa ordningsregler bestraffas, utom i de fall som omtalas i § 3, med böter, första gången af 2 mark, andra gången af 5 mark och tredje gången af 10 mark.

§ 18. Den som tre gånger blifvit fälld till böter och däraf icke förbättrats, skiljes från tjänsten om han ytterligare gör sig skyldig till brott.

§ 19. Alla ådömda böter tillfalla fabriken, läsesals eller biblioteks kassa.

§ 20. Ådömda böter befria icke från skyldigheten att ersätta skada.

Varkaus bruks säg. § 1. Arbetarna böra punktligt infinna sig på bestämd tid å arbetsplatsen; om någon af en eller annan orsak uteblir från arbetet, bör han ställa af arbetsgifvaren godkänd ställföreträdare.

§ 2. De i sågen sysselsatta arbetarna böra se till att arbetet blir ordentligt utfördt och icke af en eller annan anledning göra det så vårdslöst, att de på grund däraf få att göra med chefskapet, utan bör hvar och en utföra sitt arbete enligt erhållna order.

§ 3. Sågens arbetare böra vaka däröfver, att från sågen icke utsläppes ett enda stycke, som icke är fullt dugligt, såsom alltför tjockt eller tunnt, snedt eller med vankanter eller försedt med andra felaktigheter och om han observerar i betten eller annorstädes något fel, så får han icke använda dem vid sågning utan bör han därom anmäla för sågställaren eller sågförvaltaren.

§ 4. Arbetarna böra alltid hålla sågen ren och snygg.

§ 5. Det är förbjudet att å sågen leka och stoja så att däraf kunde föranledas ledsamma påföljder.

§ 6. Tobaksrökning är förbjuden å sågen och i dess närhet utom utanför stockupphalningsbron och i matsalen. Då arbetaren går för att röka bör han ej fördröja sig, utan bör han omedelbart återvända till arbetet.

§ 7. I dryckesrördt tillstånd får ingen komma till sågen eller inom dess område vid hot om afsked från tjänsten.

§ 8. Från sågen eller brädgården få brädstumpar eller annat affall icke bortföras utan arbetsledarens tillstånd.

Inha bruk och säg. § 1. Hvar och en som är vid Inha bruk anställd, bör med ordning, nit och omsorg fullgöra sina åligganden, noga iakttaga gällande arbetstider, förmännens anvisningar och alla de specialregler, som i och för arbetets bedrivande, renhållningen inom och utom verk- eller bostäderna, förekommande af olycksfall eller eldsvåda eller i andra afseenden äro eller kunna varda fastställda, samt såväl i som utom arbetet iakttaga ett sådant uppträdande att skäl till anmärkning ej må förefinnas.

§ 2. Medlemskap i Inha bruks sjuk-, olycksfalls- och begravningshjälpkassa är obligatoriskt för alla ordinarie arbetare och härför stadgade afgifter afdragas från sista likviden i hvarje månad. Hvarje arbetare är skyldig bidra till eldsvådors släckande.

§ 3. Aflöningen utbetalas två gånger i månaden, dock så att alltid minst 4 dagars lön inestår. Emot oriktig aflöning bör anmärkning göras senast inom en dag efter likviden. Senare inkomna anmärkningar tagas ej i betraktande.

§ 4. Laga uppsägningstid är 14 dagar. Den som utan iakttagande af denna uppsägningstid bortflyttar eller undandrager sig arbete, förlorar all rätt till innestående lön och är dessutom underkastad all annan påföljd, som enligt denna ordningsstadga äfvensom gällande lag är fastställd.

§ 5. Öfverträdelse af denna ordningsstadga medför dels skyldighet att erlægga nedanskrifna afgifter, hvilka indragas vid nästinträffande likvid, dels därjämte äfven i svårare fall omedelbart skiljande från tjänsten, i hvilket sistnämnda fall all innestående aflöning jämväl anses förbruten.

A. Med afgift till belopp af 5 mk belägges:

1) osnygghet och försummad renhållning, vare sig i verkstäder, bostäder eller eljes inom brukets område;

2) försummad inställelse i rätt tid i arbete;

3) obehörigt intagande i verkstäderna af där ej anställda personer;

4) berusande dryckers medförande eller förtäring inom verkstäder eller vid arbetet;

5) tobaksrökning i följande verk och arbetsplatser: sågen, brädgården, vedgården, snickarstugan, kvarnen, elektriska centralen, alla magasin, stallet, mekaniska verkstaden, hästskofabriken och gashuset;

6) fylleri utom arbetet inom brukets område.

B. Med afgift till belopp af 10 mk belägges:

1) fylleri inom verket eller arbetsplatsen;

2) förfallolöst uteblifvande från arbetet utan permission;

3) enskildt arbete utan tillstånd;

4) öppnande eller begagnande af andra in- och utgångar till verken än de därför afsedda och upplåtna portarna; all därvid skedd skada repareras dessutom på den skyldiges bekostnad;

5) oloflig hämtning af ved från brukets vedhus och vedplatser.

C. Med 10. till 15 mk afgift eller skiljande från tjänsten efter förvaltningens pröfning belägges:

1) olydnad eller uppstudsighet mot förman;

2) arbetsvägran;

3) oskickligt eller förargelseväckande uppförande i eller utom tjänsten.

4) slagsmål;

5) inhysning utan förvaltningens medgifvande af främmande personer.

§ 6. Hvarje vid bruket anställd person ansvarar för den materiel han får om händer och är skyldig ersätta allt hvad genom hans vårdslöshet bevisligen förstöres eller skadas. Likaså ersättes all dylik skada å boningsrum eller uthus. Afträden, hvilka äro gemensamma för flere hushåll, rengöras af dem i tur.

§ 7. Från tjänsten skild person åligger att genast eller å tid, som af förvaltningen bestämmes, lämna innehafvande bostadslägenhet.

§ 8. Förbrutna afgifter tillfalla Inha bruks sjuk-, olycksfalls- och begravningshjälpkassa.

§ 9. All jakt och åverkan å brukets skogar och lägenheter är förbjuden och rubriceras under oärlighet.

§ 10. Ofvanstående ordningsregler upphäffa på intet sätt allmän lags stadganden i afseende å tredje man.

Kap. XII.

Arbetarnas hälsotillstånd. Olycksfall i arbetet.

*Träarbetar-
nas hälsotill-
stånd.*

Inom träbearbetningen i allmänhet och särskildt vid försågningen af trävaror kan man knappast tala om några specifika yrkessjukdomar. Någon möjlighet att ådraga sig förgiftningar, hvilken i många yrken är ganska stor, finnes här alls icke. Metalldamm alstras endast undantagsvis och i ringa mängd. Damm alstras visserligen i stor mängd vid bearbetning af träet, men detta damm är af jämförelsevis ofarlig beskaffenhet. Annan förorening af luften kommer icke håller i fråga, då arbetslokalerna vanligen äro stora, rymliga och luftiga. Visserligen saknas ju ingalunda möjligheter för arbetarna att ådraga sig sjukdomar genom förkylning, fukt o. d., hvilket främst kan gifva anledning till reumatiska åkommor. Vidare kan det intensiva bullret i en såginrättning vara till skada. Men dessa omständigheter äro sådana som icke äro typiska ensamt för sågindustrin, utan förekomma jämväl i många andra industrier. Den utländska facklitteraturen innehåller också mycket knapphändiga meddelanden om sjukdomsförhållandena bland sågarbetare. En orsak härtill är dock också den, att sågindustrin i Europas stora kulturländer alls icke spelar en lika framstående roll som i de nordiska länderna.

E. Roth ¹⁾ framhåller den skillnad som råder i storindustrin och handtverkeriet inom träbearbetningsindustrin i det afseendet, att i storindustrin sågspån och allt affall tillvaratagas och uppsugas genom exhaustorer för att tillgodogöras såsom bränsle, medan detta icke är fallet i den handtverksmässigt drifna träindustrin. Arbetarna inom den senare äro därför i högre grad utsatta för det menliga inflytandet af dammet än arbetarna inom storindustrin.

Allt efter det träslag som bearbetas och de arbetsmaskiner som därvid användas växlar dammet i afseende å beskaffenhet och mängd. Ju hårdare träet är, dess finare är dammet. Dammpartiklarna hafva sönderrifna, skarpa och spetsiga kanter. Ett fint damm bildas särskildt vid användandet af cirkel- och bandsågar samt fräsmaskiner. Det kan visserligen antagas, att detta damm kan fördragas utan men, men om arbetaren en längre tid är syeselsatt vid cirkel- eller bandsåg och utsatt för inandning af det därvid alstrade trädammet, så är det otvifvelaktigt att detta, med sina spetsiga hörn och hakar, måste verka

¹⁾ *E. Roth*: Kompendium der Gewerbekrankheiten. Berlin 1914. sid. 170.

retande på andningsorganen. Men något positivt bevis därför, att trädämn skulle inträngt i lungorna föreligger icke. Mot de skadliga verkningarna af dammet kan man skydda sig genom å maskinerna anbragta skyddsanordningar, hvilka tillika utgöra skydd mot olycksfall.

Med stöd af erfarenheterna från Ortskrankenkasse für Leipzig und Umgebung meddelar *I. Printzing* några jämförande uppgifter för träarbetare och andra yrkesarbetare.¹⁾

Enligt denna statistik visar det sig, att en del yrken uppvisat en hög morbiditet med ofta förekommande muskel- och ledgångsrheumatism samt yttre skador. Till dessa yrken höra också arbetarna i träbearbetningsfabriker. Det visar sig, att för dessa arbetare, jämförda med arbetarna i alla yrken, sjukdomsfrekvensen (på 100 kassamedlemmar) är följande:

	Yttre skador		Rheumatism	
	15—34 år.	35—54 år.	15—34 år.	35—54 år.
träbearbetningsarbetare	17.3	14.3	3.9	6.7
alla arbetare	9.0	9.7	2.8	6.3

En annan grupp af arbetare äro de, för hvilka man kan konstatera en relativt låg mortalitet men hög morbiditet. Hit räknas också arbetare vid sågverk och träbearbetningsfabriker. Sjukdomsfrekvensen (på 100 kassamedlemmar) ställer sig på följande sätt:

	15—34 år.	35—54 år.	55—74 år.
träbearbetningsarbetare	59.7	58.9	59.6
alla arbetare	36.3	44.4	59.1

Efter sjukdomarnas beskaffenhet är sjukdomsfrekvensen (på 100 kassamedlemmar) följande:

	Sågarbetare.	Alla arbetare.
alla sjukdomar	58.9	44.4
sjukdomar i andningsorganen	6.6	6.6
» i matsmältningsorganen	6.4	5.9
» i rörelseorganen	8.3	7.4

Dödsfallsfrekvensen åter är (på 1,000 kassamedlemmar):

	Sågarbetare.	Alla arbetare.
dödsfall till följd af yttre skador	22.4	0.9
» » » » tuberkulos	9.7	3.3

¹⁾ *A. Grotjahn und J. Kaup: Handwörterbuch der Sozialen Hygiene, Leipzig 1912, Band I sid. 673 och följ.*

*Sågarbetar-
nas i Finland
hälsoförhål-
landen.*

Det materiel som står till buds för bedömande af industriarbetarnas i Finland. hälsoförhållanden är, såsom ofta framhållits, särdeles knapphändigt och äfven af föga tillförlitlig natur. Främst borde man kunna erhålla belysande uppgifter genom användande af statistiken angående arbetarunderstödkassor, hvilken för närvarande omfattar åren 1899—1911. Ett försök i denna riktning för belysande af sågarbetarnas hälsotillstånd gjordes också. Uppgifterna på antalet medlemmar samt sjukdomsfall och sjukdagar uttogos för alla kassor som äro afsedda enbart för sågarbetare och ur dessa tal beräknades antalet sjukdomsfall och antalet sjukdagar på 100 medlemmar samt antalet sjukdagar per sjukdomsfall, och de sålunda erhållna talen jämfördes med motsvarande tal för alla fabrikkassor. Resultaten visade, att talen för sågarbetarna genomgående för alla år voro betydligt lägre, d. v. s. fördelaktigare än för alla fabriksarbetare. Skillnaden var så stor, att den väckte misstankar, att densamma måste bero på annat än ett fördelaktigare hälsotillstånd. En undersökning i detalj visade också att så var fallet. Kassorna för sågarbetare bevilja i stor utsträckning fri läkarvård, fri medicin och fri sjukhusvård och i betydligt mindre skala sjukhjälp i kontant. Härigenom blir det uppgifna antalet sjukdomsfall och antalet sjukdagar naturligtvis mindre än i andra kassor. Härtill kommer ännu, att kassorna för sågarbetare i mindre grad än öfriga kassor utgifva understöd i fall af sjukdom till följd af olycksfall. Äfven detta medför en minskning af sjukdomsfallens och sjukdagarnas antal. Dessa bägge omständigheter äro alldeles tillräckliga för att förklara den ofvan angifna skillnaden i relativtalen. Då af desamma således icke framgår något med afseende å sågarbetarnas hälsotillstånd i förhållande till andra fabriksarbetare, så hafva de utförda räkningarna och deras resultat helt och hållet uteslutits.

Det återstår således endast de uppgifter som i anledning af förevarande undersökning erhållits från sjukkassorna och de uppgifter som lämnats af arbetarna själfva.

Uppgifterna angående sjukdomsfall och sjukdagar finnas sammanförda i Tab. 34 och angående dödsfall i Tab. 36.

Uppgifterna i Tab. 34 angående sjukdomsfall och sjukdagar äro ordnade dels efter arbetarnas ålder, dels efter deras civilstånd. De omfatta i allt 508 sjukdomsfall med 14,726 sjukdagar för män, 145 sjukdomsfall med 4,035 sjukdagar för kvinnor, eller tillsammans 653 sjukdomsfall med 18,761 sjukdagar. Tyvärr är en väsentlig del af uppgifterna bristfälliga såtillvida, att sjukdomens art icke kunnat uppgifvas för 88 sjukdomsfall med 2,029 sjukdagar.

Största antalet sjukdomsfall och sjukdagar komma på följande sjukdomar:

	Sjukdomsfall.	Sjukdagar.
Allmän svaghet	12	419
Influensa	25	297
Tuberkulos	33	3,381
Nervsjukdom	9	484
Hjärtlidande	19	559
Lungåkommor	92	2,712
Magkatarr	76	1,580
Blindtarmsinflammation	12	394
Njurlidande	8	370
Sjukdomar i könsorganen	13	431
Rheumatism	49	1,108
Böld	24	583
Växter och kräfta	12	657
Värk i ryggen, händer eller ben	45	908
Olycksfall	45	713

I medeltal är antalet sjukdomar per sjukdomsfall:

	Män.	Kvinnor.	Bägge könen.
Allmän svaghet	36.9	14.0	34.9
Influensa	11.2	13.7	11.9
Tuberkulos	109.6	69.1	102.5
Nervsjukdom	67.7	26.0	53.8
Hjärtlidande	29.1	32.0	29.4
Lungåkommor	30.4	24.5	29.5
Magkatarr	19.8	24.1	20.8
Blindtarmsinflammation	37.1	28.5	32.8
Njurlidande	20.7	61.6	46.2
Sjukdomar i könsorganen	29.0	35.0	33.2
Rheumatism	23.4	18.6	22.6
Böld	24.5	23.0	24.3
Växter och kräfta	50.4	76.5	54.8
Värk i ryggen, händer eller ben	19.2	30.2	20.2
Olycksfall	15.2	20.2	15.8
Alla sjukdomar	29.0	27.8	28.7

Tar man hänsyn till ålder och civilstånd, så får man att på hvarje sjukdomsfall i medeltal kommer följande antal sjukdagar:

	Män.	Kvinnor.	Bägge könen.
Under 20 år	25.6	44.4	28.5
20—29 »	32.9	30.0	32.2
30 39 »	28.0	27.1	27.7
40—49 »	31.5	26.9	30.2
50—59 »	34.7	26.1	33.2
60 år och mer	27.2	36.4	27.8
ogifta	31.8	23.2	29.2
gifta	29.4	29.7	29.4
enklingar och enkor	25.6	27.8	26.7

I Tab. 35 ingå de uppgifter, som arbetarna själfva lämnat angående sjukdomar, hvaraf de vid tiden för undersökningen ledo. Här ingå uppgifter från 1,078 män och 198 kvinnor eller tillsammans 1,276 arbetare. Uppgifter af detta slag lida vanligen af det felet, att arbetaren icke kan uppge den egentliga sjukdomen utan endast dess yttringar. De vanligast förekommande sjukdomarna äro:

	Angifna fall bland	
	män.	kvinnor.
Tuberkulos	112	22
Nervsjukdom	26	16
Hjärtlidande	32	12
Lungåkommor	40	4
Magkatarr	370	44
Bräck	32	—
Rheumatism	255	34
Ögonsjukdomar	25	8
Öronsjukdomar	37	4
Sjuka ben	25	6

Angående bland sjukkasemedlemmar inträffade dödsfall hafva från kassorna erhållits de uppgifter som finnas återgifna i Tab. 36. De omfatta 154 dödsfall bland män och 35 bland kvinnor eller tillsammans 189 dödsfall. Dessa fördela sig på de uppgifna dödsorsakerna på följande sätt:

	Män.	Kvinnor.	Bägge könen.
Lungtuberkulos	40	11	51
Andra lungåkommor	8	2	10
Hjärnslag	14	1	15
Hjärtlidande	14	1	15
Mag- och tarmsjukdomar	5	—	5

	Män.	Kvinnor.	Bägge könen.
Blindtarmsinflammation	4	—	4
Blodförgiftning	3	—	3
Kräfta	15	3	18
Växter	2	—	2
Barnsäng	—	3	3
Ålderdomssvaghet	8	1	9
Våldsam död	17	1	18
Öfriga dödsorsaker	8	4	12
Ej uppgifven dödsorsak	16	8	24
Summa	154	35	189

Lungåkommorna intaga här främsta rummet med 61 fall eller 32 % af alla dödsorsakerna.

Efter åldern vid dödsfallet fördela sig dessa, dels för alla dödsorsaker, dels för de dödsfall som förorsakats af lungåkommor, sålunda:

	Alla dödsorsaker.	Lungåkommor.
Under 20 år	9	6
20—29 »	26	15
30—39 »	26	15
40—49 »	38	11
50—59 »	39	10
60 år och mer	45	4
ej uppgifven ålder	6	—
Summa	189	61

Lungåkommorna uppträda såsom dödsorsaker företrädesvis i de yngre åldersklasserna.

Angående olycksfallen i arbete föreligga statistiska redogörelser för åren 1898—1909 eller för 12 år. De uppgifter på hvilka olycksfallsstatistiken grundar sig lämnas dels af de bolag som drifva olycksfallsförsäkring af arbetare, dels af arbetsgifvarna. Dessa tvänne slag af uppgifter äro icke af likformig natur och bearbetas olika, hvarför tvänne olika serier af uppgifter föreligga beträffande olycksfallen. *Olycksfall i arbetet.*

Omfattningen af försäkringsverksamheten, såvidt den berör sågverken och hyflerierna, belyses af efterföljande tal, utvisande antalet försäkrade företag och antalet årsarbetare hos dessa (med årsarbetare afses, såsom bekant, hela antalet fullgjorda arbetsdagar, divideradt med 300):

År	Försäkrade	
	företag.	årsarbetare
År 1898	464	15,884
» 1899	493	16,673
» 1900	442	17,835
» 1901	460	16,655
» 1902	442	16,917
» 1903	496	17,357
» 1904	503	18,585
» 1905	448	17,617
» 1906	534	19,181
» 1907	647	22,719
» 1908	706	22,764
» 1909	1,005	22,867

De nyanmälda olycksfallen, dels enligt försäkringsbolagens, dels enligt arbetsgifvarnas uppgifter, hafva varit:

	Försäkringsbolagen:			m.	Arbetsgifvarna:		
	dödliga.	öfriga.	summa.		kv.	obekant.	summa.
1898	26	479	505	235	36	202	473
1899	16	528	544	306	35	130	471
1900	8	571	579	234	50	210	494
1901	7	485	492	371	61	2	434
1902	7	491	498	397	35	—	432
1903	13	766	779	579	61	—	640
1904	13	744	757	556	52	—	608
1905	6	746	752	614	55	—	669
1906	11	832	843	690	75	2	767
1907	22	1,060	1,082	861	94	1	956
1908	8	968	976	756	95	—	851
1909	12	931	943	734	88	—	822
Summa	149	8,601	8,750	6,333	737	547	7,617

På grund af de förut angifna uppgifterna angående olycksfallens antal får man följande frekvenstal (beräknade i förhållande till 1,000 årsarbetare) för sågindustrin samt i jämförelse därmed för pappersindustrin, mekaniska verkstäder, stenindustrin, textilindustrin, läderindustrin samt alla industrier tillsammans:

Olycksfall på 1,000 årsarbetare:

	såg- verk.	pappers- industri.	mek. verk- städer.	sten. industri.	textil- industri.	läder- industri.	alla in- dustrier.
1898	31.8	30.4	35.5	23.6	12.6	25.0	20.9
1899	32.6	23.1	45.7 ¹⁾	24.1	13.5	23.8	24.6
1900	32.4	22.6	59.2 ¹⁾	22.4	12.5	24.7	27.3
1901	29.4	26.6	49.2	37.5	10.3	14.2	24.8
1902	29.4	25.7	40.3	19.8	8.9	9.8	21.9
1903	45.0	30.6	63.0	42.0	7.9	15.6	28.9
1904	40.7	30.0	63.0	143.0	13.4	8.4	30.6
1905	42.6	24.4	57.0	45.5	14.7	11.5	29.8
1906	44.0	25.0	48.5	53.8	19.4	11.0	28.1
1907	47.6	34.0	59.2	93.0	18.4	19.6	30.3
1908	42.8	35.5	37.0	65.2	13.9	21.5	27.2
1909	41.2	28.9	33.8	58.4	10.9	13.9	25.7

Olycksfallsfrekvensen för sågindustrin är mycket hög och räknas äfven arbetarna inom denna industri till dem som mest äro utsatta för olycksfall i arbete.

En jämförelse mellan de olika slagen af frékvenstal för sågindustrin och för alla industrier ger följande tal:

Olycksfall på 1,000 årsarbetare:

	olycksfall som leddt till död		olycksfall som för- anledt invaliditet		alla olycksfall	
	såg- ind.	alla ind.	såg- ind.	alla ind.	såg. ind.	alla ind.
1898	1.6	0.9	3.6	2.1	31.8	20.9
1899	1.0	0.8	4.2	2.7	32.6	24.6
1900	0.4	0.7	6.2	3.8	32.4	27.3
1901	0.5	0.7	4.0	2.5	29.4	24.8
1902	8.3	0.7	4.0	2.5	29.4	21.9
1903	1.5	1.0	4.6	2.9	45.0	28.9
1904	0.9	0.7	4.9	2.9	40.7	30.6
1905	0.6	0.8	6.0	3.4	42.6	29.8
1906	1.4	0.7	5.0	3.3	44.0	28.1
1907	1.0	0.6	6.9	3.3	47.6	30.3
1908	0.4	0.3	5.8	2.8	42.8	27.2
1909	0.5	0.5	4.4	3.1	41.2	25.7

Dödsfalls- och invaliditetsfrekvensen äro visserligen något högre för sågindustrin än för alla industrier, men dock ej särdeles mycket, medan den all-

¹⁾ Jämta järnbruken för åren 1899 och 1900.

männa olycksfallsfrekvensen är väsentligt högre, tydande på att de olycksfall som inträffa inom nämnda industri visserligen äro särdeles talrika, men ej i allmänhet af synnerligen svår beskaffenhet.

Beståndet vid hvarje års slut af skadestånd i form dels af invaliditetsräntor, dels af öfverlefvvelseräntor, förorsakade af olycksfall inom sågindustrin, framgår af följande:

	Invaliditetsräntor:		Öfverlefvvelseräntor:		Alla räntor:	
	antal.	belopp.	antal.	belopp.	antal.	belopp.
1898	58	5,675: 03	9	1,738: 45	67	7,413: 48
1899	127	11,392: 40	44	3,566: 13	171	14,958: 53
1900	234	21,511: 02	50	4,030: 57	284	25,541: 59
1901	299	27,202: 11	59	4,485: 20	358	31,687: 31
1902	358	33,692: 11	74	5,474: 98	432	39,167: 09
1903	427	39,860: 38	112	7,606: 98	539	47,467: 36
1904	508	48,061: 12	148	10,604: 94	656	58,666: 06
1905	607	57,544: 52	154	11,401: 74	761	68,946: 26
1906	689	64,657: 60	176	13,348: 44	865	78,006: 04
1907	834	76,620: 03	222	17,386: 44	1,056	94,006: 47
1908	950	86,380: 55	228	18,284: 89	1,178	104,665: 44
1909	1,053	95,736: 95	231	18,095: 35	1,284	113,832: 30

De olycksfall som anmälas af arbetsgifvarna kunna bearbetas i flere riktningar än de af försäkringsbolagen anmällda. De af arbetsgifvarna anmällda olycksfallen inom sågindustrin voro under åren 1898—1909 7,617 och de af försäkringsbolagen anmällda 8,601, utvisande en skillnad på 984 olycksfall. För alla olycksfall under samma period voro de anmällda olycksfallen resp. 23,700 och 27,137, utvisande en skillnad af 3,437.

De resultat som här vinnas för sågindustrin skola i allmänhet jämföras med motsvarande tal för alla industrier.

Sjuktidens längd har varit:

		Sågindustrin:		Alla industrier:	
Kortare än 7	dagar	202	2.6 %	885	3.7 %
7—10	»	506	6.6 »	2,324	9.8 »
11—20	»	1,750	23.1 »	6,085	25.7 »
21—30	»	1,332	17.5 »	3,977	16.8 »
31—60	»	1,558	20.4 »	4,472	18.9 »
61—90	»	423	5.6 »	1,194	5.0 »
91—120	»	202	2.6 »	562	2.4 »
Öfver 120	»	93	1.2 »	281	1.2 »
Ouppg. o. oafgjord		1,551	20.4 »	3,920	16.5 »
Summa		7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Sammanfattar man i något större grupper, så finner man följande procenttal:

kortare än 21 dagar för sågind.	32.3 %	för alla ind.	39.2 %
21—60 » » »	37.9 » » »	35.7 »	
61—120 » » »	8.2 » » »	7.4 »	
öfver 120 » » »	1.2 » » »	1.2 »	

Den kortaste sjuktiden är mindre ofta förekommande i sågindustrin än för alla industrier, däremot är en sjuktid af 21—60 dagar oftast förekommande. Det stora antalet uppgifna och oafgjorda fall verkar här, likasom i alla efterföljande fall, störande.

Skadans art belyses af efterföljande tal:

	Sågindustrin:		Alla industrier:	
Skador som ledt till döden	160	2.1 %	540	2.3 %
Förgiftningar (som ej ledt till död)	11	0.1 »	91	0.4 »
Brännskador	38	0.5 »	662	2.8 »
Hjärnan eller hufvudskålen skadad ..	89	1.2 »	343	1.4 »
Hufvudskador af annat slag	179	2.3 »	470	2.0 »
Ögonskador	173	2.3 »	1,162	4.9 »
Skuldror eller ryggrad skadad	167	2.2 »	491	2.1 »
Armskador	192	2.5 »	798	3.4 »
Hand- eller fingerskador	4,228	55.6 »	11,348	47.8 »
Lungorna eller bröstkorgen skadad ..	201	2.6 »	517	2.2 »
Skador i underlivet eller dithörande organ	56	0.7 »	177	0.7 »
Ben- och fotskador	1,581	20.9 »	5,035	21.2 »
Allmänna kross- eller klämningsskador, kontusioner	274	3.6 »	896	3.8 »
Bräckskador och försträckningar	38	0.5 »	188	0.8 »
Hudskador och köttår	71	0.9 »	238	1.0 »
Kompliserade skador	80	1.0 »	320	1.4 »
Öfriga skador	61	0.8 »	258	1.1 »
Skador af okänt slag	18	0.2 »	166	0.7 »
Summa	7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Hand- och fingerskadorna äro ju de talrikast förekommande olycksfallen, i det att något mindre än halfva antalet är af detta slag. Inom sågindustrin äro dessa olycksfall än talrikare, då de utgöra icke mindre än 55.6 % af alla. De närmast talrikaste olycksfallen, ben- och fotskador, stå ungefär lika i sågindustrin och i alla industrier. I öfrigt äro differenserna ganska små, utom att brännska-

dorna och ögonskadorna äro relativt mindre ofta förekommande i sågindustrin än i alla industrier.

Skadornas orsaker belysas af efterföljande tal, hvarvid den anmärkning här bör göras, att klassifiseringen sedan år 1907 är en annan än för föregående år, hvarvid förändringarna äro så stora, att en jämförelse erbjuder svårigheter.

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
Vid användandet af maskiner	3,781	49.7 %	7,961	33.6 %
Vid användandet af handverktyg	239	3.1 »	1,192	5.0 »
Genom kringflygande splittror	113	1.5 »	1,070	4.5 »
Stöt-, sår- eller klämningskador, ej genom maskiner	449	5.9 »	1,667	7.0 »
Genom beröring med heta eller frätande ämnen	34	0.4 »	831	3.5 »
Sprängskador eller explosioner	18	0.2 »	143	0.6 »
Genom föremåls nedstörtande o. d. . .	835	11.0 »	2,472	10.5 »
Genom arbetarens nedstörtande	401	5.3 »	1,264	5.3 »
Genom fall vid gång, vrickning o. d. . .	361	4.7 »	1,206	5.1 »
Genom påtrampade skarpa föremål . .	15	0.2 »	73	0.3 »
Vid transport, lastning, lossning	876	11.5 »	3,034	12.8 »
Öfriga och okända orsaker	495	6.5 »	2,787	11.8 »
Summa	7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Hälften af alla olycksfall inom sågindustrin förorsakas af användandet af maskiner, medan för alla industrier detta är fallet för en tredjedel af olycksfallen.

En mera detaljerad uppfattning om olycksfallens orsaker erhålles ur den olycksfallsstatistik som meddelas i yrkesinspektörernas berättelser. Där upptagas nämligen särskildt några af sågindustrins viktigaste maskiner. För åren 1906—12 får man ur denna källa följande uppgifter:

	Olycksfall som förorsakats af:							
	cirkelsåg		ramsåg		bandsåg		andra träbearb. mask.	
	antal.	%. .	antal.	%. .	antal.	%. .	antal.	%. .
1906	253	12.8	22	1.1	7	0.4	78	4.0
1907	327	13.4	35	1.4	5	0.2	96	3.9
1908	189	12.4	22	1.4	6	0.4	65	4.3
1909	271	12.4	24	1.1	9	0.4	117	5.4
1910	310	12.2	28	1.1	11	0.4	155	6.1
1911	368	13.3	48	1.7	— ¹⁾	—	128	4.6
1912	372	12.5	53	1.5	— ¹⁾	—	107	3.6

¹⁾ Olycksfall förorsakade af bandsåg äro icke särskildt angifna åren 1911 och 1912.

Af dessa olycksfall hade döden till påföld:

	Cirkelsåg.	Ramsåg.	Bandsåg.	Andra träbearb. mask.
1906	1	3	—	3
1907	2	1	—	—
1908	—	—	—	1
1909	2	—	—	—
1910	2	—	—	—
1911	2	—	—	—
1912	1	—	—	5

Cirkelsågen är, såsom bekant, en af industrins farligaste maskiner. Den kräfver också regelbundet ungefär $\frac{1}{8}$ af alla olycksfall som inträffa i Finlands industrier.

Med afseende å *åldern* fördela sig de skadade sålunda:

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
Under 15 år	53	0.7 %	227	1.0 %
15—19 år	1,021	13.4 »	3,000	12.7 »
20—29 »	2,681	35.1 »	7,454	31.3 »
30—39 »	1,713	22.5 »	5,116	21.5 »
40—49 »	1,021	13.4 »	3,238	13.7 »
50—59 »	562	7.4 »	1,748	7.4 »
60—69 »	172	2.3 »	611	2.6 »
70 år och mer	16	0.2 »	87	0.4 »
Okänd ålder	378	5.0 »	2,219	9.4 »
Summa	7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Här föreligger icke någon nämnvärd skillnad i åldersfördelningen.

På *årets månader* fördela sig olycksfallen sålunda:

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
Januari	730	9.6 %	1,936	8.2 %
Februari	691	9.1 »	1,974	8.3 »
Mars	596	7.8 »	1,847	7.8 »
April	540	7.1 »	1,649	7.0 »
Maj	627	8.2 »	1,936	8.2 »
Juni	720	9.4 »	2,081	8.8 »
Juli	691	9.1 »	2,245	9.4 »
Augusti	693	9.1 »	2,225	9.3 »

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
September	596	7.8 %	2,054	8.7 %
Oktober	634	8.3 »	2,054	8.7 »
November	547	7.2 »	1,849	7.8 »
December	509	6.7 »	1,645	6.9 »
Okänd månad	43	0.6 »	205	0.9 »
Summa	7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Sammanfattar man ytterligare efter årstiderna, så får man följande resultat:

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
December—februari	1,930	25.4 %	5,555	23.4 %
Mars—maj	1,763	23.1 »	5,432	23.0 »
Juni—augusti	2,104	27.6 »	6,551	27.5 »
September—november	1,777	23.3 »	5,957	25.2 »

Den industriella verksamheten är i allmänhet lifligast under sommarmånaderna och då äro också olycksfallen oftast förekommande. Så äfven inom sågindustrin. För denna äro olycksfallen under vintermånaderna något oftare förekommande än för alla industrier, medan det motsatta förhållandet eger rum för höstmånaderna.

På *veckans dagar* fördela sig olycksfallen sålunda:

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
Söndag	161	2.1 %	688	2.9 %
Måndag	1,319	17.3 »	3,877	16.4 »
Tisdag	1,298	17.1 »	3,840	16.2 »
Onsdag	1,171	15.4 »	3,664	15.5 »
Torsdag	1,207	15.8 »	3,760	15.9 »
Fredag	1,255	16.5 »	3,902	16.5 »
Lördag	1,105	14.5 »	3,599	15.0 »
Okänd dag	101	1.3 »	370	1.6 »
Summa	7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Klockslaget då olycksfallet inträffade belyses af efterföljande:

<i>Förmiddagen:</i>	Sågindustrin.		Alla industrier.	
kl. 12—3	166	2.2 %	323	1.4 %
» 3—6	326	4.3 »	557	2.3 »
» 6—8	454	6.0 »	1,294	5.5 »
» 8—10	664	8.7 »	1,840	7.8 »
» 10—12	1,002	13.2 »	3,248	13.7 »
»på förmiddagen» (ej närmare angifvet)	32	0.4 »	263	1.1 »

Eftermiddagen:

	Sågindustrin.		Alla industrier.	
kl. 12— 2	568	7.4 %	1,983	8.4 %
» 2— 4	640	8.4 »	1,971	8.3 »
» 4— 6	876	11.5 »	2,703	11.4 »
» 6— 8	320	4.2 »	898	3.8 »
» 8—10	217	2.8 »	432	1.8 »
» 10—12	263	3.4 »	449	1.9 »
»på eftermiddagen» (ej närmare angifv.)	18	0.2 »	172	0.7 »
»På dagen» (ej närmare angifvet)	850	11.2 »	3,110	13.1 »
»På natten» (ej närmare angifvet)	171	2.2 »	392	1.6 »
Obekant	1,050	13.9 »	4,065	17.2 »
Summa	7,617	100.0 %	23,700	100.0 %

Inom sågindustrin användes skiftesarbete i stor utsträckning, således med nattarbete. Olycksfallen under natten (från kl. 8 e. m. till kl. 6 f. m.) äro:

olycksfall nattetid i sågindustrin 1,143 eller 14.9 %

» » » alla industrier 2,153 » 9.0 »

Olycksfallen nattetid äro talrikare inom sågindustrin än inom alla industrier.

Invaliditetsgraden har varit följande:

Invaliditetsgrad.	Sågindustrin.		Alla industrier.	
1—9 %	1,238	57.2 %	2,722	54.1 %
10—19 »	345	15.9 »	879	17.5 »
20—29 »	274	12.6 »	737	14.7 »
30—39 »	118	5.4 »	247	4.9 »
40—49 »	67	3.1 »	137	2.7 »
50—59 »	72	3.3 »	160	3.2 »
60—69 »	26	1.2 »	60	1.2 »
70—79 »	10	0.5 »	31	0.6 »
80—89 »	4	0.2 »	9	0.2 »
90—99 »	1	0.0 »	6	0.1 »
100 »	13	0.6 »	42	0.8 »
Summa	2,168	100.0 %	5,030	100.0 %

Uti Tab. 37 äro sammanförda arbetarnas egna uppgifter angående de skador som arbetarna ådragit sig genom olycksfall i arbetet. Dessa uppgifter innehålla följande:

	Af olycksfall drabbade					
	män		kvinnor		bägge könen.	
	antal.	%.	antal.	%.	antal.	%.
Allmänna kross- eller klämskador . . .	37	2.9	5	4.8	42	3.1
Öronskador	5	0.4	—	—	5	0.4
Ögonskador	47	3.7	4	3.8	51	3.7
Andra hufvudskador	38	3.0	5	4.8	43	3.1
Skuldror eller ryggrad skadad	32	2.5	5	4.8	37	2.7
Arm- eller handskador	780	61.8	72	69.4	852	62.4
Lungorna eller bröstkorgen skadade . .	44	3.5	2	1.9	46	3.4
Skador i underlivet	6	0.5	—	—	6	0.4
Bräck	41	3.3	2	1.9	43	3.1
Ben- och fotskador	232	18.4	9	8.6	241	17.7
Summa	1,262	100.0	104	100.0	1,366	100.0

I Tab. 38 äro slutligen sammanförda arbetarnas uppgifter angående ersättningar i anledning af olycksfall som drabbat dem. Den första delen af tabellen, å sidd. 116 och 117, innehåller uppgifterna angående de ersättningar de uppbära, och den senare delen, å sidd. 118 och 119, uppgifterna angående ersättningar i ett för allt.

Det framgår af tabellen följande:

ersättningar som uppbäras:		Antal.	Belopp.
män		240	23,413: 86
kvinnor		18	1,319: 46
Summa		258	24,733: 32
ersättningar i ett för allt:			
män		245	34,442: 68
kvinnor		28	2,376: 60
Summa		273	36,819: 28

K a p. XIII.

Arbetarnas löneförhållanden.

I de undersökningar angående arbetsförhållandena inom olika industri- *Materialet.* grenar, hvilka hittills offentliggjorts, hafva upplysningar angående arbetarnas löneförhållanden erhållits sålunda, att å fabrikskontoren uppgjorts utdrag ur lönelistorna för ett visst år. Sålunda hafva erhållits fullt tillförlitliga uppgifter angående hvarje under året anställd arbetares införtjänade arbetslön och hans arbetsdagar. Å ena sidan är detta material utmärkt godt i afseende å fullständighet och exakthet, men metoden har också sina nackdelar. Arbetet med uppgörandet af utdragen är nämligen för större fabriker mycket drygt och därför också tämligen dyrbart, och därtill kommer, att en icke oväsentlig del af detta material icke kan användas, då det gällt att bestämma årslönen, emedan ett stort antal arbetare, särskildt inom vissa industrigrenar, varit i arbete endast en alltför kort tid af året. För sågarna hade dessa nackdelar i synnerlig hög grad kommit till synes. Det hade blifvit alldeles öfverhöfvan dyrbart att göra utdrag ur lönelängderna för flere tiotal tusen arbetare, och en väsentligt större del af materialet än vid fabriksindustrierna hade icke kunnat användas för bestämmande af årslönen, då ju en stor del af sågarnas arbetare icke är i arbete mer än någon del af året. Det gällde således att i detta fall söka någon annan källa för erhållande af löneuppgifter. En sådan erbjöd sig i det material som af delegarna i Sågegarnas i Finland Arbetare Olycksfallsförsäkringsbolag årligen lämnas till detta.

Delegarna i bolaget lämna till detsamma uppgifter angående de hos dem anställda arbetarna enligt ett tryckt formulär. Arbetarna äro där delade i följande hufvudgrupper:

- A. Arbetare inom sågen.
- B. Arbetare utanför sågen.
- C. Arbetare vid i sammanhang med sågen drifven annan industri.
- D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats.

Inom hvarje af dessa äro arbetarna vidare delade i underafdelningar enligt yrkesspecialiteter. Dessa sammanfalla icke fullständigt med den indelning som följts här i Tab. 2. Bland särskildt upptagna underafdelningar under grupp C. finnas också arbetare vid tegelbruk och vid kvarn, hvilka här uteslutits, såsom

fallande utanför denna undersökning, hvarjämte de två åtskilda grupperna vid maskiner och ej vid maskiner i snickerier sammanslagits till en. I öfrigt hafva grupperna bibehållits oförändrade.

För hvar och en af dessa grupper uppger arbetsgifvaren per månad antalet anställda arbetare, antalet arbetsdagar och aflöning.

Arbetsgifvarnas uppgifter gälla, såsom nämnt, per månad. Härigenom blef det omöjligt att använda uppgifterna angående antalet anställda arbetare. Detta antal hade nämligen framträtt såsom ett medeltal af flere eller färre månadsuppgifter af högst olika storlek och således icke haft något reellt värde.

Löneuppgifterna angifva därför här icke den per man införtjänade lönen under viss tid, utan medeldagspenningen.

Genom att det material som begagnats härstammade från Sågegarnas Olycksfallsförsäkringsbolag, kunde löneuppgifter erhållas från bolagets hela verksamhetstid, för åren 1899—1912 eller för 14 år.

Det bearbetade materialet återfinnes i Tab. 39 och 40. I Tab. 39 återges för hvarje af nämnda år lönebeloppet (i jämna mark) och arbetsdagar för de olika yrkesgrupperna och länsvis. I Tab. 40 åter ingå kvoterna af dessa tal, d. v. s. medeldagspenningen.

Materialets omfattning framgår af följande tal, hämtade ur Tab. 39:

	Antal sågar:	Arbetsdagar:	Lönebelopp:
År 1899	132	3,110,843	9,024,989 mk
» 1900	134	3,442,841	10,285,853 »
» 1901	138	3,155,586	9,050,977 »
» 1902	134	3,162,799	8,731,540 »
» 1903	130	3,306,470	9,525,041 »
» 1904	141	3,632,225	10,478,029 »
» 1905	136	3,494,799	10,024,079 »
» 1906	137	3,592,814	11,099,209 »
» 1907	142	3,742,589	12,588,208 »
» 1908	141	3,414,388	11,904,166 »
» 1909	135	3,430,256	11,858,097 »
» 1910	120	3,515,138	12,490,986 »
» 1911	120	3,653,944	13,298,011 »
» 1912	113	3,711,463	13,779,246 »

Det material som sålunda stått till buds omfattar ett antal sågar som är något varierande, mellan 113 och 142. Antalet arbetsdagar växlar mellan 3.1 och 3.7 miljoner och de utbetalade lönerna mellan 9.0 och 13.8 miljoner mark. Det verkliga antalet arbetare kan, såsom tidigare antydts, icke bestämmas.

Däremot kan man bestämma antalet »årsarbetare» såsom det beräknas vid olycksfallsförsäkringen, genom att dividera antalet arbetsdagar med 300. Detta antal blir:

År 1899	10,369	År 1906	11,976
» 1900	11,476	» 1907	12,475
» 1901	10,519	» 1908	11,381
» 1902	10,543	» 1909	11,434
» 1903	11,022	» 1910	11,717
» 1904	12,107	» 1911	12,180
» 1905	11,649	» 1912	12,371

Då man beräknar antalet »årsarbetare», så blir detta naturligtvis alltid mindre än det verkliga antalet arbetare. För sågarna blir denna skillnad särdeles stor, då ju en del af sågarna icke arbeta hela året. Man kan således i förevarande fall antaga att det verkliga antalet arbetare i ganska väsentlig grad öfverstiger antalet här ofvan angifna antal årsarbetare, med huru mycket är det dock icke möjligt att bestämma.

Granskar man åter materialet med afseende å dess beskaffenhet, så kan sådant ske genom en jämförelse af aflöningarna per dag inom de olika yrkes-specialiteterna, sådana dessa äro uträknade i Tab. 40. Dessa löner böra ju icke visa några alltför stora språng från år till år. En sådan detaljerad granskning ger i stort sedt ett gynnsamt resultat, i det att lönerna öfverhufvud äro jämna och utan språng. I vissa fall förekomma dock ojämnheter, hvilka synas tyda på fel i själfva materialet.

Sådana påtagliga ojämnheter äro exempelvis följande.

Nylands län. År 1903 är lönen under A. Vid renhållning och pålassning 3: 26, men 2: 12 året förut och 2: 53 året senare. År 1911 är lönen under B. I kaphus 5: 55, men 3: 39 året förut och 3: 69 året senare. År 1904 är lönen under B. Vid lastning 5: 12, men 4: 44 året förut och 3: 96 året efter. År 1911 är lönen under D. I brädgård 4: 88, men 3: 20 året förut och 3: 83 året därpå.

Åbo och Björneborgs län. År 1906 är lönen under B. Vid landlyftning af stock 4: 70, men 3: 97 och 3: 93 åren förut och efter. År 1908 är lönen under B. Vid lastning 6: 11, men 4: 11 och 3: 60 åren förut och efter. Åren 1908 och 1909 äro lönerna under B. Vid affallsförbränning betydligt högre än under något annat år.

Tavastehus län. År 1901 är lönen under D. Vid lastning 5: 60, men endast 3: — och 2: 70 åren förut och efter.

S:t Michels län. År 1909 är lönen under D. Vid lastning 5: 55, men 3: 96 och 4: 96 åren förut och efter.

Dessa och andra liknande ojämnheter äro dock ej flere än att man kan ignorera dem. De förekomma i allmänhet för grupper af arbetare som icke äro särdeles talrika och där en högre lön vid en enda såg därför verkar starkt höjande på medeltalet för samtliga arbetare.

Det förevarande materialet uppfyller alla de fordringar man billigtvis kan ställa på detsamma.

Löner.

Ur Tab. 40 finner man följande medeldagslöner under åren 1899—1912 för alla arbetare:

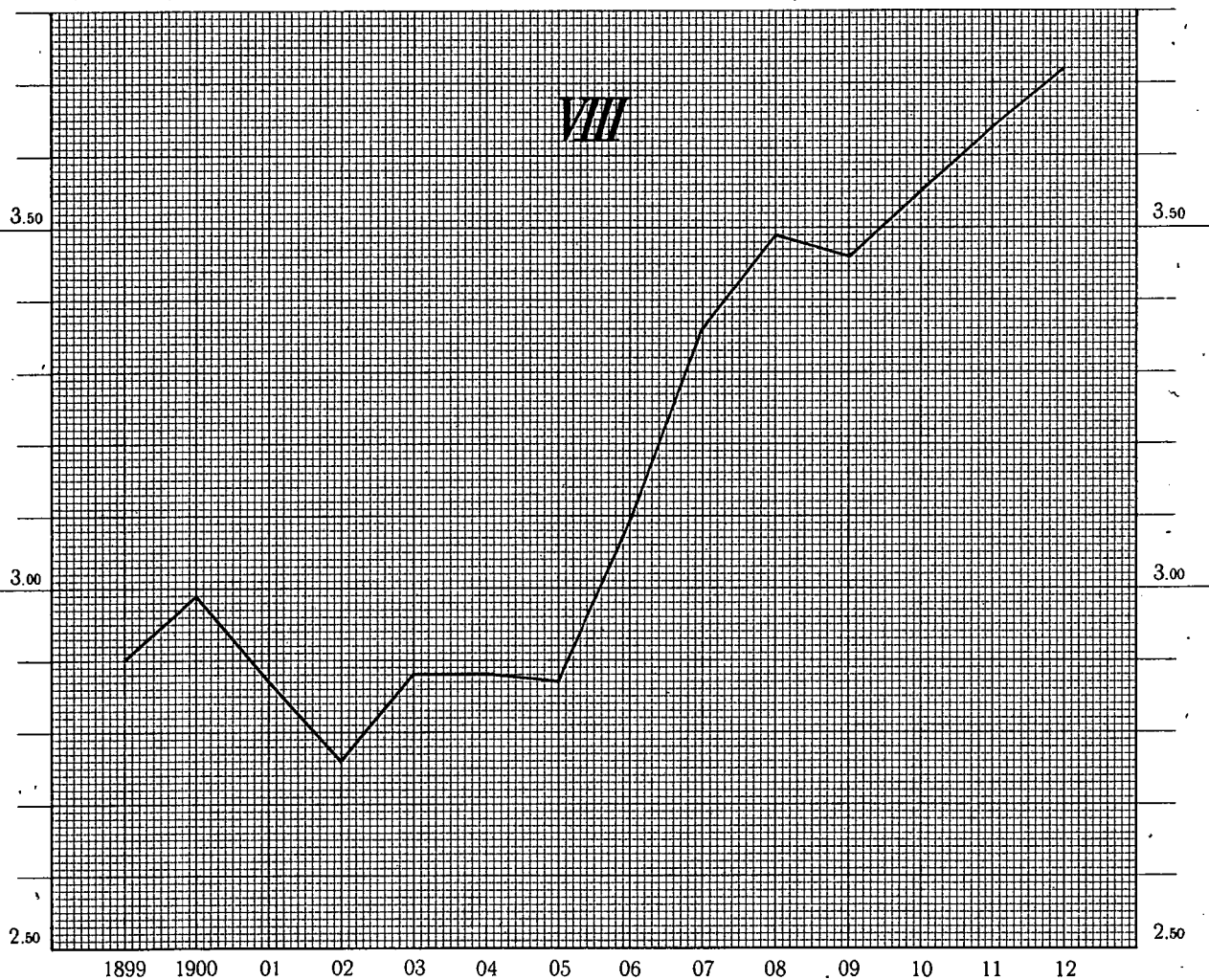
År 1899	Fmk 2: 90	År 1906	Fmk 3: 09
» 1900	» 2: 99	» 1907	» 3: 36
» 1901	» 2: 87	» 1908	» 3: 49
» 1902	» 2: 76	» 1909	» 3: 46
» 1903	» 2: 88	» 1910	» 3: 55
» 1904	» 2: 88	» 1911	» 3: 64
» 1905	» 2: 87	» 1912	» 3: 72

Dessa tal belysas af diagrammet VIII.

I början af 1900-talet voro lönerna i nedåtgående och uppnådde sitt lägsta värde år 1902. Under de närmaste 3 åren därefter stiger lönen först något och är sedan stillastående. Men från år 1905 går lönen hela tiden uppåt, med ett litet undantag för år 1909. Ökningen från år 1899 till år 1912 är 82 p. eller 28 % och från år 1903, då lönen stod lägst, till år 1912 är ökningen 96 p. eller 35 %.

För de olika slagen af arbetare blir ökningen i lönen, absolut och i procent, från år 1899 till år 1912 följande:

	Ökning:	
	p.	%.
A. Stockupphalare	99	40.4
Ramsågåre och handtlangare	108	35.8
Cirkel- och kapsågåre	111	38.7
Staf- och bandsågåre	82	32.3
Maskinister, eldare	100	30.9
Filare, skärpare, smörjare	92	28.7
Vid renhållning, pålassning	66	27.3
B. I stockmagasin	71	25.3
Vid landlyftning af stock	151	47.0
I brädgård invid sågen	78	27.4
I kaphus	67	19.9
Vid lastning	64	17.9

		Ökning:	
		p.	%.
	Vid affallsförbränning	27	13.8
	Timmermän, smeder m. m.	73	26.3
C.	Vid kolning	42	14.4
	I snickeri	110	29.3
	I mekanisk verkstad	142	47.2
	I hyfleri	67	24.8
D.	I brädgård	85	26.2
	I kaphus	291	97.7
	Vid lastning	208	55.3
	Diverse arbetare	124	64.9
	Alla arbetare	82	28.3

Den relativa ökningen i lönen är, såsom synes, högst olika. Minst har ökningen varit för arbetarna vid affallsförbränning och kolning, störst för arbetarna i kaphus utanför sågen, för diverse arbetare, för lastningsarbetare, för stockupphalare, för arbetare vid landlyftning af stock, för arbetare i mekanisk verkstad.

Söker man åter upp lönens lägsta belopp för hvarje yrkesgrupp under perioden 1899—1912, så finner man, att detta i de allra flesta fall faller på år 1902 och i intet fall senare än år 1904. Ökningen från detta lägsta belopp till lönen år 1912 framgår af följande:

		Ökning:	
		p.	%.
A.	Stockupphalare	120	53.6
	Ramsågåre och handtlangare	125	43.9
	Cirkel- och kapsågåre	116	41.1
	Staf- och bandsågåre	89	36.0
	Maskinister, eldare	113	36.3
	Filare, skärpare, smörjare	99	31.5
	Vid renhållning, pålassning	88	40.0
B.	I stockmagasin	99	39.1
	Vid landlyftning af stock	159	50.8
	I brädgård invid sågen	90	33.0
	I kaphus	69	20.7
	Vid lastning	104	32.7
	Vid affallsförbränning	49	28.3
	Timmermän, smeder m. m.	86	32.5
C.	Vid kolning	73	28.1

		Ökning:	
		p.	%.
I snickeri		137	39.3
I mekanisk verkstad		142	47.2
I hyfleri		91	37.0
D. I brädgård		109	36.2
I kaphus		291	97.7
Vid lastning		227	63.6
Diverse arbetare		124	64.9
Alla arbetare		96	34.8

Inom de olika länen utfalla lönerna icke lika, såsom framgår af efterföljande sammanställning för år 1912:

Nylands län		Fmk	4: 07
Åbo och Björneborgs län		»	3: 42
Tavastehus län		»	3: 28
Viborgs »		»	4: 24
S:t Michels »		»	3: 43
Kuopio »		»	2: 50
Vasa »		»	3: 22
Uleåborgs »		»	3: 47

Högst är lönen i Viborgs län, därefter i Nylands län och lägst i Kuopio län. Granskar man lönerna inom de olika yrkesgrupperna för år 1912, så finner man, att de i de flesta fall äro högst i Viborgs län, d. v. s. för 14 yrkesgrupper af 22.

Förhållandet mellan lönerna i de olika länen framgår af följande, där lönen i Kuopio satts lika med 100 och de öfriga uttryckts genom denna.

Nylands län		163
Åbo och Björneborgs län		137
Tavastehus län		131
Viborgs »		170
S: Michels »		137
Kuopio »		100
Vasa »		129
Uleåborgs »		139

Jämför man lönerna för år 1912 inom olika yrkesgrupper sålunda, att den lägsta lönen (för arbetare vid affallsförbränning) sattes lika med 100 och de öfriga uttryckas genom denna, så får man följande, där den första talserien anger den i tabellen ingående medeldagspenningen:

	Medeldags- penning.	Relativ lön.
A. Stockupphalare	3: 44	155
Ramsågåre och handtlangare	4: 10	185
Cirkel- och kapsågåre	3: 98	179
Staf- och bandsågåre	3: 36	151
Maskinister, eldare	4: 24	191
Filare, skärpare, smörjare	4: 13	186
Vid renhållning och pålassning	3: 08	139
B. I stockmagasin	3: 52	158
Vid landlyftning af stock	4: 72	213
I brädgård invid sågen	3: 63	164
I kaphus	4: 03	182
Vid lastning	4: 22	190
Vid affallsförbränning	2: 22	100
Timmermän, smeder m. m.	3: 51	158
C. Vid kolning	3: 33	150
I snickeri	4: 86	219
I mekanisk verkstad	4: 43	200
I hyfleri	3: 37	152
D. I brädgård	4: 10	185
I kaphus	5: 89	265
Vid lastning	5: 84	263
Diverse arbetare	3: 15	142
Alla arbetare	3: 72	168

Enligt Tab. 41 hafva sammanlagdt 2,244 manliga och 378 kvinnliga eller *Timpenning*. tillsammans 2,622 arbetare timpenning. I afseende å storleken fördelar sig timpenningen på följande sätt:

	Män		Kvinnor		Båge könen	
	antal.	%.	antal.	%.	antal.	%.
under 20 p.	92	4.1	128	33.9	220	8.4
20—29 »	422	18.8	236	62.4	658	25.1
30—39 »	998	44.5	13	3.4	1,011	38.6
40—49 »	439	19.6	1	0.3	440	16.8
50—59 »	267	11.9	—	—	267	10.2
60—69 »	4	0.1	—	—	4	0.1
70—79 »	22	1.0	—	—	22	0.8
Summa	2,244	100.0	378	100.0	2,622	100.0

För de större grupperna af manliga arbetare ställer sig timpenningen så-
hunda:

	Stockmagasin		Sågen	
	antal.	%.	antal.	%.
under 20 p.	14	5.4	17	3.1
20—29 »	53	20.5	114	20.9
30—39 »	155	60.2	306	56.0
40—49 »	31	12.0	74	13.6
50—59 »	5	1.9	34	6.2
60—69 »	—	—	1	0.2
70—79 »	—	—	—	—
Summa	258	100.0	546	100.0

	Brädgård		Öfriga	
	antal.	%.	antal.	%.
under 20 p.	52	4.6	9	2.9
20—29 »	201	17.8	54	17.7
30—39 »	414	36.5	123	40.2
40—49 »	248	21.8	86	28.1
50—59 »	196	17.3	32	10.5
60—69 »	1	0.1	2	0.6
70—79 »	22	1.9	—	—
Summa	1,134	100.0	306	100.0

K a p. XIV.

Afverkningen.

Beträffande de arbetare, hvilka icke äro sysselsatta vid sågen, kan, såsom *Materialet*, redan i inledningen framhållits, icke erhållas lika detaljerade uppgifter som beträffande de egentliga sågarbetarna. De förra äro nämligen spridda i skogarna, längs flottningslederna eller i utskeppningshamnarna. För dessa arbetare hafva därför användts särskilda formulär, hvilka besvarats af arbetsgifvarna, d. v. s. sågfirmorna, flottningsbolagen och stevedorfirorna. För afverkningen och därmed i sammanhang stående släpningen af stock gäller frågeformulär F., återgifvet å sid. 22 och 23.

Uppgifter angående afverkningsarbetarnas förhållanden hafva erhållits från 102 firmor.

Under den tid uppgifterna afse, nämligen vintern 1910 till 1911, uppgår af dessa firmor uppgifna antalet afverkade stockar till 24,261,221.

Antalet härvid sysselsatta arbetare har uppgifvits sålunda:

vid afverkningen	50,814
vid sågningen	35,514
Summa	86,328

Huru afverkningsplatserna äro fördelade på landskommunerna inom de olika länen framgår af följande:

	Hela antalet landskommuner.	Antalet landskommuner, i hvilka afverkning skett.	
Nylands län	40	26	65.0 %
Åbo och Björneborgs län	120	54	45.0 »
Tavastehus län	50	46	92.0 »
Viborgs »	60	37	61.7 »
S:t Michels »	27	24	88.9 »
Kuopio »	40	31	77.5 »
Vasa »	88	39	44.3 »
Uleåborgs »	70	29	41.4 »
Hela landet	495	286	57.8 %

I Nylands län har, enligt de erhållna uppgifterna, någon afverkning icke egt rum i en del landskommuner i västra delen af länet samt i dem närmast Helsingfors.

Från Åbo och Björneborgs län saknas uppgifter helt och hållet från Åland (därifrån uppgifter om sågar ej håller begärts), från nästan alla skärgårdssocknar samt från socknarna mellan Åbo och Raumo.

I Tavastehus län har afverkning icke skett endast i 4 socknar.

För Viborgs län har uppgifter icke ingått från trakterna sydost om Viborg samt från trakterna kring Ladoga nordväst om Kexholm.

I S:t Michels län har afverkning icke skett endast i 3 socknar.

I Kuopio län är det endast 9 socknar, spridda i olika delar af länet, för hvilka uppgifter om afverkning saknas.

I Vasa län finnas uppgifter om afverkning för de inre delarna af länet, men högst få för kustsocknarna, såsom bekant bland de mest skogfattiga delar af vårt land.

I Uleåborgs län finnas uppgifter för ett antal socknar sydväst om Uleålf och för enstaka socknar i de vidsträckta områdena norrom densamma. De nordligaste socknar, från hvilka uppgifter finnas, äro: Kuolajärvi, Kemijärvi, Rovaniemi, Tervola, Simo, Öfvertorneå, Kolari, Muonionniska, Kittilä och Sodankylä.

I detta sammanhang bör erkännande uttalas till de firmor hvilka lämnat fullständiga uppgifter, hvilket för de stora sågfirmorna förorsakat rätt betydande arbete. För de största firmorna föreligga sålunda uppgifter rörande följande antal vid afverkningen sysselsatta arbetare (angifna i runda tal):

Halla A. B.	9,900 arbetare
A. B. W. Gutzeit & C:o	7,900 »
A. Ahlström O. Y.	7,000 »
W. Rosenlew & C:o A. B.	6,100 »
A. B. T. & J. Salvesen	6,100 »
Räfsö Ångsågs A. B.	4,800 »
Trävaru A. B. Kemi	4,800 »
O. Y. Gustaf Cederberg & C:o	4,400 »
W. Hackman & C:o	4,300 »
Aug. Fellman	2,600 »
Akkas Ångsågs A. B.	1,400 »
Joh. Askolin	1,000 »

De af dessa 12 firmor sysselsatta 60,300 afverkningsarbetarna utgöra icke mindre än 70 % af alla redovisade arbetare.

Det synes som om det erhållna materialet vore fullt tillfredsställande för erhållande af en föreställning angående afverkningsarbetarnas förhållanden.

Nylands län. Afverkningen vidtog i allmänhet i början och medlet af december. På rätt många ställen vidtog afverkningen dock först i januari. Undantagsvis började afverkningen på några ställen redan i november, den tidigaste redan den 1 november. Å andra sidan har på ett ställe afverkningen börjat först den 1 mars. Afverkningen afslutades i de flesta fall i början och medlet af mars, i rätt många fall dock redan under februari. I enstaka fall drog afverkningen ut ända till den 15 april. Afverkningstidens längd kan i allmänhet uppskattas till omkring tre månader, hvarvid densamma dock i flere fall varit kortare, till och med endast en månad.

Åbo och Björneborgs län. Tiden för afverkningens början har i allmänhet varit densamma som i Nylands län, från början och medlet af december till medlet af mars. Här har dock afverkningen i relativt flere fall kunnat vidtaga redan i november, i tre socknar den 1 november, i närmare ett tiotal socknar under förloppet af november månad. Den tidigaste angifna datum är den 18 oktober i Pargas socken. Å andra sidan har för Pöytis angifvits en så sen datum som den 3 mars. Afverkningen har i de allra flesta fall afslutats i början eller medlet af mars, naturligtvis åter i ett antal fall både tidigare och senare. Den tidigaste uppgifna datum är den 22 december, hvarvid afverkningen hade pågått något mer än en månad. De senaste data för afverkningens afslutande infalla i april, den senaste den 21. Afverkningstidens längd är i allmänhet densamma som i Nylands län, omkring tre månader, i flere fall dock kortare tid, ända till en månad.

Tavastehus län. Förhållandena beträffande afverkningens vidtagande hafva i Tavastehus län icke väsentligt skiljt sig från dem i de två föregående länen, och har afverkningen således i allmänhet vidtagit i december och januari. I ett tiotal socknar har afverkningen dock börjat redan i november. Den tidigaste uppgifna datum är den 20 oktober, den senaste datum åter är den 8 mars. Icke håller kan man säga, att någon väsentlig skillnad skulle göra sig gällande beträffande tidpunkten för afverkningens afslutande i Tavastehus län och de två föregående länen. Den tidigaste angifna datum är den 17 december, då afverkningen afslutades efter att hafva pågått från den 28 november. Endast på ett par ställen har afverkningen fortgått in i april. Afverkningstiden har också här varierat mellan en och tre månader.

Viborgs län. Afverkningen synes hafva vidtagit oftare än i de tidigare anförda länen redan i november. Detta har nämligen angifvits i något mer än ett tjugotal fall. Den tidigaste angifna datum är den 15 oktober. I största antalet fall har dock december angifvits såsom tidpunkten för afverkningens vid-

tagande. Endast i relativt mycket få fall har arbetet börjat i januari. I Viborgs län synes således afverkningarna kunna vidtaga något tidigare än i de västligare länen. Afverkningen har i de allra flesta fall afslutats i mars. Senaste angifna datum är den 7 april. Endast i få fall har det uppgifvits, att afverkningen slutat i januari eller februari. I ett fall uppgifves att afverkningen afslutades redan den 15 december, efter att hafva varat endast en à två veckor. Afverkningstiden har i allmänhet varit något längre i Viborgs län än i de tre förut behandlade länen.

S:t Michels län. Här har afverkningen i de flesta fall vidtagit redan i november, således tidigare än i de föregående länen. I ett tiotal fall har t. o. m. uppgifvits den 15 oktober såsom datum då afverkningen började. I några enstaka fall har afverkningen vidtagit i december eller januari. I de flesta fall hafva afverkningsarbetena afbrutits under senare delen af mars, men i ett tiotal fall först i april. Senaste uppgifna datum är den 30 april. Afverkningstiden var i S:t Michels län i allmänhet längre än i de föregående länen, och kan uppskattas till närmare fyra månader, naturligtvis också med undantag, d. v. s. en kortare afverkningstid.

Kuopio län. Hvad här ofvan sagts om S:t Michels län gäller i hufvudsak också för Kuopio län, i det att afverkningen i det öfvervägande antalet fall vidtagit redan i november. I några fall har medlet af oktober angifvits såsom tidpunkten för arbetenas vidtagande. Endast i få fall har det uppgifvits, att afverkningen börjat i december och endast undantagsvis ännu senare. Arbetena hafva i de allra flesta fall afslutats i mars, i ett tjugotal fall först i april. Den senaste angifna datum är den 30 april. Också i Kuopio län är afverknings-tiden i allmänhet omkring fyra månader.

Vasa län. I detta län växla tidpunkterna för afverkningens början rätt mycket. Den infaller för ett ganska stort antal hyggen redan i november (tidigast den 1 november), men också i många fall i december och därtill i ett särdeles stort antal fall först i januari. I de flesta fall har afverkningen afslutats i mars, i något tiotal fall i april (senast den 28 april). Tiden för afverkningens fortgående blir härigenom mycket olika på olika orter, och synes knappast öfverstiga tre månader, men ofta vara kortare.

Uleåborgs län. Afverkningen har i allmänhet vidtagit i november och december, men i alla de nordligaste socknarna redan med ingången af oktober. Arbetena hafva nästan utan undantag afslutats i mars. Endast i ett fall har den 15 april angifvits såsom slutdatum. Afverkningstiden blir här således tre till fem månader, den sistnämnda tiden gällande dock endast för de nordligaste socknarna, där afverkningen, såsom sagdt, redan börjat i oktober.

Sammanfattar man det föregående, så finner man att i olika delar af landet afverkningen både börjar och slutar ganska olika. Dock kan man säga, att afverkningen i de flesta fall börjar i december och slutar i mars och således varar omkring tre månader. Likvisst är det mycket vanligt, att afverkningstiden icke är mer än en à två månader. Ju längre norrut man kommer, dess längre är i allmänhet afverkningstiden, i det att den oftare vidtager tidigare, dock i intet enda angifvet fall före den 1 oktober. Afverkningen afslutas i de flesta fall med utgången af mars, undantagsvis i april.

Beträffande arbetstiden vid afverkningen och släpningen af stock har *Arbetstid.* det nästan utan undantag angifvits, att någon bestämd arbetstid icke finnes fastställd. Arbetstiden har väl därför varit i främsta rummet beroende af längden af den ljusa tiden af dygnet samt af de bestämmelser som gifvits af närmaste arbetsledare. I de få fall, där en bestämd arbetstid uppgifvits förekomma, har den angifvits vara från 7 till 10 timmar per dag.

Vid skogsafverkningen och den därmed i sammanhang stående släpningen af det huggna virket till stranden af närmaste flottningsled begagnas alltid ackordsystem i något växlande former. I intet enda fall har det uppgifvits, att tidlön komme till användning. *Lön.*

De olika anordningar som härvid äro i bruk kunna karaktäriseras på följande sätt.

Alla arbetare äro direkt antagna af arbetsförmannen som också betalar lönen åt dem hvar och en, hvarvid vissa öfverenskomna enhetspriser per stock äro gällande.

Ett antal arbetare bilda arbetslag, hvilka hvart och ett får ett visst område att hugga. Aflöningen utgår till hela laget, hvars medlemmar sig emellan dela densamma enligt öfverenskomna grunder. Sådana arbetslag äro olika stora. Dels bestå de af 2 eller 3 afverkare, dels af lag sammansatta både af afverkare och körkarlar, exempelvis 2 karlar med en häst, eller 3 à 4 karlar med två hästar. Lagen hafva uppgifvits bestå t. o. m. af 9 personer, däraf 3 körkarlar och 6 fotkarlar.

Då arbetet utgifves åt arbetslag synes följande förfarande vara vanligast. Det område som skall afverkas indelas i mindre lotter eller skiften, omfattande hvart och ett, enligt hvad det uppgifvits, från 50 till 400 stammar. Hvarje sådan lott tilldelas ett arbetslag, som emottager detsamma enligt vissa öfverenskomna villkor. Dessa villkor äro olika i olika fall, men bestämmas där alltid att ersättningen utgår per stock. Dels betalas ett lika stort medelpris per stock, dels, och detta synes vara det vanligaste, är detta pris olika, beroende icke blott af stockens dimensioner, utan också af huruvida marken är mer eller mindre oländig samt slutligen af släpningsvägens längd. Det uppgöres således

i senare fallet en taxa med olika priser för olika dimensioner och olika släpningsvägar. Rätt ofta synes åter följande förfarande begagnas. En körkarl med häst åtager sig att afverka och till flottningsleden släpa stocken från en viss skogslott. Arbetsförmannen eller sågfirmans representant har att göra endast med denna och öfverenskommer om priserna med honom. Han å sin sida åtager allt öfrigt nödigt folk, både afverkare och körkarlar, och aflönar dem enligt öfverenskommelse. Vid utgifvandet af skogslotterna sker detta någon gång nästan genom ett auktionsförfarande, i det att lotten utges åt den minst fordrande. Om hela det område som skall afverkas är tämligen litet, så delas det icke vidare i mindre lotter, utan utges ostyckadt. Den till arbetslaget utgående aflöningen har i en del fall angifvits beräknas efter löpande famn, eller löpande meter eller efter kubikmeter. På den lön afverkarna få af förmannen för arbetslaget inverkar också den omständigheten, huruvida afverkarna äro skyldiga att rödja väg i skogen och huruvida de böra hjälpa till vid pålastningen.

I några fall har det uppgifvits, att säljaren af skogen öfvertagit jämväl afverkningen af densamma enligt öfverenskomna ackordpriser.

Angående det faktiska lönebelopp som olika slag af arbetare, nämligen afverkare samt släpningsarbetare med eller utan häst, uppbära föreligga mycket fullständiga uppgifter. Dessa hänföra sig alla till en uppskattad dagsförtjänst. I de flesta fall har dock icke en enda fix dagsförtjänst uppgifvits, utan angifvits de belopp mellan hvilka förtjänsten per dag fallit.

Nylands län. Den lägsta angifna dagsförtjänsten för en afverkare har uppgifvits vara 2 mk 50 p., den högsta 6 mk, detta sistnämnda angifvet endast i ett fall. I de flesta fall synes beloppen ligga omkring 3 mk. En dagsförtjänst af 4 mk och t. o. m. 4 mk 50 p. har nog också angifvits i flere fall.

Arbetare vid släpningen, men utan häst, hafva mestadels 3 mk 50 p. per dag.

För körkarlar med häst har aflöningen per dag varit mellan lägst 4 mk 50 p. och högst 10 mk, det sistnämnda beloppet endast i undantagsfall. De vanligast förekommande förtjänsterna synas växla från 5, 6, 7 och ända upp till 8 mk.

Åbo och Björneborgs län. För afverkarna förekomma rätt talrikt icke oväsentligt lägre löner per dag än i Nylands län. Sålunda uppges det för Luvia, Kulla, Honkilahti, Honkijoki, Kiikois och Kankaanpää socknar att förtjänsten per dag icke varit mer än 2 mk, för Ulfby 2 mk 10 p. och för Norrmark, Sastmola, Siikais Kankaanpää, Jämijärvi m. fl. socknar 2 mk 25 p. Den högsta angifna förtjänsten är i ett enda fall 4 mk 10 p. Allmännast synas förtjänster om 2 à 3 mk vara, d. v. s. i allmänhet något lägre än i Nylands län.

För släpningskarlar utan häst har förtjänsten uppgifvits ungefär lika som för afverkarna, också med 2 mk per dag i samma socken.

Också för körkarlar med häst är lönenivån något lägre. Sålunda uppges för Honkilahti, Luvia, Ulfby, Kulla, Honkajoki och Kiikois socknar, att deras förtjänst ej uppgår till mer än 4 mk per dag. Högsta angifna beloppet är 9 mk 50 p. De oftast angifna beloppen växla mellan 5, 6 och 7 mk.

Tavastehus län. För afverkarna har förtjänsten per dag från tvänne socknar, nämligen Jämsä och Kuhmois, uppgifvits till endast 1 mk 80 p. För Somero, Jokkis, Ypäjä och Hausjärvi socknar har förtjänsten per dag angifvits uppgå till 2 mk och för några socknar till 2 mk 25 p. Den vanligaste förtjänsten synes här vara 2 mk 50 p., med ökning ända upp till 3 mk, endast mycket sällan högre.

För släpningsarbetare utan häst är förtjänsten mestadels 2 mk 50 p.

För körkarlar med häst är den lägsta angifna förtjänsten 4 mk, som uppgifvits för Kalvola, Kangasala, (för samma socknar har å andra sidan också uppgifvits en förtjänst af ända till 15 mk), Kuhmois och Tuulos. 4 mk 25 p. och 4 mk 50 p. hafva uppgifvits för flere socknar. De vanligaste beloppen växla mellan 5, 6 och 7 mk. För Janakkala, Loppis, Hausjärvi, Nastola och Koskis socknar har uppgifvits så höga belopp som 10 mk per dag.

Viborgs län. Här har dagsförtjänsten för afverkare uppgifvits t. o. m. så lågt som 1 mk 50 p., nämligen i Ruokolaks och Uukuniemi och till 1 mk 80 p. i Parikkala socknar. Uppgifter om en dagsförtjänst af 2 mk finnas från Suomenniemi, Savitaipale, Taipalsaari, S:t Andreæ, Jääskis, Kivinebb, Mohla, Valkjärvi, Rautus, Sakkola och Räisälä socknar. Det högsta angifna beloppet är 4 mk.

För släpningskarlar utan häst är dagsförtjänsten 2: 50 à 3 mk.

För flere af de ofvan uppräknade socknarna med lägsta-lön för afverkare är också lönen för körkarlar med häst lägst eller 4 mk, likaså i Lappvesi. Högsta angifna förtjänsten är 10 à 11 mk, dock endast i några få fall. Mestadels är dagsförtjänsten 6 till 8 mk.

S:t Michels län. För afverkarna har angifvits en dagsförtjänst af 1 mk 50 p. i Savonranta, Heinävesi och Rantasalmi, af 1 mk 80 p. i Enonkoski och Kangaslampi samt af 2 mk i ett tiotal socknar. Högsta förtjänsten är 4 mk. I de flesta fall synes den hålla sig omkring 2 mk 50 p. à 3 mk.

För släpningsarbetare utan häst går aflöningen icke under 2 mk och varierar mellan 2 och 3 mk.

För körkarlar med häst är lägsta angifna förtjänsten 4 mk i Kristina, Anttola, Sääminge, Savonranta, Heinävesi och Rantasalmi socknar. Högsta beloppet är 12 mk. I de flesta fall växlar förtjänsten mellan 5, 6, 7 och 8 mk.

Kuopio län. För afverkarna har uppgifvits en dagsförtjänst af endast 1 mk 50 p. i Bräkylä, Kides, Tohmajärvi och Kiihtelysvaara, af 1 mk 80 p. i Kesälaks samt af 2 mk i ett tiotal socknar. Högsta beloppet är 4 mk. De vanligaste beloppen äro 2 mk 50 p. à 2 mk 75 p.

För släpningskarlar utan häst går dagsförtjänsten icke under 2 mk och håller sig mest omkring 2 mk 75 p.

För körkarlar med häst har dagsförtjänsten uppgifvits till endast 4 mk i Bräskylä, Kides, Tohmajärvi och Kiihtelysvaara socknar. I allmänhet synes lönen dock vara tämligen hög. I ett ganska stort antal fall har den nämligen uppgifvits till 10 mk och i en stor mängd fall uppges lönen vara 7 à 8 mk.

Vasa län. Den lägsta angifna dagsförtjänsten är 2 mk i Lehtimäki, Töysä, Ätsäri, Keuru och Saarijärvi socknar. I ett fall, i Perho, har den uppgifvits vara endast 1 mk 50 p. Å andra sidan hafva så pass höga belopp som 5 mk och 5 mk 10 p. angifvits för Laihela, Malaks, Kelviå, Perho, Saarijärvi, Viitasaari, Konginkangas och Sumiais socknar. I allmänhet håller sig dock lönen mellan 2 mk 50 p. och 3 mk.

För släpningsarbetare utan häst har uppgifvits en så låg dagsförtjänst som 1 mk 25 p. i Kelviå och Perho. För det mesta har förtjänsten angifvits vara 2 mk 50 p., men äfven här angifves i flere fall förtjänsten uppgå till 5 mk.

För körkarl med häst har förtjänsten per dag uppgifvits till endast 4 mk i Jyväskylä, Saarijärvi och Karstula socknar, till 5 mk i Laihela, Alavo, Pihlajavesi, Multia och Keuru socknar. Å andra sidan förekomma så höga belopp som 14 à 15 mk i Kelviå, Perho och Alajärvi socknar. I de flesta fall ligger förtjänsten mellan 6 och 8 mk.

För Vasa län växla uppgifterna mellan vidare gränser än i andra län, i det att här förekomma både särdeles låga och ovanligt höga belopp.

Uleåborgs län. För afverkningsarbetarna har aflöningen per dag uppgifvits uppgå endast till 1 mk 50 p. i Sievi, Merijärvi, Oulais, och Vihanti socknar. Förtjänster om 2 mk och 2 mk 25 p. förekomma också, företrädesvis i länets sydligare delar, men mestadels synas lönerna ligga mellan 3 och 4 mk.

För släpningsarbetare utan häst har dagsförtjänsten uppgifvits till endast 1 mk 15 p. i de ofvan nämnda fyra socknarna med lägsta lön för afverkarna. I öfrigt är också här lönen 3 à 4 mk.

För körkarlar med häst har lönen åter angifvits lägst för nämnda fyra socknar, eller 3 mk 85 p. Men å andra sidan har för samma socknar uppgifvits äfven så höga löner som 14 mk, således en särdeles stor skillnad. 4 mk 50 p. uppges för Haapajärvi, Paltamo, Sotkamo, Kuhmoniemi och Suomusalmi. Mestadels uppges förtjänsten per dag vara 8 mk, och detta belopp har angifvits för alla de nordligaste socknarna.

Löneutbetalning.

Löneutbetalningen sker dels sålunda, att den verkställes efter visst antal veckor eller ock sedan arbetet slutförts. I senare fallet erhålla arbetarna alltid förskott, då de därom anhålla, hvarefter slutlikvid göres efter arbetets slut. Men äfven då löneutbetalningen sker periodiskt, har det angifvits, att arbetarna kunna erhålla förskott. För en del firmor har det sålunda uppgif-

vits, att arbetsförmannen alltid är försedd med nödiga medel för att när som helst utgifva förskott.

Huru de olika löneutbetalningssätten fördela sig på arbetarna (angifna i runda tal) framgår af följande:

Lönerna utbetalas:		Arbetare:
en gång i veckan	8,000	9.3 %
hvarannan vecka	33,900	39.2 »
hvar tredje vecka	11,900	13.8 »
hvar fjärde vecka	5,600	6.5 »
efter slutfördt arbete	26,900	31.2 »
Summa	86,300	100.0 %

I många fall har det uppgifvits, att också de periodiska löneutbetalningarna icke alltid ske precis på en bestämd dag eller efter ett visst antal veckor, utan ungefär enligt den angifna ordningen.

Då afverkningsarbetarna alltid äro tillfälligt antagna finnas för dem *Löneafdrag*. naturligtvis inga kassor eller andra dylika inrättningar, för hvilka ändamål afdrag från lönerna skulle göras, såsom fallet är i fabriker med fast arbetspersonal. De afdrag som göras ske dels om arbetarna fått lån af förman eller köpt konsumtionsartiklar, dels såsom skadestånd eller garanti för arbetets utförande. De angifna orsakerna för löneafdrag äro följande:

För kvarlämnande af för höga stubbar; för onödiga yxhugg i stocken och för i skogen kvarlämnade stockar. Det uppges att det vanligen dock stannat vid hotet om uttagande af böter för här nämnda förseelser.

För grof vårdslöshet vid arbetets utförande.

För obetalad hyra och mat åt de bönder, hos hvilka arbetarna bo, om hyresvärden sådant fordrar.

För rensning af skogslotten innehålles ett mindre belopp af körkarlarna, hvilket belopp återfås efter det rensningen utförts.

För slarfvigt utfördt arbete och för afverkning af ostämplat virke.

Såsom säkerhet för det öfverenskomna ackordarbetets utförande.

Afdrag göres då arbetet utförts emot af arbetsförmannen gifna anvisningar.

Då det händer, att den som fått ett antal skogslotter till afverkning, lämnar en lott som synes honom oförmånlig, göres ett afdrag, motsvarande kostnaderna för afverkningen af denna lott, hvilket belopp sedan utbetalas till den som verkligen utfört arbetet å nämnda lott.

För afverkarna innehålles ett visst belopp till dess slutlig granskning beträffande antalet afverkade trän egt rum.

För skuld till bolaget.

För släpning af kvarlämnade stockar.

För matvaror som erhållits af arbetsgifvaren.

*Bostäder och
lifsförnöden-
heter.*

I de mera tätt bebyggda trakterna af landet, där afverkningsplatserna icke ligga långt aflägsna från byarna eller torplägenheter är afverknings- och släpningsmanskapet mestadels ortsbor, mindre lägenhetsinnehafvare, torpare, inhysingar, backstugusittare o. d. Dessa bo naturligtvis i sina hem, och förse sig själfva med allt hvad de behöfva. De arbetare, hvilka icke hafva sin bostad invid arbetsplatsen inhysas hos bönder och torpare i närheten, där de också få kost. Likväl tyckes det vara mycket vanligt, att dessa arbetare hålla sig med egen kost. Ungefär en gång i veckan besöka de hemmet, om detta nämligen är i grannsocknen eller annars icke alltför långt borta, och förnya då sin matsäck. Hvad de därutöfver hafva behof af inköpa de i gårdarna. I några fall har det uppgifvits priser för kost och logi. Sålunda uppges det från några socknar i västra Finland, att bostaden kostar 5 till 10 p. i dygnet, men säges det tillika, att dessa bostäder äro tämligen otillfredsställande. Från andra delar af landet har uppgifvits att kost och logi erhöles för i medeltal en mark om dagen. Att bostäderna vore dåliga har uppgifvits från Kjulo, Punkalaio, Loimijoki, Tammela samt från Pojo och Malaks socknar. Å andra sidan hafva bostäderna uppgifvits vara tämligen goda eller sådana som jordbruksbefolkningen i allmänhet är van vid från ett stort antal socknar i mellersta Finland. I en del fall hafva bostäderna icke upphyrts af arbetarna själfva, utan af arbetsgifvaren. Någon gång, där afverkningsplatsen är belägen i närheten af en arbetsgifvaren tillhörig industriell inrättning hafva arbetarna inlogerats i bostäder, tillhöriga arbetsgifvaren. Från Kuorevesi socken lämnas en fullständigare beskrifning af huru arbetarna bo. I den stora stugan bredes på aftonen halm öfver golvet och på densamma lägga sig arbetarna i rader så att endast smala gångar hållas öppna mellan dem. Beträffande födan säges det från samma trakt, att arbetarna hos bönderna köpa surmjölk och potatis, men hafva öfriga förnödenheter med sig. Till middagsmål intages endast torrskaffning på arbetsplatsen, men på aftonen kokas potatis i en gemensam stor gryta. Där det är möjligt att få amerikanskt fläsk användes detta stekt.

I några af de nordligare socknaren, Viitasaari, Saarijärvi, Konginkangas, Pihtipudas, Kivijärvi, har arbetsledaren upphyrts bostäder för arbetsgifvarens räkning eller ock har det varit nödvändigt, särskildt i kronoskogarna, att låta uppföra provisoriska bostäder. I allmänhet hade arbetarna också här matskaffningen själfva om hand, men synes i en del fall också arbetsledaren hållit de nödvändigaste lifsförnödenheterna till salu, dock utan någon beräknad egen vinst, enligt hvad de uppges. Främst är det mjöl och fläsk som arbetsledarna hålla till salu.

I de ostligaste glest befolkade socknarna har det varit nödvändigt för arbetsgifvaren att i högre grad taga om hand arbetarnas förseende med både bostad och kost. Sålunda uppges det från Ilomants, Eno, Pielisjärvi, Nurmes, Kuhmoniemi, Salmis socknar att arbetsgifvarna uppförde i skogen provisoriska bostäder för arbetarna. Likaså var arbetsgifvarna nödsakade att hålla olika slag af lifsförnödenheter på lager, från hvilka arbetarna kunde förse sig med hvad de behöfde. I några fall har en handelsman från någon närbelägen by inrättat en tillfällig handel i närheten af arbetsplatsen. Vanligen sköter hvarje arbetare om sitt eget hushåll, men det händer också att flere slå sig tillsammans till matlag.

Från Salmis socken meddelas, att ungefär halfva antalet arbetare var från Ryssland. Största delen af dessa bodde uti i skogen uppförda kaserner, 15 till 20 man tillsammans. Dessa kaserner äro uppförda såsom rökporten och utan trögolf. Det anmärkes, att dessa arbetare i allmänhet äro särdeles dåliga och att arbetet därför ställer sig synnerligen dyrt.

En firma som afverkat i Ilomants meddelar, att den i därvarande kronoskogar uppfört 3 stora och 10 mindre stugor för arbetarna. I de stora stugorna, s. k. kaserner, fanns en vakt som skötte om renhållning och eldning. Arbetsgifvarna försålde lifsmedel.

I Pielisjärvi hafva arbetarna själfva uppfört åt sig små kojor.

Från Nurmes klagar en arbetsgifvare öfver att arbetarna förslösa den goda förtjänsten på kaffe, som intages fyra å fem gånger om dagen, samt på tobak och starka drycker.

Från de nordligaste socknarna, Öfvertorneå, Kittilä, Sodankylä, Kuolajärvi, Kemijärvi, Rovaniemi och Tervola, meddelar en firma, att då minst två tredjedelar af arbetarna eller mer än 3,000, voro från andra orter och då arbetsplatserna i de flesta fall voro så långt aflägsna från bebodda platser, att arbetsfolket icke kunde begagna sig af bostäderna å hemmanen och i byarna, firman var tvungen att inrätta bostäder i skogarna i enlighet med ortsförhållandena och sådana att folket i desamma icke tog skada till hälsan. Firman nödgades också tillhandahålla lifsförnödenheter, hvilka till å närmaste handelsplats gångbara priser och stundom äfven billigare genom firmans försorg försåldes till de arbetare, som önskade få sin proviant genom bolaget.

En annan firma säger åter, att den i Suomussalmi uppfört stockporten för arbetarna och äfven tillhandahåller dem med vissa slag af matvaror, främst smör, fläsk, mjöl, bröd och kaffe.

Från Simo socken meddelar en firma, att den där uppfört porten af stock. Eldstaden är belägen midt i stugan och liggplatserna längs väggarna.

Kap. XV.

Flottningen.

Innan här lämnas en redogörelse för flottningsarbetarnas förhållanden, skall först meddelas en allmän redogörelse för flottningens i vårt land omfattning och gång, såvidt tillgängliga källor sådant medgifva.

Angående omfattningen af flottningsverksamheten för de större flottningsföreningarna under år 1912 finnas följande uppgifter.¹⁾

*Flottningen
år 1912.*

Oaktadt vattenstånds- och vindförhållandena tidvis voro ganska ogynnsamma inom vissa flottleder under år 1912, måste dock trafikresultatet betecknas som lysande, i det att inom åtskilliga af de största flodområdena virkeskvantiteten var större än någonsin. Då statistiken flerstädes icke är tillgänglig, är det svårt att göra ett öfverslag af verksamheten, hvartill komma bl. a. olikheterna af olika mängdbestämmelser för skilda håll. En mycket approximativ undersökning ger dock vid handen, att ungefär följande antal flottgods framförts i de nordiska ländernas vattendrag under år 1912:

	Flottningsområde:		Antal flottade stockar:	
	km ² .	% af hela landet.	totalt.	per km ² .
Sverige	320,000	70	95,000,000	300
Finland	300,000	80	25,000,000	90
Norge	160,000	50	50,000,000	330
Summa	780,000	70	170,000,000	220

För följande flottningsleder lämnas i den citerade uppsatsen uppgifter angående flottningsverksamheten under år 1912.

Kemiälf. På grund af osedvanliga vattenstånd och ogynnsamma vindförhållanden voro flottningsförhållandena de sämsta möjliga. Flottningskostnaderna blefvo därför högre än under år 1911. Arbetarnas timlön har varit 35 p. Arbetena på flottledens iordningställande vidtogo med juni månads ingång. I början af oktober var allt flottningsmateriel i vinterkvarter, 2,166,228

¹⁾ Flottningstidskrift, häft. 3 för 1913.

block (1,662,318 red. enh.) anmäldes till flottningsbehandling och utsorterades däraf nästan allt.

Kianto och Kuhmo vattendrag. Flottningsföreningen nedflottade under sommaren 1912 sammanlagdt 878,951 timmer. Af detta parti nedflottades 491,231 timmer i Kianto- och 387,720 timmer i Kuhmoleden. Af props nedflottades 56,932,7 m³. Flottningen vidtog den 10 juni och afslutades den 3 september. Hufvudledens längd är 290 km. 43 större forsar finnas, af hvilka den största forsen har en längd af 5 km. Flottningen gynnades af lämpligt vatten i början af sommaren, men i slutet af säsongen gjorde vattenbristen vid varpning af flottorna i smalare och stenigare vattendrag sig kännbar. Transporten eller varpningen af flottorna öfver sjöarna försiggår till största delen med ångbåtar.

Kumoälf. Flottningsleden, som tar sin början vid Tammerfors ströms inflöde i Pyhäjärvi sjö och genom Kumoälf utfaller i Bottniska viken, omfattar en stäcka af c. 200 km. Flottningen bedrifves i tvänne repriser, nämligen om våren från islossningens början till senare delen af juni månad, samt från den 14 september till isläggningen. I flottningen år 1912 hafva ingått 2,219,985 stockenheter och 5,186 m³ props, hvaraf propsen och 750,588 stockenheter hänföra sig till vår- och resten, 1,469,397 stockenheter, till höstflottningen. Hela den under flottning varande virkesmängden blef före isläggningen utsorterad åt resp. virkesegare, så att intet virke lämnats kvarliggande i vattendraget till nästa år.

Vattenståndet var såväl under våren som äfven under sommaren betydligt öfver det normala, hvilken omständighet menligt inverkade på flottnings bedrifvande och försvårade isynnerhet stockens magasinering. En sänkning af vattenståndet började göra sig kännbar i september månad för att efter den i början af oktober timade, våldsamma snöstormen och därpå följande regn- och smältningsperioden ånyo hastigt tilltaga. Äfvenså framkallade den blida väderleken och ymniga nederbörden under november och december månader ett för årstiden onaturligt högt vattenstånd och på sina ställen öfversvämningar af de lägre strandpartierna, hvilket bl. a. hade en ytterst menlig inverkan på den i land lyftade bom- och bottenstockens magasinering.

Kymmeneälf. Året 1912 har i många afseenden varit ett bemärkelseår. Ett så godt och för flottningen lämpligt vattenstånd torde sällan om ens någonsin hafva förekommit. Om man undantager några blåsiga perioder, som något fördröjt arbetet på Keitele och Päijänne sjöar, kan man ur flottnings-synpunkt kalla sommaren 1912 en idealsommar.

Arbets effekten har äfven varit större än någonsin. Vid Kyminsuu har nämligen utsorterats öfver 4 miljoner timmer, en siffra som hittills icke uppnåtts.

Vattenståndet, som ännu i början af maj var hotande lågt i samtliga flottleder, steg plötsligt, tack vare ymniga regn, som upptinade den djupa tjälen, till något öfver det normala, och uppnådde sin kulmen i slutet af juni. Lägsta vattenståndet annoterades i augusti, hvarefter en betydlig höjning åter inträdde.

Till följd af det lämpliga vattenståndet samt andra samverkande omständigheter blefvo årets flottningsresultat nära nog enastående. Af hela den till flottning förefintliga virkeskvantiteten framkom nämligen till destinationsorterna 97.6 % och skulle detta tal ytterligare kunnat uppbringas till 98.9 % eller ett rekord, därest icke 94,000 stock på egarnas uttryckliga önskan kvarhållits i Mäntyharju flottled öfver vintern.

Flottningen påbeganntes den 9 maj vid Mäntyharju och afslutades den 28 oktober vid Kymmene.

Utsorteringen påbeganntes och afslutades

vid Kyminsuu	27/5—28/10	och utsorterades	4,025,045 st.
» Anjala	10/8—19/10	» »	260,158 »
» Vedenjakama	10/9—24/10	» »	110,874 »
» Haapakoski	10/6—14/9	» »	2,061,138 »

I samtliga flottleder funnos följande virkesmängder under flottning:

Under året i flottlederna inkommet nytt virke	6,354,072
Summa i flottlederna befintligt virke	6,913,442
Kvarliggande i flottlederna till följande år	167,968
Framkomna till destinationsorten jämte under flottningen förlo-	
loradt virke	6,745,474
Utsorteradt vid Kyminsuu	4,025,045
Det kvarliggande i % af hela den till flottning förefintliga virkes-	
mängden	2.4 %
Summa i alla flottleder flottade stockkilometer, incl. Keitele och	
Päijänne flottningen	1,059,953,188
Medeltal flottade kilometer per stock	153

*Flottning i
Kymmene-
älfs vatten-
system.*

För Kymmeneälfs vattensystem finnes en fullständig beskrifning öfver flottningens gång. Då detta flottningsområde är det största i landet och i det samma flottas såväl längs smalare vatten, öfver stora sjöar och längs Kymmene stora älf, så återfinnas här nästan alla olika slag af flottningsmetoder som komma till användning i landet. Det har därför synts vara af intresse att här återgifva nämnda beskrifning. ¹⁾

¹⁾ *Edvard Blomqvist. Bidrag till Finlands Hydrografi. II. Kymmeneälf och dess vattensystem. Band I. Helsingfors 1911. sid. 225—233.*

I öfverensstämmelse med gällande författningar äfvensom särskilda, för de enskilda vattendragen stadfästa flottningsstadgar verkställas inom Kymmeneälfs vattensystem flottningen i hufvudsak gemensamt för alla virkesegares räkning. I afvaktan på stadfästelse af stadgarna för Kymmene Flottningsförening handhafves den gemensamma flottningen tillsvidare af Kymmene Interims Flottningsförening med säte i Kyminsuu. Föreningen omhänderhar sålunda flottningen i följande hufvudvattendrag, nämligen i Viitasaari-, Saarijärvi- och Rautalampi-stråtarna äfvensom deras gemensamma utlopp i Päijänne, vidare i Jämsä- och Mäntyharju-stråtarna samt i Kymmeneälf.

För flottningsens underlättande finnas i vattendragen särskilda anordningar, såsom flottningsrännor, ledkistor, ledbommar, väggar, stötbotten m. m., hvarjämte ett stort antal forsar äro för ändamålet renrade.

Stockmagasin vid Haapakoski

Stocken flottas i allmänhet löst emellan ledbommar i forsar och strömmar samt öfver lugnvatten i ringflottor, hvilka varpas medels varpbåtar eller i knippflottor, hvilka bogseras med ångbåtar. Varpningen utföres för det mesta med användande af varpångbåtar, af hvilka flottningsföreningen eger c. 50 st.; endast å mindre lugnvatten komma hästvandringer stundom till användning. I och för knippning finnas på särskilda ställen knippningsverktyg, och för stockens utsortering och fördelning äro å lämpliga lugnvatten anordnade s. k. stockmagasin.

Inom Viitasaari-stråtens hufvudvattendrag från Muurrejärvi till Keitele transporteras stocken i ringflottor medels varpning öfver Muurrejärvi, Alvajärvi och Kolimajärvi samt delvis äfven, beroende på vindförhållandena, öfver de små sjöarna: Kellanjärvi, Ilmojärvi och Kymminjärvi. Vid ankomsten till de sjöarna förbindande vattendragen öppnas flottorna och stocken flottas löst inom ledbommar nedför forsarna. Vid mindre vattendrag och ringa vattenmängd användes vid flottningen s. k. fjällbommar, hvilka bildas längs hvardera stranden af de först ankommande stockarna och ha till ändamål att minska vattendragets bredd samt öka dess vattendjup. Bland anstalter för underlättandet af flottningen må nämnas pålverk i Kärnäkoski, ledverk i form af stockväggar och stenkistor

i Koivukoski och Sahakoski samt ledbommar emellan särskildt byggda stockkistor i Kyminjärvi.

Heinäjoki från Alvajärvi till Kolimajärvi ledande vattendrag mottager flottgods från Saanijärvi-tillflödet, i hvilket bl. a. finnas 3 st. flottningsrännor.

Sedan stocken genom Kyminjoki anländt till Keitele sjö, sammanfogas den med ett ångknippsverk i knippor, hvilka medels ångbåtar bogseras till Äänekoski eller också ordnas den i ringflottor, hvilka med varpångare föras till samma ställe.

Till Äänekoski ankommer äfven det längs Kivijärvi-stråten flottade godset. Inom sistnämnda stråt varpas stockflottorna med ångbåtar öfver Kivijärvi, Pudasjärvi, Vuosjärvi och Muuruvejärvi sjöar, men stocken flottas i öfrigt löst. I Huopanankoski är en del af forsen utbildad till en bred flottled, begränsad af stockkistor, och i Keihärinkoski, den nedersta forsen i Kivijärvi-stråten, äro anordnade med bommar förenade stenkistor.

Nedanom Keihärinkoski finnes ett ångknippsverk, med hvilket stocken knippas, innan den med ångbåtar bogseras öfver Keitele till Äänekoski.

Det öfver Keitele hämtade flottgodset föres förbi Äänekoski längs en c:a 300 m. lång flottningsränna till Kuhnamojärvi, hvarest det förenas med det från Saarijärvi-stråten genom Naarakoski ankomna flottgodset.

I Saarijärvi-stråten försiggår flottningen på samma sätt som i redan beskrifna vattendrag. Sålunda varpas stocken i flottor öfver lugnvattnen och flottas löst nedför forsar och strömmar. I Majakoski damm finnes en 2.80 m. bred öppning för stockflottning. I Parantala fors finnas två flottningsrännor och i Hietamankoski är genom norra stranden anordnad en 220 m. lång ränna för samma ändamål.

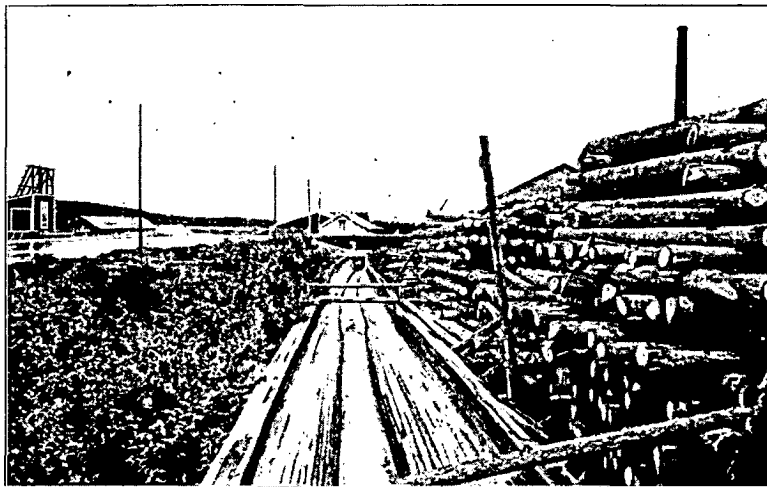
Nedanom Äänekoski och Naarakoski forsar samlas stocken i flottor, hvilka med ångbåtar varpas öfver Kuhnamojärvi till Pörrinvirta, där flottorna öppnas, hvarefter stocken i löst tillstånd passerar nedför Lujakoski och Kapeenkoski forsar. Ofvanom sistnämnda fors finnes ett c:a 20 m. långt ledverk af stock med ändamål att förebygga patning å en därstädes befintlig grusbänk. Sedan stocken åter i form af flottor varpats öfver Vattijärvi från Kapeenkoski till Hörhanvirta, går den fritt nedför sistnämnda ström och därefter ledd af bommar till flottningsrännan vid Kuusankoski. Efter att ha passerat rännan fortsätter stocken under järnvägsbron vid Kuusankoski och vidare ned genom Kuoressalmi till Saravesi, i hvilken sjö äfven stocken från Rautalampi-flottleden samlas.

Inom Rautalampi stråtens nordligaste del emellan Koivujärvi och Pielavesi försiggår flottningen endast vid högfod. I två af forsarna emellan nämnda sjöar, nämligen i Korkeakoski och Koivukoski, finnas flottningsrännor.

Öfver de stora sjöarna Pielavesi och Nilakka varpas stocken i flottor med hjälp af varpångare. Från sistnämnda sjö går stocken löst mellan ledbommar och ledverk nedför Äyskoski fors till Rasvanki sjö, hvarefter åter varpning kommer till användning å de med hvarandra förbundna stora sjöarna: Rasvanki, Virmasvesi, Iisvesi, och Niinivesi. Till Virmasvesi ankommer äfven flottgods från Hirvijärvi-tillflödet genom flottningsrännan vid Savikoski, till Iisvesi genom Suonnejoki och till Niinivesi från Sonkari sjö genom flottningsrännan i Kerkonkoski, hvarjämte till sjöarna nedflottas stock från en mängd mindre vattendrag. Från Suonteenselkä flottas äfven något stock genom Kuivataipale sluss till Kuvansi inom Vuoksens flodområde belägna sjö. Vid högfod kunna de på Virmasvesi, Iisvesi och Niinivesi gående varpångbåtarna jämte flottor passera sistnämnda sjös utlopp, Nokisenkoski, och sedan vidare öfver Miekkaivesi och Koskelovesi till Tyyrinvirta. Vid lägre vattenstånd måste flottorna söndertagas ofvanom Nokisenkoski för att åter hopsättas nedanom forsen. Efter att hafva passerat fritt inom ledbommar nedför Tyyrinvirta, var-

pas stocken i flottor af en pontonångbåt öfver Lonkari och Äijävesi till bron öfver sistnämnda sjö. Stocken skjutes därpå genom öppningarna i nämnda bro och förenas i flottor, hvilka varpas öfver Äijävesi och Hankavesi till Lapinkarikoski. Utför sistnämnda fors går flottgodset fritt emellan ledväggar af stock och sten och varpas därefter i flottor af ångbåtar öfver Konnevesi stora sjö till Siikakoski. Emellan ledbommar och ledväggar flottas stocken fritt nedför Siikakoski och de två efterföljande forsarna Karrinkoski och Kellankoski till Liesvesi. Öfver sistnämnda sjö och öfver Vanginvesi eger varpning i flottor åter rum till Kärkkäälänkoski forsar, nedför hvilka godset går fritt emellan ledbommar till Kynsivesi för att åter förenadt i flottor med ångbåtar varpas till Kaivanto kanal.

Efter att i löst tillstånd emellan ledbommar hafva passerat nämnda kanal varpas flottgodset öfver Leivonvesi till Simunankoski, går fritt nedför sistnämnda fors och varpas i flottor öfver Kuusvesi för att slutligen utför Tarvaalankoski fritt nedflottas till Saravesi. Från södra ändan af sistnämnda sjö varpas det från Rautalampi-stråten kommande flott-

Flottningsränna vid Äänekoski.

godset i flottor till Kuhankoski fors, där det förenas med det öfver Saravesi från Viitasaari- och Saarijärvi-stråtarna transporterade flottgodset.

I öfre Kuhankoski försiggår flottningen genom forsens västra gren och i nedre Kuhankoski emellan ledbommar, hvarigenom virket hindras att förstöra i forsens förefintliga fiskerier och intränga i båtkanalen.

Öfver Leppävesi varpas virket i flottor till Haapakoski forsar, ofvanom hvilka flottorna öppnas. Sedan detsamma därpå fritt passerat öfre Haapakoski, samlas virket å lugnvattnet nedanom denna fors, hvarest ett sorteringsverk afskiljer det sågvirke, som är afsedt för Haapakoski sågs behof, från det som skall flottas vidare nedför mellersta och nedre Haapakoski till Päijänne. Det förstnämnda virket flottas nedför mellersta Haapakoski genom en särskild flottningsränna och uppsamlas i ett s. k. stockmagasin å lugnvattnet ofvanom nedre Haapakoski.

I Päijänne sjö finnas strax nedanom Haapakoski fyra ångknippningsverk, medels hvilka det virke som skall föras öfver sjön till Kalkis forsar, sammanfogas i knippor. Knippflottorna bogseras med ångbåtar och innehålla 50 å 80,000 stock.

Från Jyväsjärvi-tillflödet anlända till norra ändan af Päijänne mindre partier stock, nedflottade genom flottningsrännan i Lohikoski och sedan varpade i flottor öfver Jyväsjärvi och genom Äijälä sund.

För vattendragen inom Laukas härad är flottningsstadga utfärdad den 21 maj 1880 samt delvis ändrad och kompletterad den 27 maj 1884 och den 3 april 1905.

Enligt flottningsstadgan får flottning af skogsprodukter anställas under hela den tid af året, då sådant är möjligt, utom hvad beträffar vattendraget emellan Saarijärvi och Summasjärvi, i hvilket flottningen om våren får begynna först tio dagar efter det isen afgått från Summasjärvi. Vidare är flottningen genom Äijälä sund inskränkt till tiden från kl. 9 e. m. till kl. 3 på morgonen.

Hvad beträffar flottningen i öfriga i Päijänne infallande vattendrag, må följande här anföras.

Inom Muurajärvi-tillflödet samlas det till Muurajärvi nedflottade virket i flottor, hvilka varpas öfver sjön till Muurajoki, nedför hvilken virket går löst inom ledbommar och genom två i Muurakoski befintliga flottningsrännor.

I Jämsä-stråtens mindre vattendrag såsom Pengerjoki m. fl. eger flottning rum endast under vårflödet. I hufvudvattendraget emellan Jämsänjärvi och Päijänne får enligt den för detta vattendrag den 13 mars 1886 af guvernören i Tavastehus län utfärdade och af Kejsrerliga Senaten den 5 maj 1906 kompletterade ordningsstadgan flottning af skogsalster ega rum under alla tider af året, då sådant arbete ske kan. Å lugnvattnen frambefordras virket i flottor medels varpning, och i forsarna och strömmarna går det samma löst inom ledbommar. Flottningsrännor finnas i följande forsar, nämligen Kintauskoski, Koskensaari fors, Karinkonkoski, Hankakoski, Rekolankoski och Jämsänkoski. I Lapinkoski försiggår flottningen genom den östra grenen, i Kalliokoski genom den östra öppningen i bron öfver forsén. I Myllykoski finnes för samma ändamål en öppning i den öfver forsén byggda dammen. I Luomen—Myllykoski tvågreniga fors är den västra grenen rensad till flottningsled, och genom ena stranden af Väänäkoski är gräfd en flottningskanal. Strax nedan om Jämsänkoski knippas stocken och bogseras därpå med ångbåtar längs Jämsä-å till Päijänne.

För Isojärvi-vattendraget emellan Isojärvi och Päijänne är flottningsstadga utfärdad genom Kejsrerliga Senatens beslut af den 20 april 1877. Flottningsrännor finnas i Kivikoski, Kotakoski, Jokelankoski äfvensom i öfre och nedre Hassinkoski.

Inom Lummene-Vesijako-tillflödet verkställes flottning såväl från Lummene sjö genom Harmoistenoja till Päijänne som från Vesijako sjö genom dess utlopp till Päijänne förbi Padasjö kyrka.

I Harmoistenoja, hvarest flottning eger rum endast vid höglod, finnas 5 st. flottningsrännor. Till Lummene flottas bl. a. från Kukkasjärvi till Kumoälfs vattensystem hänförda sjö genom flottningsrännan vid Sappeenkoski.

För flottningen emellan Vesijako och Päijänne gäller en af guvernören i Tavastehus län den 27 juli 1899 utfärdad ordningsstadga jämte Kejsrerliga Senatens utslag af den 26 oktober 1900. Enligt dessa får flottning af skogsalster försiggå från Vesijako sjö till och med Arrakoski från islossningen till den 1 juli och från Arrakoski till Päijänne sjö intill den 1 augusti. Öfver sjöarna utom öfver Ruokolampi framvarpas virket i ringflottor med handkraft eller hästvandring, i öfriga delar af vattendraget flottas virket löst antingen genom strömmens inverkan eller sålunda att flottningsmanskapet framskjuter detsamma med användande af båtshakar eller bakbom. Å smala och steniga ställen användas fjällbommar. Flottningsrännor finnas i Kaukelankoski, Arrakoski och Vierunkoski. Sorteringen af

sammanblandadt virke sker i Päijänne. Från Vesijako flottas äfven något virke genom flottningsrännan vid Palsankoski till Kumoälfs vattensystem.

För det söder om Lunmene- Vesijako-tillflödet i Päijänne utfallande vattendraget, som kommer från Mustosenjärvi och Iso-Tarrusjärvi sjöar, är flottningsstadga utfärdad samtidigt med stadgan för Vesijako-Päijänne-vattendraget eller genom guvernörens i Tavastehus län utslag af den 27 juli 1899. Af bestämmelserna i denna ordningsstadga må här framhållas de i § 3 intagna, att virket framskaffas löst: i sjöarna sålunda att flottningsmanskaper antingen stående på flottor eller förmedels bakbom framskjuter detsamma, i smalare delar af vattendraget medels strömmens inverkan. Där stränderna äro steniga användas fjällbommar, och för att tidtals kunna öka vattentillgången äro med luckor försedda spardammar tillåtna på särskilda i nämnda paragraf upptagna ställen.

Bland mindre i Päijänne utmynnande vattendrag, för hvilka särskild flottningsstadga är utfärdad, är ännu att nämna Rutajärvi-tillflödet. För detta vattendrag gäller en af

Flottningsränna vid Kuusankoski.

guvernören i Tavastehus län den 24 april 1875 fastställd ordningsstadga, i vissa delar ändrad genom Kejsrerliga Senatens utslag af den 22 nov. 1895. Från Rutajärvi sker flottningen först genom Rutapohja gräfd kanal samt sedan längs Rutajärvi till Rutalahti vik af Päijänne. Kanalen, som har en längd af 475 m. en bottenbredd af 3.5 m., och sidodosseringar 1:1.5 bör vid flottningen vara försedd med ledbommar längs hvardera stranden. I Rutajoki finnas 3 st. flottningsrännor, en genom kvarndammen i Rantapohja by, c. 1 km nedan om Rutajärvi, en genom sågdammen i Rutapohja by och en förbi de tre i Rutakoski, nära utloppet i Päijänne befintliga kvarndammarna. Flottningen får företagas under alla tider på året, då den är möjlig, och virket behöfver icke barkas.

Öfver Sysmä-strätens öfversta sjö, Suonne, transporteras stocken dels till utloppet, Viherinkoski, dels till en på östra stranden af sjön belägen såg, hvarest stocken sågas för att sedan medels en smalspårig järnväg transporteras till Puulavesi för vidare befördan med ångbåt till Otava hamn. Det till Viherinkoski ankommande virket frambefordras längs vattendraget till Päijänne genom varpning öfver lugnvattnen, såsom Joutsanselkä, Jääsjärvi, Joutsjärvi, Enovesi och Nuoramoistenjärvi sjöar, och i fritt tillstånd nedför forsar och strömmar. Flottningsrännor finnas i Hotilan-Myllykoski och Kirveskoski,

vidare i Ammalankoski och Ylä-Tainionkoski. Från Majuvesi vik af Päijänne transporteras stocken i flottor till Kalkis.

För flottning å Päijänne sjö gäller guvernörens i Tavastehus län utslag af den 24 januari 1885. Stocken transporteras numera vanligen i knippflottor, men äfven ringflottor användas. Största delen af virket går till Kalkis forsar, en mindre del till Vesijärvi.

Den för sågarna vid Lahti afsedda stocken äfvensom björkvirket, som hämtas från Päijänne vattnen, bogseras i knippor medels ångbåtar genom Vesijärvi kanal och sedan öfver sjön, medan props, ved m. m. transporteras genom kanalen och öfver sjön i pråmar.

Bland de direkt i Kymmeneälf utmynnade flottlederna är Mäntyharju-leden den förnämsta. Från de i Kyyvesi inmynnande vattendragen ankomma ganska stora partier virke. En del varpas med ångbåtar till sågen vid Haukivuori, en annan del åter transporteras på liknande sätt till Rauhasalmi, genom hvilket sund flottgodset går löst till Rauhajarvi. Öfver sistnämnda sjö varpas stocken i flottor till Läsäkoski, utför hvars öfre, kanaliserade del stocken flottas fritt emellan ledbommar till Läsäkoski såg. Den för sågen afsedda delen stannar å platsen, medan resten genom flottningsrännan och den nedanför belägna delen af Läsäkoski flottas till Puulavesi, som äfven mottager flottgods från öfriga tillflöden. Öfver Puulavesi varpas stockflottorna med ångbåtar dels till sågen vid Otava hamn, dels till Suonsalmi och därifrån vidare öfver Liekonvesi till Kissakoski kanal. Här öppnas flottorna och stocken går löst nedför kanalen och genom flottningsrännan till Vähä-Metsälampi samt vidare genom Jokisilta ström, Iso-Metsälampi och Tuhajoki till Vahvajarvi. Från nedre Tuhakoski föres stocken öfver Vahvajarvi i flottor, hvilka varpas med hästvandring, till Ripatti kanal. Sedan stocken i löst tillstånd, delvis mellan ledbommar, gått nedför kanalen och efterföljande forsar, varpas den i flottor öfver Iso- och Vähä-Sämpiensjärvi till Puuskankoski. Nedför denna går stocken löst till Tuusjärvi, varpas öfver sistnämnda sjö till Tuustaipale kanal och går åter fritt utför kanalen till Lahnavesi. Från Tuustaipale till Voikoski varpas stocken i flottor af ångbåtar öfver Lahnavesi, Tarhavesi, Juolavesi och Sarkavesi sjöar, hvarvid dock stocken går löst nedför Miekkakoski emellan Lahnavesi och Tarhavesi belägna fors, medan ångbåtarna å rullvagn transporteras från den förra sjön till den senare.

Ofvanom Voikoski öppnas stockflottorna, hvarefter stocken flottas fritt utför forsen, för att nedanför densamma åter formeras till flottor, hvilka med ångbåtar varpas öfver Vuohijärvi till dess utlopp, det forna Pytinkoski. Sedan stocken i fritt tillstånd emellan ledbommar flottats från Vuohijärvi till Siikakoski, går densamma nedför flottningsrännan vid sistnämnda fors samt därpå emellan bommar utför Haarakoski till Siikajarvi. Det för sågen vid Siikakoski afsedda virket flottas till denna från ett stockmagasin i Vuohijärvi skildt för sig och inom särskilda ledbommar. Öfver Siikajarvi varpas stocken i flottor till Oravasalmi, flottas löst genom detta sund och varpas åter öfver Suolajarvi till Säynätnuora, hvarefter flottorna åter öppnas och virket får gå fritt nedför Säynätnuora och Jäviänvirta till lugnvattnet ofvanom Verlankoski. Öfver sistnämnda lugnvatten, hvars västra del är afskild till stockmagasin för Verla bruks sågar, går stocken äfven löst inom ledbommar till Verlankoski, hvars kungsådra är särskildt utbildad till flottled. Nedanför Verlankoski går stocken ännu fritt öfver Pieni-Kamponen emellan ledbommar och nedför Parikankoski till Kamponen sjö. Sedan virket varpats med hjälp af hästvandring öfver sistnämnda sjö och därpå flottats löst utför Puolakankoski, föres detsamma af varpångbåtar öfver Pyhäjärvi till Pilkanmaa, hvarest det förenas med det från Kalkis kommande virket.

I detta sammanhang bör äfven nämnas, att en del virke från Saimavattnen från Kyylahti vik af Hanhijärvi transporteras medels rullvagnar på spår öfver vattendelaren till Kalavesi sjö i Mäntyharju-stråten.

För sträckan från Vuohijärvi till Pyhäjärvi är flottningsstadga utfärdad af guvernören i Viborgs län medels utslag af den 17 sept. 1886. Enligt § 3 i nämnda stadga får flottnings af skogsalster försiggå å Vuohijärvi och Pyhäjärvi sjöar under hela den tid af året densamma är möjlig, men i vattendraget emellan sjöarna endast från islösningen om våren till den 20 september.

För det genom Harju-å i Kymmeneälf utmynnande vattendraget, som går under namn af Valkeala-stråten, har guvernören i Viborgs län den 22 nov. 1890 stadfäst flottningsstadga, som sedermera delvis ändrats genom tvenne utslag af den 1 juni 1892 och den 24 juni 1909. Flottningsleden begynner från Jänköjärvi, nära systemets ostpunkt belägna

Flottningsränna i Kotakoski.

sjö, till hvilken virke från Vuoksens vattensystem transporteras medels ett paternosterverk och tvänne stockflottningsrännor, den ena öfver åsen emellan Myllylampi och Kärelampi, den andra emellan Kärelampi och Jänköjärvi. Öfver sistnämnda sjö och öfver Ylä-Kivi-järvi varpas stocken i flottor till Huopasenvirta, nedför hvilken ström den flottas löst. Därefter fortsättes flottningen längs vattendraget ända till Kymmeneälf, sålunda att stocken varpas i flottor medels hästvandring öfver lugnvattnen och går fritt nedför forsar och strömmar. Flottningsrännor finnas i följande forsar, nämligen Kannuskoski, Ruokokoski, Pajukoski, Jyränköske och Jokelankoski. Ruunakoski är försedd med stockväggar och utbildad till en 3 m bred flottled, och i Koskelankoski är äfven för flottningen en del afskild medels väggar, bestående af med sten fyllda stockkistor.

Hvad sedan Kymmeneälf beträffar, så flottas stocken nedför Kalkis forsar numera, sedan forsarna under vintern 1910—1911 rensats, i knippor emellan ledbommar. Från Kalkis nedersta fors bogseras knippfoltorna medels ångbåtar öfver Ruotsalainen genom den större grenen af Jyränköske ström samt öfver Konnivesi till Koskenniska. Innan Kalkis forsar för ändamålet rensats, försiggick flottningen nedför dessa fritt, hvar på virket i

ringflottor varpades öfver Ruotsalainen till Jyränkö, hvars mindre, till flottled utbildade gren flottgodset passerade i löst tillstånd för att därpå åter förenadt i ringflottor varpas öfver Konnivesi till Koskenniska. Från lugnvattnet ofvanom sistnämnda fors flottas virket löst nedför älfven ända till Kirkkojärvi, och är vattendraget å denna sträcka på erforderliga ställen försedt med ledbommar. Från Kaurakoski varpas stocken med ångbåtar öfver Kirkkojärvi, Pelinginselkä och Pyhäjärvi till Pilkanmaa, och användas härvid för att möjliggöra transport genom Virtasalmi smala sund små ringflottor, innehållande 2,000 å 3,000 stockar. Från Pilkanmaa flottas stocken löst ända till hafvet. Hufvuddelen af flottgodset eller allt virke, som är afsedt för sågarna i Kotka samt Karhula såg och träsliperi, transporteras längs östra hufvudgrenen och Högfors-grenen, medan längs västra hufvudgrenen flottas hufvudsakligast endast sådant virke, som är afsedt för Strömfors och Stockfors bruk.

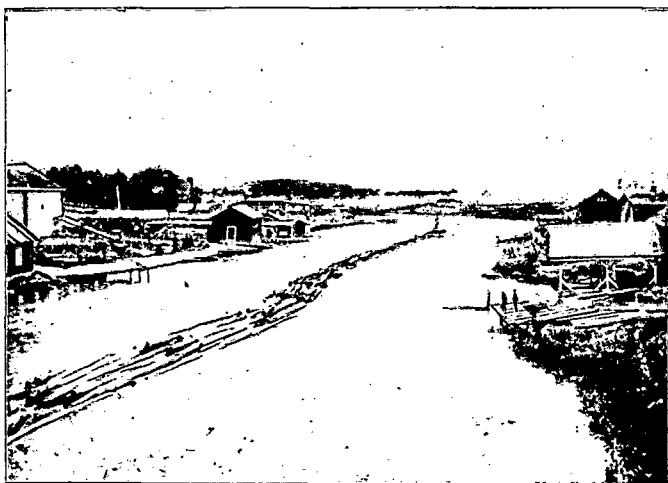
Ofvanom Voikkafors är anlagd en 130 m. lång flottningskanal, hvilken dock icke användes. Det för sågarna vid Voikka afsedda virket flottas skildt för sig från Pyhäjärvi. I Kuusankoski finnes vid den mellersta afsatsens norra strand en 20 m. lång flottningskanal, och genom Hölsänniemi benämnda udde i forsens öfversta afsats går en 50 m. lång flottningskanal till den vik, som mot norr utskjuter från forsens emellan öfversta och mellersta afsatsen. Nämnda vik är medels bommar afstängd och utgör magasin för det virke, som är afsedt för brukets räkning. Såväl ofvanom Myllykoski som ofvanom Anjala afskiljes det för anläggningarna vid dessa forsar afsedda virket från det, som skall gå vidare nedför älfven. Vid Anjala fors är tillloppskanalen till Ingerois bruk vid öfre ändan skyddad medels ett 168 m. långt flytande risselverk, och i Kultainkoski finnes en 70 m. lång ledvägg i form af en med sten fylld stockkista. Vid Perno förgreningspunkt finnes ett sorteringsverk, vid hvilket virket fördelas mellan de bägge grenarna.

Det till den östra hufvudgrenen sorterade virket går först nedför Perno forsar, af hvilka den nedersta, Tukkiränninkoski, är försedd med en ledvägg, och vidare nedför Laajakoski och efterföljande älfsträcka till förgreningspunkten vid Parikka. Å det sistnämnda stället är den mot Kymmene fästning rinnande grenen afstängd medels 6 dubbla ledbommar, hvilka tvinga virket in i Högfors-grenen. Här passeras först Petäjänköski, hvarest längs norra stranden är uppförd en 100 m. lång ledvägg, därpå går virket nedför Osolankoski och Högfors. Vid den sistnämnda forsens finnes en flottningsränna. Å lugnvattnet nedan om Högfors går stocken löst utan bommar ända till en punkt, 100 m. nedan om Kotka Tegelbruksaktiebolags brygga. Från nämnda punkt ända till mynningen är älfven medels långbom och pollare i längdriktning delad i två hälfter. Flottningen försiggår å den västra delen ända till det första af de tre vid mynningen belägna sorteringsverken, medan den östra hälften tjänstgör som ångbåtsled. Ofvanom det öfversta sorteringsverket, som är beläget norr om Karhusaari holme, sker en omkastning af far- och flottlederna, sålunda att trafiken därefter försiggår längs älfvens västra sida, medan flottgodset från det nämnda sorteringsverket transporteras dels längs östra sidan af hufvudutloppsarmen till ett andra sorteringsverk vid Karhusaari södra ända, dels längs utloppsarmen öster om nämnda holme till det tredje sorteringsverket. I Sunila hafsvik finnes ytterom sorteringsverken en fast uthalningsponton med en elektrisk motor.

I den västra hufvudgrenen försiggår flottningen från förgreningspunkten vid Perno till Tammijärvi fritt med användande af ledbommar, där sådana äro nödvändiga. Öfver Tammijärvi varpas virket till Laitsalmi, hvarefter detsamma fördelas emellan de två grenarna: Strömforsgrenen och Klåsaröfors-grenen. Längs den förra grenen flottas virket fritt genom Vintervik, nedför Finnbyfors och öfver därpå följande lugnvatten till Ström-

fors såg. Vid Strömfors finnes en flottningsränna, hvilken numera icke torde användas, sedan sågen erhållit ett tillräckligt stort stockmagasin ofvanom forsen. Det för Klåsaröforsgrenen vid Laitsalmi afskilda virket går fritt genom Hattarström, öfver Hattarträsk och ankommer till Klåsaröfors, hvarest detsamma passerar flottningsrännan i den norra grenen. Därefter går virket nedför Kurevirta och följer sedan Pyttis-grenen till Stockfors hvarest det för bruket därstädes afsedda virket kvarhålles, medan resten går vidare till hafvet. I Stockfors och Stråköfors finnas flottningsrännor. Enligt gällande flottningsstadga skall det inom ledbommar ankommande virket sorteras å fjärden emellan Ykspåa holme och Korsnäs sund, hvarefter virket i ring- eller fasta korsflottor skall utbogseras genom Korsnäs sund till Svartbäck-viken och därifrån vidare genom Spjutsund till hafvet.

För flottningen i Kymmeneälf gälla följande stadganden: Kejserliga Senatens utslag af den 16 april 1880 rörande flottning å sträckan Käkisalmi i Asikkala till hafvet, och guvernörens i Viborgs län utslag af den 3 mars 1885 samt Kejserliga Senatens utslag af den

Transport af knippflottor längs Jämsä-å.

21 maj 1892 rörande ändring och tillägg till förstnämnda stadga. Kejserliga Senatens utslag af den 17 maj 1895, innefattande ändring af den ursprungliga flottningsstadgan såvidt angår Högfors-grenen äfvensom sistnämnda myndighets utslag af den 21 januari 1898 och den 9 september 1908 rörande flottningen i samma gren. För Pyttis-grenen gäller en af Kejserliga Senaten den 19 november 1897 fastställd flottningsstadga, delvis ändrad genom guvernörens i Viborgs län utslag af den 30 april 1901.

Enligt § 1 i flottningsstadgan af den 16 april 1880 får flottning försiggå under hela den tid af året naturförhållandena sådant medgifva öfver Ruotsalainen och Konnivesi samt öfver Kirkkojärvi, Pelinginselkä och Pyhäjärvi sjöar äfvensom i Högfors-grenen från Parikka till hafvet, medan flottningen i Kalkis forsar samt å sträckorna Konnivesi-Kirkkojärvi och Pyhäjärvi-Parikka är inskränkt till tiden från islossningen om våren till och med den 14 oktober. I vattendraget från Hattarträsk förbi Pyttis kyrka till hafvet är enligt Kejserliga Senatens utslag af den 19 november 1897 flottning tillåten från islossningen om våren till och med den 14 juni.

I enlighet med kap. II, § 14 i lagen om vattenrätten af den 23 juli 1902 skall det flottade virket vara ordenligt afbarkadt. Härifrån undantages dock oklufvet virke af gran

och löfträd samt till brännved, kolning eller för husbehof afsedt oklufvet virke, som får flottas obarkadt, om flottningen slutföres inom ett år efter det virket afverkats.

Angående flottningen må ännu tilläggas, att för det af Kymmene Interims Flottningsförening framflottade virket stockenhetens maximilängd är fastställd till 9 m. En stam med en längd af 9—11 m. beräknas som två och en stam med en längd af 11—14 m. som 4 enheter. Enligt uppgift af biträdande flottningsschefen, ingenjör Arne Gripenberg, uppgår antalet stammar med öfverlängd i medeltal till omkring $\frac{1}{2}$ % af hela antalet nedflottade stammar. Den flottade stocken blir enligt samma källa år för år klenare, så att medan man för 20 år sedan knappast såg klenare virke än 10" i toppändan, man nu allmänt ser virke om 4" och t. o. m. 3". Orsaken härtill anser ingenjör Gripenberg icke nödvändigtvis behöfva bero på öfverafverkning af vattensystemets skogar, utan fastmer därpå, att det klenare virket funnit en större användning. Allt virke, som gemensamt flottas, är försedt med egarens märke i enlighet med en af flottningsföreningen godkänd märkekarta.

Hvad kvantiteten af det under olika år flottade virket äfvensom kostnaderna för flottningen beträffar, må blott framhållas, att vid Kyminsuu år 1876 utsorterades c:a 1,255,000 stammar, år 1890 c. 1,540,000 stammar och 1910 c. 3,960,000 stammar. Under tidrymden 1876—1910 har in summa vid Kyminsuu utsorterats omkring 68,700,000 eller c. 1,960,000 i medeltal per år. En del af det flottade virket härrör från Vuoksens vattensystem. Så transporterar firman Gutzeit & C:o A. B. årligen medels det tidigare omnämnda paternosterverket c. 700,000 à 1,000,000 stammar från Saima vattnen till Valkeala-stråten, medan A. B. Halla och A. B. Stockfors gemensamt låtit med järnväg frambefordra c. 200,000 stammar från S:t Michel till Otava hamn för vidare befordran längs Mäntyharju flottled.

Totala längden af hufvudflottlederna utgör c. 2,000 km.

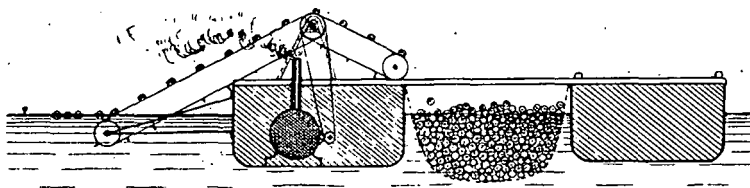
Stockflottningen inom Kymmeneälfs vattensystem leder troligen sina anor från tiden för tillkomsten af de första med vattenkraft drifna sågarna. Då dessa voro relativt små och deras produktion inskränkt genom officiella bestämmelser, var flottningen naturligtvis äfven ringa och bedrefs endast å de sågarna närliggande vattendragen.

Enligt tillgängliga handlingar erhöll direktör Abraham Argillander den 26 juni 1777 af Kungl. Kommerskollegiet tillstånd att vid västra stranden af Voikoski, strax ofvanom Vuohijärvi belägna fors inrätta en finbladig »sågkvarn» med 2 ramar. Vid denna tid fanns redan på östra stranden en annan såg, som tillhörde några handlande i Fredrikshamn. Ännu tidigare eller den 17 juni 1755 erhöles af samma myndighet tillstånd att på västra sidan af Myllykoski i Kymmeneälf anlägga en 4-ramig såg, och den 20 januari 1776 meddelade landshöfdingen i Heinola utslag angående anläggandet af den ena af de två i Koskenniska fors tidigare förefintliga sågarna. Landshöfdingens utslag stadfästes af Kungl. Majestät den 12 oktober 1779. Den andra sågen i Koskenniska omnämnes äfven i handlingar från början af 1800-talet och tillhörde då grefve de Geer. Bland öfriga vattensågar af äldre datum må nämnas: sågen i Haapakoski i Laukas, privilegierad den 25 juli 1811 och den 2 maj 1827 samt skattlagd den 4 april 1834 och berättigad att med 2 ramar årligen såga 2,500 stammar (sågen senare utvidgad och förändrad till ångsåg); sågen i Kannonkoski inom Saarijärvi-stråten (privilegierad den 25 april 1837, skattlagd den 10 april 1840, berättigad att med 2 ramar såga 10,000 stock årligen); sågen i Karikonkoski i Jämsä-stråten (privilegierad den 20 juli 1836, skattlagd den 23 augusti 1838, berättigad att med 2 ramar såga 3,000 stammar årligen); sågen i Kuorekoski i Rautalampi (privi-

legierad den 13 april 1839, skattlagd den 6 mars 1840); sågen i Läsäkoski, uppförd 1839 äfvensom Muurame vattensåg, uppförd 1851.

Ofvannämnda äfvensom andra inom systemet befintliga sågar erhöello antagligen det erforderliga virket genom flottning. Att stockflottning bedrifvits redan under förra hälften af 1800-talet i flere af tillflödena till Päijänne och Kymmeneälf framgår af uppgifter om flottningsrännor m. m. i gamla handlingar. Speciellt synes Mäntyharju-stråten varit använd som flottled. Så omnämnes i handlingar angående Puulavesis fällning att Pytinkoski år 1835 fördjupades för att underlätta den betydande stockflottningen, och enligt en uppgift af ingenjörkapten Munck från 1836 hade egaren af Voikoski såg i slutet af 1700-talet låtit gräfva en kanal emellan Ylä-Rääveli och Juolavesi sjöar i afsikt att nedflotta stock till sågen i fråga. Äfven framgår af ingenjör Forsténs och byggmästaren Vikbloms rapporter från Kissakoski kanalbyggnad att dåvarande egaren af Voikoski såg, kommerserådet Bruun, under åren 1849—1850 flottade »tusentals sågstock» från Puulavesi.

I skrifvelse af den 14 sept. 1835 till Strömmrensingsdirektionen föreslår guvernören i Vasa län rensning af särskilda forsar i Laukas i sådan utsträckning, att kommunikation beredes för stockflottor och bräder till Päijänne sjö.

Ångknipningsverk invid Haapakoski.

Uti guvernörens i Tavastehus län tryckta utslag af den 13 mars 1886 angående flottning inom Jämsä-stråten finnas följande uppgifter angående Rekolankoski, tagna ur distriktsingenjören Robert Charpentiers syneprotokoll, nämligen: »Dylika (flottningsrännor) förefinnas af gammalt tvenne, den ena anlagd af sågegaren å västra stranden och den andra redan från förra århundradet, uppförd närmare östra stranden» o. s. v.

I början af 1860-talet, då staten lät inrätta flottningsleder i de till Päijänne norrifrån infallande vattendragen, funnos redan af enskilda personer inrättade flottningsrännor uti Äänekoski, Kuusankoski och Parantala fors, i sistnämnda fors två, hvilka år 1864 befunno sig i fallfärdigt tillstånd.

Stockflottning i större skala begynnade dock först under senare hälften af 1800-talet sedan det stigande intresset för skogarnas tillvaratagande af régeringen blifvit omsatt i praktiska handlingar. Den 14 januari 1851 utfärdades en kejsarlig kungörelse angående inrättandet af en provisionell forstmästeristat i Finland och den 9 september samma år en förordning angående skogarna i landet och sågar drifna med vattenkraft. Genom en tilläggsförordning af den 1 september 1857 tillåtes inrättandet af sågar, drifna med ångkraft, och genom en ny förordning af den 9 och 10 april 1861 införas noggrannare bestämmelser om anläggning af sågverk.

På 1860-talet vidtog på statens bekostnad upprensning af flottleder och anläggning af flottningsanstalter inom Kymmeneälfs vattensystem. De första större arbeten i denna riktning utfördes under åren 1862—1865 i de från norr i Päijänne infallande vattendragen. Därvid rensades ett stort antal forsar i Viitasaari-stråten emellan Elämäjärvi och Kolimajärvi, emellan Kolimajärvi och Keitele samt emellan Kivijärvi och Keitele, i Saarijärvi-stråten emellan Pääjärvi och Kuhnamojärvi, i Rautalampi-stråten emellan Pielavesi och Saravesi, äfvensom i det gemensamma utloppet Kuhnamojärvi-Päijänne. De gamla båt-

fartskanalerna, hvilka tidigare uppförts i några forsar, och dragvägarna längs desamma reparerades. De tidigare af enskilda personer uppförda flottningsrämnorna i Äänekoski-Kuusankoski och Parantala forsar ombyggdes, och nya rännor uppfördes, en emellan Elämäjärvi och Kolimajärvi, en i Hietamankoski och två i vattendraget emellan Mustalampi och Mahlujärvi, uti hvilket sistnämnda vattendrag äfven byggdes två spardammar. Dessutom inrättades längs dessa flottleder ledbommar och till deras fästande träkistor, moringar m. m. Kostnaderna för samtliga dessa arbeten stego till Fmk 109,518: 68. De af staten inrättade flottningsanstalternas underhåll torde sedermera öfvertagits af virkessegarna. Dock utfördes ännu år 1886 på allmän bekostnad en ombyggnad af rännorna i Parantala fors för en kostnad af Fmk 996: 31.

Frågan om Kymmeneälf som flottled blef äfven i början af 1860-talet aktuell inom ämbetsverken, och uti H. K. M:s nådiga reskript af den 19 april 1861 angående undersökning af älfven för utrönande af möjligheten för en segelbar kommunikationsled anbefalles uttryckligen undersökning äfven af älfvens lämplighet som flottled.

Den första flottningen i större skala längs älfven egde rum på hösten 1870. En norrmann Aslak Holmsen hade nämligen i januari 1868 uppgjort kontrakt om inköp af stock från kronoskogarna kring Pääjärne. Kontraktet öfverflyttades våren 1870 på d. v. vicekonsuln Ahlqvist och handelshuset Hackman & C:o, hvilka samma år uppförde en ångsåg i Kotka. För att utröna möjligheten af flottning nedför älfven lät vicekonsul Ahlqvist på försök nedflotta stockarna af en gammal badstuga, och då försöket lyckades, i det att virket i oskadadt skick nedkom såväl genom Anjalafors som Högfors, erhöles vederbörligt tillstånd att flotta det inköpta virket nedför Kymmeneälf och Högfors-grenen till hafvet. På kronans bekostnad rensades och iordningställdes under början af 1870-talet ifrågasvarande flottled, och en afgift af 2 penni per stock uppbars af virkessegarna för flottningsanstalternas begagnande. Bland andra arbeten utfördes under 1873 ett rissel i Kuusankoski för att skydda fabriksrännan därstädes och under 1872 och 1873 ett rissel i Anjalafors dels till skydd för fabrikskanalen, dels med ändamål att skydda laxfiskerierna i forsen mot stockflottning.

Den 24 mars 1873 utkom en nådig förordning angående flottning af skogsalster, och redan samma år beslöt Senaten att åt konsul Ahlqvist samt firmorna Hackman & C:o och Gutzeit & C:o öfverlåta samtliga flottningsanstalter i älfven för en ersättning, motsvarande 75 % af de faktiska kostnaderna. Öfverlåtelsesumman fixerades senare till 37,000 mk, och berättigades ofvannämnda firmor, hvilka jämte firman Wahl & C:o beslutat bilda ett särskildt flottningsbolag, att uppbära en afgift af 3 penni per stock för flottning i älfven. Bolaget, som antog namnet Kymmene Flottningsbolag, bildades villkorligt den 27 augusti 1873, men gemensam flottning bedrefs redan 1872, och samma år inrättades äfven sorteringen i Kyminsuu.

Under åren 1870—1875 anlades 6 st. stora ångsågar i Kotka, och flottningen i älfven tilltog år från år. I enlighet med bestämmelserna uti den nya lagen om vattenrätten af den 23 juli 1902 har Kymmene Flottningsbolag numera omorganiserats till en hela systemet omfattande flottningsförening under namn af Kymmene Flottningsförening. Denna har uppstått genom sammanslagning af Kymmene-, Nord-Pääjärne- och Mäntyharju-Flottningsbolag och begynnade i afvaktan på stadgarnas stadfästelse sin verksamhet den 1 januari 1908 under namn af Kymmene Interims Flottningsförening.

Det material som erhållits angående flottningsarbetarnas arbetsförhållanden härstammar dels från flottningsbolagen, dels från särskilda sågfirmor.

Det af flottningsbolagen erhållna materialet har följande omfattning:

Bolagets namn:	Flottled:	Antal flottade stockar:
Kymmene Interims	Keitele varpningsdistrikt.....	988,630
Flottningsförening:	Pihtipudas flottled	264,186
»	Kivijärvi flottled	406,014
»	Saarijärvi flottled	364,225
»	Rautalampi flottled	896,049
»	Aäne-Haapakoski flottled.....	2,432,130
»	Jämsä flottled	253,485
»	Päijänne varpningsdistrikt	c.1,700,000
»	Mäntyharju flottled	597,208
»	Kymmene flottled	5,032,530
Laitaatsillan Lautaushdistys.	Laitaatsalmi i Sääminge socken	3,349,903
Pielisjoen Väliaikainen Laut- taushdistys.	Längs Koida älf till }	759,028
»	Rahkeenvesi i Pielisälf }	20,704 m ³
»	Längs Pielisälf	1,574,135
Heinäveden Lautaushdistys.	Från Suvasvesi i Leppävirta sn till Joutsenvesi i Heinävesi sn	1,295,047
Kuumoälfs Flottningsbolag.	Kumoälfs vattenstråt med till- flöden	2,072,898
Trävaru A. B. Yxpila.	Längs Vetil, Kälviä, Liiponjoki, Pyhäjoki och Piehinki älfvar	240,000
Kiannan ja Kuhmon vesistöjen Lautaushdistys.	Från Pajakanniska i Kuhmo- niemi sn och från Jalonniska i Suomussalmi sn till Uleträsk	650,000
Uleälfs Afverknings- och Flott- ningsbolag	Uleträsk och Uleälf med i dem utfallande biflöden.....	c. 600,000
Ijoälfs Afverknings- och Flott- ningsbolag	Ijoälf och dess biflöden	c. 850,000
Kemiälfs Flottningsförening	Längs Ounasjoki från Meltaus- jokis inflöde till Rovaniemi och längs Kemiälf från Kemi- järvi till hafvet.....	1,588,462

Uppgifterna från sågfirmorna omfatta flottning längs ett stort antal större och mindre vattendrag i nästan alla delar af landet, däribland de största äro: Finska viken, Ladoga sjö, Pielisälfs och Saima vattensystem, Päijänne vat-
tensystem, Näsijärvi och dess vattensystem, Kumoälf, Bottniska viken samt

flere af älfvorna med utfall i Bottniska viken ända upp till Kemiälf. I alla dessa vattendrag hafva sågbolagen flottat sammanlagdt 17,292,189 stycken stockar. Härvid har dock synbarligen en del dubbelräkningar egt rum, i det att särskilda uppgifter lämnats från olika flottleder hvilka stå i förbindelse med hvarandra och där samma stockar gått på olika tider af året. Det är dock icke möjligt att aflägsna denna felräkning.

Antalet arbetare som sysselsättes af flottningsbolagen och af sågfirmorna vid flottningen har uppgifvits sålunda:

Kymmene Interims Flottningsförening	1,695
Laitaatsillan Lauttausyhdistys	16
Pielisjoen Väliaikainen Lauttausyhdistys	656
Heinäveden Lauttausyhdistys	40
Kumoälfs Flottningsbolag	450
Trävaru A. B. Yxpila	400
Kiannan ja Kuhmon vesistöjen Lauttausyhdistys	635
Uleälfs Afverknings- och Flottningsbolag	c. 2,000
Ijoälfs Afverknings- och Flottningsbolag	c. 2,500
Kemiälfs Flottningsförening	c. 750
Sågbolagens flottningsmanskap	38,265
Summa	47,407

Af sågbolagens flottningsmanskap hafva efterföljande firmor uppgifvit det största antalet:

Halla A. B.	5,100 arbetare
A. B. T. & J. Salvesen	4,700 »
Trävaru A. B. Kemi	4,300 »
O. Y. Gustaf Cederberg & C:o	3,000 »
Hackman & C:o	2,250 »
A. B. W. Gutzeit & C:o	1,900 »
A. Ahlström O. Y.	1,900 »
W. Rosenlew & C:o	1,750 »
Räfsö Ängsågs A. B.	900 »
A. B. Finland Wood C:o	900 »
Kajaanin Puutavara O. Y.	700 »
Joh. Askolin	550 »
Aug. Fellman	550 »
Statens 2 sågar	500 »
Aug. Eklöf A. B.	400 »
Wilh. Schauman A. B.	400 »
Akkas Ängsågs A. B.	350 »

Hos dessa stora sågfirmor voro således anställda 30,150 flottningsarbetare eller 79 % af alla de arbetare som öfverhufvud redovisats af sågbolag.

Flottningsbolagen hafva uppgifvit att stocken behöfver här angifna tid *Flottnings-tid*. för att flottas ned för vattendragen, nämligen:

Keitele varpningsdistrikt	2—3 dagar
Pihtipudas flottled	2—3 »
Kivijärvi flottled	7—14 »
Saarijärvi flottled	3—5 veckor
Rautalampi flottled	3—5 »
Ääne-Haapakoski flottled	6—12 dagar
Jämsä flottled	2—4 veckor
Päijänne varpningsdistrikt	4—6 dagar
Mäntyharju flottled	3—5 veckor
Kymmene flottled	3—5 »
Laitaatsalmi	c. 4 timmar
Koidaälf	c. 2 veckor
Pielisälf	c. 4 »
Heinävesi vattensystem	c. 1½ vecka
Kumoälf, vårflottningen	c. 3 veckor
» höstflottningen	c. 7 »
Vetilälf	c. 13 »
Kälviälf	c. 7 »
Liiponjoki	c. 12 »
Pyhäjoki	c. 6 »
Piehinki å	c. 15 »
Till Uleträsk från Kuhmoniemi och Suomussalmi	3 månader
Uleträsk och älf	2 år
Ijoälf	2 »
Kemi älf	c. 3½ månader

Beträffande åter tiden då flottningen började och tiden då den afslutades hafva flottningsbolagen och sågfirmorna lämnat följande uppgifter, hvarvid af de senare här endast medtagits sådana för de större vattnen:

Flottningsbolagen:

Keitele varpningsdistrikt	11/5—30/9
Pihtipudas flottled	13/5— 1/7
Kivijärvi »	10/5— 1/9

Saarijärvi flottled	23/5—31/9
Rautalampi »	15/5—15/9
Ääne-Haapakoski flottled	7/5—18/10
Jämsä flottled	11/5—27/6
Päijänne varpningsdistrikt	1/6—15/10
Mäntyharju flottled	31/5—12/9
Kymmene »	1/5— 1/11
Laitaatsalmi	16/5—12/11
Koidaälf	21/5—14/7
Pielisälf	20/5—28/10
Heinävesi vattensystem	20/5— 2/11
Kumoälf s biflöden, flottningen började efter islossningen	
Kumoälf	17/5— 6/6
»	14/9—20/11
Längs älfvarna i mellersta Österbotten	20/4—15/8
Till Uleträsk	13/6—15/9
Uleträsk och älf	Hela sommaren
Ijoälf	1/5— 1/9
Kemiälf	10/6— 1/10

Sågfirmorna:

Finska viken	6/4—22/7
Bottniska viken	14/4—27/8
Ladoga	25/4—15/7
Vuoksen	20/4—15/7
Pielisjärvi	26/4—30/7
Saimen	10/4—18/8
Kallavesi	1/6— 1/8
Keitele	11/4—15/9
Päijänne	25/4—30/9
Kymmeneälf	15/4—10/10
Ruovesi	26/4—14/5
Näsijärvi	14/4—20/6
Mallasvesi	5/5—13/5
Vanajavesi	29/3—17/7
Kumoälf	1/4—20/5
Uleträsk	10/5—26/6
Kemiälf	20/5—14/7

Hvad flottningsarbetarnas arbetstid beträffar, så är denna dels bestämd, dels också alldeles obestämd. I vissa fall, där arbetstiden är bestämd, har firman dock angifvit den såsom fallande inom vissa gränser, t. ex. 10 till 11 timmar. I dessa fall har medeltalet betraktats såsom den faktiska arbetstiden.

Arbetstiderna för samtliga flottningsarbetare fördela sig på följande sätt:

Arbetstid per dygn:	Arbetare	
	antal.	%.
9 timmar	250	0.5
9 ½ »	118	0.2
10 »	8,012	16.9
10 ½ »	1,800	3.8
11 »	12,028	25.3
11 ½ »	1,550	3.3
12 »	5,433	11.5
12 ½ »	655	1.4
13 »	3,408	7.2
14 »	4,300	9.1
obestämd arbetstid	9,853	20.8
Summa	47,407	100.0

För en femtedel af flottningsarbetarna finnes ingen bestämd arbetstid. För öfrigt kan man väl antaga, att arbetstiden icke håller för de öfriga är så strängt reglerad som i en fabrik, hvilket äfven bekräftas däraf, att, såsom redan antyddes, arbetstiden angifvits endast approximativt. I allmänhet synes arbetstiden vara tämligen lång.

Beträffande flottningsarbetarnas löner har det begärts uppgift öfver medelförtjänsten per dag. För de allra flesta arbetare har också denna medelförtjänst kunnat angifvas, i vissa fall likvisst icke exakt utan mellan uppgifna gränser, hvarvid medeltalet beräknats. För 2,285 arbetare, hvaraf de flesta eller 1,700 äro i Kymmene Interims Flottningsförenings tjänst, har däremot uppgifvits en månadslön.

Lönerna fördela sig på följande sätt:

Medelförtjänst per dag:	Arbetare:	
	antal.	%.
2: — mk	783	1.6
2: 25 »	1,313	2.8
2: 50 »	4,603	9.7
2: 75 »	5,981	12.6
3: — »	9,187	19.4

Medelförtjänst per dag:	Arbetare:	
	antal.	%.
3: 25 mk	6,142	13.0
3: 50 »	9,890	20.9
3: 75 »	1,003	2.1
4: — »	970	2.0
4: 50 »	750	1.6
4: 75 »	200	0.4
5: — »	4,300	9.1
Arbetare med månadslön	2,285	4.8
Summa	47,407	100.0

Den vanligast förekommande dagsförtjänsten faller omkring 3 mk.

Hvad beträffar arbetarna med månadslön, så äro uppgifterna om deras förtjänst mera osäkra, i det att lönen tyckes variera mycket starkt äfven vid samma arbetsställe. De yttersta gränserna för månadslönens storlek äro 50 och 130 mk.

Lönen beräknas i de allra flesta fall såsom viss dagspenning. I en del fall beräknas den också per timme eller efter antalet flottade stockar.

Löneutbetalning.

Likasom för afverkningsarbetarna, så sker också för flottningsarbetarna löneutbetalningen icke alltid regelbundet, beroende på att arbetarna alltid byta om vistelseort. Vanligt är därför, att arbetsledaren är försedd med pengar och på begäran utbetalas åt arbetarna förskott, hvarefter slutlikvid göres sedan flottningen afslutats. Det har också uppgifvits, att flottningsmanskapet ombytes allt eftersom flottningen framskrider, så att arbetare antagas från närmaste by, förbi hvilken virket flottas. I så fall göres naturligtvis likvid med arbetarna då de afgå. Här nedan meddelas en approximativ sammanställning af uppgifterna angående tiderna för löneutbetalningarna:

Lönen utbetalas:	Arbetare	
	antal.	%.
en gång i veckan	9,900	20.9
2 gånger i månaden	24,200	51.1
en gång i månaden	2,200	4.6
efter arbetets slut eller efter behof	11,100	23.4
Summa	47,400	100.0

Löneafdrag.

Endast i ytterst få fall har det uppgifvits, att löneafdrag göras. Sålunda hafva två firmor angifvit, att löneafdrag göras för att ersätta skador å arbetsredskap hvilka arbetaren förorsakat genom grof vårdslöshet vid deras handhaf-

vande. En firma uppger, att afdrag förekomma för eftersatta ackordarbeten. Två firmor hafva angifvit, att afdrag kunna komma ifråga, då arbetarna erhållit matvaror.

I stor utsträckning användes vid flottningen folk från de trakter, genom hvilka flottningen går. Det tyckes t. o. m. vara brukligt, att samma manskap icke följer med flottan hela tiden, utan detta ombytes allt eftersom flottan passerar genom olika byar. Under sådana förhållanden bo naturligtvis dessa arbetare i sina vanliga hem och intaga också sina måltider där, eller medföra mat hemifrån. *Bostäder och
lifsförnöden-
heter.*

Men vanligen kan på detta sätt icke erhållas tillräckligt folk, utan antages också manskap som icke är bosatt i närheten. Vanligen erhålla dessa arbetare bostad i gårdarna i närheten af flottlederna. De inhysas i stugorna eller i lador eller badstugor, hvar det bäst lämpar sig. Sina matvaror erhålla dessa arbetare antingen då de själfva tillhandla sig hvad de behöfva för att komplettera sin från hemtrakten medhafda matsäck, eller ock intaga de sina måltider på samma ställe där de bo.

Där det emellertid behöfves mycket folk för flottningen och särskildt där den går genom glest befolkade trakter, måste särskilda åtgärder från flottegärens sida vidtagas för att härbärgera och föda arbetarna.

Det enklaste sättet att skaffa arbetarna bostad är att låta dem bo på själfva flottan i en där uppförd hydda, vanligen af pärtor, eller i tält. Detta är dock lämpligt endast i det fall, att flottan går hel en något längre sträcka, så att kojan icke alltför ofta behöfver tas ned och återuppföras.

Besättningen på varpnings- och bogserångbåtarna bor ombord på dessa.

Flottningsföreningarna hafva i ganska stor utsträckning själfva uppfört bostäder åt sina arbetare längs flottlederna.

Sålunda uppger Kymmene Interims Flottningsförening, att den har en del bostäder för sina arbetare. Likaså Laitaatsillan Lauttausyhdistys.

Pielisjärven Lauttausyhdistys uppger, att då flottningen i dessa vatten räcker ganska kort tid och då den sker under den varmaste tiden af sommaren, har längs flottlederna uppförts tillfälliga bostäder där arbetarna söka sig skydd under natten och vid regn.

Kiannan ja Kuhmon vesistöjen Lauttausyhdistys uppger, att dess arbetare dels bo i hyrda, dels i bolagets egna bostäder.

Uleälfs Afverknings- och Flottningsbolag säger, att flottningsmanskapet vid sjöflottningen bor enbart på flottan, vid älfflottningen däremot dels i närliggande gårdar, dels åter, om flottningen går genom öde trakter, i tillfälliga baracker. Detsamma uppger Ijoälfs Afverknings- och Flottningsbolag.

Kemiälfs Flottningsförening säger, att arbetarna bo i föreningens egna längs flottlederna uppförda bostäder med öppen spis och håll i hvarje för kokning af varm mat. Endats undantagsvis anlitas bondgårdarna som bostäder. Flottningsföreningens bostäder äro i ett utmärkt skick och renlighet och ordning råder i dem. Därjämte har föreningen vinnlagt sig om att gifva bostädernas yttre ett tilltalande utseende. Samtliga 23 bostäder äro hvitmålade med röda tak.

Beträffande bespisningen meddela flottningsföreningarna följande.

Pielisjärven Lauttausyhdistys uppger, att dess arbetare förse sig med lifsförnödenheter i af bolaget upprätthållna butiker, där de erhålla hvad de behöfva till inköpspriser. Likaså har bolaget på vissa ställen af bolaget aflönade kockar som tillreda mat åt arbetarna med dessas egna förnödenheter.

Kiannan ja Kuhmon vesistöjen Lauttausyhdistys säger, att arbetarna endast till en mindre del erhålla sina lifsförnödenheter genom bolagets försorg, mest hålla de sig själfva med mat.

Uleälfs Afverknings- och Flottningsbolag säger, att arbetarna i behodda trakter själfva förse sig med mat, men i öde trakter tillhandahåller firman lifsförnödenheter. På samma sätt uppger Ijoälfs Afverknings- och Flottningsbolag.

Kemiälfs Flottningsförening säger, att arbetarna i regeln själfva köpa sina förnödenheter i bondgårdarna — bröd och smör jämte diverse sofvel. Det oundgängliga kaffet kokas vid hvarje arbetarbostad af härför utsedd kock, vanligtvis arbetarformännens hustru. Kaffet föres ofta till själfva arbetsplatsen. Vid arbetarbostaden kan arbetaren därjämte hos kocken få köpa sitt behof af tobak och andra smärre förnödenheter. Flottningsföreningen blandar sig icke i provianteringen, emedan sådant visat sig medföra endast kländer från arbetarnas sida. Föreningen tillsätter endast kockarna. Flottningsföreningen ger följande allmänna omdöme om arbetarnas förhållanden: »Arbetarna känna sig nöjda. Goda och snygga bostadsförhållanden, kaffet alltid färdigt och god förtjänst, hvarjämte arbetet på intet sätt kan anses ansträngande, då tillfälle till långa »funderingar» gifves. Det senast sagda gäller ej om sorteringen, där 350 arbetare äro sysselsatta».

Äfven från sågfirmor, hvilka hafva flottning om hand, föreligga en del upplysande uppgifter angående bostäder och lifsförnödenheter.

Från östra Nyland anmärkes, att utrymmet ofta är mycket knappt i bostäderna och att bostadsförhållandena därför äro bristfälliga.

Från trakterna i nordvästra delarna af Åbo och Björneborgs län meddelar en firma, att den har en del bostäder uppförda för flottningsarbetarna. Vid knipplingsställena bo arbetarna på de till knipplingsmaskinen hörande prämar-na. Vid hafsflottning bodde manskapet i hyddor på flottan, hvilka vid vackert väder nog voro bra.

Från mellersta Österbotten uppger en firma, att arbetarna dels skaffade sig själfva sina lifsförnödenheter, dels fingo de köpa sådana af arbetsledaren till skäligt pris från de lager han hämtat till arbetsplatsen.

Från trakterna omkring Gamlakarleby klagas, att kvarteren i allmänhet äro dåliga.

I norra Tavastland har en arbetsgifvare själf upphyrt rum åt arbetarna och ombestyr renhållningen i bostäderna.

I trakterna kring Pielisjärvi voro ofta människoboningarna så långt borta, att arbetarna icke kunde söka sig bostad där, utan uppförde de på stränderna riskojor, i hvilka de sökte skydd för natten. I sådant fall kunde arbetarna icke håller själfva förse sig med mat, utan hade arbetsledaren uppköpt lifsförnödenheter, hvilka han tillhandahöll åt arbetarna.

Från ostligaste delarna af landet meddelas följande.

Kring Uuksunjoki, som utfaller i Ladoga, finnes icke tillräckligt bostäder, utan bodde arbetarna i af dessa uppförda hyddor i skogarna och bolaget måste också tillhandahålla arbetarna med allt hvad de behöfde.

Från Ilomants och grannsocknarna uppges, att där icke fanns bostäder för arbetarna, utan uppfördes åt dem hyddor i skogarna. Dessa hyddor uppföras så, att de äro slutna på bakre sidan, men öppna på framsidan och ställas två hyddor med de öppna sidorna mot hvarandra. I mellanrummet mellan dessa bägge hyddor uppgöres till natten en stockeld som således sprider sin värme in i bägge hyddorna. En man har skyldighet att under natten vakta elden och är det också hans sak att på morgonen koka kaffe. Arbetarnas mat ombesörjes af bolaget. Angående matsedeln meddelas följande. Till frukost kokas ris- eller korngryns gröt, som till ännu var försedd med smöröga, vidare salt fisk och bröd. Till middagen kokas af torkadt kött soppa med ärter. Till kvällen bjudes på »sipatti» af amerikanskt fläsk (en i Savolaks och Karelen mycket omtyckt rätt, bestående af stekt fläsk med en tämligen tjock afredd sås). Där mjölk kunde fås kokades också grynvalling. Kaffe och thé fick hvar och en skaffa själf och intages det tre gånger om dagen.

Från nordligaste Finland, trakterna kring Kemi och Torne älfvar, meddelas, att arbetsgifvaren var tvungen att inrätta provisionella bostäder, hvilka om vintern användes af afverkningsarbetarna och om sommaren af flottningsarbetarna. Dessa bostäder användas af flottningsarbetarna under början af flottningen, senare under flottningens förlopp fingo arbetarna åtnöja sig med att söka skydd under tillfälligt uppförda tak vid stockeldar. Längre fram, då flottorna kommo till bebodda trakter, fingo arbetarna bostad i bondgårdarna. Under här antydde förhållanden fick arbetsgifvaren också förse arbetarna med alla lifsförnödenheter, hvilka hållas till salu till gängse eller billigare priser.

K a p. X V I.

Inlastningen.

Materialet. Uppgifter angående lastningsarbetarnas förhållanden hafva erhållits från 26 olika stevedorfirmer i 19 hamnplatser. I efterföljande angifves omfattningen af dessa firmors verksamhet genom antalet inlastade standart trävaror och antalet därvid använda arbetare. Därutöfver anges den tid af året, under hvilken inlastningen skedde.

	Inlastade standart:	Arbetare:	Lastningstid:
Trångsund (Viborg)	50,000	200	26/4— 9/12
Fredrikshamn	13,969	18	5/5— 9 12
Kotka	101,933	1,335	10/4—23/1
Valkom (Lovisa).....	46,957	215	17/4—15/12
Borgå	16,109	52	13/5—26/11
Sörnäs (Helsingfors)	20,482	90	25/4—20/1
Åbo och Nådendal	30,000	180	5/5—15/12
Kaunissaari (Euraåminne)	6,137	70	26/4—22/11
Raumo	10,324	60	20/6— 7/12
Räfsö (Björneborg)	55,624	260	18/4—13/12
Vasklot (Vasa)	11,363	2,091	12/5—22/11
Alholmen (Jakobstad)	13,067	32	20/5—21/11
Yxpilä (Gamlakarleby)	—	120	10/5—22/11
Himango	1,487	100	15/6—13/11
Lapaluoto (Brahestad)	16,734 ¹⁾	224	17/5—27/11
Uleåborg, Varjakka och Patenniemi ..	12,242	490	24/5— 2/11
Haukipudas	2,498	40	5/7—26/10
Kemi	20,000	253	23/5— ?
Torneå	15,916	75	1/6— 1/11
Summa	444,842 ¹⁾	5,905	—

¹⁾ Därutöfver 9,603 engelska kubikfamn props.

Beträffande arbetstiden föreligga följande uppgifter:

Arbetstid.

Arbetstid per dag:	Arbetare:	
	antal.	%.
9 timmar	40	0.7
9 ½ »	100	1.7
10 »	5,640	95.5
10 ½ »	90	1.5
12 »	35	0.6
Summa	5,905	100.0

Såsom synes har ett alldeles öfvervägande antal af arbetarna en arbetstid af 10 timmar.

Vid inlastningen är det i vissa fall nödvändigt att arbeta på öfvertid, då det är stor hast med lastning af den väntande ångaren. Synnerligast torde detta vara fallet på hösten, då utskeppningen är liflig och en oväntadt inträdande köld kan vålla ishinder för fartygets utlöpande.

Öfvertids-
arbete.

I detta afseende föreligga följande uppgifter:

Trångsund. Det är svårt att lämna exakta uppgifter angående öfvertidsarbetet. Sådant användes så ofta det behöfves, hvarvid det i allmänhet har pågått till kl. 12 på natten. Söndagsarbete förekom en gång på grund af isfara.

Fredrikshamn. Öfvertidsarbete har förekommit 10 gånger till kl. 8 à 10 på aftonen.

Kotka. En af stevedorfirmorna uppger, att öfvertidsarbete under lastningsperioden förekommit 37 gånger med sammanlagdt 7,216 arbetstimmar, nattarbete (efter kl. 9 på aftonen) 5 gånger med 1,912 timmar samt söndagsarbete 3 gånger med 1,185 timmar. En annan firma säger, att öfvertidsarbete vanligen användts för att få ångaren färdig till afgång före eller på söndagen, likaså höstetid, hvarvid lossningen ofta hindras af snö och köld. Då användas vanligen olika dag- och nattskiften. Söndagsarbete har jämväl användts, hvarvid virkestillgången och väderleken varit bestämmande, men i vanligt fall har därvid endast arbetats en del af söndagen. En tredje firma uppger, att öfvertidsarbete för det mesta utföres från höstens början, då det i regeln arbetas från kl. ½ 7 på aftonen till kl. 10. Detta inträffar jämförelsevis ganska ofta. Arbete genom hela natten förekommer äfven, ehuru sällan. Äfven under hela söndagen arbetas det under hösten i särskildt brådskande fall vid någon eller några ångare.

Valko. En firma uppger, att öfvertidsarbete endast i undantagsfall förekommit och icke efter kl. 9 e. m. En annan firma har däremot ganska ofta haft öfvertidsarbete ända till kl. 12 på natten, ibland t. o. m. under hela natten. Söndagsarbete har nog också förekommit, ibland under hela söndagen, förutom under tiden för pågående gudstjänst. En tredje firma uppger jämväl,

att den haft öfvertidsarbete, ofta under natten, och ibland utsträckt till hela natten. Söndagsarbete har också förekommit och har varit utsträckt till hela söndagen, med undantag af tiden för pågående gudstjänst.

Borgå. För att ångare icke skall förlora tid utan kunna afgå på aftonen utsträcket arbetet ofta ett par timmar efter kl. 6 e. m. utan ombyte af arbetsskifte, om arbetarna gå in härpå. Nattarbete utföres om nödigt antal arbetare för nattskifte finnes till hands, detta för att möjliggöra ångarens afresa på lördag afton. Under inlastningsperioden förekom nattarbete 4 gånger med sammanlagdt 620 timmar. Söndagsarbete användes i yttersta nödfall och endast om arbetsfolket är därtill villigt. Söndagsarbete förekom 2 gånger med sammanlagdt 520 timmar.

Sörnäs. Öfvertidsarbete har förekommit 20 gånger under säsongen under 2 timmars tid, d. v. s. till kl. 8 e. m. Nattarbete har förekommit endast en gång till kl. 12. Söndagsarbete har förekommit 2 gånger under 8 timmar hvardera gången.

Abo och Nådendal. Öfvertidsarbete har förekommit några gånger, natt- och söndagsarbete endast undantagsvis.

Kaunissaari. Öfvertidsarbete utfördes någon gång under sommaren till kl. 8 å 9 på aftonen. 4 å 5 gånger arbetades under halfva natten och ett par gånger hela natten. Under 4 söndagar arbetades från kl. 2 å 3 e. m. till kl. 6 å 7 e. m.

Raumo. Öfvertidsarbete förekom endast sällan till kl. 8 e. m. 3 å 4 gånger arbetades det under hela natten. Söndagsarbete förekom 4 eller 5 gånger från kl. 2 till 6 e. m.

Räfsö. En firma uppger, att öfvertidsarbete förekommit ungefär 20 gånger, någon gång ända till kl. 12 på natten. Vid lastningen af flere ångare har arbetats dag och natt i två skiften. Under några söndagar har arbetats från kl. 2 e. m., och under en söndag på hösten arbetades hela söndagen då ishinder hotade. En annan firma uppger endast att öfvertids-, natt- och söndagsarbete förekommit vid behof.

Vasklot. Öfvertidsarbete har förekommit 21 särskilda gånger till kl. 8 e. m. och nattarbete 11 gånger till kl. 2 på natten. Intet söndagsarbete.

Alholmen. Då ångbåtsbefälhafvaren önskade få lastningen slutförd till lördag kväll för att kunna gå ut före söndagen, arbetades 2 å 3 timmar öfvertid onsdag, torsdag och fredag kvällar. Detta inträffade 11 gånger. Natt- och söndagsarbete förekommo ej.

Yxpilä. Öfvertidsarbete har förekommit någon gång till kl. 8 e. m. Högst sällan har arbetet fortsatts efter kl. 9 e. m. och då ej längre än till kl. 12 p. n. Söndagsarbete har förekommit två gånger efter kl. 2 e. m.

Himango. Öfvertidsarbete har förekommit någon gång under 2 à 3 timmar, nattarbete 3 gånger, men intet söndagsarbete.

Lapaluoto. Då ångarens befäl fordrade det, utfördes öfvertidsarbete under 2 à 3 timmar, under hösten då isen höll på att lägga sig, t. o. m. under hela natten. Söndagsarbete förekom 5 gånger under seglationsperioden med 7 timmar hvarje gång.

Uleåborg, Varjakka och Patenniemi. En firma uppger, att öfvertidsarbete utfördes då sådant fordrades, men var det mycket sällan. Likaså användes natt- och söndagsarbete mycket sällan, det senare, då det behöfdes, under 8 timmar. En annan firma säger, att arbetet någon gång fortsatts på öfvertid med 2 à 3 timmar. Nattarbete har ej förekommit. Under en söndag arbetades 6 timmar. En tredje firma säger, att öfvertidsarbete utförts några aftnar till kl. 7 à 9. Under två nätter arbetades hela natten, den ena gången icke för att det hade varit så brådskande, utan för att fortare komma bort från den yttre hamnen. Söndagsarbete har ej förekommit.

Haukipudas. Någon gång gjordes öfvertidsarbeté under en à tre timmar på aftnen, men natt- eller söndagsarbete förekom icke.

Kemi. Öfvertidsarbete utfördes vid ett och annat tillfälle, då det gällde att afsluta inlastningen på ett fartyg och afslutningen kunde göras på 2 à 3 timmar efter kl. 6 e. m. Natt- och söndagsarbete förekom icke.

Torneå. Vid den ena lastageplatsen förekom öfvertidsarbete ungefär 60 gånger till kl. 8 à 9 e. m. Nattarbete utfördes 3 à 5 gånger till kl. 12 och söndagsarbete 4 à 6 gånger under 5 till 8 timmar. Vid den andra lastageplatsen har öfvertidsarbete förekommit ungefär 35 gånger till kl. 8 à 9 e. m., nattarbete 2 à 3 gånger till kl. 12 och söndagsarbete ungefär 6 gånger under 7 till 9 timmar.

Beträffande lönerna förekomma icke alltid alldeles exakta uppgifter, utan hafva lönerna uppgifvits ligga mellan vissa gränser. I dessa fall har medeltalet antagits för alla arbetare.

Lön.

Lönevillkoren framgå af följande:

Lön per dag:	Arbetare:	
	antal.	%.
3: 75 mk	100	1.7
4: 50 »	70	1.2
5: — »	2,522	42.7
5: 50 »	1,888	32.0
6: — »	382	6.5
6: 25 »	18	0.3
7: — »	255	4.3
7: 50 »	90	1.5

Lön per dag:	Arbetare:	
	antal.	%.
8: — mk	200	3.4
8: 50 »	180	3.0
9: — »	200	3.4
	Summa 5,905	100.0

Löner mellan 5 och 6 mk äro de vanligaste, d. v. s. i omkring 80 % af alla fall.

I flere fall handhafves inlastningen af stufvaregillen, hvilka öfvertaga arbetet på ackord, beräknad efter standert. Åt sina medlemmar betalar gillet i så fall antingen ett ackordpris eller en fast dagspenning. Huru grunden för lönen är bestämd framgår af följande:

Arbetslönen utgår i form af:	Arbetare:	
	antal.	%.
ackordlön	1,244	21.1
timlön	2,518	42.6
dagspenning	2,143	36.3
	Summa 5,905	100.0

Löneutbetalning.

Löneutbetalningen sker i de flesta fall, eller för 5,707 arbetare eller 96.6 % af alla, sålunda, att likvid uppgöres sedan ett fartyg blifvit färdigt lastadt, hvarvid förskott kunna beviljas redan tidigare. Endast för 198 arbetare eller 3.4 % af alla, har det uppgifvits en bestämd löneutbetalningstermin, nämligen en gång i veckan.

Löneafdrag.

Löneafdrag förekomma i några fall, men göras dessa till förmån för arbetsgillet egen kassa. Härom föreligga följande meddelanden:

Lovisa. 5 % afdragas till förmån för gillet kassa. Häraf utdelas vid årets slut en viss procent och resten tillfaller understöds-kassan.

Lovisa. 5 % afdrogs tidigare, numera 10 % till förmån för gillet kassa, hvilken arbetarna själfva förvalta.

Sörnäs. Gillet öfvertar hela arbetet på ackord och betalar timlön åt sina arbetare. Hvad som härigenom blir öfver delas vid säsongens slut mellan arbetarna i förhållande till deras arbetstimmar.

Åbo. Såsom säkerhet för åtagna förpliktelser innehållas 50 mk, som i små poster afdragas från större likvider, och vid årets slut utbetalas detta belopp.

Räfsö. Firman innehåller 15 p. per standert såsom säkerhet mot strejk.

Lapaluoto. 10 % afdragas till förmån för gillet kassa, från hvilken betalas försäkringsafgifter, läkarearvoden, aflöningar, arbetsredskap m. m.

Uleåborg. 6 % afdragas till förmån för den gemensamma kassan, ur hvilken betalas kostnaderna för hållande af arbetsredskap i stånd, aflöningar m. m. Återstoden tillfaller kassan.

Angående den ersättning som ges vid öfvertids-, natt och söndagsarbete, hvilken nästan alltid är densamma i alla tre fallen, föreligga följande uppgifter: Lön för öfvertidsarbete.

Trångsund. 50 p. per timme förutom ackordlönen.

Fredrikshamn. 25 p. förhöjning per timme.

Kotka. 10—25 p. förhöjning per timme. I vissa fall särskild öfverenskom-
melse.

Valkom. 50 p. förhöjning per timme.

Borgå. 50 p. förhöjning per timme.

Sörnäs. 25 p. förhöjning per timme.

Åbo och Nådendal. 50 % förhöjning.

Kaunissaari. 40 % förhöjning.

Raumo. 50 % förhöjning.

Räfsö. 20—30 p. förhöjning per timme för öfvertids- och nattarbete, 40 p. för söndagsarbete. En annan firma uppger, att lönen utgår enligt arbetarnas fordringar i hvarje fall.

Vasklot. 25 % förhöjning för män och 35 % för kvinnor.

Alholmen. 50 % förhöjning för öfvertids- och nattarbete, 100 % för söndagsarbete.

Yxpilä. 50 % förhöjning.

Himango. Ingen förhöjning.

Lapuluoto. 50 p. förhöjning per timme.

Uleåborg. 25—50 p. förhöjning per timme.

Haukipudas. 50 p. förhöjning per timme.

Kemi. 50 % förhöjning.

Torneå. 50 p. till 1 mk förhöjning.

En del stufverifirmor hafva meddelat allmänna upplysningar angående Allmänna anmärkning.
arbetet, hvilka här relateras.

Kotka. En firma säger, att arbetarna mest äro främlingar, som uppehålla sig å orten under lastningstiden. En annan firma meddelar, att i Kotka finnas c. 300 vana stufveriarbetare. De öfriga som användas vid lastning och lossning anlända under lastningstiden från närliggande orter. För hvarje ny ångare tages vanligen ny besättning. När lastningen är slutförd erhålla arbetarna likvid och hafva tillfälle att åter vända sig till annat arbete. Då mindre arbete finnes erhålla de bästa arbetarna naturligtvis företräde. Inkomsten kan gå upp till 800 à 1,100 mk, beroende på huru påpasslig hvar och en är.

Valkom. Såsom förhållandena nu äro ordnade, förtjäna arbetarna med vanlig arbetsenergi upp till 7 à 10 mk per dag och kunde de, om de sparade

litet, lefva vintermånaderna på denna sin förtjänst, men går den för de flesta till spirituosa. En annan firma säger, att arbetarna bilda ett konstitutionellt gille, till hvilket anslutit sig c. 170 arbetare, hvilka antingen själfva eller delvis genom utomstående utföra allt firmans arbete såväl vid kajen som å redden. Likviderna utbetalas af gilletts egen kassör, som uppbär medlen af firman. Allt sedan gilletts startande är ömsesidig tillfredsställelse rådande.

Borgå. Stufveribolaget ombesörjer endast lastning af ångfartyg. Å segelfartyg omhänderhar fartygets kapten med egen besättning lastningen, dock emellanåt med några hjälparbetare. De vid lastningen sysselsatta arbetarna äro så godt som alla i närheten bosatta skärgårdsbor och infinna sig efter delgifvande om ångarens beräknade ankomsttid. Vid arbetsplatsen finnes särskild byggnad, där arbetarna uppehålla sig då de icke äro sysselsatta med lastning och är nämnda byggnad försedd med sofplatser. Arbetarna äro olycksfallsförsäkrade i »Sampo» i Åbo. Stufveriarbetarnas arbete är naturligtvis oregelbundet och händer det emellanåt, att par veckor kunna förflyta utan arbete, medan å andra tider mycket öfvertidsarbete måste göras. Äfven måste lastningen ofta afbrytas på grund af regn och snö, för att trävarorna icke må taga skada.

Kaunissari. Firman säger, att arbetarna mest äro från grannsocknarna och intygar, att de föra ett stillsamt lif och endast sällan supa.

Raumo. Ungefär en tredjedel af arbetarna är från andra socknar och bland dem florerar dryckenskapen. Kvinnorna däremot äro i allmänhet stilla och sparsamma.

Räfsö. En firma uppger, att arbetarna förtjäna från 700 till 1,300 mk eller i medeltal 1,050 mk per man.

Yxpilä. Där inlastas äfven en stor mängd props och pappersved, hvilket arbete ofta utföres enligt ackord. Flinka arbetare kunna då förtjäna ända upp till 18 mk per dag, men det oaktadt äro de lika fattiga om hösten som då de om våren komma från flottnings- och skogsarbetena. Undantag finnas dock äfven.

Lapaluoto. Medelförtjänsten under en seglationsperiod är omkring 600 mark. Segelfartyg lastas af fartygets egen besättning.

Uleåborg. Lastningsmanskapet skulle icke närmelsevis kunna lefva enbart af lastningsarbetet, utan utöfvar detta såsom en bisysselsättning, emedan lastningsarbetet är så pass litet. Dessa arbetare äro i regeln sysselsatta med jordbruksarbete och fiske.

Haukipudas. Det klagas öfver att bostäderna för arbetarna i allmänhet äro trånga.

Kemi. Stufveriarbetarna äro lösa arbetare, som antagas i arbete för hvarje ångare eller fartyg som lastar. Sedan fartyget blifvit färdigt lastadt erhålla arbetarna sin lön och äro fria att afvakta ankomsten af ett annat fartyg och antaga arbete vid dess lastning eller ock antaga annat arbete.

Torneå. Stufvaregillet skrifver: Arbetarnas arbets- och lefnadsförhållanden hafva i allmänhet varit dåliga, hvilket berott på flere omständigheter. Hamnarbetarna stå i allmänhet på en särdeles låg utvecklingsståndpunkt och arbetsgifvarna betala i allmänhet låga löner. Hamnarbetet är ytterst oregelbundet äfven om sommaren ty en tid (särskildt under juli och september) behöfs det 100—200 man, medan däremot på andra tider arbete finnes knappast för 10 man. Sålunda uppstå arbetslösa perioder som kunna vara under veckor, under hvilken tid arbetarna dricka och spela kort. Detta dåliga lif florerade synnerligast då lastningsarbetarna icke voro sammanslutna, då förekommo drycken-skap, slagsmål och alla slag af excesser. Nu är det dock bättre, sedan arbetargillet har anskaffat bibliotek och läsesal och äfven annars sökt höja arbetarna.

Antalet i det föregående behandlade arbetare.

Det kan vara af intresse att efterse huru stort antal arbetare som berörts af den föregående undersökningen i dess helhet. Detta antal är:

sågarbetare	18,752
afverkningsarbetare	50,814
släpningsarbetare	35,414
flottningsarbetare	47,407
lastningsarbetare	5,905
Summa	158,392

Helsingfors, den 31 januari 1914.

G. R. SNELLMAN.

Résumé.

Par une lettre du 20 avril 1911 à la Section du Commerce et de l'Industrie, l'Administration Générale de l'Industrie proposa au Sénat Impérial de Finlande l'entreprise d'une enquête de statistique ouvrière sur l'industrie des scieries finlandaises ainsi que sur les coupes de forêt, le flottage et le chargement ayant des rapports avec cette industrie. Le 26 mai 1911, le Sénat résolut d'agréer le projet et accorda une somme de 31,500 fr. pour sa réalisation.

Le 16 juin 1911, le Sénat Impérial nomma comme experts devant assister aux travaux de l'enquête: M. M. Hugo Rosenlew, vice-consul d'Espagne à Björneborg, H. G. Paloheimo, conseiller agricole, à Hausjärvi, A. Turkia, ouvrier scieur, à Kymmene, et J. Aaltonen, secrétaire de l'Association des ouvriers scieurs, à Kotka.

Les matériaux statistiques furent rassemblés par des délégués nommés à cet effet, qui visitèrent les scieries du pays vers la seconde moitié de l'été 1911. Les données sur les ouvriers des coupes forestières, le flottage et le chargement, furent obtenues en s'adressant directement aux scieries, aux sociétés de flottage et aux entreprises de chargement.

Le chapitre II du présent travail contient diverses données sur le développement successif de l'industrie des scieries en Finlande, ainsi que sur l'exportation des bois finlandais.

Le chapitre III donne un aperçu de l'économie forestière et de l'industrie des scieries du pays autrefois et aujourd'hui, ainsi qu'un exposé des machines et outils qui y sont employés.

L'enquête sur les scieries proprement dites eut pour résultat le rassemblement de données relatives à 167 scieries ou entrepôts de bois adjacents à celles-ci, avec un total de 18,752 ouvriers, dont 15,954 hommes (85.0 %) et 2,798 femmes (15.0 %).

Parmi les maisons se consacrant à l'industrie des scieries et ayant fourni des données complètes, 56 sont des compagnies par actions; le total du capital social de celles-ci est de 93,484,100 fr. Cependant plusieurs de ces sociétés ne s'occupent pas exclusivement de ce genre d'industrie, et s'adonnent simultanément à d'autres entreprises industrielles ou commerciales.

Les plus grandes scieries sont: 1:0 la Scierie norvégienne (Norska sågen) de Kotka, appartenant à la Société anonyme W. Gutzeit et Cie, et qui occupe 735 ouvriers rapportés; 2:0 la scierie de Halla (Halla såg), dans la commune de Kymmene, près de Kotka, appartenant à la Société anonyme de Halla, et qui occupe 668 ouvriers rapportés. 30 lieux de travail, avec un total de 4,588 ouvriers, sont sis dans les villes, et 137 lieux de travail, avec 14,164 ouvriers, dans les campagnes.

Le gouvernement de Wibourg occupe le premier rang par le nombre des lieux de travail aussi bien que par celui des ouvriers: un quart de ceux-là et près d'un tiers de ceux-ci appartiennent à ce gouvernement.

Les présentes recherches sur les scieries n'ont pas visé à les atteindre toutes. Il y en a effectivement un très grand nombre qui ne travaillent que pour satisfaire aux besoins domestiques et qui ne sont en activité que pendant une partie restreinte de l'année; le travail est fait par un ou deux hommes, qui sont souvent des valets de la ferme respective. L'objet de notre enquête a été simplement d'atteindre toutes les scieries travaillant pour la vente de leurs produits, et pouvant par conséquent être considérées comme de véritables entreprises industrielles. La comparaison de la statistique industrielle de 1911 sur les scieries avec notre enquête donne les résultats suivants:

	Statistique industrielle:	Enquête.	%
Scieries	564	167	29.6
Ouvriers.....	24,743	18,752	75.9
Valeur de la production	131.9 millions de fr.	92.2 millions de fr.	69.6

L'enquête n'a pas même porté sur un tiers de toutes les scieries, mais elle a atteint plus des $\frac{3}{4}$ de tous les ouvriers. Les résultats sont donc suffisants quant au nombre effectif des ouvriers, et l'on n'a négligé que des scieries sans importance. Et en effet, le nombre moyen des ouvriers est de 112 pour les lieux de travail examinés, et de 15 seulement pour les autres.

Les entreprises sont propriétaires d'un nombre total de 5,065 de logis, dont 4,333 contenaient 5,758 chambres destinées aux ouvriers. Dans 92 cas, il a été dit que les ouvriers y logent gratuitement; dans 18 cas, ils payent un loyer; 6 cas forment un mélange de ces deux systèmes. Les loyers varient entre 1 fr. et 15 fr. par mois.

Quelques-unes des scieries seulement, et surtout les plus grandes, travaillent toute l'année. La plupart interrompent leur activité pendant une partie de l'année, ce qui a lieu ordinairement pendant les mois d'hiver, sans que cette règle soit sans exception. Les interruptions sont causées en général

par le manque de billes; pour les petites scieries à eau, elles dépendent en outre du manque d'eau comme force motrice.

Le nombre total de scieries ayant fourni des données sur leurs machines est de 144.

D'après ces données, la force motrice employée par les différentes scieries était de la nature suivante:

Dans 15 scieries se trouvent des turbines à eau avec une force totale de 1,204 chevaux effectifs;

2 scieries emploient la roue hydraulique;

127 scieries ont des chaudières à vapeur fixes ayant une surface de chauffe totale de 15,432 mq;

131 scieries ont des machines à vapeur avec un total de 17,526 chevaux-vapeur effectifs;

11 scieries ont des générateurs d'électricité mus par l'eau et avec un total de 449 chevaux effectifs;

72 scieries ont des générateurs d'électricité mus par la vapeur et avec un total de 4,009 chevaux effectifs.

Les données provenant de ces 144 scieries prouvent aussi combien l'eau est peu utilisée de nos jours comme force motrice dans ce genre d'industrie. 2 scieries sont mues par des roues hydrauliques, 8 par des machines hydrauliques d'un autre genre, ce qui fait un total de 10 scieries mues uniquement par l'eau. 7 scieries emploient l'eau et la vapeur conjointement. Sur un total de 144 scieries il n'y en a donc que 17 qui fassent usage de l'eau comme force motrice. Les 127 autres sont mues exclusivement par la vapeur. Ce sont surtout les petites scieries qui emploient la force hydraulique; par suite elle ne jouera qu'un rôle accessoire dans les présentes recherches, où l'on ne s'est occupé de ces petites entreprises que dans des cas exceptionnels.

Le nombre suivant de machines à scier, à raboter etc. nous a été signalé:

Scies alternatives	378
Scies à couper les bords	253
Scies à couper les bouts	810
Scies à fendre le menu bois de construction	361
Machines à raboter	121

Les ouvriers se répartissaient de la manière suivante selon les groupes professionnels principaux:

	masc.		Ouvriers fém.		les deux sexes.	
	nombre.	%.	nombre.	%.	nombre.	%.
Entrepôts et magasins de billes	1,631	10.3	22	0.8	1,653	8.8
Scieries	5,867	36.8	1,730	61.9	7,597	40.5
Entrepôts de planches	6,452	40.4	972	34.7	7,424	39.7
Rabotage	225	1.4	22	0.8	247	1.3
Mécaniciens	265	1.7	—	—	265	1.4
Chauffeurs	274	1.7	11	0.4	285	1.5
Enduiseurs	181	1.1	1	0.0	182	1.0
Ouvriers électriciens	17	0.1	—	—	17	0.1
Ouvriers pour les métaux	176	1.1	—	—	176	0.9
Charpentiers	270	1.7	—	—	270	1.4
Divers	596	3.7	40	1.4	636	3.4
Total	15,954	100.0	2,798	100.0	18,752	100.0

Les ouvriers des scieries et des entrepôts de planches sont naturellement les plus nombreux; chacune de ces catégories comprend les 4/10 environ du nombre total des travailleurs. Viennent ensuite ceux des entrepôts et magasins de billes. Le dernier groupe, «Divers», est relativement considérable; il renferme un assez grand nombre d'équipages de remorqueurs et de chalands, ainsi que les ouvriers des meules de charbon.

1,396 ouvriers masculins (8.8 % du nombre total) et 311 ouvrières (11.1 % du total) ont moins de 18 ans. 347 ouvriers masculins (2.2 %) et 42 ouvrières (1.5 %) ont moins de 15 ans.

35.8 % de tous les ouvriers ne sont pas mariés, 59.6 % sont mariés, et 4.6 % sont veufs, veuves ou divorcés.

99.1 % du nombre total des ouvriers sont nés en Finlande.

35.8 % de tous les ouvriers ont débuté dans le métier avant l'âge de 18 ans révolus. Il est remarquable que les travailleurs, et surtout que les travailleurs masculins, aient débuté en si grand nombre dans cette industrie à un âge très peu avancé.

370 ouvriers ont été au service de la même maison pendant 30 ans ou davantage.

Il existe 28 caisses de secours en cas de maladie ou d'enterrement destinées aux travailleurs des scieries finlandaises: le capital total de ces caisses est de 251,723 fr.

Pendant la période 1896—1912, le nombre des cessations de travail a été de 162 pour les ouvriers des scieries, et de 96 pour ceux des coupes de forêts, des travaux de flottage et de chargement. Pour les années 1907—1912 il existe

une statistique détaillée des grèves. Pendant ces 6 années, il y eut 152 cessations de travail, atteignant 193 entreprises avec un total de 26,877 ouvriers, dont 18,089 cessèrent le travail et 8,788 continuèrent de travailler. Les résultats des grèves ont été les suivants:

	Cessations de travail	Ouvriers	
	nombre.	nombre.	%.
Conventions	50	6,353	35.1
Acceptation des conditions des patrons	86	7,472	41.3
Acceptation des conditions des ouvriers	16	4,264	23.6

Le nombre total des journées perdues par ces cessations de travail fut de 327,140. La durée totale fut de 3,424 jours.

294 ouvriers (1.6 %) avaient fréquenté l'enseignement secondaire, 9,770 (52.3 %) l'école primaire; 8,596 (46.1 %) n'avaient pas fréquenté d'école. 15,540 ouvriers (83.3 %) savaient lire et écrire, 2,971 (15.9 %) savaient lire seulement, et 149 (0.8 %) étaient analphabètes.

11,832 ouvriers (63.1 % du nombre total) avaient un logis à part; 6,879 ouvriers (36.7 %) logeaient chez d'autres personnes, et 41 avaient fourni des renseignements incomplets à ce sujet.

La plupart des ouvriers habitent les logis les plus étroits, c'est-à-dire ne comprenant qu'une seule chambre. Ceux-ci étaient au nombre de 6,697 (56.6 % du nombre total). 3,872 ouvriers (32.7 %) habitaient une chambre avec cuisine. Les ouvrières logent généralement beaucoup plus à l'étroit que les ouvriers; mais il faut remarquer que les premières sont en général sans famille, tandis que ceux-ci en ont une. Pour l'ensemble des habitations sur lesquelles on a reçu des données, le nombre moyen d'habitants était le suivant:

Cuisine seule	4.6 personnes.
Une chambre	5.6 »
» » et part de cuisine	3.7 »
» » et cuisine	2.8 »
Deux chambres	3.4 »
» » et cuisine	2.2 »

La moitié environ du nombre total des ouvriers ne travaille que le jour; les autres travaillent jour et nuit en deux équipes de 12 heures.

Pour le travail de jour, le nombre d'heures par semaine est ordinairement compris entre 59 et 63. En général, le temps de travail est très long dans les

scieries. La comparaison avec les fabriques de papier par exemple donne les chiffres suivants relatifs aux ouvriers ne travaillant que le jour et ayant plus de 60 heures de travail par semaine:

	Masc.	Fém.	Tous les ouvriers.
Ouvriers des fabriques de papier	7.6 %	3.4 %	6.0 %
» » scieries	63.2 »	69.9 »	63.9 »

Le temps de travail moyen par semaine est pour les ouvriers travaillant par équipes:

	Masc.		Fém.		Les deux sexes.	
	nombre.	%.	nombre.	%.	nombre.	%.
Jusqu'à 55 heures inclus.....	2,071	28.5	447	25.1	2,518	27.9
De 56½ à 58½ heures	2,058	28.4	633	35.5	2,691	29.7
» 59 à 60	948	13.1	172	9.7	1,120	12.4
» 60½ à 63	1,664	22.9	460	25.8	2,124	23.5
» 64 à 66½	474	6.5	70	3.9	544	6.0
Non indiqué	46	0.6	—	—	46	0.5
Total	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

La moyenne du repos dominical est:

	Masc.		Fém.		Les deux sexes.	
	nombre.	%.	nombre.	%.	nombre.	%.
De 18 à 30 heures	1,082	14.9	240	13.5	1,322	14.6
» 31 à 36½ »	1,296	17.9	333	18.7	1,629	18.0
» 37 à 39 »	924	12.7	212	11.9	1,136	12.6
» 41½ à 43½ »	311	4.3	92	5.2	403	4.5
» 48 à 50½ »	3,602	49.6	905	50.7	4,507	49.8
Non indiqué	46	0.6	—	—	46	0.5
Total	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

Les repos accordés aux travailleurs des équipes sont les suivants:

	Masc.		Fém.		Les deux sexes.	
Durée du repos.	nombre.	%.	nombre.	%.	nombre.	%.
1 heure	1,011	13.9	147	8.3	1,158	12.8
1 » ¼	26	0.4	—	—	26	0.3
1 » ½	3,831	52.8	1,106	62.0	4,937	54.6
1 » ¾	165	2.3	1	0.1	166	1.8
1 » 50 min.	54	0.7	23	1.3	77	0.9
2 heures	2,138	49.4	505	28.3	2,643	29.2
Non indiquée	36	0.5	—	—	36	0.4
Total	7,261	100.0	1,782	100.0	9,043	100.0

Les travailleurs par équipes sont dans une situation beaucoup plus avantageuse dans les scieries que dans les fabriques de papier; en ce que les premières leur accordent réellement un repos pendant le travail quotidien, et que celles-ci ne le font pas. Cette différence tient à l'impossibilité technique d'interrompre la marche de la plupart des machines usitées par l'industrie du papier; rien, au contraire, n'empêche d'arrêter une scie.

Une autre différence importante entre ces deux industries consiste en ce qu'un grand nombre de fabriques de papier fonctionnent sans interruption aucune, tandis que les scieries s'arrêtent un certain nombre d'heures chaque dimanche, ainsi qu'il ressort du tableau suivant:

	Nombre de scieries.	Nombre d'ouvriers:					
		hommes:		femmes:		les deux sexes	
		nombre.	%.	nombre.	%.	nombre.	%.
samedi soir-lundi matin ..	47	3,758	51.7	958	53.7	4,716	52.2
» » dim. soir	37	2,393	33.0	576	32.4	2,696	32.8
non fixé	1	26	0.4	—	—	26	0.3
» indiqué	19	1,084	14.9	248	13.9	1,332	14.7
Total 104		7,261	100.0	1,982	100.0	9,043	100.0

L'âge des travailleurs des équipes ressort des chiffres ci-dessous:

Age	Hommes		Femmes		Les deux sexes	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
12 ans	6	0.1	—	—	6	0.1
13 »	17	0.2	—	—	17	0.2
14 »	37	0.5	6	0.3	43	0.5
15 »	69	0.9	17	1.0	86	0.9
16 »	90	1.2	19	1.1	109	1.2
17 »	165	2.3	40	2.2	205	2.3
18 ou au-dessus	6,877	94.8	1,700	95.4	8,577	94.8
Total	7,261	100.0	1,782	100.0	9,943	100.4

Parmi les ouvriers travaillant en 2 équipes, 384 hommes (5.2 %) et 82 femmes (4.6 %) sont mineurs, soit 466 ouvriers (5.2 % du nombre total). La comparaison avec les nombres correspondants relatifs aux ouvriers travaillant en équipes dans les industries du papier et du verre, on obtient les résultats ci-dessous:

Mineurs travaillant en équipes.

	Hommes		Femmes		Les deux sexes	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
Industrie du papier	81	2.0	34	3.4	115	2.2
» du verre	30	7.5	—	—	30	7.4
» des scieries	384	5.2	82	4.6	466	5.2

Dans l'industrie du bois en général, et surtout dans celle des scieries, il ne peut guère être question de maladies professionnelles proprement dites. Il n'y a point ici d'occasion de s'attirer des empoisonnements, danger très grand dans plusieurs métiers. Les poussières métalliques ne se produisent qu'exceptionnellement et en quantité minimale. La poussière produite en travaillant le bois est au contraire assez abondante, mais ses propriétés sont fort inoffensives. L'air n'est point détérioré, car les lieux de travail sont ordinairement vastes, spacieux et bien aérés. Les refroidissements, l'humidité etc. peuvent, il est vrai, provoquer des maladies, et surtout des rhumatismes, parmi les ouvriers; le bruit très intense des scieries peut aussi avoir des effets nuisibles. Mais ces causes de maladie sont communes à l'industrie des scieries et à beaucoup d'autres. Aussi les publications étrangères ne contiennent-elles que fort peu de données sur les maladies des ouvriers des scieries. Mais il faut ajouter qu'une autre raison de ce fait réside dans l'importance beaucoup moins considérable de l'industrie des scieries dans les grands pays civilisés de l'Europe.

Les matériaux statistiques dont on peut disposer pour juger de l'état sanitaire qui règne parmi les ouvriers des industries finlandaises sont fort restreints, comme nous l'avons déjà fait ressortir un grand nombre de fois; ils sont d'ailleurs d'une nature extrêmement insuffisante. Sous ce rapport, les renseignements obtenus en s'adressant aux ouvriers eux-mêmes ne sont pas plus satisfaisants que les autres. Quelques données ont été fournies par les caisses de secours en cas de maladie: il en ressort que les maladies des poumons forment les 32 % de toutes les causes de décès parmi les ouvriers des scieries.

La fréquence des accidents est très considérable pour les ouvriers des scieries; aussi ces ouvriers sont-ils comptés au nombre de ceux qui sont les plus exposés aux accidents pendant le travail. La fréquence des décès et des cas d'invalidité est un peu plus élevée pour les scieries que pour d'autres genres d'industrie; mais elle est cependant beaucoup plus près de la moyenne, tandis que la fréquence des accidents en général est sensiblement plus élevée; ce qui semble indiquer que les accidents de l'industrie des scieries, quoique très nombreux, ne sont point généralement d'une nature fort grave.

Les blessures aux mains et aux doigts forment la plus grande partie des accidents parmi les ouvriers en général (un peu moins de la moitié de la somme totale). Parmi les ouvriers des scieries, ce genre de blessures est encore plus ordinaire (55.6 % de la somme totale). Viennent ensuite les blessures aux jambes et aux pieds; elles sont à peu près aussi fréquentes dans l'industrie des scieries que dans les autres. La moitié des sinistres ayant lieu parmi les ouvriers de cette industrie est occasionnée par les machines; pour l'ensemble de toutes les industries, le chiffre correspondant est de $\frac{1}{3}$.

La scie circulaire est l'une des machines les plus dangereuses de l'industrie dont nous nous occupons; elle occasionne environ 1/8 de tous les accidents de l'ensemble des industries finlandaises.

Dans les recherches publiées jusqu'à présent sur le travail des différents genres d'industrie, les données relatives aux salaires des ouvriers ont été obtenues en consultant des extraits des rôles de salaire dressés pour l'année respective par les bureaux des usines. De cette façon, l'on a eu à sa disposition des renseignements absolument exacts et complets; mais la méthode n'est pas sans inconvénients. Les usines un peu considérables sont forcées d'exécuter un travail très considérable afin de pouvoir livrer les extraits de rôle voulus, ce qui leur occasionne des frais élevés; de plus, ce genre de matériaux est en grande partie inutilisable quand il s'agit du salaire annuel, parce qu'un contingent notable d'ouvriers, surtout dans certaines industries, n'a travaillé que pendant une partie trop insignifiante de l'année. Pour les scieries, ces inconvénients ont été particulièrement notoires. Il eût été démesurément coûteux de faire des extraits de rôles de salaires comprenant des dizaines de milliers d'ouvriers; et comme un très grand nombre d'ouvriers ne travaillent que pendant une partie de l'année, la partie inutilisable des matériaux serait devenue encore bien plus considérable que pour les usines. Le problème était donc d'obtenir d'autres sources de renseignements sur les salaires: on en trouva dans les données fournies annuellement à la Société d'Assurances Ouvrières contre les accidents formée par les patrons des scieries finlandaises. (Sågegarnes i Finland Arbetare-Olycksfallsförsäkringsbolag). Les matériaux ainsi obtenus se rapportent aux années 1899—1912; ils comprennent des chiffres relatifs à un nombre de scieries variant d'année en année, entre 113 et 142. Le nombre de journées de travail varie entre 3.1 millions, et 3.7 millions; les salaires varient entre 9.0 et 13.8 millions de francs.

Les matériaux permettent de calculer la moyenne du salaire par journée. Voici les résultats de ce calcul pour les années 1899—1912:

Année 1899	2 fr. 90	Année 1906	3 fr. 09
» 1900	2 » 99	» 1907	3 » 36
» 1901	2 » 87	» 1908	3 » 49
» 1902	2 » 76	» 1909	3 » 46
» 1903	2 » 88	» 1910	3 » 55
» 1904	2 » 88	» 1911	3 » 64
» 1905	2 » 87	» 1912	3 » 72

Au début du siècle, les salaires baissaient; ils atteignirent leur minimum en 1902. Pendant les trois années suivantes, ils remontent quelque peu et restent ensuite stationnaires. Mais après 1905 les salaires remontent constamment,

avec une petite exception pour l'année 1909. L'accroissement depuis 1899 jusqu'en 1912 est de 82 centimes (28 %), et de 96 centimes (35. %) depuis 1903 (minimum des salaires) jusqu'en 1912.

Si nous comparons les salaires de 1912 pour les différents groupes professionnels, en égalant à 100 le salaire le plus petit (celui des brûleurs de déchets), et en exprimant les autres en valeurs proportionnelles de celui-ci, on obtient le tableau suivant, dont la première colonne donne le salaire moyen :

	Salaire moyen par journée	Salaire relatif
Rouleurs de troncs d'arbre	3 fr. 44	155
Scieurs des scies alternatives, manœuvres	4 » 10	185
Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts	3 » 98	179
Scieurs de lattes et des scies à ruban	3 » 36	151
Mécaniciens, chauffeurs	4 » 24	191
Limeurs, affûteurs, enduiseurs	4 » 13	186
Balayeurs, chargeurs	3 » 08	139
Ouvriers des entrepôts de billes	3 » 52	158
Ouvriers pour le repêchage des billes	4 » 72	213
Ouvriers des entrepôts de planches auprès des scieries	3 » 63	164
Sciurs à couper les bouts dans ces entrepôts	4 » 03	182
Chargeurs	4 » 22	190
Brûleurs de déchets	2 » 22	100
Charpentiers, forgerons	3 » 51	158
Ouvriers de charbonnage	3 » 33	150
Menuiserie	4 » 86	219
Ateliers mécaniques	4 » 43	200
Raboteurs	3 » 37	152
Entrepôts de planches auprès des ports	4 » 10	185
Scieurs à couper les bouts dans ces entrepôts	5 » 89	265
Chargeurs dans les ports	5 » 84	263
Divers	3 » 15	142
Ensemble des ouvriers	3 » 72	168

Pour ce qui concerne les ouvriers qui ne dépendent pas directement de la scierie, c'est-à-dire les bûcherons, les flotteurs, les chargeurs etc., il est impossible d'obtenir des renseignements aussi complets que pour les précédents; — en effet, ils sont répandus dans l'immensité des forêts, le long des cours d'eau flottables et dans les ports. Il a donc fallu employer des formulaires spéciaux

pour ces catégories d'ouvriers, et ces questionnaires ont été remplis par les patrons, c'est-à-dire par les entreprises de flottage, des scieries et de chargement.

102 entreprises ont fourni des données sur les travailleurs des coupes de forêt.

Le nombre de troncs d'arbre coupés pendant la période en question, c'est-à-dire pendant l'hiver 1910—1911, est de 24,261,221, d'après les indications des entreprises.

D'après les mêmes indications, le nombre des ouvriers occupés par ces travaux était de 86,328.

Le commencement et la fin des coupes diffèrent considérablement dans les diverses régions du pays. Cependant on peut dire qu'en général elles commencent en décembre et finissent en mars; elles durent donc environ trois mois. Il n'est pas rare non plus que la coupe ne demande qu'un mois ou deux. Le temps s'accroît en général à mesure que l'on remonte vers le nord, les coupes commençant de plus en plus tôt, mais en aucun cas mentionné avant le 1er octobre. Les coupes se terminent presque toujours vers la fin de mars; en avril dans quelques cas exceptionnels.

Pour ce qui est du temps de travail, presque toutes les réponses portent qu'il n'y a pas de journée de longueur fixe pour les coupes de forêt ni pour le transport des troncs d'arbre coupés. La durée des journées doit avoir dépendu surtout de la clarté du jour et de la tombée de la nuit, ainsi que des ordres du contre-maître. Dans les quelques cas où l'on a mentionné la durée de la journée de travail, on a estimé qu'elle comprenait entre 7 et 10 heures.

Quand il s'agit des coupes de forêt et du transport des troncs jusqu'au rivage du cours d'eau flottable le plus proche, on travaille toujours à la tâche. Les termes du contrat peuvent varier; mais en aucun cas on n'a mentionné un paiement à l'heure.

Les divers arrangements en usage sous ce rapport peuvent être caractérisés de la façon suivante:

Tous les ouvriers sont embauchés directement par le contre-maître, qui leur paie à chacun le salaire fixe; on arrête de certains prix pour chaque tronc d'arbre.

Un certain nombre d'ouvriers forment ensemble une équipe; chaque équipe doit exécuter la coupe d'une partie définie de la forêt. Le salaire est payé à l'équipe dans son ensemble; les ouvriers le répartissent ensuite entre eux selon des principes convenus. Les équipes sont de grandeur variable. Elles peuvent être formées de 2 ou 3 ouvriers bûcherons, ou de bûcherons et de rouliers, soit par exemple de 2 hommes avec un cheval, ou de 3 ou 4 hommes avec deux chevaux. On a mentionné même des équipes de 9 personnes, dont 3 rouliers et 6 autres ouvriers.

La distribution du travail aux équipes semble avoir lieu à peu près dans les conditions suivantes: La forêt qui doit être coupée est divisée en lots, comprenant chacun entre 50 et 400 arbres. Chaque lot est assigné à une équipe, qui le reçoit à de certaines conditions, différentes selon les cas, mais parmi lesquelles il est toujours stipulé que le prix sera payé selon le nombre des billes. Parfois on paie un prix fixe pour chaque bille; mais plus souvent, à ce qu'il semble, ce prix diffère selon la grandeur des billés, la nature du terrain et la longueur du chemin. On fixe donc, en ce dernier cas, un tarif avec des prix différant selon les dimensions des troncs à couper et les diverses distances à parcourir. Un autre mode, qui semble aussi fort goûté, est le suivant: Un roulier possédant un cheval entreprend de couper et de transporter à la route flottable les billes d'un certain lot de la forêt. Le contre-maître ou le représentant de la scierie n'a affaire qu'à ce roulier, convient des prix avec lui, et ce dernier se charge d'embaucher et de salarier tous les ouvriers nécessaires, bûcherons aussi bien que rouliers. La distribution des lots ressemble quelquefois presque à une enchère: chaque lot est adjugé à celui qui exige le moins. Si la forêt est assez petite, on ne la répartit pas en lots, et elle est assignée en entier.

Dans quelques cas, le vendeur de la forêt a assumé aussi la coupe, d'après un tarif fixé.

Le revenu quotidien réel des ouvriers diffère très considérablement dans certaines parties du pays. Le salaire des bûcherons varie entre 2 et 6 francs par journée, celui d'un roulier avec son cheval varie entre 4 et 10 francs.

Les salaires sont payés, soit à des intervalles de 1 à 4 semaines, soit — ce qui est fort ordinaire — après l'achèvement du travail. Dans ce dernier cas, on peut accorder des à-compte aux ouvriers.

Dans certaines occasions, on fait des retenues sur les salaires.

Dans les parties peuplées du pays, où les coupes ne sont pas trop éloignées des villages et des petites fermes, la plupart des ouvriers logent à proximité du lieu de travail, dans leurs propres foyers, et pourvoient eux-mêmes à tous leurs besoins. Ceux qui ne peuvent loger chez eux se mettent en pension chez les fermiers du voisinage, qui leur fournissent aussi la nourriture; souvent aussi ces ouvriers ont soin eux-mêmes de leur approvisionnement. Ils retournent chez eux une fois par semaine à peu près, si leur domicile est situé dans la paroisse voisine ou s'il est suffisamment proche, et renouvellent alors leurs approvisionnements, en achetant chez les voisins ce qu'ils ne peuvent trouver chez leurs propres familles. Dans quelques cas, les logis ne sont pas loués par les ouvriers eux-mêmes, mais par l'entrepreneur. Il peut arriver aussi que la coupe est située près d'un établissement industriel appartenant à l'entrepreneur, qui loge alors

les ouvriers dans les maisons dont il peut disposer à cet effet. Dans quelques paroisses septentrionales, le contre-maître a loué des logis au nom du patron; ou bien il a fallu construire des habitations provisoires, ce qui a eu lieu surtout dans les forêts de la couronne. Le plus souvent, dans ces cas aussi, les ouvriers devaient pourvoir eux-mêmes à leur approvisionnement; mais quelquefois il paraît que le contre-maître a tenu en vente les denrées comestibles les plus indispensables, toutefois sans calculer de bénéfice, à en juger du moins par les rapports reçus. Les aliments principaux ainsi vendus sont la farine et le lard.

Dans les communes de l'Est de la Finlande, qui sont fort peu peuplées, les patrons ont dû s'occuper bien davantage de l'approvisionnement et du logis des ouvriers. Ils ont fait construire pour eux des habitations provisoires dans les forêts, et ont créé des stocks de denrées alimentaires de plusieurs genres, dont les ouvriers ont ainsi pu se pourvoir. Dans quelques cas, un marchand du village voisin a installé une boutique provisoire près du lieu de travail. Le plus souvent chaque ouvrier fait son propre ménage; quelquefois aussi plusieurs le font en commun.

Le chapitre XV donne une description détaillée du flottage tel qu'il a lieu dans le bassin du Kymmene, le plus étendu entre les systèmes hydrographiques du pays. Le lecteur y trouvera quelques illustrations représentant les trains de bois flotté, les chenaux de flottage et la machine à vapeur destinée à réunir les billes en faisceaux.

Les données obtenues à propos des ouvriers qui s'occupent du flottage proviennent, soit de 10 sociétés anonymes de flottage, soit de diverses scieries.

En Finlande, le flottage annuel comporte environ 25 millions de billes.

Le nombre d'ouvriers s'occupant du flottage et sur lesquels nous avons reçu des données, est de 47,407.

Le flottage exige une durée variant entre 2 ou 3 jours et 2 années, selon la nature des cours d'eau et des lacs employés.

Il a fallu dégager pour le flottage un nombre considérable de rapides, de torrents etc. Les sociétés anonymes de flottage ont créé un certain nombre d'installations spéciales: conduits en bois, barrages, ascenseurs mécaniques pour les billes etc. Les billes flottent généralement en liberté tant qu'il s'agit de suivre un torrent ou une rivière; pour passer les lacs, on les réunit en trains de flottage ou en faisceaux. Les trains de bois flotté sont remorqués sur les lacs par des bateaux à vapeur spécialement construits à cet effet; voici le procédé qu'on emploie: Une ancre de touage est menée à une grande distance du vapeur et jetée à fond; puis le câble de l'ancre est toué au moyen d'une grosse roue au milieu du vapeur. Celui-ci se trouve ainsi amené à pic sur son ancre, et emporte avec lui le train de bois flotté; après quoi le même procédé recommence de nouveau, et le transport continue ainsi de distance en distance. —

Sur quelques petits lacs, il n'y a pas de vapeurs spécialement destinés au flottage, et le câble est enroulé au moyen d'un manège à colliers à bord du train de bois flotté. La machine à vapeur (fig. p. 207) permet de rattacher les billes en faisceaux, qu'on fait remorquer ensuite en longues files par des bateaux à vapeur (fig. p. 205). En certains endroits, les billes sont réunies dans des entrepôts (fig. p. 197), où elles sont ensuite livrées aux différentes entreprises. Les figures p. 199, 201 et 203 représentent des canaux de flottage pour les billes.

Les temps de travail des ouvriers s'occupant du flottage sont les suivants:

Temps de travail par journée	Ouvriers	
	nombre	%
9 heures	250	0.5
9 ½	118	0.2
10	8,012	16.9
10 ½	1,800	3.8
11	12,028	25.3
11 ½	1,550	3.3
12	5,433	11.5
12 ½	655	1.4
13	3,408	7.2
14	4,300	9.1
indéfini	9,853	20.8
Total	47,407	100.0

Les salaires se répartissent de la manière suivante:

Moyenne du revenu par jour	Ouvriers:	
	nombre	%
2 fr.	783	1.6
2 » 25.....	1,313	2.8
2 » 50.....	4,603	9.7
2 » 75.....	5,981	12.6
3 »	9,187	19.4
3 » 25.....	6,142	13.0
3 » 50.....	9,890	20.9
3 » 75.....	1,003	2.1
4 »	970	2.0
4 » 50.....	750	1.6
4 » 75.....	200	0.4
5 »	4,300	9.1
ouvriers payés au mois	2,285	4.8
Total	47,407	100.0

Les salaires sont payés:	Ouvriers:	
	nombre	%
Une fois par semaine.....	9,900	20.9
2 fois par mois.....	24,200	51.1
une fois par mois.....	2,200	4.6
après la fin du travail, ou selon les besoins	11,100	23.4
Total	47,400	100.0

Un grand contingent des travailleurs employés par le flottage est recruté parmi les habitants des régions où passent les trains de bois flotté. Il paraît même qu'il arrive souvent que les mêmes ouvriers ne suivent pas ces trains pendant toute leur marche, et que l'équipage change à mesure que le bois passe par les divers villages. Cela étant donné, il est évident que ces ouvriers habitent dans leurs propres foyers et y prennent leurs repas, ou s'y approvisionnent.

Mais le plus souvent ce mode d'embauchage est insuffisant, et il faut le compléter en engageant des travailleurs n'habitant pas à proximité du lieu de travail. Ces derniers sont en général logés dans les fermes avoisinant les cours d'eau flottables. Ils s'approvisionnent, soit en achetant eux-mêmes le supplément nécessaire aux provisions qu'ils ont apportées de leur pays, soit en prenant leurs repas dans les fermes où ils logent pendant la durée des travaux.

Dans les régions où le flottage exige un nombre considérable de travailleurs, et surtout dans les parties peu peuplées du pays, le propriétaire du train de flottage est forcé de prendre des mesures spéciales en vue de loger et de nourrir ses ouvriers.

La méthode la plus simple de les loger est de leur faire construire une cabane provisoire — ordinairement en bardeaux — sur le train de bois même, ou de leur procurer une tente. Mais cet expédient n'est pratique que dans le cas où le train de bois reste entier pendant une partie considérable de son parcours, de sorte que la cabane peut rester intacte assez longtemps sans être incessamment reconstruite.

L'équipage des remorqueurs et des vapeurs de touage loge à bord de leurs bâtiments.

Le long des cours d'eau flottables, les sociétés de flottage ont élevé un assez grand nombre de logis destinés aux ouvriers.

Là où les ouvriers ne peuvent s'approvisionner eux-mêmes, les sociétés anonymes ouvrent des boutiques où l'on vend les denrées nécessaires, et salariaient des cuisiniers pour faire leurs repas.

26 entreprises différentes, opérant dans 19 ports, nous ont envoyé des données relatives aux ouvriers qui s'occupent du chargement des bois sciés. Pendant l'année dernière, ces entreprises ont chargé 444,842 standerts de bois scié, et y ont employé 5,905 ouvriers.

Concernant le temps de travail nous avons reçu les données suivantes:

Nombre d'heures de travail:	Ouvriers:	
	nombre	%
9 heures.....	40	0.7
9 1/2 »	100	1.7
10 »	5,640	95.5
10 1/2 »	90	1.5
12 »	35	0.6
Total	5,905	100.0

Il ressort de ce tableau que l'immense majorité des ouvriers ont une journée de 10 heures.

Le surcroît de travail s'impose dans certains cas, lorsqu'un vapeur est en partance et qu'il faut se hâter de le charger afin de ne pas le faire attendre. Tel est surtout le cas lorsqu'en automne l'exportation devient très active et qu'un froid inopiné peut provoquer des obstacles au départ des navires en congelant la mer.

Voici les données obtenues à propos du salaire par journée des ouvriers:

Salaire par journée	Ouvriers:	
	nombre	%
3 fr. 75	100	1.7
4 » 50	70	1.2
5 »	2,522	42.7
5 » 50	1,888	32.0
6 »	382	6.5
6 » 25	18	0.3
7 »	255	4.3
7 » 50	90	1.5
8 »	200	3.4
8 » 50	180	3.0
9 »	200	3.4
Total	5,905	100.0

Le salaire est payé selon les modes suivants:

Salaire à la tâche.....	1,244 ouvriers	21.1 %
» à l'heure	2,518 »	42.6 »
» à la journée.....	2,143 »	36.3 »

Le paiement a lieu dans la plupart des cas (pour 5,707 ouvriers = 96.6 % du nombre total) lorsque le chargement du bâtiment respectif est achevé; on peut accorder des à compte. 198 ouvriers seulement (3.4 % du nombre total) ont un terme hebdomadaire pour la paye.

Au surcroît de travail correspond un salaire plus élevé; ordinairement l'augmentation est de 50 %.

Le nombre des ouvriers dont traite le présent travail a été le suivant:

Ouvriers des scieries.....	18,752
» des coupes	50,814
» du transport hors des forêts..	35,414
» du flottage.....	47,407
» du chargement	5,905
Total	158,392

TABELLER.

TABLEAUX.

Tab. 1. Arbetsställdas ordsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare.

Tab. 1. Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés.

Län och ort. <i>Gouvernement et localité.</i>	Sågens eller egarens firmanamn. <i>Nom de la maison ou de la scierie.</i>	Antal redovisade arbetare <i>Nombre d'ouvriers rapportés</i>			
		<i>hommes.</i>	<i>mm.</i>	<i>femmes.</i>	<i>kvinnor.</i>
1	2	3	4	5	6
Nylands län.					
Helsingfors	Emil Granfelt	22		2	24
Lovisa	A. Terichoffs A. B.	138		23	161
»	A. B. Finland Wood C:o:s brädgård i Lovisa	40		7	47
Borgå	Tavastehus, Murole sågars brädgård i Borgå	68		9	77
Tenala s:n	Skogby ångsåg. Fiskars A. B.	24		—	24
» »	Koskis bruks såg. Albert & Jacob von Julin	19		—	19
Pojo s:n	A. B. Ekö Ångsåg & Fabriker	47		5	52
Karis s:n	Svartå såg, Hjalmar Linder	81		—	81
Pyhäjärvi s:n	Pitkälä vattensåg	11		—	11
Vichtis s:n	Olkkala såg. Emil af Hällström	38		—	38
Lojo s:n	Lojo Ångsågs A. B.	86		1	87
» »	Sandvikens A. B. och Pauw & Sundberg, Kyrkstad	34		—	34
Nurmijärvi s:n	Nääs ångsåg. Hjalmar Linder	132		4	136
Borgå s:n	Sandvikens A. B.	66		1	67
» »	Borgå ångsåg. Aug. Eklöf A. B.	382		90	472
» »	Tolkis ångsåg. Aug. Eklöf A. B.	111		22	133
Pernå »	Isnäs ångsåg. Joh. Askolin	107		8	115
» »	Forsby ångsåg. Joh. Askolin	132		13	145
Orimattila s:n	Niinikoski ångsåg, Hj. Hakala & Toverit.	10		—	10
Iittis s:n	Kuusankoski ångsåg. Kymmene A. B. .	30		6	36
Strömfors s:n	A. Ahlström O. Y.	106		37	143
	Summa	1,684		228	1,912
Åbo o. Björneborgs län.					
Björneborg	Seikku ångsåg, W. Rosenlew & C:o A. B.	370		113	483
»	Gamla sågen, W. Rosenlew & C:o A. B. .	253		66	319
»	Räfsö Ångsågs A. B.	350		89	439
Nådendal	Nådendals Nya Ångbränneri A. B.	41		3	44
Pargas s:n	Attu A. B.	95		4	99
» »	Qvidja ångsåg, W. af Heurlin	18		—	18
Piikkis »	Puutavara O. Y. Piikkiö	38		1	39
Pemar »	Paimion Puutavara O. Y.	23		—	23
Finnby »	Kaukasalo ångsåg. W. Bastman	13		—	13

Tab. 1. (forts.) Arbetsstälленas ortsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés.

Län och ort. <i>Gouvernement et localité.</i>	Sågens eller egarens firmanamn. <i>Nom de la maison ou de la scierie.</i>	Antal redovisade arbetare <i>Nombre d'ouvriers rapportés</i>			
		<i>hommes.</i>	<i>kvinnor.</i>	<i>total.</i>	<i>summa.</i>
1	2	3	4	5	
Bjernå s:n	Hakkalan Uusi Höyrysaha O. Y.	45	—	45	
S:t Bertils s:n	Impola ångsåg	29	4	33	
Halikko s:n	Vartsala Ångsågs A. B.	131	14	145	
St. Märten s:n	Kyrö ångsåg, Loimijoki Ångsågs A. B. .	9	4	13	
Pöytis s:n	Kuuskoski ångsåg, Erland Kuuskoski ..	14	3	17	
Eura åminne s:n	Kaunissaari såg. A. Ahlström O. Y.	182	71	253	
Björneborgs s:n	Pihlava ångsåg. A. Ahlström O. Y.	263	113	376	
Sastmola s:n	Hamnholmens ångsåg. A. Ahlström O. Y.	175	53	228	
Karkku s:n	Lojo Ångsågs A. B.	108	3	111	
Loimijoki s:n	Loimijoki Ångsågs A. B.	100	12	112	
	Summa	2,257	553	2,810	
Tavastehus län.					
Tammerfors	Särkänsaari ångsåg, J. W. Enqvist A. B.	56	3	59	
Tammela s:n	Linikkala ångsåg, Forssa A. B.	20	—	20	
Jockis s:n	Jockis Gods A. B.	31	—	31	
Akkas s:n	Akkas Ångsågs A. B.	107	20	127	
Kalvola s:n	Vanajavesi ångs., Vanaja Fönsterglas A. B.	40	5	45	
Sääksmäki s:n	J. A. Uuittamo	25	—	25	
» »	Pohja ångsåg	54	7	61	
» »	A. B. Valkiakoski	38	15	53	
Pälkäne »	Ruokola ångsåg. K. Tammela	57	5	62	
Lempäälä »	O. Y. Lempäälän Saha ja Mylly	31	4	35	
Birkkala s:n	Pyhäjärvi ångsåg, A. Selin	31	—	31	
» »	Statens såg vid Siuro	58	—	58	
Ylöjärvi s:n	Niemi ångsåg	94	16	110	
Orivesi s:n	Hiedan Höyrysahayhtiö	37	2	39	
» »	Orivesi ångsåg. J. W. Enqvist A. B.	74	—	74	
Ruovesi s:n	Vehkakoski ångsåg, A. B. F. V. Gustafsson	89	15	104	
» »	Murole ångsåg. Aug. Eklöf A. B.	97	6	103	
» »	Salmi ångsåg. Juho Virtanen	46	4	50	
Korpilahti s:n	Säynetsalo ångsåg, Joh. Parviainen O. Y.	122	3	125	
» »	Ilmolahti ångsåg	32	3	35	
Tavastehus s:n	Tavastehus ångsåg. Aug. Eklöf A. B. ..	131	20	151	
Janakkala »	Rauhaniemi ångsåg	20	—	20	

Tab. 1. (forts.) Arbetsstälленas ortsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés.

Län och ort. <i>Gouvernement et localité.</i>	Sågens eller egarens firmanamn. <i>Nom de la maison ou de la scierie.</i>	Antal redovisade arbetare <i>Nombre d'ouvriers rapportés</i>			
		hombres. män.	kvinnor. femmes.	total. summa.	
1	2	3	4	5	
Loppis s:n	Kesijärvi ångsåg. H. G. Paloheimo	56	—	56	
Hausjärvi s:n	Riihimäki ångsåg. H. G. Paloheimo . . .	110	30	140	
Hollola s:n	Vihdin Puuseppäin Huonekaluliike	41	7	48	
» »	Lahtis ångsåg	156	43	199	
Asikkala s:n	Saitan Höyrysaha O. Y.	13	—	13	
	Summa	1,666	208	1,874	
Viborgs län.					
Villmanstrand	Pikisaaren Saha O. Y.	14	—	14	
»	Chr. Haikala	22	—	22	
Fredrikshamn	Pitkälähti sågs brädgård i Fredrikshamn . . .	41	8	49	
»	Voikka sågs brädgård i Fredrikshamn . . .	32	4	36	
Kotka	Hovinsaari ångsåg, A. B. W. Gutzeit & C:o . . .	222	50	272	
»	Kajaanin Puutavara O. Y:s brädgård . . .	99	9	108	
»	Norska sågen, A. B. W. Gutzeit & C:o . . .	611	124	735	
»	Hietanen såg, A. B. W. Gutzeit & C:o . . .	269	50	319	
»	A. Terichoffs A. B:s stockarbetare	3	—	3	
»	Aug. Eklöf A. B:s stockarbetare	6	—	6	
»	A. B. Stockfors stockarbetare	7	—	7	
Pyttis s:n	A. B. Stockfors	64	5	69	
Kymmene »	Halla ångsåg. Halla A. B.	572	96	668	
» »	Karhula O. Y.	332	115	447	
» »	Sunila ångsåg. Hackman & C:o	252	73	325	
» »	Jumalniemi såg. Halla A. B.	148	32	180	
Vekkalaks »	Tervasaari ångsåg	86	16	102	
» »	Metsäkylä ångsåg	8	4	12	
» »	Ristniemen O. Y.	67	32	99	
Lappvesi »	Lamposaari ångsåg, A. B. J. A. Collin & C:o . . .	131	6	137	
» »	Lauritsala ångsåg, A. B. T. & J. Salvesen . . .	360	23	383	
» »	Niemelä såg. James Wilson	27	1	28	
Valkeala »	Voikka såg. Kymmene A. B.	45	3	48	
» »	Tirva Fabriks A. B.	62	1	63	
Joutseno »	Honkalahti ångsåg, Hackman & C:o	155	46	201	
Viborgs »	Juustila såg. Diesen Wood Company A. B. . . .	139	20	159	

Tab. 1. (forts.) Arbetsstälernas ordsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés.

Län och ort. Gouvernement et localité.	Sågens eller egarens firmanamn. Nom de la maison ou de la scierie.	Antal redovisade arbetare Nombre d'ouvriers rapportés		
		hombres.	hommes.	summa. total.
1	2	3	4	5
Viborgs s:n	Vekrotniemi ångsåg, och hyfleri, Viborgs			
	Sågverks A. B.	117	—	117
» »	Tammisuon Tehtaat. J. Hallenberg	23	—	23
» »	Pekka Kansanen's brädgård	57	2	59
» »	O. Y. Gustaf Cederberg & C:os brädgård	149	—	149
» »	F. A. Juselius' brädgård	16	—	16
» »	Ulosvientihtiös brädgård	22	3	25
» »	Vuotjärvi ångsågs brädgård	25	1	26
» »	Hackman & C:os brädgård	133	—	133
Mohla »	Suursaari ångsåg, A. Ahlström O. Y. ..	242	72	314
» »	Pölläkkälä såg, Hackman & C:o.....	145	26	171
Sordavala s:n	Helylä ångsåg, Läskelä Bruks A. B.	50	7	57
» »	Läskelä ångsåg, Läskelä Bruks A. B. ..	94	11	105
» »	Kiviniemen Saha O. Y.	54	4	58
Salmis »	O. Y. Hosiaioff	111	4	115
» »	Kotkaniemi såg	16	2	18
	Summa	5,028	850	5,878
S:t Michels län.				
Nyslott	Savolan O. Y.	35	1	36
Heinola s:n	Koskensaari Bolag	53	8	61
Kristina »	O. Y. Löyttö	63	6	69
Anttola »	Anttolan Höyrysaha ja Mylly	87	—	87
St. Michels »	Tuukkalan Höyrysaha O. Y.	87	12	99
» »	Tuppurila såg, Mikkelin Puutavaraliike ..	52	2	54
» »	Saksala såg, Halla A. B.	161	40	201
Hirvensalmi »	Tuukkalan Höyrysaha O. Y.	51	—	51
Kangasniemi »	Santala såg, Matti Ikonen	19	6	25
» »	Läsäkoski A. B.	82	31	113
Kerimäki »	And. Auvinen O. Y.	47	19	66
Savonranta »	Pekka Kansanen	31	8	39
Heinävesi »	Säynetkoski såg. W & J. T. Tolska	16	—	16
	Summa	784	133	917

Tab. 1. (forts.) Arbetsstälernas ordsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés.

Län och ort. <i>Gouvernement et localité.</i>	Sågens eller egarens firmanamn. <i>Nom de la maison ou de la scierie.</i>	Antal redovisade arbetare <i>Nombre d'ouvriers rapportés</i>			
		hombres. <i>hommes.</i>	kvinnor. <i>femmes.</i>	summa. <i>total.</i>	
1	2	3	4	5	
Kuopio län.					
Kuopio	O. Y. Sampo	61	7	68	
Iisalmi	Kärkkäinen & Putkonen O. Y.	34	—	34	
»	Luuniemi såg. H. L. Tammelaender ...	67	—	67	
Leppävirta s:n	Varkaus bruks såg. A. Ahlström O. Y.	165	52	217	
»	Oravikosken Saha. Pekka Kansanen ..	22	13	35	
Suonnejoki »	Kymmene A. B.	56	4	60	
»	Iisvesi såg. H. Peura	50	6	56	
Kuopio »	Pitkälähti ångsåg	90	7	97	
Muuruvesi »	Vuotjärvi Ångsågsbolag	117	25	142	
Kontiolaks »	Pekkala ångsåg, O. Y. Gustaf Cederberg & C:o	122	16	138	
»	Penttilä ångsåg, O. Y. Gustaf Cederberg & C:o	97	10	107	
»	Karsikko ångsåg, O. Y. Gustaf Cederberg & C:o	123	20	143	
Pielisjärvi »	Statens såg	89	15	104	
	Summa	1,093	175	1,268	
Vasa län.					
Jakobstad	Alholmens ångsåg. Wilh. Schauman A. B.	189	21	210	
Vörå s:n	Hellnäs Sågbolag	37	11	48	
Jeppo »	Pohjois Puutavara O. Y., Norra Trävaru AB.	53	2	55	
Kronoby »	Kronoby Såg och Hyfleribolag	54	1	55	
Larsmo »	Larsmo Såg och Kvarn A. B.	65	3	68	
Kelviä »	Kelviä ångsåg	12	1	13	
Himango »	A. B. T. & J. Salvesen	50	26	76	
Töysä »	Kallikosken Sahayhtiö	16	—	16	
Alavo »	Alavuden Puutavara O. Y.	49	4	53	
»	Heikki Hemminki	10	—	10	
Ätsäri »	Ostola ångsåg. Johansson & Lönnqvist ..	8	—	8	
»	Inha ångsåg. Aug. N:son Keirkner	102	18	120	
Pihlajavesi »	Pihlajaveden Puuteollisuus O. Y.	6	—	6	
Keuru »	P. Hyvärinens konkursbo	53	—	53	
Jyväskylä »	Varissaari ångsåg. A. B. T & J. Salvesen	52	12	64	

Tab. 1. (forts.) Arbetsstälernas ortsfördelning, firmanamn och antalet redovisade arbetare.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapportés.

Län och ort. <i>Gouvernement et localité</i>	Sågens eller egarens firmanamn. <i>Nom de la maison ou de la scierie.</i>	Antal redovisade arbetare. <i>Nombre d'ouvriers rapportés</i>			
		<i>hommes.</i>	<i>min.</i>	<i>femmes.</i>	<i>kvinnor.</i>
1	2	3	4	5	6
Konginkangas s:n	Pyyrinlahti ångsåg. Matti Pasanen	41	2	43	
Laukas s:n	Haapakoski såg. A. B. Finland Wood C:o	210	55	265	
» »	Suolahti ångsåg.	92	11	103	
» »	Laukas ångsågs brädgård	6	—	6	
Äänekoski s:n	Äänekoski A. B.	62	18	80	
	Summa	1,167	185	1,352	
Uleåborgs län.					
Uleåborg	Korkeasaari såg. Oulun Saha O. Y. . .	128	37	165	
»	Toppila ångsåg, J. W. Snellman G:son.	279	91	370	
Kemi	Laitakari såg. Trävaru A. B. Kemi . . .	165	36	201	
Kajana	Nieminen & Kärnä	69	3	72	
»	Kajaanin Puutavara O. Y. The Kajana Wood C:o Ltd	120	21	141	
Ylivieska s:n	Kivioja ångsåg, A. B. T. & J. Salvesen..	69	12	81	
Paavola »	Raahen Puutavara O. Y., The Brahestad Wood C:o Ltd	236	54	290	
Uleåsalö »	Varjakka Trävaru A. B.	111	27	138	
Haukipudas »	Patenniemi ångsåg, G. & C. Bergbom A. B.	317	84	401	
Simo »	Halonon Ångsågs A. B.	138	13	151	
Kemi »	Karihaara såg, Trävaru A. B. Kemi . .	257	30	287	
Nedertorneå »	Kuusiluoto såg. And. Kurt & C:o A. B..	229	34	263	
» »	Röyttö ångsåg, Trävaru A. B. Kemi . .	157	24	181	
	Summa	2,275	466	2,741	
	Summa summarum	15,954	2,798	18,752	

Tab. 2. Arbetarnas fördel-

Tab. 2. Répartition des ouvriers

Län. Gouvernement.		Stockupplagsplats och stockmagasin. Entrepôts et hangars pour les billes.								Såg- Scies alterna-			
		Förmlän. Contre-maitres.	Stocklyfvere. Rouleurs de troncs d'arbre.		Stocksorterare. Trieurs de billes.	Handlangare. Manœuvres.		Summa. Total.		Förmlän. Contre-maitres.	Ramsågar. Conducteurs.		
		m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Nylands län	—	46	—	45	24	—	115	—	9	65	86	—
2	Åbo o. Björneborgs län	1	68	—	53	121	—	243	—	6	99	92	—
3	Tavastehus län	—	41	—	64	47	—	152	—	19	103	79	—
4	Viborgs län	10	75	—	50	312	7	447	7	15	144	178	—
5	St. Michels län	—	23	—	38	8	—	69	—	13	53	51	—
6	Kuopio län	—	79	—	38	1	—	118	—	8	64	70	—
7	Vasa län	—	53	—	36	13	1	102	1	8	86	40	—
8	Uleåborgs lä n.	2	160	6	142	81	8	385	14	14	93	102	3
9	Summa	13	545	6	466	607	16	1,631	22	92	707	698	3

ning efter yrkesspecialiteter.

d'après les spécialités professionnelles.

S å g e n — S c i e r i e.																			
ram. tives.		Stockcirkel. Scies circulaires pour les billes.				Kantcirkel. Scies à couper les bords.						Kapeirkel. Scies à couper les bouts.							
Handlangare. Manœuvres.		Sågar. Sciurs.		Hjälpsågar. Aides-sciurs.		Handlangare. Manœuvres.		Kantsågar. Coupeurs de bords.		Hjälpkantare. Aides-coupeurs.		Handlangare. Manœuvres.		Justerare. Ajusteurs.		Kapeare. Coupeurs de bouts.		Handlangare. Manœuvres.	
m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
—	—	2	2	7	1	34	—	28	—	1	6	21	2	35	—	31	5	1	
8	—	—	—	—	—	60	—	52	1	13	14	93	1	62	15	29	65	2	
8	1	—	—	—	—	50	—	34	—	13	14	36	—	55	11	18	16	3	
—	—	—	—	—	—	78	—	63	—	4	5	40	—	154	10	19	9	4	
7	—	—	—	—	—	23	2	13	1	17	3	7	—	49	13	20	10	5	
5	—	—	—	—	—	35	1	21	—	15	5	22	—	40	3	25	31	6	
2	—	10	—	2	1	43	—	23	—	11	2	29	2	36	1	30	6	7	
11	—	—	—	—	—	51	1	35	8	14	12	56	1	49	6	32	49	8	
41	1	12	2	9	2	374	4	269	10	88	61	304	6	480	59	204	191	9	

Tab. 2. (forts.) Arbetarna för-

Tab. 2. (suite). Répartition des ouvriers

L ä n. Gouvernement.		S å g e n (forts.)									
		Stafverk. — Scies à lattes.									
		Justerare. Ajusteurs.		Klyfvere. Fendeurs.		Kantare. Coupeurs de bords.		Käpare. Coupeurs de bouts.		Hundlangare. Manœuvres.	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1	Nylands län	13	1	39	—	1	10	15	10	10	44
2	Åbo o. Björneborgs län	13	2	30	—	11	5	5	1	7	70
3	Tavastehus län	7	2	32	5	12	1	14	5	34	18
4	Viborgs län	12	10	80	13	2	13	7	23	14	43
5	St. Michels län	1	—	23	3	1	2	4	2	2	14
6	Kuopio län	4	1	36	—	—	—	2	—	12	29
7	Vasa län	9	—	20	1	13	1	2	6	17	19
8	Uleåborgs län	3	10	25	—	2	4	4	1	29	79
9	Summa	62	26	285	22	42	36	53	48	125	316

delade efter yrkesspecialiteter.

d'après les spécialités professionnelles.

Scieries (suite).

Pärtsåg. — Scies à bardeaux.								I uppsåg. — Scies à bâtons.								Hugmaskin. Machine à dépecer le bois.	Proys-sågare. Scieurs de poteaux de mine.								
Sågarare. Scieurs.				Kapare. Coupeurs de bouts.				Handlangare. Manœuvres.				Sågarare. Scieurs.						Kapare. Coupeurs de bouts.				Handlangare. Manœuvres.			
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.			m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58									
—	4	4	—	—	—	—	15	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
14	3	45	—	1	2	3	51	26	—	—	—	6	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
—	4	40	3	13	9	4	47	16	1	3	3	—	4	—	41	15	—	—	—	—	—	—	—	4	
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
14	11	90	3	14	11	7	113	46	1	5	4	6	42	12	42	15									

Tab. 2. (forts.) Arbetarnas för-

Tab. 2. (suite). Répartition des ouvriers

		S å g e n (forts.) — S c i e r i e s									
		Ö f r i g a. — A u t r e s.									
L ä n. Gouvernement.	1	Sågsållare. Ajusteurs de scies.	Filare och skäppare. Affileurs de scies.	Sorterare. Trieurs.		Lastare. Chargeurs.		Kärrare. Wagoniers.		Renhållings- arbetare. Balayeurs et nettoyeurs.	
		m. h.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
		59	60	61	62	63	64	65	66	67	68
1 Nylands län		23	29	2	—	19	7	20	—	22	11
2 Åbo o. Björneborgs län		36	35	15	10	70	30	36	1	20	21
3 Tavastehus län		33	14	6	2	21	2	9	4	12	9
4 Viborgs län		35	53	55	19	60	8	175	6	8	27
5 St. Michels län		16	2	1	8	11	6	28	—	2	4
6 Kuopio län		27	5	1	1	20	11	4	—	5	3
7 Vasa län		14	15	12	2	—	—	—	—	20	21
8 Uleåborgs län		42	23	—	5	11	—	21	3	12	41
9 Summa		226	176	92	47	212	64	293	14	101	137

delning efter yrkesspecialitet.

d'après les spécialités professionnelles.

(suite).		Brädgården. — Entrepôts de bois sciés.															
Diverse. Divers.		Summa. Total.		Förman. Contre-maitres.	Sorterare. Trieurs.		Vagnslastare. Chargeurs de wagons.		Kärrare. Wagoneurs.		Vagnslössare. Déchargeurs.		Staplare och rullare. Empileurs.		Justerare. Ajusteurs.		
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	
69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	
79	33	599	149	8	1	—	167	7	69	3	35	—	178	18	82	—	
59	25	946	355	28	12	13	37	1	62	—	9	4	297	69	39	—	
81	60	690	150	5	2	—	79	2	89	5	13	—	164	24	26	—	
315	254	1,628	526	25	126	15	226	11	284	18	22	—	677	111	110	—	
25	21	370	89	1	—	1	72	3	30	1	2	—	78	17	2	—	
17	8	438	93	6	1	—	94	21	67	9	4	—	124	42	1	1	
22	3	465	65	2	—	1	81	9	78	17	12	1	120	18	8	—	
86	79	731	303	17	4	9	147	12	181	12	8	—	138	25	15	—	
684	483	5,867	1,730	92	146	39	903	66	860	65	105	5	1,776	324	283	1	

Tab. 2. (forts.) Arbetarnas för-

Tab. 2. (suite). Répartition des ouvriers

L ä n . Gouvernement.		Brädgård en (forts.) — Entrepôts de bois sciés (suite).								Hyfleriet. —			
		Knapare. Coupeurs de bords.	Mickare. Marqueurs.		Prenlastare. Chargeurs de chalandis.		Diverse. Divers.		Summa. Total.		Förman. Contre-maitres.	Hyflare. Raboteurs.	Snickare. Menuisiers.
			m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.			
1		86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97
1	Nylands län	6	20	5	3	—	200	41	769	74	1	14	5
2	Åbo o. Björneborgs län.	1	20	12	174	44	165	50	844	193	1	12	—
3	Tavastehus län	—	13	—	14	2	163	20	568	53	—	22	8
4	Viborgs län	85	73	16	87	—	603	139	2,318	310	—	20	1
5	S:t Michels län	—	5	1	9	7	45	10	244	40	1	10	—
6	Kuopio län	—	6	—	76	3	44	4	423	80	—	6	—
7	Vasa län	—	15	2	49	24	74	39	439	111	1	11	13
8	Uleåborgs län	—	72	3	61	—	204	50	847	111	—	3	4
9	Summa	92	224	39	473	80	1,498	353	6,452	972	4	98	31

delning efter yrkesspecialiteter.

d'après les spécialités professionnelles.

Ateliers de rabotage.																			
Handlangare. Manœuvres.		Summa. Total.		Maskinister. Mécaniciens.		Eldare. Chauffeurs.		Smörjare. Entuseurs.		Elektricitetsarbetare. Ouvriers électriciens.		Metallarbetare. Ouvriers pour les métaux.		Timmermän. Charpentiers.		Diverse. Divers.		Summa summarum. Somme totale.	
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.		
98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113				
16	4	36	4	24	18	—	22	—	3	15	28	55	1	1,684	228	1			
6	5	19	5	26	37	—	17	—	1	19	32	73	—	2,257	553	2			
39	5	69	5	42	47	—	23	—	1	20	18	36	—	1,666	208	3			
16	5	37	5	69	61	—	52	1	7	73	109	227	1	5,028	850	4			
2	—	13	—	20	28	4	8	—	2	9	9	12	—	784	133	5			
3	—	9	—	20	24	2	19	—	1	7	7	27	—	1,093	175	6			
9	—	34	—	27	28	1	12	—	—	7	25	28	7	1,167	185	7			
1	3	8	3	37	31	4	28	—	2	26	42	138	31	2,275	466	8			
92	22	225	22	265	274	11	181	1	17	176	270	596	40	15,954	2,798	9			

Tab. 3. Arbetarna, länsvis, fördelade efter
Tab. 3. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et

Åldersår. Age.		Nylands län. Gouvernement de Nylande.									Åbo och Gouvernement		
		Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			— Manliga. Hommes.		
		og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	10.....	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
2	11.....	3	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	—
3	12.....	8	—	—	—	—	—	8	—	—	7	—	—
4	13.....	10	—	—	3	—	—	13	—	—	17	—	—
5	14.....	27	—	—	2	—	—	29	—	—	22	—	—
6	15.....	26	—	—	10	—	—	36	—	—	51	—	—
7	16.....	38	—	—	7	—	—	45	—	—	50	—	—
8	17.....	49	—	—	6	—	—	55	—	—	57	—	—
9	18.....	59	—	—	5	—	—	64	—	—	61	—	—
10	19.....	49	—	—	8	—	—	57	—	—	78	4	—
11	20.....	41	3	—	9	—	—	50	3	—	64	8	—
12	21.....	50	6	—	6	3	—	56	9	—	51	10	—
13	22.....	46	9	—	5	1	1	51	10	1	50	15	—
14	23.....	41	18	—	2	—	—	43	18	—	43	32	1
15	24.....	33	15	—	5	2	—	38	17	—	26	48	—
16	25.....	25	27	—	5	—	—	30	27	—	18	48	—
17	26.....	20	20	1	3	3	—	23	23	1	18	46	—
18	27.....	15	35	1	2	3	—	17	38	1	9	46	—
19	28.....	22	33	—	1	3	1	23	36	1	9	36	—
20	29.....	19	35	1	1	2	—	20	37	1	10	50	2
21	30.....	6	21	—	3	2	—	9	23	—	9	48	2
22	31.....	17	21	1	2	—	2	19	21	3	8	56	—
23	32.....	10	41	1	2	2	1	12	43	2	6	53	—
24	33.....	6	39	1	2	7	1	8	46	2	6	57	2
25	34.....	12	40	1	1	3	1	13	43	2	3	55	2
26	35.....	2	25	1	1	3	—	3	28	1	6	47	1
27	36.....	3	32	—	2	2	2	5	34	2	5	53	2
28	37.....	5	42	—	1	6	—	6	48	—	1	57	2
29	38.....	4	24	—	—	4	1	4	28	1	1	46	—
30	39.....	1	30	1	1	3	2	2	33	3	1	52	—
31	40.....	2	36	1	1	2	1	3	38	2	1	52	1
32	41.....	3	33	2	2	—	2	5	33	4	3	47	2
33	42.....	3	19	—	—	2	1	3	21	1	—	38	—
34	43.....	1	12	—	—	4	3	1	16	3	—	20	—
35	44.....	1	28	2	1	3	1	2	31	3	1	34	2
36	45.....	3	30	—	—	3	1	3	33	1	1	31	3
37	46.....	1	23	2	—	3	—	1	26	2	—	30	4
38	47.....	1	22	—	1	1	—	2	23	—	1	36	—
39	48.....	2	22	2	—	3	1	2	25	3	1	28	1
40	49.....	3	17	2	—	2	3	3	19	5	1	19	1
41	50.....	2	17	1	1	—	1	3	17	2	1	27	1

kön, civilstånd och ett-års åldersklasser.

leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Björneborgs län. <i>d' Åbo et Björneborg.</i>						Tavastehus län. <i>Gouvernement de Tavastehus.</i>									
Kvinnliga. <i>Femmes.</i>			Summa. <i>Total.</i>			Manliga. <i>Hommes.</i>			Kvinnliga. <i>Femmes.</i>			Summa. <i>Total.</i>			
og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	2
1	—	—	8	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3
—	—	—	17	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	4
3	—	—	25	—	—	24	—	—	1	—	—	25	—	—	5
10	—	—	61	—	—	30	—	—	6	—	—	36	—	—	6
5	—	—	55	—	—	40	—	—	5	—	—	45	—	—	7
12	—	—	69	—	—	46	—	—	5	—	—	51	—	—	8
20	—	—	81	—	—	63	—	—	10	—	—	73	—	—	9
33	—	—	111	4	—	66	—	—	7	—	1	73	—	1	10
14	2	—	78	10	—	42	2	—	7	—	—	49	2	—	11
15	3	—	66	13	—	61	6	—	8	1	—	69	7	—	12
14	4	—	64	19	—	41	9	—	7	—	—	48	9	—	13
19	4	—	62	36	1	35	18	—	7	—	—	42	18	—	14
16	2	—	42	50	—	23	14	—	9	4	1	32	18	1	15
9	5	1	27	53	1	23	25	—	1	3	—	24	28	—	16
10	6	—	28	52	—	24	20	1	1	1	2	25	21	3	17
7	3	—	16	49	—	18	32	2	1	2	—	19	34	2	18
12	9	1	21	45	1	12	33	—	1	3	—	13	36	—	19
11	12	2	21	62	4	6	28	2	3	3	1	9	31	3	20
7	6	—	16	54	2	3	29	—	1	1	—	4	30	—	21
10	9	2	18	65	2	8	38	—	2	1	1	10	39	1	22
6	7	1	12	60	1	8	49	1	2	3	—	10	52	1	23
5	8	—	11	65	2	7	32	2	3	4	—	10	36	2	24
8	8	3	11	63	5	3	27	—	—	4	—	3	31	—	25
4	7	2	10	54	3	3	32	1	2	5	—	5	37	1	26
9	10	3	14	63	5	5	30	—	1	—	—	6	30	—	27
2	5	2	3	62	4	1	33	1	2	3	1	3	36	2	28
4	5	2	5	51	2	2	29	1	—	2	1	2	31	2	29
6	3	3	7	55	3	2	35	—	2	5	1	4	40	1	30
6	4	4	7	56	5	4	38	1	2	3	2	6	41	3	31
4	5	2	7	52	4	1	38	2	—	4	1	1	42	3	32
3	5	3	3	43	3	1	27	2	—	—	—	1	27	2	33
—	1	4	—	21	4	—	18	—	—	1	—	—	19	—	34
—	2	3	1	36	5	1	19	1	—	1	1	1	20	2	35
1	4	2	2	35	5	1	35	2	—	6	1	1	41	3	36
2	4	1	2	34	5	1	15	2	—	1	—	1	16	2	37
3	2	4	4	38	4	—	21	1	2	3	1	2	24	2	38
2	6	5	3	34	6	—	26	—	1	1	1	1	27	1	39
1	1	2	2	20	3	—	26	1	—	1	4	—	27	5	40
3	4	4	4	31	5	—	25	1	—	1	3	—	26	4	41

Tab. 3. (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade
Tab. 3. (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements,

		Nylands län (forts.) Gouvernement de Nylande (suite).									Åbo och Gouvernement			
		Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.			
		og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	
Åldersår. Age.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	51.....	4	20	2	—	1	4	4	21	6	2	26	2	
2	52.....	1	14	—	1	—	3	2	14	3	—	26	3	
3	53.....	1	18	—	—	—	—	1	18	—	—	25	6	
4	54.....	—	6	4	—	—	—	—	6	4	—	17	3	
5	55.....	—	12	4	—	—	2	—	12	6	—	19	5	
6	56.....	1	11	—	—	1	1	1	12	1	—	23	2	
7	57.....	—	9	—	1	—	—	1	9	—	—	11	—	
8	58.....	2	8	—	—	1	—	2	9	—	—	14	1	
9	59.....	3	7	1	—	—	—	3	7	1	—	9	1	
10	60.....	—	9	3	1	1	4	1	10	7	—	9	1	
11	61.....	—	10	3	1	—	—	1	10	3	1	10	2	
12	62.....	1	4	—	—	—	1	1	4	1	—	8	3	
13	63.....	1	6	3	—	1	3	1	7	6	—	9	—	
14	64.....	—	8	—	—	—	—	—	8	—	1	6	3	
15	65.....	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	2	2	
16	66.....	—	4	1	—	—	—	—	4	1	—	14	—	
17	67.....	1	3	1	—	—	—	1	3	1	—	5	1	
18	68.....	—	2	1	—	—	—	—	2	1	—	1	—	
19	69.....	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	7	—	
20	70.....	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	2	3	
21	71.....	—	3	1	—	—	2	—	3	3	—	3	—	
22	72.....	—	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	—	
23	73.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	
24	74.....	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	
25	75.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	
26	76.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
27	77.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	78.....	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	
29	79.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
30	80.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
31	81.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32	82.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33	83.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34	84.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
35	85.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	86.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
37	87.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
38	88.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
39	89.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
40	Ej uppg. Ålder ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
41	Summa	687	950	47	105	77	46	792	1,027	93	702	1,485	70	

efter kön, civilstånd, och ett-års åldersklasser.

et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Björneborgs län (forts.) d' Åbo et Björneborg (suite).						Tavastehus län (forts.) Gouvernement de Tavastehus (suite).									
Kvinnliga. Femmes.			Samma. Total.			Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Samma. Total.			
og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
—	1	2	2	27	4	2	17	2	—	2	—	2	19	2	1
3	1	2	3	27	5	—	20	1	—	—	1	—	20	2	2
1	2	—	1	27	6	—	18	2	—	4	2	—	22	4	3
2	3	1	2	20	4	—	18	—	—	—	1	—	18	1	4
1	—	4	1	19	9	—	11	—	—	—	2	—	11	2	5
—	1	1	—	24	3	1	18	1	1	1	1	2	19	2	6
1	—	1	1	11	1	1	19	1	—	—	—	1	19	1	7
—	1	—	—	15	1	—	7	1	—	—	1	—	7	2	8
—	3	1	—	12	2	—	7	1	—	—	—	—	7	1	9
—	—	1	—	9	2	—	12	1	—	—	—	—	12	1	10
—	1	1	1	11	3	1	8	4	—	—	—	1	8	4	11
—	—	1	—	8	4	—	8	1	—	—	—	—	8	1	12
1	—	—	1	9	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	13
—	—	1	1	6	4	—	4	—	—	—	—	—	4	—	14
—	—	1	—	2	3	—	6	1	—	—	2	—	6	3	15
—	—	1	—	14	1	—	3	1	—	—	—	—	3	1	16
—	—	2	—	5	3	—	1	2	—	—	—	—	1	2	17
—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	18
—	—	—	—	7	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	19
—	1	—	—	3	3	—	1	1	—	—	—	—	1	1	20
—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	21
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	25
—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	27
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	40
306	170	77	1,008	1,655	147	620	999	47	101	74	33	721	1,073	80	41

Tab. 3. (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade
Tab. 3. (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements,

Åldersår. Age.		Viborgs län. Gouvernement de Viborg.									S:t. Gouver-		
		Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.		
		og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.
		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	10.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	11.....	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
3	12.....	8	—	—	—	—	—	8	—	—	1	—	—
4	13.....	20	—	—	2	—	—	22	—	—	1	—	—
5	14.....	45	—	—	11	—	—	56	—	—	—	—	—
6	15.....	69	—	—	25	—	—	94	—	—	10	—	—
7	16.....	91	—	—	28	—	—	119	—	—	14	—	—
8	17.....	92	—	—	52	—	—	144	—	—	19	—	—
9	18.....	122	—	—	64	—	—	186	—	—	28	1	—
10	19.....	135	1	—	61	—	—	196	1	—	30	—	—
11	20.....	164	8	—	60	3	1	224	11	1	22	—	—
12	21.....	155	16	—	43	3	—	198	19	—	21	2	—
11	22.....	116	32	—	26	2	—	142	34	—	12	2	—
14	23.....	148	49	—	33	5	—	181	54	—	25	4	—
15	24.....	101	59	—	18	7	1	119	66	1	22	9	—
16	25.....	74	101	1	18	9	1	92	110	2	11	8	—
17	26.....	82	84	—	9	3	1	91	87	1	14	12	—
18	27.....	65	119	3	12	6	3	77	125	6	6	15	—
19	28.....	57	117	3	10	17	1	67	134	4	9	15	—
20	29.....	47	134	1	5	12	1	52	146	2	6	16	2
21	30.....	39	106	2	4	5	2	43	111	4	3	18	1
22	31.....	53	138	1	9	16	2	62	154	3	6	13	—
23	32.....	16	102	—	1	3	1	17	105	1	1	18	—
24	33.....	22	130	2	6	10	2	28	140	4	—	17	1
25	34.....	18	138	—	6	10	—	24	148	—	1	23	—
26	35.....	17	102	2	4	9	1	21	111	3	3	16	—
27	36.....	14	118	3	2	6	2	16	124	5	2	17	—
28	37.....	18	118	4	3	8	3	21	126	7	2	17	1
29	38.....	12	77	2	3	8	5	15	85	7	2	16	—
30	39.....	15	108	4	2	15	4	17	123	8	4	9	—
31	40.....	9	105	2	4	9	4	13	114	6	—	11	—
32	41.....	11	105	—	2	9	3	13	114	3	3	20	—
33	42.....	6	60	1	2	9	4	8	69	5	1	17	—
34	43.....	3	60	3	1	6	3	4	66	6	1	7	—
35	44.....	5	71	3	1	5	4	6	76	7	—	9	—
36	45.....	7	74	1	—	6	3	7	80	4	2	16	—
37	46.....	3	49	2	—	1	3	3	50	5	—	12	—
38	47.....	4	67	3	—	1	4	4	68	7	—	9	2
39	48.....	5	54	2	4	3	5	9	57	7	3	12	1
40	49.....	5	59	—	—	3	2	5	62	2	2	10	—
41	50.....	9	55	2	—	5	5	9	60	7	1	10	—

efter kön, civilstånd, och ett-års åldersklasser.
 et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Michels län. nément de S:t Michel.						Kuopio län. Gouvernement de Kuopio.									
Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manligh. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			
og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2
—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	—	3	—	—	3
1	—	—	2	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	4
4	—	—	4	—	—	8	—	—	1	—	—	9	—	—	5
5	—	—	15	—	—	21	—	—	1	—	—	22	—	—	6
3	—	—	17	—	—	20	—	—	3	—	—	23	—	—	7
3	—	—	22	—	—	28	—	—	8	—	—	36	—	—	8
2	—	—	30	1	—	35	1	—	5	—	—	40	1	—	9
2	—	—	32	—	—	44	1	—	6	—	—	50	1	—	10
4	—	—	26	—	—	29	—	—	5	—	—	34	—	—	11
—	—	—	21	2	—	42	2	—	6	—	—	48	2	—	12
3	1	—	15	3	—	32	1	—	1	—	—	33	1	—	13
—	—	—	25	4	—	34	13	—	3	3	—	37	16	—	14
2	—	—	24	9	—	22	9	—	3	5	—	25	14	—	15
1	1	—	12	9	—	28	19	—	3	1	—	31	20	—	16
1	3	—	15	15	—	18	27	—	2	1	—	20	28	—	17
—	1	—	6	16	—	15	21	—	—	1	—	15	22	—	18
2	2	—	11	17	—	8	17	—	3	1	—	11	18	—	19
2	2	—	8	18	2	9	19	1	2	1	2	11	20	3	20
—	3	1	3	21	2	9	28	2	1	—	—	10	28	2	21
3	4	—	9	17	—	4	21	—	2	1	2	6	22	2	22
1	4	1	2	22	1	3	18	—	1	2	1	4	20	1	23
1	3	—	1	20	1	1	16	1	1	5	—	2	21	1	24
—	1	—	1	24	—	7	22	3	2	—	4	9	22	7	25
—	2	—	3	18	—	1	21	—	—	2	1	1	23	1	26
3	3	—	5	20	—	4	22	—	1	1	—	5	23	—	27
—	1	—	2	18	1	1	24	1	1	2	1	2	26	2	28
1	1	1	3	17	1	—	22	1	—	5	—	—	27	1	29
2	4	—	6	13	—	2	19	1	—	5	1	2	24	2	30
—	3	1	—	14	1	—	14	—	—	4	—	—	18	—	31
—	—	1	3	20	1	2	20	2	—	5	1	2	25	3	32
—	1	—	1	18	—	1	12	1	—	1	2	1	13	3	33
—	2	—	1	9	—	—	14	—	—	2	1	—	16	1	34
2	3	—	2	12	—	1	12	—	—	1	1	1	13	1	35
1	4	3	3	20	3	1	11	—	—	2	—	1	13	—	36
—	1	2	—	13	2	—	10	—	1	3	—	1	13	—	37
—	2	1	—	11	3	—	19	1	2	2	1	2	21	2	38
—	—	—	3	12	1	1	13	2	2	3	1	3	16	3	39
—	1	—	2	11	—	—	16	—	—	2	3	—	18	3	40
1	—	5	2	10	5	3	11	1	1	—	2	4	11	3	41

Tab. 3. (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade
Tab. 3. (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements,

Åldersår. Age.		Viborgs län (forts.) Gouvernement de Viborg (suite).									S:t. Gouver-		
		Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.		
		og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.
		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	51.	3	42	2	—	1	3	3	43	5	1	8	—
2	52.	3	34	1	—	3	3	3	37	4	—	8	—
3	53.	1	44	2	2	1	1	3	45	3	—	9	—
4	54.	—	36	2	1	1	—	1	37	2	—	8	—
5	55.	1	33	4	—	—	—	1	33	4	—	5	—
6	56.	2	41	6	—	2	—	2	43	6	1	5	1
7	57.	—	29	2	—	—	2	—	29	4	—	6	—
8	58.	—	26	1	—	—	1	—	26	2	—	2	—
9	59.	1	20	2	—	—	2	1	20	4	—	12	—
10	60.	1	18	5	—	—	5	1	18	10	1	5	—
11	61.	1	20	5	—	—	2	1	20	7	—	5	—
12	62.	—	8	4	—	—	—	—	8	4	—	2	—
13	63.	—	14	—	—	—	—	—	14	—	—	6	—
14	64.	—	14	1	—	—	1	—	14	2	—	5	—
15	65.	—	8	1	—	—	—	—	8	1	—	3	1
16	66.	—	8	—	—	—	—	—	8	—	—	1	—
17	67.	—	8	1	—	—	—	—	8	1	—	3	1
18	68.	—	2	2	—	—	1	—	2	3	—	1	—
19	69.	—	4	3	—	—	—	—	4	3	—	3	—
20	70.	—	2	3	—	—	—	—	2	3	—	—	—
21	71.	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—	1	—
22	72.	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—
23	73.	—	—	2	—	—	1	—	—	3	—	1	—
24	74.	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—
25	75.	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
26	76.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	77.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	78.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	79.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	80.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
31	81.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	82.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	83.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	84.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	85.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	86.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	87.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	88.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	89.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Ej uppgifv. ålder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Summa	1,896	3,032	100	534	222	94	2,430	3,254	194	291	482	11

efter kön, civilstånd, och ett-års åldersklasser.

et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Michels län (forts.). nément de St Michel (suite).						Kuopio län (forts.) Gouvernement de Kuopio (suite).									
Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			
og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	
—	—	2	1	8	2	—	16	—	1	2	—	1	18	—	1
—	—	—	—	8	—	—	10	—	—	2	—	—	12	—	2
—	—	1	—	9	1	—	14	—	—	1	—	—	15	—	3
—	—	—	—	8	—	—	8	1	—	—	—	—	8	1	4
—	—	—	—	5	—	1	9	—	1	2	—	2	11	—	5
1	1	—	2	6	1	—	4	1	—	2	1	—	6	2	6
2	1	—	2	7	—	—	6	—	1	2	1	1	8	1	7
—	—	—	—	2	—	—	10	—	—	—	—	—	10	—	8
—	—	—	—	12	—	1	4	1	—	—	2	1	4	3	9
—	1	1	1	6	1	—	5	2	—	—	1	—	5	3	10
—	—	—	—	5	—	—	11	3	—	—	1	—	11	4	11
—	—	1	—	2	1	—	3	—	—	—	—	—	3	—	12
—	—	—	—	6	—	—	7	2	—	—	—	—	7	2	13
—	—	—	—	5	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	14
—	—	1	—	3	2	1	2	2	—	—	1	1	2	3	15
—	—	—	—	1	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	16
—	1	—	—	4	1	—	1	—	—	—	1	—	1	1	17
—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	18
—	—	—	—	3	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	19
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	20
—	—	1	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	2	—	21
—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	27
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
53	57	23	344	539	34	446	615	32	71	72	32	517	687	64	41

Tab. 3. (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade
Tab. 3. (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements,

	Åldersår. Age.	Vasa län. Gouvernement de Vasa.									Uleå. Gouverne.		
		Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.		
		og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.
	1	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
1	10.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
2	11.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—
3	12.	7	—	—	—	—	—	7	—	—	15	—	—
4	13.	7	—	—	—	—	—	7	—	—	27	—	—
5	14.	16	—	—	2	—	—	18	—	—	45	—	—
6	15.	16	—	—	6	—	—	22	—	—	67	—	—
7	16.	39	—	—	3	—	—	42	—	—	53	—	—
8	17.	43	—	—	10	—	—	53	—	—	80	—	—
9	18.	48	—	—	6	—	—	54	—	—	94	1	—
10	19.	56	3	—	12	—	—	68	3	—	78	1	—
11	20.	44	2	—	4	—	—	48	2	—	82	2	—
12	21.	48	4	—	1	—	—	49	4	—	88	8	—
13	22.	27	6	—	2	1	—	29	7	—	86	19	—
14	23.	37	14	—	3	—	—	40	14	—	68	29	1
15	24.	20	8	—	4	1	—	24	9	—	72	31	—
16	25.	13	10	—	2	—	—	15	10	—	42	39	1
17	26.	14	20	—	1	2	—	15	22	—	32	41	1
18	27.	23	22	2	1	2	1	24	24	3	23	54	1
19	28.	10	26	—	3	2	1	13	28	1	19	49	—
20	29.	15	19	—	5	4	1	20	23	1	12	43	3
21	30.	4	18	1	2	3	3	6	21	4	14	32	—
22	31.	5	24	1	—	1	1	5	25	2	14	43	2
23	32.	4	29	—	1	4	2	5	33	2	13	50	1
24	33.	3	17	—	1	4	—	4	21	—	9	37	1
25	34.	2	20	—	2	4	1	4	24	1	14	55	1
26	35.	3	18	—	1	5	1	4	23	1	3	40	2
27	36.	3	22	1	1	6	—	4	28	1	6	35	1
28	37.	2	28	—	2	2	1	4	30	1	8	40	3
29	38.	—	14	—	—	2	—	—	16	—	4	34	2
30	39.	2	27	1	—	3	3	2	30	4	6	35	1
31	40.	1	18	2	1	1	1	2	19	3	5	33	2
32	41.	2	23	1	—	5	1	2	28	2	3	30	4
33	42.	—	19	1	4	1	3	4	20	4	5	22	1
34	43.	—	3	—	—	1	—	—	4	—	1	17	—
35	44.	—	9	—	2	1	3	2	10	3	2	21	2
36	45.	—	21	—	1	1	1	1	22	1	4	25	1
37	46.	—	17	1	1	—	1	1	17	2	—	20	1
38	47.	—	6	—	1	1	2	1	7	2	—	20	—
39	48.	2	12	1	—	1	—	2	13	1	1	13	—
40	49.	—	11	—	—	2	2	—	13	2	1	16	2
41	50.	—	20	—	1	1	1	1	21	1	1	20	4

efter kön, civilstånd, och ett-års åldersklasser. •
 et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

borgs län. ment d'Uleåborg.						Hela landet. Ensemble du pays.									
Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Mänliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			
og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	
68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	
—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	4	—	—	1
—	—	—	7	—	—	15	—	—	—	—	—	15	—	—	2
1	—	—	16	—	—	49	—	—	3	—	—	52	—	—	3
4	—	—	31	—	—	92	—	—	10	—	—	102	—	—	4
5	—	—	50	—	—	187	—	—	29	—	—	216	—	—	5
12	—	—	79	—	—	290	—	—	75	—	—	365	—	—	6
19	—	—	72	—	—	345	—	—	73	—	—	418	—	—	7
25	—	—	105	—	—	414	—	—	121	—	—	535	—	—	8
29	1	—	123	2	—	510	3	—	141	1	—	651	4	—	9
28	1	—	106	2	—	536	10	—	157	1	1	693	11	1	10
19	4	—	101	6	—	488	25	—	122	9	1	610	34	1	11
12	1	—	100	9	—	516	54	—	91	11	—	607	65	—	12
13	3	—	99	22	—	410	93	—	71	12	1	481	105	1	13
15	5	—	83	34	1	431	177	2	82	17	—	513	194	2	14
8	6	—	80	37	—	319	193	—	65	27	2	384	220	2	15
13	7	1	55	46	2	234	277	2	52	26	3	286	303	5	16
12	3	—	44	44	1	222	270	3	39	22	3	261	292	6	17
2	7	—	25	61	1	174	344	9	25	25	4	199	369	13	18
4	3	—	23	52	—	146	326	3	36	40	4	182	366	7	19
3	3	2	15	46	5	124	344	12	32	39	9	156	383	21	20
2	3	1	16	35	1	87	300	8	20	23	7	107	323	15	21
7	2	—	21	45	2	115	354	5	35	34	10	150	388	15	22
3	2	—	16	52	1	61	360	3	17	27	7	78	387	10	23
—	5	2	9	42	3	54	345	10	19	46	5	73	391	15	24
7	6	2	21	61	3	60	380	7	26	36	11	86	416	18	25
1	2	2	4	42	4	38	301	7	13	35	7	51	336	14	26
4	3	1	10	38	2	42	329	7	23	31	8	65	360	15	27
2	8	2	10	48	5	38	359	12	13	35	10	51	394	22	28
3	7	2	7	41	4	25	262	6	11	34	12	36	296	18	29
1	10	2	7	45	3	33	315	8	14	48	16	47	363	24	30
5	3	—	10	36	2	22	307	9	19	29	13	41	336	22	31
2	4	2	5	34	6	28	316	13	10	32	13	38	348	26	32
2	3	2	7	25	3	17	214	6	11	22	15	28	236	21	33
—	1	2	1	18	2	6	151	3	1	18	13	7	169	16	34
1	4	2	3	25	4	11	203	10	7	20	15	18	223	25	35
1	4	2	5	29	3	19	243	7	4	30	13	23	273	20	36
—	2	2	—	22	3	5	176	12	4	15	9	9	191	21	37
1	5	3	1	25	3	6	200	7	10	17	16	16	217	23	38
—	—	1	1	13	1	15	180	9	9	17	14	24	197	23	39
—	3	—	1	19	2	12	174	6	1	15	16	13	189	22	40
1	1	2	2	21	6	17	185	10	8	12	23	25	197	33	41

Tab. 3. (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade
Tab. 3. (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements,

Åldersår. Age.	Vasa län (forts.) Gouvernement de Vasa (suite).									Uleå- Gouverne-		
	Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.		
	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.
1	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
1 51.	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	9	—
2 52.	1	15	1	—	—	—	1	15	1	1	12	4
3 53.	—	6	1	—	—	—	—	6	1	—	11	1
4 54.	—	10	—	1	—	—	1	10	—	—	13	—
5 55.	—	17	—	1	—	—	1	17	—	1	11	1
6 56.	—	12	—	1	—	1	1	12	1	1	14	—
7 57.	1	6	—	—	—	—	1	6	—	1	7	1
8 58.	1	11	1	—	—	1	1	11	2	2	10	—
9 59.	—	1	—	—	—	1	—	1	1	2	6	2
10 60.	—	5	1	—	—	1	—	5	2	—	10	1
11 61.	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	7	1
12 62.	—	6	—	—	—	—	—	6	—	—	5	1
13 63.	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	4	2
14 64.	—	4	—	—	—	—	—	4	—	—	5	—
15 65.	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—	5	2
16 66.	—	3	1	—	—	—	—	3	1	—	2	1
17 67.	—	6	—	—	—	—	—	6	—	—	4	3
18 68.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
19 69.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
20 70.	—	2	—	—	—	1	—	2	1	—	3	—
21 71.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
22 72.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—
23 73.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
24 74.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
25 75.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
26 76.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
27 77.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
28 78.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29 79.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 80.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 81.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32 82.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
33 83.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 84.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 85.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36 86.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 87.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38 88.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39 89.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40 Ej uppgifv. ålder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41 Summa	519	629	19	89	61	35	608	690	54	1,113	1,103	59

efter kön, civilstånd, och ett-års åldersklasser.

et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

borgs län (forts.) ment d'Uleaborg (suite).						Hela landet (forts.) Ensemble du pays.										
Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.			Manliga. Hommes.			Kvinnliga. Femmes.			Summa. Total.				
og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.	og. c.	g. m.	e. v.		
68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82		
1	1	2	1	10	2	12	140	8	2	8	13	14	148	21	1	
1	1	2	2	13	6	6	139	10	5	7	11	11	146	21	2	
1	1	—	1	12	1	2	145	12	4	9	4	6	154	16	3	
2	3	1	2	16	1	—	116	10	6	7	3	6	123	13	4	
1	—	—	2	11	1	3	117	14	4	2	8	7	119	22	5	
5	3	1	6	17	1	6	128	11	8	11	6	14	139	17	6	
3	—	2	4	7	3	3	93	4	8	3	6	11	96	10	7	
—	2	—	2	12	—	5	88	4	—	4	3	5	92	7	8	
—	1	1	2	7	3	7	66	8	—	4	7	7	70	15	9	
—	—	1	—	10	2	2	73	14	1	2	14	3	75	28	10	
—	—	1	—	7	2	3	73	18	1	1	5	4	74	23	11	
—	—	—	—	5	1	1	44	9	—	—	3	1	44	12	12	
—	—	—	—	4	2	3	51	7	1	1	3	4	52	10	13	
—	—	—	—	5	—	1	47	4	—	—	2	1	47	6	14	
—	—	—	—	5	2	1	33	11	—	—	5	1	33	16	15	
1	—	—	1	2	1	—	38	5	1	—	1	1	38	6	16	
1	—	—	1	4	3	1	31	9	1	1	3	2	32	12	17	
—	—	—	—	1	—	—	11	3	—	—	1	—	11	4	18	
1	—	2	1	1	2	1	27	3	1	—	2	2	27	5	19	
—	—	—	—	3	—	—	12	9	—	1	1	—	13	10	20	
—	—	—	—	1	—	—	13	4	1	—	3	1	13	7	21	
—	—	—	—	2	—	—	10	1	—	—	1	—	10	2	22	
—	—	—	—	1	—	—	5	3	—	—	1	—	5	4	23	
—	—	—	—	1	—	—	6	1	—	—	—	—	6	1	24	
—	—	—	—	1	—	—	5	3	—	—	1	—	5	4	25	
—	—	—	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	26	
—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	1	2	27	
—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	—	28	
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	29	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	30	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	
—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	32	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	34	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	39	
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	40	
284	134	48	1,397	1,237	107	6,274	9,295	385	1,543	867	388	7,817	10,162	773	41	

Tab. 4. Arbetarna, länsvis, fördelade efter
Tab. 4. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur

Åldersklasser. Age.	Nylands län. — Gouvernement de Nyland.											
	Manliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Båge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	51	—	—	51	5	—	—	5	56	—	—	56
15—19	221	—	—	221	36	—	—	36	257	—	—	257
20—24	211	51	—	262	27	6	1	34	238	57	1	296
25—29	101	150	3	254	12	11	1	24	113	161	4	278
30—34	51	162	4	217	10	14	5	29	61	176	9	246
35—39	15	153	2	170	5	18	5	28	20	171	7	198
40—44	10	128	5	143	4	11	8	23	14	139	13	166
45—49	10	114	6	130	1	12	5	18	11	126	11	148
50—54	8	75	7	90	2	1	8	11	10	76	15	101
55—59	6	47	5	58	1	2	3	6	7	49	8	64
60—64	2	37	9	48	2	2	8	12	4	39	17	60
65—69	1	19	3	23	—	—	—	—	1	19	3	23
70—74	—	10	3	13	—	—	2	2	—	10	5	15
75—79	—	3	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3
80—84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85—89	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Ej uppgifven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	687	950	47	1,684	105	77	46	228	792	1,027	93	1,912
Åbo och Björneborgs län. — Gouvernement d'Åbo et Björneborg.												
10—14	47	—	—	47	4	—	—	4	51	—	—	51
15—19	297	4	—	301	80	—	—	80	377	4	—	381
20—24	234	113	1	348	78	15	—	93	312	128	1	441
25—29	64	226	2	292	49	35	4	88	113	261	6	380
30—34	32	269	6	307	36	38	6	80	68	307	12	387
35—39	14	255	5	274	25	30	12	67	39	285	17	341
40—44	5	191	5	201	13	17	16	46	18	208	21	247
45—49	4	144	9	157	9	17	14	40	13	161	23	197
50—54	3	121	15	139	9	11	9	29	12	132	24	168
55—59	—	76	9	85	2	5	7	14	2	81	16	99
60—64	2	42	9	53	1	1	4	6	3	43	13	59
65—69	—	29	3	32	—	—	4	4	—	29	7	36
70—74	—	9	4	13	—	1	1	2	—	10	5	15
75—79	—	5	2	7	—	—	—	—	—	5	2	7
80—84	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	702	1,485	70	2,257	306	170	77	553	1,008	1,655	147	2,810

kön, civilstånd och 5-års åldersklasser.

répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Åldersklasser. Age.	Tavastehus län. — Gouvernement de Tavastehus.											
	Mänliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Bägge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	32	—	—	32	1	—	—	1	33	—	—	33
15—19	245	—	—	245	33	—	1	34	278	—	1	279
20—24	202	49	—	251	38	5	1	44	240	54	1	295
25—29	83	138	5	226	7	12	3	22	90	150	8	248
30—34	29	175	3	207	8	13	1	22	37	188	4	229
35—39	13	159	3	175	7	15	3	25	20	174	6	200
40—44	7	140	6	153	2	9	4	15	9	149	10	168
45—49	2	123	6	131	3	12	7	22	5	135	13	153
50—54	2	98	6	106	—	7	7	14	2	105	13	120
55—59	2	62	4	68	1	1	4	6	3	63	8	74
60—64	3	32	6	41	—	—	—	—	3	32	6	41
65—69	—	18	4	22	—	—	2	2	—	18	6	24
70—74	—	1	2	3	1	—	—	1	1	1	2	4
75—79	—	3	2	5	—	—	—	—	—	3	2	5
80—84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven ...	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	620	999	47	1,666	101	74	33	208	721	1,073	80	1,874
	Viborgs län. — Gouvernement de Viborg.											
	Mänliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Bägge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	74	—	—	74	13	—	—	13	87	—	—	87
15—19	509	1	—	510	230	—	—	230	739	1	—	740
20—24	684	164	—	848	180	20	2	202	864	184	2	1,050
25—29	325	555	8	888	54	47	7	108	379	602	15	996
30—34	148	614	5	767	26	44	7	77	174	658	12	844
35—39	76	523	15	614	14	46	15	75	90	569	30	689
40—44	34	401	9	444	10	38	18	66	44	439	27	510
45—49	24	303	8	335	4	14	17	35	28	317	25	370
50—54	16	211	9	236	3	11	12	26	19	222	21	262
55—59	4	149	15	168	—	2	5	7	4	151	20	175
60—64	2	74	15	91	—	—	8	8	2	74	23	99
65—69	—	30	7	37	—	—	1	1	—	30	8	38
70—74	—	7	8	15	—	—	1	1	—	7	9	16
75—79	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1
80—84	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1,896	3,032	100	5,028	534	222	94	850	2,430	3,254	194	5,878

Tab. 4 (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade efter

Tab. 4 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements

Åldersklasser. Age.	St. Michels län. — Gouvernement de St. Michel.											
	Manliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Bägge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	2	—	—	2	5	—	—	5	7	—	—	7
15—19	101	1	—	102	15	—	—	15	116	1	—	117
20—24	102	17	—	119	9	1	—	10	111	18	—	129
25—29	46	66	2	114	6	9	—	15	52	75	2	129
30—34	11	89	2	102	5	15	2	22	16	104	4	124
35—39	13	75	1	89	6	11	1	18	19	86	2	107
40—44	5	64	—	69	2	9	2	13	7	73	2	82
45—49	7	59	3	69	1	8	6	15	8	67	9	84
50—54	2	43	—	45	1	—	8	9	3	43	8	54
55—59	1	30	1	32	3	2	—	5	4	32	1	37
60—64	1	23	—	24	—	1	2	3	1	24	2	27
65—69	—	11	2	13	—	1	1	2	—	12	3	15
70—74	—	4	—	4	—	—	1	1	—	4	1	5
75—79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80—84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	291	482	11	784	53	57	23	133	344	539	34	917
	Kuopio län. — Gouvernement de Kuopio.											
	Manliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Bägge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	16	—	—	16	2	—	—	2	18	—	—	18
15—19	148	2	—	150	23	—	—	23	171	2	—	173
20—24	159	25	—	184	18	8	—	26	177	33	—	210
25—29	78	103	1	182	10	5	2	17	88	108	3	199
30—34	24	105	6	135	7	8	7	22	31	113	13	157
35—39	8	108	3	119	2	15	3	20	10	123	6	139
40—44	4	72	3	79	—	13	5	18	4	85	8	97
45—49	2	69	3	74	5	12	5	22	7	81	8	96
50—54	3	59	2	64	2	5	2	9	5	64	4	73
55—59	2	33	2	37	2	6	4	12	4	39	6	49
60—64	—	27	7	34	—	—	2	2	—	27	9	36
65—69	2	8	3	13	—	—	2	2	2	8	5	15
70—74	—	3	1	4	—	—	—	—	—	3	1	4
75—79	—	1	1	2	—	—	—	—	—	1	1	2
80—84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	446	615	32	1,093	71	72	32	175	517	687	64	1,268

kön, civilstånd och 5-års åldersklasser.

et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Åldersklasser. Age.	Vasa län. — Gouvernement de Vasa.											
	Manliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Bägge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	30	—	—	30	2	—	—	2	32	—	—	32
15—19	202	3	—	205	37	—	—	37	239	3	—	242
20—24	176	34	—	210	14	2	—	16	190	36	—	226
25—29	75	97	2	174	12	10	3	25	87	107	5	199
30—34	18	108	2	128	6	16	7	29	24	124	9	157
35—39	10	109	2	121	4	18	5	27	14	127	7	148
40—44	3	72	4	79	7	9	8	24	10	81	12	103
45—49	2	67	2	71	3	5	6	14	5	72	8	85
50—54	1	53	2	56	2	1	1	4	3	54	3	60
55—59	2	47	1	50	2	—	3	5	4	47	4	55
60—64	—	22	1	23	—	—	1	1	—	22	2	24
65—69	—	12	3	15	—	—	—	—	—	12	3	15
70—74	—	4	—	4	—	—	1	1	—	4	1	5
75—79	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
80—84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	519	629	19	1,167	89	61	35	185	608	690	54	1,352
	Uleåborgs län. — Gouvernement d'Uleåborg.											
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	95	—	—	95	10	—	—	10	105	—	—	105
15—19	372	2	—	374	113	2	—	115	485	4	—	489
20—24	396	89	1	486	67	19	—	86	463	108	1	572
25—29	128	226	6	360	34	23	3	60	162	249	9	420
30—34	64	217	5	286	19	18	5	42	83	235	10	328
35—39	27	184	9	220	11	30	9	50	38	214	18	270
40—44	16	123	9	148	10	15	8	33	26	138	17	181
45—49	6	94	4	104	2	14	8	24	8	108	12	128
50—54	2	65	9	76	6	7	7	20	8	72	16	96
55—59	7	48	4	59	9	6	4	19	16	54	8	78
60—64	—	31	5	36	—	—	2	2	—	31	7	38
65—69	—	13	6	19	3	—	2	5	3	13	8	24
70—74	—	8	—	8	—	—	—	—	—	8	—	8
75—79	—	3	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3
80—84	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1
85—89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ej uppgifven....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1,113	1,103	59	2,275	284	134	48	466	1,397	1,237	107	2,741

Tab. 4 (forts.) Arbetarna, länsvis, fördelade efter kön, civilstånd och 5-års åldersklasser.

Tab. 4 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Åldersklasser. Age.	Hela landet. — Ensemble du pays.											
	Manliga. Hommes.				Kvinnliga. Femmes.				Bägge könen. Total.			
	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.	og. c.	g. m.	e. v.	s:a. total.
10—14	347	—	—	347	42	—	—	42	389	—	—	389
15—19	2,095	13	—	2,108	567	2	1	570	2,662	15	1	2,678
20—24	2,164	542	2	2,708	431	76	4	511	2,595	618	6	3,219
25—29	900	1,561	29	2,490	184	152	23	359	1,084	1,713	52	2,849
30—34	377	1,739	33	2,149	117	166	40	323	494	1,905	73	2,472
35—39	176	1,566	40	1,782	74	183	53	310	250	1,749	93	2,092
40—44	84	1,191	41	1,316	48	121	69	238	132	1,312	110	1,554
45—49	57	973	41	1,071	28	94	68	190	85	1,067	109	1,261
50—54	37	725	50	812	25	43	54	122	62	768	104	934
55—59	24	492	41	557	20	24	30	74	44	516	71	631
60—64	10	288	52	350	3	4	27	34	13	292	79	384
65—69	3	140	31	174	3	1	12	16	6	141	43	190
70—74	—	46	18	64	1	1	6	8	1	47	24	72
75—79	—	16	5	21	—	—	1	1	—	16	6	22
80—84	—	1	2	3	—	—	—	—	—	1	2	3
85—89	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Ej uppgifven....	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	6,274	9,295	385	15,954	1,543	867	388	2,798	7,817	10,162	773	18,752

Tab. 5. Sammandrag af arbetarnas fördelning efter kön, ålder och civilstånd.

Tab. 5. Résumé de la répartition des ouvriers par sexes, âge et état civil.

O r t. Localité.	Mänliga arbetare. — Hommes.									Kvinnliga arbetare. — Femmes.									Hela antalet arbetare. Nombre total des ouvriers.
	Under 18 år. Au-dessous de 18 ans.			18 år och däröfver. 18 ans et au-dessus.			Summa Total. Total des hommes.	Summa manliga arbetare. Total des hommes.	Under 18 år. Au-dessous de 18 ans.			18 år o. däröfver. 18 ans et au-dessus.			Summa Total. Total des femmes.	Summa kvinnliga arbetare Total des femmes.			
	10—14 år.	15—17 år.	18—19 år.	Ogiltas. Ogiltas.	Gifta. Mariés.	Enklingar. Veuves.			Summa. Total.	Ogiltas. Ogiltas.	Gifta. Mariés.	Enkor. Veuves.	Summa. Total.						
Nylands län.																			
Städer	5	16	21	77	168	2	247	—	268	1	3	4	13	16	8	37	41	309	
Landsbygden	46	97	143	446	782	45	1,273	—	1,416	4	20	24	64	61	38	163	187	1,603	
Summa	51	113	164	523	950	47	1,520	—	1,684	5	23	28	77	77	46	200	228	1,912	
Åbo o. Björborgs län.																			
Städer	27	56	83	171	722	38	931	—	1,014	—	5	5	127	84	55	266	271	1,285	
Landsbygden	20	102	122	326	763	32	1,121	—	1,243	4	22	26	148	86	22	256	282	1,525	
Summa	47	158	205	497	1,485	70	2,052	—	2,257	4	27	31	275	170	77	522	553	2,810	
Tavastehus län.																			
Städer	2	7	9	10	36	1	47	—	56	—	—	—	2	—	1	3	3	59	
Landsbygden	30	109	139	462	962	46	1,470	1	1,610	1	16	17	82	74	32	188	205	1,815	
Summa	32	116	148	472	998	47	1,517	1	1,666	1	16	17	84	74	33	191	208	1,874	
Viborgs län.																			
Städer	24	65	89	497	716	24	1,237	—	1,326	2	22	24	141	60	20	221	245	1,571	
Landsbygden	50	187	237	1,073	2,316	76	3,465	—	3,702	11	83	94	275	162	74	511	605	4,307	
Summa	74	252	326	1,570	3,032	100	4,702	—	5,028	13	105	118	416	222	94	732	850	5,878	
S:t Michels län.																			
Städer	—	—	—	15	19	1	35	—	35	—	—	—	—	—	1	1	1	36	
Landsbygden	2	43	45	231	463	10	704	—	749	5	11	16	37	57	22	116	132	881	
Summa	2	43	45	246	482	11	739	—	784	5	11	16	37	57	23	117	133	917	
Kuopio län.																			
Städer	2	8	10	66	85	1	152	—	162	—	1	1	4	2	—	6	7	169	
Landsbygden	14	61	75	295	530	31	856	—	931	2	11	13	53	70	32	155	168	1,099	
Summa	16	69	85	361	615	32	1,008	—	1,093	2	12	14	57	72	32	161	175	1,268	
Vasa län.																			
Städer	—	8	8	100	77	4	181	—	189	—	5	5	7	7	2	16	21	210	
Landsbygden	30	90	120	291	552	15	858	—	978	2	14	16	61	54	33	148	164	1,142	
Summa	30	98	128	391	629	19	1,039	—	1,167	2	19	21	68	61	35	164	185	1,352	
Uleåborgs län.																			
Städer	19	62	81	292	372	16	680	—	761	1	14	15	105	50	18	173	188	949	
Landsbygden	76	138	214	526	731	43	1,300	—	1,514	9	42	51	113	84	30	227	278	1,792	
Summa	95	200	295	818	1,103	59	1,980	—	2,275	10	56	66	218	134	48	400	466	2,741	
Summa för städerna.	79	222	301	1,228	2,195	87	3,510	—	3,811	4	50	54	399	219	105	723	777	4,588	
» f. landsbygden	268	827	1,095	3,650	7,099	298	11,047	1	12,143	38	219	257	833	648	283	1,764	2,021	14,164	
Summa summarum	347	1,049	1,396	4,878	9,294	385	14,557	1	15,954	42	269	311	1,232	867	388	2,487	2,798	18,752	

Tab. 6. Arbetarnas medelålder.

Tab. 6. Moyenne d'âge des ouvriers.

Ort. <i>Localité.</i>	Manliga. <i>Hommes.</i>				Kvinnliga. <i>Femmes.</i>				Båge könen. <i>Total.</i>			
	og. <i>c.</i>	g. <i>m.</i>	e. <i>v.</i>	alla. <i>total.</i>	og. <i>c.</i>	g. <i>m.</i>	e. <i>v.</i>	alla. <i>total.</i>	og. <i>c.</i>	g. <i>m.</i>	e. <i>v.</i>	alla. <i>total.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nylands län.												
Städer	24.7	39.0	53.5	33.9	21.1	35.0	42.5	30.7	24.2	38.7	44.7	33.5
Landsbygden	22.6	40.1	50.8	33.2	25.0	38.0	48.6	34.0	23.0	39.9	49.8	33.3
Hela länet	22.9	39.9	51.0	33.3	24.4	37.4	47.5	33.4	23.1	39.7	49.2	33.3
Åbo o. B:borgs län.												
Städer	20.5	39.3	51.7	35.0	30.1	36.7	46.5	35.5	23.8	39.0	48.6	35.1
Landsbygden	21.2	38.5	49.9	32.5	24.2	35.1	43.9	29.1	22.0	38.1	47.5	31.9
Hela länet	20.9	38.8	50.9	33.6	26.8	35.9	45.7	32.2	22.7	38.5	48.2	33.4
Tavastehus län.												
Städer	18.5	45.1	42.0	36.0	46.0	—	41.0	44.3	21.1	45.1	41.5	36.4
Landsbygden	21.8	39.9	49.9	33.4	24.3	36.9	45.2	32.1	22.2	39.7	48.0	33.3
Hela länet	21.7	40.1	49.7	33.5	24.7	36.9	45.0	32.3	22.1	39.9	47.8	33.4
Viborgs län.												
Städer	24.3	37.4	47.7	31.8	22.4	34.7	45.8	27.3	23.9	37.2	46.8	31.1
Landsbygden	23.2	38.2	51.4	33.2	21.4	35.2	44.1	27.9	22.8	38.0	47.8	32.4
Hela länet	23.5	38.0	50.5	32.8	21.7	35.1	44.4	27.7	23.1	37.8	47.6	32.1
S:t Michels län.												
Städer	23.9	43.8	29.0	34.9	—	—	62.0	62.0	23.9	43.8	45.5	35.6
Landsbygden	23.5	40.7	45.9	34.4	26.6	37.5	48.0	34.9	24.0	40.4	47.3	34.5
Hela länet	23.5	40.8	44.4	34.5	26.6	37.5	48.6	35.1	24.0	40.5	47.2	34.6
Kuopio län.												
Städer	22.6	36.3	54.0	30.1	27.6	44.5	—	32.4	23.0	36.5	54.0	30.1
Landsbygden	22.4	40.2	49.7	33.4	25.7	39.4	44.9	35.0	22.9	40.1	47.3	33.7
Hela länet	22.4	39.7	49.9	32.9	25.8	39.5	44.9	34.9	22.9	39.7	47.4	33.2
Vasa län.												
Städer	22.2	34.6	40.0	27.6	22.6	32.6	29.0	26.5	22.3	34.4	36.3	27.5
Landsbygden	21.1	40.4	47.1	32.4	26.4	35.8	42.7	32.8	21.9	40.0	44.1	32.5
Hela länet	21.3	39.7	45.6	31.6	25.8	35.4	41.9	32.0	22.0	39.3	43.2	31.7
Uleåborgs län.												
Städer	22.1	36.4	42.5	29.5	25.4	34.5	46.6	29.8	22.9	36.2	44.6	29.6
Landsbygden	21.6	37.8	47.5	30.1	24.1	36.4	43.4	29.8	22.0	37.6	45.8	30.1
Hela länet	21.7	37.3	46.2	29.9	24.6	35.7	44.6	29.8	22.3	37.1	45.4	29.9
Alla städer	22.8	38.0	48.1	32.2	25.6	35.4	45.8	31.1	23.5	37.8	46.8	32.0
Hela landsbygden	22.3	39.1	49.9	32.8	23.7	36.5	45.0	30.8	22.5	38.9	47.4	32.5
Hela landet	22.4	38.9	49.4	32.6	24.2	36.2	45.2	30.9	22.8	38.6	47.3	32.4

Tab. 7. Arbetarnas födelseort.

Tab. 7. Lieu de naissance des ouvriers.

Arbetsorten inom Lieu de travail.	Födelseort. — Lieu de naissance.													
	Vasa län Gouv. de Vasa		Kuopio län Gouv. de Kuopio		St. Michels län Gouv. de St. Michel		Viborgs län Gouv. de Vi- borg		Tavastehus län. Gouv. de Tavastehus		Åbo o. Björneborgs län. Gouv. d'Åbo et Björneborg		Nylands län Gouv. de Ny- lande	
	land. campagne.	stad. ville.	land. campagne.	stad. ville.	land. campagne.	stad. ville.	land. campagne.	stad. ville.	land. campagne.	stad. ville.	land. campagne.	stad. ville.	land. campagne.	stad. ville.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Nylands län	109	1,316	4	81	4	141	10	32	10	81	5	57	9	46
Åbo o. Björneborgs län	3	12	317	2,295	2	71	1	4	—	2	1	8	7	63
Tavastehus län	9	41	4	112	40	1,403	7	17	25	65	3	23	25	93
Viborgs län	30	223	9	57	11	125	543	2,458	109	1,131	81	832	26	119
St. Michels län	1	10	2	1	1	12	3	21	38	769	4	39	2	10
Kuopio län	1	6	3	4	1	13	6	11	—	115	37	1,054	—	9
Vasa län	1	6	9	16	5	112	3	9	1	30	3	77	128	936
Uleåborgs län	7	8	22	72	7	80	7	20	5	39	141	311	9	169
Summa	161	1,622	370	2,638	71	1,957	580	2,572	188	2,232	275	2,401	206	1,445

Arbetsorten inom <i>Lieu de travail.</i>	Födelseort. — <i>Lieu de naissance.</i>												Hela antalet arbetare. Nombre total des ouvriers.
	Uleåborgs län. <i>Gouv. d'Uleåborg.</i>	Inom Finland. <i>Finlande.</i>				Rysland. <i>Russie.</i>	Sverige. <i>Suède.</i>	Norge. <i>Norvège.</i>	Danmark. <i>Danmark.</i>	Amerika. <i>Amérique.</i>	Utom Finland, summa <i>Etranger (totalt).</i>	Ej uppräknade ort. <i>Localité non mentionnée.</i>	
		land. <i>campagne.</i>	stad. <i>ville.</i>	land. <i>campagne.</i>	summa <i>total.</i>								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Nylands län	1	2	152	1,756	1,908	—	2	2	—	—	4	—	1,912
Åbo o. Björneborgs län	—	2	331	2,457	2,788	—	8	—	—	—	8	14	2,810
Tavastehus län	1	—	114	1,754	1,868	—	2	—	—	—	2	4	1,874
Viborgs län	5	18	814	4,963	5,777	70	8	20	—	—	98	3	5,878
St. Michels län	—	—	51	862	913	1	1	2	—	—	4	—	917
Kuopio län	1	5	49	1,217	1,266	1	—	—	—	—	1	1	1,268
Vasa län	1	12	151	1,198	1,349	—	1	—	—	1	2	1	1,352
Uleåborgs län	198	1,615	396	2,314	2,710	1	20	1	1	—	23	8	2,741
Summa	207	1,654	2,058	16,521	18,579	73	42	25	1	1	142	31	18,752

Tab. 8. Arbetarnas födelseort i förhållande till arbetsorten.

Tab. 8. Rapport du lieu de naissance et du lieu de travail des ouvriers.

Arbetsort. — <i>Lieu de travail.</i>	Födelseort. — <i>Lieu de naissance.</i>						Summa. <i>Total.</i>
	Arbetsorten. <i>Lieu de travail.</i>	Öfriga orter inom summa län. <i>Autres localités du même gouver- nement.</i>	Öfriga län. <i>Autres gouver- nements.</i>	Inom Finland. <i>En Finlande.</i>	Utom Finland. <i>A l'étranger.</i>	Ej uppräknade. <i>Non mentionné.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8
Nylands län.							
Städer	35	215	58	308	1	—	309
Landsbygden	693	482	425	1,600	3	—	1,603
Summa	728	697	483	1,908	4	—	1,912
Åbo och Björneborgs län.							
Städer	269	942	65	1,276	5	4	1,285
Landsbygden	734	667	111	1,512	3	10	1,525
Summa	1,003	1,609	176	2,788	8	14	2,810
Tavastehus Län.							
Städer	7	39	13	59	—	—	59
Landsbygden	714	683	412	1,809	2	4	1,815
Summa	721	722	425	1,868	2	4	1,874
Viborgs län.							
Städer	310	369	878	1,557	13	1	1,571
Landsbygden	1,012	1,310	1,898	4,220	85	2	4,307
Summa	1,322	1,679	2,776	5,777	98	3	5,878
St. Michels län.							
Städer	5	28	3	36	—	—	36
Landsbygden	494	280	103	877	4	—	881
Summa	499	308	106	913	4	—	917
Kuopio län.							
Städer	28	138	3	169	—	—	169
Landsbygden	407	518	172	1,097	1	1	1,099
Summa	435	656	175	1,266	1	1	1,268
Vasa län.							
Städer	—	116	92	208	1	1	210
Landsbygden	509	439	193	1,141	1	—	1,142
Summa	509	555	285	1,349	2	1	1,352
Uleåborgs län.							
Städer	111	521	312	944	4	1	949
Landsbygden	552	629	585	1,766	19	7	1,792
Summa	663	1,150	897	2,710	23	8	2,741
Summa för städerna	765	2,368	1,424	4,557	24	7	4,588
Summa för landsbygden	5,115	5,008	3,899	14,022	118	24	14,164
Summa summarum	5,880	7,376	5,323	18,579	142	31	18,752

Tab. 9. De manliga arbetarnas yrken före inträdet i sågindustrin.

Tab. 9. *Métiers des ouvriers (hommes) avant leur entrée au service dans l'industrie du bois.*

Ort. Localité.	Summa sammanlagt. Somme totale.	Icke uppräpade yrken. Métiers non mentionnés.	Summa uppräpade yrken. Total des métiers mentionnés.	Arbetare. Ouvriers.	Tjänstehjon. Gens de service.	Militärer. Service militaire.	Civil tjänst. Fonction civile.	Handel och samfundsl. Commerce et communica- tions.	Jordbruk m. m. Agriculture etc.	Industriella yrken och handverkerier. Arts et métiers.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Nylands län	280	434	73	3	8	299	80	1,177	507	1,684
Åbo o. Björneborgs län	243	323	69	3	3	578	177	1,396	861	2,257
Tavastehus län	287	335	39	2	2	395	152	1,212	454	1,666
Viborgs län	644	1,723	176	8	11	104	453	3,119	1,909	5,028
St. Michels län	78	172	24	2	5	115	202	598	186	784
Kuopio län	166	220	29	—	1	124	300	840	253	1,093
Vasa län	177	343	26	3	—	104	89	742	425	1,167
Uleåborgs län	75	54	15	3	1	85	94	327	1,948	2,275
Summa	1,950	3,604	451	24	31	1,804	1,547	9,411	6,543	15,954

Tab. 10. De kvinnliga arbetarnas yrken före inträdet i sågindustrin.

Tab. 10. *Métiers des ouvrières avant leur entrée au service dans l'industrie du bois.*

Ort. Localité.	Summa sammanlagt. Somme totale.	Icke uppräpade yrken. Métiers non mentionnés.	Summa uppräpade yrken. Total des métiers mentionnés.	Öriga yrken. Autres métiers.	Sömmerskor, stry- kerskor. Couturières, repasseuses.	Tjänstehjon. Gens de service.	Jordbruk m. m. Agriculture etc.	Industriella yrken och handverkerier. Arts et métiers.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Nylands län	15	26	94	5	8	148	80	228
Åbo och Björneborgs län	14	10	247	9	5	285	268	553
Tavastehus län	15	15	81	8	5	124	84	208
Viborgs län	33	203	198	15	14	463	387	850
St. Michels län	4	23	66	2	7	102	31	133
Kuopio län	15	14	96	2	12	139	36	175
Vasa län	15	12	67	2	2	98	87	185
Uleåborgs län	5	1	64	1	1	72	394	466
Summa	116	304	913	44	54	1,431	1,367	2,798

Tab. 11. Faders yrke.

Tab. 11. Métier du père.

Ort. <i>Localité.</i>	Sågindustrin. <i>Industrie du bois.</i>	Industriella yrken och handverken. <i>Arts et métiers.</i>	Jordbruk, fiske m. m. <i>Agriculture, pêche, etc.</i>	Gårdsegare. <i>Propriétaire.</i>	Handel och samfärdsel. <i>Commerce et communications.</i>	Allmän tjänst och litte- rare yrken. <i>Fonction publique, profes- sion libérale.</i>	Tjänstehjon o. arbetare. <i>Gens de service et ouvriers.</i>	Löje uppgifna yrken. <i>Métiers non mentionnés.</i>	Summa summarum. <i>Somme totale.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nylands län	360	331	721	48	56	20	311	65	1,912
Åbo och Björneborgs län...	631	408	1,008	13	87	11	528	124	2,810
Tavastehus län	305	321	676	70	19	10	394	79	1,874
Viborgs län	1,502	910	2,187	222	129	58	680	190	5,878
St. Michels län	110	132	286	39	12	10	321	7	917
Kuopio län	146	193	276	32	15	5	585	16	1,268
Vasa län	202	249	601	13	16	16	178	77	1,352
Uleåborgs län	523	492	542	137	26	23	701	297	2,741
Summa	3,779	3,036	6,297	574	360	153	3,698	855	18,752

Tab. 12. Af arbetarna försörjda personer, utom egna hustrur och barn.

Tab. 12. Personnes entretenues par les ouvriers outre leurs propres femmes et enfans.

Ort. <i>Localité.</i>	Antal försörjare. <i>Nombre des entreteneurs</i>		Antal försörjda. <i>Nombre des entretenus.</i>	Anmärkningar. <i>Remarques.</i>
	<i>honnies.</i>	<i>kvinnor.</i>		
1	2	3	4	5
Nylands län	196	18	295	95 försörjda underhållas af flere.
Åbo och Björneborgs län	285	61	434	
Tavastehus län	157	15	227	26 försörjda underhållas af flere.
Viborgs län	791	100	1,209	124 försörjda underhållas af flere.
St. Michels län	99	10	139	1 försörjd underhållas af flere.
Kuopio län	205	20	295	
Vasa län	96	11	155	
Uleåborgs län	217	38	332	
Summa	2,046	273	3,086	246 försörjda underhållas af flere.

Tab. 13. Arbetare

Tab. 13. Enfants

Ort. Localité.	Manliga arbetare, gifta och enklingar med följande Ouvriers (hommes), mariés ou veufs, ayant le nombre									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nylands län.										
1 Städer	46	15	8	2	2	—	—	—	—	—
2 Landsbygden	191	91	46	26	12	6	2	—	—	—
3 Summa	237	106	54	28	14	6	2	—	—	—
Åbo och Björneborgs län.										
4 Städer	179	95	71	36	22	7	10	3	1	1
5 Landsbygden	204	93	47	27	15	6	2	1	—	—
6 Summa	383	188	118	63	37	13	12	4	1	1
Tavastehus län.										
7 Städer	10	5	5	1	—	2	2	—	—	—
8 Landsbygden	234	121	67	27	19	9	2	—	1	—
9 Summa	244	126	72	28	19	11	4	—	1	—
Viborgs län.										
10 Städer	164	82	33	19	12	4	1	—	—	—
11 Landsbygden	533	302	157	62	29	14	9	5	1	1
12 Summa	697	384	190	81	41	18	10	5	1	1
St. Michels län.										
13 Städer	10	1	—	2	—	—	—	—	—	—
14 Landsbygden	111	64	26	18	4	—	1	2	—	—
15 Summa	121	65	26	20	4	—	1	2	—	—
Kuopio län.										
16 Städer	22	9	—	4	2	—	1	—	—	—
17 Landsbygden	120	86	49	16	8	4	4	1	—	2
18 Summa	142	95	49	20	10	4	5	1	—	2
Vasa län.										
19 Städer	18	9	4	1	2	—	—	—	—	—
20 Landsbygden	143	74	46	19	13	6	3	1	2	2
21 Summa	161	83	50	20	15	6	3	1	2	2
Uleåborgs län.										
22 Städer	77	46	20	13	4	4	2	1	—	—
23 Landsbygden	169	84	48	25	18	11	3	2	2	2
24 Summa	246	130	68	38	22	15	5	3	2	2
Hela landet.										
25 Städer	526	262	141	78	44	17	16	4	1	1
26 Landsbygden	1,705	915	486	220	118	56	26	12	6	7
27 Summa summarum	2,231	1,177	627	298	162	73	42	16	7	8

nas afidna barn.

morts des ouvriers.

antal barn. suivant d'enfants.			Summa. Total.		Kvinnliga arbetare, med följande antal barn. Ouvrières ayant le nombre suivant d'enfants.								Summa. Total.		
11	12	13	Fäder. Pères.	Barn. Enfants.	1	2	3	4	5	6	7	8	Mödrar. Mères.	Barn. Enfants.	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
—	—	—	73	118	7	2	4	—	—	—	—	—	13	23	1
2	—	—	376	747	27	17	11	4	3	1	1	—	64	138	2
2	—	—	449	865	34	19	15	4	3	1	1	—	77	161	3
—	—	—	425	991	31	24	19	5	7	1	1	1	89	212	4
—	—	—	395	772	21	18	6	4	2	2	1	—	54	120	5
—	—	—	820	1,763	52	42	25	9	9	3	2	1	143	332	6
—	—	—	25	65	1	1	—	—	—	—	—	—	2	3	7
—	—	1	481	970	26	13	5	5	2	1	1	—	53	110	8
—	—	1	506	1,035	27	14	5	5	2	1	1	—	55	113	9
—	—	—	315	594	23	9	7	1	3	—	—	—	43	81	10
—	—	—	1,113	2,207	65	38	14	8	10	1	3	2	141	308	11
—	—	—	1,428	2,801	88	47	21	9	13	1	3	2	184	389	12
—	—	—	13	20	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	13
—	—	—	226	432	24	11	9	3	1	1	1	—	50	103	14
—	—	—	239	452	25	11	9	3	1	1	1	—	51	104	15
—	—	—	38	73	—	2	—	—	—	—	—	—	2	4	16
1	—	—	291	634	20	20	17	3	4	—	1	—	65	150	17
1	—	—	329	707	20	22	17	3	4	—	1	—	67	154	18
—	—	—	34	62	1	1	1	—	—	—	—	—	3	6	19
—	—	—	309	673	34	16	7	4	2	—	1	—	64	120	20
—	—	—	343	735	35	17	8	4	2	—	1	—	67	126	21
—	—	—	167	347	22	7	7	2	2	1	—	—	41	81	22
—	—	—	364	812	26	13	8	5	9	2	1	—	64	160	23
—	—	—	531	1,159	48	20	15	7	11	3	1	—	105	241	24
—	—	—	1,090	2,270	86	46	38	8	12	2	1	1	194	411	25
3	—	1	3,555	7,247	243	146	77	36	33	8	10	2	555	1,209	26
3	—	1	4,645	9,517	329	192	115	44	45	10	11	3	749	1,620	27

Tab. 14. Arbetare

Tab. 14. Enfants vi-

	Ort. Localité.	Manliga arbetare, gifta och enklingar, med följande antal <i>Ouvriers (hommes), mariés ou veufs, ayant le nombre suivant</i>										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Nylands län.											
1	Städer	26	35	24	26	15	8	8	3	—	2	—
2	Landsbygden	147	133	106	111	85	55	37	23	11	6	3
3	Summa	173	168	130	137	100	63	45	26	11	8	3
	Åbo och Björneborgs län.											
4	Städer	131	131	109	120	71	60	41	15	2	3	2
5	Landsbygden	142	132	106	122	75	61	34	20	4	7	1
6	Summa	273	263	215	242	146	121	75	35	6	10	3
	Tavastehus län.											
7	Städer	5	5	3	6	8	4	2	1	1	—	—
8	Landsbygden	175	153	136	138	116	72	58	23	13	5	—
9	Summa	180	158	139	144	124	76	60	24	14	5	—
	Viborgs län.											
10	Städer	138	156	99	82	60	55	21	13	8	4	—
11	Landsbygden	428	416	340	286	226	145	100	48	20	7	3
12	Summa	566	572	439	368	286	200	121	61	28	11	3
	St. Michels län.											
13	Städer	3	4	2	3	1	1	—	1	—	—	—
14	Landsbygden	84	89	75	59	44	26	12	3	2	2	1
15	Summa	87	93	77	62	45	27	12	4	2	2	1
	Kuopio län.											
16	Städer	13	23	15	8	7	4	4	2	2	1	—
17	Landsbygden	108	99	77	74	47	29	17	8	6	4	1
18	Summa	121	122	92	82	54	33	21	10	8	5	1
	Vasa län.											
19	Städer	15	18	11	9	6	6	1	2	—	—	—
20	Landsbygden	81	96	97	76	57	36	33	13	9	3	3
21	Summa	96	114	108	85	63	42	34	15	9	3	3
	Uleåborgs län.											
22	Städer	69	73	55	50	32	23	14	7	4	4	—
23	Landsbygden	127	111	123	100	70	62	26	14	13	3	—
24	Summa	196	184	178	150	102	85	40	21	17	7	—
	Hela landet.											
25	Städer	400	445	318	304	200	161	91	44	17	14	2
26	Landsbygden	1,292	1,229	1,060	966	720	486	317	152	78	37	12
27	Summa summarum	1,692	1,674	1,378	1,270	920	647	408	196	95	51	14

nas barn i lifvet.

vants des ouvriers.

barn. <i>d'enfants.</i>		Summa. <i>Total.</i>		Kvinnliga arbetare med följande antal barn. <i>Ouvrières ayant le nombre suivant d'enfants.</i>												Summa. <i>Total.</i>	
12	13	Fäder. <i>Pères.</i>	Barn. <i>Enfants.</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Mödrar. <i>Mères.</i>	Barn. <i>Enfants.</i>	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
1	—	148	507	7	3	4	7	—	2	1	—	—	—	—	24	72	
1	1	719	2,590	21	24	18	19	12	6	9	2	—	—	—	111	374	
2	1	867	3,097	28	27	22	26	12	8	10	2	—	—	—	135	446	
1	—	686	2,404	46	45	30	22	13	4	1	2	1	1	—	165	445	
—	—	704	2,468	38	25	17	15	14	5	3	2	1	1	—	121	355	
1	—	1,390	4,872	84	70	47	37	27	9	4	4	2	2	—	286	800	
—	—	35	143	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	5	
1	2	892	3,248	31	12	19	17	11	9	5	3	3	1	—	111	385	
1	2	927	3,391	31	12	19	17	12	9	5	3	3	1	—	112	390	
—	—	636	2,068	27	15	10	10	8	6	5	4	1	—	—	86	279	
3	—	2,022	6,827	62	38	48	27	27	17	11	1	1	—	—	232	721	
3	—	2,658	8,895	89	53	58	37	35	23	16	5	2	—	—	318	1,000	
—	—	15	48	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	
—	—	397	1,256	19	24	13	11	8	7	2	—	—	—	1	85	257	
—	—	412	1,304	19	24	14	11	8	7	2	—	—	—	1	86	260	
—	—	79	267	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	3	15	
1	—	471	1,542	25	18	15	22	13	8	3	1	—	—	—	105	336	
1	—	550	1,809	26	18	15	22	14	8	3	1	1	—	—	108	351	
—	—	68	209	1	3	2	1	1	—	—	—	—	—	—	8	22	
—	1	505	1,861	26	19	15	14	11	7	3	3	1	—	—	99	316	
—	1	573	2,070	27	22	17	15	12	7	3	3	1	—	—	107	338	
—	—	331	1,108	26	15	11	12	7	3	1	1	1	—	—	77	214	
1	—	650	2,293	45	29	21	8	10	7	1	2	1	—	—	124	322	
1	—	981	3,401	71	44	32	20	17	10	2	3	2	—	—	201	536	
2	—	1,998	6,754	108	81	58	52	31	15	8	7	4	1	—	365	1,055	
7	4	6,360	22,085	267	189	166	133	106	66	37	14	7	2	1	988	3,066	
9	4	8,358	28,839	375	270	224	185	137	81	45	21	11	3	1	1,353	4,121	

Tab. 15. Arbetarnas barn

Tab. 15. Ouvriers dont les enfants

Ort. Localité.		Manliga arbetare, med följande antal barn, som försörja sig själva. <i>Ouvriers (hommes) ayant le nombre suivant d'enfants pourvoyant à leur propre subsistance.</i>									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nylands län.											
1	Städer	10	11	8	4	—	1	2	—	—	—
2	Landsbygden	68	62	53	35	16	6	3	3	—	—
3	Summa	78	73	61	39	16	7	5	3	—	—
Åbo och Björneborgs län.											
4	Städer	77	57	42	24	14	9	4	1	—	—
5	Landsbygden	65	61	43	23	9	12	5	—	1	—
6	Summa	142	118	85	47	23	21	9	1	1	—
Tavastehus län.											
7	Städer	6	3	6	5	1	—	1	—	—	—
8	Landsbygden	109	68	59	43	29	18	5	1	1	—
9	Summa	115	71	65	48	30	18	6	1	1	—
Viborgs län.											
10	Städer	43	31	25	20	14	4	—	1	—	—
11	Landsbygden	185	117	82	59	24	18	7	1	—	—
12	Summa	228	148	107	79	38	22	7	2	—	—
S:t Michels län.											
13	Städer	4	—	1	2	—	—	—	—	—	—
14	Landsbygden	39	38	26	17	8	6	1	2	—	1
15	Summa	43	38	27	19	8	6	1	2	—	1
Kuopio län.											
16	Städer	7	3	3	—	2	1	—	—	—	—
17	Landsbygden	56	59	25	18	9	5	3	—	—	1
18	Summa	63	62	28	18	11	6	3	—	—	1
Vasa län.											
19	Städer	4	5	—	2	—	1	1	—	—	—
20	Landsbygden	55	46	27	22	9	10	5	1	—	1
21	Summa	59	51	27	24	9	11	6	1	—	1
Uleåborgs län.											
22	Städer	31	20	19	5	8	1	3	—	—	—
23	Landsbygden	62	55	32	27	11	10	3	1	—	—
24	Summa	93	75	51	32	19	11	6	1	—	—
Hela landet.											
25	Städer	182	130	104	62	39	17	11	2	—	—
26	Landsbygden	639	506	347	244	115	85	32	9	2	3
27	Summa summaram	821	636	451	306	154	102	43	11	2	3

som försörja sig själfva.

pourvoient à leur propre subsistance.

Summa. Total.		Kvinnliga arbetare med följande antal barn som försörja sig själva. <i>Ouvrières ayant le nombre suivant d'enfants pourvoyant à leur propre subsistance.</i>									Summa. Total.	
Fäder. Pères.	Barn. Enfants.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Mödrar. Mères.	Barn. Enfants.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
36	92	1	2	3	—	—	1	—	—	—	7	20
246	652	10	9	13	5	4	4	—	1	—	46	139
282	744	11	11	16	5	4	5	—	1	—	53	159
228	573	19	13	14	4	—	2	2	—	—	54	129
219	569	15	10	9	3	1	—	—	1	1	40	96
447	1,142	34	23	23	7	1	2	2	1	1	94	225
22	62	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
333	899	18	13	10	7	3	1	2	—	—	54	137
355	961	19	13	10	7	3	1	2	—	—	55	138
138	362	12	4	5	3	—	1	—	—	—	25	53
493	1,186	38	19	9	9	3	—	—	—	—	78	154
631	1,548	50	23	14	12	3	1	—	—	—	103	207
7	15	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3
138	370	12	10	6	3	5	—	1	—	—	37	94
145	385	12	10	7	3	5	—	1	—	—	38	97
16	38	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	4
176	427	19	16	8	5	1	1	—	—	—	50	106
192	465	20	16	9	5	1	1	—	—	—	52	110
13	35	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
176	474	11	11	3	—	1	—	2	—	—	28	61
189	509	12	11	3	—	1	—	2	—	—	29	62
87	215	13	5	3	4	1	1	—	—	—	27	59
201	520	26	13	7	1	3	—	—	—	—	50	92
288	735	39	18	10	5	4	1	—	—	—	77	151
547	1,392	48	24	27	11	1	5	2	—	—	118	270
1,982	5,097	149	101	65	33	21	6	5	2	1	383	879
2,529	6,489	197	125	92	44	22	11	7	2	1	501	1,149

Tab. 16. De manliga arbetarna för

Tab. 16. Distribution des ouvriers (hommes) par

Ort. Localité.		Antal arbetare, som inträdd Nombre d'ouvriers ayant													
		6 år. 6 ans.	7 år. 7 ans.	8 år. 8 ans.	9 år. 9 ans.	10 år. 10 ans.	11 år. 11 ans.	12 år. 12 ans.	13 år. 13 ans.	14 år. 14 ans.	15 år. 15 ans.	16 år. 16 ans.	17 år. 17 ans.	18 år. 18 ans.	19 år. 19 ans.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Nylands län.															
1	Städer	1	—	5	2	9	6	3	10	15	29	15	9	9	8
2	Landsbygden	3	5	14	26	52	42	87	84	76	79	60	50	76	69
3	Summa	4	5	19	28	61	48	90	94	91	108	75	59	85	77
Åbo och Björneborgs län.															
4	Städer	—	4	10	18	21	27	60	64	65	53	55	47	50	54
5	Landsbygden	1	2	9	19	39	42	61	65	62	53	53	65	75	62
6	Summa	1	6	19	37	60	69	121	129	127	106	108	112	125	116
Tavastehus län.															
7	Städer	—	—	—	2	—	—	1	7	1	2	1	4	3	3
8	Landsbygden	1	3	5	16	21	21	49	36	75	80	72	80	87	86
9	Summa	1	3	5	18	21	21	50	43	76	82	73	84	90	89
Viborgs län.															
10	Städer	—	—	10	9	25	38	49	71	70	115	107	62	90	87
11	Landsbygden	4	5	16	36	98	98	162	178	176	253	201	209	226	211
12	Summa	4	5	26	45	123	136	211	249	246	368	308	271	316	298
S:t Michels län.															
13	Städer	—	—	—	—	—	1	—	1	1	5	4	3	—	1
14	Landsbygden	1	3	1	4	7	5	21	23	28	36	39	37	35	30
15	Summa	1	3	1	4	7	6	21	24	29	41	43	40	35	31
Kuopio län.															
16	Städer	—	—	1	—	1	1	1	1	3	9	8	6	7	6
17	Landsbygden	—	1	6	5	11	15	25	32	26	42	42	39	47	47
18	Summa	—	1	7	5	12	16	26	33	29	51	50	45	54	53
Vasa län.															
19	Städer	—	1	1	1	1	5	6	6	8	9	15	11	17	10
20	Landsbygden	—	2	1	4	15	17	36	40	52	65	40	40	46	40
21	Summa	—	3	2	5	16	22	42	46	60	74	55	51	63	50
Uleåborgs län.															
22	Städer	2	1	5	14	24	24	33	35	53	41	37	47	41	38
23	Landsbygden	6	2	16	35	60	62	77	86	90	73	82	82	80	67
24	Summa	8	3	21	49	84	86	110	121	143	114	119	129	121	105
25	Summa för städerna	3	6	32	46	81	102	153	195	216	263	242	189	217	207
26	Summa för landsbygden	16	23	68	145	303	302	518	544	585	681	589	602	672	612
27	Summa summarum	19	29	100	191	384	404	671	739	801	944	831	791	889	819

delade efter ålder vid inträdet i yrket.

rapport à l'âge où ils ont débuté dans le métier.

i yrket vid en ålder af
débuté dans le métier à l'âge de

i yrket vid en ålder af débuté dans le métier à l'âge de																			Summa Total.	
ej uppgitt- ven. non men- tionné.	65 år och öfver. 65 ans et au-dessus.	60-64 år. 60-64 ans.	55-59 år. 55-59 ans.	50-54 år. 50-54 ans.	45-49 år. 45-49 ans.	40-44 år. 40-44 ans.	35-39 år. 35-39 ans.	30-34 år. 30-34 ans.	25-29 år. 25-29 ans.	20-24 år. 20-24 ans.	15-19 år. 15-19 ans.	10-14 år. 10-14 ans.	5-9 år. 5-9 ans.	0-4 år. 0-4 ans.	Summa Total.					
34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16		
—	—	2	1	—	1	7	9	28	3	7	18	7	11	10	268	1				
1	5	7	7	20	25	31	61	87	28	34	29	37	46	47	1,416	2				
1	5	9	8	20	26	38	70	115	31	41	47	44	57	57	1,684	3				
—	—	1	1	2	9	18	22	61	22	19	28	32	33	33	1,014	4				
2	2	1	2	8	17	29	54	84	24	15	31	38	38	52	1,243	5				
2	2	2	3	10	26	47	76	145	46	34	59	70	71	85	2,257	6				
1	3	6	11	21	47	61	77	156	33	42	57	49	77	67	56	7				
20	3	—	—	11	21	47	77	156	33	42	57	49	77	67	1,610	8				
21	3	6	11	21	49	64	80	163	35	42	57	50	79	68	1,666	9				
3	—	1	3	6	1	9	23	67	12	23	34	40	39	52	1,326	10				
—	3	4	8	19	42	74	124	261	70	89	94	99	134	122	3,702	11				
3	3	5	11	20	48	83	147	328	82	112	128	139	173	174	5,028	12				
—	1	—	—	1	—	1	2	2	1	2	2	1	—	1	35	13				
—	3	—	—	12	20	34	46	78	21	28	17	27	32	29	749	14				
—	4	—	12	13	20	35	48	80	22	30	17	28	32	30	784	15				
—	—	—	1	—	4	13	10	11	6	3	12	6	6	5	162	16				
1	1	3	10	21	32	37	61	94	33	28	14	24	31	35	931	17				
1	1	3	11	21	36	50	71	105	39	31	26	30	37	40	1,093	18				
—	—	—	—	2	4	—	4	10	3	1	10	6	3	7	189	19				
—	4	3	10	14	19	37	76	100	18	19	29	29	32	28	978	20				
1	4	4	10	16	23	37	80	110	21	20	39	35	35	35	1,167	21				
3	—	2	3	5	7	20	32	36	18	14	16	22	36	17	761	22				
16	1	2	10	16	28	35	51	69	21	39	31	42	42	51	1,514	23				
19	1	4	13	21	35	55	83	105	39	53	47	64	78	68	2,275	24				
7	1	7	9	11	33	71	105	222	67	69	118	115	130	126	3,811	25				
41	22	26	70	131	230	338	550	929	248	294	302	345	432	431	12,143	26				
48	23	33	79	142	263	409	655	1,151	315	363	420	460	562	557	15,954	27				

Tab. 17. De kvinnliga arbetarna för-

Tab. 17. Distribution des ouvrières par

Ort. Localité.		Antal arbetare, som inträdt. Nombre d'ouvrières ayant													
		6 år. 6 ans.	7 år. 7 ans.	8 år. 8 ans.	9 år. 9 ans.	10 år. 10 ans.	11 år. 11 ans.	12 år. 12 ans.	13 år. 13 ans.	14 år. 14 ans.	15 år. 15 ans.	16 år. 16 ans.	17 år. 17 ans.	18 år. 18 ans.	19 år. 19 ans.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Nylands län.															
1	Städer	—	—	1	—	—	—	1	1	2	3	—	—	1	2
2	Landsbygden	—	—	1	—	2	—	—	10	11	9	6	8	7	4
3	Summa	—	—	2	—	2	—	1	11	13	12	6	8	8	6
Åbo och Björneborgs län.															
4	Städer	—	—	—	2	3	2	4	5	7	6	11	17	25	15
5	Landsbygden	—	—	1	1	9	5	7	13	12	15	23	16	23	17
6	Summa	—	—	1	3	12	7	11	18	19	21	34	33	48	32
Tavastehus län.															
7	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Landsbygden	—	—	1	2	—	1	—	2	2	10	9	11	11	8
9	Summa	—	—	1	2	—	1	—	2	2	10	9	11	11	8
Viborgs län.															
10	Städer	—	—	—	—	1	—	5	4	12	21	15	27	27	25
11	Landsbygden	1	—	—	—	7	6	10	21	33	61	43	55	39	35
12	Summa	1	—	—	—	8	6	15	25	45	82	58	82	66	60
S:t Michels län.															
13	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Landsbygden	—	—	—	—	2	1	2	2	7	4	1	4	5	—
15	Summa	—	—	—	—	2	1	2	2	7	4	1	4	5	3
Kuopio län.															
16	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
17	Landsbygden	—	—	—	—	—	—	1	2	2	4	5	6	10	6
18	Summa	—	—	—	—	—	—	1	2	2	4	5	7	11	6
Vasa län.															
19	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	2
20	Landsbygden	—	—	—	—	1	2	3	9	3	8	5	11	6	4
21	Summa	—	—	—	—	1	2	3	9	4	10	5	14	6	6
Uleåborgs län.															
22	Städer	—	—	—	—	—	—	3	2	7	10	12	13	17	7
23	Landsbygden	—	—	—	—	2	4	7	11	13	29	18	17	9	7
24	Summa	—	—	—	—	2	4	10	13	20	39	30	30	26	14
25	Summa för städerna	—	—	1	2	4	2	13	12	29	42	38	61	71	51
26	Summa för landsbygden	1	—	3	3	23	19	30	70	83	140	110	128	110	84
27	Summa summarum	1	—	4	5	27	21	43	82	112	182	148	189	181	135

rapport à l'âge où elles ont débuté dans le métier.

[illegible]

Tab. 18. De manliga arbetarna fördelade

Tab. 18. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport

Kalenderår vid inträdet. <i>Epoque du début.</i>		Antal arbetare, som inträdt <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>																		
		6 år. 6 ans.	7 år. 7 ans.	8 år. 8 ans.	9 år. 9 ans.	10 år. 10 ans.	11 år. 11 ans.	12 år. 12 ans.	13 år. 13 ans.	14 år. 14 ans.	15 år. 15 ans.	16 år. 16 ans.	17 år. 17 ans.	18 år. 18 ans.	19 år. 19 ans.	20 år. 20 ans.	21 år. 21 ans.	22 år. 22 ans.	23 år. 23 ans.	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	1845—49	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	1850—54	—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	1855—59	—	1	—	1	3	—	1	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	
4	1860—64	—	—	—	—	—	—	5	3	2	4	2	1	1	—	2	3	1	1	
5	1865—69	—	—	2	3	5	4	5	2	7	7	4	1	2	8	5	3	3	1	
6	1870—74	3	2	4	14	15	13	16	14	11	14	13	23	25	13	22	15	13	18	
7	1875—79	1	1	8	8	16	13	24	21	16	26	20	13	17	17	24	26	18	22	
8	1880—84	3	2	7	18	26	27	37	28	31	24	24	24	31	24	24	21	17	22	
9	1885—89	3	3	11	16	39	28	50	42	44	56	41	28	39	29	33	26	26	35	
10	1890	1	3	2	1	10	4	12	13	9	12	15	16	14	13	12	8	8	7	
11	1891	—	1	3	11	9	12	19	18	16	25	21	21	18	20	23	29	19	5	
12	1892	—	1	1	6	4	7	16	5	10	16	6	5	6	11	10	7	6	4	
13	1893	2	1	5	3	15	11	16	13	13	20	19	9	11	9	16	11	12	15	
14	1894	—	—	3	5	7	10	12	15	11	14	13	12	12	9	21	7	9	7	
15	1895	1	2	4	10	13	9	15	20	19	30	27	17	25	16	18	16	15	14	
16	1896	2	2	8	12	14	12	19	22	28	24	25	19	23	29	22	34	26	20	
17	1897	—	—	1	6	17	13	21	17	21	20	20	23	22	21	17	13	25	10	
18	1898	—	1	5	8	17	12	15	25	19	29	29	17	20	21	20	18	10	19	
19	1899	—	2	5	6	18	9	24	17	18	23	21	15	14	26	32	25	28	18	
20	1900	3	2	7	11	19	15	34	14	30	31	35	24	37	15	24	27	25	27	
21	1901	—	2	3	8	21	19	27	22	25	33	33	29	40	29	29	18	17	22	
22	1902	—	—	2	11	11	18	19	17	29	33	15	15	20	14	19	11	16	23	
23	1903	—	1	3	4	21	19	24	21	21	34	33	24	25	35	21	35	14	22	
24	1904	—	1	2	10	11	23	24	34	31	32	37	26	29	39	30	20	17	27	
25	1905	—	—	6	3	20	22	31	31	42	51	43	35	41	40	28	39	35	27	
26	1906	—	1	2	3	14	22	48	45	53	57	56	42	57	43	56	42	48	28	
27	1907	—	—	1	5	13	31	36	64	68	66	44	53	38	60	47	51	26	45	
28	1908	—	—	2	6	11	15	49	63	58	77	48	52	59	47	49	35	41	37	
29	1909	—	—	1	—	7	14	34	57	47	39	47	68	58	62	49	63	42	40	
30	1910	—	—	—	2	5	14	19	55	60	75	70	88	111	69	61	56	81	44	
31	1911	—	—	—	—	1	8	19	41	60	71	69	90	94	100	79	102	82	67	
32	Ejuppgifvet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33	Summa	19	29	100	191	384	404	671	739	801	944	831	791	889	819	794	761	680	627	

efter tid för och ålder vid inträdet i yrket.

à l'époque où ils ont débuté et à leur âge lors du début.

i yrket vid en ålder af débuté dans le métier à l'âge de														Summa. Total.	Kalenderår vid inträdet. Epoque du début.		
24 år. 24 ans.	25 år. 25 ans.	26 år. 26 ans.	27 år. 27 ans.	28 år. 28 ans.	29 år. 29 ans.	30-34 år. 30-34 ans.	35-39 år. 35-39 ans.	40-44 år. 40-44 ans.	45-49 år. 45-49 ans.	50-54 år. 50-54 ans.	55-59 år. 55-59 ans.	60-64 år. 60-64 ans.	65 år och öfver. 65 ans et au-dessus.	ej uppgif- ven men- tionné.	35	36	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1845—49	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1850—54	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1855—59	3
—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	28	1860—64	4
2	1	2	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	71	1865—69	5
13	11	9	8	6	7	16	6	1	—	1	—	—	—	—	326	1870—74	6
14	15	9	9	8	11	24	13	2	1	—	1	—	—	—	398	1875—79	7
23	23	16	12	12	4	33	17	2	2	—	—	—	—	—	534	1880—84	8
26	38	26	26	16	14	71	37	20	4	6	—	—	—	—	833	1895—89	9
12	11	14	10	12	7	26	22	9	1	2	—	—	—	—	286	1890	10
11	16	9	11	18	11	44	19	12	3	1	—	—	—	—	425	1891	11
2	9	10	3	4	4	19	5	5	1	—	—	—	—	—	183	1892	12
5	8	5	6	5	6	28	15	3	3	1	—	—	—	—	286	1893	13
8	7	6	7	8	3	12	7	3	—	4	—	—	—	—	232	1894	14
13	20	10	3	5	7	20	18	8	6	1	3	—	—	—	385	1895	15
17	22	22	12	16	13	42	30	12	8	3	—	2	—	—	540	1896	16
12	12	17	12	8	6	34	21	11	5	6	1	—	—	—	412	1897	17
19	15	12	13	15	6	26	12	7	15	3	1	1	—	—	430	1898	18
11	20	12	20	14	13	45	22	11	11	3	2	—	1	—	486	1899	19
24	17	28	17	17	17	43	30	21	5	4	4	2	1	—	610	1900	20
28	30	24	29	18	15	52	40	22	15	5	4	1	—	—	660	1901	21
9	19	13	12	9	9	41	20	8	12	5	1	—	—	—	431	1902	22
19	18	15	16	12	17	45	21	19	12	6	3	—	2	—	562	1903	23
20	21	10	11	10	12	44	16	18	13	1	3	—	—	—	572	1904	24
26	26	26	17	16	12	54	32	25	14	12	4	—	—	—	758	1905	25
38	29	36	15	20	26	60	32	33	17	8	8	3	3	—	945	1906	26
31	35	26	36	15	22	70	50	38	28	9	7	4	2	—	1,021	1907	27
35	26	17	16	18	19	56	37	23	17	13	6	2	1	—	935	1908	28
39	32	17	27	15	16	66	36	14	17	8	6	2	2	—	925	1909	29
38	39	28	26	23	17	83	47	33	21	15	9	6	3	—	1,198	1910	30
62	42	41	45	41	21	93	50	49	32	25	16	10	8	—	1,418	1911	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	48	Ej uppgifvet	32
557	562	460	420	363	315	1,151	655	409	263	142	79	33	23	48	15,954		33

Tab. 19. De kvinnliga arbetarna fördelade

Tab. 19. Distribution des ouvrières par rapport à

	Kalenderår vid inträdet. Epoque du début.	Antal arbetare, som inträdt Nombre d'ouvrières ayant																	
		6 år. 6 ans.	7 år. 7 ans.	8 år. 8 ans.	9 år. 9 ans.	10 år. 10 ans.	11 år. 11 ans.	12 år. 12 ans.	13 år. 13 ans.	14 år. 14 ans.	15 år. 15 ans.	16 år. 16 ans.	17 år. 17 ans.	18 år. 18 ans.	19 år. 19 ans.	20 år. 20 ans.	21 år. 21 ans.	22 år. 22 ans.	23 år. 23 ans.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	1855—59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
2	1860—64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
3	1865—69	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	1870—74	—	—	—	—	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—
5	1875—79	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	1	—	1	—	—	1
6	1880—84	—	—	—	—	3	—	—	3	3	—	2	6	2	1	2	1	—	1
7	1885—89	—	—	—	2	2	1	2	2	4	7	3	2	1	—	2	—	1	1
8	1890	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	—	—	2	2	2	2	1	1
9	1891	—	—	—	1	—	—	—	1	2	3	—	1	1	2	1	3	1	—
10	1892	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	2	2	2	—	1	—
11	1893	—	—	1	—	—	1	1	1	3	—	1	1	—	1	—	1	1	—
12	1894	—	—	—	—	1	—	1	1	2	—	1	1	3	1	—	2	—	—
13	1895	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	2	1	—	1	2	1
14	1896	—	—	—	—	—	1	1	3	3	2	3	2	1	2	—	1	2	1
15	1897	1	—	1	—	1	1	—	1	1	2	4	3	3	2	2	1	1	—
16	1898	—	—	—	—	1	1	—	1	3	4	5	1	4	2	—	2	—	—
17	1899	—	—	—	—	—	2	—	2	1	4	4	4	1	2	1	3	1	—
18	1900	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	1	2	4	4	6	2	1	2
19	1901	—	—	1	—	2	—	3	1	1	3	5	—	2	1	1	3	1	5
20	1902	—	—	—	—	3	2	2	2	3	4	1	4	2	1	1	1	1	2
21	1903	—	—	—	1	—	1	1	1	3	3	2	7	6	—	4	4	2	3
22	1904	—	—	—	—	4	2	6	5	2	5	7	6	4	2	4	3	1	2
23	1905	—	—	—	—	2	—	2	5	4	11	—	7	5	3	2	2	3	11
24	1906	—	—	—	—	2	1	5	7	6	9	4	10	11	7	3	4	2	3
25	1907	—	—	—	—	2	3	5	9	5	15	13	10	12	12	5	7	5	3
26	1908	—	—	—	—	1	3	4	6	17	20	21	18	8	7	8	9	8	4
27	1909	—	—	—	—	1	—	3	13	13	26	24	20	21	16	15	7	16	8
28	1910	—	—	—	—	—	—	2	6	15	22	23	42	43	25	15	11	19	19
29	1911	—	—	—	—	—	—	2	7	15	38	23	37	39	39	31	33	15	17
30	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Summa	1	—	4	5	27	21	43	82	112	182	148	189	181	135	108	103	86	86

efter tid för och ålder vid inträdet i yrket.

l'époque où elles ont débuté et à leur âge lors du début.

i yrket vid en ålder af débuté dans le métier à l'âge de														Summa. Total.	Kalenderår vid inträdet. Epoque du début.																		
ej uppgif- ten men- tionn.	65 år och öfver. 65 ans et au-dessus.	60-64 år. 60-64 ans.	55-59 år. 55-59 ans.	50-54 år. 50-54 ans.	45-49 år. 45-49 ans.	40-44 år. 40-44 ans.	35-39 år. 35-39 ans.	30-34 år. 30-34 ans.	29 år. 29 ans.	28 år. 28 ans.	27 år. 27 ans.	26 år. 26 ans.	25 år. 25 ans.		24 år. 24 ans.	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1855—59	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1860—64	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1865—69	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1870—74	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1875—79	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	1880—84	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	1885—89	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	1890	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	1891	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	1892	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	1893	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	1894	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	1895	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	1896	14	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	1897	15	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	1898	16	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	1899	17	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	1900	18	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	1901	19	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	1902	20	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	1903	21	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	105	1904	22	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124	1905	23	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158	1906	24	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	197	1907	25	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	221	1908	26	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	289	1909	27	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	415	1910	28	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	554	1911	29	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	Ej uppgifvet	30
79	71	66	72	85	64	283	233	143	107	46	20	6	2	8	2,798																		31

Tab. 20. De manliga arbetarnas anställ-

Tab. 20. Nombre d'années de service des

Ort. Localité.	Antal arbetare, som Nombre d'ouvriers ayant travaillé											
	högst 1 år. un an et au-dessous.	1-2 år. 1-2 ans.	2-3 år. 2-3 ans.	3-4 år. 3-4 ans.	4-5 år. 4-5 ans.	5-6 år. 5-6 ans.	6-7 år. 6-7 ans.	7-8 år. 7-8 ans.	8-9 år. 8-9 ans.	9-10 år. 9-10 ans.	10-11 år. 10-11 ans.	11-12 år. 11-12 ans.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nylands län.												
1 Städer	77	22	23	12	12	11	10	10	8	8	11	6
2 Landsbygden	530	138	140	47	53	52	28	33	24	27	39	31
3 Summa	607	160	163	59	65	63	38	43	32	35	50	37
Åbo och Björneborgs län.												
4 Städer	187	45	44	56	55	35	32	25	34	35	38	41
5 Landsbygden	403	87	112	82	69	54	48	28	19	32	25	33
6 Summa	590	132	156	138	124	89	80	53	53	67	63	74
Tavastehus län.												
7 Städer	25	3	3	3	1	1	1	2	1	3	2	—
8 Landsbygden	601	136	124	103	76	86	49	55	37	36	22	45
9 Summa	626	139	127	106	77	87	50	57	38	39	24	45
Viborgs län.												
10 Städer	630	83	92	73	65	59	56	34	31	24	17	10
11 Landsbygden	1,088	442	229	267	195	164	97	106	83	125	75	103
12 Summa	1,718	525	321	340	260	223	153	140	114	149	92	113
S:t Michels län.												
13 Städer	9	5	3	1	3	1	—	1	3	—	1	1
14 Landsbygden	298	44	50	54	83	22	22	35	15	12	17	17
15 Summa	307	49	53	55	86	23	22	36	18	12	18	18
Kuopio län.												
16 Städer	69	11	19	20	16	5	4	1	1	4	6	—
17 Landsbygden	382	60	64	92	67	67	29	19	10	15	4	13
18 Summa	451	71	83	112	83	72	33	20	11	19	10	13
Vasa län.												
19 Städer	95	28	20	15	9	2	4	5	1	—	2	1
20 Landsbygden	402	68	59	77	53	38	23	25	22	28	29	16
21 Summa	497	96	79	92	62	40	27	30	23	28	31	17
Uleåborgs län.												
22 Städer	323	64	63	64	48	24	16	14	13	14	23	7
23 Landsbygden	629	129	156	107	66	38	39	42	21	44	65	16
24 Summa	952	193	219	171	114	62	55	56	34	58	88	23
25 Summa för städerna	1,415	261	267	244	209	138	123	92	92	88	100	66
26 Summa för landsbygden	4,333	1,104	934	829	662	521	335	343	231	319	276	274
27 Summa summarum	5,748	1,365	1,201	1,073	871	659	458	435	323	407	376	340

Tab. 21. De kvinnliga arbetarnas anställ-

Tab. 21. Nombre d'années de service

Ort. Localité.		Antal arbetare, som Nombre d'ouvrières ayant travaillé										
		högst 1 år. up. an et au-dessous.	1-2 år. 1-2 ans.	2-3 år. 2-3 ans.	3-4 år. 3-4 ans.	4-5 år. 4-5 ans.	5-6 år. 5-6 ans.	6-7 år. 6-7 ans.	7-8 år. 7-8 ans.	8-9 år. 8-9 ans.	9-10 år. 9-10 ans.	10-11 år. 10-11 ans.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nylands län.												
1	Städer	17	8	6	3	4	—	—	—	—	1	1
2	Landsbygden	88	11	13	4	4	16	2	6	5	5	5
3	Summa	105	19	19	7	8	16	2	6	5	6	6
Åbo och Björneborgs län.												
4	Städer	56	21	14	14	24	9	13	16	11	16	10
5	Landsbygden	114	35	22	15	15	12	9	8	5	8	4
6	Summa	170	56	36	29	39	21	22	24	16	24	14
Tavastehus län.												
7	Städer	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
8	Landsbygden	126	21	12	10	6	4	3	1	4	2	1
9	Summa	126	22	12	10	6	4	3	1	5	2	1
Viborgs län.												
10	Städer	141	21	19	13	13	8	8	3	6	4	1
11	Landsbygden	318	90	33	43	25	23	12	8	5	17	1
12	Summa	459	111	52	56	38	31	20	11	11	21	2
S:t Michels län.												
13	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Landsbygden	58	9	17	17	3	4	6	5	—	2	5
15	Summa	58	9	17	17	3	4	6	5	—	2	5
Kuopio län.												
16	Städer	5	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
17	Landsbygden	94	8	10	12	12	6	7	4	—	6	1
18	Summa	99	9	10	12	13	6	7	4	—	6	1
Vasa län.												
19	Städer	13	1	3	—	—	2	1	—	—	—	—
20	Landsbygden	73	16	6	16	11	8	5	4	3	5	1
21	Summa	86	17	9	16	11	10	6	4	3	5	1
Uleåborgs län.												
22	Städer	100	21	16	9	5	5	7	4	2	3	1
23	Landsbygden	125	35	35	19	11	7	5	9	4	5	6
24	Summa	225	56	51	28	16	12	12	13	6	8	7
25	Summa för städerna	332	74	58	39	47	24	29	23	20	24	13
26	Summa för landsbygden	996	225	148	136	87	80	49	45	26	50	24
27	Summa summarum	1,328	299	206	175	134	104	78	68	46	74	37

ningstid hos senaste arbetsgivare.

des ouvrières chez leur dernier patron.

haft anställning under chez leur dernier patron durant																		Summa. Total.																			
ei uppfyller sitt non men- tionné.	50-55 år. 50-55 ans.	45-50 år. 45-50 ans.	40-45 år. 40-45 ans.	35-40 år. 35-40 ans.	30-35 år. 30-35 ans.	25-30 år. 25-30 ans.	20-25 år. 20-25 ans.	19-20 år. 19-20 ans.	18-19 år. 18-19 ans.	17-18 år. 17-18 ans.	16-17 år. 16-17 ans.	15-16 år. 15-16 ans.	14-15 år. 14-15 ans.	13-14 år. 13-14 ans.	12-13 år. 12-13 ans.	11-12 år. 11-12 ans.	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	2	6	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	1		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	2	6	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187	2		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	2	6	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	228	3		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4	7	5	13	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	271	4		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4	1	3	8	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	282	5		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	8	21	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	553	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	205	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	208	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	245	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	7	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	605	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	8	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	850	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132	14	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	133	15	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	16	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	168	17	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	175	18	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	19	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	164	20	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	185	21	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	188	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	278	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	466	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	6	16	5	3	2	2	10	10	16	5	4	2	—	—	—	2	777	25	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	10	19	15	9	5	5	7	14	25	12	2	2	1	—	—	—	6	2,021	26	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	17	25	31	14	8	7	9	24	35	28	7	6	3	—	—	—	8	2,798	27	

Tab. 22. Arbetare som äro delegare i understöds-kassor.

Tab. 22. Ouvriers participant aux caisses de secours.

Ort. Localité.	Manliga arbetare Hommes			Kvinnliga arbetare Femmes		
	ogifta, tillhörande célibataires parti- cipant à	gifta och ankun- gar, tillhörande; maries et veufs participant à	Summa Total.	ogifta, tillhörande célibataires parti- cipant à	gifta och ankun- gar, tillhörande; maries et veufs participant à	Summa Total.
	1 kassa. 1 caisse.	1 kassa. 1 caisse.		1 kassa. 1 caisse.	1 kassa. 1 caisse.	
1	2	3	4	5	6	7
Nylands län.						
Städer	6	49	55	1	1	2
Landsbygden	62	180	242	2	17	19
Summa	68	229	297	3	18	21
Åbo och Björneborgs län:						
Städer	218	694	912	116	112	228
Landsbygden	9	39	48	—	2	2
Summa	227	733	960	116	114	230
Tavastehus län.						
Städer	1	22	23	—	1	1
Landsbygden	75	246	321	26	37	63
Summa	76	268	344	26	38	64
Viborgs län.						
Städer	136	166	302	25	24	49
Landsbygden	520	1,004	1,524	236	128	364
Summa	656	1,170	1,826	261	152	413
Kuopio län.						
Städer	—	1	1	—	—	—
Landsbygden	137	317	454	26	74	100
Summa	137	318	455	26	74	100
Vasa län.						
Landsbygden	26	104	130	2	10	12
Uleåborgs län.						
Städer	83	112	195	26	18	44
Landsbygden	425	388	813	90	58	148
Summa	508	500	1,008	116	76	192
Summa för städerna	444	1,044	1,488	168	156	324
Summa för landsbygden	1,254	2,278	3,532	382	326	708
Summa summarum	1,698	3,322	5,020	550	482	1,032

Tab. 23. Arbetare som äro medlemmar af arbetar- eller fackförening.

Tab. 23. Ouvriers inscrits comme membres dans les associations ouvrières et syndicats professionnels.

Ort. Localité.	Män. Hommes.	Kvinnor. Femmes.	Summa. Total.
1	2	3	4
Nylands län.			
Städer	32	4	36
Landsbygden	341	20	361
Summa	373	24	397
Åbo och Björneborgs län.			
Städer	205	41	246
Landsbygden	167	32	199
Summa	372	73	445
Tavastehus län.			
Städer	3	—	3
Landsbygden	380	37	417
Summa	383	37	420
Viborgs län.			
Städer	402	43	445
Landsbygden	949	82	1,031
Summa	1,351	125	1,476
S:t Michels län.			
Städer	17	—	17
Landsbygden	75	8	83
Summa	92	8	100
Kuopio län.			
Städer	17	—	17
Landsbygden	183	10	193
Summa	200	10	210
Vasa län.			
Städer	108	6	114
Landsbygden	195	27	222
Summa	303	33	336
Uleåborgs län.			
Städer	162	26	188
Landsbygden	350	71	421
Summa	512	97	609
Summa för städerna	946	120	1,066
Summa för landsbygden	2,640	287	2,927
Summa summarum	3,586	407	3,993

Tab. 24. Arbetarnas språk-

Tab. 24. Langue et degré

Ort. Localité.	Svensktalande <i>Ouvriers parlant le suédois</i>						Finsktalande <i>Ouvriers parlant le finnois</i>					
	agent fréquent l'école communale <i>besökt högre skola. secondaire.</i>	agent fréquent l'école communale <i>folkskolegångna. munka.</i>	ej folkskolegångna <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>			Summa. <i>Total.</i>	agent fréquent l'école communale <i>besökt högre skola. secondaire.</i>	agent fréquent l'école communale <i>folkskolegångna. munka.</i>	ej folkskolegångna <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>			Summa. <i>Total.</i>
			lär- och skrifkunniga. <i>sachant lire et écrire.</i>	endast läskunniga. <i>sachant lire seulement.</i>	ej läs- och skrifkunniga. <i>analphabetes.</i>				lär- och skrifkunniga. <i>sachant lire et écrire.</i>	endast läskunniga. <i>sachant lire seulement.</i>	ej läs- och skrifkunniga. <i>analphabetes.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nylands län.												
1 Städer	—	54	6	3	—	63	—	39	16	5	—	60
2 Landsbygden	2	179	52	61	1	295	1	339	146	108	5	599
3 Summa	2	233	58	64	1	358	1	378	162	113	5	659
Åbo och Björneborgs län.												
4 Städer	—	4	—	3	—	7	10	857	172	172	13	1,224
5 Landsbygden	1	14	4	6	—	25	3	936	206	230	7	1,382
6 Summa	1	18	4	9	—	32	13	1,793	378	402	20	2,606
Tavastehus län.												
7 Städer	—	—	—	—	—	—	6	27	12	10	—	55
8 Landsbygden	—	5	—	1	—	6	21	1,094	340	247	9	1,711
9 Summa	—	5	—	1	—	6	27	1,121	352	257	9	1,766
Viborgs län.												
10 Städer	—	—	1	—	—	1	32	817	431	154	29	1,463
11 Landsbygden	—	—	—	—	—	—	28	1,922	1,553	563	56	4,122
12 Summa	—	—	1	—	—	1	60	2,739	1,984	717	85	5,585
S:t Michels län.												
13 Städer	—	—	—	—	—	—	—	18	11	7	—	36
14 Landsbygden	—	—	—	—	—	—	13	354	316	173	3	859
15 Summa	—	—	—	—	—	—	13	372	327	180	3	895
Kuopio län.												
16 Städer	—	—	—	—	—	—	4	56	85	23	—	168
17 Landsbygden	—	—	—	—	—	—	15	365	473	235	1	1,089
18 Summa	—	—	—	—	—	—	19	421	558	258	1	1,257
Vasa län.												
19 Städer	—	3	3	3	—	9	1	60	68	56	—	185
20 Landsbygden	1	87	34	38	—	160	14	508	226	190	1	939
21 Summa	1	90	37	41	—	169	15	568	294	246	1	1,124
Uleåborgs län.												
22 Städer	—	—	—	—	—	—	30	349	389	141	5	914
23 Landsbygden	—	—	—	—	—	—	20	675	628	354	1	1,678
24 Summa	—	—	—	—	—	—	50	1,024	1,017	495	6	2,592
25 Summa för städerna	—	61	10	9	—	80	83	2,223	1,184	568	47	4,105
26 Summa för landsbygden	4	285	90	106	1	486	115	6,193	3,888	2,100	83	12,379
27 Summa summarum	4	346	100	115	1	566	198	8,416	5,072	2,668	130	16,484

d'éducation des ouvriers.

Svensk- och finsktalande <i>Ouvriers parlant le suédois et le finnois</i>					Rysktalande <i>Ouvriers parlant le russe</i>					Andra främmande språk talande <i>Ouvriers parlant d'autres langues étrangères</i>							Summa sammanlagt. <i>Somme totale.</i>				
besökt <i>ayant fréquenté l'école communale</i>	folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	ej folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	Total.	Summa.	besökt <i>ayant fréquenté l'école communale</i>	folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	ej folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	Total.	Summa.	besökt <i>ayant fréquenté l'école communale</i>	folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	ej folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	Total.	Summa.	Svenska. <i>Total.</i>	Ryska. <i>Total.</i>	Andra. <i>Total.</i>	Summa. <i>Somme totale.</i>	Antal. <i>Nombre.</i>		
																				folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>	ej folkskolegångna. <i>n'ayant pas fréquenté l'école communale</i>
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
12	134	25	15	—	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	309	1
10	479	113	102	1	705	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	1	1 603	2
22	613	188	117	1	891	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	1	1 912	3
2	30	9	7	—	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	1 285	4
3	47	38	29	—	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 525	5
5	77	47	36	—	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	2 810	6
—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	7
12	57	19	3	—	91	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	4	2	1 815	8
12	60	19	3	—	94	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	5	2	1 874	9
9	56	23	3	—	91	—	1	—	—	—	1	2	8	1	1	—	12	2	1	1 571	10
11	61	21	6	4	103	1	18	9	3	13	44	—	21	1	—	—	22	3	13	4 307	11
20	117	44	9	4	194	1	19	9	3	13	45	2	29	2	1	—	34	5	14	5 878	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	13
6	7	2	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	1	3	881	14
6	7	2	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	1	3	917	15
1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	169	16
1	6	2	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1 099	17
2	6	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1 268	18
—	10	1	3	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	210	19
6	12	10	10	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1 142	20
6	22	11	13	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	1 352	21
3	8	8	1	—	20	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	14	949	22
12	43	22	5	—	82	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	30	1 792	23
15	51	30	6	—	102	—	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	2	—	44	2 741	24
27	241	66	29	—	363	—	2	—	—	—	2	2	8	1	1	—	12	8	18	4 588	25
61	712	227	155	5	1 160	1	18	9	3	13	44	1	27	1	—	—	29	12	54	14 164	26
88	953	293	184	5	1 523	1	20	9	3	13	46	3	35	2	1	—	41	20	72	18 752	27

Tab. 25. Arbetarnas

Tab. 25. Domiciles

Ort. Localité.		Antal arbetare, som hafva Nombre d'ouvriers ayant									
		Endast kök Cuisine seulement		1 rum utan kök 1 chambre sans cuisine		1 rum och del i kök 1 chambre et part de cuisine		1 rum och kök 1 chambre et cuisine		2 rum utan kök 2 chambres sans cuisine	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nylands län.											
1	Helsingfors	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—
2	Lovisa	64	10	—	—	—	—	61	6	—	—
3	Borgå	22	6	1	—	1	—	21	2	—	—
4	Tenala s:n	11	—	8	—	—	—	8	—	—	—
5	Pojo s:n	25	4	4	—	—	—	5	—	—	—
6	Karis s:n	21	—	2	—	—	—	8	—	—	—
7	Pyhäjärvi s:n	1	—	5	—	—	—	3	—	—	—
8	Vichtis s:n	9	—	6	—	—	—	5	—	—	—
9	Lojo s:n	23	1	7	—	—	—	39	—	—	—
10	Nurmijärvi s:n	39	1	13	1	—	—	25	1	—	—
11	Borgå s:n	180	45	9	4	4	5	139	12	—	—
12	Pernå s:n	109	15	—	—	—	—	43	1	—	—
13	Orimattila s:n	5	—	—	—	—	—	2	—	—	—
14	Iittis s:n	10	3	—	—	1	1	4	1	—	—
15	Strömfors s:n	56	15	8	—	1	—	20	1	—	—
16	Hela länet	585	100	63	5	7	6	384	24	—	—
Åbo och Björneborgs län.											
17	Björneborg	150	72	4	—	71	69	359	51	1	—
18	Nådendal	9	—	—	—	—	—	14	1	—	—
19	Pargas s:n	57	3	1	—	—	—	30	—	—	—
20	Piikkis s:n	16	1	3	—	—	—	5	—	—	—
21	Pemar s:n	4	—	—	—	2	—	5	—	—	—
22	Finnby s:n	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
23	Bjernå s:n	3	—	1	—	2	—	9	—	—	—
24	S:t Bertils s:n	7	—	1	1	—	—	5	1	—	—
25	Halikko s:n	30	6	7	—	—	—	38	3	—	—
26	S:t Mårtens s:n	1	3	1	—	—	—	5	1	—	—
27	Pöytis s:n	5	—	—	—	—	—	2	—	—	—
28	Euraåminne s:n	52	11	1	—	—	2	49	5	—	—
29	Björneborgs s:n	47	27	—	—	11	4	113	24	—	—

bostadsförhållanden.

des ouvriers.

särskild bostad un domicile à part						Antal arbetare som bo på fartyg <i>Ouvriers logeant sur les bateaux-chaland</i>	Summa <i>Total</i>			Arbetare som hro inne- boende hos andra <i>Ouvriers partageant l'habitation d'autres personnes</i>			Arbetare som givit ofullständiga uppgifter <i>Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes</i>		Hela antalet arbetare <i>Nombre total d'ouvriers</i>		
2 rum och del i kök <i>2 chambres et part de cuisine</i>		2 rum och kök <i>2 chambres et cuisine</i>		3 eller flere rum och kök <i>3 chambres et au- dessus et cuisine</i>											m. h.	kv. f.	sum- ma. total.
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	sum- ma. total.		
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	11	2	—	22	2	24		
—	—	9	1	1	—	1	—	136	17	42	13	—	178	30	208		
—	—	—	—	1	—	—	—	46	8	22	1	—	68	9	77		
—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	16	—	—	43	—	43		
—	—	1	—	—	—	—	—	35	4	12	1	—	47	5	52		
—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	50	—	—	81	—	81		
—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	2	—	—	11	—	11		
—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	18	—	—	38	—	38		
—	—	1	—	1	—	—	—	71	1	49	—	—	120	1	121		
—	—	1	—	—	—	—	—	78	3	54	1	—	132	4	136		
—	—	15	—	2	—	2	—	351	66	208	47	—	559	113	672		
—	—	6	—	1	—	—	—	159	16	80	5	—	239	21	260		
—	—	1	—	—	—	—	—	8	—	2	—	—	10	—	10		
—	—	—	—	—	—	—	—	15	5	15	1	—	30	6	36		
—	—	—	—	—	—	—	—	85	16	21	21	—	106	37	143		
—	—	34	1	6	—	3	—	1,082	136	602	92	—	1,684	228	1,912		
5	—	107	9	14	1	2	—	713	202	260	66	—	973	268	1,241		
—	—	2	—	6	—	—	—	31	1	10	2	—	41	3	44		
—	—	—	—	2	—	—	—	90	3	23	1	—	113	4	117		
—	—	2	—	—	—	—	—	26	1	12	—	—	38	1	39		
—	—	2	—	—	—	—	—	13	—	10	—	—	23	—	23		
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	10	—	—	13	—	13		
—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	30	—	—	45	—	45		
—	—	1	—	—	—	—	—	14	2	15	2	—	29	4	33		
—	—	6	—	1	—	—	—	82	9	49	5	—	131	14	145		
—	—	1	—	—	—	—	—	8	4	1	—	—	9	4	13		
—	—	1	—	—	—	—	—	8	—	6	3	—	14	3	17		
—	—	4	—	—	—	—	—	106	18	76	53	—	182	71	253		
—	—	8	1	3	—	—	—	182	56	81	57	—	263	113	376		

Tab. 25. (forts.) Arbetarnas

Tab. 25. (suite). Domiciles

Ort. Localité.		Antal arbetare, som hafva Nombre d'ouvriers ayant									
		Endast kök Cuisine seulement		1 rum utan kök 1 chambre sans cuisine		1 rum och del i kök 1 chambre et part de cuisine		1 rum och kök 1 chambre et cuisine		2 rum utan kök 2 chambres sans cuisine	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
30	Sastmola s:n	38	7	—	—	5	4	60	3	—	—
31	Karkku s:n	8	1	2	—	4	—	51	—	—	—
32	Loimijoki s:n	17	4	7	—	—	—	20	3	—	—
33	Hela länet	444	135	28	1	95	79	768	92	1	—
	Tavastehus län.										
34	Tammerfors	11	—	—	—	10	1	12	—	—	—
35	Tammela s:n	—	—	5	—	—	—	6	—	—	—
36	Jokkis s:n	—	—	8	—	—	—	16	—	—	—
37	Akkas s:n	28	12	—	—	1	—	43	4	—	—
38	Kalvola s:n	10	2	—	—	—	1	13	1	—	—
39	Sääksmäki s:n	23	6	—	2	9	1	24	5	—	—
40	Pälkäne s:n	5	—	2	1	1	1	14	1	—	—
41	Lempäälä s:n	—	1	—	1	—	—	13	2	—	—
42	Birkkala s:n	3	—	1	—	17	—	37	—	—	—
43	Ylöjärvi s:n	20	6	—	—	—	—	28	2	—	—
44	Orivesi s:n	35	2	3	—	5	—	37	—	—	—
45	Ruovesi s:n	91	9	3	—	—	—	34	1	2	—
46	Korpilahti s:n	57	1	16	—	1	—	9	—	—	—
47	Tavastehus landsförsamling ..	17	2	32	7	2	1	39	2	—	—
48	Janakkala s:n	6	—	2	—	—	—	5	—	—	—
49	Loppis s:n	12	—	6	—	—	—	12	—	—	—
50	Hausjärvi s:n	12	3	6	3	—	—	32	7	—	—
51	Hollola s:n	80	28	—	—	1	—	54	8	—	—
52	Asikkala s:n	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—
53	Hela länet	416	72	84	14	47	5	429	33	2	—
	Viborgs län.										
54	Villmanstrand	4	—	2	—	—	—	17	—	—	—
55	Fredrikshamn	9	2	—	—	—	—	22	5	—	—
56	Kotka	448	60	46	47	—	1	187	11	2	2
57	Pyttis s:n	23	2	—	—	—	—	9	1	—	—
58	Kymmene s:n	561	98	50	17	—	—	221	14	—	1

bostadsförhållanden.

des ouvriers.

särskild bostad un domicile à part		2 rum och del i kök 2 chambres et part de cuisine		2 rum och kök 2 chambres et cuisine		3 eller flere rum och kök 3 chambres et au- dessus et cuisine		Antal arbetare som bo på fartyg Ouvriers logés sur des bateaux-chalandes		Summa Total		Arbetare som äro inne- boende hos andra Ouvriers partageant l'habitation d'autres personnes		Arbetare som gifvit ofullständiga uppgifter Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes		Hela antalet arbetare Nombre total d'ouvriers			
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	sum- ma. total.	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27				
—	—	2	—	1	—	—	106	14	69	39	—	—	175	53	228	30			
—	—	5	—	4	—	—	74	1	34	2	—	—	108	3	111	31			
—	—	6	—	3	—	—	53	7	47	5	—	—	100	12	112	32			
5	—	147	10	34	1	2	1,524	318	733	235	—	—	2,257	553	2,810	33			
3	—	2	—	2	—	—	40	1	16	—	—	2	56	3	59	34			
—	—	4	—	1	—	—	16	—	4	—	—	—	20	—	20	35			
—	—	4	—	1	—	—	29	—	2	—	—	—	31	—	31	36			
1	—	8	—	7	—	—	88	16	19	3	—	1	107	20	127	37			
—	—	—	—	—	—	—	23	4	17	1	—	—	40	5	45	38			
—	1	6	—	5	—	—	67	15	49	7	1	—	117	22	139	39			
—	—	6	—	1	—	—	29	3	28	2	—	—	57	5	62	40			
—	—	5	—	2	—	—	20	4	11	—	—	—	31	4	35	41			
—	—	9	—	1	—	—	68	—	20	—	1	—	89	—	89	42			
—	—	2	—	—	—	—	50	8	44	8	—	—	94	16	110	43			
—	—	7	—	—	—	—	87	2	24	—	—	—	111	2	113	44			
1	—	4	—	1	—	—	136	10	96	15	—	—	232	25	257	45			
—	—	4	—	—	—	—	87	1	67	5	—	—	154	6	160	46			
—	1	9	1	—	—	—	99	14	30	6	2	—	131	20	151	47			
—	—	—	—	—	—	—	13	—	7	—	—	—	20	—	20	48			
—	—	1	—	—	—	—	31	—	24	—	1	—	56	—	56	49			
—	—	2	—	—	—	—	52	13	58	17	—	—	110	30	140	50			
—	—	3	—	1	—	—	139	36	58	14	—	—	197	50	247	51			
—	—	—	—	1	—	—	8	—	5	—	—	—	13	—	13	52			
5	2	76	1	23	—	—	1,082	127	579	78	5	3	1,666	208	1,874	53			
—	—	—	—	3	—	—	26	—	10	—	—	—	36	—	36	54			
—	—	6	—	3	—	—	40	7	33	5	—	—	73	12	85	55			
—	—	15	—	4	—	4	706	121	504	109	7	3	1,217	233	1,450	56			
—	—	—	—	1	—	—	33	3	31	2	—	—	64	5	69	57			
—	—	13	—	6	1	1	852	131	450	184	2	1	1,304	316	1,620	58			

Tab. 25. (forts.) Arbetarnas

Tab. 25. (suite). Domicile

Ort. Localité.		Antal arbetare, som hafva Nombre d'ouvriers ayant									
		Endast kök Cuisine seulement		1 rum utan kök 1 chambre sans cuisine		1 rum och del i kök 1 chambre et part de cuisine		1 rum och kök 1 chambre et cuisine		2 rum utan kök 2 chambres sans cuisine	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
59	Vekkelaks s:n	42	14	3	—	2	—	51	19	—	—
60	Lappvesi s:n	155	9	37	1	7	—	87	—	1	—
61	Valke la s:n	35	4	—	—	—	—	34	—	—	—
62	Joutseno s:n	59	15	4	3	4	—	49	3	—	—
63	Viborgs landsförsamling	63	4	67	—	29	—	210	4	—	—
64	Mohla s:n	97	32	40	10	6	3	131	20	—	—
65	Sordavala s:n	109	12	6	1	3	—	37	3	—	—
66	Salmis s:n	38	2	37	1	2	—	7	1	—	—
67	Hela länet	1,643	254	292	80	53	4	1,062	81	3	3
	S:t Michels län.										
68	Nyslott	3	—	5	—	4	1	9	—	—	—
69	Heinola s:n	20	4	—	—	1	—	18	1	—	—
70	Kristina s:n	—	—	39	4	—	—	11	—	—	—
71	Anttola s:n	—	—	40	—	—	—	18	—	—	—
72	S:t Michels s:n	—	—	77	19	3	3	86	13	—	—
73	Hirvensalmi s:n	—	—	21	—	—	—	10	—	1	—
74	Kangasniemi s:n	—	—	58	29	—	—	11	3	1	—
75	Kerimäki s:n	6	3	11	4	11	4	5	4	—	—
76	Savonranta s:n	—	—	15	2	—	—	2	—	4	—
77	Heinävesi s:n	1	—	7	—	—	—	—	—	1	—
78	Hela länet	30	7	273	58	19	8	170	21	7	—
	Kuopio län.										
79	Kuopio	—	—	26	3	—	—	18	2	—	—
80	Iisalmi	1	—	30	—	—	—	31	—	1	—
81	Leppävirta s:n	—	—	129	55	—	—	18	2	—	—
82	Suonnejoki s:n	—	—	59	5	1	—	14	2	—	—
83	Kuopio s:n	—	—	37	2	2	—	9	—	—	—
84	Muuruvesi s:n	—	—	85	20	—	—	8	—	—	—
85	Kontiolaks s:n	1	—	205	38	1	—	15	1	15	1
86	Pielisjärvi s:n	2	—	28	6	—	—	9	—	—	—
87	Hela länet	4	—	599	129	4	—	122	7	16	1

bostadsförhållanden.

des ouvriers.

särskild bostad un domicile à part						Antal arbetare som bo på fartyg Ouvriers logeant sur des bateaux-chalande		Summa Total		Arbetare som äro inne- boende hos andra Ouvriers partageant l'habitation d'autres personnes		Arbetare som gifvit ofullständiga uppgifter Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes		Hela antalet arbetare Nombre total d'ouvriers			
3 eller flere rum och kök 3 chambres et au- dessus et cuisine		2 rum och kök 2 chambres et cuisine		2 rum och del i kök 2 chambres et part de cuisine		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	Sum- ma. Total.	
16	17	14	15	12	13	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
—	—	18	1	—	—	9	127	34	34	18	—	—	161	52	213	59	
—	—	21	2	9	—	56	373	12	144	18	1	—	518	30	548	60	
—	—	4	—	1	—	—	74	4	33	—	—	—	107	4	111	61	
—	—	—	—	1	—	—	117	21	38	25	—	—	155	46	201	62	
—	—	43	—	14	—	37	463	8	213	18	5	—	681	26	707	63	
1	—	24	3	5	1	—	304	69	81	28	2	1	387	98	485	64	
—	—	1	—	—	—	—	156	16	42	5	—	1	198	22	220	65	
—	—	1	—	2	—	—	87	4	40	2	—	—	127	6	133	66	
1	—	146	6	51	2	107	3,358	430	1,653	414	17	6	5,028	850	5,878	67	
—	—	3	—	—	—	—	24	1	11	—	—	—	35	1	36	68	
—	—	4	—	1	—	—	44	5	9	3	—	—	53	8	61	69	
—	—	—	—	—	—	—	50	4	13	2	—	—	63	6	69	70	
—	—	7	—	5	—	—	70	—	17	—	—	—	87	—	87	71	
—	—	7	4	19	3	—	192	42	108	12	—	—	300	54	354	72	
—	—	1	—	—	—	—	33	—	18	—	—	—	51	—	51	73	
—	—	4	—	—	—	—	74	32	27	5	—	—	101	37	138	74	
—	—	—	—	—	—	—	33	15	14	4	—	—	47	19	66	75	
—	—	1	—	—	—	—	22	2	9	6	—	—	31	8	39	76	
—	—	—	—	—	—	—	9	—	7	—	—	—	16	—	16	77	
—	—	27	4	25	3	—	551	101	233	32	—	—	784	133	917	78	
—	—	—	—	—	—	—	44	5	17	2	—	—	61	7	68	79	
—	—	3	—	—	—	—	66	—	35	—	—	—	101	—	101	80	
—	—	4	1	—	—	—	151	58	36	7	—	—	187	65	252	81	
—	—	7	1	2	—	—	83	8	23	2	—	—	106	10	116	82	
—	—	—	—	1	—	—	49	2	41	5	—	—	90	7	97	83	
—	—	4	—	—	—	—	97	20	20	5	—	—	117	25	142	84	
—	—	5	—	—	—	32	274	40	65	6	3	—	342	46	388	85	
—	—	1	—	—	—	—	39	7	49	8	1	—	89	15	104	86	
—	—	23	3	3	—	32	803	140	286	35	4	—	1,093	175	1,268	87	

Tab. 25. (forts.) Arbetarnas

Tab. 25. (suite). Domicile

Ort. Localité.		Antal arbetare, som haiva. Nombre d'ouvriers ayant									
		Endast kök Cuisine seulement		1 rum utan kök 1 chambre sans cuisine		1 rum och del i kök 1 chambre et part de cuisine		1 rum och kök 1 chambre et cuisine		2 rum utan kök 2 chambres sans cuisine	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vasa län.											
88	Jakobstad	47	4	—	—	—	—	37	5	—	—
89	Vörå s:n	21	4	—	—	—	—	7	1	—	—
90	Jeppo s:n	8	—	—	—	—	—	12	—	—	—
91	Kronoby s:n	2	1	—	—	—	—	9	—	—	—
92	Larsmo s:n	1	1	—	—	—	—	14	1	—	—
93	Kelviä s:n	2	1	—	—	—	—	7	—	—	—
94	Himango s:n	17	10	—	—	—	—	15	7	—	—
95	Töysä s:n	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—
96	Alavo s:n	3	—	1	—	—	—	29	2	—	—
97	Ätsäri s:n	36	8	1	—	2	2	21	—	—	—
98	Pihlajavesi s:n	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—
99	Keuru s:n	23	—	2	—	—	—	12	—	—	—
100	Jyväskylä s:n	23	5	1	—	—	—	11	1	—	—
101	Konginkangas s:n	22	—	3	1	—	—	2	—	—	—
102	Laukas s:n	121	32	6	3	—	—	85	9	—	—
103	Äänekoski s:n	11	9	1	—	—	—	14	3	—	—
104	Hela länet	340	75	15	4	2	2	282	29	—	—
Uleåborgs län.											
105	Uleåborg	—	—	149	52	3	2	48	7	1	—
106	Kemi	—	—	62	13	—	—	26	—	—	—
107	Kajana	—	—	71	6	—	—	43	1	—	—
108	Ylivieska s:n	17	2	—	—	—	—	20	8	—	—
109	Paavola s:n	74	23	3	—	—	—	34	6	—	—
110	Uleåsalö s:n	—	—	36	6	1	—	25	4	—	—
111	Haukipudas s:n	—	—	126	41	1	1	64	7	—	—
112	Simo s:n	—	—	31	5	—	—	18	2	—	—
113	Kemi landsförsamling	—	—	101	12	—	—	34	1	1	—
114	Nedertorneå s:n	—	—	110	7	—	—	18	2	—	—
115	Hela länet	91	25	689	142	5	3	330	38	2	—
116	Summa summarum	3,553	668	2,043	433	232	107	3,547	325	31	4

bostadsförhållanden.

des ouvriers.

särskild bostad un domicile à part						Antal arbetare som bo på fartyg Ouvriers logeant sur des bateaux-chalandis	Summa Total		Arbetare som äro inne- boende hos andra Ouvriers partageant l'habitation d'autres personnes		Arbetare som gifvit ofullständiga uppgifter Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes		Hela antalet arbetare Nombre total d'ouvriers		
2 rum och del i kök 2 chambres et part de cuisine	2 rum och kök. 2 chambres et cuisine	3 chambres et au- dessus et cuisine	3 eller flere rum och kök 3 chambres et au- dessus et cuisine	m. h.	kv. f.										
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	Sum- ma Total.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
—	—	2	—	1	—	—	87	9	101	12	1	—	189	21	210
—	—	—	—	—	—	—	28	5	9	6	—	—	37	11	48
—	—	—	—	1	—	—	21	—	32	2	—	—	53	2	55
—	—	6	—	2	—	—	19	1	35	—	—	—	54	1	55
—	—	11	—	—	—	—	26	2	39	1	—	—	65	3	68
—	—	—	—	—	—	—	9	1	3	—	—	—	12	1	13
—	—	5	—	1	—	—	38	17	12	9	—	—	50	26	76
—	—	—	—	—	—	—	5	—	11	—	—	—	16	—	16
—	—	1	—	4	—	—	38	2	21	2	—	—	59	4	63
—	—	3	—	—	—	—	63	10	47	8	—	—	110	18	128
—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—	—	—	6	—	6
—	—	—	—	—	—	—	37	—	16	—	—	—	53	—	53
—	—	1	—	1	—	—	37	6	15	6	—	—	52	12	64
—	—	—	—	—	—	—	27	1	14	1	—	—	41	2	43
—	—	9	—	2	—	—	223	44	85	22	—	—	308	66	374
—	—	1	1	1	—	—	28	13	34	5	—	—	62	18	80
—	—	39	1	13	—	—	691	111	475	74	1	—	1,167	185	1,352
—	—	5	—	—	—	1	207	61	199	67	1	—	407	128	535
—	—	1	—	—	—	—	89	13	76	23	—	—	165	36	201
—	—	2	—	3	—	—	119	7	70	17	—	—	189	24	213
—	—	5	—	—	—	—	42	10	27	2	—	—	69	12	81
—	—	2	2	2	—	—	115	31	120	22	1	1	236	54	290
—	—	2	—	—	—	—	64	10	47	17	—	—	111	27	138
—	—	4	1	1	—	—	196	50	121	34	—	—	317	84	401
—	—	4	—	1	—	—	54	7	84	6	—	—	138	13	151
—	—	9	—	—	—	—	145	13	111	17	1	—	257	30	287
—	—	7	—	1	—	—	136	9	249	49	1	—	386	58	444
—	—	41	3	8	—	1	1,167	211	1,104	254	4	1	2,275	466	2,741
11	2	533	29	163	6	145	10,258	1,574	5,665	1,214	31	10	15,954	2,798	18,752

Tab. 26. Arbetarnas bostadsförhållanden:

Tab. 26. Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

Or t. Localité.		Antal perso- Nombre de per-						
		endast kök. cuisine seule- ment.	endast 1 rum. 1 chambre.	1 rum och del i kök. 1 chambre et part de cuisine.	1 rum och kök. 1 chambre et cuisine.			
		Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ännu boende. Nombre d'habitans.
1		2	3	4	5	6	7	8
Nylands län.								
1	Helsingfors	10	36	12	61	—	—	1
2	Lovisa	100	407	1	7	—	—	90
3	Borgå	36	141	2	2	1	2	37
4	Tenala s:n	11	63	8	33	—	—	8
5	Pojo s:n	29	138	4	23	—	—	5
6	Karis s:n	21	108	2	7	—	—	8
7	Pyhäjärvi s:n	1	3	5	17	—	—	3
8	Vichtis s:n	9	44	6	18	—	—	5
9	Lojo s:n	24	117	7	29	—	—	39
10	Nurmijärvi s:n	40	194	14	39	—	—	26
11	Borgå s:n	350	1,632	19	71	9	25	248
12	Pernå s:n	169	817	—	—	1	2	80
13	Orimattila s:n	5	19	—	—	—	—	3
14	Iittis s:n	18	70	—	—	2	2	14
15	Strömfors s:n	104	491	11	60	1	2	27
Åbo och Björneborgs län.								
16	Björneborg	226	890	4	14	142	411	422
17	Nådendal	9	35	4	17	—	—	15
18	Pargas s:n	60	240	13	70	—	—	30
19	Piikkis s:n	17	97	3	12	—	—	5
20	Pemar s:n	4	13	3	11	2	8	5
21	Finnby s:n	—	—	5	17	—	—	3
22	Bjerna s:n	3	14	19	65	2	7	9
23	S:t Bertils s:n	7	39	2	5	—	—	6
24	Halikko s:n	36	146	7	31	—	—	41
25	S:t Märten s:n	4	14	1	1	—	—	6
26	Pöytis s:n	5	14	4	16	—	—	2
27	Euraaminne s:n	63	290	1	1	3	6	56

antal lägenheter och däri boende personer.

logement: nombre de logements, nombre d'habitants.

ner som bo i
sonnes habitant

Antal arbetare som givit ofullständiga uppgifter. Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.										Summa. Total.		Antal arbetare som givit ofullständiga uppgifter. Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.	Antal
2 rum utan kök. 2 chambres sans cuisine.	2 rum och del i kök. 2 chambres et part de cuisine.	2 rum och kök. 2 chambres et cuisine.	3 eller flere rum och kök. 3 chambre et au-dessus et cuisine.	Antal arbetare som bo på fartyg. Ouvriers logeant sur des chalands.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.		Antal lägenheter. Nombre de logements.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.			
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	5	—	—	15	84	1	3	1	4	24	105	—	1
—	—	—	—	—	—	1	7	—	—	208	972	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	348	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	140	16	4
—	—	—	—	1	9	—	—	—	—	39	199	13	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	163	50	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	36	2	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	83	18	8
—	—	—	—	1	4	1	9	—	—	72	355	49	9
—	—	—	—	1	9	—	—	—	—	81	389	55	10
—	—	—	—	40	235	4	39	2	4	672	3,353	—	11
—	—	—	—	9	48	1	2	—	—	260	1,284	—	12
—	—	—	—	2	16	—	—	—	—	10	53	—	13
—	—	—	—	2	23	—	—	—	—	36	198	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143	696	—	15
1	6	5	33	117	651	15	102	—	—	932	4,185	309	16
3	12	—	—	2	19	6	78	—	—	39	231	5	17
8	40	—	—	—	—	4	23	—	—	115	524	2	18
—	—	—	—	2	10	—	—	—	—	27	144	12	19
3	16	—	—	2	6	3	18	—	—	22	95	1	20
4	8	—	—	—	—	1	7	—	—	13	49	—	21
8	41	—	—	—	—	3	13	—	—	44	191	1	22
—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	16	84	17	23
—	—	—	—	6	26	1	3	—	—	91	417	54	24
1	7	—	—	1	8	—	—	—	—	13	51	—	25
3	17	—	—	1	7	—	—	—	—	15	64	2	26
—	—	—	—	4	17	—	—	—	—	127	585	126	27

Tab. 26. (forts.) Arbetarnas bostadsförhållanden:

Tab. 26. (suite). Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

Or t. Localité.		Antal perso- Nombre de per-							
		endast kök. cuisine seule- ment.		endast 1 rum. 1 chambre.		1 rum och del i kök. 1 chambre et part de cuisine.		1 rum och kök. 1 chambre et cuisine.	
		Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.	Antal äm- boende. Nombre de logemens.
1		2	3	4	5	6	7	8	9
28	Björneborgs landsförsamling .	76	260	—	—	15	54	141	661
29	Sastmola s:n	46	211	—	—	9	29	67	366
30	Karkku s:n	11	44	3	10	4	12	52	252
31	Loimijoki s:n	25	112	27	96	—	—	25	143
Tavastehus län.									
32	Tammerfors	12	53	—	—	14	62	15	95
33	Tammela s:n	—	—	7	21	—	—	8	30
34	Jokkis s:n	—	—	8	28	—	—	17	85
35	Akkas s:n	47	223	—	—	1	4	55	265
36	Kalvola s:n	16	73	—	—	1	3	20	97
37	Sääksmäki s:n	40	150	3	9	15	83	52	286
38	Pälkäne s:n	7	19	4	8	3	22	31	161
39	Lempäälä s:n	2	8	3	9	—	—	20	99
40	Birkkala s:n	4	26	1	2	19	72	41	162
41	Ylöjärvi s:n	37	116	1	6	—	—	64	347
42	Orivesi s:n	43	209	3	13	7	44	47	231
43	Ruovesi s:n	151	734	9	36	2	11	65	373
44	Korpilaks s:n	95	583	19	79	2	10	26	170
45	Tavastehus landsförsamling..	19	91	39	172	3	5	41	209
46	Janakkala s:n	6	24	2	4	—	—	5	27
47	Loppis s:n	12	58	6	20	—	—	12	57
48	Hausjärvi s:n	15	60	9	34	—	—	39	222
49	Hollola s:n	137	553	—	—	1	1	97	528
50	Asikkala s:n	9	51	—	—	—	—	1	3
Viborgs län.									
51	Villmanstrand	4	11	2	10	—	—	18	82
52	Fredrikshamn	14	85	—	—	—	—	42	257
53	Kotka	605	3,283	413	2,170	3	21	252	1,451
54	Pyttis s:n	52	269	—	—	—	—	15	78

antal lägenheter och däri boende personer.

logement: nombre de logements, nombre d'habitants.

ner som bo i sonnes habitant										Summa. Total.		Antal arbetare som gifvit ofull- ständiga uppgifter. Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.	
2 rum utan kök. 2 chambres sans cuisine.	2 rum och del i kök. 2 chambres et part de cuisine.	2 rum och kök. 2 chambres et cuisine.	3 eller flere rum och kök. 3 chambres et au-dessus et cuisine.	Antal arbetare som bo på fartyg. Ouvriers lo- geant sur des chalands.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.					
Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	22	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
—	—	—	—	10	56	3	12	—	—	245	1,043	131	28
—	—	—	—	3	20	1	4	—	—	126	630	102	29
—	—	—	—	5	18	4	26	—	—	79	362	32	30
21	130	—	—	6	24	6	39	—	—	110	544	2	31
—	—	8	53	2	17	2	16	—	—	53	296	6	32
—	—	—	—	4	29	1	6	—	—	20	86	—	33
—	—	—	—	4	33	2	13	—	—	31	159	—	34
—	—	1	10	10	56	9	42	—	—	123	600	4	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	173	8	36
—	—	2	13	11	81	7	72	—	—	130	694	9	37
—	—	—	—	12	81	4	25	—	—	61	316	1	38
—	—	—	—	7	45	2	11	—	—	34	172	1	39
—	—	—	—	12	73	1	11	—	—	78	346	11	40
—	—	—	—	6	54	2	19	—	—	110	542	—	41
—	—	—	—	13	81	—	—	—	—	113	578	—	42
2	16	1	10	18	134	4	33	—	—	252	1,347	5	43
—	—	—	—	9	46	—	—	—	—	151	888	9	44
—	—	1	1	10	52	—	—	—	—	113	530	38	45
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	55	7	46
—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	31	140	25	47
—	—	—	—	2	13	—	—	—	—	65	329	75	48
—	—	—	—	11	71	1	11	—	—	247	1,164	—	49
—	—	—	—	—	—	3	12	—	—	13	66	—	50
—	—	—	—	—	—	3	15	—	—	27	118	9	51
—	—	—	—	21	149	8	77	—	—	85	568	—	52
110	763	—	—	23	145	26	199	3	10	1,435	8,042	15	53
—	—	—	—	1	6	1	4	—	—	69	357	—	54

Tab. 26 (forts.) Arbetarnas bostadsförhållanden:

Tab. 26. (suite). Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

Or t. Localité.		Antal perso- Nombre de per-							
		endast kök. cuisine seule- ment.		endast i rum. 1 chambre.		1 rum och del i kök. 1 chambre et part de cuisine.		1 ram och kök. 1 chambre et cuisine.	
		Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.	Antal ännu boende. Nombre d'habitans. Antal ägen- heter. Nombre de logements.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
55	Kymmene s:n	660	2,831	554	3,254	—	—	236	1,227
56	Vekkelaks s:n	81	400	3	5	3	20	87	481
57	Lappvesi s:n	164	657	38	181	7	24	88	459
58	Valkeala s:n	46	245	—	—	—	—	54	300
59	Joutseno s:n	74	307	8	31	4	17	53	304
60	Viborgs landsförsamling	69	291	69	345	29	107	215	1,138
61	Mohla s:n	130	593	50	240	10	44	152	791
62	Sordavala s:n	123	597	9	36	3	14	40	219
63	Salmis s:n	41	252	38	611	2	7	8	41
S:t Michels län.									
64	Nyslott	3	10	5	20	6	23	9	39
65	Heinola s:n	30	121	—	—	1	1	22	119
66	Kristina s:n	—	—	55	260	—	—	14	69
67	Anttola s:n	—	—	48	187	—	—	25	126
68	S:t Michels s:n	—	—	170	730	8	26	141	705
69	Hirvensalmi s:n	—	—	35	151	—	—	10	44
70	Kangasniemi s:n	—	—	110	559	—	—	20	124
71	Kerimäki s:n	9	50	19	81	16	88	9	57
72	Savonranta s:n	—	—	17	91	—	—	2	9
73	Heinävesi s:n	1	7	10	55	—	—	—	—
Kuopio län.									
74	Kuopio	—	—	35	188	—	—	33	193
75	Iisalmi	1	7	41	211	—	—	50	289
76	Leppävirta s:n	—	—	215	1,063	—	—	30	196
77	Suonnejoki s:n	—	—	76	374	1	5	27	149
78	Kuopio s:n	—	—	55	467	2	16	26	216
79	Muuruvesi s:n	—	—	129	809	—	—	9	45
80	Kontiolaks s:n	1	10	248	1,477	1	8	16	85
81	Pielisjärvi s:n	2	16	37	241	—	—	9	55

antal lägenheter och däri boende personer.

logement: nombre de logements, nombre d'habitants.

ner som bo i sonnes habitant										Summa. Total.		Antal arbetare som ständiga uppgifter. Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.	Antal standiga uppgifter. Nombre d'ouvriers ayant fourni des données complètes.
2 rum utan kök. 2 chambres sans cuisine.	2 rum och del i kök. 2 chambres et part de cuisine.	2 rum och kök. 2 chambres et cuisine.	3 eller flere rum och kök. 3 chambres et au-dessus et cuisine.	Antal arbetare som bo på fartyg. Ouvriers lo- geant sur des chalands.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.		Antal däri boende. Nombre d'habitants.			
Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	Antal äggen- heter. Nombre de logements.	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
125	900	—	—	14	94	28	236	1	1	1,618	8,543	2 55	
—	—	—	—	25	159	5	46	9	21	213	1,132	— 56	
1	4	—	—	23	185	9	70	—	—	330	1,580	218 57	
—	—	—	—	7	53	4	37	—	—	111	635	— 58	
—	—	—	—	—	—	1	8	—	—	140	667	61 59	
—	—	—	—	43	301	14	115	—	—	439	2,297	268 60	
—	—	1	10	27	175	6	67	—	—	376	1,920	109 61	
—	—	—	—	1	8	—	—	—	—	176	874	44 62	
—	—	—	—	1	8	2	15	—	—	92	934	41 63	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	3	17	—	—	—	—	26	109	10 64	
—	—	—	—	6	34	2	7	—	—	61	282	— 65	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	329	— 66	
—	—	—	—	9	50	5	48	—	—	87	411	— 67	
—	—	—	—	13	94	22	166	—	—	354	1,721	— 68	
2	9	—	—	4	31	—	—	—	—	51	235	— 69	
1	12	—	—	6	41	—	—	—	—	137	736	1 70	
1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	54	289	12 71	
4	20	—	—	1	6	—	—	—	—	24	126	15 72	
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	12	63	4 73	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	381	— 74	
1	6	—	—	7	53	1	12	—	—	101	578	— 75	
—	—	—	—	7	64	—	—	—	—	252	1,323	— 76	
—	—	—	—	9	58	3	32	—	—	116	618	— 77	
—	—	—	—	12	207	2	66	—	—	97	972	— 78	
—	—	—	—	4	32	—	—	—	—	142	886	— 79	
16	69	—	—	5	33	—	—	—	—	287	1,682	101 80	
—	—	—	—	1	16	—	—	—	—	49	328	55 81	

Tab. 26. (forts.) Arbetarnas bostadsförhållanden:

Tab. 26. (suite). Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

Ort. Localité.	Antal perso- Nombre de per-							
	endast kök. cuisine seule- ment.		endast 1 rum. 1 chambre.		1 rum och del i kök. 1 chambre et part de cuisine.		1 rum och kök. 1 chambre et cuisine.	
	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.	Antal äg- heter. Nombre de logements.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vasa län.								
82 Jakobstad	92	455	2	8	—	—	100	632
83 Vörå s:n	27	76	—	—	—	—	21	105
84 Jeppo s:n	18	78	—	—	—	—	23	140
85 Kronoby s:n	6	32	—	—	—	—	20	86
86 Larsmo s:n	8	31	—	—	—	—	24	112
87 Kelviä s:n	3	12	—	—	—	—	8	52
88 Himango s:n	32	143	—	—	—	—	36	219
89 Töysä s:n	1	5	4	23	—	—	9	57
90 Alavo s:n	5	21	6	26	1	4	43	232
91 Ätsäri s:n	66	375	2	3	4	37	45	298
92 Pihlajavesi s:n	2	6	—	—	—	—	4	17
93 Keuru s:n	26	129	2	9	—	—	20	123
94 Jyväskylä s:n	39	187	1	2	—	—	22	133
95 Konginkangas s:n	31	149	4	12	—	—	7	32
96 Laukas s:n	211	903	11	41	—	—	135	727
97 Äänekoski s:n	30	133	1	4	—	—	41	221
Uleåborgs län.								
98 Uleåborg	—	—	366	1,845	6	25	136	892
99 Kemi	—	—	131	675	—	—	62	527
100 Kajana	—	—	115	638	—	—	86	550
101 Ylivieska s:n	24	93	3	22	—	—	42	268
102 Paavola s:n	114	498	38	330	—	—	55	323
103 Uleåsalö s:n	—	—	73	354	1	5	61	373
104 Haukipudas s:n	—	—	263	1,266	2	7	123	799
105 Simo s:n	—	—	95	765	—	—	41	260
106 Kemi landsförsamling	—	—	190	963	—	—	78	565
107 Nedertorneå s:n	—	—	388	3,042	—	—	38	234
108 Summa	5,016	23,098	4,485	25,049	369	1,376	5,127	28,350

antal lägenheter och däri boende personer.

logement: nombre de logements, nombre d'habitants.

ner som bo i sonnes habitant										Summa. Total.		Antal arbetare som gifvit ofull- ständiga uppgerhet. Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.	
2 rum utan kök. 2 chambres sans cuisine.		2 rum och del i kök. 2 chambres et part de cuisine.		2 rum och kök. 2 chambres et cuisine.		3 eller flere rum och kök. 3 chambres et au-dessus et cuisine.		Antal arbetare som bo på fartyg. Ouvriers lo- geant sur des chalands.					
Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.	Antal lägen- heter. Nombre de logements.
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
—	—	—	—	4	29	1	7	—	—	199	1,131	11	82
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	181	—	83
—	—	—	—	7	37	4	28	—	—	52	283	3	84
—	—	—	—	18	91	9	60	—	—	53	269	2	85
—	—	—	—	27	178	8	79	—	—	67	400	1	86
—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	12	69	1	87
—	—	—	—	5	23	2	13	—	—	75	398	1	88
1	12	—	—	1	4	—	—	—	—	16	101	—	89
—	—	—	—	3	22	4	24	—	—	62	329	1	90
—	—	—	—	10	70	1	14	—	—	128	797	—	91
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	23	—	92
—	—	—	—	3	14	1	9	—	—	52	284	1	93
—	—	—	—	1	8	1	5	—	—	64	335	—	94
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	193	1	95
—	—	—	—	11	54	6	47	—	—	374	1,772	—	96
—	—	—	—	7	43	1	6	—	—	80	407	—	97
1	4	—	—	22	202	1	11	—	—	532	2,979	3	98
—	—	—	—	7	61	1	10	—	—	201	1,273	—	99
1	10	—	—	4	30	7	83	—	—	213	1,311	—	100
—	—	—	—	7	51	—	—	—	—	76	434	5	101
9	123	—	—	4	38	6	80	—	—	226	1,392	64	102
—	—	—	—	2	9	1	7	—	—	138	748	—	103
—	—	—	—	8	45	5	45	—	—	401	2,162	—	104
—	—	—	—	13	111	2	18	—	—	151	1,154	—	105
1	6	—	—	15	109	2	14	—	—	286	1,657	1	106
—	—	—	—	13	75	1	7	—	—	440	3,358	4	107
330	2,250	19	130	829	5,494	299	2,443	16	40	16,490	88,230	2,262	108

Tab. 27. Arbetarnas bostads-

Tab. 27. Nombre d'ouvriers logeant

	Ort. Localité.	Antal arbetare som uppgifvit att i —															
		endast kök bo: — une cuisine seule habitent:															
		8 pers. 8 pers.	9 pers. 9 pers.	10 pers. 10 pers.	11 pers. 11 pers.	12 pers. 12 pers.	13 pers. 13 pers.	14 pers. 14 pers.	15 pers. 15 pers.	16 pers. 16 pers.	17 pers. 17 pers.	18 pers. 18 pers.	19 pers. 19 pers.	20 pers. 20 pers.	21 pers. 21 pers.	22 pers. 22 pers.	23 pers. 23 pers.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Nylands län.																	
1 Städer		7	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Landsbygden		51	17	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Summa		58	18	18	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åbo och Björneborgs län.																	
4 Städer		6	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Landsbygden		12	1	4	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
6 Summa		18	2	5	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Tavastehus län.																	
7 Städer		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Landsbygden		36	12	5	3	4	4	2	1	—	—	2	—	—	—	—	—
9 Summa		36	12	5	3	4	4	2	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Viborgs län.																	
10 Städer		34	16	9	7	—	2	2	3	—	4	19	1	3	1	—	—
11 Landsbygden		71	35	26	5	3	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1
12 Summa		105	51	35	12	3	2	2	3	1	4	20	1	3	1	1	—
S:t Michels län.																	
13 Städer		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Landsbygden		2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Summa		2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio län.																	
16 Städer		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Landsbygden		—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Summa		—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vasa län.																	
19 Städer		8	4	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 Landsbygden		23	11	10	2	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
21 Summa		31	15	12	2	3	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Uleåborgs län.																	
22 Städer		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Landsbygden		5	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Summa		5	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 Summa för städerna		55	22	13	9	3	2	2	3	—	4	19	1	3	1	—	—
26 Summa för landsbygden		200	81	67	13	7	4	3	2	4	—	3	—	—	—	—	1
27 Summa summarum		255	103	80	22	10	6	5	5	4	4	22	1	3	1	1	—

à l'étroit, et dans quelle mesure.

[illegible]

Tab. 27. (forts.) Arbetarnas bostads-

Tab. 27. (suite). Nombre d'ouvriers logeant

Or t. Localité.	Antal arbetare som uppgifvit									
	1 rum och del i kök bo 1 chambre et part de cuisine habitant						1 rum. 1 chambre			
	8 pers. 8 pers.	9 pers. 9 pers.	10 pers. 10 pers.	11 pers. 11 pers.	12 pers. 12 pers.	13 pers. 13 pers.	8 pers. 8 pers.	9 pers. 9 pers.	10 pers. 10 pers.	11 pers. 11 pers.
1	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
Nylands län.										
1 Städer	—	—	—	—	—	—	12	4	—	—
2 Landsbygd	—	—	—	—	—	—	50	25	10	4
3 Summa	—	—	—	—	—	—	62	29	10	4
Åbo och Björneborgs län.										
4 Städer	—	1	—	—	—	—	30	13	7	—
5 Landsbygd	—	3	1	—	—	—	37	20	4	3
6 Summa	—	4	1	—	—	—	67	33	11	3
Tavastehus län.										
7 Städer	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—
8 Landsbygd	3	3	—	—	1	—	56	23	20	3
9 Summa	4	3	—	—	1	—	58	23	21	3
Viborgs län.										
10 Städer	—	—	—	1	—	—	40	17	10	3
11 Landsbygd	3	—	—	—	—	—	75	53	26	6
12 Summa	3	—	—	1	—	—	115	70	36	9
S:t Michels län.										
13 Städer	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
14 Landsbygd	1	—	1	—	—	1	11	3	5	6
15 Summa	1	—	1	—	—	1	12	3	5	6
Kuopio län.										
16 Städer	—	—	—	—	—	—	9	3	4	2
17 Landsbygd	1	—	1	—	—	—	10	2	7	2
18 Summa	1	—	1	—	—	—	19	5	11	4
Vasa län.										
19 Städer	—	—	—	—	—	—	14	4	3	3
20 Landsbygd	—	1	—	—	—	1	32	35	18	8
21 Summa	—	1	—	—	—	1	46	39	21	11
Uleåborgs län.										
22 Städer	—	—	—	—	—	—	40	14	21	8
23 Landsbygd	—	—	—	—	—	—	53	45	14	20
24 Summa	—	—	—	—	—	—	93	59	35	28
25 Summa för städerna	1	1	—	1	—	—	148	55	46	16
26 Summa för landsbygden	8	7	3	—	1	2	324	206	104	52
27 Summa summarum	9	8	3	1	1	2	472	261	150	68

förhållanden: trångboddheten.

à l'étroit, et dans quelle mesure.

att i — Nombre d'ouvriers ayant indiqué que dans

och kök bo et cuisine habitent												2 rum utan kök bo 2 chambres sans cuisine habitent												2 rum och del i kök bo 2 chambres et part de cuisine habitant			
10 pers. 10 pers.	9 pers. 9 pers.	8 pers. 8 pers.	20 pers. 20 pers.	15 pers. 15 pers.	14 pers. 14 pers.	13 pers. 13 pers.	12 pers. 12 pers.	11 pers. 11 pers.	10 pers. 10 pers.	9 pers. 9 pers.	8 pers. 8 pers.	22 pers. 22 pers.	20 pers. 20 pers.	18 pers. 18 pers.	16 pers. 16 pers.	15 pers. 15 pers.	14 pers. 14 pers.	13 pers. 13 pers.	12 pers. 12 pers.	11 pers. 11 pers.	10 pers. 10 pers.	9 pers. 9 pers.	8 pers. 8 pers.	20 pers. 20 pers.	10 pers. 10 pers.		
48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	3	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	—	2	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	—	2	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	7	3	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	1	2	—	2	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	8	5	1	2	—	1	1	1	2	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17	7	3	8	—	—	1	21	8	11	1	1	1	1	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	5	6	2	3	2	—	22	16	14	3	5	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
41	12	9	10	3	2	1	43	24	25	4	6	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	

Ort. Localité.		Antal arbetare som uppgifvit																	
		2 rum och kök bo — 2 chambres et cuisine habitent																	
		8 pers. 8 pers.	9 pers. 9 pers.	10 pers. 10 pers.	11 pers. 11 pers.	12 pers. 12 pers.	13 pers. 13 pers.	14 pers. 14 pers.	15 pers. 15 pers.	16 pers. 16 pers.	17 pers. 17 pers.	18 pers. 18 pers.	19 pers. 19 pers.	20 pers. 20 pers.	21 pers. 21 pers.	22 pers. 22 pers.	23 pers. 23 pers.	24 pers. 24 pers.	25 pers. 25 pers.
1	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
Nylands län.																			
1	Städer	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Landsbygd	8	3	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Summa	10	4	3	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åbo och Björneborgs län.																			
4	Städer	10	8	2	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
5	Landsbygd	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Summa	12	10	2	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tavastehus län.																			
7	Städer	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Landsbygd	19	8	11	7	3	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Summa	19	8	12	7	3	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viborgs län.																			
10	Städer	5	2	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Landsbygd	29	7	14	5	3	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Summa	34	9	16	7	3	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t Michels län.																			
13	Städer	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Landsbygd	2	3	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Summa	2	4	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio län.																			
16	Städer	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Landsbygd	5	1	3	—	1	1	2	1	1	3	1	—	1	1	1	1	1	1
18	Summa	5	2	3	—	2	2	2	1	1	3	1	—	1	1	1	1	1	1
Vasa län.																			
19	Städer	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Landsbygd	10	7	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Summa	13	7	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uleåborgs län.																			
22	Städer	4	6	5	1	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Landsbygd	8	6	12	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Summa	12	12	17	1	5	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Summa för städerna	24	19	10	4	5	6	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
26	Summa för landsbygden	83	37	48	15	13	6	4	2	2	3	1	—	1	1	1	1	1	1
27	Summa summarum	107	56	58	19	18	12	5	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1

à l'étroit, et dans quelle mesure.

3 eller flere rum och kök bo — 3 chambres et au-dessus et cuisine habitent																							
34 pers. 34 pers.	28 pers. 28 pers.	24 pers. 24 pers.	22 pers. 22 pers.	21 pers. 21 pers.	20 pers. 20 pers.	19 pers. 19 pers.	18 pers. 18 pers.	17 pers. 17 pers.	16 pers. 16 pers.	15 pers. 15 pers.	14 pers. 14 pers.	13 pers. 13 pers.	12 pers. 12 pers.	11 pers. 11 pers.	10 pers. 10 pers.	9 pers. 9 pers.	8 pers. 8 pers.						
98	97	96	95	94	93	92	91	90	89	88	87	86	85	84	83	82	81						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3						
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3						
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	2	1	2	2						
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5						
6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	1	2	1	2	7						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2						
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	2	—	7						
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	8						
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	4	2	—	9						
10	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	2	5	3						
11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	3	5	6	11	9						
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12						
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	5	3						
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	5	3						
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
17	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—						
18	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	1						
19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
20	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	1	—	3	6	4						
21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	3	6	4						
22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	2						
23	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	1	—	1						
24	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	4	—	1						
25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	3	11	7	9						
26	1	1	1	1	—	1	1	—	2	3	6	4	10	11	14	24	33						
27	1	1	1	2	2	1	1	1	2	6	6	7	12	14	20	31	42						

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27

Tab. 28. Arbetare

Tab. 28. Montant du

	Or t. Localité.	Antal arbetare med egna bostäder som betala i månadshyra Nombre d'ouvriers ayant un domicile particulier et payant un loyer mensuel						Summa. Total.
		mindre än 10 mk. au-dessous de 10 fr.	10—20 mk. 10—20 fr.	20—30 mk. 20—30 fr.	30—40 mk. 30—40 fr.	40 mk o. öfver. 40 fr. et au- dessus.	ej uppgifvet belopp. non mentionné.	
		2	3	4	5	6	7	8
1	Helsingfors	—	3	5	1	—	—	9
2	Lovisa	31	22	—	—	—	—	53
3	Borgå	14	19	2	1	—	—	36
4	Tenala s:n	17	—	—	—	—	—	17
5	Pojo s:n	26	—	—	—	—	—	26
6	Karis s:n	9	2	—	—	—	—	11
7	Pyhäjärvi s:n	3	—	—	—	—	—	3
8	Vichtis s:n	15	—	—	—	—	—	15
9	Lojo s:n	8	1	—	—	—	1	10
10	Nurmijärvi s:n	14	21	1	—	—	—	36
11	Borgå s:n	209	20	4	—	2	3	238
12	Pernå s:n	69	1	—	—	—	1	71
13	Orimattila s:n	1	—	—	—	—	1	2
14	Iittis s:n	12	2	—	—	—	—	14
15	Strömfors s:n	2	—	—	—	—	2	4
16	Björneborg	268	91	5	—	—	9	373
17	Nådendal	9	10	1	—	—	—	20
18	Pargas s:n	—	—	—	—	—	—	—
19	Piikkis s:n	8	—	—	—	—	—	8
20	Pemar s:n	2	1	—	—	—	—	3
21	Finnby s:n	—	—	—	—	—	—	—
22	Bjernå s:n	5	—	—	—	—	—	5
23	S:t Bertils s:n	2	—	—	—	—	—	2
24	Halikko s:n	12	—	—	—	—	—	12
25	S:t Mårtens s:n	1	—	—	—	—	—	1
26	Pöytis s:n	2	—	—	—	—	—	2
27	Euraâminne s:n	10	—	—	—	—	—	10
28	Björneborgs landsförsamling	84	—	—	—	—	2	86
29	Sastmola s:n	15	—	—	—	—	—	15
30	Karkku s:n	18	—	—	—	1	1	20
31	Loimijoki s:n	17	—	—	—	—	1	18
32	Tammerfors	14	12	7	1	—	1	35
33	Tammela s:n	8	—	—	—	—	—	8
34	Jokkis s:n	4	—	—	—	—	—	4
35	Akkas s:n	21	—	—	—	—	2	23
36	Kalvola s:n	6	—	—	—	—	1	7

nas hyresbelopp.
loyer des ouvriers.

Antal arbetare med eget hus och årligt arrende <i>Nombre d'ouvriers ayant une maison à eux et payant à bail annuel</i>			Antal arbetare med <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>		Summa sammanr. <i>Somme totale.</i>	Antal arbetare som bo hos andra och betala i månadshyra. <i>Nombre d'ouvriers demeurant chez d'autres personnes et payant un loyer mensuel</i>										Antal i dessa familjer inboende. <i>Nombre de locataires logent chez les familles.</i>	
<i>Non mentionné.</i>			<i>ei uppsett arrende.</i>	<i>egen gård.</i>		<i>fr. postad, en doncle grutut.</i>	<i>10-20 fr.</i>	<i>20-30 fr.</i>	<i>30-40 fr.</i>	<i>40 fr. et au-dessus.</i>	<i>40 mk. och öfver.</i>	<i>ei uppsett belopp. non mentionné.</i>	<i>Summa. Total.</i>	<i>Antal familjer som hafva inboende.</i>	<i>Antal i dessa familjer inboende.</i>		
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
—	—	—	—	2	11	1	2	—	1	—	9	13	—	1			
43	17	—	5	35	153	20	8	—	—	—	27	55	3	4			
2	10	1	2	3	54	7	2	—	1	4	9	23	3	6			
1	1	1	1	6	27	—	—	—	—	—	16	16	1	1			
—	4	—	—	9	39	—	—	—	—	—	13	13	2	2			
1	—	2	1	16	31	—	—	—	—	—	50	50	8	18			
—	—	1	—	5	9	—	—	—	—	—	2	2	1	1			
—	1	—	—	4	20	—	—	—	—	—	18	18	4	4			
9	4	2	1	46	72	—	—	—	—	—	49	49	5	9			
3	3	—	3	36	81	—	—	—	—	—	55	55	22	41			
46	90	7	3	33	417	101	3	5	4	18	124	255	28	54			
14	15	—	2	73	175	10	—	—	—	—	75	85	8	11			
2	3	—	—	1	8	—	—	—	—	—	2	2	—	—			
3	—	—	—	3	20	11	1	2	—	—	2	16	2	2			
5	2	2	1	87	101	4	1	—	—	—	37	42	9	15			
178	118	35	47	164	915	67	6	53	45	42	113	326	132	251			
—	—	—	11	1	32	1	1	—	1	—	9	12	11	68			
—	—	—	—	93	93	1	—	—	—	—	23	24	—	—			
3	1	—	1	14	27	—	—	—	—	—	12	12	4	4			
—	—	—	3	7	13	3	—	—	—	—	7	10	—	—			
—	—	—	2	1	3	5	—	—	—	2	3	10	—	—			
—	—	—	10	—	15	20	—	—	—	1	9	30	1	2			
3	1	—	2	8	16	—	—	—	—	—	17	17	1	5			
13	23	3	3	37	91	—	—	—	—	—	54	54	12	17			
—	—	—	7	4	12	—	—	—	—	—	1	1	1	7			
—	—	—	6	—	8	—	—	1	—	—	8	9	—	—			
8	10	26	1	69	124	21	8	16	22	2	60	129	28	64			
79	30	4	2	37	238	12	4	29	27	3	63	138	23	34			
49	21	9	2	24	120	9	3	19	13	2	62	108	17	39			
22	7	18	1	7	75	13	5	2	5	1	10	36	5	11			
—	—	—	38	4	60	9	—	—	—	—	43	52	3	13			
1	4	—	—	3	43	6	—	—	3	4	3	16	9	16			
—	—	—	8	—	16	—	—	—	—	—	4	4	3	7			
—	—	—	14	11	29	—	—	—	—	—	2	2	5	14			
30	15	14	1	22	105	1	1	8	9	—	3	22	13	28			
5	1	9	—	5	27	—	—	1	2	—	15	18	1	2			

Tab. 28. (forts.) Arbe-

Tab. 28. (suite). Montant

	Ort. Localité.	Antal arbetare med egna bostäder som betala i månadshyra Nombre d'ouvriers ayant un domicile particulier et payant un loyer mensuel						Summa. Total.
		mindre än 10 mk. au-dessous de 10 fr.	10—20 mk. 10—20 fr.	20—30 mk. 20—30 fr.	30—40 mk. 30—40 fr.	40 mk o. öfver. 40 fr. et au- dessus.	ej uppräknat belopp. non mentionné.	
		2	3	4	5	6	7	8
37	Sääksmäki s:n	24	—	—	—	—	—	24
38	Pälkäne s:n	5	—	—	1	—	2	8
39	Lempäälä s:n	2	—	—	—	—	—	2
40	Birkkala s:n	17	2	1	—	—	1	21
41	Ylöjärvi s:n	27	2	—	—	—	—	29
42	Orivesi s:n	21	—	—	—	—	2	23
43	Ruovesi s:n	44	—	—	—	1	8	53
44	Korpilahti s:n	32	—	—	—	—	1	33
45	Tavastehus landsförsamling	44	19	—	—	—	2	65
46	Janakkala s:n	2	—	—	—	—	1	3
47	Loppis s:n	4	—	—	—	—	1	5
48	Hausjärvi s:n	8	23	2	—	—	—	33
49	Hollola s:n	38	35	2	—	1	—	76
50	Asikkala s:n	1	—	—	—	—	—	1
51	Villmanstrand	5	7	—	—	—	—	12
52	Fredrikshamn	14	7	—	—	—	—	21
53	Kotka	109	197	55	13	2	—	376
54	Pyttis s:n	16	1	—	—	—	—	17
55	Kyminene s:n	347	67	4	—	2	—	420
56	Vekkelaks s:n	17	10	—	1	—	—	28
57	Lappvesi s:n	70	12	—	—	1	1	84
58	Valkeala s:n	19	1	—	—	—	—	20
59	Joutseno s:n	24	10	—	—	—	3	37
60	Viborgs landsförsamling	94	79	2	2	—	8	185
61	Mohla s:n	128	4	—	—	—	1	133
62	Sordavala s:n	40	5	3	—	—	1	49
63	Salmis s:n	2	2	—	—	—	—	4
64	Nyslott	2	11	2	—	—	—	15
65	Heinola s:n	9	—	—	—	—	1	10
66	Kristina s:n	15	—	—	—	—	—	15
67	Anttola s:n	31	2	—	—	—	—	33
68	St. Michels s:n	96	47	3	1	—	2	149
69	Hirvensalmi s:n	5	—	—	—	—	1	6
70	Kangasniemi s:n	10	—	—	—	—	3	13
71	Kerimäki s:n	42	—	—	—	—	1	43
72	Savonranta s:n	—	—	—	—	—	19	19

tarnas hyresbelopp.

du loyer des ouvriers.

Antal arbetare med eget hus och årligt arrende <i>Nombre d'ouvriers ayant un maison à eux et payant à bail annuel</i>			Antal arbetare med <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>		Summa sammanlagt. <i>Somme totale.</i>	Antal arbetare som bo hos andra och betala i månadshyra <i>Nombre d'ouvriers demeurant chez d'autres personnes et payant un loyer mensuel</i>									Antal familjer som hufva inneboende. <i>Nombre de familles chez lesquelles logent des étrangers.</i>	Antal i dessa familjer inneboende. <i>Nombre de locataires logant chez les familles.</i>	Antal i dessa familjer <i>Antal i desu familjer</i>
30 mk och öfver. <i>30 fr. et au-dessus.</i>	mindre än 30 mk. <i>au-dessous de 30 fr.</i>	ej uppgifvet <i>non mentionné.</i>	egen gård. <i>maison à eux.</i>	från postad, ett dygn till ett dygn. <i>fr. postad, un domicile gratuit.</i>		mindre än 10 mk. <i>au-dessous de 10 fr.</i>	10-20 fr.	20-30 mk. <i>20-30 fr.</i>	30-40 mk. <i>30-40 fr.</i>	40 mk och öfver. <i>40 fr. et au-dessus.</i>	ej uppgifvet <i>non mentionné.</i>	Summa. <i>Total.</i>					
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
23	2	8	2	24	83	11	1	15	9	—	20	56	15	39	37		
1	1	17	—	5	32	7	1	3	7	1	11	30	2	5	38		
9	4	9	—	—	24	2	—	—	—	—	9	11	4	6	39		
25	2	10	—	11	69	3	1	5	2	—	9	20	12	27	40		
9	10	—	1	9	58	24	4	—	—	—	24	52	4	6	41		
10	4	44	—	8	89	3	—	7	3	—	11	24	10	22	42		
32	14	19	3	25	146	25	3	42	20	—	21	111	20	39	43		
6	12	1	—	36	88	3	8	9	10	2	40	72	13	46	44		
4	7	1	24	14	115	1	—	—	—	—	35	36	9	12	45		
—	1	—	—	9	13	—	—	—	—	—	7	7	2	2	46		
1	3	—	1	22	32	—	—	—	—	—	24	24	7	7	47		
1	15	1	—	15	65	—	—	—	—	—	75	75	9	16	48		
9	30	2	3	55	175	32	12	—	—	—	28	72	15	27	49		
1	5	—	—	1	8	3	—	—	—	—	2	5	—	—	50		
4	2	—	1	7	26	—	1	—	—	1	8	10	7	9	51		
10	6	1	9	—	47	10	—	—	—	—	28	38	2	2	52		
48	27	2	12	372	837	274	19	2	—	8	310	613	114	257	53		
3	1	—	2	13	36	21	1	—	—	1	10	33	9	19	54		
135	46	11	10	364	986	153	—	—	—	—	481	634	58	117	55		
32	11	7	17	66	161	4	2	—	—	—	46	52	11	18	56		
60	24	5	28	185	386	41	1	—	—	9	111	162	51	71	57		
18	5	1	8	26	78	13	—	—	—	—	20	33	11	33	58		
6	4	—	1	90	138	13	—	2	5	2	41	63	15	22	59		
95	27	11	91	67	476	97	2	1	—	6	125	231	46	74	60		
110	24	1	37	71	376	42	—	—	1	5	61	109	59	88	61		
33	11	—	24	56	173	18	1	—	—	—	28	47	31	57	62		
15	1	1	10	60	91	9	1	—	—	1	31	42	5	11	63		
1	1	1	1	6	25	5	—	—	—	1	5	11	14	23	64		
14	21	—	2	2	49	3	—	—	—	—	9	12	2	2	65		
10	6	1	1	21	54	8	—	—	—	—	7	15	4	5	66		
5	26	—	—	6	70	10	—	—	—	—	7	17	13	20	67		
21	49	4	—	11	234	89	6	—	—	—	25	120	56	138	68		
8	2	10	3	4	33	9	—	—	—	—	9	18	2	3	69		
4	3	8	—	78	106	6	—	—	—	—	26	32	1	1	70		
2	—	—	1	2	48	10	—	—	2	—	6	18	11	18	71		
—	1	1	—	3	24	—	—	—	—	—	15	15	—	—	72		

Tab. 28. (forts.) Arbe-

Tab. 28. (suite). Montant

	Ort. Localité.	Antal arbetare med egna bostäder som betala i månadshyra Nombre d'ouvriers ayant un domicile particulier et payant un loyer mensuel						Summa Total.
		mindre än 10 mk au-dessous de 10 fr.	10-20 mk. 10-20 fr.	20-30 mk. 20-30 fr.	30-40 mk. 30-40 fr.	40 mk o. öfver 40 fr. et au- dessus.	ej utvecklat non mentionné.	
	1	2	3	4	5	6	7	8
73	Heinävesi s:n	9	—	—	—	—	—	9
74	Kuopio	7	28	12	—	—	—	47
75	Iisalmi	24	13	2	—	—	—	39
76	Leppävirta s:n	167	—	—	—	1	1	169
77	Suonnejoki s:n	23	2	—	—	—	—	25
78	Kuopio s:n	38	3	—	—	—	—	41
79	Muuruvesi s:n	30	—	—	—	—	—	30
80	Kontiolaks s:n	65	1	—	—	1	—	67
81	Pielisjärvi s:n	9	7	4	—	—	—	20
82	Jakobstad	6	32	23	—	—	—	61
83	Vörå s:n	—	—	—	—	—	—	—
84	Jeppo s:n	7	2	—	—	—	—	9
85	Kronoby s:n	4	2	—	1	—	—	7
86	Larsmo s:n	1	—	—	—	—	—	1
87	Kelviä s:n	3	—	—	—	—	—	3
88	Himango s:n	3	—	—	—	—	—	3
89	Töysä s:n	—	—	—	—	—	—	—
90	Alavo s:n	5	—	—	—	2	—	7
91	Ätsäri s:n	17	—	—	—	—	—	17
92	Pihlajavesi s:n	1	—	—	—	—	—	1
93	Keuru s:n	14	—	—	—	—	1	15
94	Jyväskylä s:n	4	—	—	—	—	—	4
95	Konginkangas s:n	22	—	—	—	—	—	22
96	Laukas s:n	89	2	—	—	—	—	91
97	Äänekoski s:n	13	1	—	—	—	—	14
98	Uleåborg	56	79	5	—	—	4	144
99	Kemi	5	3	—	—	—	1	9
100	Kajana	20	45	12	1	—	—	78
101	Ylivieska s:n	4	—	1	—	—	—	5
102	Paavola s:n	35	13	1	—	—	1	50
103	Uleåsalö s:n	11	—	—	—	—	—	11
104	Haukipudas s:n	94	13	—	—	—	5	112
105	Simo s:n	2	—	—	—	—	—	2
106	Kemi landsförsamling	15	1	—	—	—	—	16
107	Nedertorneå s:n	2	—	—	—	—	1	3
108	Summa	3,105	995	159	23	14	98	4,394

du loyer des ouvriers.

Industristatistik. Sågindustrin.

Tab. 29. Öfversikt af arbetsti-

Tab. 29. Tableau synoptique des temps de

Län. Gouvernement.	Endast dag- arbete. <i>Travail de jour seulement.</i>		Arbete i 2 skiften om 12 timmar. <i>Travail en 2 équi- pes de 12 heures.</i>		Arbete i 3 skiften om 8 timmar. <i>Travail en 3 équipes de 8 heures.</i>	
	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1	2	3	4	5	6	7
Nylands län.						
1 Städer	199	30	50	10	—	—
2 Landsbygden	728	61	643	125	—	—
3 Summa	927	91	693	135	—	—
Åbo och Björneborgs län.						
4 Städer	480	100	457	155	—	—
5 Landsbygden	596	95	618	185	—	—
6 Summa	1,076	195	1,075	340	—	—
Tavastehus län.						
7 Städer	55	3	—	—	—	—
8 Landsbygden	738	56	792	146	7	1
9 Summa	793	59	792	146	7	1
Viborgs län.						
10 Städer	786	85	513	159	—	—
11 Landsbygden	2,197	237	1,435	365	—	—
12 Summa	2,983	322	1,948	524	—	—
St. Michels län.						
13 Städer	8	—	24	1	—	—
14 Landsbygden	287	34	429	98	—	—
15 Summa	295	34	453	99	—	—
Kuopio län.						
16 Städer	34	2	127	5	—	—
17 Landsbygden	268	51	579	112	—	—
18 Summa	302	53	706	117	—	—
Vasa län.						
19 Städer	172	18	—	—	—	—
20 Landsbygden	479	66	492	96	—	—
21 Summa	651	88	492	96	—	—
Uleåborgs län.						
22 Städer	335	53	390	122	—	—
23 Landsbygden	960	115	497	151	—	—
24 Summa	1,295	168	887	273	—	—
25 Summa för städerna	2,069	291	1,561	452	—	—
26 Summa för landsbygden	6,253	715	5,485	1,278	7	1
27 Summa summarum	8,322	1,006	7,046	1,730	7	1

derna, enligt arbetarnas uppgifter.

travail, d'après les indications des ouvriers.

Endast nattarbete. <i>Travail de nuit seulement.</i>		Ackordarbete. <i>Travail à la tâche.</i>		Ej uppgifven ar- betstid. <i>Temps de travail non mentionné.</i>		Summa. <i>Total.</i>		
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	
8	9	10	11	12	13	14	15	
—	—	—	—	19	1	268	41	1
6	—	—	—	39	1	1,416	187	2
6	—	—	—	58	2	1,684	228	3
8	3	—	—	69	13	1,014	271	4
9	—	4	—	16	2	1,243	282	5
17	3	4	—	85	15	2,257	553	6
—	—	—	—	1	—	56	3	7
13	—	24	—	36	2	1,610	205	8
13	—	24	—	37	2	1,666	208	9
—	—	—	—	27	1	1,326	245	10
13	—	—	—	57	3	3,702	605	11
13	—	—	—	84	4	5,028	850	12
1	—	—	—	2	—	35	1	13
6	—	—	—	27	—	749	132	14
7	—	—	—	29	—	784	133	15
1	—	—	—	—	—	162	7	16
6	—	3	—	75	5	931	168	17
7	—	3	—	75	5	1,093	175	18
2	—	—	—	15	3	189	21	19
4	1	—	—	3	1	978	164	20
6	1	—	—	18	4	1,167	185	21
3	—	8	10	25	3	761	188	22
12	—	—	—	45	12	1,514	278	23
15	—	8	10	70	15	2,275	466	24
15	3	8	10	158	21	3,811	777	25
69	1	31	—	298	26	12,143	2,021	26
84	4	39	10	456	47	15,954	2,798	27

Tab. 30. Dagarbetets början och slut, raster och arbetstid.
Tab. 30. Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos.

Sågens eller firmans namn. Nom de la scierie ou de la maison.	Arbetet börjar kl. Heure où le travail commence.	Arbetet slutar: Heure où le travail finit:-			Raster — Repos:			Arbetsid per vecka, timmar. Nombre d'heures de travail par semaine.	Antal arbetare Nombre d'ouvriers	
		lördag kl. le samedi.	dagen före an- nan helgdag. le jour avant les grandes fêtes.	öfriga dagar. les autres jours.	före middagen kl. du matin.	middagen kl. du diner.	eftermiddagen kl. de l'après-midi.		m.	k.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Emil Granfelt	7 f. m.	2 e. m.	2 e. m.	6 e. m.	—	12—1 e. m.	—	57	22	
A. Terichoffs A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 f. m.	1—2 »	—	63	89	
Skogby ångsäg	6 »	6 »	6 »	6 »	9— $\frac{1}{2}$ 10 »	12—1 »	$\frac{1}{2}$ 4—4 e. m.	60	8	
Koskis såg	7 »	6 »	6 »	7 »	$\frac{1}{2}$ 10—10 »	$\frac{1}{2}$ 1— $\frac{1}{2}$ 2 »	4— $\frac{1}{2}$ 5 »	59	18	
A. B. Ekö Ångsäg	6 »	6 »	6 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	12—1 »	4— $\frac{1}{2}$ 5 »	60	19	
Svartå såg	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	15 min.	61 $\frac{1}{2}$	37	
Pitkälä såg	$\frac{1}{2}$ 7 »	5 »	5 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	—	59	3	
Olkkala såg	6 »	6 »	6 »	6 »	15 min.	12—1 »	—	64 $\frac{1}{2}$	12	
Lojo Ångsågs A. B.	6 »	5.45 »	5.45 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	15 min.	61 $\frac{1}{4}$	29	
Kyrkstad såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	34	
Näås ångsäg	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	15 min.	61 $\frac{1}{2}$	68	
Sandvikens A. B.	6 »	5 »	5 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	$\frac{1}{2}$ 4—4 »	59	39	
Borgå ångsäg (sommar) ..	6 »	5 »	5 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	1—2 »	$\frac{1}{2}$ 4—4 »	59	224	
» » (vinter)	$\frac{1}{2}$ 8 »	$\frac{1}{2}$ 5 »	$\frac{1}{2}$ 5 »	$\frac{1}{2}$ 5 »	—	1—2 »	—	48	—	
Tolkis ångsäg	6 »	5 »	5 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	1—2 »	—	62	52	
Isnäs ångsäg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	53	
Forsby ångsäg	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	4 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59 $\frac{1}{2}$	75	
Niinikoski ångsäg	7 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1 »	—	60	9	
Kuusankoski ångsäg	7 »	4 »	4 »	6 »	—	12—1 »	—	58	29	
Strömfors såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	12—1 »	20 min.	61	50	1
Seikku ångsäg	6 »	4 »	4 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	—	61	174	
Gamla sågen	6 »	4 »	4 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	—	61	123	
Räfsö Ångsäg (4 mån.) ..	8 »	5 »	5 »	5 »	—	1—2 »	—	48	—	
» » (8 mån.) ..	6 »	4 »	4 »	6 »	9— $\frac{1}{2}$ 10 »	1—2 »	—	61	225	2
Nådendals såg	7 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	59	27	
Attu A. B.	6 »	7 »	7 »	7 »	8—9 »	2—3 »	$\frac{1}{2}$ 5—5 »	63	44	
Qvidja ångsäg	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 10—10 »	1—2 »	4— $\frac{1}{2}$ 5 »	60	18	
Puutavara O. Y. Piikkiö ..	$\frac{1}{2}$ 7 »	5 »	5 »	6 »	9— $\frac{1}{2}$ 10 »	1—2 »	—	59	37	
Paimion Puutavara O. Y. ..	$\frac{1}{2}$ 7 »	5 »	5 »	6 »	9— $\frac{1}{2}$ 10 »	1—2 »	—	59	23	
Hakkala såg	6 »	4 »	4 »	6 »	—	12—1 »	—	64	20	
Impola ångsäg	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	$\frac{1}{2}$ 4—4 »	60	25	
Vartsala Ångsågs A. B. ..	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	56	
Kyrö ångsäg	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	—	63	9	
Kuuskoski ångsäg	6 »	6 »	6 »	7 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	2—3 »	—	68	13	
Kaunissaari såg	6 »	5 »	5 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	—	62	80	2
Pihlava ångsäg	6 »	5 »	5 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	—	62	121	5

Tab. 30. (forts.) Dagarbetets början och slut, raster och arbetstid.

Tab. 30. (suite). Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos.

Sågens eller firmans namn. Nom de la scierie ou de la maison.	Arbetet börjar kl. Heure où le travail commence.	Arbetet slutar: Heure où le travail finit :				Raster — Repos :			Arbetsid per vecka, timmar. Nombre d'heures de tra- vail par semaine.	Antal arbetare Nombre d'ouvriers	
		Lördag kl. le samedi.	Dagen före an- nan helgdag. le jour avant les grandes fêtes.	öfriga dagar. les autres jours.	före middagen kl. du matin.	middagen kl. du diner.	efter middagen kl. de l'après-midi.	m. h.		kv. f.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Iamnholmens ångsåg	6 f. m.	5 e. m.	5 e. m.	6 e. m.	1/2 9—9 f. m.	1—2 e. m.	—	62	90	9	
Jojo Ångsågs A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	9—1/2 10 »	12—1 »	1/2 4—4 e. m.	60	38	—	
Joimijoki Ångsågs A. B. . .	6 »	6 »	6 »	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	63	29	1	
Forssa A. B.	6 »	3 »	3 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	60	20	—	
Rockis Gods A. B.	7 »	4 »	4 »	6 »	—	1) 12—1 »	—	58 1/2	30	—	
Alkas Ångsågs A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	15 min.	12—1 »	15 min.	63	22	1	
Vanajavesi ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	—	1 timme	—	64	40	5	
A. A. Uuttamo	6 »	5 »	5 »	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	62	25	—	
Pohja ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	65	15	—	
A. B. Valkiakoski	6 »	3 »	3 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	57	38	15	
O. Y. Lempäälän saha	6 »	5 »	5 »	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	62	31	4	
Statens såg	7 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1 »	—	60	19	—	
Hiedan Höyrysahanyhtiö . .	6 »	5 »	5 »	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	62	37	2	
Drivesi ångsåg	6 »	3 »	3 »	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	60	33	—	
Zehkakoski ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	24	2	
Murole ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	12—1 »	—	63	38	2	
Salmi ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	46	4	
Säynetsalo ångsåg	6 »	6 »	12 mid.	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	63	23	2	
Imolahti ångsåg 2)	6 »	6 »	6 e. m.	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	32	3	
Lavastehus ångs. (sommars)	6 »	7 »	7 »	7 »	8—9 »	1—2 »	—	66	49	1	
» » (vinter)	8 »	4 »	4 »	4 »	—	1—2 »	—	42	—	—	
Rauhaniemi ångsåg	6 »	1/2 5 »	1/2 5 »	1/2 6 »	1/2 9—9 »	1/2 1—1/2 2 »	—	59	20	—	
Kesijärvi ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	9—1/2 10 »	1—2 »	—	62	18	—	
Riihimäki ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	9—1/2 10 »	12—1 »	—	62	43	10	
Vihdin Puusep. Huonekalul.	7 »	2 »	2 »	6 »	1/2 9—9 »	1) 1—2 »	—	54	12	—	
Lahtis ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	9—1/2 10 »	12—1 »	—	63	74	9	
Saitan Höyrysahan O. Y. . .	6 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	65	13	—	
Pikisaaren Saha O. Y. . . .	6 »	2 »	2 »	6 »	1/2 9—9 »	1) 1—2 »	—	60	14	—	
Jhr. Haikala	6 »	2 »	2 »	6 »	1/2 9—9 »	1) 1—2 »	—	60	22	—	
Hovinsaari ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	12—1 »	—	63	115	10	
Norska sågen	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	12—1 »	—	63	359	47	
Hietanen såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	12—1 »	—	63	115	8	
A. B. Stockfors	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	22	2	
Halla ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	362	37	
Karhula O. Y.	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	208	56	
Sunila ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	12—1 »	—	60	142	32	

¹⁾ Rasten om lördag endast $\frac{1}{2}$ timme. ²⁾ Under en del af året.

Tab. 30. (forts.) Dagarbetets början och slut, raster och arbetstid.
Tab. 30. (suite). Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos.

Sågens eller firmans namn. Nom de la scierie ou de la maison.	Arbetet börjar kl. Heure où le travail commence.	Arbetet slutar: Heure où le travail finit:			Raster — Repos:			Arbetsid per vecka, timmar. Nombre d'heures de travail par semaine.	Nombre d'ouvriers
		lördag kl. le samedi.	dagen före annan helligdag. le jour avant les grandes fêtes.	öfriga dagar. les autres jours.	före middagen kl. du matin.	middagen kl. du diner.	eftermiddagen kl. de l'après-midi.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jumalniemi ångsåg	6 f. m.	6 e. m.	6 e. m.	6 e. m.	8— $\frac{1}{2}$ 9 f. m.	1—2 e. m.	—	63	82
Tervasaari ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	41
Ristniemen O. Y.	6 »	5 »	5 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59	24
Lauritsala ångsåg	6 »	6 »	12 mid.	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	12—1 »	—	63	359
Voikka såg	6 »	3 »	4 e. m.	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	¹⁾ 12—1 »	—	61	36
Tirva Fabriks A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 »	1—2 »	—	60	41
Honkalahti ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59	60
Diesen Wood Company	6 »	5 »	5 »	6 »	9—10 »	1—2 »	—	59	64
Vekrotniemi ångsåg	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 »	2 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	¹⁾ 1—2 »	—	57	73
Tammisuon Tehtaat	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	—	63	2
Suursaari ångsåg	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	12 mid.	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	—	62 $\frac{1}{2}$	118
Pölläkkälä såg	6 »	6 »	6 e. m.	6 »	8—9 »	12—1 »	—	60	41
Helylä ångsåg	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	6 »	—	12—1 »	—	65 $\frac{1}{2}$	18
Läskelä ångsåg	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	6 »	—	12—1 »	—	65 $\frac{1}{2}$	39
Kiviniemen Saha O. Y.	6 »	5 »	5 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	12—1 »	—	62	20
O. Y. Hosiaioff	6 »	6 »	6 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	60	39
Savolan O. Y.	6 »	5 »	5 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59	11
Koskensaari Bclag	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ timme	1 timme	—	63	2
Anttola ångsåg	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59 $\frac{1}{2}$	39
Tuukkalan Höyrys. O. Y. . . .	6 »	6 »	6 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	1—2 »	—	63	33
Tuppurila såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	12—1 »	—	63	4
Saksala såg	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ timme	1 timme	—	63	61
Tuukkalan Höyrys. O. Y. . . .	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	17
Santala såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	6
Läsäkoski A. B.	6 »	6 »	2 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9 »	1—2 »	—	63	21
And. Auvinen O. Y.	7 »	6 »	6 »	6 »	—	1—2 »	—	60	12
Pekka Kansanen	6 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	60	17
Säynetkoski såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9 »	1—2 »	—	63	1
O. Y. Sampo	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	11
Kärkkäinen & Putkonen									
O. Y.	6 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1 »	—	66	2
Luuniemi såg	7 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1 »	—	60	21
Varkaus bruks såg	6 »	5 »	5 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59	51
Oravikoski såg	7 »	6 »	5 »	6 »	—	1—2 »	—	60	22
Kymmene A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ timme	1 timme	—	63	22
Iisvesi såg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	6
Vuotjärvi Ångsågsbolag . . .	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	12—1 »	—	60	42

¹⁾ Ingen middagsrast om lördag.

Tab. 30. (forts.) Dagarbetets början och slut, raster och arbetstid.

Tab. 30. (suite). Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos.

Sågens eller firmans namn. Nom de la scierie ou de la maison.	Arbetet börjar kl. Heure où le travail commence.	Arbetet slutar. Heure où le travail finit:			Raster — Repos:			Arbetstid per vecka, timmar. Nombre d'heures de travail par semaine.	Antal arbetare Nombre d'ouvriers	
		Lördag kl. le samedi.	Öfriga dagar. les autres jours.	Före middagen kl. du matin.	Middagen kl. du dîner.	Eftermiddagen kl. de l'après-midi.	m. h.		kv. f.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Heikkilä ångsåg	6 f. m.	5 e. m.	5 e. m.	6 e. m.	—	12—1 e. m.	—	65	48	3
Heikkilä ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	65	28	4
Heikkilä ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	65	36	—
Heikkilä ångsåg	7 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1 »	—	59	32	9
Heikkilä ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	1/2 9—9 f. m.	1—2 »	—	62	187	21
Heikkilä ångsåg	1/2 7 »	5 »	5 »	6 »	1/2 9—9 »	1—2 »	—	59	10	—
Heikkilä ångsåg	7 »	7 »	6 »	7 »	9—1/2 10 »	1—2 »	15 min.	61 1/2	54	1
Heikkilä ångsåg	6 »	1/2 6 »	1/2 6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	59 1/2	50	26
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	2	—
Heikkilä ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	62	31	4
Heikkilä ångsåg (hyfl.)	6 »	2 »	2 »	6 »	8—1/2 9 »	1) 1—2 »	—	60	17	—
Heikkilä Hemminki	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	12—1 »	—	60	4	—
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	3 »	6 »	8—9 »	2) 12—1 »	—	60	8	—
Heikkilä ångsåg (sommar)	6 »	6 »	3) 12 mid.	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	37	11
Heikkilä ångsåg (vinter)	6 »	6 »	3) 12 »	6 »	—	12—1 »	—	66	—	—
Heikkilä ångsåg	1/2 7 »	5 »	12 »	6 »	1/2 9—9 »	4) 1/2 1—1/2 2 »	—	59	6	—
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	4 e. m.	6 »	9—1/4 10 »	1—2 »	5) 15 min.	60	53	—
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	12 mid.	6 »	8—1/2 9 »	4) 1—2 »	—	63	20	1
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6) — »	7 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	68	40	2
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	12 »	6 »	8—1/2 9 »	4) 1—2 »	—	63	29	1
Heikkilä ångsåg	7 »	6 »	2 e. m.	6 »	—	7) 12—1 »	—	60	16	1
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	7 »	1/2 9—9 »	2—3 »	—	68	6	—
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	12 mid.	6 »	8—1/2 9 »	4) 12—1 »	—	63	51	6
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 e. m.	6 »	9—10 »	1—2 »	—	60	108	19
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	60	5	—
Heikkilä ångsåg	1/2 7 »	5 »	5 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	56	16	—
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9 »	1—2 »	—	63	48	7
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	1/2 9—9 »	12—1 »	—	63	40	12
Heikkilä ångsåg	6 »	5 »	5 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	59	97	3
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	—	1—2 »	—	66	111	27
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9 »	1—2 »	—	60	113	7
Heikkilä ångsåg	6 »	1/2 6 »	1/2 6 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	59 1/2	71	4
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	60	30	—
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	60	73	11
Heikkilä ångsåg	6 »	6 »	6 »	6 »	9—10 »	2—3 »	—	60	93	10

1) Ingen middagsrast om lördag. — 2) Ingen middagsrast de dagar arbetet slutar kl. 3 e. m. — 3) Arbetet slutar kl. 12 mid. före jul, påsk och midsommar. — 4) Ingen middagsrast de dagar arbetet slutar kl. 12 middag. Rasten på e. m. bortfaller de dagar arbetet slutar kl. 4 e. m. — 5) Sågen står dagen före de stora hölgdagarna. Ingen middagsrast de dagar arbetet slutar kl. 2 e. m.

Tab. 31. Dagarbetet, en-
Tab. 31. Le travail de jour, nombre

Lön. Gouvernement.		Antal arbetare med en arbets-									
		mindre än 48 timmar. au-dessous de 48 heures.		48 t. 48 h.		48—54 t. 48—54 h.		54—59 t. 54—59 h.		59 t. 59 h.	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nylands län.											
1	Städer	—	—	—	—	—	—	22	2	15	9
2	Landsbygden	1	—	4	—	—	—	29	6	261	23
3	Summa	1	—	4	—	—	—	51	8	276	32
Åbo och Björneborgs län.											
4	Städer	4	22	8	4	2	—	5	17	25	1
5	Landsbygden	5	4	25	3	—	2	23	2	51	1
6	Summa	9	26	33	7	2	2	28	19	76	2
Tavastehus län.											
7	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Landsbygden	2	—	—	—	6	—	92	6	70	10
9	Summa	2	—	—	—	6	—	92	6	70	10
Viborgs län.											
10	Städer	—	—	—	—	—	—	35	—	—	—
11	Landsbygden	6	7	37	1	9	3	513	8	256	29
12	Summa	6	7	37	1	9	3	548	8	256	29
St. Michels län.											
13	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
14	Landsbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Kuopio län.											
16	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Landsbygden	5	—	—	—	—	—	—	—	78	26
18	Summa	5	—	—	—	—	—	—	—	78	26
Vasa län.											
19	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	171	18
20	Landsbygden	—	—	—	2	—	—	—	—	153	37
21	Summa	—	—	—	2	—	—	—	—	324	55
Uleåborgs län.											
22	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	63	7
23	Landsbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	149	13
24	Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	212	20
25	Summa för städerna	4	22	8	4	2	—	62	19	278	35
26	Summa för landsbygden	19	11	66	6	15	5	657	22	1,018	139
27	Summa summarum	23	33	74	10	17	5	719	41	1,296	174

ligt arbetarnas uppgifter.

d'heures (indications des ouvriers).

tid af — Nombre d'ouvriers ayant un temps de travail de

59-60 t. 59-60 h.		60 t. 60 h.		60-63 t. 60-63 h.		63 t. 63 h.		63-66 t. 63-66 h.		66-72 t. 66-72 h.		72 t. o. mer 72 h. et au- dessus		Summa. Total.	
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
—	—	88	14	—	—	74	5	—	—	—	—	—	—	199	30
—	—	207	3	115	14	93	15	—	—	17	—	1	—	728	61
—	—	295	17	115	14	167	20	—	—	17	—	1	—	927	91
—	—	13	13	397	36	2	—	7	7	—	—	17	—	480	100
22	3	87	10	216	46	86	5	58	14	21	5	2	—	596	95
22	3	100	23	613	82	83	5	65	21	21	5	19	—	1,076	195
—	—	54	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	55	3
19	—	100	7	252	17	66	6	112	10	16	—	3	—	738	56
19	—	154	10	252	17	66	6	112	10	17	—	3	—	793	59
—	—	211	21	35	—	493	64	1	—	4	—	7	—	786	85
—	—	203	8	248	59	840	112	—	—	71	4	14	6	2,197	237
—	—	414	29	283	59	1,333	176	1	—	75	4	21	6	2,983	322
—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
—	—	153	20	—	—	87	5	—	—	44	9	3	—	287	34
—	—	157	20	—	—	87	5	—	—	44	9	3	—	295	34
—	—	32	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	34	2
1	—	76	14	—	—	59	4	48	7	—	—	1	—	268	51
1	—	108	16	—	—	59	4	48	7	2	—	1	—	302	53
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	172	18
—	—	106	1	29	4	138	19	—	—	52	3	1	—	479	66
—	—	106	1	29	4	138	19	—	—	53	3	1	—	651	84
—	—	269	45	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	335	53
—	—	694	76	1	—	111	26	1	—	4	—	—	—	960	115
—	—	963	121	1	—	113	27	1	—	4	—	1	—	1,295	168
—	—	671	98	432	36	571	70	8	7	8	—	25	—	2,069	291
42	3	1,626	139	861	140	1,480	192	219	31	225	21	25	6	6,253	715
42	3	2,297	237	1,293	176	2,051	262	227	38	233	21	50	6	8,322	1,006

Tab. 32. Arbete i 2

Tab. 32. Travail en 2

		Arbete i skiften om 12		
Sågens eller firmans namn. <i>Nom de la scierie ou de la maison.</i>		ombyte af skif- ten sker kl. <i>heures de change- ment des équipes.</i>	arbetstid under 2 på hvarandra följande veckor. <i>temps de travail pen- dant 2 semaines consécutives.</i>	söndagshvilan under 2 på hvarandra föl- jande veckor. <i>repos de dimanche pendant 2 semaines consécutives.</i>
1		2	3	4
1	A. Terichoff A. B.	6 f. m., 6 e. m.	63 + 63 = 126	36 + 36 = 72
2	Skogby ångsåg	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
3	A. B. Ekö ångsåg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
4	Svartå såg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 49 = 97
5	Pitkälä såg	6 » 6 »	50 + 59 = 109	48 + 49 = 97
6	Olkkala såg	6 » 6 »	64 ¹ / ₂ + 64 ¹ / ₂ = 129	24 + 36 = 60
7	Lojo Ångsågs A. B.	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
8	Näås ångsåg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 49 = 97
9	Sandvikens A. B.	6 » 6 »	59 + 60 = 119	48 + 48 = 96
10	Borgå ångsåg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 49 = 97
11	Tolkis ångsåg	6 » 6 »	51 + 62 = 113	48 + 49 = 97
12	Isnäs ångsåg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	24 + 36 = 60
13	Forsby ångsåg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
14	Strömfors såg	6 » 6 »	60 + 61 = 121	24 + 48 = 72
15	Seikku ångsåg	6 » 6 »	61 + 63 = 124	26 + 48 = 74
16	Gamla sågen	6 » 6 »	61 + 63 = 124	26 + 48 = 74
17	Räfsö ångsåg	6 » 6 »	61 + 63 = 124	26 + 48 = 74
18	Nådendals såg	6 » 6 »	50 + 59 = 109	37 + 37 = 74
19	Attu A. B.	6 » 6 »	60 + 60 = 120	25 + 37 = 62
20	Hakkala såg	6 » 6 »	64 + 64 = 128	26 + 26 = 52
21	Impola ångsåg	6 » 6 »	59 ¹ / ₂ + 60 = 119 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂ + 24 = 47 ¹ / ₂
22	Vartsala Ångsågs A. B.	7 » 7 »	66 + 66 = 132	24 + 36 = 60
23	Kaunissaari såg	6 » 6 »	62 + 62 = 124	25 + 48 = 73
24	Pihlava ångsg.	6 » 6 »	62 + 63 = 125	25 + 48 = 73
25	Hamnholmens ångsåg	6 » 6 »	62 + 63 = 125	25 + 48 = 73
26	Lojo Ångsågs A. B.	6 » 6 »	50 + 60 = 110	24 + 24 = 48
27	Loimijoki Ångsågs A. B.	6 » 6 »	63 + 63 = 126	24 + 24 = 48
28	Akkas Ångsågs A. B.	6 » 6 »	66 + 66 = 132	24 + 24 = 48
29	Pohja ångsåg	6 » 6 »	66 + 66 = 132	48 + 49 = 97
30	Statens såg	7 » 6 »	55 + 66 = 121	39 + 39 = 78
31	Orivesi ångsåg	6 » 6 »	58 + 60 = 118	24 + 48 = 72
32	Vehkakoski ångsåg	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
33	Murole ångsåg	6 » 6 »	55 + 66 = 121	48 + 48 = 96
34	Säynetsalo ångsåg	6 » 6 »	63 + 63 = 126	24 + 48 = 72

skiften om 12 timmar.

équipes de 12 heures.

timmar: — Travail en 2 équipes de 12 heures:

sögen står under hylldag repos des dimanches et fêtes		sammanlagda längden af raster. somme totale des heures de repos.	antal arbetare nombre d'ouvriers.		
från — entré	till — et		m. h.	kv. f.	
5	6	7	8	9	
lördag 6 e. m.	måndag 6 f. m.	1½ timmar.	49	10	1
» 6 »	söndag 6 e. m.	2 »	16	—	2
» ? »	» ?	2 »	28	4	3
» 5 »	måndag 6 f. m.	1¾ »	44	—	4
» ? »	» ?	1½ »	8	—	5
» 6 »	(söndag 6 e. m. eller måndag 6 f. m.	1¼ »	26	—	6
» ? »	» ?	1¾ »	57	1	7
» 5 »	måndag 6 f. m.	1¾ »	64	—	8
» 5 »	» 6 »	2 »	27	1	9
» 6 »	» 6 »	2 »	157	60	10
» 5 »	» 6 »	1½ »	59	18	11
» 6 »	» 6 »	1½ »	54	8	12
» ? »	» ?	1½ »	57	10	13
» 5 »	söndag 6 e. m.	1 timme 50 min.	54	23	14
» 4 »	» 6 »	1½ timmar.	191	59	15
» 4 »	» 6 »	1½ »	128	37	16
» 4 »	» 6 »	1½ »	124	57	17
» 5 »	måndag 6 f. m.	2 »	14	2	18
» 6 »	söndag 7 e. m.	2 »	51	3	19
» 6 »	» 6 »	1 timme.	25	—	20
» ½ 6 »	» 6 »	2 timmar.	4	1	21
» ? »	» ?	1 timme.	74	14	22
» 6 »	» 6 »	1½ timmar.	99	47	23
» 5 »	» 6 »	1½ »	142	62	24
» 5 »	» 6 »	1½ »	84	44	25
» 6 »	» 6 »	2 »	69	3	26
» 6 »	» 6 »	1½ »	70	11	27
» 6 »	» 6 »	1 timme.	84	19	28
» 5 »	måndag 6 f. m.	1 »	39	7	29
» 4 »	» 7 »	1 »	38	—	30
» 3 »	söndag 6 e. m.	1½ timmar.	40	—	31
» 6 »	» 6 »	2 »	65	13	32
» 6 »	måndag 6 f. m.	1½ »	58	4	33
» 6 »	söndag 6 e. m.	1½ »	98	1	34

Tab. 32. (forts.) Arbete i

Tab. 32. (suite). Travail en

		Arbete i skiften om 12		
Sågens eller firmans namn. <i>Nom de la scierie ou de la maison.</i>		ombyte af skif- ten sker kl. <i>heures de change- ment des équipes</i>	arbetstid under 2 på hvarandra följande veckor. <i>temps de travail pen- dant 2 semaines consécutives.</i>	söndagshvilen under 2 på hvarandra föl- jande veckor. <i>repos de dimanche pendant 2 semaines consécutives.</i>
1		2	3	4
35	Ilmolahti ångsåg ¹⁾	6 f. m., 6 e. m.	63 + 63 = 126	36 + 36 = 72
36	Tavastehus ångsåg	6 » 6 »	59 + 60 = 119	48 + 48 = 96
37	Kesijärvi ångsåg	$\frac{1}{2}$ 7 » 6 »	50 + 60 = 110	24 + 24 = 48
38	Riihimäki ångsåg	$\frac{1}{2}$ 7 » 6 »	50 + 60 = 110	24 + 24 = 48
39	Vihdin Puusep. Huonekalut.	7 » 6 »	60 + 60 = 120	28 + 28 = 56
40	Lahtis ångsåg	6 » 6 »	63 + 63 = 126	36 + 36 = 72
41	Hovinsaari ångsåg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
42	Norska sågen	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
43	Hietanen såg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
44	A. B. Stockfors	6 » 6 »	63 + 63 = 126	36 + 36 = 72
45	Halla ångsåg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
46	Karhula O. Y.	6 » 6 »	52 + 63 = 115	25 + 35 = 60
47	Sunila ångsåg	6 » 6 »	63 + 63 = 126	48 + 48 = 96
48	Jumalniemi ångsåg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
49	Tervasaari ångsåg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
50	Ristniemi O. Y.	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 49 = 97
51	Voikka såg	6 » 6 »	60 + 63 = 123	27 + 48 = 75
52	Tirva Fabriks A. B.	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
53	Honkalahti ångsåg	6 » 6 »	50 + 59 = 109	48 + 49 = 97
54	Diesen Wood Company	6 » 6 »	50 + 59 = 109	48 + 49 = 97
55	Vekrotniemi ångsåg	$\frac{1}{2}$ 7 » 6 »	50 + 57 = 107	$48\frac{1}{2} + 52\frac{1}{2} = 101$
56	Tammisuon Tehtaat	6 » 6 »	55 + 60 = 115	28 + 48 = 76
57	Suursaari ångsåg	6 » 6 »	$52 + 62\frac{1}{2} = 114\frac{1}{2}$	$48 + 48\frac{1}{2} = 96\frac{1}{2}$
58	Pölläkkälä såg	6 » 7 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
59	Helylä ångsåg	6 » 6 »	$59\frac{1}{2} + 60 = 119\frac{1}{2}$	$48 + 48\frac{1}{2} = 96\frac{1}{2}$
60	Läskelä ångsåg	6 » 6 »	$59\frac{1}{2} + 60 = 119\frac{1}{2}$	$48 + 48\frac{1}{2} = 96\frac{1}{2}$
61	Kiviniemen Saha O. Y.	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
62	O. Y. Hosiaïoff	6 » 6 »	66 + 66 = 132	24 + 36 = 60
63	Savolan O. Y.	6 » 6 »	50 + 59 = 109	37 + 49 = 86
64	Koskensaari Bolag	6 » 6 »	63 + 63 = 126	12 + 24 = 36
65	Anttola ångsåg	6 » 6 »	$52 + 62\frac{1}{2} = 114\frac{1}{2}$	$48 + 48\frac{1}{2} = 96\frac{1}{2}$
66	Tuukkalan Höyrysahan O. Y.	6 » 6 »	50 + 60 = 110	36 + 36 = 72
67	Tuppurila såg	6 » 6 »	55 + 66 = 121	48 + 48 = 96
68	Saksala såg	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
69	Tuukkalan Höyrysahan O. Y.	6 » 6 »	50 + 60 = 110	36 + 36 = 72

¹⁾ Under en del af året.

2 skiften om 12 timmar.

2 équipes de 12 heures.

timmar: — Travail en 2 équipes de 12 heures:

sågen står under hällgdag repos des dimanches et fêtes		sammanlagda längden af raster. somme totale des heures de repos.	antal arbetare nombre d'ouvriers	
från — entre	till — et		m. n.	kv. f.
5	6	7	8	9
lördag 6 e. m.	söndag 6 e. m.	1½ timmar.	32	3 35
» 5 »	måndag 6 f. m.	2 »	79	19 36
» ? »	» ? »	» ? »	36	— 37
» 5 »	» 6 »	1½ »	62	20 38
» 2 »	söndag 6 e. m.	1½ »	28	7 39
» 6 »	» 6 »	1½ »	80	34 40
» 6 »	måndag 6 f. m.	1½ »	107	40 41
» 6 »	» 6 »	1½ »	252	77 42
» 6 »	» 6 »	1½ »	154	42 43
» ? »	» ? »	1½ »	42	3 44
» 6 »	» 6 »	1½ »	209	59 45
» 5 »	» 6 »	1½ »	122	59 46
» 6 »	» 6 »	1½ »	110	41 47
» 6 »	» 6 »	1½ »	66	8 48
» 6 »	» 6 »	1½ »	45	13 49
» 5 »	» 6 »	1½ »	43	23 50
» 3 »	» 6 »	1½ »	9	3 51
» 6 »	söndag 6 e. m.	2 »	20	— 52
» 5 »	måndag 6 f. m.	2 »	94	35 53
» 5 »	» 6 »	2 »	75	20 54
» 6 »	» 6 »	1½ »	44	— 55
» ? »	» ? »	1½ »	21	— 56
» ½6 »	» 6 »	1½ »	122	58 57
» 6 »	» 6 »	1½ »	102	23 58
» ½6 »	» 6 »	1 timme.	31	6 59
» ½6 »	» 6 »	1 »	55	9 60
» 6 »	» 6 »	1½ timmar.	33	4 61
» 6 »	söndag 6 e. m.	1 timme.	72	4 62
» ? »	» ? »	2 timmar.	23	1 63
» 6 »	» 6 »	1½ »	51	8 64
» ½6 »	måndag 6 f. m.	1½ »	47	— 65
» 6 »	» 6 »	2 »	53	12 66
» 6 »	» 6 »	1 timme.	47	2 67
» 6 »	» 6 »	1½ timmar.	98	37 68
» 6 »	» 6 »	2 »	34	— 69

Tab. 32. (forts.) Arbete i

Tab. 32. (suite): Travail en

		Arbete i skiften om 12		
	Sågens eller firmans namn. <i>Nom de la scierie ou de la maison.</i>	ömbyte af skif- ten sker kl. <i>heures de change- ment des équipes.</i>	arbetstid under 2 på hvarandra följande veckor. <i>temps de travail pen- dant 2 semaines consécutives.</i>	söndagshvilen under 2 på hvarandra föl- jande veckor. <i>repos de dimanche pendant 2 semaines consécutives.</i>
	1	2	3	4
70	Santala såg	6 f. m., 6 e. m.	60 + 60 = 120	36 + 48 = 84
71	Läsäkoski A. B.	6 » 6 »	52 ¹ / ₂ + 63 = 115 ¹ / ₂	48 + 48 = 96
72	And. Auvinen O. Y.	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
73	Pekka Kansanen	6 » 6 »	50 + 59 = 109	35 + 48 = 83
74	Säynetkoski såg	6 » 6 »	63 + 63 = 126	24 + 24 = 48
75	O. Y. Sampo	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
76	Kärkkäinen & Putkonen O. Y.	6 » 6 »	55 + 66 = 121	48 + 48 = 96
77	Luuniemi såg	6 » 7 »	?	?
78	Varkaus Bruks såg	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
79	Kymmene A. B.	6 » 6 »	62 + 62 = 124	24 ¹ / ₂ + 48 = 72 ¹ / ₂
80	Lisvesi såg	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 48 = 72
81	Vuotjärvi Ängsågsbolag	6 » 6 »	52 + 63 = 115	48 + 48 = 96
82	Pekkala ängsåg	6 » 6 »	59 + 59 = 118	26 + 48 = 74
83	Penttilä ängsåg	6 » 6 »	66 ¹ / ₂ + 66 ¹ / ₂ = 133	26 + 48 = 74
84	Karsikko ängsåg	6 » 6 »	65 + 65 = 130	26 + 48 = 74
85	Statens såg	7 » 7 »	50 + 59 = 109	38 + 49 = 87
86	Noira Trävaru A. B.	6 » ¹ / ₂ 7 »	58 + 59 = 117	25 ¹ / ₂ + 48 ¹ / ₂ = 74
87	Kallénkosken Sahayhtiö	6 » 6 »	63 + 63 = 126	24 + 36 = 60
88	Heikki Hemminki	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 36 = 60
89	Inhä ängsåg	6 » 6 »	63 + 63 = 126	24 + 48 = 72
90	Varassaari ängsåg	6 » 6 »	52 ¹ / ₂ + 63 = 115 ¹ / ₂	48 + 48 = 96
91	A. B. Finland Wood Co	6 » 6 »	52 ¹ / ₂ + 63 = 115 ¹ / ₂	48 + 48 = 96
92	Suolahti ängsåg	7 » 6 »	60 + 60 = 120	25 + 49 = 74
93	Äänekoski A. B.	6 » 6 »	52 ¹ / ₂ + 63 = 115 ¹ / ₂	48 + 48 = 96
94	Toppila ängsåg	6 » 6 »	57 + 57 = 114	16 + 24 = 40
95	Laitakari såg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
96	Nieminen & Kärnä	¹ / ₂ 7 » ¹ / ₂ 7 »	59 + 60 = 119	25 ¹ / ₂ + 48 ¹ / ₂ = 74
97	Kajaanin Puutavara O. Y.	6 » 6 »	60 + 60 = 120	24 + 24 = 48
98	Kivioja ängsåg	6 » 6 »	50 + 50 = 100	24 + 24 = 48
99	Raahen Puutavara O. Y.	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 49 = 97
100	Paténniemi ängsåg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	36 + 48 = 84
101	Halonen Ängsågs A. B.	6 » 6 »	50 + 59 ¹ / ₂ = 109 ¹ / ₂	48 + 48 ¹ / ₂ = 96 ¹ / ₂
102	Karihaara såg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
103	Kuusiluoto såg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96
104	Röyttä ängsåg	6 » 6 »	50 + 60 = 110	48 + 48 = 96

2 skiften om 12 timmar.

2 équipes de 12 heures.

timmar — Travail en 2 équipes de 12 heures:

sågen står under hällgdag repos des dimanches et fêtes		sammanlagda längden af raster. somme totale des heures de repos.	antal arbetare nombre d'ouvriers.	
från — entre	till — et		m. h.	kv. f.
5	6	7	8	9
?	?	2 timmar.	13	6 70
?	?	1½ »	61	29 71
lördag 6 e. m.	söndag 6 e. m.	1 timme.	34	15 72
» 5 »	måndag 6 f. m.	2 timmar.	14	2 73
» 6 »	söndag 6 e. m.	1½ »	15	— 74
» 6 »	» 6 »	2 »	49	5 75
» 6 »	måndag 6 f. m.	1 timme.	32	— 76
?	?	1 »	46	— 77
» 5 »	söndag 6 e. m.	1½ timmar.	113	41 78
?	?	1½ »	33	4 79
» 6 »	» 6 »	2 »	44	6 80
?	?	1 timme.	74	16 81
» 5 »	» 7 »	1 »	73	13 82
» 5 »	» 7 »	1 »	68	6 83
» 5 »	» 7 »	1 »	86	20 84
» 5 »	måndag 7 f. m.	1 »	57	6 85
?	?	1½ timmar.	43	2 86
» 6 »	söndag 6 e. m.	1½ »	14	— 87
» 6 »	» 6 »	2 »	6	— 88
» 6 »	» 6 »	1½ »	64	7 89
» 6 »	måndag 6 f. m.	1½ »	32	11 90
» 6 »	» 6 »	1½ »	181	54 91
» 6 »	söndag 7 e. m.	1 timme.	76	10 92
» 6 »	måndag 6 f. m.	1½ timmar.	11	11 93
?	?	2 »	170	72 94
» 6 »	» 6 »	2 »	159	36 95
» 5 »	söndag 1½ 7 e. m.	1½ »	53	3 96
» 6 »	» 6 »	1½ »	71	14 97
?	?	2 »	29	— 98
» 5 »	måndag 6 f. m.	2 »	137	51 99
?	?	2 »	204	77 100
?	?	2 »	65	9 101
» 6 »	» 6 »	2 »	223	30 102
» 6 »	» 6 »	2 »	153	23 103
» 6 »	» 6 »	2 »	63	14 104

Tab. 33. Arbetarnas med
Tab. 33. Travailleurs

Län. Gouvernement.		Arbete i 2 skiften om 12 timmar: — Travail									
		12 år 12 ans		13 år 13 ans		14 år 14 ans		15 år 15 ans		16 år 16 ans	
		m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nylands län.											
1	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Landsbygden	—	—	2	—	8	—	5	2	12	1
3	Summa	—	—	2	—	8	—	5	2	12	1
Åbo och Björneborgs län.											
4	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
5	Landsbygden	—	—	1	—	2	—	6	—	5	—
6	Summa	—	—	1	—	2	—	6	—	6	—
Tavastehus län.											
7	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Landsbygden	—	—	1	—	4	—	12	4	13	4
9	Summa	—	—	1	—	4	—	12	4	13	4
Viborgs län.											
10	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
11	Landsbygden	—	—	1	—	5	2	8	1	13	1
12	Summa	—	—	1	—	5	2	8	1	14	1
St. Michels län.											
13	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Landsbygden	—	—	—	—	—	2	7	5	5	2
15	Summa	—	—	—	—	—	2	7	5	5	2
Kuopio län.											
16	Städer	—	—	1	—	1	—	3	—	1	—
17	Landsbygden	—	—	2	—	1	—	6	—	7	1
18	Summa	—	—	3	—	2	—	9	—	8	1
Vasa län.											
19	Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Landsbygden	—	—	4	—	6	1	3	3	14	2
21	Summa	—	—	4	—	6	1	3	3	14	2
Uleåborgs län.											
22	Städer	1	—	—	—	—	1	8	—	5	1
23	Landsbygden	5	—	5	—	10	—	11	2	13	7
24	Summa	6	—	5	—	10	1	19	2	18	8
25	Summa för städerna	1	—	1	—	1	1	11	—	8	1
26	Summa för landsbygden	5	—	16	—	36	5	58	17	82	18
27	Summa summarum	6	—	17	—	37	6	69	17	90	19

nattarbete åldersfördelning.

de nuit, par âge.

en 2 équipes de 12 heures :						3 skiften : 3 équipes :		Endast nattarbete : Travail de nuit seulement :					
17 år 17 ans		18 år och mer 18 ans et au-dessus		Summa Total		18 år och mer 18 ans et au-dessus		17 år 17 ans	18 år och mer 18 ans et au-dessus		Summa Total		
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	1	48	9	49	10	—	—	—	—	—	—	—	1
20	1	604	121	651	125	—	—	—	6	—	6	—	2
21	2	652	130	700	135	—	—	—	6	—	6	—	3
2	—	454	155	457	155	—	—	1	7	3	8	3	4
10	—	594	185	618	185	—	—	—	9	—	9	—	5
12	—	1,048	340	1,075	340	—	—	1	16	3	17	3	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
22	4	687	115	739	127	7	1	—	13	—	13	—	8
22	4	687	115	739	127	7	1	—	13	—	13	—	9
4	1	508	158	513	159	—	—	—	—	—	—	—	10
29	9	1,259	355	1,315	368	—	—	—	13	—	13	—	11
33	10	1,767	513	1,828	527	—	—	—	13	—	13	—	12
—	—	23	1	23	1	—	—	—	1	—	1	—	13
9	2	446	100	467	111	—	—	—	6	—	6	—	14
9	2	469	101	490	112	—	—	—	7	—	7	—	15
3	—	118	5	127	5	—	—	—	1	—	1	—	16
10	3	522	108	548	112	—	—	—	6	—	6	—	17
13	3	640	113	675	117	—	—	—	7	—	7	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	19
21	4	379	85	427	95	—	—	—	4	1	4	1	20
21	4	379	85	427	95	—	—	—	6	1	6	1	21
11	2	428	121	453	125	—	—	—	3	—	3	—	22
23	13	807	182	874	204	—	—	—	12	—	12	—	23
34	15	1,235	303	1,327	329	—	—	—	15	—	15	—	24
21	4	1,579	449	1,622	455	—	—	1	14	3	15	3	25
144	36	5,298	1,251	5,639	1,327	7	1	—	69	1	69	1	26
165	40	6,877	1,700	7,261	1,782	7	1	1	83	4	84	4	27

Tab. 34. Sjukdomsfall och sjukdagar bland
Tab. 34. Cas de maladie et nombre de jours de maladie parmi les

Sjukdomens art. <i>Maladies.</i>	Åldersfördelning. —											
	under 20 år <i>au-dessous de 20 ans</i>				20—29 år <i>20—29 ans</i>				30—39 år <i>30—39 ans</i>			
	m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.	
	sjukdomsfall <i>cas de maladie</i>		sjukdagar <i>jours de maladie</i>		sjukdomsfall <i>cas de maladie</i>		sjukdagar <i>jours de maladie</i>		sjukdomsfall <i>cas de maladie</i>		sjukdagar <i>jours de maladie</i>	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 Allmän svaghet	—	—	—	—	1	18	—	—	2	57	1	14
2 Blodbrist	—	—	—	—	—	—	—	—	1	66	1	15
3 Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Blodförgiftning	1	14	—	—	—	—	—	—	1	7	—	—
5 Influensa	—	—	—	—	6	65	2	34	6	49	2	30
6 Feber	1	16	—	—	—	—	—	—	2	105	—	—
7 Tarntyfus	—	—	—	—	1	5	—	—	2	116	1	31
8 Ros	—	—	—	—	1	18	—	—	—	—	2	66
9 Tuberkulos	3	208	1	92	8	803	4	241	8	827	1	82
10 Sinnessjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	83
11 Kramp	—	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—
12 Sjukdomar i hjärnan ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
13 Ryggmärgslidande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Nervsjukdom	—	—	—	—	—	—	3	78	1	63	—	—
15 Hufvudvärk	—	—	—	—	—	—	—	—	2	25	—	—
16 Hjärtlidande	—	—	—	—	1	13	—	—	—	—	—	—
17 Hämorrhoider	—	—	—	—	—	—	—	—	2	26	—	—
18 Lungåkommor	6	152	1	61	18	553	1	19	12	295	6	107
19 Halssjukdom	2	22	—	—	4	116	—	—	7	58	2	25
20 Magkatarr	1	14	—	—	8	158	3	115	12	191	7	179
21 Blindtarmsinflammation	—	—	1	45	1	67	4	63	1	73	—	—
22 Bråck	2	46	—	—	—	—	—	—	4	169	—	—
23 Njurlidande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Sjukdomar i könsorgan.	—	—	—	—	2	37	3	158	1	30	5	132
25 Reumatism	2	43	1	16	3	26	—	—	10	254	1	35
26 Benröta	—	—	—	—	—	—	1	28	1	44	—	—
27 Böld	3	52	—	—	6	119	—	—	4	67	—	—
28 Ögonsjukdomar	1	31	—	—	3	44	—	—	—	—	—	—
29 Växter och kräfta	—	—	—	—	1	11	—	—	—	—	1	69
30 Barnsäng	—	—	—	—	—	—	2	18	—	—	—	—
31 Värk i ryggen	—	—	—	—	2	17	—	—	3	33	—	—
32 Värk i benet	—	—	—	—	1	36	—	—	4	127	1	41
33 Sjuka händer	—	—	—	—	3	33	—	—	4	32	—	—
34 Olycksfall	3	50	—	—	10	158	—	—	6	103	2	21
35 Ej uppgifven sjukdom.	2	43	—	—	4	71	6	117	10	175	13	344
36 Summa	27	691	5	222	84	2,768	29	871	107	2,995	47	1,274

¹⁾ Antal sjukdagar i ett fall icke uppgifvet.

medlemmar i särskilda sjukkassor för sågarbetare.

membres des caisses de secours destinées aux ouvriers des scieries.

Répartition selon l'âge.

40—49 år 40—49 ans				50—59 år 50—59 år				60 år och öfver 60 ans et au-dessus				ej uppgifven ålder âge non mentionné			
m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.	
sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	56	—	—	3	75	—	—	3	178	—	—	1	21	—	—
1	47	2	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	38	—	—
—	—	1	21	—	—	1	39	—	—	—	—	—	—	—	—
2	16	1	7	3	52	2	25	1	19	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	14	—	—
—	—	—	—	2	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	37	1	28	—	—	2	45	—	—	—	—	—	—	—	—
2	252	—	—	4	725	—	—	2	151	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	17	—	—	1	38	—	—	2	1)7	—	—	—	—	—	—
1	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	240	—	—	3	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	4	6	77	—	—	—	—	—	—
3	47	1	30	4	179	1	34	9	256	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	493	3	78	17	486	2	67	6	207	1	11	7	183	—	—
1	5	—	—	—	—	—	—	1	11	—	—	1	10	—	—
13	267	3	60	14	170	3	30	7	332	—	—	4	39	1	25
1	19	—	—	2	29	1	63	—	—	—	—	1	35	—	—
—	—	—	—	1	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	11	4	217	1	41	—	—	1	10	1	91	—	—	—	—
1	49	1	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	62	2	29	7	202	3	58	13	291	1	11	4	81	—	—
—	—	1	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	109	1	39	2	93	—	—	2	60	—	—	2	37	1	7
4	134	1	21	2	94	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19
—	—	—	—	7	449	1	84	2	44	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	27	—	—	3	24	—	—	—	—	1	33	—	—	—	—
2	73	1	20	2	98	—	—	5	118	1	36	3	71	—	—
2	38	—	—	1	16	—	—	2	24	—	—	—	—	1	21
6	90	2	79	6	131	1	12	2	8	—	—	7	61	—	—
19	569	8	152	9	173	1	35	11	247	—	—	2	74	3	29
86	2,706	33	889	94	3,262	19	496	75	2,040	5	182	35	664	7	101

Tab. 34 (forts.) Sjukdomsfall och sjukdagar bland

Tab. 34 (suite). Cas de maladie et nombre de jours de maladie parmi

Sjukdomens art. <i>Maladies.</i>	Åldersfördelning (forts.) <i>Répartition selon l'âge (suite)</i>				Civilstånds-					
	Summa <i>Total</i>				ogifta — célibataires				gifta —	
	m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.		m. h.	
	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie
1	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1 Allmän svaghet	11	405	1	14	2	68	1	14	5	214
2 Blodbrist	2	113	3	65	—	—	1	15	2	113
3 Sockersjuka	1	38	—	—	1	38	—	—	—	—
4 Blodförgiftning	2	21	2	60	1	14	—	—	—	—
5 Influensa	18	201	7	96	2	24	1	21	15	158
6 Feber	5	135	—	—	1	16	—	—	2	105
7 Tarmtyfus	5	176	1	31	—	—	—	—	5	176
8 Ros	4	55	5	139	—	—	2	47	4	55
9 Tuberkulos	27	2,966	6	415	13	1,195	1	92	14	1,771
10 Sinnessjukdom	—	—	1	83	—	—	—	—	—	—
11 Kramp	—	—	1	8	—	—	1	8	—	—
12 Sjukdomar i hjärnan ..	5	58	—	—	1	3	—	—	4	¹⁾ 55
13 Ryggmärgslidande	1	48	—	—	—	—	—	—	1	48
14 Nervsjukdom	6	406	3	78	—	—	3	78	5	341
15 Hufvudvärk	8	102	1	4	—	—	—	—	4	52
16 Hjärtlidande	17	495	2	64	1	13	—	—	12	347
17 Hämorrhoider	2	26	—	—	—	—	—	—	2	26
18 Lungåkommor	78	2,369	14	343	19	625	7	167	54	1,648
19 Halssjukdom	16	222	2	25	5	82	1	18	10	130
20 Magkatarr	59	1,171	17	409	6	70	1	20	48	1,029
21 Blindtarmsinflammation	6	223	6	171	—	—	3	118	5	188
22 Bräck	7	251	—	—	2	46	—	—	4	184
23 Njurlidande	3	62	5	308	—	—	1	20	3	62
24 Sjukdomar i könsorgan.	4	116	9	315	2	37	3	157	2	79
25 Reumatism	41	959	8	149	7	132	2	37	29	688
26 Benröta	1	44	2	61	—	—	1	28	1	44
27 Böld	22	537	2	46	9	166	1	7	11	302
28 Ögonsjukdomar	10	303	2	40	4	116	1	19	5	116
29 Växter och kräfta	10	504	2	153	1	26	—	—	8	459
30 Barnsäng	—	—	2	18	—	—	—	—	—	—
31 Värk i ryggen	11	101	1	33	2	17	—	—	9	84
32 Värk i benet	17	523	3	97	3	175	—	—	11	275
33 Sjuka händer	12	143	1	21	2	19	1	21	9	108
34 Olycksfall	40	601	5	112	10	142	2	21	21	305
35 Ej uppgifven sjukdom.	57	1,352	31	677	5	125	8	207	47	1,178
36 Summa	508	14,726	145	4,035	99	3,149	43	998	352	10,340

¹ Antal sjukdagar i ett fall icke uppgifvet.

medlemmar i särskilda sjukkassor för sågarbetare.

les membres des caisses de secours destinées aux ouvriers des scieries.

fördelning — Répartition selon l'état civil.

mariés		enklingar och enkör veufs et veuves				ej uppgifvet civilstånd état civil non mentionné				Summa Total			
kv. f.		m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.		m. h.		kv. f.	
sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie	sjukdomsfall cas de maladie	sjukdagar jours de maladie
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
—	—	—	—	—	—	4	123	—	—	11	405	1	14
1	28	—	—	1	22	—	—	—	—	2	113	3	65
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	38	—	—
1	39	1	7	1	21	—	—	—	—	2	21	2	60
2	17	1	19	4	58	—	—	—	—	18	201	7	96
—	—	—	—	—	—	2	14	—	—	5	135	—	—
1	31	—	—	—	—	—	—	—	—	5	176	1	31
2	78	—	—	1	14	—	—	—	—	4	55	5	139
4	241	—	—	1	82	—	—	—	—	27	2,966	6	415
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	58	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	48	—	—
—	—	1	65	—	—	—	—	—	—	6	406	3	78
1	4	3	36	—	—	1	14	—	—	8	102	1	4
1	34	3	95	1	30	1	40	—	—	17	495	2	64
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	26	—	—
3	103	4	88	4	73	1	8	—	—	78	2,369	14	343
—	—	—	—	—	—	1	10	1	7	16	222	2	25
9	241	3	46	4	105	2	26	3	43	59	1,171	17	409
3	53	—	—	—	—	1	35	—	—	6	223	6	171
—	—	—	—	—	—	1	21	—	—	7	251	—	—
2	118	—	—	2	170	—	—	—	—	3	62	5	308
5	133	—	—	1	25	—	—	—	—	4	116	9	315
3	45	5	139	3	67	—	—	—	—	41	959	8	149
—	—	—	—	1	33	—	—	—	—	1	44	2	61
1	39	1	62	—	—	1	7	—	—	22	537	2	46
1	21	1	71	—	—	—	—	—	—	10	303	2	40
2	153	1	19	—	—	—	—	—	—	10	504	2	153
2	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	18
—	—	—	—	1	33	—	—	—	—	11	101	1	33
2	61	1	46	1	36	2	27	—	—	17	523	3	97
—	—	1	16	—	—	—	—	—	—	12	143	1	21
2	79	3	69	—	—	6	85	1	12	40	601	5	112
14	303	2	17	5	94	3	32	4	73	57	1,352	31	677
62	1,839	31	795	31	863	26	442	9	135	508	14,726	145	4,035

Tab. 35. Bland arbetarna förekommande

Tab. 35. *Maladies des ouvriers*

Sjukdomens beskaffenhet. <i>Maladies.</i>	Nylands län. <i>Gouvernement de Nyland.</i>		Åbo och Björneborgs län. <i>Gouvernement d'Åbo et de Björneborg.</i>		Tavastehus län. <i>Gouvernement de Tavastehus.</i>		Viborgs län. <i>Gouvernement de Vibourg.</i>	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Allmän svaghet	3	1	4	4	2	4	2	4
2 Blodbrist	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	1	—
4 Blodförgiftning	2	—	1	—	1	—	4	—
5 Tarmtyfus	—	—	1	—	—	—	2	—
6 Ros	1	—	—	—	—	—	—	—
7 Tuberkulos	20	3	30	4	18	1	11	3
8 Syfilis	—	—	—	—	—	—	1	—
9 Sinnessjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—
10 Kramp	1	—	—	—	—	—	—	—
11 Slag	1	—	—	—	—	—	—	—
12 Ryggmärgslidande	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Nervsjukdom	2	4	6	7	2	1	9	3
14 Hufvudvärk	—	1	2	1	2	2	3	—
15 Fallandesjuka	2	—	1	—	2	1	1	—
16 Hjärtlidande	4	2	4	1	5	1	9	1
17 Lungåkommor	9	1	5	—	7	—	10	1
18 Halssjukdom	1	—	2	—	4	—	2	—
19 Magkatarr	60	6	61	1	49	1	97	15
20 Blindtarmsinflammation	—	—	1	—	2	—	1	1
21 Bräck	11	—	12	—	—	—	—	—
22 Njurlidande	5	1	—	—	2	—	6	4
23 Leverlidande	2	1	—	—	—	—	—	—
24 Sjukdomar i könsorgan	—	1	1	1	1	—	—	1
25 Reumatism	44	3	19	—	29	4	91	9
26 Benröta	1	—	2	—	1	—	—	—
27 Böld	—	—	—	—	—	—	—	—
28 Ögonsjukdomar	1	—	5	—	11	1	1	2
29 Öronsjukdomar	5	—	6	—	14	1	3	—
30 Växter och kräfte	—	—	1	—	—	—	—	—
31 Värk i ryggen	—	—	—	—	4	—	—	—
32 Sjuka ben	2	—	—	1	6	1	7	1
33 Sjuka händer	1	—	2	—	2	—	1	—
34 Ej uppgifven sjukdom	1	1	—	—	—	—	2	—
35 Summa	180	25	166	20	164	18	264	45

sjukdomar (enligt arbetarnas uppgifter).

(d'après les indications de ceux-ci).

S:t Michels län. <i>Gouvernement de S:t Michel.</i>		Kuopio län. <i>Gouvernement de Kuopio.</i>		Vasa län. <i>Gouvernement de Vasa.</i>		Uleåborgs län. <i>Gouvernement d'Uleåborg.</i>		Hela landet. <i>Ensemble du pays.</i>		
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
—	—	6	4	—	1	—	—	17	18	1
—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
—	—	—	—	1	—	—	—	9	—	4
—	1	—	—	—	—	—	—	3	1	5
—	—	—	—	3	—	—	—	4	—	6
5	2	9	1	11	4	8	4	112	22	7
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	10
—	—	2	—	—	—	1	—	4	—	11
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	12
2	1	4	—	1	—	—	—	26	16	13
1	—	1	—	2	2	—	—	11	6	14
—	—	1	—	—	—	—	—	7	1	15
1	—	2	4	3	1	4	2	32	12	16
3	—	2	—	3	2	1	—	40	4	17
—	—	—	—	1	—	—	—	10	—	18
18	10	32	7	44	3	9	1	370	44	19
1	—	—	—	—	—	—	—	5	1	20
1	—	3	—	2	—	3	—	32	—	21
—	—	2	—	1	—	1	1	17	6	22
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	23
1	—	1	1	—	7	—	—	4	11	24
29	4	19	5	23	8	1	1	255	34	25
—	—	1	—	1	—	—	—	6	—	26
—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	27
2	1	1	3	3	1	1	—	25	8	28
1	—	2	1	5	2	1	—	37	4	29
1	—	—	1	1	—	2	—	5	1	30
—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	31
2	—	—	1	5	2	1	—	23	6	32
—	—	—	—	1	—	—	—	7	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	34
68	19	89	28	113	34	34	9	1,078	198	35

Tab. 36. Dödsfall bland medlemmar i

Tab. 36. Décès parmi les membres des caisses

Dödsfallets orsak. Cause du décès:		Under 20 år Au-dessous de 20 ans			20—29 år 20—29 ans				30—39 år 30—39 ans					40—49 år 40—49 ans					
		celibataires		gifta mariés	celibataires		gifta mariés	celibataires		gifta mariés	ej uppg. civil- stånd. état civil non mentionné.	celibataires		gifta mariés	enkor veuves	ej uppg. civil- stånd. état civil non mentionné.			
		m.	kv.		m.	kv.		m.	kv.			m.	kv.						
		h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	kv. f.	h.	h.	kv. f.	kv. f.	m. h.	kv. f.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Lungtuberkulos	3	2	1	6	1	1	5	3	—	9	1	1	—	6	—	—	—	1
2	Andra lungåkommor . .	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—
3	Hjärnslag	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—
4	Hjärtlidande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—
5	Mag- och tarmsjuk- domar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
6	Blindtarmsinflamma- tion	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
7	Blodförgiftning	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kräften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—
9	Växter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
10	Barnsäng	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Ålderdomssvaghet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Våldsam död	—	—	—	1	—	2	—	1	—	5	—	—	—	2	1	—	—	—
13	Öfriga orsaker	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1	1	—
14	Ej uppgifven orsak . . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	—	1	—	—
15	Summa	6	2	1	12	2	5	7	4	2	17	2	1	1	30	2	2	2	1

särskilda sjukkassor för sågarbetare.

de secours destinées aux ouvriers des scieries.

50—59 år 50—59 ans								60 år och mer 60 ans et au- dessus				Ej uppgifven ålder Age non men- tionné				Summa Total											
ogifta célibataires		gifta mariés		enklingar och vårds et veuves		ej uppg. civil- stånd état civil non mentionné		gifta mariés		enklingar och vårds et veuves		gifta mariés		enklingar vårds		ogifta célibataires		gifta mariés		enklingar och vårds et veuves		ej uppg. civil- stånd état civil non mentionné					
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.				
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43				
1	—	6	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	13	3	26	6	1	—	—	2				
1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	2	—	—	1	—				
—	—	3	1	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	2	—	10	1	2	—	—	—				
—	—	3	1	1	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	12	1	2	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—				
—	1	6	—	—	1	—	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	1	12	1	3	1	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—				
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	—	—	—	1	—	—	—	4	1	3	—	1	—				
—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	2	—	15	1	—	—	—	—				
—	—	1	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	—	—	2	1	—				
—	—	—	1	1	1	1	1	2	1	—	2	2	1	1	1	2	—	10	2	2	4	2	2				
2	1	24	4	2	3	2	1	31	2	10	2	2	1	2	1	25	7	110	17	13	7	6	4				

Tab. 37. Skador som arbetare ådragit sig genom

Tab. 37. Infirmités ayant atteint les ouvriers par suite

Skadans art <i>Genre d'infirmité</i>	Nylands län <i>Gouvernement de Nylande</i>		Åbo o. Björne- borgs län <i>Gouvernem. d'Åbo et de Björneborg</i>		Tavastehus län <i>Gouvernement de Tavastehus</i>		Viborgs län <i>Gouvernement de Vibourg</i>	
	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Allmänna kross- eller klämskador	—	—	7	4	2	—	17	—
2 Öronskador	1	—	3	—	1	—	—	—
3 Ögonskador	1	—	13	1	8	2	13	1
4 Andra hufvudskador ..	3	—	7	3	13	—	8	2
5 Skuldra eller ryggrad skadad	4	—	9	3	1	—	6	1
6 Arm- eller handskador	63	7	196	26	110	9	201	10
7 Lungorna eller bröst- korgen skadade	5	—	17	2	—	—	16	—
8 Skador i underlifvet ..	—	—	3	—	1	—	—	—
9 Bräck.....	—	—	19	1	—	—	10	—
10 Ben- och fotskador ...	21	1	49	4	28	1	65	—
11 Summa	98	8	323	44	164	12	336	14

olycksfall i arbetet (enligt arbetarnas uppgifter).

d'accidents pendant le travail (indications des ouvriers).

S:t Michels län <i>Gouvernement de S:t Michel</i>		Kuopio län <i>Gouvernement de Kuopio</i>		Vasa län <i>Gouvernement de Vasa</i>		Uleåborgs län <i>Gouvernement d'Uleaborg</i>		Hela landet <i>Ensemble du pays</i>	
m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.	m. h.	kv. f.
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
3	—	5	—	—	1	3	—	37	5
—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
4	—	2	—	2	—	4	—	47	4
1	—	2	—	—	—	4	—	38	5
3	1	6	—	—	—	3	—	32	5
54	6	45	6	32	—	79	8	780	72
2	—	3	—	—	—	1	—	44	2
—	—	1	—	1	—	—	—	6	—
4	1	5	—	1	—	2	—	41	2
19	2	30	1	7	—	13	—	232	9
90	10	99	7	43	1	109	8	1,262	104

Tab. 38. Ersättningar i anledning af olycksfall som

Tab. 38. Indemnités pour cause de sinistres données

Skadans art <i>Genre de sinistre</i>		Antal arbetare, som uppbära <i>Nombre d'ouvriers</i>											
		Nylands län <i>Gouvernement de Nylande</i>						Åbo och Björneborgs län. <i>Gouvernement d'Åbo et de Björneborg.</i>					
		m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 Allmänna kross- eller kläm- skador	—	—	—	—	—	—	—	1	43	20	1	38	—
2 Öronskador	—	—	—	—	—	—	—	1	70	—	—	—	—
3 Ögonskador	—	—	—	—	—	—	—	11	1,027	80	—	—	—
4 Andra hufvudskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Skuldra eller ryggrad skadad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Arm- och handskador	21	1,838	34	4	474	—	—	33	2,058	20	1	50	—
7 Bräck	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Ben och fotskador	—	—	—	—	—	—	—	7	637	20	1	32	80
9 Summa		22	2,138	34	4	474	—	53	3,836	40	3	120	80

Skadans art <i>Genre de sinistre</i>		Antal arbetare, som uppbära <i>Nombre d'ouvriers</i>											
		Kuopio län <i>Gouvernement de Kuopio</i>						Vasa län. <i>Gouvernement de Vasa</i>					
		m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
1		32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
1 Allmänna kross- eller kläm- skador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Öronskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Ögonskador	1	82	80	—	—	—	—	1	101	35	—	—	—
4 Andra hufvudskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Skuldra eller ryggrad skadad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Arm- och handskador	7	632	60	—	—	—	—	6	742	60	—	—	—
7 Bräck	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Ben- och fotskador	2	60	—	—	—	—	—	3	317	30	—	—	—
9 Summa		10	775	40	—	—	—	10	1,161	25	—	—	—

drabbat arbetare (enligt arbetarnas uppgifter).

aux ouvriers (d'après les indications de ceux-ci).

ersättning i anledning af olycksfall till nedan angifvet belopp.

indemnités pour cause de sinistres, et recevant le montant ci-dessous.

Tavastehus län Gouvernement de Tavastehus						Viborgs län Gouvernement de Vibourg						S:t Michels län Gouvernement de S:t. Michel					
m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
—	—	—	—	—	—	4	588	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	351	60	—	—	—	7	648	74	1	60	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	216	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	302	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	1,839	30	3	163	50	48	4,517	86	2	140	50	15	1,055	77	1	64	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	235	60	—	—	—	13	1,671	20	—	—	—	1	108	—	—	—	—
21	2,426	50	3	163	50	76	7,945	05	3	200	50	16	1,163	77	1	64	80

ersättning i anledning af olycksfall till nedan angifvet belopp (forts.).

indemnités pour cause de sinistres, et recevant le montant ci-dessous (suite).

Uleåborgs län. Gouvernement d'Uleåborg						Hela landet Ensemble du pays					
m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
3	772	72	—	—	—	8	1,404	77	1	38	—
—	—	—	—	—	—	1	70	—	—	—	—
1	108	—	—	—	—	25	2,320	29	1	60	—
—	—	—	—	—	—	1	216	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	302	40	—	—	—
24	2,600	43	4	295	86	168	15,285	10	15	1,188	66
—	—	—	—	—	—	1	300	—	—	—	—
4	486	—	—	—	—	33	3,515	30	1	32	80
32	3,967	15	4	295	86	240	23,413	86	18	1,319	46

Tab. 38 (forts.). Ersättningar i anledning af olycksfall

Tab. 38 (suite). Indemnités pour cause de sinistres données

Skadans art. <i>Genre de sinistre.</i>		Antal arbetare, som uppburit <i>Nombre d'ouvriers indemnités</i>											
		Nylands län <i>Gouvernement de Nylande</i>						Åbo och Björneborgs län <i>Gouvernement d'Åbo et de Björneborg</i>					
		m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 Allmänna kross- eller kläm- skador	—	—	—	—	—	—	—	2	48	—	—	—	—
2 Öronskador	1	175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Ögonskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Andra hufvudskador	—	—	—	—	—	—	—	1	225	—	1	14	—
5 Skuldra eller ryggrad skadad	—	—	—	—	—	—	—	4	152	58	1	14	—
6 Arm- och handskador	9	1,419	—	2	190	—	—	71	8,116	35	14	1,561	60
7 Lungorna eller bröstkorgen skadade	—	—	—	—	—	—	—	1	15	—	1	17	—
8 Skador i underlivet	—	—	—	—	—	—	—	2	76	44	—	—	—
9 Bräck	—	—	—	—	—	—	—	3	142	85	—	—	—
10 Ben- och fotskador	1	130	—	—	—	—	—	19	1,186	84	1	200	—
11 Summa	11	1,724	—	2	190	—	—	103	9,963	06	18	1,806	60

Skadans art. <i>Genre de sinistre.</i>		Antal arbetare, som uppburit <i>Nombre d'ouvriers indemnités</i>											
		Kuopio län <i>Gouvernement de Kuopio</i>						Vasa län <i>Gouvernement de Vasa</i>					
		m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
1		32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
1 Allmänna kross- eller kläm- skador	2	205	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Öronskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Ögonskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Andra hufvudskador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Skuldra eller ryggrad skadad	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Arm- och handskador	9	993	—	1	40	—	—	8	2,927	20	—	—	—
7 Lungorna eller bröstkorgen skadade	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Skador i underlivet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Bräck	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Ben- och fotskador	1	30	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—
11 Summa	13	1,244	—	2	50	—	—	8	2,927	20	—	—	—

som drabbat arbetare (enligt arbetarnas uppgifter).
aux ouvriers (d'après les indications de ceux-ci).

ersättning i ett för allt i anledning af olycksfall till nedan angifvet belopp.
 pour cause de sinistres, et ayant reçu une fois pour toutes le montant ci-dessous.

Tavastehus län Gouvernement de Tavastehus						Viborgs län Gouvernement de Vibourg						S:t Michels län Gouvernement de S:t Michel					
m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	250	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	70	—	—	—	—	1	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	9	—	—	—	—	1	170	—	—	—	—	1	36	—	—	—	—
1	90	—	—	—	—	1	130	—	—	—	—	1	29	—	1	73	—
25	3,826	80	—	—	—	37	8,060	—	3	232	—	19	2,909	30	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10	—	1	10	—
6	531	12	—	—	—	3	406	60	—	—	—	4	510	—	1	15	—
35	4,596	92	—	—	—	43	9,766	60	3	232	—	27	3,744	30	3	98	—

ersättning i ett för allt i anledning af olycksfall till nedan angifvet belopp (forts.).
 pour cause de sinistres, et ayant reçu une fois pour toutes le montant ci-dessous (suite).

Uleåborgs län Gouvernement d'Uleåborg						Hela landet Ensemble du pays					
m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.	m. h.	Fmk. Fr.	p. c.	kv. f.	Fmk. Fr.	p. c.
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
—	—	—	—	—	—	6	573	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	175	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	1,070	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	4	440	—	1	14	—
1	57	60	—	—	—	9	475	18	2	87	—
4	419	—	—	—	—	182	28,670	65	20	2,023	60
—	—	—	—	—	—	1	15	—	1	17	—
—	—	—	—	—	—	2	76	44	—	—	—
—	—	—	—	—	—	4	152	85	1	10	—
—	—	—	—	—	—	34	2,794	56	3	225	—
5	476	60	—	—	—	245	34,442	68	28	2,376	60

Tab. 39. Arbets-

Tab. 39. Jours de

År 1899. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtlångare Conducteurs et manoeuvres		Cirkel- och kap-sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band-sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	21	10,568	28,523	30,294	95,478	24,709	79,335	19,812	53,807	13,742	49,247
2 Åbo och B:borgs.	21	15,107	34,060	46,116	145,111	53,213	166,457	56,707	136,091	24,664	85,731
3 Tavastehus	19	7,304	15,570	22,678	56,080	23,012	53,263	3,348	9,418	12,188	34,435
4 Viborgs	28	22,860	63,129	60,412	209,128	53,878	174,922	35,360	97,415	32,429	106,869
5 S:t Michels	14	6,915	12,372	17,978	41,728	15,260	34,175	3,854	9,216	6,997	17,262
6 Kuopio	4	4,234	8,472	10,500	22,802	9,323	18,435	284	657	3,340	7,770
7 Vasa	10	5,002	12,134	12,398	32,599	18,567	44,390	11,940	26,072	5,883	21,478
8 Uleåborgs	15	12,704	33,462	33,278	101,582	39,645	110,067	23,555	60,158	9,960	30,953
9 Hela landet	132	84,694	207,722	233,654	704,508	237,607	681,044	154,860	392,834	109,203	353,745

L ä n Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se-à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge-ment		Vid affallsför-bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka-verk Atelier ni-
	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	15,774	66,793	2,793	5,425	22,937	81,553	4,399	16,435	51,811	199,307	—
2 Åbo och B:borgs.	43,134	196,194	3,936	8,421	36,074	99,734	10,552	27,459	—	—	—
3 Tavastehus	13,047	35,134	1,591	4,413	6,765	14,824	1,616	5,610	1,917	6,334	—
4 Viborgs	64,332	233,157	2,730	5,440	46,119	142,710	4,360	12,443	15,138	57,007	6,000
5 S:t Michels	5,848	13,439	3,211	5,826	22,627	44,202	1,007	1,954	4,533	13,763	—
6 Kuopio	3,525	9,728	9,452	15,436	3,372	7,191	191	385	476	991	2,277
7 Vasa	7,577	26,739	407	973	6,551	16,636	398	935	—	—	—
8 Uleåborgs	37,795	103,417	2,076	5,260	54,658	146,050	624	2,046	1,148	4,585	—
9 Hela landet	191,032	684,601	26,196	51,194	199,103	552,900	23,147	67,267	75,023	281,987	8,277

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1899.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, endruseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
13,334	34,435	37,465	94,411	15,356	49,665	8,396	26,368	115,257	376,844	1,915	6,996
19,905	71,128	84,309	198,695	49,709	127,339	16,451	66,404	152,088	458,377	774	2,003
6,528	20,864	25,720	58,172	15,232	37,806	6,208	17,251	44,511	120,279	212	531
24,404	88,199	122,127	324,187	50,146	164,875	18,287	59,278	256,512	732,288	27,878	94,553
8,118	22,263	22,656	44,549	14,258	28,771	5,090	10,493	16,318	38,813	816	2,223
4,419	12,342	8,888	20,309	7,084	16,803	3,702	10,548	45,484	83,530	—	—
6,682	18,374	18,245	37,509	11,386	28,448	2,886	8,060	34,298	88,004	—	—
8,519	27,708	49,637	114,699	29,716	88,305	22,468	69,743	143,733	404,466	—	—
91,909	295,313	369,047	892,531	192,887	542,012	83,488	268,145	808,201	2,302,601	31,595	106,306

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa Total	
nisk stad méca- que	1 hylleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	3,711	11,041	8,962	30,359	—	—	1,784	9,260	594	697	403,613	1,315,979
—	2,924	7,592	18,154	48,823	6,522	16,555	6,930	34,667	1,648	2,826	648,917	1,933,667
—	3,617	9,816	515	1,096	—	—	228	407	2,000	3,371	198,237	504,674
19,125	9,087	25,229	51,922	185,931	5,588	19,511	30,476	116,205	2,620	5,259	942,665	2,936,860
—	2,152	4,343	5,852	9,016	—	—	5,294	13,649	1,869	4,552	170,653	372,609
5,803	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116,551	241,202
—	1,316	3,904	742	1,486	—	—	3,577	7,140	—	—	147,855	374,881
—	4,951	12,921	7,037	26,303	—	—	848	3,392	—	—	482,352	1,345,117
24,928	27,758	74,846	93,184	303,014	12,110	36,066	49,137	184,720	8,731	16,705	3,110,843	9,024,989

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1900. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar. Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travaillleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	19	9,908	26,969	25,556	88,780	22,827	79,744	16,840	50,222	12,340	46,189
2 Åbo och B.borgs.	22	17,190	40,830	50,020	165,434	57,438	192,509	74,029	180,606	24,921	94,000
3 Tavastehus	18	10,218	23,026	27,182	71,027	25,229	60,792	4,178	10,793	14,541	47,919
4 Viborgs	33	26,131	74,497	72,716	263,692	57,902	200,334	45,435	137,558	37,225	120,391
5 S:t Michels	14	8,638	16,822	20,328	48,694	20,543	48,318	7,192	17,519	7,464	19,813
6 Kuopio	6	5,673	12,945	19,660	48,815	19,242	42,886	399	826	6,751	16,770
7 Vasa	10	4,685	10,691	12,147	33,684	15,356	41,279	27,284	52,018	7,302	21,657
8 Uleåborgs	12	13,365	37,736	30,770	104,238	37,708	118,045	32,936	90,697	12,632	46,321
9 Hela landet	134	95,808	243,516	258,379	824,364	256,245	783,907	208,293	540,239	123,176	413,060

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travaillleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travaillleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affälls- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier ni-
	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	17,896	66,241	1,166	2,864	16,578	58,650	4,498	13,787	51,993	202,506	—
2 Åbo och B.borgs.	60,668	198,919	4,273	10,368	31,334	87,502	10,832	29,804	—	—	—
3 Tavastehus	16,753	43,660	2,183	6,207	9,753	30,731	1,136	4,363	1,763	5,089	67
4 Viborgs	58,096	211,222	3,680	7,648	47,480	149,332	5,450	15,617	16,817	60,105	3,614
5 S:t Michels	6,370	16,222	3,816	7,555	19,468	38,115	230	411	4,173	12,933	—
6 Kuopio	10,372	27,053	13,540	23,141	4,110	8,900	427	890	299	754	1,448
7 Vasa	7,544	20,779	730	1,723	8,530	24,021	192	384	—	—	—
8 Uleåborgs	29,805	104,043	1,540	3,651	57,709	176,630	855	2,446	59	177	—
9 Hela landet	207,504	688,139	30,928	63,157	194,962	573,881	23,620	67,702	75,104	281,564	5,129

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1900.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts	
dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
11,164	38,474	37,438	91,802	15,323	52,299	8,591	31,505	122,153	381,261	2,073	7,297
21,716	79,927	92,130	219,979	55,743	146,144	22,382	75,629	167,132	497,084	1,255	4,989
8,950	26,611	29,877	65,846	15,790	40,103	6,106	20,682	50,657	140,437	1,315	5,025
27,279	98,833	139,734	366,015	65,194	198,626	15,616	58,612	251,187	849,761	25,926	86,043
8,986	25,832	24,899	49,808	15,195	31,498	4,799	11,148	17,755	44,242	504	1,478
7,075	21,935	20,565	53,793	10,701	23,126	4,428	13,674	44,196	79,466	—	—
6,020	16,668	24,302	51,910	11,072	26,782	2,293	7,273	41,177	95,282	363	744
13,910	54,304	59,822	151,665	39,906	121,694	20,852	64,657	166,816	484,029	—	—
105,100	362,584	428,767	1,050,818	228,924	640,272	85,067	283,180	861,073	2,571,562	31,436	105,576

sågen driven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa. Total.	
nisk stad méca- que	I hyffleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	2,466	7,445	8,470	24,691	—	—	1,518	8,606	—	—	388,798	1,279,332
—	1,684	4,138	16,035	44,259	—	—	11,315	68,100	1,026	2,009	721,123	2,142,230
134	5,053	12,594	35	73	—	—	887	2,661	4,126	8,339	235,799	626,112
12,053	8,234	22,762	75,858	292,819	4,516	20,329	38,904	147,361	2,753	7,997	1,029,747	3,401,607
—	1,669	3,723	6,353	12,887	—	—	8,799	25,428	—	—	187,181	432,446
3,790	578	1,466	—	—	—	—	—	—	2,003	3,013	171,467	383,243
—	1,728	5,046	2,131	4,657	—	—	4,498	9,535	—	—	177,354	424,133
—	5,110	13,555	7,007	21,152	—	—	570	1,710	—	—	531,372	1,596,750
15,977	26,522	70,729	115,889	400,538	4,516	20,329	66,491	263,401	9,908	21,358	3,442,841	10,285,853

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1901. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtångare Conducteurs et manoeuvres		Cirkel- och kap-sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band-sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	19	6,888	18,219	20,816	64,837	23,510	78,832	10,376	27,427	10,632	40,446
2 Åbo och B:borgs.	22	11,964	27,418	34,874	112,670	43,312	138,733	46,716	110,328	22,374	83,947
3 Tavastehus	17	6,731	13,589	18,082	45,830	18,826	44,445	3,155	8,357	13,380	41,631
4 Viborgs	36	22,840	60,191	64,857	216,374	62,940	197,360	35,476	106,637	34,250	114,970
5 S:t Michels	13	8,847	17,269	19,748	45,616	20,750	44,716	7,250	13,800	6,966	18,306
6 Kuopio	7	6,290	12,582	20,188	44,905	17,468	35,122	850	1,628	6,518	16,350
7 Vasa	11	3,964	8,433	11,194	29,166	13,915	35,005	10,744	19,572	6,839	19,701
8 Uleåborgs	13	10,985	30,325	27,857	92,720	33,716	101,491	25,669	66,823	12,738	47,833
9 Hela landet	138	78,509	188,026	217,616	652,118	234,437	675,704	140,236	354,572	113,697	383,184

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se-à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge-ment		Vid affallsför-bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers. forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka-verk- Atelier ni-
	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours	lön salaire	dag jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	12,040	49,187	599	1,286	14,353	45,542	1,041	3,025	69,958	261,698	—
2 Åbo och B:borgs.	47,296	149,410	2,983	8,111	51,605	127,989	7,086	18,752	—	—	—
3 Tavastehus	12,950	34,149	1,109	2,376	11,002	26,000	1,879	4,556	6,029	17,434	—
4 Viborgs	49,617	170,769	3,756	7,733	43,437	130,274	8,076	21,408	17,093	63,254	2,595
5 S:t Michels	8,404	22,958	2,452	4,340	36,362	74,877	1,328	3,150	4,574	12,008	—
6 Kuopio	8,266	20,101	16,057	21,229	7,492	15,106	950	2,355	295	822	1,196
7 Vasa	3,968	12,352	2,792	5,778	5,648	14,087	250	693	—	—	—
8 Uleåborgs	32,918	111,675	4,928	10,914	83,066	250,230	1,090	2,514	144	500	—
9 Hela landet	175,459	570,601	34,676	61,767	252,965	684,105	21,700	56,453	98,093	355,716	3,791

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1901.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduiseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scié à couper les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
9,971	33,642	27,216	65,961	17,473	52,554	5,315	16,912	113,600	341,506	1,867	5,946
20,668	70,796	72,593	165,395	37,974	93,256	14,886	51,475	142,598	424,917	1,170	4,252
7,480	22,814	26,518	56,919	14,270	34,450	5,974	15,677	37,309	99,585	57	184
30,273	110,786	129,223	307,289	55,899	167,576	17,007	57,566	229,673	731,257	28,570	96,931
7,827	24,183	21,851	42,358	15,752	32,051	5,571	13,153	21,945	48,363	466	1,302
7,293	22,366	16,666	43,475	12,537	24,859	4,236	12,139	43,822	75,749	—	—
5,026	14,531	17,009	31,317	7,004	16,504	4,448	12,337	26,727	64,035	1,376	3,434
15,336	61,289	64,354	156,938	47,578	144,474	21,532	79,250	160,655	460,681	—	—
103,874	360,407	375,430	869,652	208,487	565,724	78,969	258,509	776,329	2,246,093	33,506	112,049

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères								Summa Total	
nisk stad. méca- que	I hylleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scié à couper les bouts		Vid lastning Pour le chargement		Diverse arbete Divers		dagar jours	lön salaire
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	2,303	6,410	2,184	4,697	—	—	351	1,839	—	—	350,493	1,119,966
—	1,552	3,991	17,250	42,280	—	—	733	2,736	892	1,644	578,526	1,638,100
—	4,110	10,687	145	290	—	—	921	5,153	3,472	6,369	193,399	490,495
8,393	9,062	23,517	75,212	246,105	7,682	30,272	40,224	167,563	7,661	20,678	975,423	3,056,903
—	2,338	4,684	8,199	15,936	—	—	4,700	11,030	—	—	205,330	450,100
3,361	568	976	4,071	7,827	—	—	—	—	3,351	5,393	178,114	366,345
—	2,352	6,016	2,591	4,927	—	—	2,498	4,008	—	—	128,345	301,896
—	2,880	7,833	—	—	—	—	510	1,682	—	—	545,956	1,627,172
11,754	25,165	64,114	109,652	322,062	7,682	30,272	49,937	194,011	15,376	34,084	3,155,586	9,050,977

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1902. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de trunks d'arbre		Ramsågåre och handtångare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	18	6,374	15,064	19,280	57,392	24,738	76,453	10,645	28,745	9,956	37,031
2 Åbo och B:borgs.	23	13,317	28,831	41,343	123,886	49,064	144,459	40,930	98,979	24,102	82,429
3 Tavastehus	17	6,895	12,865	20,499	47,728	20,495	45,389	6,153	13,830	12,310	36,417
4 Viborgs	33	24,018	59,023	66,200	211,124	62,117	203,530	40,688	122,766	33,116	106,965
5 S:t Michels	11	7,145	11,704	17,243	36,394	16,759	31,390	7,936	13,583	6,394	15,538
6 Kuopio	8	6,640	13,140	19,462	44,632	19,149	40,195	1,470	2,447	6,900	16,879
7 Vasa	10	3,616	7,808	9,372	24,706	11,369	28,952	6,470	12,624	5,989	17,618
8 Uleåborgs	14	12,060	31,273	34,321	102,491	42,136	124,269	20,340	49,305	18,946	53,548
9 Hela landet	134	80,065	179,708	227,720	648,353	245,827	694,637	134,632	342,279	117,713	366,425

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affallsför- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		Imeka- verk- Atelier ni-
	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	12,262	50,618	714	1,149	19,508	56,070	2,397	7,048	54,241	217,481	—
2 Åbo och B:borgs.	55,756	174,476	4,753	10,830	27,030	64,614	4,496	11,925	—	—	—
3 Tavastehus	17,971	43,492	1,268	2,034	8,545	20,893	984	2,048	4,067	8,058	599
4 Viborgs	54,998	182,428	4,637	9,019	36,896	109,333	6,486	18,580	24,391	84,713	2,550
5 S:t Michels	4,886	12,379	3,871	6,648	13,261	23,051	951	2,379	3,438	8,755	—
6 Kuopio	5,439	13,624	13,443	18,292	4,849	10,038	807	1,655	48	116	1,130
7 Vasa	4,397	16,361	3,070	6,482	4,328	10,701	272	1,032	—	—	—
8 Uleåborgs	44,524	144,489	1,805	3,774	55,852	157,073	7,244	18,032	—	—	—
9 Hela landet	200,233	637,867	33,561	58,228	170,269	451,773	23,637	62,699	86,185	319,123	4,279

dagrar och lön.

travail et salaire.

Année 1902.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduseurs		Vid renhållning, pålassing Nettoyage, char- gement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyft- ning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts	
dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
9,982	31,717	31,705	67,177	13,834	39,825	3,722	14,001	118,432	350,426	2,002	6,246
18,777	60,647	71,776	158,227	41,981	96,505	13,318	45,516	141,721	387,897	993	4,006
7,159	20,054	26,292	52,853	14,607	33,407	4,672	11,335	36,047	93,251	474	1,986
24,790	87,846	131,514	299,336	51,051	144,399	15,748	50,809	229,978	682,121	29,928	106,233
6,404	17,820	20,057	34,360	14,478	26,308	3,923	9,245	19,054	40,987	469	938
6,862	22,555	19,934	44,511	11,916	23,415	4,681	13,371	48,458	80,882	28	42
4,714	14,332	15,573	26,521	6,180	14,516	3,994	11,765	25,997	60,482	1,780	4,982
23,732	67,043	75,248	180,090	56,030	154,156	20,859	65,963	153,391	414,425	—	—
102,420	322,014	392,099	863,075	210,077	532,531	70,917	222,005	773,078	2,110,471	35,674	124,433

sågen driven annan condaires annexées.			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa Total	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	2,125	5,671	9,375	24,395	—	—	10,601	45,432	—	—	361,893	1,131,941
—	1,818	4,243	17,304	45,898	9,453	21,467	2,259	10,323	578	1,025	580,769	1,576,183
1,690	5,445	12,205	243	486	—	—	1,551	4,197	5,256	9,266	201,532	473,484
8,733	12,590	33,674	61,862	218,709	8,679	34,117	42,563	165,180	19,766	55,528	984,566	2,994,166
—	1,312	2,814	7,112	12,625	—	—	6,735	14,311	632	878	162,060	322,107
2,878	954	1,709	—	—	—	—	5,696	15,403	1,800	2,863	179,666	368,647
—	2,306	6,112	2,064	3,117	—	—	3,268	5,159	2,455	4,446	117,214	277,716
—	2,535	6,764	548	1,109	—	—	334	897	5,194	12,595	575,099	1,587,296
13,301	29,085	73,192	98,508	306,339	18,132	55,584	73,007	260,902	35,681	86,601	3,162,799	8,731,540

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1903. —

L ä n Gouvernement	Nombre de scieries Antal sågar	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap-sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band-sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	20	7,752	20,662	21,758	71,289	28,363	92,175	12,470	36,411	11,740	45,313
2 Åbo och B:borgs.	23	13,749	29,843	42,329	132,850	51,997	163,202	61,642	136,991	25,082	87,164
3 Tavastehus	16	8,042	16,027	26,074	63,145	23,922	54,777	8,345	17,811	12,500	38,202
4 Viborgs	32	28,957	74,973	70,553	244,039	63,051	204,370	44,556	132,641	34,625	113,214
5 S:t Michels	11	6,754	11,868	17,945	39,922	15,793	32,237	8,222	16,536	8,562	19,230
6 Kuopio	6	5,639	10,894	18,935	39,524	8,674	17,866	2,210	3,727	6,906	16,666
7 Vasa	9	4,001	8,572	9,767	25,144	13,494	35,213	8,541	15,479	7,066	20,620
8 Uleåborgs	13	12,496	34,293	31,808	104,475	41,656	126,619	20,312	51,450	14,858	53,403
9 Hela landet	130	87,390	207,132	239,169	720,388	246,950	726,459	166,298	411,046	121,339	393,812

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se-à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge-ment		Vid affallsför-bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		Imeka- verk- Atelier ni-
	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	11,244	49,881	757	1,697	16,092	50,340	2,821	8,210	56,136	228,570	—
2 Åbo och B:borgs.	49,443	155,354	3,172	6,709	20,933	55,869	7,395	18,477	28	56	—
3 Tavastehus	18,672	49,138	990	1,541	8,082	18,110	1,672	3,799	9,517	19,679	376
4 Viborgs	51,512	182,942	8,596	23,297	43,956	130,417	4,714	12,572	20,605	86,609	5,555
5 S:t Michels	6,546	16,048	3,136	4,994	16,299	30,470	1,264	2,436	2,837	7,759	—
6 Kuopio	4,890	13,437	2,930	3,221	8,244	17,884	70	102	—	—	—
7 Vasa	6,319	19,589	1,434	2,055	4,865	12,881	910	1,758	—	—	—
8 Uleåborgs	40,394	137,902	1,533	3,252	46,886	137,130	19,186	56,254	—	—	—
9 Hela landet	189,020	624,291	22,548	46,766	165,357	453,101	38,032	103,608	89,123	342,673	5,931

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1903.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduiseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
10,476	34,410	42,788	139,619	19,343	57,701	5,141	18,097	128,240	397,487	1,459	4,486
19,398	70,788	83,552	185,935	43,068	100,198	14,996	52,782	166,632	462,525	584	2,214
9,467	27,456	33,509	70,058	15,260	37,660	7,594	18,464	46,487	114,060	657	2,094
25,597	92,247	140,366	364,991	55,023	161,475	15,768	54,085	238,890	738,361	39,390	152,281
6,642	18,753	22,082	43,446	14,627	27,212	4,966	10,725	17,538	37,855	163	372
4,686	12,907	10,713	20,677	8,117	14,440	2,725	5,919	43,037	74,834	—	—
4,892	14,493	18,807	34,215	5,808	15,498	4,215	13,522	29,128	72,300	806	2,207
24,184	74,234	75,196	186,205	51,132	146,238	20,010	72,162	156,786	455,425	247	929
105,342	345,288	427,013	1,045,146	212,378	560,422	75,415	245,756	826,738	2,352,847	43,306	164,583

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belågen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères								Samma Total	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brådgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagar jours	lån salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	2,628	8,000	14,123	34,485	—	—	13,215	56,883	1,216	3,281	407,762	1,358,997
—	2,969	7,797	7,217	15,396	—	—	5,082	25,732	6,858	16,735	626,126	1,726,617
924	5,541	13,415	—	—	—	—	9,075	26,766	8,101	16,592	253,883	609,718
18,956	12,363	33,236	67,079	226,836	8,723	34,722	35,608	138,956	9,194	29,450	1,024,681	3,250,670
—	864	1,960	7,681	16,264	—	—	5,113	11,449	2,233	2,797	169,267	352,333
—	3,685	6,975	—	—	—	—	—	—	2,859	3,913	134,320	262,986
—	2,476	6,796	2,599	4,191	—	—	4,285	7,139	650	1,133	130,063	312,805
—	2,317	6,955	506	1,167	130	531	731	2,291	—	—	560,368	1,650,915
19,880	32,843	85,134	99,205	298,339	8,853	35,253	73,109	269,216	31,111	73,901	3,306,470	9,525,041

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1904. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap-sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band-sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	20	8,509	21,986	23,408	76,305	29,722	97,796	15,381	47,545	11,779	46,649
2 Åbo och B.borgs.	25	13,318	28,482	38,263	118,306	52,871	158,485	50,545	110,204	23,158	79,324
3 Tavastehus	15	11,248	22,573	30,334	74,907	28,636	66,948	8,991	23,726	13,756	41,918
4 Viborgs	37	32,745	86,349	81,304	278,707	75,011	236,183	65,659	189,415	36,008	120,858
5 S:t Michels	11	9,280	18,026	19,964	46,623	16,974	38,059	9,145	17,630	9,159	22,294
6 Kuopio	6	5,364	10,645	11,982	26,886	11,008	24,049	1,392	3,368	6,178	15,482
7 Vasa	13	8,065	16,202	22,452	58,323	29,621	78,102	13,693	26,484	11,790	35,285
8 Uleåborgs	14	12,908	33,074	32,593	107,682	35,342	109,642	26,352	64,607	14,864	55,465
9 Hela landet	141	101,437	237,337	260,300	787,739	279,185	809,264	191,158	482,979	126,692	417,275

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se-à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge-ment		Vid affälls-för-bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka-verk- Atelier ni-
	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	16,806	86,076	853	1,902	18,737	54,826	1,400	3,312	53,106	205,843	—
2 Åbo och B.borgs.	50,494	169,723	1,536	3,584	22,669	57,493	5,332	14,260	—	—	—
3 Tavastehus	19,896	50,852	1,179	1,935	12,431	29,534	3,068	8,719	7,045	11,675	277
4 Viborgs	67,204	263,540	8,610	17,531	68,278	207,976	2,275	7,303	12,271	36,260	6,445
5 S:t Michels	8,152	23,319	2,539	3,932	25,144	49,553	1,169	2,873	390	751	—
6 Kuopio	6,518	15,011	286	452	5,361	12,225	330	690	—	—	27
7 Vasa	27,114	55,320	2,054	4,152	12,684	31,896	2,996	6,247	270	620	—
8 Uleåborgs	42,752	135,484	1,384	2,929	43,625	131,743	24,049	70,808	—	—	—
9 Hela landet	238,936	799,325	18,441	36,417	208,929	575,246	40,619	114,212	73,082	255,149	6,749

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1904.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduiseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in-vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
10,307	35,065	48,620	123,102	17,930	53,533	5,512	19,995	116,906	377,972	1,757	5,516
19,780	67,517	75,783	170,343	41,834	103,657	12,159	41,959	161,143	435,781	896	3,149
11,172	33,693	35,112	75,861	19,956	49,894	4,998	15,183	58,024	142,554	8,661	22,614
31,596	108,886	157,404	386,484	56,663	167,105	19,878	66,209	251,899	812,686	26,821	96,992
10,185	25,933	22,478	45,300	15,368	31,262	4,011	9,887	15,212	36,924	—	—
4,848	14,082	6,600	13,679	7,188	14,699	3,427	7,958	26,323	59,037	—	—
7,867	22,554	33,238	69,231	16,897	39,928	6,404	18,756	64,888	154,085	880	2,519
16,983	66,301	66,982	156,562	55,152	156,899	16,357	62,562	188,460	522,004	—	—
112,738	374,031	446,217	1,040,562	230,988	616,977	72,746	242,509	882,855	2,541,043	39,015	130,790

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa. Total.	
nisk stad méca-que	I hyffleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts		Vid lastning Pour le chargement		Diverse arbete Divers			
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	3,096	8,365	20,606	62,244	—	—	7,411	32,274	6,711	24,477	418,557	1,384,783
—	2,658	7,089	12,300	33,808	—	—	2,650	16,508	1,336	2,833	588,725	1,622,505
666	7,406	15,873	7,121	17,046	—	—	2,760	8,089	6,653	13,630	298,724	727,890
22,558	11,580	30,283	74,190	281,987	4,880	20,771	68,252	266,113	23,240	62,235	1,182,213	3,766,431
—	1,356	2,642	6,313	15,208	—	—	4,154	11,763	2,163	3,181	183,156	405,160
57	446	940	—	—	—	—	105	252	5,049	5,748	102,432	225,260
—	1,922	4,634	2,796	6,382	—	—	3,231	4,933	2,483	5,591	271,345	641,244
—	3,543	9,075	979	2,565	—	—	722	2,040	4,026	15,314	587,073	1,704,756
23,281	32,007	78,901	124,305	419,240	4,880	20,771	89,285	341,972	51,661	133,009	3,632,225	10,478,029

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1905. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	18	7,810	20,445	23,619	78,826	27,764	93,369	12,872	40,845	11,834	45,989
2 Åbo och B.borgs.	25	12,362	25,093	33,774	102,136	47,914	143,765	46,838	103,776	20,944	69,840
3 Tavastehus	17	10,228	19,999	37,151	88,062	28,004	65,803	11,712	27,626	13,848	45,356
4 Viborgs	32	31,996	84,813	73,275	255,420	68,702	223,935	51,474	137,247	31,570	108,236
5 S:t Michels	9	6,772	13,468	17,117	40,220	17,228	41,056	8,627	18,324	7,617	19,568
6 Kuopio	7	5,573	12,266	15,342	35,677	13,029	29,107	1,726	3,915	7,025	19,311
7 Vasa	14	7,862	16,466	21,862	57,100	28,088	77,535	13,831	26,250	10,985	32,918
8 Uleåborgs	14	12,849	33,778	30,920	102,083	38,012	117,541	21,182	60,193	13,946	53,199
9 Hela landet	136	95,452	226,328	253,060	759,524	268,741	792,111	168,262	418,176	117,769	394,417

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri. C. Travailleurs des industries se- d la scierie				
	Vid lastning Pour le chargement		Vid affälls- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers. forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier ni.
	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	15,170	60,097	1,152	2,341	15,496	49,610	1,413	4,390	38,354	166,405	507
2 Åbo och B.borgs.	48,091	166,576	676	1,755	19,373	48,373	7,364	15,893	144	360	—
3 Tavastehus	19,998	50,517	1,324	2,362	8,992	21,754	2,330	5,476	17,709	36,742	303
4 Viborgs	71,341	283,309	8,977	18,934	54,846	163,692	3,043	10,682	3,919	13,151	9,519
5 S:t Michels	5,243	13,583	2,258	4,137	17,864	41,550	2,143	3,478	296	555	—
6 Kuopio	7,808	18,365	15,540	22,519	7,853	16,189	579	1,175	—	—	—
7 Vasa	25,973	59,346	1,033	2,564	12,826	31,120	3,492	7,643	260	590	—
8 Uleåborgs	51,139	166,895	3,294	6,923	35,789	107,378	29,485	85,541	—	—	—
9 Hela landet	244,763	818,688	34,254	61,535	173,039	479,666	49,849	134,278	60,632	217,803	10,329

dagrar och lön.

travail et salaire.

Année 1905.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts	
dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
11,118	35,924	46,204	114,987	19,076	60,285	4,343	14,970	107,478	363,148	1,536	5,455
17,774	63,541	73,017	156,770	39,364	89,463	10,779	42,785	156,701	434,406	411	1,881
11,711	34,284	43,524	89,164	20,686	49,893	6,962	16,866	52,237	138,526	1,531	3,865
29,078	99,959	161,618	383,598	51,376	150,683	15,162	52,685	264,218	819,674	24,270	89,327
7,252	21,513	17,905	37,369	14,081	28,005	3,431	8,332	17,449	47,017	—	—
5,801	18,209	8,929	20,136	9,224	19,269	3,542	9,225	29,358	60,746	—	—
7,356	21,931	32,282	68,311	15,878	40,024	6,918	18,078	67,074	160,850	498	1,249
18,581	70,337	67,485	154,689	49,100	141,591	16,290	65,999	189,044	526,499	905	2,262
108,671	365,698	450,964	1,025,024	218,785	579,213	67,427	228,940	883,559	2,550,866	29,151	104,039

sågen driven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères								Summa Total	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
2,535	3,162	9,955	16,239	55,114	—	—	7,398	36,760	2,211	4,053	374,756	1,265,503
—	3,881	9,354	11,122	28,816	—	—	2,278	12,854	826	1,561	553,633	1,518,998
770	5,429	13,823	5,077	10,656	450	900	6,150	15,019	5,707	11,355	311,063	748,818
32,834	12,155	33,616	65,686	238,324	5,521	21,737	30,487	123,785	30,694	88,606	1,098,927	3,434,247
—	696	1,507	7,614	17,764	—	—	4,620	16,325	2,224	3,068	160,437	376,839
—	849	1,954	—	—	—	—	—	—	9,266	13,014	141,444	301,077
—	2,553	6,780	4,426	9,647	—	—	2,752	4,275	—	—	265,949	642,677
—	3,392	9,459	498	1,418	—	—	657	2,907	6,022	27,228	588,590	1,735,920
36,139	32,117	86,448	110,662	361,739	5,971	22,637	54,342	211,925	56,950	148,885	3,494,799	10,024,079

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1906. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtångare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	18	8,295	22,213	24,915	88,152	29,518	99,916	13,864	44,220	12,400	47,548
2 Åbo och B.borgs.	25	15,034	34,104	39,384	128,420	54,075	174,859	57,594	143,548	25,373	88,571
3 Tavastehus	15	10,259	22,791	33,048	90,987	27,399	72,266	11,118	27,458	12,680	43,126
4 Viborgs	34	31,939	101,764	72,112	280,708	65,828	227,926	64,406	190,048	29,403	104,719
5 S:t Michels	10	7,130	16,457	19,972	56,514	19,164	45,863	7,178	19,516	7,597	21,704
6 Kuopio	7	6,460	14,437	17,793	42,307	14,194	33,353	2,355	5,920	8,092	20,943
7 Vasa	14	7,928	19,466	21,511	68,473	27,870	82,044	16,434	33,342	11,424	35,175
8 Uleåborgs	14	13,552	35,345	32,369	105,249	44,183	139,012	18,319	53,155	14,530	55,653
9 Hela landet	137	100,597	266,577	261,104	860,810	282,231	875,239	191,268	517,207	121,499	417,439

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affälls- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier m-
	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	14,614	61,980	560	1,098	18,523	58,978	2,731	7,724	28,924	138,220	—
2 Åbo och B.borgs.	49,817	193,123	1,762	5,263	22,178	58,803	7,560	20,874	93	232	—
3 Tavastehus	16,240	45,948	1,561	3,253	8,132	20,380	1,285	4,474	8,190	12,501	242
4 Viborgs	58,473	260,660	8,660	22,735	60,573	195,841	3,064	8,915	3,867	12,858	11,965
5 S:t Michels	11,952	39,919	2,455	5,454	20,427	47,510	1,577	3,837	—	—	—
6 Kuopio	8,368	21,773	10,420	15,162	5,960	14,745	58	122	—	—	—
7 Vasa	23,794	54,191	790	1,879	12,788	36,955	3,260	7,280	200	580	—
8 Uleåborgs	52,860	178,676	3,297	7,967	36,715	115,498	25,698	77,461	—	—	—
9 Hela landet	236,118	856,270	29,505	62,811	185,296	548,710	45,233	130,687	41,274	164,391	12,207

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1906.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs endruseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, char- gement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyft- ning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
12,202	41,281	44,524	112,276	20,314	63,920	5,001	17,665	115,800	399,697	2,384	8,107
20,450	74,806	89,712	209,058	44,534	107,717	10,827	50,890	159,863	464,459	349	1,676
11,896	37,843	36,092	83,639	21,300	57,730	5,638	17,662	69,688	184,803	874	2,882
25,760	97,461	136,162	371,784	59,757	188,609	14,403	56,309	298,838	1,016,017	35,096	130,346
7,198	22,828	25,357	59,111	19,676	53,114	6,713	18,423	29,735	79,704	2,902	6,437
6,926	20,283	11,846	28,094	10,751	24,968	3,373	9,222	24,453	58,955	—	—
7,692	24,006	33,833	73,761	15,714	44,258	5,882	16,296	67,867	180,736	—	—
17,451	68,490	72,250	175,352	51,896	161,137	15,621	59,583	155,107	450,407	—	—
109,575	386,998	449,776	1,113,075	243,942	701,453	67,458	246,050	921,351	2,834,778	41,605	149,448

sågen drifven annan <i>condaires annexées.</i>			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. <i>D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.</i>								Summa <i>Total</i>	
nisk stad <i>méca- que</i>	I hyfleri <i>Rabotage</i>		I brädgård <i>Dans l'entrepôt de bois</i>		I kaphus <i>Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts</i>		Vid lastning <i>Pour le charge- ment</i>		Diverse arbe- tare <i>Divers</i>			
lön <i>salaire</i>	dagar <i>jours</i>	lön <i>salaire</i>	dagar <i>jours</i>	lön <i>salaire</i>	dagar <i>jours</i>	lön <i>salaire</i>	dagar <i>jours</i>	lön <i>salaire</i>	dagar <i>jours</i>	lön <i>salaire</i>	dagar <i>jours</i>	lön <i>salaire</i>
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	3,722	11,219	19,416	63,723	3,214	14,571	11,755	52,312	—	—	392,676	1,354,820
—	4,502	11,432	9,410	26,901	—	—	2,262	16,880	643	1,320	615,422	1,812,936
580	4,897	13,045	—	—	—	—	1,251	4,606	6,895	14,024	288,685	759,998
42,124	8,876	25,569	62,542	300,890	5,804	30,760	26,940	132,677	21,619	77,808	1,106,087	3,876,528
—	178	346	8,109	20,359	—	—	2,227	6,238	3,539	6,949	203,086	530,283
—	678	1,706	—	—	—	—	—	—	22,854	33,306	154,581	345,296
—	1,501	4,994	3,938	8,754	—	—	3,743	6,225	—	—	266,169	698,415
—	3,489	9,296	4,077	9,671	—	—	597	1,753	4,097	17,228	566,108	1,720,933
42,704	27,843	77,607	107,492	430,298	9,018	45,331	48,775	220,691	59,647	150,635	3,592,814	11,099,209

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1907. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtångare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	18	8,028	24,120	23,576	91,693	27,012	110,072	17,114	58,275	12,196	50,936
2 Åbo och B:borgs.	28	14,698	37,715	39,959	141,425	54,682	196,321	63,852	167,692	23,736	90,000
3 Tavastehus	16	8,850	21,158	30,244	81,953	23,305	65,808	13,130	35,023	11,773	43,676
4 Viborgs	36	36,602	126,820	79,387	347,298	70,882	279,195	53,106	201,068	35,019	135,231
5 S:t Michels	13	8,295	20,255	18,720	54,402	26,789	77,651	11,647	28,788	9,982	29,192
6 Kuopio	7	6,842	16,184	17,756	45,679	17,967	44,410	2,868	7,003	8,838	24,975
7 Vasa	11	8,280	22,402	21,694	78,812	28,852	92,006	20,152	48,763	10,311	34,356
8 Uleåborgs	13	11,738	34,080	30,254	111,569	39,435	132,247	21,146	70,475	12,964	51,129
9 Hela landet	142	103,333	302,734	261,590	952,831	288,924	997,710	203,015	617,087	124,819	459,495

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affallsför- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier ni-
	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	16,332	75,733	699	1,705	14,426	51,184	538	1,474	31,614	164,021	—
2 Åbo och B:borgs.	49,995	205,569	2,729	7,346	24,373	72,822	6,898	19,649	—	—	—
3 Tavastehus	18,537	56,584	1,028	2,054	10,492	28,110	678	1,586	5,887	16,540	149
4 Viborgs	64,514	318,175	5,070	15,662	78,539	300,478	2,312	7,429	2,959	9,980	15,297
5 S:t Michels	10,777	47,843	2,090	5,099	47,501	134,537	1,175	2,769	—	—	—
6 Kuopio	10,329	29,390	6,945	11,006	17,316	42,027	530	1,227	—	—	—
7 Vasa	24,031	63,550	850	1,250	23,774	73,946	3,135	7,503	210	600	—
8 Uleåborgs	40,864	149,419	1,024	2,892	51,802	184,073	25,530	84,339	—	—	—
9 Hela landet	235,379	946,263	20,435	47,014	268,223	887,177	40,796	125,976	40,670	191,141	15,446

dagur och lön.

travail et salaire.

Année 1907.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, char- gement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyft- ning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts	
dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
11,308	42,763	42,723	121,778	19,113	66,913	3,681	14,844	113,452	410,706	3,808	11,622
20,629	80,433	88,321	219,319	47,851	125,224	12,592	49,544	178,268	541,685	513	2,590
10,072	34,895	31,685	78,946	23,897	68,193	4,934	17,312	59,066	164,545	2,308	6,742
29,864	115,976	171,518	521,539	66,005	235,489	20,175	86,467	278,498	1,052,956	40,110	154,897
7,635	26,073	28,332	72,116	19,362	52,777	6,138	20,679	32,027	96,088	—	—
6,620	22,144	15,862	42,751	10,560	24,967	2,834	8,233	25,402	61,771	8,241	13,099
7,564	25,114	36,663	87,653	16,943	48,614	4,512	13,858	68,408	178,198	252	833
17,774	72,924	70,488	179,990	51,184	169,002	18,056	74,641	165,617	507,473	—	—
111,466	420,322	485,592	1,324,092	254,915	791,179	72,922	285,578	920,738	3,013,422	55,232	189,783

sågen driven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa. Total.	
nisk stad méca- que	I hyffleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	3,519	12,513	17,358	59,699	2,744	13,624	6,598	41,730	—	—	375,839	1,425,405
—	4,015	11,750	7,457	24,967	—	—	2,435	15,218	984	2,386	643,987	2,011,655
400	6,772	19,516	8,649	36,981	—	—	3,035	11,094	13,555	38,385	288,046	829,501
62,521	8,055	21,961	51,265	242,075	7,499	39,001	30,868	199,162	21,827	74,942	1,169,371	4,548,322
—	1,039	2,957	6,876	19,032	—	—	3,231	11,256	1,772	3,189	243,388	704,703
—	1,144	2,792	—	—	—	—	—	—	8,021	12,873	168,075	410,531
—	1,526	5,025	4,014	9,299	—	—	2,815	5,060	1,225	3,530	285,211	800,372
—	2,371	6,819	818	2,523	—	—	539	1,668	7,068	22,456	568,672	1,857,719
62,921	28,441	83,333	96,437	394,576	10,243	52,625	49,521	285,188	54,452	157,761	3,742,589	12,588,208

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1908. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stocknpphalare Rouleurs de trunks d'arbre		Ramsågåre och handtlångare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	22	6,542	19,285	18,658	72,003	20,637	82,173	12,568	41,410	12,291	53,189
2 Åbo och B:borgs.	24	11,100	29,820	32,894	122,237	48,607	175,605	55,802	149,505	19,610	77,996
3 Tavastehus	18	10,289	26,713	27,625	89,617	25,762	76,372	12,568	36,675	13,316	48,825
4 Viborgs	35	28,974	106,967	57,930	256,714	57,343	233,572	43,631	166,967	32,851	131,179
5 S:t Michels	12	8,160	20,849	15,722	50,542	23,130	69,286	10,288	27,812	10,387	31,314
6 Kuopio	7	5,789	13,888	14,192	35,930	14,212	35,967	6,334	15,328	6,958	20,853
7 Vasa	11	5,286	14,740	16,519	62,978	23,364	77,784	13,040	33,275	6,751	24,584
8 Uleåborgs	12	16,613	51,041	35,540	125,634	48,196	166,018	24,317	79,480	14,547	58,041
9 Hela landet	141	92,753	283,303	219,080	815,655	261,251	916,777	178,548	550,452	116,711	445,981

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med Industri C. Travailleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affallsför- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier m-
	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours	lön salaire	dagur jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	16,443	69,520	376	974	17,264	61,710	112	391	56,401	284,774	—
2 Åbo och B:borgs.	29,324	179,156	646	2,942	22,927	69,035	4,128	12,055	274	822	—
3 Tavastehus	17,262	52,428	717	1,419	10,216	28,673	799	1,856	10,683	23,093	225
4 Viborgs	74,002	387,909	2,047	5,084	60,994	232,870	1,537	5,346	2,194	7,131	13,747
5 S:t Michels	8,442	38,511	1,648	3,679	19,421	59,853	451	1,153	—	—	—
6 Kuopio	10,638	30,424	2,760	4,409	5,659	14,831	184	385	—	—	—
7 Vasa	25,896	74,743	765	1,170	19,828	63,842	4,534	11,568	200	550	—
8 Uleåborgs	53,763	188,142	790	2,161	51,118	188,207	25,440	83,333	—	—	—
9 Hela landet	235,770	1,020,833	9,749	21,838	207,427	719,021	37,185	116,087	69,752	316,370	13,972

dagrar och lön.

travail et salaire.

Année 1908.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs endruseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
9,967	39,570	37,010	101,189	15,149	54,814	3,440	15,301	104,387	372,726	3,475	11,185
18,464	72,767	79,337	207,874	37,825	107,101	10,750	38,753	161,969	496,067	588	2,266
12,198	42,768	40,198	99,635	23,458	69,646	4,186	13,946	62,044	188,441	2,558	9,475
23,148	92,611	161,246	499,421	50,542	176,896	11,100	47,882	221,706	832,471	26,880	114,071
6,835	25,154	27,709	73,937	11,956	33,289	9,957	33,647	24,625	82,758	—	—
5,717	18,916	12,562	33,575	11,760	29,344	2,060	7,920	30,634	69,221	192	511
4,743	17,575	27,656	70,247	16,062	53,259	4,749	17,236	55,347	155,476	438	1,363
20,334	80,288	73,560	194,232	54,135	181,472	17,380	73,973	166,198	512,609	—	—
101,406	389,649	459,278	1,280,110	220,887	705,821	63,622	248,658	826,910	2,709,769	34,131	138,871

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères								Summa Total	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire	dagrar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	5,434	20,113	7,910	25,086	2,644	12,757	9,254	48,165	—	—	359,962	1,386,335
—	2,753	8,556	9,567	33,362	—	—	1,017	8,781	1,212	3,251	548,794	1,797,951
760	9,383	32,965	—	—	—	—	1,410	5,568	13,216	37,074	298,113	885,949
57,738	8,576	24,571	49,851	264,560	7,734	44,553	60,304	374,627	15,053	54,778	1,011,390	4,117,918
—	1,824	4,595	6,477	18,838	—	—	2,716	10,757	195	312	189,943	586,286
—	368	913	—	—	—	—	—	—	14,491	23,332	144,510	355,747
—	1,348	5,022	2,880	6,575	—	—	3,542	6,659	—	—	232,948	698,646
—	2,906	8,252	6,313	16,212	—	—	1,400	4,900	16,178	61,339	628,728	2,075,334
58,498	32,592	104,987	82,998	364,633	10,378	57,310	79,643	459,457	60,345	180,086	3,414,388	11,904,166

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1909. —

Län Gouvernement	År Année Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsägare och handtlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågare Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågare Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	19	5,806	17,427	17,157	66,329	20,444	82,927	13,373	44,216	10,601	46,362
2 Åbo och B:borgs.	24	12,087	31,193	34,698	127,030	55,348	198,517	52,758	134,389	20,297	79,709
3 Tavastehus	19	11,564	30,803	31,780	100,307	24,110	74,115	11,349	32,303	14,846	56,007
4 Viborgs	33	28,196	109,237	56,346	252,906	55,750	229,839	47,274	173,206	29,194	116,652
5 S:t Michels	11	7,158	18,223	14,804	48,975	16,832	55,937	6,867	21,090	8,778	30,746
6 Kuopio	7	4,190	11,185	14,049	36,339	13,519	36,939	4,443	12,458	6,757	20,079
7 Vasa	11	7,710	21,168	20,848	70,600	23,619	76,365	13,968	38,977	7,399	25,682
8 Uleåborgs	11	14,850	44,147	38,796	133,975	58,240	193,771	27,052	89,404	13,531	53,864
9 Hela landet	135	91,561	283,383	228,478	836,461	267,862	948,410	177,084	546,043	111,403	429,101

L ä n . Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri. C. Travailleurs des industries se- à la scierie					
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affallsför- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier ni.	
	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
1 Nylands	11,661	54,493	280	560	14,784	55,953	—	—	48,895	245,478	—	
2 Åbo och B:borgs.	52,696	189,614	628	2,524	19,549	60,851	3,434	9,283	100	310	—	
3 Tavastehus	15,879	49,232	1,126	2,218	10,095	29,577	378	1,292	8,130	14,521	124	
4 Viborgs	68,951	338,490	2,389	5,920	61,118	214,502	1,589	5,172	1,489	4,833	15,349	
5 S:t Michels	6,924	26,690	2,473	5,019	47,083	165,043	1,025	3,045	—	—	—	
6 Kuopio	6,552	20,606	5,003	7,884	3,970	11,162	61	72	4	10	—	
7 Vasa	33,506	93,282	1,104	1,963	10,365	31,860	5,160	11,217	330	860	—	
8 Uleåborgs	57,262	206,346	1,072	2,835	46,275	157,322	34,120	115,038	—	—	—	
9 Hela landet	253,431	978,753	14,075	28,923	213,239	726,270	45,767	145,119	58,948	266,012	15,473	

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1909.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduiseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
9,516	37,072	33,908	88,484	14,348	50,588	2,769	13,070	92,575	337,138	3,545	12,181
17,664	71,530	81,263	209,257	49,539	116,011	8,546	36,278	160,048	482,709	1,174	5,065
10,862	38,305	32,400	89,103	21,626	63,289	4,882	15,059	77,699	237,104	6,702	18,716
22,289	93,469	134,879	430,533	40,191	147,074	11,622	53,278	199,734	815,604	27,260	115,651
5,734	23,032	22,354	57,606	13,914	42,859	3,165	11,837	7,138	24,155	—	—
5,003	17,142	12,107	33,997	9,636	27,700	2,217	7,731	30,446	71,097	1,374	2,247
7,593	25,079	34,252	88,257	20,485	65,948	4,746	15,797	60,538	171,853	600	1,920
22,317	91,751	98,739	273,264	66,841	230,035	13,513	65,290	183,948	595,608	—	—
100,978	397,380	449,902	1,270,501	236,580	743,504	51,460	218,340	812,126	2,735,268	40,655	155,780

sågen driven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères								Summa Total	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts		Vid lastning Pour le chargement		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	4,771	16,594	6,449	21,730	2,428	14,119	6,769	40,313	3,350	7,550	323,429	1,252,584
—	2,881	8,702	6,933	24,073	—	—	1,709	12,590	5,199	14,316	586,551	1,813,951
400	11,573	32,359	3,836	11,247	—	—	4,318	13,991	26,045	62,860	329,324	972,808
72,380	5,706	17,163	39,066	208,080	4,151	22,416	45,280	267,748	14,554	54,882	912,377	3,749,035
—	1,188	3,469	20,218	70,695	—	—	6,297	34,940	—	—	191,952	643,361
—	536	1,221	315	940	—	—	129	315	5,047	8,686	125,358	327,810
—	1,814	6,275	2,696	5,028	—	—	2,968	4,983	2,308	5,214	262,009	762,328
—	1,944	5,640	1,441	5,316	—	—	946	4,127	18,369	68,487	699,256	2,336,220
72,780	30,413	91,423	80,954	347,109	6,579	36,535	68,416	379,007	74,872	221,995	3,430,256	11,858,097

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1910. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs d'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de trunks d'arbre		Ramsågar och handtångare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågar Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågar Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	20	7,816	27,157	16,524	62,994	19,088	86,031	12,438	41,570	10,204	44,930
2 Åbo och B:borgs.	20	10,694	28,642	32,936	122,387	52,102	197,542	60,318	166,708	16,340	70,389
3 Tavastehus	16	12,637	33,204	24,874	100,401	28,194	87,828	13,270	43,763	13,660	52,995
4 Viborgs	28	36,389	142,475	65,895	315,731	84,176	368,389	46,288	170,752	29,184	124,514
5 S:t Michels	7	5,486	14,522	11,110	37,504	13,865	45,287	6,045	19,371	4,814	16,633
6 Kuopio	7	6,281	16,510	18,303	49,142	16,743	45,627	3,432	9,836	6,740	21,311
7 Vasa	10	7,678	22,437	20,402	68,048	25,525	85,429	12,617	36,533	7,609	28,624
8 Uleåborgs	12	14,169	41,157	36,593	129,729	57,718	201,742	24,218	77,301	12,266	53,469
9 Hela landet	120	101,150	326,104	226,637	885,936	297,411	1,117,875	178,626	565,834	100,817	412,865

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affälls- för- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier ni-
	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	15,160	67,028	505	1,016	10,156	40,007	580	1,800	54,652	267,623	—
2 Åbo och B:borgs.	46,810	166,511	1,580	4,143	14,872	46,943	4,546	11,755	49	147	—
3 Tavastehus	20,722	68,640	780	1,538	9,994	33,033	502	1,798	10,996	33,746	167
4 Viborgs	70,527	345,160	2,643	6,960	39,382	144,363	788	2,425	1,823	5,899	13,566
5 S:t Michels	4,823	18,379	1,497	3,240	10,397	31,894	356	783	—	—	—
6 Kuopio	10,362	32,106	9,048	14,365	2,673	7,094	659	1,723	1,057	2,992	—
7 Vasa	23,642	70,890	616	1,320	8,702	26,848	7,356	16,868	290	870	—
8 Uleåborgs	55,677	211,299	1,421	3,792	37,155	130,739	40,233	129,304	—	—	—
9 Hela landet	247,723	980,013	18,090	36,374	133,331	460,921	55,020	166,456	68,867	311,277	13,733

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1910.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduiseurs		Vid renhallning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön
jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
9,652	40,671	37,506	106,459	15,430	53,818	3,135	14,087	115,270	476,802	4,891	16,588
17,032	69,286	76,245	203,881	38,735	106,043	7,524	29,767	154,013	473,418	811	2,448
10,347	34,591	36,790	99,021	25,526	80,703	4,867	19,166	73,668	226,487	5,998	18,312
33,742	137,045	142,674	456,857	59,115	213,697	12,195	52,646	285,219	1,137,890	62,971	257,914
3,720	15,427	17,000	43,141	9,703	28,799	1,197	5,059	4,863	14,384	—	—
6,494	23,710	13,510	35,272	8,383	25,083	2,253	6,672	31,697	71,783	—	—
6,390	22,845	33,315	95,809	21,308	73,815	8,172	25,478	57,692	182,048	4,265	14,056
22,163	93,803	99,453	279,313	71,076	255,408	12,100	63,661	174,278	547,071	—	—
109,540	437,378	456,493	1,319,753	249,276	837,366	51,443	216,536	896,700	3,129,883	78,936	309,318

sågen drifven annan condaires annexées.			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa	
nisk stad méca- que		I hyfleri Rabotage	I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts		Vid lastning Pour le chargement		Diverse arbete Divers		Total	
lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön	dagur	lön
salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire	jours	salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	6,021	18,056	9,859	31,585	2,792	16,053	7,646	46,181	777	2,554	360,102	1,463,010
—	3,199	9,315	8,135	29,941	—	—	1,156	9,565	600	2,820	547,697	1,751,651
590	14,893	44,048	19,013	54,677	1,169	5,006	8,062	30,164	13,385	38,855	349,514	1,108,566
66,252	7,638	23,519	16,944	88,014	8,755	53,520	25,350	150,878	29,402	115,706	1,074,666	4,380,606
—	1,601	4,165	4,639	16,196	—	—	7,277	36,087	—	—	108,393	350,871
—	298	637	68	166	—	—	120	299	8,169	12,962	146,290	377,290
—	1,006	3,769	3,219	7,492	—	—	3,314	6,145	96	259	253,214	789,583
—	1,817	5,492	2,844	8,315	—	—	1,415	4,882	10,666	32,932	675,262	2,269,409
66,842	36,473	109,001	64,721	236,386	12,716	74,579	54,340	284,201	63,095	206,088	3,515,138	12,490,986

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1911. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur									
		Stockupphalare Rouleurs de trunks d'arbre		Ramsågare och handtlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap- sågare Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band- sågare Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	22	7,219	22,903	23,063	97,155	22,663	98,476	12,571	43,663	11,494	50,743
2 Åbo och B.borgs.	18	9,392	24,703	30,876	115,802	52,390	201,967	54,526	162,295	13,240	60,196
3 Tavastehus	15	12,355	34,886	31,392	112,281	31,506	100,425	18,752	53,535	15,339	60,768
4 Viborgs	30	39,026	156,185	71,642	356,009	95,478	404,336	55,990	203,781	28,264	120,582
5 S:t Michels	8	3,984	10,919	7,139	21,898	7,168	24,976	3,699	12,286	3,730	13,429
6 Kuopio	6	4,326	10,822	14,859	38,078	12,107	31,369	1,134	2,958	4,928	14,998
7 Vasa	9	6,845	20,280	18,706	61,500	18,425	63,384	17,333	47,730	5,754	22,434
8 Uleåborgs	12	15,648	44,321	38,983	142,814	57,704	208,048	26,889	87,965	13,238	55,060
9 Hela landet	120	98,795	325,019	236,660	945,537	297,441	1,132,981	190,894	614,213	95,987	398,210

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se- à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge- ment		Vid affallsför- bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka- verk- Atelier ni-
	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	18,042	82,563	616	1,386	15,174	59,016	330	1,050	35,194	201,732	—
2 Åbo och B.borgs.	49,430	193,589	1,104	4,343	15,126	49,430	7,288	17,852	—	—	—
3 Tavastehus	26,514	81,460	805	1,752	16,910	54,175	563	2,352	9,469	24,988	98
4 Viborgs	70,868	351,242	2,843	7,447	88,951	352,149	2,156	8,316	1,514	5,022	18,201
5 S:t Michels	2,806	10,363	556	892	7,313	20,491	112	201	—	—	—
6 Kuopio	7,873	24,494	12,573	19,675	2,786	7,401	284	682	—	—	—
7 Vasa	23,766	73,034	830	1,800	6,091	18,940	16,375	45,960	285	765	—
8 Uleåborgs	48,167	191,877	1,422	3,795	43,910	156,645	42,386	148,433	—	—	—
9 Hela landet	247,466	1,008,622	20,749	41,090	196,261	718,247	69,494	224,846	46,462	232,507	18,299

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1911.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs enduisseurs		Vid renhållning, pålåssning Nettoyage, char- gement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyft- ning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård in- vid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts	
dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
11,932	49,344	46,272	138,129	19,458	70,456	4,499	21,504	138,600	541,933	4,922	27,308
15,347	66,858	77,070	205,661	38,937	107,373	7,546	33,860	142,822	454,580	348	1,044
11,376	43,147	46,516	142,877	25,210	82,516	4,048	13,938	65,811	222,076	796	2,380
31,746	130,141	165,858	548,817	70,170	249,947	11,213	50,894	304,155	1,221,898	66,058	294,167
1,670	7,548	9,475	24,933	4,953	17,378	1,785	6,103	4,500	12,638	—	—
5,362	18,929	9,566	23,331	6,439	15,453	2,352	7,492	15,859	42,482	7,890	13,693
5,784	21,035	27,972	82,784	20,837	70,622	3,995	17,115	51,260	164,567	1,929	8,668
22,501	93,131	96,772	259,386	67,062	248,756	13,848	75,184	181,318	599,549	1,073	6,446
105,718	430,133	479,501	1,425,918	253,066	862,501	49,286	226,090	904,325	3,259,723	83,016	353,706

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa. Total.	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie à cou- per les bouts		Vid lastuing Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	4,822	16,679	10,634	51,888	—	—	7,175	40,929	8,692	30,843	403,372	1,647,700
—	2,131	6,206	18,296	56,728	841	2,590	3,531	19,035	—	—	540,241	1,784,112
400	12,850	44,556	13,504	48,874	753	2,560	11,119	38,788	15,170	43,675	370,856	1,212,409
81,252	7,449	29,130	25,390	120,255	7,569	43,193	25,379	146,947	26,988	96,925	1,216,908	4,978,635
—	1,851	5,234	14,913	47,195	—	—	4,248	17,425	1,286	2,978	81,188	256,887
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,754	18,908	119,092	290,765
—	1,346	4,803	2,656	5,167	—	—	1,446	2,978	1,190	3,253	232,825	736,819
—	1,871	5,429	1,052	3,880	—	—	1,549	6,521	14,069	53,444	689,462	2,390,684
81,652	32,320	112,037	86,445	333,987	9,163	48,343	54,447	272,623	78,149	250,026	3,653,944	13,298,011

Tab. 39 (forts.). Arbets-

Tab. 39 (suite). Jours de

År 1912. —

L ä n Gouvernement	Antal sågar Nombre de scieries	A. Arbetare inom sågen. — A. Travailleurs à l'intérieur.									
		Stockupphalare Rouleurs de troncs d'arbre		Ramsågåre och handtångare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kap-sågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Staf- och band-sågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs	
		dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Nylands	22	8,060	25,714	23,154	97,222	23,128	101,087	14,872	50,421	12,075	53,698
2 Åbo o. B.borgs..	15	8,551	24,252	28,317	116,603	52,024	215,112	56,911	173,637	12,607	60,537
3 Tavastehus.....	15	13,410	42,720	29,067	106,643	31,665	107,134	15,283	48,851	14,338	56,402
4 Viborgs	26	36,096	153,352	69,276	351,480	74,354	352,539	60,194	234,469	36,113	157,190
5 St. Michels.....	8	3,074	9,841	6,209	21,252	6,360	22,931	4,120	13,646	2,787	9,041
6 Kuopio	5	4,894	12,093	14,891	37,517	12,779	33,050	1,137	3,013	4,466	13,574
7 Vasa	10	6,557	18,252	17,249	60,279	16,324	59,772	17,209	48,304	5,775	23,043
8 Uleåborgs.....	12	16,864	48,940	44,445	162,762	64,534	228,453	29,479	97,037	14,280	61,085
9 Hela landet	113	97,506	335,164	232,608	953,758	281,168	1,120,078	199,205	669,378	102,441	434,570

L ä n. Gouvernement	B. Arbetare utanför sågen (forts.) B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie (suite).						C. Arbetare vid i sammanhang med industri C. Travailleurs des industries se-à la scierie				
	Vid lastning Pour le charge-ment		Vid affälls-för-bränning Pour le brûlage des déchets		Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.		Vid kolning Fabrication du charbon de bois		I snickeri Menuiserie		I meka-verk- Atelier ni-
	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours
1	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
1 Nylands	19,696	93,012	1,133	2,544	17,233	62,240	—	—	41,167	230,621	—
2 Åbo o. B.borgs..	49,670	198,244	1,326	4,817	16,209	54,254	5,003	12,830	—	—	—
3 Tavastehus.....	28,590	95,436	690	1,309	13,000	44,309	596	1,989	14,191	41,768	1,249
4 Viborgs	85,909	445,402	3,150	9,830	115,532	408,718	1,496	5,819	2,194	7,796	22,034
5 St. Michels.....	3,090	12,256	526	910	8,694	23,583	76	142	—	—	—
6 Kuopio	7,439	24,072	9,271	15,576	2,814	7,304	169	580	—	—	—
7 Vasa.....	22,547	67,046	760	1,492	5,842	18,228	8,140	24,800	281	850	—
8 Uleåborgs.....	64,259	252,622	1,675	4,613	46,745	174,606	64,000	218,450	—	—	—
9 Hela landet	281,200	1,188,090	18,531	41,091	226,069	793,242	79,480	264,610	57,833	281,035	23,283

dagar och lön.

travail et salaire.

Année 1912.

de la scierie.				B. Arbetare utanför sågen. — B. Travailleurs à l'extérieur de la scierie.							
Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduiseurs		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des billes		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	
dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire	dagars jours	lön salaire
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
11,812	49,037	46,229	140,521	20,443	73,192	3,912	18,859	142,194	560,522	5,678	20,970
14,632	66,992	75,642	208,917	39,162	112,722	8,477	36,800	155,483	500,060	736	2,304
11,179	41,649	37,086	109,858	24,874	83,475	4,422	15,039	72,726	231,849	7,816	22,863
27,743	115,765	163,046	578,234	73,790	288,023	10,150	53,190	279,788	1,192,542	66,228	286,655
1,839	9,944	9,064	27,070	5,114	17,660	1,054	5,104	3,570	8,961	—	—
5,562	18,730	9,048	20,646	6,949	17,656	2,885	8,875	23,922	62,173	4,822	8,762
5,455	19,652	24,143	68,966	19,582	67,445	4,315	19,870	51,685	161,953	2,432	10,785
24,302	101,602	103,084	283,203	72,224	263,302	16,900	88,134	192,063	630,015	2,129	9,655
102,524	423,371	467,342	1,437,415	262,138	923,475	52,115	245,871	921,431	3,348,075	89,841	361,994

sågen drifven annan condaires annexées			D. Arbetare vid från sågen afskildt belägen lastage- eller upplagsplats. D. Travailleurs des entrepôts, embarcadères et débarcadères.								Summa Total	
nisk stad méca- que	I hyfleri Rabotage		I brädgård Dans l'entrepôt de bois		I kaphus Dans le hangar de la scie a cou- per les bouts		Vid lastning Pour le charge- ment		Diverse arbe- tare Divers			
	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours	lön salaire	dagar jours
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	7,392	25,833	11,869	45,488	3,700	21,407	8,077	51,835	4,668	12,722	426,492	1,736,945
—	2,455	8,557	5,799	22,127	—	—	981	7,587	—	—	533,985	1,826,352
4,583	19,408	61,019	4,834	18,984	—	—	3,585	13,473	16,801	47,784	364,810	1,197,137
98,536	7,178	29,101	20,720	95,766	7,304	43,381	19,753	119,766	24,704	86,503	1,206,752	5,114,057
—	2,057	5,146	12,401	48,130	—	—	3,337	16,111	—	—	73,372	251,728
—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,136	12,183	118,184	295,804
—	933	3,595	—	—	—	—	70	155	—	—	209,299	674,487
—	1,530	4,903	4,242	14,847	—	—	—	—	15,814	58,525	778,569	2,702,754
103,119	40,953	138,154	59,865	245,342	11,004	64,788	35,803	208,927	69,123	217,717	3,711,463	13,799,264

Tab. 40. Medel-

Tab. 40. Salaire

År 1899. —

I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		Vid landflytning af stock Pour le repêchage des billes		I stockmagasin Dans le hangar pour les billes		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduiseurs		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs		Stat- och bandsågarare Sciens des scies à lattes et à ruban		Cirkel- och kappsågarare Sciens des scies circulaires et à couper les bouts		Ramsågarare o. handlangare Conducteurs et manœuvres		Stockupphalare Bouleurs de trons d'arbre		L ä n Gouvernement	
11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1											
3 27	3 14	3 23	2 52	2 58	3 58	2 72	2 21	3 15	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	
3 01	4 04	2 56	2 36	3 57	3 48	2 40	3 13	3 15	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	2 25	
2 70	2 78	2 48	2 26	3 20	2 82	2 81	2 31	2 47	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	2 13	
2 85	3 24	3 29	2 65	3 61	3 30	2 76	3 25	3 46	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	2 76	
2 38	2 06	2 02	1 97	2 74	2 47	2 39	2 24	2 32	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	1 79	
1 84	2 85	2 37	2 28	2 79	2 33	2 31	1 98	2 17	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	2 —	
2 57	2 79	2 50	2 06	2 75	3 65	2 18	2 39	2 63	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	2 42	
2 81	3 10	2 97	2 31	3 25	3 11	2 55	2 78	3 05	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	2 63	
2 85	3 21	2 81	2 42	3 21	3 24	2 54	2 87	3 02	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	2 45	

År 1900. —

L ä n Gouvernement		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
1	Nylands	2	72	3	47	3	49	2	98	3	74	3	45	2	45	3	41	3	67	3	12		
2	Åbo o. B.borgs..	2	38	3	31	3	35	2	44	3	77	3	68	2	39	2	62	3	38	2	97		
3	Tavastehus	2	25	2	61	2	41	2	58	3	30	2	97	2	20	2	54	3	39	2	77		
4	Viborgs	2	85	3	63	3	46	3	03	3	23	3	62	2	62	3	05	3	75	3	38		
5	S:t Michels	1	95	2	40	2	35	2	44	2	65	2	87	2	—	2	07	2	32	2	49		
6	Kuopio	2	28	2	48	2	23	2	07	2	48	3	10	2	62	2	16	3	09	1	80		
7	Vasa	2	28	2	77	2	69	1	91	2	96	2	77	2	14	2	42	3	17	2	31		
8	Uleåborgs	2	82	3	39	3	13	2	75	3	67	3	90	2	54	3	05	3	10	2	90		
9	Hela landet	2	54	3	19	3	06	2	59	3	35	3	45	2	45	2	80	3	33	2	99		

moyen par jour.

•

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Année 1900.

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Tab. 40 (forts.) Medel-

Tab. 40 (suite). Salaire

År 1901. —

L ä n Gouvernement		I stockupplare Rouleurs de troncs d'arbre		Stockupplare		Ramsågåre o. handlangare Conducteurs et manœuvres		Cirkel- och kappsågåre Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Såst- och bandsågåre Scieurs des scies à lattes et à ruban		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs		Affektors, enduseurs		Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduseurs		Nettoyage, chargement		Vid renhållning, pålassning Dans le hangar pour les bûles		I stockmagasin Pour le repêchage des bûles		Vid landflyttning af stock I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie	
1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11					
1	Nylands	2	64	3	11	3	35	2	64	3	80	3	37	2	42	3	01	3	18	3	01				
2	Åbo o. B:borgs..	2	29	3	23	3	20	2	36	3	75	3	42	2	28	2	46	3	46	2	98				
3	Tavastehus	2	02	2	53	2	36	2	65	3	11	3	05	2	15	2	41	2	62	2	67				
4	Viborgs	2	64	3	34	3	14	3	—	3	36	3	66	2	38	3	—	3	38	3	18				
5	S:t Michels	1	95	2	31	2	15	1	90	2	63	3	09	1	94	2	03	2	36	2	20				
6	Kuopio	2	—	2	22	2	01	1	92	2	51	3	07	2	61	1	98	2	86	1	73				
7	Vasa	2	13	2	60	2	52	1	82	2	88	2	89	1	84	2	36	2	77	2	40				
8	Uleåborgs	2	76	3	33	3	01	2	60	3	78	4	—	2	44	3	04	3	68	2	87				
9	Hela landet	2	39	3	—	2	88	2	53	3	37	3	47	2	32	2	71	3	27	2	89				

År 1902. —

L ä n Gouvernement		I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		Vid landflyttning af stock Pour le repêchage des bûles		I stockmagasin Dans le hangar pour les bûles		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduseurs		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs		Stat- och bandsågare Scieurs des scies à lattes et à ruban		Cirkel- och kappsågare Scieurs des scies circulaires et à couper les bouts		Ramsågåre o. handlangare Conducteurs et manœuvres		Stockupplare Rouleurs de troncs d'arbre	
1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
1	Nylands	2	36	2	98	3	09	2	70	3	72	3	18	2	12	2	88	3	76	2	96
2	Åbo o. B.borgs..	2	16	3	—	2	94	2	42	3	42	3	23	2	20	2	30	3	42	2	74
3	Tavastehus	1	86	2	33	2	21	2	25	2	96	2	80	2	01	2	29	2	43	2	59
4	Viborgs	2	46	3	19	3	28	3	02	3	23	3	54	2	28	2	83	3	23	2	96
5	S:t Michels	1	64	2	11	1	87	1	71	2	43	2	78	1	71	1	82	2	36	2	15
6	Kuopio	1	98	2	29	2	10	1	66	2	45	3	29	2	23	1	96	2	86	1	67
7	Vasa	2	16	2	64	2	55	1	95	2	94	3	04	1	70	2	35	2	94	2	33
8	Uleåborgs	2	59	2	99	2	95	2	42	2	83	2	82	2	39	2	75	3	16	2	70
9	Hela landet	2	24	2	85	2	82	2	54	3	11	3	14	2	20	2	53	3	13	2	73

arbetslön per dag.

møyen par jour.

Année 1901.

Alla arbeteare Ensemble des ouvriers	Diverse arbeteare Divers	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bûts	I brädgård Dans l'entrepôt de bois	I hyfveri Rabotage	I mekanisk verkstad Atelier mécanique	I snickeri Menuiserie	Vid kolning Fabrication du charbon de bois	Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bûts
24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12
3 20	—	5 24	—	2 15	2 78	—	3 74	2 90	3 17	2 15	4 08	3 18
2 83	1 84	3 73	—	2 45	2 57	—	—	2 65	2 48	2 72	3 16	3 63
2 54	1 83	5 60	—	2 —	2 60	—	2 89	2 42	2 36	2 14	2 64	3 23
3 13	2 70	4 16	3 94	3 27	2 60	3 23	3 70	2 65	3 —	2 06	3 44	3 39
2 19	—	2 35	—	1 94	2 —	—	2 62	2 37	2 06	1 77	2 73	2 79
2 06	1 61	—	—	1 92	1 72	2 81	2 79	2 48	2 02	1 32	2 43	—
2 35	—	1 60	—	1 90	2 56	—	—	2 77	2 49	2 07	3 11	2 50
2 98	—	3 30	—	—	2 72	—	3 47	2 31	3 01	2 21	3 39	—
2 87	2 22	3 88	3 94	2 94	2 55	3 10	3 63	2 60	2 70	1 78	3 25	3 34

Année 1902.

Alla arbeteare Ensemble des ouvriers	Diverse arbeteare Divers	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bûts	I brädgård Dans l'entrepôt de bois	I hyfveri Rabotage	I mekanisk verkstad Atelier mécanique	I snickeri Menuiserie	Vid kolning Fabrication du charbon de bois	Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bûts
24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12
3 13	—	4 28	—	2 60	2 67	—	4 01	2 94	2 87	1 61	4 13	3 12
2 71	1 77	4 57	2 27	2 65	2 33	—	—	2 65	2 39	2 28	3 13	4 03
2 35	1 76	2 70	—	2 —	2 24	2 82	1 98	2 08	2 44	1 60	2 42	4 19
3 04	2 81	3 88	3 93	3 54	2 67	3 42	3 47	2 86	2 96	1 94	3 32	3 55
1 99	1 39	2 12	—	1 78	2 14	—	2 55	2 50	1 74	1 72	2 53	2 —
2 05	1 59	2 70	—	—	1 79	2 55	2 42	2 05	2 07	1 36	2 50	1 50
2 37	1 81	1 58	—	1 51	2 65	—	—	3 79	2 47	2 11	3 72	2 80
2 76	2 42	2 68	—	2 02	2 67	—	—	2 49	2 81	2 09	3 24	—
2 76	2 47	3 57	3 06	3 11	2 52	3 11	3 70	2 65	2 65	1 73	3 18	3 49

Tab. 40. (forts.) Medel-

Tab. 40 (suite). Salaire

År 1903. —

L ä n Gouvernement	I brädgård invid sägen. Dans l'entrepôt auprès de la <i>scierie</i> Vid landflytning af stock Pour le repêchage des billes I stockmagasin Dans le hangar pour les billes Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement Flare, skarpåre, smörjare <i>Affûteurs, enduiseurs</i> Maskinister, eldare <i>Mécaniciens, chauffeurs</i> Staf- och bandsågare <i>Sciurs des scies à lattes et à ruban</i> Cirkel- och kapsågare <i>Sciurs des scies circulaires et à couper les bûches</i> Ramsågare o. handlangare <i>Conducteurs et manœuvres</i> Stockupphalare <i>Rouleurs de trons d'arbre</i>										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Nylands	2 66	3 28	3 25	2 92	3 86	3 28	3 26	2 98	3 52	3 10	
2 Åbo o. B:borgs..	2 17	3 14	3 14	2 22	3 48	3 65	2 22	2 33	3 52	2 78	
3 Tavastehus	1 99	2 42	2 29	2 13	3 06	2 90	2 09	2 47	2 43	2 45	
4 Viborgs	2 59	3 46	3 24	2 98	3 27	3 60	2 60	2 93	3 43	3 09	
5 S:t Michels	1 76	2 22	2 04	2 01	2 24	2 82	1 97	1 86	2 16	2 16	
6 Kuopio	1 93	2 09	2 06	1 69	2 41	2 75	1 93	1 78	2 17	1 74	
7 Vasa	2 14	2 57	2 61	1 81	2 92	2 96	1 82	2 67	3 21	2 48	
8 Uleåborgs	2 74	3 28	3 04	2 53	3 59	3 07	2 48	2 86	3 61	2 90	
9 Hela landet	2 37	3 01	2 94	2 47	3 24	3 28	2 45	2 64	3 26	2 84	

År 1904. —

L ä n Gouvernement	I brädgård invid sägen Dans l'entrepôt auprès de la <i>scierie</i> Vid landflytning af stock Pour le repêchage des billes I stockmagasin Dans le hangar pour les billes Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement Flare, skarpåre, smörjare <i>Affûteurs, enduiseurs</i> Maskinister, eldare <i>Mécaniciens, chauffeurs</i> Staf- och bandsågare <i>Sciurs des scies à lattes et à ruban</i> Cirkel- och kapsågare <i>Sciurs des scies circulaires et à couper les bûches</i> Ramsågare o. handlangare <i>Conducteurs et manœuvres</i> Stockupphalare <i>Rouleurs de trons d'arbre</i>										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Nylands	2 58	3 26	3 29	3 09	3 96	3 40	2 53	2 98	3 63	3 23	
2 Åbo o. B:borgs..	2 14	3 09	3 —	2 18	3 42	3 41	2 25	2 48	3 45	2 70	
3 Tavastehus	2 01	2 47	2 34	2 64	3 05	3 02	2 16	2 50	3 04	2 46	
4 Viborgs	2 64	3 43	3 15	2 88	3 36	3 45	2 46	2 95	3 33	3 23	
5 S:t Michels	1 94	2 34	2 24	1 93	2 43	2 55	2 02	2 03	2 46	2 43	
6 Kuopio	1 98	2 24	2 18	2 42	2 50	2 90	2 07	2 04	2 32	2 24	
7 Vasa	2 01	2 60	2 64	1 93	2 99	2 87	2 08	2 36	2 93	2 37	
8 Uleåborgs	2 56	3 30	3 10	2 45	3 73	3 90	2 34	2 84	3 82	2 77	
9 Hela landet	2 34	3 03	2 90	2 53	3 29	3 32	2 33	2 67	3 33	2 88	

arbetslön per dag.

moyen par jour.

Année 1905.

Alla arbetare Ensemble des ouvriers	Diverse arbetare Divers	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bords	I brädgård Dans l'entrepôt de bois	I hyfveri Rabotage	I mekanisk verkstad Atelier mécanique	I snickeri Menuiserie	Vid kolning Fabrication du charbon de bois	Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgers etc.	Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bords
24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12
3 38	1 83	4 97	—	3 39	3 15	—	4 34	3 11	3 20	2 03	3 96	3 55
2 74	1 89	5 64	—	2 59	2 41	—	2 50	2 16	2 50	2 60	3 46	4 58
2 41	1 99	2 44	2	2 10	2 55	2 54	2 07	2 35	2 42	1 78	2 53	2 52
3 12	2 89	4 06	3 94	3 63	2 76	3 45	3 36	3 51	2 98	2 11	3 97	3 68
2 35	1 38	3 53	—	2 33	2 16	—	1 88	1 62	2 32	1 83	2 59	—
2 13	1 40	—	—	—	2 30	—	—	2 03	2 06	1 45	2 35	—
2 42	—	1 55	—	2 18	2 66	—	2 27	2 19	2 43	2 48	2 28	2 51
2 95	4 52	4 42	—	2 85	2 79	—	—	2 90	—	2 10	3 26	2 50
2 87	2 61	3 90	3 79	3 27	2 69	3 50	3 59	2 69	2 77	1 80	3 34	3 57

Année 1906.

Alla arbetare Ensemble des ouvriers	Diverse arbetare Divers	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bords	I brädgård Dans l'entrepôt de bois	I hyfveri Rabotage	I mekanisk verkstad Atelier mécanique	I snickeri Menuiserie	Vid kolning Fabrication du charbon de bois	Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgers etc.	Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	Vid lastning Pour le chargement	I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bords
24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12
3 45	—	4 45	4 53	3 28	3 01	—	4 78	2 83	3 18	1 96	4 24	3 40
2 94	2 05	7 46	—	2 86	2 54	—	2 49	2 76	2 65	2 99	3 88	4 80
2 63	2 03	3 68	—	—	2 66	2 40	1 53	3 48	2 51	2 08	2 83	3 29
3 50	3 60	4 92	5 30	4 81	2 88	3 52	3 32	2 91	3 23	2 62	4 46	3 71
2 61	1 96	2 80	—	2 51	1 94	—	—	2 43	2 32	2 22	3 34	2 22
2 23	1 46	—	—	—	2 52	—	—	2 10	2 47	1 46	2 60	—
2 62	—	1 66	—	2 22	3 33	—	2 90	2 23	2 89	2 38	2 28	—
3 04	4 20	2 94	—	2 37	2 66	—	—	3 01	3 14	2 42	3 38	—
3 09	2 52	4 52	5 03	4	2 79	3 50	3 98	2 89	2 96	2 13	3 63	3 59

Tab. 40 (forts.). Medel-

Tab. 40 (suite). Salaire

År 1907. —

L ä n Gouvernement	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Nylands	3	—	3 89	4 07	3 40	4 18	3 78	2 85	3 50	4 03	3 62
2 Åbo o. B:borgs..	2 56	3 54	3 59	2 63	3 79	3 90	2 48	2 62	3 93	3 04	2 78
3 Tavastehus	2 39	2 71	2 82	2 67	3 71	3 46	2 49	2 85	3 51	2 78	3 78
4 Viborgs	3 46	4 37	3 94	3 79	3 86	3 88	3 04	3 57	4 28	3 78	3 —
5 S:t Michels	2 44	2 91	2 90	2 47	2 92	3 41	2 54	2 72	3 37	3 —	2 43
6 Kuopio	2 36	2 57	2 47	2 44	2 82	3 34	2 70	2 36	2 90	2 43	2 60
7 Vasa	2 70	3 63	3 19	2 42	3 33	3 32	2 39	2 87	3 07	2 60	3 06
8 Uleåborgs	2 90	3 69	3 35	3 33	3 94	4 10	2 55	3 30	4 13	3 06	3 27
9 Hela landet	2 93	3 64	3 45	3 04	3 68	3 77	2 73	3 10	3 92	3 27	3 27

År 1908. —

L ä n Gouvernement	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Nylands	2 95	3 86	3 98	3 29	4 33	3 97	2 73	3 62	4 45	3 57	3 06
2 Åbo o. B:borgs..	2 69	3 72	3 61	2 68	3 98	3 94	2 62	2 83	3 60	3 04	3 75
3 Tavastehus	2 60	3 24	2 96	2 92	3 67	3 51	2 48	2 97	3 33	3 36	2 26
4 Viborgs	3 69	4 43	4 07	3 83	3 99	4 —	3 10	3 50	4 31	3 81	3 08
5 S:t Michels	2 56	3 21	3 —	2 70	3 01	3 68	2 67	2 78	3 38	2 81	3 28
6 Kuopio	2 40	2 53	2 53	2 42	3 —	3 31	2 67	2 50	3 84	2 81	3 08
7 Vasa	2 80	3 81	3 33	2 55	3 64	3 70	2 54	3 32	3 63	2 81	3 08
8 Uleåborgs	3 07	3 54	3 44	3 27	3 99	3 95	2 64	3 35	4 26	3 08	3 28
9 Hela landet	3 05	3 72	3 51	3 08	3 82	3 84	2 79	3 20	3 91	3 28	3 28

arbetslön per dag.

moyen par jour.

Année 1907.

Alia arbeteare Ensemble des ouvriers	24	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Diverse arbeteare Divers	23	—	—	2 42	2 83	3 43	1 80	1 60	2 88	3 18
Vid lastning Pour le chargement	22	6 32	6 25	3 66	6 45	3 48	—	—	1 80	3 09
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	21	4 96	—	—	—	5 20	—	—	—	—
I brädgård Dans l'entrepôt de bois	20	3 44	3 35	4 28	4 72	2 77	—	—	2 32	3 08
I hyfteri Rabotage	19	3 56	2 93	2 88	2 73	2 85	2 44	—	3 29	2 88
I mekanisk verkstad Atelier mécanique	18	—	—	2 68	4 09	—	—	—	—	—
I snickeri Menuiserie	17	5 19	—	2 81	3 37	—	—	—	2 86	—
Vid kolning Fabrication du charbon de bois	16	2 74	2 85	2 34	3 21	2 36	2 32	2 39	3 30	—
Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	15	3 55	2 99	2 68	3 82	2 83	2 43	3 11	3 55	—
Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	14	2 44	2 69	—	3 09	2 44	1 58	1 47	2 82	—
Vid lastning Pour le chargement	13	4 64	4 11	3 05	4 93	4 44	2 84	2 64	3 66	—
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	12	3 05	5 05	2 92	3 86	—	1 59	3 30	—	—
Ensemble		3 79	3 12	2 88	3 89	2 90	2 44	2 81	3 27	3 36

Année 1908.

Alia arbeteare Ensemble des ouvriers	24	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Diverse arbeteare Divers	23	—	—	2 68	2 80	3 64	1 60	1 61	—	3 30
Vid lastning Pour le chargement	22	5 20	8 63	3 95	6 21	3 96	—	—	1 88	3 50
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	21	4 82	—	—	5 76	—	—	—	—	—
I brädgård Dans l'entrepôt de bois	20	3 17	3 49	—	5 31	2 91	—	—	2 28	2 57
I hyfteri Rabotage	19	3 70	3 11	3 51	2 86	2 52	2 48	—	3 72	2 84
I mekanisk verkstad Atelier mécanique	18	—	—	3 38	4 20	—	—	—	—	—
I snickeri Menuiserie	17	5 05	—	2 16	3 25	—	—	—	2 75	—
Vid kolning Fabrication du charbon de bois	16	3 49	2 92	2 32	3 48	2 56	2 09	2 55	3 28	—
Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	15	3 57	3 01	2 81	3 82	3 08	2 62	3 22	3 68	—
Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	14	2 59	4 55	1 98	2 48	2 23	1 60	1 53	2 74	—
Vid lastning Pour le chargement	13	4 23	6 11	3 04	5 24	4 56	2 86	2 89	3 50	—
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	12	3 22	3 85	3 70	4 24	—	2 66	3 11	—	—
Ensemble		3 85	3 28	2 97	4 07	3 09	2 46	—	3 30	3 49

Tab. 40 (forts.). Medel-

Tab. 40 (suite). Salaire

År 1909. —

L ä n Gouvernement	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Nylands	3	—	3 87	4 06	3 31	4 37	3 90	2 61	3 52	4 72	3 64
2 Åbo o. B.borgs..	2 58	3 66	3 59	2 55	3 93	4 05	2 58	2 34	4 24	3 02	
3 Tavastehus	2 66	3 16	3 07	2 85	3 77	3 53	2 75	2 93	3 08	3 05	
4 Viborgs	3 87	4 49	4 12	3 66	4 —	4 19	3 19	3 66	4 58	4 08	
5 S:t Michels	2 54	3 31	3 32	3 07	3 50	4 02	2 58	3 08	3 74	3 38	
6 Kuopio	2 67	2 59	2 73	2 80	2 97	3 43	2 81	2 87	3 49	2 34	
7 Vasa	2 74	3 39	3 23	2 79	3 47	3 30	2 58	3 22	3 32	2 84	
8 Uleåborgs	2 97	3 45	3 33	3 30	3 98	4 11	2 77	3 44	4 83	3 23	
9 Hela landet	3 10	3 66	3 54	3 08	3 85	3 94	2 82	3 14	4 24	3 37	

År 1910. —

L ä n Gouvernement	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Nylands	3 47	3 81	4 51	3 34	4 40	4 21	2 84	3 49	4 49	4 14	
2 Åbo o. B.borgs..	2 68	3 72	3 79	2 76	4 31	4 07	2 67	2 74	3 96	3 07	
3 Tavastehus	2 63	4 04	3 12	3 30	3 88	3 34	2 69	3 16	3 94	3 07	
4 Viborgs	3 92	4 79	4 38	3 69	4 27	4 06	3 20	3 61	4 32	3 98	
5 S:t Michels	2 65	3 38	3 27	3 20	3 46	4 15	2 54	2 97	4 23	2 96	
6 Kuopio	2 63	2 68	2 72	2 86	3 16	3 65	2 61	2 99	2 96	2 26	
7 Vasa	2 92	3 34	3 35	2 90	3 76	3 58	2 88	3 46	3 12	3 16	
8 Uleåborgs	2 90	3 54	3 50	3 19	4 36	4 23	2 81	3 59	5 26	3 14	
9 Hela landet	3 22	3 91	3 76	3 17	4 10	3 99	2 89	3 36	4 21	3 49	

arbetslön per dag.

moyen par jour.

Année 1909.

Alla arbeteare Ensemble des ouvriers	24		Diverse arbeteare Divers	23		Vid lastning Pour le chargement	22		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	21		I brädgård Dans l'entrepôt de bois	20		I hylleri Rabotage	19		I mekanisk verkstad Atelier mécanique	18		I snickeri Menuiserie	17		Vid kolning Fabrication du charbon de bois	16		Timmermän, smedar m. m. Charpentiers, forgerons etc.	15		Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	14		Vid lastning Pour le chargement	13		I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	12			
	3	87		2	25		5	96		3	37		5	82		3	47		3	02		3	48		—	—		—	—		5	02		3	10		2	70	3	78
	3	09	2	41	3	24	7	37	—	—	2	93	5	33	2	80	2	22	3	22	1	79	3	24	3	42	2	93	2	51	1	97	4	60	3	10	2	79	4	24
	4	11	3	77	5	91	5	55	5	40	3	50	3	33	3	01	2	72	4	72	3	24	—	—	2	97	3	50	3	58	2	48	3	85	4	91	3	24		
	5	35	—	—	5	55	2	44	—	—	3	50	2	98	2	92	2	—	—	—	—	—	—	2	97	1	18	2	81	1	58	2	03	3	85	3	14	1	64	
	6	61	2	72	1	68	2	26	—	—	1	86	2	98	3	46	3	—	—	—	2	50	2	61	2	17	3	07	3	78	1	78	2	78	2	78	2	20		
	7	91	2	26	2	36	3	73	—	—	3	69	3	69	2	90	—	—	—	—	—	—	—	3	37	3	37	3	40	2	64	3	60	3	60	—	—			
	8	34	3	73	3	36	3	73	—	—	4	29	3	69	2	90	—	—	—	—	—	—	—	—	3	37	3	40	3	40	2	64	3	60	3	60	—	—		
	9	46	3	96	2	96	5	54	5	55	5	29	4	29	3	01	3	70	4	70	4	51	4	51	3	17	3	40	3	40	2	05	3	86	3	83	3	83		

Année 1910.

Alia arbeteare Ensemble des ouvriers	24	4 06	3 20	3 17	4 08	3 24	2 58	3 12	3 36	3 55
Diverse arbeteare Divers	23	3 29	3 29	2 90	3 94	—	1 59	2 70	3 09	3 27
Vid lastning Pour le chargement	22	6 04	8 27	3 74	5 95	4 96	2 49	1 85	3 45	5 23
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	21	75	—	28 3	6 11	—	—	—	—	86 5
I brädgård Dans l'entrepôt de bois	20	3 20	3 68	2 88	5 20	3 49	2 44	2 33	2 92	3 65
I hylleri Rabotage	19	—	2 91	2 96	3 08	2 60	2 14	3 75	3 02	2 99
I mekanisk verkstad Atelier mécanique	18	—	—	3 53	4 88	—	—	—	—	4 87
I snickeri Menuiserie	17	4 90	—	3 07	3 24	—	2 83	3 —	—	4 52
Vid kolning Fabrication du charbon de bois	16	3 10	2 58	3 58	3 08	2 20	2 61	2 29	3 21	3 02
Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	15	3 94	3 16	3 30	3 66	3 07	2 65	3 08	3 52	3 46
Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	14	2 01	2 62	1 97	2 63	2 16	1 59	2 14	2 67	2 01
Vid lastning Pour le chargement	13	4 42	3 56	3 31	4 89	3 81	3 10	—	3 80	3 96
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	12	3 39	3 02	3 05	4 10	—	—	3 30	—	3 92

Tab. 40. (forts.). Medel-

Tab. 40 (suite). Salaire

År 1911. —

L ä n Gouvernement	I brädgård invid sågen. Dans l'entrepôt auprès de la scierie		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des bûles		I stockmagasin Dans le hangar pour les bûles		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduiseurs		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs		Staf- och bandsågare Sciens des scies à lattes et à ruban		Cirkel- och kapsågare Sciens des scies circulaires et à couper les bords		Ramsågare o. handlangare Conducteurs et manœuvres		Stockupplare Bouleurs de troncs d'arbre	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 Nylands	3	17	4	21	4	34	3	47	4	41	4	14	2	98	3	62	4	78	3	91
2 Åbo o. B:borgs..	2	63	3	75	3	86	2	98	4	55	4	36	2	67	2	78	4	49	3	18
3 Tavastehus	2	88	3	58	3	19	2	85	3	96	3	79	3	07	3	27	3	44	3	37
4 Viborgs	4	—	4	97	4	23	3	64	4	27	4	10	3	31	3	56	4	54	4	02
5 S:t Michels	2	74	3	07	3	48	3	32	3	60	4	52	2	63	3	51	3	42	2	81
6 Kuopio	2	50	2	56	2	59	2	61	3	04	3	53	2	44	2	40	3	18	2	68
7 Vasa	2	96	3	29	3	44	2	75	3	90	3	64	2	96	3	38	4	28	3	21
8 Uleåborgs	2	83	3	66	3	60	3	27	4	16	4	14	2	68	3	71	5	43	3	31
9 Hela landet	3	29	4	—	3	81	3	22	4	15	4	07	2	97	3	41	4	59	3	60

År 1912. —

L ä n Gouvernement	I brädgård invid sågen Dans l'entrepôt auprès de la scierie		Vid landlyftning af stock Pour le repêchage des bûles		I stockmagasin Dans le hangar pour les bûles		Vid renhållning, pålassning Nettoyage, chargement		Filare, skärpare, smörjare Affûteurs, enduiseurs		Maskinister, eldare Mécaniciens, chauffeurs		Staf- och bandsågare Sciens des scies à lattes et à ruban		Cirkel- och kapsågare Sciens des scies circulaires et à couper les bords		Ramsågare o. handlangare Conducteurs et manœuvres		Stockupplare Bouleurs de troncs d'arbre	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 Nylands	3	19	4	20	4	37	3	39	4	45	4	15	3	04	3	58	4	82	3	94
2 Åbo o. B:borgs..	2	84	4	12	4	13	3	05	4	80	4	58	2	76	2	88	4	34	3	22
3 Tavastehus	3	18	3	67	3	38	3	20	3	93	3	72	2	96	3	36	3	40	3	19
4 Viborgs	4	25	5	07	4	74	3	90	4	35	4	17	3	55	3	90	5	24	4	26
5 S:t Michels	3	20	3	42	3	60	3	31	3	24	5	41	2	99	3	45	4	84	2	51
6 Kuopio	2	47	2	52	2	59	2	65	3	04	3	37	2	28	2	54	3	08	2	60
7 Vasa	2	78	3	49	3	66	2	81	3	99	3	60	2	86	3	44	4	60	3	13
8 Uleåborgs	2	90	3	66	3	54	3	29	4	28	4	18	2	75	3	64	5	22	3	28
9 Hela landet	3	44	4	10	3	98	3	36	4	24	4	13	3	08	3	52	4	72	3	63

arbetslön per dag.

moyen par jour.

Année 1911.

Alla arbetare Ensemble des ouvriers	24	1
Diverse arbetare Divers	4 08	2
Vid lastning Pour le chargement	3 30	3
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	3 27	4
I brädgård Dans l'entrepôt de bois	4 09	5
I hyfveri Rabotage	3 16	6
I mekanisk verkstad Atelier mécanique	2 44	7
I snickeri Menuiserie	3 16	8
Vid kolning Fabrication du charbon de bois	3 47	9
Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	3 64	
Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	3 08	
Vid lastning Pour le chargement	3 30	
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	3 27	
12	5 55	
13	3 99	
14	2 45	
15	4 74	
16	1 49	
17	6 01	
18	4 26	
19	4 08	
20	1 98	
21	3 66	
22	3 24	
23	5	
24	4 46	
25	3 47	
26	3 86	
27	5 28	
28	5 01	
29	3 20	
30	3 64	

Année 1912.

Alla arbetare Ensemble des ouvriers	24	1
Diverse arbetare Divers	4 07	2
Vid lastning Pour le chargement	3 42	3
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	3 28	4
I brädgård Dans l'entrepôt de bois	4 24	5
I hyfveri Rabotage	3 43	6
I mekanisk verkstad Atelier mécanique	2 50	7
I snickeri Menuiserie	3 22	8
Vid kolning Fabrication du charbon de bois	3 47	9
Timmermän, smeder m. m. Charpentiers, forgerons etc.	3 72	
Vid affallsförbränning Pour le brûlage des déchets	3 07	
Vid lastning Pour le chargement	3 42	
I kaphus Dans le hangar de la scie à couper les bouts	3 28	
12	3 69	
13	3 13	
14	2 92	
15	4 33	
16	1 82	
17	4 43	
18	4 53	
19	4 03	
20	4 22	
21	2 22	
22	3 51	
23	3 33	
24	4 86	
25	4 43	
26	3 37	
27	4 10	
28	5 89	
29	5 84	
30	3 15	
31	3 72	

Tab. 41. Timpenning.

Tab. 41. Paye par heure.

Y r k e. Métier.	Antal arbetare med en timpenning af Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de							Summa arbetare Total des ouvriers
	under 20 p. au-dessous de 20 c.	20—29 p. 20—29 c.	30—39 p. 30—39 c.	40—49 p. 40—49 c.	50—59 p. 50—59 c.	60—69 p. 60—69 c.	70—79 p. 70—79 c.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Manliga arbetare.								
Stockupplagsplatsen och stockmagasinet:								
Stockklyftare	2	13	33	6	—	—	—	54
Stocksorterare	—	15	82	14	1	—	—	112
Handtlangare	12	25	40	11	4	—	—	92
Summa	14	53	155	31	5	—	—	258
Sågen:								
<i>Arbetare vid sågen:</i>								
Ramsågåre	—	4	26	13	2	—	—	45
Hjälpramsågåre	3	6	28	4	1	—	—	42
Summa	3	10	54	17	3	—	—	87
<i>Arbetare vid kantsirkel:</i>								
Kantsågåre	—	4	13	11	7	—	—	35
Hjälpkantare	1	5	11	1	—	—	—	18
Summa	1	9	24	12	7	—	—	53
<i>Arbetare vid kapcirkel:</i>								
Justerare	—	5	23	3	1	—	—	32
Ribbkapare	—	19	24	4	3	1	—	51
Handtlangare	7	24	70	6	4	—	—	111
Summa	7	48	117	13	8	1	—	194
<i>Arbetare vid stafverk:</i>								
Klyfvare	—	1	5	7	1	—	—	14
Kantare	—	1	6	1	—	—	—	8
Kapare	—	—	8	—	—	—	—	8
Handtlangare	—	23	31	6	9	—	—	69
Summa	—	25	50	14	10	—	—	99
<i>Sågställare och biträden:</i>								
Sågställare	—	1	2	3	4	—	—	10
Bladskärpare	—	3	—	2	—	—	—	5
Summa	—	4	2	5	4	—	—	15

Tab. 41 (forts.) Timpenning.

Tab. 41 (suite). Paye par heure.

Y r k e. Métier.	Antal arbetare med en timpenning af Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de							Summa arbetare Total des ouvriers
	under 20 p. au-dessous de 20 c.	20—29 p. 20—29 c.	30—39 p. 30—39 c.	40—49 p. 40—49 c.	50—59 p. 50—59 c.	60—69 p. 60—69 c.	70—79 p. 70—79 c.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Arbetare i maskin- och eldrummet:</i>								
Maskinister	—	8	15	10	2	—	—	35
Eldare	1	5	17	2	—	—	—	25
Summa	1	13	32	12	2	—	—	60
<i>Arbetare vid renhållningen:</i>								
Sågspånskärrare och sopare	5	5	27	1	—	—	—	38
<i>Brädgårdsarbetare:</i>								
Vagnslastare	—	28	53	33	11	—	—	125
Vagnskärrare	1	16	47	5	—	—	—	69
Vagnslossare	—	3	3	2	—	—	—	8
Staplare	2	10	27	7	11	—	—	57
Justerare	—	1	24	57	21	—	—	103
Märkare	31	36	1	—	—	1	—	69
Pråmlastare	—	4	9	20	1	—	—	34
Diverse arbetare	18	103	250	124	152	—	22	669
Summa	52	201	414	248	196	1	22	1,134
<i>Arbetare i hyfleriet:</i>								
Hyflare	—	3	6	9	3	1	—	22
Handtlangare	2	4	6	2	—	—	—	14
Summa	2	7	12	11	3	1	—	36
<i>Arbetare i reparationsverkstaden:</i>								
Metallarb. (smeder, plåtslagare m.m.)	—	6	31	31	27	—	—	95
Träarbetare (snickare o. timmermän)	3	10	26	26	1	—	—	66
Summa	3	16	57	57	28	—	—	161
Öfriga arbetare	4	31	54	18	1	1	—	109
<i>Kvinnliga arbetare.</i>								
<i>Stockupplagsplatsen och stockmagasinet:</i>								
Stocklyftare	—	6	—	—	—	—	—	6
Handtlangare	—	5	—	—	—	—	—	5
Summa	—	11	—	—	—	—	—	11

Tab. 41 (forts.) Timpenning.

Tab. 41 (suite). Paye par heure.

Yrke. Métier.	Antal arbetare med en timpenning af Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de							Summa arbetare Total des ouvriers
	under 20 p. en-dessous de 20 c.	20—29 p. 20—29 c.	30—39 p. 30—39 c.	40—49 p. 40—49 c.	50—59 p. 50—59 c.	60—69 p. 60—69 c.	70—79 p. 70—79 c.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sågen:								
Arbetare vid sågen:								
Hjälpramsågåre	—	2	—	—	—	—	—	2
Arbetare vid kantcirkel:								
Hjälpkantare	1	10	1	—	—	—	—	12
Arbetare vid kapcirkel:								
Justerare	3	5	1	—	—	—	—	9
Ribbkapare	—	1	2	—	—	—	—	3
Handtlangare	12	30	4	1	—	—	—	47
Summa	15	36	7	1	—	—	—	59
Arbetare vid stafverk:								
Kantare	—	1	—	—	—	—	—	1
Handtlangare	53	38	1	—	—	—	—	92
Summa	53	39	1	—	—	—	—	93
Arbetare vid renhållningen:								
Sågspånskärrare och sopare	12	37	1	—	—	—	—	50
Brädgårdsarbetare:								
Vagnslastare	—	4	—	—	—	—	—	4
Vagnskärrare	1	1	—	—	—	—	—	2
Staplare	7	3	—	—	—	—	—	10
Märkare	4	1	—	—	—	—	—	5
Pråmlastare	6	13	1	—	—	—	—	20
Diverse arbetare	28	53	—	—	—	—	—	81
Summa	46	75	1	—	—	—	—	122
Arbetare i hyfleriet:								
Handtlangare	1	2	—	—	—	—	—	3
Öfriga arbetare	—	24	2	—	—	—	—	26
Alla manliga arbetare	92	422	998	439	267	4	22	2,244
Alla kvinnliga arbetare	128	236	13	1	—	—	—	378
Summa summarum	220	658	1,011	440	267	4	22	2,622